

XENOPHON'S CYROPAEDIA

GLEASON

24
OF
CALIFORNIA
SAN DIEGO

Edward B. Clapp

1897

Digitized by the Internet Archive
in 2007 with funding from
Microsoft Corporation

THE
CYROPAEDIA OF XENOPHON

ABRIDGED FOR SCHOOLS

BY

C. W. GLEASON

ROXBURY LATIN SCHOOL

NEW YORK · CINCINNATI · CHICAGO
AMERICAN BOOK COMPANY

COPYRIGHT, 1897, BY
AMERICAN BOOK COMPANY.

CYCLOPÆDIA.

W. P. I

PREFACE

AFTER meeting in college entrance examinations passages taken from Xenophon's *Cyropaedia*, pupils often ask, "Why do we not read something from the *Cyropaedia*, as well as from the *Anabasis* and *Hellenica*?" The teacher's answer is that the book is too long, or that he knows of no edition suitable for school use. Aside from these there appears to be no reason, as the *Cyropaedia* is not more difficult than the books of Xenophon commonly read, and certainly is not inferior to them in interest or literary value.

The aim of this volume is to offer an abridged edition of the *Cyropaedia* of Xenophon, which may alternate with, or perhaps in many cases be substituted for, the *Anabasis*, — too frequently the only book read in second year work in Greek.

In preparing the book the *Cyropaedia* has been shortened nearly one half, by the omission of passages of minor interest and importance. It has seemed best, however, not to interfere with the construction of sentences, except when rendered necessary by an occasional omission for the sake of brevity. The original division

into books has been disregarded, and the text divided according to the subject matter into seven chapters. The first chapter of Book I. is retained as an introduction, to make the book complete ; but if found too difficult, it may be omitted, or if desired may be taken after the other portions.

The text of Hug, with a few slight variations, has been followed.

Boston, June 1, 1897.

CONTENTS

	PAGE
PREFACE	3
INTRODUCTION	7
PART I. THE EARLY LIFE OF CYRUS	10
II. THE BEGINNING OF HIS MILITARY CAREER	36
III. THE CAMPAIGN AGAINST THE ARMENIANS	61
IV. THE CAMPAIGN AGAINST THE ASSYRIANS	84
V. THE EPISODES OF GOBRYAS AND GADATAS	110
VI. THE CAMPAIGN AGAINST SARDIS AND BABYLON	141
VII. THE GOVERNMENT AND LAST YEARS OF CYRUS	167
NOTES	205
VOCABULARY	235

THE CYROPAEDIA

INTRODUCTION

The instability of human governments — the government of man and the inferior animals.

*Εννοιά ποθ' ἡμῖν ἐγένετο ὅσαι δημοκρατίαι κατε-
λύθησαν ὑπὸ τῶν ἄλλως πως βουλομένων πολιτεύε-
σθαι μᾶλλον ἢ ἐν δημοκρατίᾳ, ὅσαι τ' αὖ μοναρχίαι,
ὅσαι τε ὀλιγαρχίαι ἀνῆρηνται ἤδη ὑπὸ δήμων, καὶ
5 ὅσοι τυραννεῖν ἐπιχειρήσαντες οἱ μὲν αὐτῶν καὶ ταχὺ
πάμπαν κατελύθησαν, οἱ δὲ καὶ ὅποσονοῦν χρόνον
ἄρχοντες διαγέωνται, θαυμάζονται ὡς σοφοί τε καὶ
εὐτυχεῖς ἄνδρες γεγενημένοι. πολλοὺς δ' ἐδοκοῦμεν
καταμεμαθηκέναι καὶ ἐν ἰδίοις οἴκοις τοὺς μὲν ἔχον-
10 τας καὶ πλείονας οἰκέτας, τοὺς δὲ καὶ πάνυ ὀλίγους,
καὶ ὅμως οὐδὲ τοῖς ὀλίγοις τούτοις πάνυ τι δυναμέ-
νους χρῆσθαι πειθομένοις τοὺς δεσπότας. ἔτι δὲ
πρὸς τούτοις ἐνενοοῦμεν ὅτι ἄρχοντες μὲν εἰσι καὶ οἱ
βουκόλοι τῶν βοῶν καὶ οἱ ἵπποφορβοὶ τῶν ἵππων, καὶ
15 πάντες δὲ οἱ καλούμενοι νομεῖς ὧν ἂν ἐπιστατῶσι
ζῳῶν εἰκότως ἂν ἄρχοντες τούτων νομίζοιντο· πάσας
τοίνυν ταύτας τὰς ἀγέλας ἐδοκοῦμεν ὁρᾶν μᾶλλον

ἐθελούσας πείθεσθαι τοῖς νομεῦσιν ἢ τοὺς ἀνθρώ-
 πους τοῖς ἄρχουσι. πορεύονται τε γὰρ αἱ ἀγέλαι ἢ
 ἂν αὐτὰς εὐθύνωσιν οἱ νομεῖς, νέμονται τε χωρία
 ἐφ' ὅποια ἂν αὐτὰς ἐπάγωσιν, ἀπέχονται τε ὧν ἂν
 5 αὐτὰς ἀπείργωσι· καὶ τοῖς καρποῖς τοῖνυν τοῖς γιγνο-
 μένοις ἐξ αὐτῶν ἐῷσι τοὺς νομέας χρῆσθαι οὕτως
 ὅπως ἂν αὐτοὶ βούλωνται. ἔτι τοῖνυν οὐδεμίαν πώ-
 ποτε ἀγέλην ἡσθήμεθα συστάσαν ἐπὶ τὸν νομέα οὔτε
 ὥς μὴ πείθεσθαι οὔτε ὥς μὴ ἐπιτρέπειν τῷ καρπῷ
 10 χρῆσθαι, ἀλλὰ καὶ χαλεπώτεραί εἰσιν αἱ ἀγέλαι
 πᾶσι τοῖς ἀλλοφύλοις ἢ τοῖς ἄρχουσί τε καὶ ὠφε-
 λούμενοις ἀπ' αὐτῶν.

The difficulty of ruling men — Cyrus a notable exception.

* Ἀνθρωποι δὲ ἐπ' οὐδένας μᾶλλον συνίστανται ἢ
 ἐπὶ τούτους οὓς ἂν αἰσθωνται ἄρχειν ἑαυτῶν ἐπιχει-
 15 ροῦντας. ὅτε μὲν δὴ ταῦτα ἐνεθυμούμεθα, οὕτως
 ἐγινγνώσκομεν περὶ αὐτῶν, ὥς ἀνθρώπῳ πεφυκότι πάν-
 των τῶν ἄλλων ῥᾶον εἶη ζῶων ἢ ἀνθρώπων ἄρχειν.
 ἐπειδὴ δὲ ἐνενοήσαμεν ὅτι Κῦρος ἐγένετο Πέρσης,
 ὃς παμπόλλους μὲν ἀνθρώπους ἐκτήσατο πειθομένους
 20 ἑαυτῷ, παμπόλλας δὲ πόλεις, πάμπολλα δὲ ἔθνη, ἐκ
 τούτου δὴ ἠναγκαζόμεθα μετανοεῖν μὴ οὔτε τῶν ἀδυ-
 νάτων οὔτε τῶν χαλεπῶν ἔργων ἢ τὸ ἀνθρώπων ἄρ-
 χειν, ἣν τις ἐπισταμένως τοῦτο πράττη. Κύρῳ γοῦν
 ἴσμεν ἐθειλήσαντας πείθεσθαι τοὺς μὲν ἀπέχοντας
 25 παμπόλλων ἡμερῶν ὁδόν, τοὺς δὲ καὶ μηνῶν, τοὺς δὲ
 οὐδ' ἑωρακότας πώποτ' αὐτόν, τοὺς δὲ καὶ εἰδότας
 ὅτι οὐδ' ἂν ἴδοιεν, καὶ ὁμως ἠθελον αὐτῷ ὑπακούειν.

καὶ γάρ τοι τοσοῦτον διήνεγκε τῶν ἄλλων βασιλείων,
καὶ τῶν πατρίους ἀρχὰς παρειληφότων καὶ τῶν δι'
ἐαυτῶν κτησαμένων, ὥσθ' ὁ μὲν Σκύθης καίπερ παμ-
πόλλων ὄντων Σκυθῶν ἄλλου μὲν οὐδενὸς δύναιτ' ἂν
5 ἔθνους ἐπάρξαι, ἀγαπῶν δ' ἂν εἰ τοῦ ἐαυτοῦ ἔθνους
ἄρχων διαγένοιτο, καὶ ὁ Θραῶξ Θρακῶν καὶ ὁ Ἰλλυ-
ριὸς Ἰλλυριῶν, καὶ τὰλλα δὲ ἔθνη ὡσαύτως ὅσα
ἀκούομεν· τὰ γοῦν ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἔτι καὶ νῦν αὐτό-
νομα εἶναι λέγεται καὶ λελύσθαι ἀπ' ἀλλήλων.

Extent of Cyrus' dominion and his power as a ruler.

10 Κῦρος δὲ παραλαβὼν ὡσαύτως οὕτω καὶ τὰ ἐν τῇ
Ἀσίᾳ ἔθνη αὐτόνομα ὄντα ὁρμηθεὶς σὺν ὀλίγῃ Περ-
σῶν στρατιᾷ ἐκόντων μὲν ἡγήσατο Μήδων, ἐκόντων
δὲ Ἑρκανίων, κατεστρέψατο δὲ Σύρους, ἦρξε δὲ καὶ
ἄλλων παμπόλλων ἔθνων, ὧν οὐδ' ἂν τὰ ὀνόματα ἔχοι
15 τις εἰπεῖν, ἐπῆρξε δὲ καὶ Ἑλλήνων τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ,
καταβὰς δ' ἐπὶ θάλατταν καὶ Κυπρίων καὶ Αἰγυ-
πτίων. καὶ τοῦνυν τούτων τῶν ἔθνων ἦρξεν οὔτε
αὐτῷ ὁμογλώττων ὄντων οὔτε ἀλλήλοις, καὶ ὁμως
ἐδυνάσθη ἐφικέσθαι μὲν ἐπὶ τοσαύτην γῆν τῷ ἀφ'
20 ἐαυτοῦ φόβῳ, ὥστε καταπλήξαι πάντας καὶ μηδένα
ἐπιχειρεῖν αὐτῷ, ἐδυνάσθη δὲ ἐπιθυμίαν ἐμβαλεῖν
τοσαύτην τοῦ πάντας αὐτῷ χαρίζεσθαι ὥστε αἰεὶ τῇ
αὐτοῦ γνώμῃ ἀξιοῦν κυβερνᾶσθαι, ἀνηρτήσατο δὲ
τοσαῦτα φύλα ὅσα καὶ διελθεῖν ἔργον ἐστίν, ὅποι
25 ἂν ἄρξῃται τις πορεύεσθαι ἀπὸ τῶν βασιλείων, ἣν
τε πρὸς ἑῷ ἦν τε πρὸς ἐσπέραν ἦν τε πρὸς ἄρκτον
ἦν τε πρὸς μεσημβρίαν.

PART I

THE EARLY LIFE OF CYRUS

Origin of Cyrus — his personal qualities and education according to Persian laws.

1. Πατρὸς μὲν δὴ ὁ Κῦρος λέγεται γενέσθαι Καμβύσου Περσῶν βασιλέως· ὁ δὲ Καμβύσης οὗτος τοῦ

Περσειδῶν γένους ἦν· οἱ δὲ Περσεῖδαι ἀπὸ Περσέως κλήζονται· μητρὸς δὲ ὁμολογεῖται Μανδάνης γενέσθαι· ἡ δὲ Μανδάνη αὕτη Ἀστυάγους ἦν θυγάτηρ τοῦ

Μήδων γενομένου βασιλέως. φῦναι δὲ ὁ Κῦρος λέγεται καὶ ᾄδεται ἔτι καὶ νῦν ὑπὸ τῶν βαρβάρων εἶδος μὲν κάλλιστος, ψυχὴν δὲ φιланθρωπότατος καὶ φιλομαθέστατος καὶ φιλοτιμότατος, ὥστε πάντα μὲν πόνον ἀνατλήναι, πάντα δὲ κίνδυνον ὑπομεῖναι τοῦ ἐπαινέσθαι ἔνεκα. φύσιν μὲν δὴ

τῆς μορφῆς καὶ τῆς ψυχῆς τοιαύτην ἔχων διαμνημονεύεται· ἐπαιδεύθη γε μὴν ἐν Περσῶν νόμοις· οὗτοι

BAS-RELIEF OF CYRUS.

δὲ δοκοῦσιν οἱ νόμοι ἄρχεσθαι τοῦ κοινοῦ ἀγαθοῦ ἐπιμελόμενοι οὐκ ἔνθενπερ ἐν ταῖς πλείσταις πόλεσιν ἄρχονται.

The Persian Constitution.

2. Οἱ γὰρ Περσικοὶ νόμοι προλαβόντες ἐπιμέλονται
 5 ὅπως τὴν ἀρχὴν μὴ τοιοῦτοι ἔσονται οἱ πολῖται οἷοι πο-
 νηροῦ τινος ἢ αἰσχροῦ ἔργου ἐφίεσθαι. ἐπιμέλονται δὲ
 ὧδε. ἔστιν αὐτοῖς ἐλευθέρα ἀγορὰ καλουμένη, ἔνθα τά
 τε βασιλεία καὶ τᾶλλα ἀρχεῖα πεποιήται. ἐντεῦθεν τὰ
 μὲν ὄνια καὶ οἱ ἀγοραῖοι καὶ αἱ τούτων φωναὶ καὶ ἀπει-
 10 ροκαλῖαι ἀπελήλανται εἰς ἄλλον τόπον, ὥς μὴ μιγνύ-
 ηται ἡ τούτων τύρβη τῇ τῶν πεπαιδευμένων εὐκοσμία.
 διήρηται δὲ αὕτη ἡ ἀγορὰ ἡ περὶ τὰ ἀρχεῖα τέτταρα
 μέρη· τούτων δ' ἔστιν ἐν μὲν παισίν, ἐν δὲ ἐφήβοις,
 ἄλλο τελείοις ἀνδράσιν, ἄλλο τοῖς ὑπὲρ τὰ στρατεύ-
 15 σιμα ἔτη γεγονόσι. νόμῳ δ' εἰς τὰς ἑαυτῶν χώρας
 ἕκαστοι τούτων πάρεισιν, οἱ μὲν παῖδες ἅμα τῇ ἡμέρᾳ
 καὶ οἱ τέλειοι ἄνδρες, οἱ δὲ γεραιτέροι ἡνίκ' ἂν
 ἐκάστῳ προχωρῇ, πλὴν ἐν ταῖς τεταγμέναις ἡμέραις,
 ἐν αἷς αὐτοὺς δεῖ παρεῖναι. οἱ δὲ ἔφηβοι καὶ κοιμῶν-
 20 ται περὶ τὰ ἀρχεῖα σὺν τοῖς γυμνητικοῖς ὅπλοις πλὴν
 τῶν γεγαμηκότων· οὗτοι δὲ οὔτε ἐπιζητοῦνται, ἢν μὴ
 προρρηθῇ παρεῖναι, οὔτε πολλάκις ἀπεῖναι καλόν. ἄρ-
 χοντες δ' ἐφ' ἐκάστῳ τούτων τῶν μερῶν εἰσι δώδεκα·
 δώδεκα γὰρ καὶ Περσῶν φυλαὶ διήρηνται. καὶ ἐπὶ
 25 μὲν τοῖς παισίν ἐκ τῶν γεραιτέρων ἡρημένοι εἰσὶν οἱ
 ἂν δοκῶσι τοὺς παῖδας βελτίστους ἀποδεικνύναι· ἐπὶ
 δὲ τοῖς ἐφήβοις ἐκ τῶν τελείων ἀνδρῶν οἱ ἂν αὖ τοὺς
 ἐφήβους βελτίστους δοκῶσι παρέχειν· ἐπὶ δὲ τοῖς τελεί-

οἱ ἀνδράσιν οἱ ἂν δοκῶσι παρέχειν αὐτοὺς μάλιστα
 τὰ τεταγμένα ποιῶντας καὶ τὰ παραγγελλόμενα ὑπὸ
 τῆς μεγίστης ἀρχῆς· εἰσὶ δὲ καὶ τῶν γεραιτέρων προ-
 στάται ἡρημένοι, ὅπως καὶ οὗτοι τὰ καθήκοντα ἀπο-
 5 τελῶσιν. ἃ δὲ ἐκάστη ἡλικία προστέτακται ποιεῖν
 διηγησόμεθα, ὥς μᾶλλον δῆλον γένηται ἢ ἐπιμέλονται
 ὥς βέλτιστοι εἶεν οἱ πολῖται.

The training of boys.

3. Οἱ μὲν δὴ παῖδες εἰς τὰ διδασκαλεῖα φοιτῶντες
 διάγουσι μαθάνοντες δικαιοσύνην· καὶ λέγουσιν ὅτι
 10 ἐπὶ τοῦτο ἔρχονται ὥσπερ παρ' ἡμῖν οἱ τὰ γράμματα
 μαθησόμενοι. οἱ δ' ἄρχοντες αὐτῶν διατελοῦσι τὸ
 πλεῖστον τῆς ἡμέρας δικάζοντες αὐτοῖς. γίγνεται γὰρ
 δὴ καὶ παισὶ πρὸς ἀλλήλους ὥσπερ ἀνδράσιν ἐγκλή-
 ματα καὶ κλοπῆς καὶ ἀρπαγῆς καὶ βίας καὶ ἀπάτης
 15 καὶ κακολογίας καὶ ἄλλων οἴων δὴ εἰκός. οὓς δ' ἂν
 γνῶσι τούτων τι ἀδικοῦντας, τιμωροῦνται. κολάζουσι
 δὲ καὶ ὃν ἂν ἀδίκως ἐγκαλοῦντα εὐρίσκωσι. δικά-
 ζουσι δὲ καὶ ἐγκλήματος οὗ ἔνεκα ἄνθρωποι μισοῦσι
 μὲν ἀλλήλους μάλιστα, δικάζονται δὲ ἥκιστα, ἀχαρι-
 20 στίας, καὶ ὃν ἂν γνῶσι δυνάμενον μὲν χάριν ἀποδιδό-
 ναι, μὴ ἀποδιδόντα δέ, κολάζουσι καὶ τοῦτον ἰσχυρῶς.
 οἴονται γὰρ τοὺς ἀχαρίστους καὶ περὶ θεοὺς ἂν μάλι-
 στα ἀμελῶς ἔχειν καὶ περὶ γονέας καὶ πατρίδα καὶ
 φίλους. ἔπεσθαι δὲ δοκεῖ μάλιστα τῇ ἀχαριστίᾳ ἢ
 25 ἀναισχυντίᾳ· καὶ γὰρ αὕτη μεγίστη δοκεῖ εἶναι ἐπὶ
 πάντα τὰ αἰσχυρὰ ἡγεμών. διδάσκουσι δὲ τοὺς παῖδας
 καὶ σωφροσύνην· μέγα δὲ συμβάλλεται εἰς τὸ μαν-

θάνειν σωφρονεῖν αὐτοὺς ὅτι καὶ τοὺς πρεσβυτέρους ὀρώσιν ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν σωφρόνως διάγοντας. διδάσκουσι δὲ αὐτοὺς καὶ πείθεσθαι τοῖς ἄρχουσι· μέγα δὲ καὶ εἰς τοῦτο συμβάλλεται ὅτι ὀρώσιν τοὺς πρεσβυτέρους πειθομένους τοῖς ἄρχουσιν ἰσχυρῶς. διδάσκουσι δὲ καὶ ἐγκράτειαν γαστρὸς καὶ ποτοῦ· μέγα δὲ καὶ εἰς τοῦτο συμβάλλεται ὅτι ὀρώσιν τοὺς πρεσβυτέρους οὐ πρόσθεν ἀπιόντας γαστρὸς ἕνεκα πρὶν ἂν ἀφώσιν οἱ ἄρχοντες, καὶ ὅτι οὐ παρὰ μητρὶ σιτοῦνται οἱ παῖδες, ἀλλὰ παρὰ τῷ διδασκάλῳ, ὅταν οἱ ἄρχοντες σημήνωσι. φέρονται δὲ οἴκοθεν σῖτον μὲν ἄρτον, ὄψον δὲ κάρδαμον, πιεῖν δέ, ἣν τις διψηῇ, κώθωνα, ὡς ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἀρύσασθαι. πρὸς δὲ τούτοις μανθάνουσι καὶ τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν. μέχρι μὲν δὴ ἕξ ἢ ἑπτακαίδεκα ἔτων ἀπὸ γενεᾶς οἱ παῖδες ταῦτα πράττουσιν, ἐκ τούτου δὲ εἰς τοὺς ἐφήβους ἐξέρχονται.

The employment of young men.

4. Οὗτοι δ' αὖ οἱ ἑφηβοὶ διάγουσιν ὧδε. δέκα ἔτη ἀφ' οὗ ἂν ἐκ παίδων ἐξέλθωσι κοιμῶνται μὲν περὶ τὰ ἀρχεῖα, ὥσπερ προειρήκαμεν, καὶ φυλακῆς ἕνεκα τῆς πόλεως καὶ σωφροσύνης· δοκεῖ γὰρ αὕτη ἡ ἡλικία μάλιστα ἐπιμελείας δεῖσθαι· παρέχουσι δὲ καὶ τὴν ἡμέραν ἑαυτοὺς τοῖς ἄρχουσι χρῆσθαι ἣν τι δέωνται ὑπὲρ τοῦ κοινού. καὶ ὅταν μὲν δέῃ, πάντες μένουσι περὶ τὰ ἀρχεῖα· ὅταν δὲ ἐξίῃ βασιλεὺς ἐπὶ θήραν, ἐξάγει τὴν ἡμίσειαν τῆς φυλακῆς· ποιεῖ δὲ τοῦτο πολ-
 25 λάκις τοῦ μηνός. ἔχειν δὲ δεῖ τοὺς ἐξιόντας τόξα καὶ παρὰ τὴν φαρέτραν ἐν κολεῷ κοπίδα ἢ σάγαριν, ἔτι

δὲ γέροντα καὶ παλὰ δύο, ὥστε τὸ μὲν ἀφείναι, τῷ δ',
 εἰ δέ, ἐκ χειρὸς χρῆσθαι. διὰ τοῦτο δὲ δημοσία
 τοῦ θηρᾶν ἐπιμέλονται, καὶ βασιλεὺς ὥσπερ καὶ ἐν
 πολέμῳ ἡγεμὼν ἐστὶν αὐτοῖς καὶ αὐτὸς τε θηρᾶ καὶ
 5 τῶν ἄλλων ἐπιμέλεται ὅπως ἂν θηρώσιν, ὅτι ἀληθε-
 στάτη αὐτοῖς δοκεῖ εἶναι αὕτη ἢ μελέτη τῶν πρὸς τὸν
 πόλεμον. καὶ γὰρ πρῶτον ἀνίστασθαι ἐθίζει καὶ ψυχὴν
 καὶ θάληπην ἀνέχεσθαι, γυμνάζει δὲ καὶ ὁδοιπορίαις καὶ
 δρόμοις, ἀνάγκη δὲ καὶ τοξεύσαι θηρίον καὶ ἀκοντί-
 10 σαι ὅπου ἂν παραπίπτῃ. καὶ τὴν ψυχὴν δὲ πολλάκις
 ἀνάγκη θήγεσθαι ὅταν τι τῶν ἀλκίμων θηρίων ἀνθι-
 στῇται· παίειν μὲν γὰρ δήπου δεῖ τὸ ὁμόσε γιγνόμε-
 νον, φυλάσασθαι δὲ τὸ ἐπιφερόμενον· ὥστε οὐ ῥάδιον
 εὑρεῖν τί ἐν τῇ θήρᾳ ἄπεστι τῶν ἐν πολέμῳ παρόντων.
 15 ἐξέρχονται δὲ ἐπὶ τὴν θήραν ἄριστον ἔχοντες πλείον·
 μὲν, ὡς τὸ εἰκός, τῶν παίδων, τἄλλα δὲ ὅμοιον. καὶ
 θηρῶντες μὲν οὐκ ἂν ἀριστήσειαν, ἣν δέ τι δεήσῃ ἢ
 θηρίου ἔνεκα ἐπικαταμεῖναι ἢ ἄλλως ἐθελήσωσι δια-
 τριῦσαι περὶ τὴν θήραν, τὸ οὖν ἄριστον τοῦτο δειπνή-
 20 σαντες τὴν ὑστεραίαν αὖθις θηρώσι μέχρι δείπνου, καὶ
 μίαν ἄμφω τούτῳ τῷ ἡμέρᾳ λογίζονται, ὅτι μιᾶς ἡμέ-
 ρας σίτον δαπανῶσι. τοῦτο δὲ ποιοῦσι τοῦ ἐθίζεσθαι
 ἔνεκα, ἵν' εἴαν τι καὶ ἐν πολέμῳ δεήσῃ, δύνωνται τοῦτο
 ποιεῖν. καὶ ὅσον δὲ τοῦτο ἔχουσιν οἱ τηλικούτοι ὅτι
 25 ἂν θηράσωσιν· εἰ δὲ μή, τὸ κάρδαμον. εἰ δέ τις
 αὐτοὺς οἶεται ἢ ἐσθίειν ἀηδῶς, ὅταν κάρδαμον μόνον
 ἔχωσιν ἐπὶ τῷ σίτῳ, ἢ πίνειν ἀηδῶς, ὅταν ὕδωρ πίνω-
 σιν, ἀναμνησθήτω πῶς μὲν ἡδὺ μᾶζα καὶ ἄρτος πει-
 νῶντι φαγεῖν, πῶς δὲ ἡδὺ ὕδωρ πιεῖν διαψῶντι. αἰ

δ' αὖ μένουσαι φυλαὶ διατρίβουσι μελετῶσαι τὰ τε
 ἄλλα ἃ παῖδες ὄντες ἔμαθον καὶ τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν,
 καὶ διαγωνιζόμενοι ταῦτα πρὸς ἀλλήλους διατελοῦσιν.
 εἰσὶ δὲ καὶ δημόσιοι τούτων ἀγῶνες καὶ ἄθλα προτί-
 5 θεται· ἐν ᾗ δ' ἂν τῶν φυλῶν πλείστοι ὧσι δαημονέ-
 στατοι καὶ ἀνδρικότατοι καὶ εὐπιστότατοι, ἐπαινοῦσιν
 οἱ πολῖται καὶ τιμῶσιν οὐ μόνον τὸν νῦν ἄρχοντα
 αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ὅστις αὐτοὺς παῖδας ὄντας ἐπαίδευσεν.
 χρῶνται δὲ τοῖς μένουσι τῶν ἐφήβων αἱ ἀρχαί, ἣν τι
 10 ἢ φρουρῆσαι δεήσῃ ἢ κακούργους ἐρευνῆσαι ἢ ληστὰς
 ὑποδραμεῖν ἢ καὶ ἄλλο τι ὅσα ἰσχύος τε καὶ τάχους
 ἔργα ἐστί. ταῦτα μὲν δὴ οἱ ἔφηβοι πράττουσιν.

The employments of men — choice of magistrates.

5. Ἐπειδὰν δὲ τὰ δέκα ἔτη διατελέσωσιν, ἐξέρχον-
 ται εἰς τοὺς τελείους ἄνδρας. ἀφ' οὗ δ' ἂν ἐξέλθωσι
 15 χρόνον οὗτοι αὖ πέντε καὶ εἴκοσιν ἔτη διάγουσιν ὧδε.
 πρῶτον μὲν ὥσπερ οἱ ἔφηβοι παρέχουσιν ἑαυτοὺς ταῖς
 ἀρχαῖς χρήσθαι, ἣν τι δέῃ ὑπὲρ τοῦ κοινού, ὅσα φρο-
 νούντων τε ἤδη ἔργα ἐστὶ καὶ ἔτι δυναμένων. ἣν δέ
 ποι δέῃ στρατεύεσθαι, τόξα μὲν οἱ οὕτω πεπαιδευμένοι
 20 οὐκέτι ἔχοντες οὐδὲ παλτὰ στρατεύονται, τὰ δ' ἀγχε-
 μαχα ὅπλα καλούμενα, θώρακά τε περὶ τοῖς στέρνοις
 καὶ γέρρον ἐν τῇ ἀριστερᾷ, οἷόνπερ γράφονται οἱ Πέρ-
 σαι ἔχοντες, ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ μάχαιραν ἢ κοπίδα. καὶ
 αἱ ἀρχαὶ δὲ πᾶσαι ἐκ τούτων καθίστανται πλὴν οἱ τῶν
 25 παιδων διδάσκαλοι. ἐπειδὰν δὲ τὰ πέντε καὶ εἴκοσιν
 ἔτη διατελέσωσιν, εἶησαν μὲν ἂν οὗτοι πλείον τι γεγο-
 νότες ἢ τὰ πεντήκοντα ἔτη ἀπὸ γενεᾶς· ἐξέρχονται δὲ

τηνικαῦτα εἰς τοὺς γεραιτέρους ὄντας τε καὶ καλουμένους. οἱ δ' αὖ γεραίτεροι οὗτοι στρατεύονται μὲν οὐκέτι ἔξω τῆς ἑαυτῶν, οἴκοι δὲ μένοντες δικάζουσι τὰ τε κοινὰ καὶ τὰ ἴδια πάντα. καὶ θανάτου δὲ οὗτοι
 5 κρίνουσι, καὶ τὰς ἀρχὰς οὗτοι πάσας αἰροῦνται· καὶ ἣν τις ἢ ἐν ἐφήβοις ἢ ἐν τελείοις ἀνδράσιν ἐλλίπη τι τῶν νομίμων, φαίνουσι μὲν οἱ φύλαρχοι ἕκαστοι καὶ τῶν ἄλλων ὁ βουλόμενος, οἱ δὲ γεραίτεροι ἀκούσαντες ἐκκρίνουσιν· ὁ δὲ ἐκκριθεὶς ἄτιμος διατελεῖ τὸν λοιπὸν
 10 βίον.

Promotion in the different classes.

6. Ἵνα δὲ σαφέστερον δηλωθῇ πᾶσα ἡ Περσῶν πολιτεία, μικρὸν ἐπάνειμι· νῦν γὰρ ἐν βραχυτάτῳ ἂν δηλωθεῖη διὰ τὰ προειρημένα. λέγονται μὲν γὰρ Πέρσαι ἀμφὶ τὰς δώδεκα μυριάδας εἶναι· τούτων δ' οὐδεὶς
 15 ἀπελήλαται νόμῳ τιμῶν καὶ ἀρχῶν, ἀλλ' ἔξεστι πᾶσι Πέρσαις πέμπειν τοὺς ἑαυτῶν παῖδας εἰς τὰ κοινὰ τῆς δικαιοσύνης διδασκαλεία. ἀλλ' οἱ μὲν δυνάμενοι τρέφειν τοὺς παῖδας ἀργοῦντας πέμπουσιν, οἱ δὲ μὴ δυνάμενοι οὐ πέμπουσιν. οἱ δ' ἂν παιδευθῶσι παρὰ τοῖς
 20 δημοσίοις διδασκάλοις, ἔξεστιν αὐτοῖς ἐν τοῖς ἐφήβοις νεανισκεύεσθαι, τοῖς δὲ μὴ διαπαιδευθεῖσιν οὕτως οὐκ ἔξεστιν. οἱ δ' ἂν αὖ ἐν τοῖς ἐφήβοις διατελέσωσι τὰ νόμιμα ποιοῦντες, ἔξεστι τούτοις εἰς τοὺς τελείους ἀνδρας συναλίζεσθαι καὶ ἀρχῶν καὶ τιμῶν μετέχειν,
 25 οἱ δ' ἂν μὴ διαγένωνται ἐν τοῖς ἐφήβοις, οὐκ εἰσέρχονται εἰς τοὺς τελείους. οἱ δ' ἂν αὖ ἐν τοῖς τελείοις διαγένωνται ἀνεπίληπτοι, οὗτοι τῶν γεραιτέρων γίγνονται. οὕτω μὲν δὴ οἱ γεραίτεροι διὰ πάντων τῶν καλῶν

ἐλληλυθότες καθίστανται· καὶ ἡ πολιτεία ἐστὶν ἡ Περσῶν καὶ ἡ ἐπιμέλεια αὕτη, ἣ οἴονται χρώμενοι βελτιστοὶ ἂν εἶναι.

Cyrus, at the age of twelve, goes to visit his grandfather Astyages.

7. Κῦρος γὰρ μέχρι μὲν δώδεκα ἐτῶν ἢ ὀλίγῳ
 5 πλείον ταύτῃ τῇ παιδείᾳ ἐπαιδεύθη, καὶ πάντων τῶν
 ἡλικίων διαφέρων ἐφαίνετο καὶ εἰς τὸ ταχὺ μαρθάνειν
 ἃ δέοι καὶ εἰς τὸ καλῶς καὶ ἀνδρείως ἕκαστα ποιεῖν.
 ἐκ δὲ τούτου τοῦ χρόνου μετεπέμψατο Ἀστυάγης τὴν
 ἑαυτοῦ θυγατέρα καὶ τὸν παῖδα αὐτῆς· ἰδεῖν γὰρ ἐπε-
 10 θύμει, ὅτι ἤκουεν αὐτὸν καλὸν καὶ ἀγαθὸν εἶναι. ἔρχεται
 δ' αὐτῇ τε ἡ Μανδάνη πρὸς τὸν πατέρα καὶ τὸν Κῦρον
 τὸν υἱὸν ἔχουσα. ὥς δὲ ἀφίκετο τάχιστα καὶ ἔγνω ὁ
 Κῦρος τὸν Ἀστυάγην τῆς μητρὸς πατέρα ὄντα, εὐθύς
 οἶα δὴ παῖς φύσει φιλόστοργος ὦν ἡσπάζετό τε αὐτὸν
 15 ὥσπερ ἂν εἴ τις πάλαι συντετραμμέ-
 νος καὶ πάλαι φιλῶν ἀσπάζοιτο, καὶ
 ὁρῶν δὴ αὐτὸν κεκοσμημένον καὶ
 ὀφθαλμῶν ὑπογραφῇ καὶ χρώματος
 ἐντρίψει καὶ κόμαις προσθέτοις, ἃ δὴ
 20 νόμιμα ἦν ἐν Μήδοις· ταῦτα γὰρ
 πάντα Μηδικά ἐστι, καὶ οἱ πορφυροῖ
 χιτῶνες καὶ οἱ κἀνδυες καὶ οἱ στρε-
 πτοὶ οἱ περὶ τῇ δέρῃ καὶ τὰ ψέλια τὰ
 περὶ ταῖς χερσίν, ἐν Πέρσαις δὲ τοῖς
 25 οἴκοι καὶ νῦν ἔτι πολὺ καὶ ἐσθῆτες φαυλότεραι καὶ δί-
 αιται εὐτελέστεραι· ὁρῶν δὴ τὸν κόσμον τοῦ πάππου,
 ἐμβλέπων αὐτῷ ἔλεγεν, ὦ μῆτερ, ὥς καλός μοι ὁ πάπ-

ORDINARY PERSIAN
COSTUME.

πος. ἐρωτώσης δὲ αὐτὸν τῆς μητρὸς πότερος καλλίων αὐτῷ δοκεῖ εἶναι, ὁ πατήρ ἢ οὗτος, ἀπεκρίνατο ἄρα ὁ Κῦρος, ὦ μῆτερ, Περσῶν μὲν πολὺ κάλλιστος ὁ ἐμὸς πατήρ, Μήδων μέντοι ὅσων ἐώρακα ἐγὼ καὶ ἐν ταῖς
 5 ὁδοῖς καὶ ἐπὶ ταῖς θύραις πολὺ οὗτος ὁ ἐμὸς πάππος κάλλιστος. ἀντασπαζόμενος δὲ ὁ πάππος αὐτὸν καὶ στολὴν καλὴν ἐνέδυσσε καὶ στρεπτοῖς καὶ ψελίοις ἐτίμα καὶ ἐκόσμει, καὶ εἷ ποι ἐξελαύνει, ἐφ' ἵππου χρυσοχαλίνου περιήγεν, ὥσπερ καὶ αὐτὸς εἰώθει πορεύεσθαι.
 10 ὁ δὲ Κῦρος ἅτε παῖς ὢν καὶ φιλόκαλος καὶ φιλότιμος ἦδετο τῇ στολῇ, καὶ ἱππεύειν μανθάνων ὑπερέχαιρεν· ἐν Πέρσαις γὰρ διὰ τὸ χαλεπὸν εἶναι καὶ τρέφειν ἵππους καὶ ἱππεύειν ἐν ὀρεινῇ οὔσῃ τῇ χώρᾳ καὶ ἰδεῖν ἵππον πάνυ σπάνιον ἦν.

At table Cyrus compares the luxury of the Medes with the simple fare of the Persians.

15 8. Δειπνῶν δὲ δὴ ὁ Ἀστυάγης σὺν τῇ θυγατρὶ καὶ τῷ Κύρῳ, βουλόμενος τὸν παῖδα ὡς ἡδιστα δειπνεῖν, ἵνα ἦττον τὰ οἴκαδε ποθοίῃ, προσῆγεν αὐτῷ καὶ παροψίδας καὶ παντοδαπὰ ἐμβάσματα καὶ βρώματα. τὸν δὲ Κῦρον ἔφασαν λέγειν, ὦ πάππε, ὅσα πράγματα
 20 ἔχεις ἐν τῷ δείπνῳ, εἰ ἀνάγκη σοι ἐπὶ πάντα τὰ λεκάρια ταῦτα διατείνειν τὰς χεῖρας καὶ ἀπογεύεσθαι τούτων τῶν παντοδαπῶν βρωμάτων. Τί δέ, φάναι τὸν Ἀστυάγην, οὐ γὰρ πολὺ σοι δοκεῖ εἶναι κάλλιον τόδε τὸ δεῖπνον τοῦ ἐν Πέρσαις; τὸν δὲ Κῦρον πρὸς ταῦτα
 25 ἀποκρίνασθαι λέγεται, Οὐκ, ὦ πάππε, ἀλλὰ πολὺ ἀπλουστέρα καὶ εὐθυτέρα παρ' ἡμῖν ἢ ὁδὸς ἐστὶν ἐπὶ

τὸ ἐμπλησθῆναι ἢ παρ' ὑμῖν · παρ' ὑμῖν μὲν γὰρ ἄρτος
καὶ κρέα εἰς τοῦτο ἄγει, ὑμεῖς δὲ εἰς μὲν τὸ αὐτὸ ἡμῖν
σπεύδετε, πολλοὺς δὲ τινὰς ἐλιγμοὺς ἄνω καὶ κάτω
πλανώμενοι μόλις ἀφικνεῖσθε ὅποι ἡμεῖς πάλαι ἤκο-
5 μεν. Ἄλλ', ὦ παῖ, φάναι τὸν Ἀστυάγην, οὐκ ἀχθό-
μενοι ταῦτα περιπλανώμεθα · γευόμενος δὲ καὶ σύ,
ἔφη, γνώσει ὅτι ἡδέα ἐστίν. Ἀλλὰ καὶ σέ, φάναι τὸν
Κῦρον, ὁρῶ, ὦ πάππε, μυσταττόμενον ταῦτα τὰ βρώ-
ματα. καὶ τὸν Ἀστυάγην ἐπερέσθαι, Καὶ τίνι δὴ σὺ
10 τεκμαιρόμενος, ὦ παῖ, λέγεις; Ὅτι σε, φάναι, ὁρῶ,
ὅταν μὲν τοῦ ἄρτου ἄψῃ, εἰς οὐδὲν τὴν χεῖρα ἀποψώμε-
νον, ὅταν δὲ τούτων τινὸς θίγῃς, εὐθὺς ἀποκαθαίρει
τὴν χεῖρα εἰς τὰ χειρόμακτρα, ὥς πάννυ ἀχθόμενος
ὅτι πλέα σοι ἀπ' αὐτῶν ἐγένετο. πρὸς ταῦτα δὲ τὸν
15 Ἀστυάγην εἰπεῖν, Εἰ τοῖνυν οὕτω γιγνώσκεις, ὦ παῖ,
ἀλλὰ κρέα γε εὐωχοῦ, ἵνα νεανίας οἴκαδε ἀπέλθῃς.
ἅμα δὲ ταῦτα λέγοντα πολλὰ αὐτῷ παραφέρειν καὶ
θήρεια καὶ τῶν ἡμέρων.

Cyrus' generosity—the Saccian an exception.

9. Καὶ τὸν Κῦρον, ἐπεὶ ἑώρα πολλὰ τὰ κρέα, εἰπεῖν,
20 Ὡ καὶ δίδως, φάναι, ὦ πάππε, πάντα ταῦτά μοι τὰ
κρέα, ὅ τι βούλομαι αὐτοῖς χρῆσθαι; Νῆ Δία, φάναι,
ὦ παῖ, ἔγωγέ σοι. ἐνταῦθα δὲ τὸν Κῦρον λαβόντα τῶν
κρεῶν διαδιδόναι τοῖς ἀμφὶ τὸν πάππον θεραπευταῖς,
ἐπιλέγοντα ἑκάστω, Σοὶ μὲν τοῦτο ὅτι προθύμως με
25 ἱππεύειν διδάσκεις, σοὶ δ' ὅτι μοι παλτὸν ἔδωκας · νῦν
γὰρ τοῦτ' ἔχω · σοὶ δ' ὅτι τὸν πάππον καλῶς θεραπεύ-
εις, σοὶ δ' ὅτι μου τὴν μητέρα τιμᾷς · τοιαῦτα ἐποίει,

ἕως διεδίδου πάντα ἃ ἔλαβε κρέα. Σάκα δέ, φάναι τὸν Ἀστυάγην, τῷ οἰνοχόῳ, ὃν ἐγὼ μάλιστα τιμῶ, οὐδὲν δίδως; ὁ δὲ Σάκας ἄρα καλὸς τε ὢν ἐτύγχανε καὶ τιμὴν ἔχων προσάγειν τοὺς δεομένους Ἀστυάγους καὶ
 5 ἀποκωλύειν οὓς μὴ καιρὸς αὐτῷ δοκοίη εἶναι προσάγειν. καὶ τὸν Κῦρον ἐπερέσθαι προπετῶς ὥς ἂν παῖς μηδέπω ὑποπτῇσσων, Διὰ τί δή, ὦ πάππε, τοῦτον οὕτω τιμᾶς; καὶ τὸν Ἀστυάγην σκώψαντα εἰπεῖν, Οὐχ ὁρᾶς, φάναι, ὥς καλῶς οἰνοχοεῖ καὶ εὐσχημόνως;
 10 οἱ δὲ τῶν βασιλέων τούτων οἰνοχόοι κομψῶς τε οἰνοχοοῦσι καὶ καθαρείως ἐγχεοῦσι καὶ διδόασι τοῖς τρισὶ δακτύλοις ὀχοῦντες τὴν φιάλην καὶ προσφέρουσιν ὥς ἂν ἐνδοίεν τὸ ἔκπωμα εὐληπτότατα τῷ μέλλοντι πίνειν.

Cyrus his grandfather's cup bearer.

10. Κέλευσον δή, φάναι, ὦ πάππε, τὸν Σάκαν καὶ
 15 ἐμοὶ δοῦναι τὸ ἔκπωμα, ἵνα καὶ γὰρ καλῶς σοι πιεῖν ἐγχεῖας ἀνακτήσωμαί σε, ἣν δύνωμαι. καὶ τὸν κελεύσαι δοῦναι. λαβόντα δὲ τὸν Κῦρον οὕτω μὲν δὴ εὖ κλύσαι τὸ ἔκπωμα ὥσπερ τὸν Σάκαν ἑώρα, οὕτω δὲ στήσαντα τὸ πρόσωπον σπουδαίως καὶ εὐσχημόνως
 20 πῶς προσενεγκεῖν καὶ ἐνδοῦναι τὴν φιάλην τῷ πάππῳ ὥστε τῇ μητρὶ καὶ τῷ Ἀστυάγει πολλὴν γέλῳτα παρασχεῖν. καὶ αὐτὸν δὲ τὸν Κῦρον ἐκγελάσαντα ἀναπηδῆσαι πρὸς τὸν πάππον καὶ φιλοῦντα ἅμα εἰπεῖν, ὦ Σάκα, ἀπόλωλας· ἐκβαλῶ σε ἐκ τῆς τιμῆς· τά τε γὰρ
 25 ἄλλα, φάναι, σοῦ κάλλιον οἰνοχοήσω καὶ οὐκ ἐκπίομαι αὐτὸς τὸν οἶνον. οἱ δ' ἄρα τῶν βασιλέων οἰνοχόοι, ἐπειδὴν διδῶσι τὴν φιάλην, ἀρύσαντες ἀπ' αὐτῆς τῷ

κυνάθω εἰς τὴν ἀριστερὰν χεῖρα ἐγχεάμενοι καταρρο-
φοῦσι, τοῦ δὴ εἰ φάρμακα ἐγχεόιεν μὴ λυσιτελεῖν αὐ-
τοῖς. ἐκ τούτου δὴ ὁ Ἀστυάγης ἐπισκώπτων, Καὶ τί
δὴ, ἔφη, ὦ Κῦρε, τᾶλλα μιμούμενος τὸν Σάκαν οὐκ
5 ἀπερρόφησας τοῦ οἴνου ;

A lesson in temperance — Cyrus and the Sacian.

11. Ὅτι, ἔφη, νῆ Δία ἐδεδοίκειν μὴ ἐν τῷ κρατῆρι
φάρμακα μεμιγμένα εἶη. καὶ γὰρ ὅτε εἰστίσας σὺ
τοὺς φίλους ἐν τοῖς γενεθλίοις, σαφῶς κατέμαθον φάρ-
μακα ὑμῖν αὐτὸν ἐγχεάντα. Καὶ πῶς δὴ σὺ τοῦτο,
10 ἔφη, ὦ παῖ, κατέγνως ; Ὅτι νῆ Δί' ὑμᾶς ἐώρων καὶ
ταῖς γνώμαις καὶ τοῖς σώμασι σφαλλομένους. πρῶ-
τον μὲν γὰρ ἃ οὐκ ἔατε ἡμᾶς τοὺς παῖδας ποιεῖν,
ταῦτα αὐτοὶ ἐποιεῖτε. πάντες μὲν γὰρ ἅμα ἐκεκρά-
γετε, ἐμανθάνετε δὲ οὐδὲν ἀλλήλων, ἦδετε δὲ καὶ
15 μάλα γελοίως, οὐκ ἀκροώμενοι δὲ τοῦ ἄδοντος ὤμνυτε
ἄριστα ἄδειν· λέγων δὲ ἕκαστος ὑμῶν τὴν ἑαυτοῦ
ῥώμην, ἔπειτ' εἰ ἀνασταίητε ὀρχησόμενοι, μὴ ὅπως
ὀρχεῖσθαι ἐν ῥυθμῷ, ἀλλ' οὐδ' ὀρθοῦσθαι ἐδύνασθε.
ἐπελέλησθε δὲ παντάπασι σύ τε ὅτι βασιλεὺς ἦσθα,
20 οἱ τε ἄλλοι ὅτι σὺ ἄρχων. τότε γὰρ δὴ ἔγωγε καὶ
πρῶτον κατέμαθον ὅτι τοῦτ' ἄρ' ἦν ἡ ἰσηγορία ὃ ὑμεῖς
τότ' ἐποιεῖτε· οὐδέποτε γοῦν ἐσιωπάτε. καὶ ὁ Ἀστυά-
γης λέγει, Ὁ δὲ σὸς πατήρ, ἔφη, ὦ παῖ, πίνων οὐ μεθύ-
σκεται ; Οὐ μὰ Δί', ἔφη. Ἀλλὰ πῶς ποιεῖ ; Διψῶν
25 παύεται, ἄλλο δὲ κακὸν οὐδὲν πάσχει· οὐ γὰρ οἶμαι,
ὦ πάππε, Σάκας αὐτῷ οἰνοχοεῖ. καὶ ἡ μήτηρ εἶπεν,
Ἀλλὰ τί ποτε σύ, ὦ παῖ, τῷ Σάκᾳ οὕτω πολεμεῖς ;

τὸν δὲ Κῦρον εἰπεῖν, Ὅτι νῆ Δία, φάναι, μισῶ αὐτόν·
πολλάκις γάρ με πρὸς τὸν πάππον ἐπιθυμοῦντα προσ-
δραμεῖν οὗτος ὁ μιαιώτατος ἀποκωλύει. ἀλλ' ἴκετεύω,
φάναι, ὦ πάππε, δός μοι τρεῖς ἡμέρας ἄρξαι αὐτοῦ.
5 καὶ τὸν Ἀστυάγην εἰπεῖν, Καὶ πῶς ἂν ἄρξαις αὐτοῦ;
καὶ τὸν Κῦρον φάναι, Στὰς ἂν ὥσπερ οὗτος ἐπὶ τῇ
εἰσόδῳ, ἔπειτα ὁπότε βούλοιο παριέναι ἐπ' ἄριστον,
λέγοιμ' ἂν ὅτι οὐπω δυνατόν τῳ ἀρίστῳ ἐντυχεῖν·
σπουδάζει γὰρ πρὸς τινὰς· εἴθ' ὁπότε ἦκοι ἐπὶ τὸ
10 δεῖπνον, λέγοιμ' ἂν ὅτι λούται· εἰ δὲ πάννυ σπουδάζοι
φαγεῖν, εἴποιμ' ἂν ὅτι παρὰ ταῖς γυναιξίν ἐστιν· ἕως
παρατείναιμι τοῦτον ὥσπερ οὗτος ἐμὲ παρατείνει ἀπὸ
σοῦ κωλύων.

Cyrus invited to remain at court—his reasons for accepting.

12. Ἐπεὶ δὲ ἡ Μανδάνη παρεσκευάζετο ὡς ἀπιούσα
15 πάλιν πρὸς τὸν ἄνδρα, ἐδεῖτο αὐτῆς ὁ Ἀστυάγης κατα-
λιπεῖν τὸν Κῦρον. ἡ δὲ ἀπεκρίνατο ὅτι βούλοιο μὲν
ἅπαντα τῳ πατρὶ χαρίζεσθαι, ἄκοντα μέντοι τὸν παῖδα
χαλεπὸν εἶναι νομίζειν καταλιπεῖν. Κῦρος δὲ ταχὺ
εἶπεν ὅτι μένειν βούλοιο. ἐπερωτηθεὶς δὲ πάλιν ὑπὸ
20 τῆς μητρὸς διὰ τί εἰπεῖν λέγεται, Ὅτι οἴκοι μὲν τῶν
ἡλίκων καὶ εἰμὶ καὶ δοκῶ κράτιστος εἶναι, ὦ μῆτερ, καὶ
ἄκοντίζων καὶ τοξεύων, ἐνταῦθα δὲ οἶδ' ὅτι ἱππεύων
ἥττων εἰμὶ τῶν ἡλίκων· καὶ τοῦτο εὖ ἴσθι, ὦ μῆτερ,
ἔφη, ὅτι ἐμὲ πάννυ ἀνιᾶ. ἣν δέ με καταλίπῃς ἐνθάδε
25 καὶ μάθω ἱππεύειν, ὅταν μὲν ἐν Πέρσαις ὦ, οἱμαί
σοι ἐκείνους τοὺς ἀγαθοὺς τὰ πεζικὰ ῥαδίως νικῆ-
σειν, ὅταν δ' εἰς Μήδους ἔλθω, ἐνθάδε πειράσομαι τῳ

πάππῳ ἀγαθῶν ἱππέων κράτιστος ὢν ἱππεὺς συμμα-
 χεῖν αὐτῷ. τὴν δὲ μητέρα εἰπεῖν, Τὴν δὲ δικαιοσύ-
 νην, ὦ παῖ, πῶς μαθήσει ἐνθάδε ἐκεῖ ὄντων σοι τῶν
 διδασκάλων; καὶ τὸν Κῦρον φάναι, Ἄλλ', ὦ μήτερ,
 5 ἀκριβῶ ταῦτά γε ἤδη. Πῶς σὺ οἶσθα; τὴν Μανδά-
 νην εἰπεῖν. Ὅτι, φάναι, ὁ διδάσκαλός με ὡς ἤδη
 ἀκριβοῦντα τὴν δικαιοσύνην καὶ ἄλλοις καθίστη δικά-
 ζειν. καὶ τούνν, φάναι, ἐπὶ μιᾷ ποτε δίκη πληγὰς
 ἔλαβον ὥς οὐκ ὀρθῶς δικάσας.

Cyrus tells of a bad decision which he made as judge.

10 13. Ἦν δὲ ἡ δίκη τοιαύτη. παῖς μέγας μικρὸν
 ἔχων χιτῶνα παῖδα μικρὸν μέγαν ἔχοντα χιτῶνα, ἐκ-
 δύσας αὐτὸν τὸν μὲν ἑαυτοῦ ἐκείνῳ ἡμφίεσε, τὸν δ'
 ἐκείνου αὐτὸς ἐνέδν. ἐγὼ οὖν τούτοις δικάζων ἔγνω
 βέλτιον εἶναι
 15 ἀμφοτέροις τὸν
 ἀρμόττοντα ἐκά-
 τερον χιτῶνα
 ἔχειν. ἐν τούτῳ
 αὖ με ἔπαισεν ὁ
 20 διδάσκαλος, λέ-
 ξας ὅτι ὁπότε
 μὲν τοῦ ἀρμότ-

PERSIAN FOOT-SOLDIERS, WITH τόξα, φαρέτρα, ETC.

τοντος εἶην κριτής, οὕτω δέοι ποιεῖν, ὁπότε δὲ κρῖναι
 δέοι ποτέρου ὁ χιτῶν εἶη, τοῦτ' ἔφη σκεπτέον εἶναι τίς
 25 κτῆσις δικαία ἐστί, πότερα τὸν βία ἀφελόμενον ἔχειν
 ἢ τὸν ποιησάμενον ἢ πριάμενον κεκτῆσθαι. ἐπεὶ δ',
 ἔφη, τὸ μὲν νόμιμον δίκαιον εἶναι, τὸ δὲ ἄνομον βίαιον,

σὺν τῷ νόμῳ ἐκέλευεν αἰετὸν τὸν δικαστὴν τὴν ψῆφον τίθεσθαι. οὕτως ἐγὼ σοι, ὦ μήτερ, τά γε δίκαια παντάπασιν ἤδη ἀκριβῶ· ἦν δέ τι ἄρα προσδέωμαι, ὁ πάππος με, ἔφη, οὗτος ἐπιδιδάξει.

Cyrus becomes a general favorite at court.

5 14. Τοιαῦτα μὲν δὴ πολλὰ ἐλάλει ὁ Κῦρος· τέλος δὲ ἡ μὲν μήτηρ ἀπῆλθε, Κῦρος δὲ κατέμενε καὶ αὐτοῦ ἐτρέφετο. καὶ ταχὺ μὲν τοῖς ἡλικιώταις συνεκέκρατο ὥστε οἰκείως διακεῖσθαι, ταχὺ δὲ τοὺς πατέρας αὐτῶν ἀνήρτητο, προσιὼν καὶ ἔνδηλος ὢν ὅτι ἡσπάζετο αὐτῶν
10 τοὺς υἱεῖς, ὥστε εἴ τι τοῦ βασιλέως δέοιτο, τοὺς παῖδας ἐκέλευον τοῦ Κύρου δεῖσθαι διαπράξασθαι σφίσιν. ὁ δὲ Κῦρος, εἰ δέοιτο αὐτοῦ οἱ παῖδες, διὰ τὴν φιланθρωπίαν καὶ φιλοτιμίαν περὶ παντὸς ἐποιεῖτο διαπράττεσθαι. καὶ ὁ Ἀστυάγης ὅ τι δέοιτο αὐτοῦ ὁ
15 Κῦρος οὐδὲν ἐδύνατο ἀντέχειν μὴ οὐ χαρίζεσθαι. καὶ γὰρ ἀσθενήσαντος αὐτοῦ οὐδέποτε ἀπέλειπε τὸν πάππον οὐδὲ κλάων ποτὲ ἐπαύετο, ἀλλὰ δῆλος ἦν πᾶσιν ὅτι ὑπερεφοβεῖτο μὴ οἱ ὁ πάππος ἀποθάνῃ· καὶ γὰρ ἐκ νυκτὸς εἴ τινος δέοιτο Ἀστυάγης, πρῶτος ἡσθάνετο
20 Κῦρος καὶ πάντων ἀοκνότατα ἀνεπήδα ὑπηρετήσων ὅ τι οἴοιτο χαριεῖσθαι, ὥστε παντάπασιν ἀνεκτήσατο τὸν Ἀστυάγην.

Some traits of his character.

15. Καὶ ἦν μὲν ἴσως πολυλογώτερος, ἅμα μὲν διὰ τὴν παιδείαν, ὅτι ἠναγκάζετο ὑπὸ τοῦ διδασκάλου καὶ
25 διδόναι λόγον ὢν ἐποίει καὶ λαμβάνειν παρ' ἄλλων, ὁπότε δικάζοι, ἔτι δὲ καὶ διὰ τὸ φιλομαθὴς εἶναι πολλὰ

μὲν αὐτὸς αἰὲν τοὺς παρόντας ἀνθρώπα πῶς ἔχοντα
 τυγχάνοι, καὶ ὅσα αὐτὸς ὑπ' ἄλλων ἐρωτῶτο, διὰ τὸ
 ἀγχίνους εἶναι ταχὺ ἀπεκρίνετο, ὥστ' ἐκ πάντων τού-
 των ἡ πολυλογία συνελέγετο αὐτῷ· ἀλλ' ὥσπερ γὰρ
 5 ἐν σώματι, ὅσοι νέοι ὄντες μέγεθος ἔλαβον, ὁμῶς ἐμ-
 φαίνεται τὸ νεαρὸν αὐτοῖς ὁ κατηγορεῖ τὴν ὀλιγοετίαν,
 οὕτω καὶ Κύρου ἐκ τῆς πολυλογίας οὐ θράσος διεφαί-
 νετο, ἀλλ' ἀπλότης καὶ φιλοστοργία, ὥστ' ἐπεθύμει ἄν-
 τις ἔτι πλείω αὐτοῦ ἀκούειν ἢ σιωπῶντι παρῆναι.
 10 Ὡς δὲ προῆγεν αὐτὸν ὁ χρόνος σὺν τῷ μεγέθει εἰς
 ὥραν τοῦ πρόσηβον γενέσθαι, ἐν τούτῳ δὴ τοῖς μὲν
 λόγοις μανοτέροις ἐχρήτο καὶ τῇ φωνῇ ἡσυχαιτέρα,
 αἰδοῦς δ' ἐνεπίμπλατο, ὥστε καὶ ἐρυθραίνεσθαι ὁπότε
 συντυγχάνοι τοῖς πρεσβυτέροις, καὶ τὸ σκυλακῶδες τὸ
 15 πᾶσιν ὁμοίως προσπίπτειν οὐκέθ' ὁμοίως εἶχεν. οὕτω
 δὴ ἡσυχαιτερος μὲν ἦν, ἐν δὲ ταῖς συνουσίαις πάμπαν
 ἐπίχαρις. καὶ γὰρ ὅσα διαγωνίζονται πολλάκις ἡλικες
 πρὸς ἀλλήλους, οὐχ ἅ κρείττων ἦδει ὢν, ταῦτα προνκα-
 λεῖτο τοὺς συνόντας, ἀλλ' ἅπερ εἶ ἦδει ἑαυτὸν ἥττονα
 20 ὄντα, ἐξῆρχε, φάσκων κάλλιον αὐτῶν ποιήσειν, καὶ κατ-
 ἦρχεν ἥδη ἀναπηδῶν ἐπὶ τοὺς ἵππους ἢ διατοξενσόμε-
 νος ἢ διακοντιούμενος ἀπὸ τῶν ἵππων οὐπω πάνυ ἔποχος
 ὢν, ἥττώμενος δὲ αὐτὸς ἐφ' ἑαυτῷ μάλιστα ἐγέλα.

*His generosity—by perseverance he becomes proficient in horseman-
 ship—his love of hunting.*

16. Ὡς δ' οὐκ ἀπεδίδρασκεν ἐκ τοῦ ἡττᾶσθαι εἰς τὸ
 25 μὴ ποιεῖν ὁ ἡττῶτο, ἀλλ' ἐκαλινδεῖτο ἐν τῷ πειραῶσθαι
 αὐθις βέλτιον ποιεῖν, ταχὺ μὲν εἰς τὸ ἴσον ἀφίκετο τῇ

ἵππικῇ τοῖς ἤλιξι, ταχὺ δὲ παρῇει διὰ τὸ ἐρᾶν τοῦ ἔργου, ταχὺ δὲ τὰ ἐν τῷ παραδείσῳ θηρία ἀνηλώκει διώκων καὶ βάλλων καὶ κατακαίνων, ὥστε ὁ Ἀστυάγης οὐκέτ' εἶχεν αὐτῷ συλλέγειν θηρία. καὶ ὁ Κῦρος
 5 αἰσθόμενος ὅτι βουλόμενος οὐ δύναϊτό οἱ ζῶντα πολλὰ παρέχειν, ἔλεγε πρὸς αὐτόν, ὦ πάππε, τί σε δεῖ θηρία ζητοῦντα πράγματ' ἔχειν; ἀλλ' ἐὰν ἐμὲ ἐκπέμψῃς ἐπὶ θήραν σὺν τῷ θείῳ, νομιῶ ὅσα ἂν ἴδω θηρία, ἐμοὶ ταῦτα τρέφεσθαι. ἐπιθυμῶν δὲ σφόδρα ἐξιέναι
 10 ἐπὶ τὴν θήραν οὐκέθ' ὁμοίως λιπαρεῖν ἐδύνατο ὥσπερ παῖς ὢν, ἀλλ' ὀκνηρότερον προσῆι. καὶ ἂ πρόσθεν τῷ Σάκα ἐμέμφετο ὅτι οὐ παρίει αὐτὸν πρὸς τὸν πάππον, αὐτὸς ἤδη Σάκας ἑαυτῷ ἐγίγνετο· οὐ γὰρ προσῆι, εἰ μὴ ἴδοι εἰ καιρὸς εἴη, καὶ τοῦ Σάκα ἐδεῖτο
 15 πάντως σημαίνειν αὐτῷ ὁπότε ἐγχωροίη· ὥστε ὁ Σάκας ὑπερεφίλει ἤδη καὶ οἱ ἄλλοι πάντες.

His first hunt abroad — he is carried away by enthusiasm.

17. Ἐπεὶ δ' οὖν ἔγνω ὁ Ἀστυάγης σφόδρα αὐτὸν ἐπιθυμοῦντα ἔξω θηρᾶν, ἐκπέμπει αὐτὸν σὺν τῷ θείῳ καὶ φύλακας συμπέμπει ἐφ' ἵππων πρεσβυτέρους,
 20 ὅπως ἀπὸ τῶν δυσχωριῶν φυλάττοιεν αὐτὸν καὶ εἰ τῶν ἀγρίων τι φανείη θηρίων. ὁ οὖν Κῦρος τῶν ἐπομένων προθύμως ἐπυνθάνετο ποίοις οὐ χρὴ θηρίοις πελάζειν καὶ ποῖα χρὴ θαρροῦντα διώκειν. οἱ δ' ἔλεγον ὅτι ἄρκτοι τε πολλοὺς ἤδη πλησιάσαντας
 25 διέφθειραν καὶ κάπροι καὶ λέοντες καὶ παρδάλεις, αἱ δὲ ἔλαφοι καὶ δορκάδες καὶ οἱ ἄγριοι οἶες καὶ οἱ ὄνοι οἱ ἄγριοι ἀσινεῖς εἰσιν. ἔλεγον δὲ καὶ τοῦτο, τὰς

δυσχωρίας ὅτι δέοι φυλάττεσθαι οὐδὲν ἥττον ἢ τὰ
 θηρία· πολλοὺς γὰρ ἤδη αὐτοῖς τοῖς ἵπποις κατακρη-
 μισθῆναι. καὶ ὁ Κῦρος πάντα ταῦτα ἐμάνθανε προ-
 θύμως· ὥς δὲ εἶδεν ἔλαφον ἐκπηδήσασαν, πάντων
 5 ἐπιλαθόμενος ὧν ἤκουσεν ἐδίωκεν οὐδὲν ἄλλο ὁρῶν
 ἢ ὅπῃ ἔφευγε. καὶ πὼς διαπηδῶν αὐτῷ ὁ ἵππος πίπτει
 εἰς γόνατα, καὶ μικροῦ κακέινον ἐξετραχήλισεν. οὐ
 μὴν ἀλλ' ἐπέμεινε ὁ Κῦρος μόλις πῶς, καὶ ὁ ἵππος
 ἐξανέστη. ὥς δ' εἰς τὸ πεδίον ἦλθεν, ἀκοντίσας κατα-
 10 βάλλει τὴν ἔλαφον, καλόν τι χρῆμα καὶ μέγα. καὶ
 ὁ μὲν δὴ ὑπερέχαιρεν· οἱ δὲ φύλακες προσελάσαντες
 ἐλοιδόρουν αὐτὸν καὶ ἔλεγον εἰς οἶον κίνδυνον ἔλθοι,
 καὶ ἔφασαν κατερεῖν αὐτοῦ. ὁ οὖν Κῦρος εἰστήκει κα-
 ταβεβηκώς, καὶ ἀκούων ταῦτα ἡνιᾶτο. ὥς δ' ἦσθετο
 15 κραυγῆς, ἀνεπήδησεν ἐπὶ τὸν ἵππον ὥσπερ ἐνθουσιῶν,
 καὶ ὥς εἶδεν ἐκ τοῦ ἀντίου κάπρον προσφερόμενον,
 ἀντίος ἐλαύνει καὶ διατεινόμενος εὐστόχως βάλλει εἰς
 τὸ μέτωπον καὶ κατέσχε τὸν κάπρον. ἐνταῦθα μέν-
 20 τοι ἤδη καὶ ὁ θεῖος αὐτῷ ἐλοιδορεῖτο, τὴν θρασύτητα
 ὁρῶν. ὁ δ' αὐτοῦ λοιδορουμένου ὅμως ἐδεῖτο ὅσα
 αὐτὸς ἔλαβε, ταῦτα ἐᾶσαι εἰσκομίσαντα δοῦναι τῷ
 πάππῳ. τὸν δὲ θεῖον εἰπεῖν φασιν, Ἄλλ' ἢν αἰσθηται
 ὅτι ἐδίωκες, οὐ σοὶ μόνον λοιδορήσεται, ἀλλὰ καὶ ἐμοί,
 ὅτι σε εἶων. Καὶ ἦν βούληται, φάναι αὐτόν, μαστι-
 25 γωσάτω, ἐπειδάν γε ἐγὼ δῶ αὐτῷ. καὶ σύγε, εἰ βού-
 λει, ἔφη, ὦ θεῖε, τιμωρησάμενος ὃ τι βούλει ταῦτα
 ὅμως χάρισαί μοι. καὶ ὁ Κναξάρης μέντοι τελευτῶν
 εἶπε, Ποίει ὅπως βούλει· σὺ γὰρ νῦν γε ἡμῶν ἔοικας
 βασιλεὺς εἶναι.

He presents his spoils to his grandfather, who allows him to give them to the boys.

18. Οὕτω δὴ ὁ Κῦρος εἰσκομίσας τὰ θηρία ἐδίδου τε τῷ πάππῳ καὶ ἔλεγεν ὅτι αὐτὸς ταῦτα θηράσειεν ἐκείνῳ. καὶ τὰ ἀκόντια ἐπεδείκνυ μὲν οὗ, κατέθηκε δὲ ἡματωμένα ὅπου ᾤετο τὸν πάππον ὀφείσθαι. ὁ δὲ
 5 Ἀστυάγης ἄρα εἶπεν, Ἄλλ', ὦ παῖ, δέχομαι μὲν ἔγωγε ἡδέως ὅσα σὺ δίδως, οὐ μέντοι δέομαί γε τούτων οὐδενός, ὥστε σε κινδυνεύειν. καὶ ὁ Κῦρος ἔφη, Εἰ τοίνυν μὴ σὺ δέει, ἱκετεύω, ὦ πάππε, ἐμοὶ δὸς αὐτά, ὅπως τοῖς ἡλικιώταις ἐγὼ διαδῶ. Ἄλλ', ὦ παῖ, ἔφη ὁ Ἀστυά-
 10 γης, καὶ ταῦτα λαβὼν διαδίδου ὅτῳ σὺ βούλει καὶ τῶν ἄλλων ὅποσα ἐθέλεις.

καὶ ὁ Κῦρος λαβὼν ἐδίδου τε ἄρας τοῖς παισὶ καὶ ἄμα ἔλεγεν, ὦ παῖδες, ὥς ἄρα ἐφλυαροῦμεν ὅτε τὰ ἐν τῷ παραδείσῳ θηρία ἐθρῶμεν· ὅμοιον ἔμοιγε δο-
 15 κεῖ εἶναι οἷόν περ εἴ τις δεδεμένα ζῶα θηρώη. πρῶτον μὲν γὰρ ἐν μικρῷ χωρίῳ ἦν, ἔπειτα λεπτὰ καὶ ψωραλέα, καὶ τὸ μὲν αὐτῶν χωλὸν ἦν, τὸ δὲ κολοβόν· τὰ δ' ἐν τοῖς ὄρεσι καὶ λειμῶσι θηρία ὥς μὲν καλά, ὥς δὲ μεγάλα, ὥς δὲ λιπαρὰ ἐφαίνετο. καὶ αἱ μὲν
 20 ἔλαφοι ὥσπερ πτηναὶ ἤλλοντο πρὸς τὸν οὐρανόν, οἱ δὲ κάπροι ὥσπερ τοὺς ἄνδρας φασὶ τοὺς ἀνδρείους ὁμόσε ἐφέροντο· ὑπὸ δὲ τῆς πλατύτητος οὐδὲ ἀμαρτεῖν οἷόν τ' ἦν αὐτῶν· καλλίῳ δὴ, ἔφη, ἔμοιγε δοκεῖ καὶ τεθνηκότα εἶναι ταῦτα ἢ ζῶντα ἐκείνα τὰ περιω-
 25 κοδομημένα. ἄλλ' ἄρα ἄν, ἔφη, ἀφεῖεν καὶ ὑμᾶς οἱ πατέρες ἐπὶ θήραν; Καὶ ῥαδίως γ' ἄν, ἔφασαν, εἰ Ἀστυάγης κελεύοι.

Cyrus petitions to be allowed to take the other boys out to hunt — a refusal.

19. Καὶ ὁ Κῦρος εἶπε, Τίς οὖν ἂν ἡμῖν Ἀστυάγει μνησθείη; Τίς γὰρ ἂν, ἔφασαν, σοῦ γε ἱκανώτερος πείσαι; Ἀλλὰ μὰ τὸν Δία, ἔφη, ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδ' ὅστις ἄνθρωπος γεγένηται· οὐδὲ γὰρ οἶός τ' εἰμὶ λέγειν ἔγωγε οὐδ' ἀναβλέπειν πρὸς τὸν πάππον ἐκ τοῦ ἴσου ἔτι δύναμαι. ἦν δὲ τοσοῦτον ἐπιδιδῶ, δέδοικα, ἔφη, μὴ παντάπασι βλάξ τις καὶ ἡλίθιος γένωμαι. παιδάριον δ' ὦν δεινότατος λαλεῖν ἐδόκουν εἶναι. καὶ οἱ παῖδες εἶπον, Πονηρὸν λέγεις τὸ πρᾶγμα, εἰ μὴδ' ὑπὲρ ἡμῶν ἂν τι δέῃ δυνήσῃ πράττειν, ἀλλ' ἄλλου τινὸς τὸ ἐπὶ σέ ἀνάγκη ἔσται δεῖσθαι ἡμᾶς. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Κῦρος ἐδήχθη, καὶ σιγῇ ἀπελθὼν διακελευσάμενος ἑαυτῷ τολμᾶν εἰσῆλθεν, ἐπιβουλεύσας ὅπως ἂν ἀλυπότατα εἴποι πρὸς τὸν πάππον καὶ διαπράξειεν αὐτῷ τε καὶ τοῖς παισὶν ὧν ἐδέοντο. ἤρξατο οὖν ὧδε.

Εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ πάππε, ἦν τις ἀποδρᾶ σε τῶν οἰκετῶν καὶ λάβῃς αὐτόν, τί αὐτῷ χρήσει; Τί ἄλλο, ἔφη, ἢ δήσας ἐργάζεσθαι ἀναγκάσω; Ἦν δὲ αὐτόματος πάλιν ἔλθῃ, πῶς ποιήσεις; Τί δέ, ἔφη, εἰ μὴ μαστιγώσας γε, ἵνα μὴ αὖθις τοῦτο ποιῇ, ἐξ ἀρχῆς χρήσομαι; Ὡρα ἂν, ἔφη ὁ Κῦρος, σοὶ παρασκευάζεσθαι εἴη ὅτῳ μαστιγώσεις με, ὥς βουλεύομαί γε ὅπως σε ἀποδρῶ λαβὼν τοὺς ἡλικιώτας ἐπὶ θήραν. καὶ ὁ Ἀστυάγης, Καλῶς, ἔφη, ἐποίησας προειπών· ἐνδοθεν γάρ, ἔφη, ἀπαγορεύω σοι μὴ κινεῖσθαι. χαρίεν γάρ, ἔφη, εἰ ἔνεκα κρεαδίων τῇ θυγατρὶ τὸν παῖδα ἀποβουκολήσαιμι.

A royal hunting party.

20. Ἀκούσας ταῦτα ὁ Κῦρος ἐπέιθετο μὲν καὶ ἔμει-
 νεν, ἀνιαρὸς δὲ καὶ σκυθρωπὸς ὢν σιωπῇ διῆγεν. ὁ
 μέντοι Ἀστυάγης ἐπεὶ ἔγνω αὐτὸν λυπούμενον ἰσχυρῶς,
 βουλόμενος αὐτῷ χαρίζεσθαι ἐξάγει ἐπὶ θήραν, καὶ πε-
 5 ζοὺς πολλοὺς καὶ ἱππέας συναλίσσας καὶ τοὺς παῖδας
 καὶ συνελάσας εἰς τὰ ἱππάσιμα χωρία τὰ θηρία ἐποί-
 ησε μεγάλην θήραν. καὶ βασιλικῶς δὴ παρὼν αὐτὸς

PERSIAN KING HUNTING LIONS.
 (From an old sculpture.)

ἀπηγόρευε μηδένα βάλλειν, πρὶν Κῦρος ἐμπλησθεῖη
 θηρῶν. ὁ δὲ Κῦρος οὐκ εἶα κωλύειν, ἀλλ', εἰ βούλει,
 10 ἔφη, ὦ πάππε, ἡδέως με θηρᾶν, ἄφες τοὺς κατ' ἐμὲ
 πάντας διώκειν καὶ διαγωνίζεσθαι ὅπως ἕκαστος κρά-
 τιστα δύναιτο. ἐνταῦθα δὴ ὁ Ἀστυάγης ἀφήησι, καὶ
 στὰς ἐθεᾶτο ἀμιλλωμένους ἐπὶ τὰ θηρία καὶ φιλονει-
 κοῦντας καὶ διώκοντας καὶ ἀκοντίζοντας. καὶ Κύρῳ
 15 ἦδετο οὐ δυναμένῳ σιγᾶν ὑπὸ τῆς ἡδονῆς, ἀλλ' ὥσπερ
 σκύλακι γενναίῳ ἀνακλάζοντι, ὅποτε πλησιάζοι θηρίῳ,

καὶ παρακαλοῦντι ὀνομαστὶ ἕκαστον. καὶ τοῦ μὲν καταγελῶντα αὐτὸν ὁρῶν ἠὺφραίνετο, τὸν δέ τινα καὶ ἐπαινοῦντα οὐδ' ὅπωςτιοῦν φθονερῶς. τέλος δ' οὖν πολλὰ θηρία ἔχων ὁ Ἀστυάγης ἀπῆει. καὶ τὸ λοιπὸν οὕτως ἦσθη τῇ τότε θήρᾳ ὥστε ἀεὶ ὁπότε οἶόν τ' εἴη συνεξῆει τῷ Κύρῳ καὶ ἄλλους τε πολλοὺς παρελάμβανε καὶ τοὺς παῖδας, Κύρου ἕνεκα. τὸν μὲν δὴ πλείστον χρόνον οὕτω διηγέει ὁ Κῦρος, πᾶσιν ἡδονῆς μὲν καὶ ἀγαθοῦ τινος συναίτιος ὢν, κακοῦ δὲ οὐδενός.

Cyrus assumes arms for the first time.

21. Ἀμφὶ δὲ τὰ πέντε ἢ ἑκαίδεκα ἔτη γενομένου αὐτοῦ ὁ υἱὸς τοῦ Ἀσσυρίων βασιλέως γαμεῖν μέλλων ἐπεθύμησεν αὐτὸς θηρᾶσαι εἰς τοῦτον τὸν χρόνον. ἐβουλεύσατο οὖν κράτιστον εἶναι λεηλατῆσαι ἐκ τῆς Μηδικῆς, καὶ λαμπρότερόν τ' ἂν φανῆναι τὸ ἔργον τῆς θήρας καὶ ἱερείων ἂν πολλὴν ἀφθονίαν ἐνόμιζε γενέσθαι. οὕτω δὲ πρὸ ἀναστὰς ἦγε τὸ στράτευμα πρὸς τὰ τῶν Μήδων φρούρια. σημανθέντων δὲ τῷ Ἀστυάγει ὅτι πολέμιοί εἰσιν ἐν τῇ χώρᾳ, ἐξεβοήθει καὶ αὐτὸς πρὸς τὰ ὄρια σὺν τοῖς περὶ αὐτὸν καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὡσαύτως σὺν τοῖς παρατυχοῦσιν ἱππόταις, καὶ τοῖς ἄλλοις δὲ ἐσήμεαι πᾶσιν ἐκβοηθεῖν. ὥς δὲ εἶδον πολλοὺς ἀνθρώπους τῶν Ἀσσυρίων συντεταγμένους καὶ τοὺς ἱππέας ἡσυχίαν ἔχοντας, ἔστησαν καὶ οἱ Μῆδοι. ὁ δὲ Κῦρος ὁρῶν ἐκβοηθῶντας καὶ τοὺς ἄλλους πασσυδί, ἐκβοηθεῖ καὶ αὐτὸς πρῶτον τότε ὅπλα ἐνδύς, οὐποτε οἰόμενος· οὕτως ἐπεθύμει αὐτοῖς ἐξοπλίσασθαι· μάλα δὲ καλὰ

ἦν καὶ ἀρμόττοντα αὐτῷ ἃ ὁ πάππος περὶ τὸ σῶμα ἐπεποίητο. οὕτω δὲ ἐξοπλισάμενος προσήλασε τῷ ἵππῳ. καὶ ὁ Ἀστυάγης ἐθαύμασε μὲν τίνος κελεύσαντος ἦκοι, ὅμως δὲ εἶπεν αὐτῷ μένειν παρ' ἑαυτόν.

Cyrus criticises the foe and makes a brilliant suggestion.

- 5 22. Ὁ δὲ Κῦρος ὡς εἶδε πολλοὺς ἱππέας ἀντίους, ἦρετο, Ἦ οὗτοι, ἔφη, ὦ πάππε, πολέμιοί εἰσιν, οἱ ἐφeskτήκασιν τοῖς ἵπποις ἡρέμα; Πολέμιοι μέντοι, ἔφη. Ἦ καὶ ἐκείνοι, ἔφη, οἱ ἐλαύνοντες; Καὶ κείνοι μέντοι. Νῆ τὸν Δί', ἔφη, ὦ πάππε, ἄλλ' οὖν πονηροί
 10 γε φαινόμενοι καὶ ἐπὶ πονηρῶν ἱππαρίων ἄγουσιν ἡμῶν τὰ χρήματα. οὐκοῦν χρή ἐλαύνειν τινὰς ἡμῶν ἐπ' αὐτούς. Ἀλλ' οὐχ ὁρᾷς, ἔφη, ὦ παῖ, ὅσον τὸ στῆθος τῶν ἱππέων ἔστηκε συντεταγμένον; οἱ ἦν ἐπ' ἐκείνους ἡμεῖς ἐλαύνωμεν, ὑποτεμνοῦνται ἡμᾶς πάλιν.
 15 ἡμῖν δὲ οὐπω ἡ ἰσχὺς πάρεστιν. Ἀλλ' ἦν σὺ μένης, ἔφη ὁ Κῦρος, καὶ ἀναλαμβάνης τοὺς προσβοηθοῦντας, φοβήσονται οὗτοι καὶ οὐ κινήσονται, οἱ δ' ἄγοντες εὐθὺς ἀφήσουσι τὴν λείαν, ἐπειδὰν ἴδωσί τινὰς ἐπ' αὐτοὺς ἐλαύνοντας.
 20 Ταῦτ' εἰπόντος αὐτοῦ ἔδοξέ τι λέγειν τῷ Ἀστυάγει. καὶ ἅμα θαυμάζων ὡς καὶ ἐφρόνει καὶ ἐγρηγόρει κελεύει τὸν υἱὸν λαβόντα τάξιν ἱππέων ἐλαύνειν ἐπὶ τοὺς ἄγοντας τὴν λείαν. ἐγὼ δέ, ἔφη, ἐπὶ τούσδε, ἦν ἐπὶ σὲ κινῶνται, ἐλῶ, ὥστε ἀναγκασθήσονται ἡμῖν προσ-
 25 ἔχειν τὸν νοῦν. οὕτω δὲ ὁ Κναξάρης λαβὼν τῶν ἐρρωμένων ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν προσελαύνει. καὶ ὁ Κῦρος ὡς εἶδεν ὀρρωμένους, ἐξορμᾷ, καὶ αὐτὸς πρῶ-

τος ἡγείτο ταχέως, καὶ ὁ Κυαξάρης μέντοι ἐφείπετο, καὶ οἱ ἄλλοι δὲ οὐκ ἀπελείποντο. ὥς δὲ εἶδον αὐτοὺς πελάζοντας οἱ λεηλατοῦντες, εὐθὺς ἀφέντες τὰ χρήματα ἔφευγον.

He strikes a blow and wins praise for his shrewdness and boldness.

5 23. Οἱ δ' ἀμφὶ τὸν Κῦρον ὑπετέμνοντο, καὶ οὓς μὲν κατελάμβανον εὐθὺς ἔπαιον, πρῶτος δὲ ὁ Κῦρος, ὅσοι δὲ παραλλάξαντες αὐτῶν ἔφθασαν, κατόπιν τούτους ἐδίωκον, καὶ οὐκ ἀνίεσαν, ἀλλ' ἦρουν τινὰς αὐτῶν. ὥσπερ δὲ κύων γενναῖος ἄπειρος ἀπρονοήτως φέρεται
10 πρὸς κάπρον, οὕτω καὶ ὁ Κῦρος ἐφέρετο, μόνον ὁρῶν τὸ παίειν τὸν ἀλίσκόμενον, ἄλλο δ' οὐδὲν προνοῶν. οἱ δὲ πολέμιοι ὥς ἑώρων πονοῦντας τοὺς σφετέρους, προυκίνησαν τὸ στῖφος, ὥς παυσομένους τοῦ διωγμοῦ, ἐπεὶ σφᾶς ἴδοιεν προορμήσαντας. ὁ δὲ Κῦρος οὐδὲν
15 μᾶλλον ἀνίει, ἀλλ' ὑπὸ τῆς χαρμονῆς ἀνακαλῶν τὸν θεῖον ἐδίωκε καὶ ἰσχυρὰν τὴν φυγὴν τοῖς πολεμίοις κατέχων ἐποίει.

ἐν μὲν δὴ Μήδοις ταῦτα ἐγεγένητο, καὶ οἱ τε ἄλλοι πάντες τὸν Κῦρον διὰ στόματος εἶχον καὶ ἐν λόγῳ
20 καὶ ἐν ᾧδαῖς, ὃ τε Ἀστυάγης καὶ πρόσθεν τιμῶν αὐτὸν τότε ὑπερεξεπέπληκτο ἐπ' αὐτῷ. Καμβύσης δὲ ὁ τοῦ Κύρου πατὴρ ἤδετο μὲν πυνθανόμενος ταῦτα, ἐπεὶ δ' ἤκουσεν ἔργα ἀνδρὸς ἤδη διαχειριζόμενον τὸν Κῦρον, ἀπεκάλει δὴ, ὅπως τὰ ἐν Πέρσαις ἐπι-
25 χῶρια ἐπιτελοίη. καὶ ὁ Κῦρος δὲ ἐνταῦθα λέγεται εἰπεῖν ὅτι ἀπιέναι βούλοιτο, μὴ ὁ πατὴρ τι ἄχθοιτο καὶ ἡ πόλις μέμφοιτο. καὶ τῷ Ἀστυάγει δὲ ἐδόκει

εἶναι ἀναγκαῖον ἀποπέμπειν αὐτόν. ἔνθα δὴ ἵππους τε αὐτῷ δούς οὓς αὐτὸς ἐπεθύμει λαβεῖν καὶ ἄλλα συσκευάσας πολλὰ ἔπεμπε διὰ τὸ φιλεῖν αὐτόν.

His departure — he presents his companions with parting gifts.

24. Ἀπιόντα δὲ τὸν Κῦρον προύπεμπον ἅπαντες καὶ
 5 παῖδες καὶ ἡλικες καὶ ἄνδρες καὶ γέροντες ἐφ' ἵππων καὶ Ἀστυάγης αὐτός, καὶ οὐδένα ἔφασαν ὄντιν' οὐ δακρύοντ' ἀποστρέφεισθαι. καὶ Κῦρον δὲ αὐτὸν λέγεται σὺν πολλοῖς δακρύοις ἀποχωρῆσαι. πολλὰ δὲ δῶρα διαδοῦναί φασιν αὐτὸν τοῖς ἡλικιώταις ὧν Ἀστυάγης
 10 αὐτῷ ἐδεδῶκε, τέλος δὲ καὶ ἦν εἶχε στολὴν τὴν Μηδικὴν ἐκδύντα δοῦναί τι, δηλῶν ὅτι τοῦτον μάλιστα ἡσπάζετο. τοὺς μέντοι λαβόντας καὶ δεξαμένους τὰ δῶρα λέγεται Ἀστυάγει ἀπενεγκεῖν, Ἀστυάγην δὲ δεξάμενον Κύρῳ ἀποπέμψαι, τὸν δὲ πάλιν τε ἀπο-
 15 πέμψαι εἰς Μήδους καὶ εἰπεῖν, Εἰ βούλει, ὦ πάππε, ἐμὲ καὶ αὖθις ἰέναι ὥς σὲ μὴ αἰσχυνόμενον, ἔα ἔχειν εἴ τῷ τι ἐγὼ δέδωκα. Ἀστυάγην δὲ ταῦτα ἀκούσαντα ποιῆσαι ὥσπερ Κῦρος ἐπέστειλεν.

An incident of his departure.

25. Εἰ δὲ δεῖ καὶ παιδικοῦ λόγου ἐπιμνησθῆναι, λέγεται, ὅτε Κῦρος ἀπῆει καὶ ἀπηλλάττοντο ἀπ' ἀλλή-
 20 λων, τοὺς συγγενεῖς φιλοῦντας τῷ στόματι ἀποπέμπεσθαι αὐτὸν νόμῳ Περσικῷ. καὶ γὰρ νῦν ἔτι τοῦτο ποιοῦσι Πέρσαι. ἄνδρα δέ τινα τῶν Μήδων μάλα καλὸν καὶ ἀγαθὸν ὄντα ἐκπεπληῆχθαι πολὺν τινα χρόνον
 25 ἐπὶ τῷ κάλλει τοῦ Κύρου, ἡνίκα δὲ ἑώρα τοὺς συγ-

γενεῖς φιλοῦντας αὐτόν, ὑπολειφθῆναι· ἐπεὶ δ' οἱ ἄλλοι ἀπῆλθον, προσελθεῖν τῷ Κύρῳ καὶ εἰπεῖν, Ἐμὲ μόνον οὐ γινώσκεις τῶν συγγενῶν, ὦ Κύρε; Τί δέ, εἰπεῖν τὸν Κῦρον, ἥ καὶ σὺ συγγενῆς εἶ; Μάλιστα, φάναι. Ταῦτ' ἄρα, εἰπεῖν τὸν Κῦρον, καὶ ἐνεώρας μοι· πολλάκις γὰρ δοκῶ σε γινώσκειν τοῦτο ποι-
 5 οῦντα. Προσελθεῖν γάρ σοι, ἔφη, αἰεὶ βουλόμενος ναὶ μὰ τοὺς θεοὺς ἡσχυρόμην. Ἄλλ' οὐκ ἔδει, φάναι τὸν Κῦρον, συγγενῇ γε ὄντα· ἅμα δὲ προσελθόντα φιλη-
 10 σαι αὐτόν. καὶ τὸν Μῆδον φιληθέντα ἐρέσθαι, Ἦ καὶ ἐν Πέρσαις νόμος ἐστὶν οὗτος συγγενεῖς φιλεῖν; Μάλιστα, φάναι, ὅταν γε ἴδωσιν ἀλλήλους διὰ χρό-
 νου ἢ ἀπίωσί ποι ἀπ' ἀλλήλων. Ὡρα ἂν εἴη, ἔφη ὁ Μῆδος, μάλα πάλιν σε φιλεῖν ἐμέ· ἀπέρχομαι γάρ,
 15 ὥς ὁρᾷς, ἦδη.

οὕτω καὶ τὸν Κῦρον φιλήσαντα πάλιν ἀποπέμπειν καὶ ἀπιέναι. καὶ ὁδόν τε οὕπω πολλὴν διηνύσθαι αὐτοῖς καὶ τὸν Μῆδον ἥκειν πάλιν ἰδρύντι τῷ ἵππῳ· καὶ τὸν Κῦρον ἰδόντα, Ἄλλ' ἦ, φάναι, ἐπελάθου τι
 20 ὧν ἐβούλου εἰπεῖν; Μὰ Δία, φάναι, ἀλλ' ἦκω διὰ χρόνου. καὶ τὸν Κῦρον εἰπεῖν, Νῆ Δί', ὦ σύγγενες, δι' ὀλίγου γε. Ποίου ὀλίγου; εἰπεῖν τὸν Μῆδον. οὐκ οἶσθα, φάναι, ὦ Κύρε, ὅτι καὶ ὅσον σκαρδα-
 μύττω χρόνον, πάνυ πολὺς μοι δοκεῖ εἶναι, ὅτι οὐχ
 25 ὁρῶ σε τότε τοιοῦτον ὄντα; ἐνταῦθα δὴ τὸν Κῦρον γελάσαι τε ἐκ τῶν ἔμπροσθεν δακρύων καὶ εἰπεῖν αὐτῷ θαρρεῖν ἀπιόντι, ὅτι παρέσται αὐτοῖς ὀλίγου χρόνου, ὥστε ὁρᾶν ἐξέσται κἂν βούληται ἀσκαρδα-
 μυκτί.

PART II

THE BEGINNING OF HIS MILITARY CAREER

On his return Cyrus remains a year in the class of boys—his record as a youth.

1. Ὁ μὲν δὴ Κῦρος οὕτως ἀπελθὼν ἐν Πέρσαις ἐνιαυτὸν λέγεται ἐν τοῖς παισὶν ἔτι γενέσθαι. καὶ τὸ μὲν πρῶτον οἱ παῖδες ἔσκωπτον αὐτὸν ὡς ἡδυπα-

SYMBOL OF ORMAZD.

θεῖν ἐν Μήδοις μεμαθηκὼς ἦκοι· ἐπεὶ δὲ καὶ ἐσθίοντα
 5 αὐτὸν ἐώρων ὥσπερ καὶ αὐτοὶ ἡδέως καὶ πίνοντα, καὶ
 εἴ ποτ' ἐν ἑορτῇ εὐωχία γένοιτο, ἐπιδιδόντα μᾶλλον
 αὐτὸν τοῦ ἑαυτοῦ μέρους ἡσθάνοντο ἢ προσδεόμενον,
 καὶ πρὸς τούτοις δὲ τᾶλλα κρατιστεύοντα αὐτὸν ἐώρων
 ἑαυτῶν, ἐνταῦθα δὴ πάλιν ὑπέπτησσαν αὐτῷ οἱ ἥλικες.
 10 ἐπεὶ δὲ διελθὼν τὴν παιδείαν ταύτην ἤδη εἰσῆλθεν εἰς
 τοὺς ἐφήβους, ἐν τούτοις αὖ ἐδόκει κρατιστεύειν καὶ
 μελετῶν ἅ χρῆν καὶ καρτερῶν καὶ αἰδούμενος τοὺς
 πρεσβυτέρους καὶ πειθόμενος τοῖς ἄρχουσι.

Cyaxares succeeds Astyages—a plot to overthrow the Medes.

2. Προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου ὁ μὲν Ἀστυάγης ἐν τοῖς Μήδοις ἀποθνήσκει, ὁ δὲ Κναξάρης ὁ τοῦ Ἀστυάγους παῖς, τῆς δὲ Κύρου μητρὸς ἀδελφός, τὴν βασιλείαν ἔσχε τὴν Μήδων. ὁ δὲ τῶν Ἀσσυρίων βασιλεὺς
 5 κατεστραμμένος μὲν πάντας Σύρους, καὶ ἄλλους πολλούς, ἐνόμιζεν, εἰ τοὺς Μήδους ἀσθενεῖς ποιήσκει, πάντων γε τῶν πέριξ ῥαδίως ἄρξειν· ἰσχυρότατον γὰρ τῶν ἐγγὺς φύλων τοῦτο ἐδόκει εἶναι. οὕτω δὲ διαπέμπει πρὸς τε τοὺς ὑπ' αὐτὸν πάντας καὶ πρὸς
 10 τοὺς συμμάχους, διαβάλλων τοὺς Μήδους καὶ Πέρσας, λέγων ὥς μεγάλα τ' εἴη ταῦτα ἔθνη καὶ ἰσχυρὰ καὶ συνεστηκότα εἰς ταῦτό, καὶ ἐπιγαμίας ἀλλήλοις πεποιημένοι εἶεν, καὶ κινδυνεύσοιεν, εἰ μή τις αὐτοὺς φθάσας ἀσθενώσῃ, ἐπὶ ἐν ἑκάστον τῶν ἐθνῶν ἰόντες
 15 καταστρέψασθαι. οἱ μὲν δὲ καὶ τοῖς λόγοις τούτοις πειθόμενοι συμμαχίαν αὐτῷ ἐποιοῦντο, οἱ δὲ καὶ δώροις καὶ χρήμασιν ἀναπειθόμενοι· πολλὰ γὰρ καὶ τοιαῦτα ἦν αὐτῷ.

Cyaxares makes counter preparations and appoints Cyrus to command—how his army was chosen.

3. Κναξάρης δὲ ὁ τοῦ Ἀστυάγους παῖς ἐπεὶ ἦσθάνετο τὴν τ' ἐπιβουλήν καὶ τὴν παρασκευὴν τῶν συνισταμένων ἐφ' ἑαυτόν, αὐτός τε εὐθέως ὅσα ἐδύνατο ἀντιπαρεσκευάζετο καὶ εἰς Πέρσας ἔπεμπε πρὸς τε τὸ κοινὸν καὶ πρὸς Καμβύσην τὸν τὴν ἀδελφὴν ἔχοντα καὶ βασιλεύοντα ἐν Πέρσαις. ἔπεμπε δὲ καὶ πρὸς
 20 Κῦρον, δεόμενος αὐτοῦ πειρᾶσθαι ἄρχοντα ἐλθεῖν τῶν
 25

ἀνδρῶν, εἴ τινας πέμποι στρατιώτας τὸ Περσῶν κοινόν.
 ἤδη γὰρ καὶ ὁ Κῦρος διατετελεκὼς τὰ ἐν τοῖς ἐφήβοις
 δέκα ἔτη ἐν τοῖς τελείοις ἀνδράσιν ἦν. οὕτω δὲ δεξα-
 μένου τοῦ Κύρου οἱ βουλευόντες γεραίτεροι αἰροῦνται
 5 αὐτὸν ἄρχοντα τῆς εἰς Μήδους στρατιᾶς. ἔδοσαν δὲ
 αὐτῷ καὶ προσελέσθαι διακοσίους τῶν ὁμοτίμων, τῶν
 δ' αὖ διακοσίων ἐκάστῳ τέτταρας ἔδωκαν προσελέσθαι
 καὶ τούτους ἐκ τῶν ὁμοτίμων· γίνονται μὲν δὴ οὗτοι
 χίλιοι· τῶν δ' αὖ χιλίων τούτων ἐκάστῳ ἔταξαν ἐκ τοῦ
 10 δήμου τῶν Περσῶν δέκα μὲν πελταστὰς προσελέσθαι,
 δέκα δὲ σφενδονήτας, δέκα δὲ τοξότας· καὶ οὕτως ἐγέ-
 νοντο μύριοι μὲν τοξόται, μύριοι δὲ πελτασταί, μύριοι
 δὲ σφενδονῆται· χωρὶς δὲ τούτων οἱ χίλιοι ὑπῆρχον.
 τοσαύτη μὲν δὴ στρατιὰ τῷ Κύρῳ ἐδόθη.

After worshiping the gods, he assembles his men and addresses them.

15 4. Ἐπεὶ δὲ ἡρέθη τάχιστα, ἤρχετο πρῶτον ἀπὸ
 τῶν θεῶν· καλλιερησάμενος δὲ τότε προσηρεῖτο τοὺς
 διακοσίους· ἐπεὶ δὲ προσείλοντο καὶ οὗτοι δὴ τοὺς
 τέτταρας ἕκαστοι, συνέλεξεν αὐτοὺς καὶ εἶπε τότε πρῶ-
 τον ἐν αὐτοῖς τάδε.

20 Ἄνδρες φίλοι, ἐγὼ προσειλόμην μὲν ὑμᾶς, οὐ νῦν
 πρῶτον δοκιμάσας, ἀλλ' ἐκ παίδων ὁρῶν ὑμᾶς ἃ μὲν
 καλὰ ἢ πόλις νομίζει, προθύμως ταῦτα ἐκπονοῦντας,
 ἃ δὲ αἰσχροὶ ἡγείται, παντελῶς τούτων ἀπεχομένους.
 ἀλλὰ θαρροῦντες ὁρμώμεθα, ἐπειδὴ καὶ ἐκποδῶν ἡμῖν
 25 γεγένηται τὸ δόξαι τῶν ἀλλοτρίων ἀδίκως ἐφίεσθαι.
 νῦν γὰρ ἔρχονται μὲν οἱ πολέμιοι ἄρχοντες ἀδίκων
 χειρῶν, καλοῦσι δὲ ἡμᾶς ἐπικούρους οἱ φίλοι· τί οὖν

ἔστιν ἢ τοῦ ἀλέξασθαι δικαιότερον ἢ τοῦ τοῖς φίλοις ἀρήγειν κάλλιον; ἀλλὰ μὴν κἀκεῖνο οἶμαι ὑμᾶς θαρρεῖν, τὸ μὴ παρημεληκότα με τῶν θεῶν τὴν ἐξοδὸν ποιεῖσθαι· πολλὰ γάρ μοι συνόντες ἐπίστασθε οὐ
 5 μόνον τὰ μεγάλα ἀλλὰ καὶ τὰ μικρὰ πειρώμενον αἰεὶ ἀπὸ θεῶν ὀρμαῖσθαι. τέλος εἶπε, Τί δεῖ ἔτι λέγειν; ἀλλ' ὑμεῖς μὲν τοὺς ἄνδρας ἐλόμενοι καὶ ἀναλαβόντες καὶ τᾶλλα παρασκευασάμενοι ἴτε εἰς Μήδους· ἐγὼ δ' ἐπανελθὼν πρὸς τὸν πατέρα πρόειμι δῆ, ὅπως τὰ τῶν
 10 πολεμίων ὡς τάχιστα μαθὼν οἶά ἐστι παρασκευάζωμαι ὃ τι ἂν δέωμαι, ὅπως ὡς κάλλιστα σὺν θεῷ ἀγωνιζώμεθα. οἱ μὲν δὴ ταῦτα ἔπραττον.

Cambyzes accompanies Cyrus to the borders of Media—they converse on duty to the gods.

5. Κῦρος δὲ ἐλθὼν οἴκαδε καὶ προσευξάμενος Ἑστία πατρώᾳ καὶ Διὶ πατρώῳ καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς ὠρμάτο
 15 ἐπὶ τὴν στρατείαν, συμπρούπεμπε δὲ αὐτὸν καὶ ὁ πατήρ. ἐπεὶ δὲ ἔξω τῆς οἰκίας ἐγένοντο, λέγονται ἀστραπαὶ καὶ βρονταὶ αὐτῷ αἰσιοὶ γενέσθαι. τούτων δὲ φανέντων οὐδὲν ἄλλο ἔτι οἰωνιζόμενοι ἐπορεύοντο, ὡς οὐδένα ἂν λύσαντα τὰ τοῦ μεγίστου θεοῦ σημεῖα.
 20 προΐόντες δὲ Κῦρος καὶ ὁ πατήρ πολλὰ διελέγοντο πρὸς ἀλλήλους. Καὶ μὲν δῆ, ὦ πάτερ, ἔφη ὁ Κῦρος, ὡς ἂν ἴλεω οἱ θεοὶ ὄντες ἡμῖν συμβουλευεῖν ἐθέλωσιν, ὅσον δύναμαι κατὰ τὸν σὸν λόγον διατελῶ ἐπιμελόμενος. μέμνημαι γάρ, ἔφη, ἀκούσας ποτέ σου ὅτι
 25 εἰκότως ἂν καὶ παρὰ θεῶν πρακτικώτερος εἴῃ ὥσπερ καὶ παρ' ἀνθρώπων ὅστις μὴ ὁπότε ἐν ἀπόροις εἴῃ,

τότε κολακεύοι, ἀλλ' ὅτε ἄριστα πράττοι, τότε μάλιστα τῶν θεῶν μεμνήτο· καὶ τῶν φίλων δ' ἔφησθα χρήναι ὡσαύτως οὕτως ἐπιμέλестhai. Οὐκοῦν νῦν, ἔφη, ὦ παῖ, διὰ γ' ἐκείνας τὰς ἐπιμελείας ἡδιον μὲν ἔρχει
 5 πρὸς τοὺς θεοὺς δεησόμενος, ἐλπίζεις δὲ μᾶλλον τεύξεσθαι ὧν ἂν δέῃ, ὅτι συνειδέναι σαυτῷ δοκεῖς οὐπώποτ' ἀμελήσας αὐτῶν; Πάννυ μὲν οὖν, ἔφη, ὦ πάτερ, ὡς πρὸς φίλους μοι ὄντας τοὺς θεοὺς οὕτω διάκειμαι.

How to receive blessings from the gods.

6. Τί γάρ, ἔφη ὁ πατήρ, μέμνησαι ἐκεῖνα ἃ ποτε
 10 ἐδόκει ἡμῖν ὡς ἄπερ δεδώκασιν οἱ θεοὶ μαθόντας ἀνθρώπους βέλτιον πράττειν ἢ ἀνεπιστήμονας αὐτῶν ὄντας καὶ ἐργαζομένους μᾶλλον ἀνύτειν ἢ ἀργοῦντας καὶ ἐπιμελομένους ἀσφαλέστερον διάγειν ἢ ἀφυλακτοῦντας τούτων, παρέχοντας οὖν τοιούτους ἑαυτοὺς
 15 οἷους δεῖ, οὕτως ἡμῖν ἐδόκει δεῖν καὶ αἰτεῖσθαι τὰγαθὰ παρὰ τῶν θεῶν; Ναὶ μὰ Δί', ἔφη ὁ Κῦρος, μέμνημαι μέντοι τοιαῦτα ἀκούσας σου· καὶ γὰρ ἀνάγκη ἦν με πείθεσθαι τῷ λόγῳ· καὶ γὰρ οἶδά σε λέγοντα ἀεὶ ὡς οὐδὲ θέμις εἶη αἰτεῖσθαι παρὰ τῶν θεῶν οὔτε ἱππεύειν
 20 μὴ μαθόντας ἵππομαχοῦντας νικᾶν, οὔτε μὴ ἐπισταμένους τοξεύειν τοξεύοντας κρατεῖν τῶν ἐπισταμένων, οὔτε μὴ ἐπισταμένους κυβερνᾶν σῶζειν εὐχεσθαι ναῦς κυβερνῶντας, οὐδὲ μὴ σπείροντάς γε σῖτον εὐχεσθαι καλὸν αὐτοῖς φύεσθαι, οὐδὲ μὴ φυλαττομένους γε ἐν
 25 πολέμῳ σωτηρίαν αἰτεῖσθαι· παρὰ γὰρ τοὺς τῶν θεῶν θεσμοὺς πάντα τὰ τοιαῦτα εἶναι· τοὺς δὲ ἀθέμιτα εὐχομένους ὁμοίως ἔφησθα εἰκὸς εἶναι παρὰ θεῶν

ἀτυχεῖν ὥσπερ καὶ παρὰ ἀνθρώπων ἀπρακτεῖν τοὺς
παράνομα δεομένους.

Advice upon military matters and the duties of a leader.

7. Ἀλλά τοι, ἔφη, ὦ παῖ, ἑνὶά ἐστιν ἃ οὐ πρὸς
ἀνθρώπους ἀγωνιστέον, ἀλλὰ πρὸς αὐτὰ τὰ πράγματα,
5 ὧν οὐ ράδιον εὐπόρως περιγενέσθαι. αὐτίκα δὴ πον
οἶσθα ὅτι εἰ μὴ ἔξει τὰπιτήδεια ἢ στρατιά, καταλελύ-
σεταιί σου ἡ ἀρχή. Οὐκοῦν ταῦτα μέν, ἔφη, ὦ πάτερ,
Κυαξάρης φησὶ παρέξειν τοῖς ἐντεῦθεν ἰοῦσι πᾶσιν
ὁπόσοι ἂν ὦσι. Τούτοις δὴ σύ, ὦ παῖ, πιστεύων ἔρχει
10 τοῖς παρὰ Κυαξάρη χρήμασιν; Ἐγώγ', ἔφη ὁ Κῦρος.
Τί δέ, ἔφη, οἶσθα ὁπόσα αὐτῷ ἔστι; Μὰ τὸν Δί', ἔφη
ὁ Κῦρος, οὐ μὲν δῆ. Ὅμως δὲ τούτοις πιστεύεις τοῖς
ἀδήλοισ; ὅτι δὲ πολλῶν μὲν δεήσει, πολλὰ δὲ καὶ
ἄλλα νῦν ἀνάγκη δαπανᾶν, ἐκείνο οὐ γιγνώσκεις;
15 Γιγνώσκω, ἔφη ὁ Κῦρος. Ταῦτα οὖν χρή σε κοινῇ
σὺν Κυαξάρη σκοπεῖσθαι μήποτε ἐπιλίπη τι ὑμᾶς ὧν
δεῖ ὑπάρχειν, καὶ ἔθους δὲ ἔνεκα μηχανᾶσθαι προσό-
δου πόρον. τότε δὲ πάντων μάλιστά μοι μέμνησο
μηδέποτε ἀναμένειν τὸ πορίζεσθαι τὰπιτήδεια ἔστ'
20 ἂν ἡ χρεία σε ἀναγκάσῃ. ἀλλ' ὅταν μάλιστα εὐπορήῃς,
τότε πρὸ τῆς ἀπορίας μηχανῶ. καὶ γὰρ τεύξει μᾶλλον
παρ' ὧν ἂν δέῃ μὴ ἄπορος δοκῶν εἶναι, καὶ ἔτι ἀναί-
τιος ἔσει παρὰ τοῖς σαντοῦ στρατιώταις. ἐκ τούτου
δὲ μᾶλλον καὶ ὑπ' ἄλλων αἰδοῦς τεύξει, καὶ ἦν τινας
25 βούλῃ ἢ εὖ ποιῆσαι τῇ δυνάμει ἢ κακῶς, μᾶλλον ἕως
ἂν ἔχωσι τὰ δέοντα οἱ στρατιῶται ὑπηρετήσουσί σοι,
καὶ πειστικωτέρους, σάφ' ἴσθι, λόγους δυνήσει τότε

λέγειν ὅταν περ καὶ ἐνδείκνυσθαι μάλιστα δύνῃ καὶ εὖ ποιεῖν ἱκανὸς ὢν καὶ κακῶς.

On strategy.

8. Ἐπειτα δὲ πολλὰ ἔλεξε περὶ τοῦ προθυμίαν ἐμβαλεῖν τοῖς στρατιώταις καὶ τοῦ πειθομένους παρέχειν
 5 τοὺς στρατιώτας καὶ τοῦ φιλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀρχομένων. Πλείον δ' ἔχειν, ὦ πάτερ, πολεμίων πῶς ἂν τις δύναιτο μάλιστα; Οὐ μὰ Δί', ἔφη, οὐκέτι τοῦτο φαῦλον, ὦ παῖ, οὐδ' ἀπλοῦν ἔργον ἐρωτᾷς· ἀλλ' εὖ ἴσθι ὅτι δεῖ τὸν μέλλοντα τοῦτο ποιήσῃ καὶ ἐπίβουλον
 10 εἶναι καὶ κλέπτην καὶ ἄρπαγα καὶ ἐν παντὶ πλεονέκτην τῶν πολεμίων. καὶ ὁ Κῦρος ἐπιγελάσας εἶπεν, ὦ Ἡράκλεις, οἷον σὺ λέγεις, ὦ πάτερ, δεῖν ἄνδρα με γενέσθαι. Οἷος ἂν, ἔφη, ὦ παῖ, δικαιοτάτος τε καὶ νομιμώτατος ἀνὴρ εἴης. Πῶς μὲν, ἔφη, παῖδας ὄντας
 15 ἡμᾶς καὶ ἐφήβους τὰναντία τούτων ἐδιδάσκετε; Ναὶ μὰ Δί', ἔφη, καὶ νῦν πρὸς τοὺς φίλους τε καὶ πολίτας· ὅπως δέ γε τοὺς πολεμίους δύναισθε κακῶς ποιεῖν οὐκ οἶσθα μανθάνοντας ὑμᾶς πολλὰς κακουργίας; Οἱ δὴ τα, ἔφη, ἔγωγε, ὦ πάτερ. Τίνος μὲν ἕνεκα,
 20 ἔφη, ἐμανθάνετε τοξεύειν; τίνος δ' ἕνεκα ἀκοντίζειν; τίνος δ' ἕνεκα δολοῦν ἢς ἀγρίους καὶ πλέγμασι καὶ ὀρύγμασι; τί δ' ἐλάφους ποδάγραῖς καὶ ἀρπεδόναις; τί δὲ λέουσι καὶ ἄρκτοις καὶ παρδάλεσιν οὐκ εἰς τὸ ἴσον καθιστάμενοι ἐμάχεσθε, ἀλλὰ μετὰ πλεονεξίας
 25 τινὸς αἰὲ ἐπειράσθε ἀγωνίζεσθαι πρὸς αὐτά; ἥ οὐ πάντα γιγνώσκεις ταῦτα ὅτι κακουργίαι τέ εἰσι καὶ ἀπάται καὶ δολώσεις καὶ πλεονεξίαι; Ναὶ μὰ Δί',

ἔφη, θηρίων γε· ἀνθρώπων δὲ εἰ καὶ δόξαιμι βούλε-
 σθαι ἐξαπατῆσαί τινα, πολλὰς πληγὰς οἶδα λαμβάνων.
 Οὐδὲ γὰρ τοξεύειν, οἶμαι, οὐδ' ἀκοντίζειν ἄνθρωπον
 ἐπετρέπομεν ὑμῖν, ἀλλ' ἐπὶ σκοπὸν βάλλειν ἐδιδάσκο-
 5 μεν, ἵνα γε νῦν μὲν μὴ κακουργοίητε τοὺς φίλους, εἰ
 δέ ποτε πόλεμος γένοιτο, δύναισθε καὶ ἀνθρώπων
 στοχάζεσθαι· καὶ ἐξαπατᾶν δὲ καὶ πλεονεκτεῖν οὐκ
 ἐν ἀνθρώποις ἐπαιδεύομεν ὑμᾶς, ἀλλ' ἐν θηρίοις, ἵνα
 μηδ' ἐν τούτοις τοὺς φίλους βλάπτετε, εἰ δέ ποτε
 10 πόλεμος γένοιτο, μηδὲ τούτων ἀγύμναστοι εἴητε. Οὐ-
 κούν, ἔφη, ὦ πάτερ, εἴπερ χρήσιμά ἐστιν ἀμφότερα
 ἐπίστασθαι, εὖ τε ποιεῖν καὶ κακῶς ἀνθρώπους, καὶ
 διδάσκειν ἀμφότερα ταῦτα ἔδει ἐπ' ἀνθρώποις.

Final words of advice.

9. Μάθε δέ μου καὶ τάδε, ὦ παῖ, ἔφη, τὰ μέγιστα·
 15 παρὰ γὰρ ἱερὰ καὶ οἰωνοὺς μήτε σταντῶ μηδέποτε
 μήτε στρατιᾷ κινδυνεύσης, κατανοῶν ὡς ἄνθρωποι
 μὲν αἰροῦνται πράξεις εἰκάζοντες, εἰδότες δὲ οὐδὲν
 ἀπὸ ποίας ἔσται αὐτῶν τὰγαθὰ. γνοίης δ' ἂν ἐξ
 αὐτῶν τῶν γιγνομένων· πολλοὶ μὲν γὰρ πόλεις ἔπει-
 20 σαν καὶ ταῦτα οἱ δοκοῦντες σοφώτατοι εἶναι πόλεμον
 ἄρασθαι πρὸς τούτους ὑφ' ὧν οἱ πεισθέντες ἐπιθέσθαι
 ἀπώλονται, πολλοὶ δὲ πολλοὺς ἠϋξῆσαν καὶ ἰδιώτας καὶ
 πόλεις ὑφ' ὧν αὐξηθέντων τὰ μέγιστα κακὰ ἔπαθον,
 πολλοὶ δὲ οἷς ἐξῆν φίλοις χρησθαι καὶ εὖ ποιεῖν καὶ
 25 εὖ πάσχειν, τούτοις δούλοις μᾶλλον βουλευθέντες ἢ
 φίλοις χρησθαι, ὑπ' αὐτῶν τούτων δίκην ἔδοσαν·
 πολλοῖς δ' οὐκ ἤρκεσεν αὐτοῖς τὸ μέρος ἔχουσι ζῆν

ἡδέως, ἐπιθυμήσαντες δὲ πάντων κύριοι εἶναι, διὰ ταῦτα καὶ ὧν εἶχον ἀπέτυχον· πολλοὶ δὲ τὸν πολύ-
 ευκτον πλούτον κατακτησάμενοι, διὰ τοῦτον ἀπώλοντο.
 οὕτως ἡ ἀνθρωπίνη σοφία οὐδὲν μᾶλλον οἶδε τὸ ἄρι-
 5 στον αἰρεῖσθαι ἢ εἰ κληρούμενος ὃ τι λάχοι τοῦτό τις
 πράττοι. θεοὶ δέ, ὧ παῖ, ἀεὶ ὄντες πάντα ἴσασι τά
 τε γεγεννημένα καὶ τὰ ὄντα καὶ ὃ τι ἐξ ἐκάστου αὐτῶν
 ἀποβήσεται, καὶ τῶν συμβουλευομένων ἀνθρώπων οἷς
 ἂν ἴλεω ᾧσι, προσημαίνουσιν ἅ τε χρῆ ποιεῖν καὶ ἅ
 10 οὐ χρῆ. εἰ δὲ μὴ πᾶσιν ἐθέλουσι συμβουλευεῖν, οὐ-
 δὲν θαυμαστόν· οὐ γὰρ ἀνάγκη αὐτοῖς ἐστὶν ὧν ἂν
 μὴ ἐθέλωσιν ἐπιμέλестhai.

Cyrus arrives in Media — discussion with Cyaxares.

10. Τοιαῦτα μὲν δὴ ἀφίκοντο διαλεγόμενοι μέχρι
 τῶν ὁρίων τῆς Περσίδος· ἐπεὶ δ' αὐτοῖς ἀετὸς δεξιὸς
 15 φανεὶς προηγείτο, προσευξάμενοι θεοῖς καὶ ἡρώσι τοῖς
 Περσίδα γῆν κατέχουσιν ἴλεως καὶ εὐμενεῖς πέμπειν
 σφᾶς, οὕτω διέβαινον τὰ ὅρια. ἐπειδὴ δὲ διέβησαν,
 προσηύχοντο αὖθις θεοῖς τοῖς Μηδίαν γῆν κατέχουσιν
 ἴλεως καὶ εὐμενεῖς δέχεσθαι αὐτούς. ταῦτα δὲ ποιή-
 20 σαντες, ἀσπασάμενοι ἀλλήλους ὥσπερ εἰκὸς, ὁ μὲν
 πατὴρ πάλιν εἰς Πέρσας ἀπῆει, Κῦρος δὲ εἰς Μήδους
 πρὸς Κναξάρην ἐπορεύετο. ἐπεὶ δὲ ἀφίκετο ὁ Κῦρος
 εἰς Μήδους πρὸς τὸν Κναξάρην, πρῶτον μὲν ὥσπερ
 εἰκὸς ἡσπάσαντο ἀλλήλους, ἔπειτα δὲ ἤρετο τὸν Κῦ-
 25 ρον ὁ Κναξάρχης πόσον τι ἄγοι τὸ στράτευμα. ὁ δὲ
 ἔφη, Τρισμυρίους μὲν οἶοι καὶ πρόσθεν ἐφοίτων πρὸς
 ὑμᾶς μισθοφόροι· ἄλλοι δὲ καὶ τῶν οὐδέποτε ἐξελ-

θόντων προσέρχονται τῶν ὁμοτίμων. Πόσοι τινές;
 ἔφη ὁ Κυζάρης. Οὐκ ἂν ὁ ἀριθμός σε, ἔφη ὁ
 Κῦρος, ἀκούσαντα εὐφράνειεν· ἀλλ' ἐκείνο ἐννόησον
 ὅτι ὀλίγοι ὄντες οὗτοι οἱ ὁμότιμοι καλούμενοι πολλῶν
 5 ὄντων τῶν ἄλλων Περσῶν ῥαδίως ἄρχουσιν. ἀτάρ,
 ἔφη, δέει τι αὐτῶν ἢ μάτην ἐφοβήθης, οἱ δὲ πολέ-
 μιοι οὐκ ἔρχονται; Ναὶ μὰ Δί', ἔφη, καὶ πολλοί γε.
 Πῶς τοῦτο σαφές; Ὅτι, ἔφη, πολλοὶ ἤκοντες αὐτό-
 θεν ἄλλος ἄλλον τρόπον πάντες ταῦτ' ἐλέγουσιν. Ἀγω-
 10 νιστέον μὲν ἄρα ἡμῖν πρὸς τοὺς ἄνδρας. Ἀνάγκη
 γάρ, ἔφη. Τί οὖν, ἔφη ὁ Κῦρος, οὐ καὶ τὴν δύναμιν
 ἐλεξάς μοι, εἰ οἴσθα, πόση ἢ προσιοῦσα, καὶ πάλιν
 τὴν ἡμετέραν, ὅπως εἰδότες ἀμφοτέρας πρὸς ταῦτα
 βουλευσόμεθα ὅπως ἂν ἄριστα ἀγωνιζοίμεθα.

Conversation concerning the two armies.

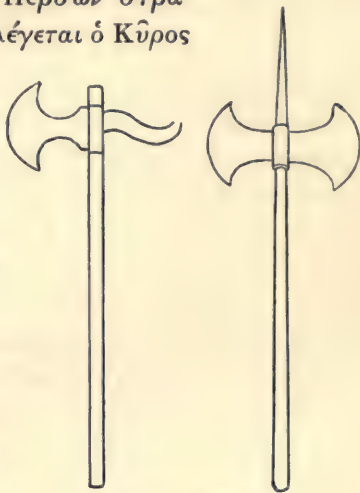
15 11. Πολέμιοι δὴ, ἔφη ὁ Κυζάρης, ἱππεῖς μὲν ἑξα-
 κισμύριοί εἰσι, πελτασταὶ δὲ καὶ τοξόται πλείον ἢ
 εἴκοσι μυριάδες. Ἄγε δὴ, ἔφη ὁ Κῦρος, τῆς σῆς
 δυνάμεως τί φῆς πλήθος εἶναι; Εἰσὶν, ἔφη, Μήδων
 μὲν ἱππεῖς πλείους τῶν μυρίων· πελτασταὶ δὲ καὶ τοξό-
 20 ται γένοιντ' ἂν πῶς ἐκ τῆς ἡμετέρας κἂν ἑξακισμύριοι.
 Ἀρμενίων δ', ἔφη, τῶν ὁμόρων ἡμῖν παρέσονται ἱππεῖς
 μὲν τετρακισχίλιοι, πεζοὶ δὲ δισμύριοι. Λέγεις σύ,
 ἔφη ὁ Κῦρος, ἱππέας μὲν ἡμῖν εἶναι μείον ἢ τέταρτον
 μέρος τοῦ τῶν πολεμίων ἱππικοῦ, πεζοὺς δὲ ἀμφὶ τοὺς
 25 ἡμίσεις. Τί οὖν, ἔφη ὁ Κυζάρης, οὐκ ὀλίγους νομί-
 ζεις Περσῶν εἶναι οὓς σὺ φῆς ἄγειν; Ἄλλ' εἰ μὲν
 ἀνδρῶν προσδεῖ ἡμῖν, ἔφη ὁ Κῦρος, εἴτε καὶ μή,

αὐθις συμβουλευσόμεθα· τὴν δὲ μάχην μοι, ἔφη, λέξον ἐκάστων ἧτις ἐστί. Σχεδόν, ἔφη ὁ Κναξάρης, πάντων ἡ αὐτή· τοξόται γάρ εἰσι καὶ ἀκοντισταὶ οἱ τ' ἐκείνων καὶ οἱ ἡμέτεροι. Οὐκοῦν, ἔφη ὁ Κῦρος, ἀκροβολίζεσθαι ἀνάγκη ἐστὶ τοιούτων γε τῶν ὀπλων ὄντων. Ἀνάγκη γὰρ οὖν, ἔφη ὁ Κναξάρης· οὐκοῦν ἐν τούτῳ μὲν τῶν πλειόνων ἡ νίκη· πολὺ γὰρ ἂν θάπτον οἱ ὀλίγοι ὑπὸ τῶν πολλῶν τιτρωσκόμενοι ἀναλωθείησαν ἢ οἱ πολλοὶ ὑπὸ τῶν ὀλίγων· εἰ οὖν οὕτως ἔχει, ὦ Κῦρε, τί ἂν ἄλλο τις κρεῖττον εὗροι ἢ πέμπειν εἰς Πέρσας, καὶ ἅμα μὲν διδάσκειν αὐτοὺς ὅτι εἴ τι πείσονται Μῆδοι, εἰς Πέρσας τὸ δεινὸν ἥξει, ἅμα δὲ αἰτεῖν πλεῖον στράτευμα; Ἀλλὰ τοῦτο μὲν, ἔφη ὁ Κῦρος, εὖ ἴσθι ὅτι, οὐδ' εἰ πάντες ἔλθοιεν Πέρσαι, πληθθεὶ οὐχ ὑπερβαλοίμεθ' ἂν τοὺς πολεμίους.

Cyrus' plan—address to his men.

12. Τί μὴν ἄλλο ἐνορᾶς ἄμεινον τούτου; Ἐγὼ μὲν ἂν, ἔφη ὁ Κῦρος, εἰ σὺ εἶην, ὥς τάχιστα ὅπλα ποιούμεν πᾶσι Πέρσαις τοῖς προσιοῦσιν οἷάπερ ἔχοντες ἔρχονται παρ' ἡμῶν οἱ τῶν ὁμοτίμων καλούμενοι· ταῦτα δ' ἐστὶ θώραξ μὲν περὶ τὰ στέρνα, γέρρον δὲ εἰς τὴν ἀριστεράν, κοπίς δὲ ἡ σάγαρις εἰς τὴν δεξιάν· κἂν ταῦτα παρασκευάσῃς, ἡμῖν μὲν ποιήσεις τὸ ὁμόσε τοῖς ἐναντίοις ἰέναι ἀσφαλέστατον, τοῖς πολεμίοις δὲ τὸ φεύγειν ἢ τὸ μένειν αἰρετώτερον. τάττομεν δέ, ἔφη, ἡμᾶς μὲν αὐτοὺς ἐπὶ τοὺς μένοντας· οἳ γε μεντὰν αὐτῶν φεύγωσι, τούτους ὑμῖν καὶ τοῖς ἵπποις νέμομεν, ὥς μὴ σχολάζωσι μήτε μένειν μήτε ἀναστρέφεσθαι.

Κῦρος μὲν οὕτως ἔλεξε· τῷ δὲ Κναξάρῃ ἔδοξέ τε εὖ
λέγειν, καὶ τοῦ μὲν πλείους μεταπέμπεσθαι οὐκ ἐτι
ἐμέμνητο, παρεσκευάζετο δὲ ὅπλα τὰ προειρημένα.
καὶ σχεδόν τε ἔτοιμα ἦν καὶ τῶν Περσῶν οἱ ὁμότιμοι
5 παρῆσαν ἔχοντες τὸ ἀπὸ Περσῶν στρα-
τευμα. ἐνταῦθα δὴ εἰπεῖν λέγεται ὁ Κῦρος
συναγαγὼν αὐτούς, Ἄν-
δρες φίλοι, ἐγὼ ὑμᾶς
ὁρῶν αὐτοὺς μὲν καθ-
10 ὠπλισμένους οὕτω καὶ
ταῖς ψυχαῖς παρεσκευ-
ασμένους ὥς εἰς χεῖρας
συμμίζοντας τοῖς πολε-
μίοις, τοὺς δὲ ἐπομένους
15 ὑμῶν Πέρσας γιγνώσκων
ὅτι οὕτως ὠπλισμένοι
εἰσὶν ὥς ὅτι προσωτάτω
ταχθέντες μάχεσθαι, ἔδει-
σα μὴ ὀλίγοι καὶ ἔρη-
20 μοι συμμάχων συμπίπτοντες πολεμίοις πολλοῖς πά-
θοιτέ τι. νῦν οὖν, ἔφη, σώματα μὲν ἔχοντες ἀνδρῶν
ἦκετε οὐ μεμπτά· ὅπλα δὲ ἔσται αὐτοῖς ὅμοια τοῖς
ἡμετέροις· τὰς γε μέντοι ψυχὰς θήγειν αὐτῶν ἡμέτερον
ἔργον. ἄρχοντος γάρ ἐστιν οὐχ ἑαυτὸν μόνον ἀγαθὸν
25 παρέχειν, ἀλλὰ δεῖ καὶ τῶν ἀρχομένων ἐπιμέλεσθαι
ὅπως ὥς βέλτιστοι ἔσονται. Ὁ μὲν οὕτως εἶπεν· οἱ
δ' ἡσθησαν μὲν πάντες, νομίζοντες μετὰ πλειόνων
ἀγωνιεῖσθαι· καὶ ἐκόντες πάντες οἱ Περσῶν στρα-
τιῶται ἀνέλαβον τὰ ὅπλα.

BATTLE AXES.

While waiting for the enemy to appear he drills his army.

13. Ἐν ᾧ δὲ οἱ πολέμιοι ἐλέγοντο μὲν προσιέναι, παρήσαν δὲ οὐδέπω, ἐν τούτῳ ἐπειράτο ὁ Κῦρος ἀσκεῖν μὲν τὰ σώματα τῶν μεθ' ἑαυτοῦ εἰς ἰσχύν, διδάσκειν δὲ τὰ τακτικά, θήγειν δὲ τὰς ψυχὰς εἰς τὰ πολεμικά.
 5 καὶ πρῶτον μὲν λαβὼν παρὰ Κναξάρου ὑπηρέτας προσέταξεν ἐκάστοις τῶν στρατιωτῶν ἱκανῶς ὧν ἐδέοντο πάντα πεποιημένα παρασχεῖν· τοῦτο δὲ παρασκευάσας οὐδὲν αὐτοῖς ἐλελοίπει ἄλλο ἢ ἀσκεῖν τὰ ἀμφὶ τὸν πόλεμον, ἐκείνο δοκῶν καταμεμαθηκέναι ὅτι
 10 οὗτοι κράτιστοι ἕκαστα γίνονται οἱ ἂν ἀφέμενοι τοῦ πολλοῖς προσέχειν τὸν νοῦν ἐπὶ ἓν ἔργον τράπωνται. ἔτι δὲ πρὸς τούτοις ἐννοήσας ὅτι περὶ ὀπόσων ἂν γένωνται ἀνθρώποις φιλονικίαι, πολὺ μᾶλλον ἐθέλουσι ταῦτ' ἀσκεῖν, ἀγωνάς τε αὐτοῖς προεῖπεν ἀπάν-
 15 των ὀπόσα ἐγίγνωσκεν ἀσκεῖσθαι ἀγαθὸν εἶναι ὑπὸ στρατιωτῶν.

Cyrus provides tents for his men and sees that they have suitable exercise.

14. Σκηναὺς δ' αὐτοῖς κατεσκεύασε, πλήθος μὲν ὅσοι ταξίάρχοι ἦσαν, μέγεθος δὲ ὥστε ἱκανὰς εἶναι τῇ τάξει ἐκάστη· ἡ δὲ τάξις ἦν ἑκατὸν ἄνδρες. ἐσκήνουν μὲν δὴ
 20 οὕτω κατὰ τάξεις· ἐν δὲ τῷ ὁμοῦ σκηνοῦν ἐδόκουν μὲν αὐτῷ ὠφελεῖσθαι πρὸς τὸν μέλλοντα ἀγῶνα τᾶλλα καὶ ὁμοῦ τρεφόμενοι καὶ πρὸς τὸ ἥττον ἀλλήλους ἐθέλειν ἀπολείπειν, ὅτι ἑώρα καὶ τὰ θηρία τὰ συντρεφόμενα δεινὸν ἔχοντα πόθον, ἣν τις αὐτὰ διασπᾷ ἀπ' ἀλλήλων.
 25 ἐπεμέλετο δὲ καὶ τούτου ὁ Κῦρος ὅπως μήποτε ἀνίδρωτοι γενόμενοι ἐπὶ τὸ ἄριστον καὶ τὸ δεῖπνον εἰσίοιεν. ἡ

γὰρ ἐπὶ θήραν ἐξάγων ἰδρῶτα αὐτοῖς παρεῖχεν, ἥ παι-
 διὰς τοιαύτας ἐξηύρισκεν αἱ ἰδρῶτα ἔμελλον παρέχειν,
 ἥ καὶ πράξαι εἴ τι δεόμενος τύχοι, οὕτως ἐξηγεῖτο τῆς
 πράξεως ὥς μὴ ἐπανίοιεν ἀνιδρωτί. τοῦτο γὰρ ἡγεῖτο
 5 καὶ πρὸς τὸ ἡδέως ἐσθίειν ἀγαθὸν εἶναι καὶ πρὸς τὸ
 ὑγιαίνειν καὶ πρὸς τὸ δύνασθαι πονεῖν, καὶ πρὸς τὸ
 ἀλλήλοις δὲ πραότερους εἶναι ἀγαθὸν ἡγεῖτο τοὺς
 πόνοὺς εἶναι, ὅτι καὶ οἱ ἵπποι συμπονοῦντες ἀλλήλοις
 πραότεροι συνεστήκασιν. πρὸς γε μὴν τοὺς πολεμίους
 10 μεγαλοφρονέστεροι γίνονται οἱ ἂν συνειδῶσιν ἑαυτοῖς
 εὖ ἡσκηκότες.

He invites into his own tent those whom he wishes to reward.

15. Κῦρος δ' ἑαυτῷ σκηνὴν μὲν κατεσκευάσατο
 ὥστε ἱκανὴν ἔχειν οὓς καλοῖη ἐπὶ δεῖπνον. ἐκάλει δὲ
 ὥς τὰ πολλὰ τῶν ταξιάρχων οὓς καιρὸς αὐτῷ δοκοίη
 15 εἶναι, ἔστι δ' ὅτε καὶ τῶν λοχαγῶν καὶ τῶν δεκαδάρ-
 χων τινὰς καὶ τῶν πεμπαδάρχων ἐκάλει, ἔστι δ' ὅτε
 καὶ τῶν στρατιωτῶν, ἔστι δ' ὅτε καὶ τὴν πεμπάδα
 ὅλην καὶ δεκάδα ὅλην καὶ λόχον ὅλον καὶ τάξιν ὅλην.
 ἐκάλει δὲ καὶ ἐτίμα ὅποτε τινὰς ἴδοι τοιοῦτόν τι ποιή-
 20 σαντας ὃ αὐτὸς ἐβούλετο ποιεῖν. ἦν δὲ τὰ παρατιθέ-
 μενα αἰεὶ ἴσα αὐτῷ τε καὶ τοῖς καλουμένοις ἐπὶ δεῖπνον.
 καὶ τοὺς ἀμφὶ τὸ στράτευμα δὲ ὑπηρέτας ἰσομοίρους
 πάντων αἰεὶ ἐποιεῖτο· οὐδὲν γὰρ ἡττον τιμᾶν ἄξιον
 ἐδόκει αὐτῷ εἶναι τοὺς ἀμφὶ τὰ στρατιωτικὰ ὑπηρέτας
 25 οὔτε κηρύκων οὔτε πρέσβων. καὶ γὰρ πιστοὺς ἡγεῖτο
 δεῖν εἶναι τούτους καὶ ἐπιστήμονας τῶν στρατιωτικῶν
 καὶ συνετούς, προσέτι δὲ καὶ σφοδροὺς καὶ ταχεῖς καὶ

ἀόκνους καὶ ἀταράκτους. πρὸς δ' ἔτι ἃ οἱ βέλτιστοι νομιζόμενοι ἔχουσιν ἐγίγνωσκεν ὁ Κῦρος δειν τοὺς ὑπηρέτας ἔχειν, καὶ τοῦτο ἀσκεῖν ὡς μηδὲν ἀναίνουσιν ἔργον, ἀλλὰ πάντα νομίζουσιν πρέπεω αὐτοῖς πράττειν
 5 ὅσα ὁ ἄρχων προστάττοι.

At one of Cyrus's entertainments Hytaspes describes the manners of some of the new recruits.

16. Ἀεὶ μὲν οὖν ἐπεμέλετο ὁ Κῦρος, ὅποτε συσκηνοῖεν, ὅπως εὐχαριστότατοί τε ἅμα λόγοι ἐμβληθήσονται καὶ παρορμῶντες εἰς τὰγαθόν. ἀφίκετο δὲ καὶ εἰς τόνδε ποτὲ τὸν λόγον. Ἄρα γε, ἔφη, ὦ ἄνδρες, ἐνδεέ-
 10 στεροί τι ἡμῶν διὰ τοῦτο φαίνονται εἶναι οἱ ἐταῖροι ὅτι οὐ πεπαίδευνται τὸν αὐτὸν τρόπον ἡμῖν, ἥ οὐδὲν ἄρα διοίσειν ἡμῶν οὐτ' ἐν ταῖς συνουσίαις οὔτε ὅταν ἀγωνίζεσθαι πρὸς τοὺς πολεμίους δέη; καὶ Ὑστάσπας ὑπολαβὼν εἶπεν, Ἄλλ' ὅποιοι μὲν τινες ἔσονται
 15 εἰς τοὺς πολεμίους οὐπω ἔγωγε ἐπίσταμαι· ἐν μέντοι τῇ συνουσίᾳ δύσκολοι ναὶ μὰ τοὺς θεοὺς ἔνιοι αὐτῶν φαίνονται. πρῶην μὲν γε, ἔφη, Κυαξάρης ἔπεμψεν εἰς τὴν τάξιν ἐκάστην ἱερεῖα, καὶ ἐγένετο κρέα ἐκάστῳ ἡμῶν τρία ἢ καὶ πλείω τὰ περιφερόμενα. καὶ ἤρξατο
 20 μὲν ὁ μάγειρος ἀπ' ἐμοῦ τὴν πρώτην περίοδον περιφέρων· ὅτε δὲ τὸ δεύτερον εἰσῆει περιοίσων, ἐκέλευσα ἐγὼ ἀπὸ τοῦ τελευταίου ἄρχεσθαι καὶ ἀνάπαλιν φέρειν. ἀνακραγὼν οὖν τις τῶν κατὰ μέσον τὸν κύκλον κατακειμένων στρατιωτῶν Μὰ Δί', ἔφη, τῶνδε μὲν οὐδὲν
 25 ἴσον ἐστίν, εἶγε ἀφ' ἡμῶν γε τῶν ἐν μέσῳ οὐδεὶς οὐδέποτε ἄρξεται. καὶ ἐγὼ ἀκούσας ἠχθέσθην, εἴ τι

μείον δοκοῖεν ἔχειν, καὶ ἐκάλεσα εὐθὺς αὐτὸν πρὸς ἐμέ.
 ὁ δὲ μάλα γε τοῦτο εὐτάκτως ὑπήκουσεν. ὥς δὲ τὰ
 περιφερόμενα ἦκε πρὸς ἡμᾶς, ἅτε οἶμαι ὑστάτους λαμ-
 βάνοντας, τὰ μικρότατα λελειμμένα ἦν. ἐνταῦθα δὲ
 5 ἐκεῖνος πάνυ ἀνιαθεὶς δῆλος ἦν καὶ εἶπε πρὸς ἑαυτόν,
 Τῆς τύχης, τὸ ἐμὲ νῦν κληθέντα δεῦρο τυχεῖν. καὶ
 ἐγὼ εἶπον, Ἀλλὰ μὴ φρόντιζε· αὐτίκα γὰρ ἀφ' ἡμῶν
 αὐτῷ ἄρξεται καὶ σὺ πρῶτος λήψει τὸ μέγιστον. καὶ
 ἐν τούτῳ περιέφερε τὸ τρίτον, ὅπερ δὴ λοιπὸν ἦν τῆς
 10 περιφορᾶς· καὶ ἐκεῖνος ἔλαβε, καὶ τ' ἔδοξεν αὐτῷ μείον
 λαβεῖν· κατέβαλεν οὖν ὃ ἔλαβεν ὡς ἕτερον ληψόμενος.
 καὶ ὁ ἄρταμος οἰόμενος αὐτὸν οὐδέν τι δεῖσθαι ὄψον,
 ὥχeto παραφέρων πρὶν λαβεῖν αὐτὸν ἕτερον. ἐνταῦθα
 δὲ οὕτω βαρέως ἤνεγκε τὸ πάθος ὥστε ἀνήλωτο μὲν
 15 ὃ εἰλήφει ὄψον, ὃ δὲ ἔτι αὐτῷ λοιπὸν ἦν τοῦ ἐμβάπτε-
 σθαι, τοῦτό πως ὑπὸ τοῦ ἐκπεπλήχθαι τε καὶ τῇ τύχῃ
 ὀργίζεσθαι δυσθετούμενος ἀνέτρεψεν. ὁ μὲν δὲ λοχα-
 γὸς ὁ ἐγγύτατα ἡμῶν ἰδὼν συνεκρότησε τῷ χεῖρι καὶ
 τῷ γέλῳτι ἠυφραίνετο. ἐγὼ μέντοι, ἔφη, προσεποιού-
 20 μην βήττειν· οὐδὲ γὰρ αὐτὸς ἐδυνάμην τὸν γέλῳτα
 κατασχεῖν. τοιοῦτον μὲν δὴ σοι ἓνα, ὦ Κῦρε, τῶν
 ἐταίρων ἐπιδεικνύω, ἔφη. ἐπὶ μὲν δὲ τούτῳ ὥσπερ
 εἰκὸς ἐγέλασαν.

Another centurion tells an experience in his own company.

17. Ἄλλος δέ τις ἔλεξε τῶν ταξιάρχων, Οὗτος μὲν
 25 δὴ, ὦ Κῦρε, ὡς ἔοικεν, οὕτω δυσκόλῳ ἐπέτυχεν. ἐγὼ
 δέ, ὡς σὺ διδάξας ἡμᾶς τὰς τάξεις ἀπέπεμψας καὶ
 ἐκέλευσας διδάσκειν τὴν ἑαυτοῦ ἑκαστὸν τάξιν ἅ παρὰ

σοῦ ἐμάθομεν, οὕτω δὴ καὶ ἐγώ, ὥσπερ καὶ οἱ ἄλλοι
 ἐποιοῦν, ἐλθὼν ἐδίδασκον ἓνα λόχον. καὶ στήσας τὸν
 λοχαγὸν πρῶτον καὶ τάξας δὴ ἐπ' αὐτῷ ἄνδρα νεανίαν
 καὶ τοὺς ἄλλους ἦ ὥμην δεῖν, ἔπειτα στὰς ἐκ τοῦ ἔμ-
 5 προσθεν βλέπων εἰς τὸν λόχον, ἡνίκα μοι ἐδόκει και-
 ρὸς εἶναι, προΐεναι ἐκέλευσα. καὶ ἀνὴρ σοι ὁ νεανίας
 ἐκεῖνος προελθὼν τοῦ λοχαγοῦ πρότερος ἐπορεύετο.
 καὶ γὰρ ἰδὼν εἶπον, Ἄνθρωπε, τί ποιεῖς; καὶ ὃς ἔφη,
 Προέρχομαι ὥσπερ σὺ κελεύεις. καὶ γὰρ εἶπον, Ἄλλ'
 10 οὐκ ἐγὼ σὲ μόνον ἐκέλευον ἀλλὰ πάντας προΐεναι.
 καὶ ὃς ἀκούσας τοῦτο μεταστραφεὶς πρὸς τοὺς λοχί-
 τας εἶπεν, Οὐκ ἀκούετε, ἔφη, λοιδορουμένου; προΐεναι
 πάντας κελεύει. καὶ ἄνδρες πάντες παρελθόντες τὸν
 λοχαγὸν ἦσαν πρὸς ἐμέ. ἐπεὶ δὲ ὁ λοχαγὸς αὐτοὺς
 15 ἀνεχώριζεν, ἐδυσφόρουν καὶ ἔλεγον, Ποτέρῳ δὴ πεί-
 θεσθαι χρή; νῦν γὰρ ὁ μὲν κελεύει προΐεναι, ὁ δ'
 οὐκ ἔα. ἐγὼ μέντοι ἐνεγκὼν ταῦτα πράως ἐξ ἀρχῆς
 αὐτὸν καταχωρίσας εἶπον μηδένα τῶν ὀπισθεν κινεῖσθαι
 πρὶν ἂν ὁ πρόσθεν ἡγῇται, ἀλλὰ τοῦτο μόνον ὁρᾶν
 20 πάντας, τῷ πρόσθεν ἔπεσθαι. ὥς δ' εἰς Πέρσας τις
 ἀπιὼν ἦλθε πρὸς ἐμέ καὶ ἐκέλευσέ με τὴν ἐπιστολὴν
 ἣν ἔγραψα οἰκαδε δοῦναι, καὶ γὰρ ὁ λοχαγὸς ἦδει
 ὅπου ἔκειτο ἡ ἐπιστολή, ἐκέλευσα αὐτὸν δραμόντα
 ἐνεγκεῖν τὴν ἐπιστολὴν, ὁ μὲν δὴ ἔτρεχεν, ὁ δὲ νεανίας
 25 ἐκεῖνος εἶπετο τῷ λοχαγῷ σὺν αὐτῷ τῷ θώρακι καὶ τῇ
 κοπίδι, καὶ ὁ ἄλλος δὲ πᾶς λόχος ἰδὼν ἐκεῖνον συνέ-
 τρεχον. καὶ ἦκον οἱ ἄνδρες φέροντες τὴν ἐπιστολὴν.
 οὕτως, ἔφη, ὃ γ' ἐμὸς λόχος ἀκριβοῖ σοι πάντα τὰ
 παρὰ σοῦ. οἱ μὲν δὴ ἄλλοι ὥς εἰκὸς ἐγέλων ἐπὶ τῇ

δορυφορία τῆς ἐπιστολῆς· ὁ δὲ Κῦρος εἶπεν, ὦ Ζεῦ
καὶ πάντες θεοί, οἷους ἄρα ἡμεῖς ἔχομεν ἄνδρας ἐταί-
ρους, οἳ γε εὐθεράπευτοι μὲν οὕτως εἰσὶν ὥστ' εἶναι
αὐτῶν καὶ μικρῷ ὄψῳ παμπόλλους φίλους ἀνακτή-
5 σασθαι, πιθανοὶ δ' οὕτως εἰσὶ τινες ὥστε πρὶν εἰδέναι
τὸ ταπτόμενον πρότερον πείθονται. ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδα
ποίους τινὰς χρὴ μᾶλλον εὖξασθαι ἢ τοιούτους στρα-
τιώτας ἔχειν. ὁ μὲν δὴ Κῦρος ἅμα γελῶν οὕτως ἐπή-
νεσε τοὺς στρατιώτας.

Cyrus jests with some of the men.

10 18. Ἐκ δὲ τούτου πάλιν αὐτοῖς σκώμματος ἤρχετο
ὁ Κῦρος. κατανοήσας γάρ τινα τῶν λοχαγῶν σύν-
δειπνον καὶ παρακλίτην πεποιημένον ἄνδρα ὑπέρδα-
σύν τε καὶ ὑπέραισχρον, ἀνακαλέσας τὸν λοχαγὸν
ὀνομαστὶ εἶπεν ὧδε· ὦ Σαμβαύλα, ἔφη, ἀλλ' ἦ καὶ
15 σὺ κατὰ τὸν Ἑλληνικὸν τρόπον, ὅτι καλὸν ἐστὶ, πε-
ριάγει τοῦτο τὸ μειράκιον τὸ παρακατακείμενόν σοι ;
Νῆ τὸν Δί', ἔφη ὁ Σαμβαύλας, ἡδομαι γοῦν καὶ ἐγὼ
συνών τε καὶ θεώμενος τοῦτον. ἀκούσαντες ταῦτα οἱ
σύσκηνοι προσέβλεψαν· ὥς δὲ εἶδον τὸ πρόσωπον τοῦ
20 ἀνδρὸς ὑπερβάλλον αἵσχει, ἐγέλασαν πάντες. καί
τις εἶπε, Πρὸς τῶν θεῶν, ὦ Σαμβαύλα, ποίῳ ποτέ
σε ἔργῳ ὁ ἀνὴρ οὗτος ἀνῆρτηται ; καὶ ὃς εἶπεν,
'Εγὼ ὑμῶν νῆ τὸν Δία, ὦ ἄνδρες, ἐρῶ. ὅποσάκις γὰρ
αὐτὸν ἐκάλεσα εἴτε νυκτὸς εἴτε ἡμέρας, οὐπώποτε μοι
25 οὔτ' ἀσχολίαν προυφασίσσατο οὔτε βάδην ὑπήκουσεν,
ἀλλ' αἰεὶ τρέχων· ὅποσάκις τε αὐτῷ πρᾶξαί τι προσέ-
ταξα, οὐδὲν ἀνιδρωτί ποτε αὐτὸν εἶδον ποιῶντα. πε-

ποίηκε δὲ καὶ τοὺς δεκαδέας πάντας τοιούτους, οὐ λόγῳ ἀλλ' ἔργῳ ἀποδεικνὺς οἷους δεῖ εἶναι. καὶ τις εἶπε, Κᾶπειτα τοιοῦτον ὄντα οὐ φιλεῖς αὐτὸν ὥσπερ τοὺς συγγενεῖς; καὶ ὁ αἰσχροὺς ἐκείνους πρὸς τοῦτο ἔφη·
 5 Μὰ Δία· οὐ γὰρ φιλόπονός ἐστιν· ἐπεὶ ἤρκει ἂν αὐτῷ, εἰ ἐμὲ ἤθελε φιλεῖν, τοῦτο ἀντὶ πάντων τῶν γυμνασίων.

He proposes a subject for debate.

19. Τοιαῦτα μὲν δὴ καὶ γελοῖα καὶ σπουδαῖα καὶ ἐλέγετο καὶ ἐπράττετο ἐν τῇ σκηνῇ. τέλος δὲ τὰς
 10 τρίτας σπονδὰς ποιήσαντες καὶ εὐξάμενοι τοῖς θεοῖς τὰγαθὰ τὴν σκηνὴν εἰς κοίτην διέλκον. τῇ δ' ὕστεραίᾳ ὁ Κῦρος συνέλεξε πάντας τοὺς στρατιώτας καὶ ἔλεξε τοιάδε.

Ἄνδρες φίλοι, ὁ μὲν ἀγὼν ἐγγὺς ἡμῶν· προσέρχονται
 15 γὰρ οἱ πολέμιοι. τὰ δ' ἄθλα τῆς νίκης, ἣν μὲν ἡμεῖς νικῶμεν, τοῦτο γάρ, ἔφη, δεῖ καὶ λέγειν καὶ ποιεῖν, δῆλον ὅτι οἷ τε πολέμιοι ἡμέτεροι καὶ τὰ τῶν πολεμίων ἀγαθὰ πάντα· ἣν δὲ ἡμεῖς αὖ νικῶμεθα, καὶ οὕτω τὰ τῶν νικωμένων πάντα τοῖς νικῶσιν ἀεὶ ἄθλα πρόκειται.
 20 οὕτω δὴ, ἔφη, δεῖ ὑμᾶς γινώσκειν ὥς ὅταν μὲν ἄνθρωποι κοινωνοὶ πολέμου γενόμενοι ἐν ἑαυτοῖς ἕκαστοι ἔχωσιν, εἰ μὴ αὐτός τις προθυμήσεται, ὥς οὐδὲν ἐσόμενον τῶν δεόντων, ταχὺ πολλὰ καὶ καλὰ διαπράττονται· οὐδὲν γὰρ αὐτοῖς ἀργεῖται τῶν πρᾶττεσθαι δεομένων·
 25 ὅταν δ' ἕκαστος διανοηθῇ ὥς ἄλλος ἔσται ὁ πρᾶττων καὶ μαχόμενος, καὶ αὐτὸς μαλακίζεται, τούτοις, ἔφη, εὖ ἴστε ὅτι πᾶσιν ἅμα πάντα ἤκει τὰ χαλεπὰ φερόμενα. καὶ ὁ θεὸς οὕτω πῶς ἐποίησε· τοὺς μὴ θέλον-

τας ἑαυτοῖς προστάττειν ἐκπονεῖν τὰγαθὰ ἄλλους αὐτοῖς
 ἐπιτακτῆρας δίδωσι. νῦν οὖν τις, ἔφη, λεγέτω ἐνθάδε
 ἀναστὰς περὶ αὐτοῦ τούτου ποτέρως ἂν τὴν ἀρετὴν μάλ-
 λον οἴεται ἀσκέσθαι παρ' ἡμῶν, εἰ μέλλοι ὁ πλείστα
 5 καὶ πονεῖν καὶ κινδυνεύειν ἐθέλων πλείστης καὶ τιμῆς
 τεύξεσθαι, ἢ ἂν εἰδῶμεν ὅτι οὐδὲν διαφέρει κακὸν
 εἶναι· ὁμοίως γὰρ πάντες τῶν ἴσων τευξόμεθα.

The discussion begins — opinions of Chrysantas and Pheraulas.

20. Ἐνταῦθα δὴ ἀναστὰς Χρυσάντας, εἰς τῶν ὁμο-
 τίμων, ἀνὴρ οὔτε μέγας οὔτε ἰσχυρὸς ἰδεῖν, φρονήσει
 10 δὲ διαφέρων, Ἐγὼ δ', ἔφη, οὔτε ποσὶν εἰμι ταχὺς οὔτε
 χερσὶν ἰσχυρός, γιγνώσκω τε ὅτι ἐξ ὧν ἂν ἐγὼ τῷ
 ἐμῷ σώματι ποιήσω, οὐ κριθείην οὔτε ἂν πρῶτος οὔτε
 ἂν δεύτερος, οἶμαι δ' οὐδ' ἂν χιλιοστός, ἴσως δ' οὐδ'
 ἂν μυριοστός· ἀλλ' ἐκεῖνο, ἔφη, σαφῶς ἐπίσταμαι
 15 ὅτι εἰ μὲν οἱ δυνατοὶ ἐρρωμένως ἀντιλήψονται τῶν
 πραγμάτων, ἀγαθοῦ τινὸς μοι μετέσται τοσοῦτον μέ-
 ρος ὅσον ἂν δίκαιον ᾗ· εἰ δ' οἱ μὲν κακοὶ μηδὲν
 ποιήσουσιν, οἱ δ' ἀγαθοὶ καὶ δυνατοὶ ἀθύμως ἔξουσιν,
 δέδοικα, ἔφη, μὴ ἄλλου τινὸς μᾶλλον ἢ τοῦ ἀγα-
 20 θοῦ μεθέξω πλείον μέρος ἢ βούλομαι. Χρυσάντας
 μὲν δὴ οὕτως εἶπεν. ἀνέστη δ' ἐπ' αὐτῷ Φεραύ-
 λας Πέρσης τῶν δημοτῶν, Κύρῳ πῶς ἔτι οἰκοθεν
 συνήθης καὶ ἀρεστὸς ἀνὴρ, καὶ τὸ σῶμα οὐκ ἀφυγῆς
 καὶ τὴν ψυχὴν οὐκ ἀγεννεῖ ἀνδρὶ ἐοικώς, καὶ ἔλεξε
 25 τοιάδε.

Ἐγώ, ἔφη, ὦ Κῦρε καὶ πάντες οἱ παρόντες Πέρσαι,
 ἡγοῦμαι μὲν ἡμᾶς πάντα ἐκ τοῦ ἴσου νῦν ὀρμᾶσθαι

εἰς τὸ ἀγωνίζεσθαι περὶ ἀρετῆς· ὁρῶ γὰρ ὁμοίᾳ μὲν τροφῇ πάντας ἡμᾶς τὸ σῶμα ἀσκούντας, ὁμοίᾳς δὲ συνουσίᾳς πάντας ἀξιουμένους, ταῦτᾳ δὲ πᾶσιν ἡμῖν πρόκειται. τὸ γὰρ τοῖς ἄρχουσι πείθεσθαι πᾶσιν ἐν
 5 κοινῷ κεῖται, καὶ ὃς ἂν φανῇ τοῦτο ἀπροφασίστως ποιῶν, τοῦτον ὁρῶ παρὰ Κύρου τιμῆς τυγχάνοντα· τό τε πρὸς τοὺς πολεμίους ἄλκιμον εἶναι οὐ τῷ μὲν προσῆκον τῷ δ' οὐ, ἀλλὰ πᾶσι καὶ τοῦτο προ-
 κέκριται κάλλιστον εἶναι.

Pheraulus on self-defense.

10 21. Νῦν δ', ἔφη, ἡμῖν καὶ δείκνυται μάχη, ἣν ἐγὼ ὁρῶ πάντας ἀνθρώπους φύσει ἐπισταμένους. καὶ ἐγώ, ἔφη, ἐκ παιδίου εὐθὺς προβάλλεσθαι ἡπιστάμην πρὸ τούτων ὃ τι ᾧμην πληγῇσεσθαι· εἰ δὲ μὴ ἄλλο μηδὲν ἔχοιμι, τὼ χεῖρε προέχων ἐνεπόδιζον ὃ τι ἐδυνάμην τὸν
 15 παίοντα· καὶ τοῦτο ἐποιοῦν οὐ διδασκόμενος, ἀλλὰ καὶ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ παιόμενος, εἰ προβαλοίμην. μάχαι-
 ράν γε μὴν εὐθὺς παιδίον ὦν ἤρπαζον ὅπου ἴδοιμι, οὐδὲ παρ' ἐνὸς οὐδὲ τοῦτο μαθὼν ὅπως δεῖ λαμβάνειν ἢ παρὰ τῆς φύσεως, ὡς ἐγὼ φημι. καὶ ναὶ μὰ Δία
 20 ἔπαιόν γε τῇ μαχαίρᾳ πᾶν ὃ τι δυναίμην λανθάνειν. οὐ γὰρ μόνον φύσει ἦν, ὥσπερ τὸ βαδίζειν καὶ τρέ-
 χειν, ἀλλὰ καὶ ἡδὺ πρὸς τῷ πεφυκέναι τοῦτο ἐδόκει μοι εἶναι. ἐπεὶ δ' οὖν αὕτη, ἔφη, ἡ μάχη καταλείπε-
 ται, ἐν ᾗ προθυμίας μᾶλλον ἢ τέχνης ἔργον ἐστί, πῶς
 25 ἡμῖν οὐχ ἡδέως πρὸς τούσδε τοὺς ὁμοτίμους ἀγωνι-
 στέον; ὅπου γε τὰ μὲν ἄθλα τῆς ἀρετῆς ἴσα πρό-
 κείται. παραβαλλόμενοι δὲ οὐκ ἴσα εἰς τὸν κίνδυνον

ἵμεν, ἀλλ' οὗτοι μὲν ἔντιμον, ὅσπερ μόνος ἡδιστος, βίον, ἡμεῖς δὲ ἐπίπονον μὲν, ἄτιμον δέ, ὅσπερ οἶμαι χαλεπώτατος.

He praises Cyrus as judge — and proposes that the rewards be according to merit.

22. Μάλιστα δέ, ὦ ἄνδρες, τοῦτό με εὐθύμως εἰς
5 τὸν ἀγῶνα τὸν πρὸς τούσδε παρορμᾷ ὅτι Κῦρος ὁ
κρίνων ἔσται, ὃς οὐ φθόνῳ κρίνει, ἀλλὰ σὺν θεῶν
ὄρκῳ λέγω ἢ μὴν ἐμοὶ δοκεῖ Κῦρος οὕστινας ἂν ὀρᾷ
ἀγαθοὺς φιλεῖν οὐδὲν ἡττον ἐαυτοῦ· τούτοις γοῦν
ὀρῶ αὐτὸν ὅ τι ἂν ἔχη ἡδίων διδόντα μᾶλλον ἢ αὐτὸν
10 ἔχοντα. καίτοι, ἔφη, οἶδα ὅτι οὗτοι μέγα φρονοῦσιν
ὅτι πεπαιδευνταὶ δὴ καὶ πρὸς λιμὸν καὶ δίψαν καὶ
πρὸς ῥίγος καρτερεῖν, κακῶς εἰδότες ὅτι καὶ ταῦτα
ἡμεῖς ὑπὸ κρείττονος διδασκάλου πεπαιδευμέθα ἢ
οὗτοι. οὐ γὰρ ἔστι διδάσκαλος οὐδεὶς τούτων κρείτ-
15 των τῆς ἀνάγκης, ἢ ἡμᾶς καὶ λίαν ταῦτ' ἀκριβοῦν
ἐδίδαξε· καὶ πονεῖν οὗτοι μὲν τὰ ὄπλα φέροντες
ἐμελέτων, ἃ ἔστιν ἅπασιν ἀνθρώποις ἡύρημένα ὡς
ἂν εὐφορώτατα εἴη, ἡμεῖς δέ γ', ἔφη, ἐν μεγάλοις
φορτίοις καὶ βαδίζειν καὶ τρέχειν ἡναγκαζόμεθα, ὥστε
20 νῦν ἐμοὶ δοκεῖν τὸ τῶν ὀπλῶν φόρημα πτεροῖς μᾶλλον
εἰκέναι ἢ φορτίῳ. ὥς οὖν ἐμοῦ γε καὶ ἀγωνιουμένου
καὶ ὁποῖος ἂν τις ὦ κατὰ τὴν ἀξίαν με τιμᾶν ἀξιώσον-
τος, οὕτως, ἔφη, ὦ Κῦρε, γίγνωσκε. καὶ ὑμῖν γ', ἔφη,
ὦ ἄνδρες δημόται, παραινῶ εἰς ἔριν ὀρμᾶσθαι ταύτης
25 τῆς μάχης πρὸς τοὺς πεπαιδευμένους τούσδε· νῦν γὰρ
ἄνδρες εἰλημμένοι εἰσὶν ἐν δημοτικῇ ἀγωνίᾳ. Φεραύ-

λας μὲν δὴ οὕτως εἶπεν. ἀνίσταντο δὲ καὶ ἄλλοι πολλοὶ συναγορεύοντες. ἔδοξε κατὰ τὴν ἀξίαν τιμᾶσθαι ἕκαστον, Κῦρον δὲ τὸν κρίνοντα εἶναι. ταῦτα μὲν δὴ οὕτω προυκεχωρήκει.

A novel exercise — clods versus sticks — Cyrus invites the combatants to dinner.

- 5 23. Ἐκάλεσε δ' ἐπὶ δεῖπνον καὶ ὅλην τάξιν σὺν τῷ ταξιάρχῳ, ἰδὼν αὐτὸν τοὺς μὲν ἡμίσεις τῶν ἀνδρῶν τῆς τάξεως ἀντιτάξαντα ἑκατέρωθεν εἰς ἐμβολήν, θώρακας μὲν ἀμφοτέρους ἔχοντας καὶ γέρρα ἐν ταῖς ἀριστεραῖς, εἰς δὲ τὰς δεξιὰς νάρθηκας παχεῖς τοῖς
10 ἡμίσεσιν ἔδωκε, τοῖς δ' ἑτέροις εἶπεν ὅτι βάλλειν δεήσοι ἀναιρουμένους ταῖς βώλοις. ἐπεὶ δὲ παρεσκευασμένοι οὕτως ἔστησαν, ἐσήμηνεν αὐτοῖς μάχεσθαι. ἐνταῦθα δὴ οἱ μὲν ἔβαλλον ταῖς βώλοις καὶ ἔστιν οἱ ἐτύγχανον καὶ θωράκων καὶ γέρρων, οἱ δὲ καὶ μηροῦ
15 καὶ κνημίδος. ἐπεὶ δὲ ὁμοῦ ἐγένοντο, οἱ τοὺς νάρθηκας ἔχοντες ἔπαιον τῶν μὲν μηρούς, τῶν δὲ χεῖρας, τῶν δὲ κνήμας, τῶν δὲ καὶ ἐπικυπτόντων ἐπὶ βώλους ἔπαιον τοὺς τραχήλους καὶ τὰ νῶτα. τέλος δὲ τρεψάμενοι
20 ἐδίωκον οἱ νάρθηκοφόροι παίοντες σὺν πολλῷ γέλῳ καὶ παιδιᾷ. ἐν μέρει γε μὴν οἱ ἕτεροι λαβόντες πάλιν τοὺς νάρθηκας ταῦτα ἐποίησαν τοὺς ταῖς βώλοις βάλλοντας. ταῦτα δ' ἀγασθεὶς ὁ Κῦρος, τοῦ μὲν ταξιάρχου τὴν ἐπίνοιαν, τῶν δὲ τὴν πειθῶ, ὅτι ἅμα μὲν ἐγυμνάζοντο, ἅμα δὲ ἡνθυμοῦντο, ἅμα δὲ ἐνίκων οἱ εἰ-
25 κασθέντες τῇ τῶν Περσῶν ὀπλίσει, τούτοις δὴ ἡσθεὶς ἐκάλεσέ τε ἐπὶ δεῖπνον αὐτοὺς καὶ ἐν τῇ σκηνῇ ἰδὼν

τινας αὐτῶν ἐπιδεδεμένους, τὸν μὲν τινα ἀντικνήμιον, τὸν δὲ χεῖρα, ἡρώτα τί πάθοιεν. οἱ δ' ἔλεγον ὅτι πληγείεν ταῖς βώλοις. ὁ δὲ πάλιν ἐπηρώτα πότερον ἐπεὶ ὁμοῦ ἐγένοντο ἢ ὅτε πρόσω ἦσαν. οἱ δ' ἔλεγον ὅτε
 5 πρόσω ἦσαν. ἐπεὶ δὲ ὁμοῦ ἐγένοντο, παιδιὰν ἔφασαν εἶναι καλλίστην οἱ ναρθηκοφόροι· οἱ δὲ συγκεκομμένοι τοῖς νάρθηξιν ἀνέκραγον ὅτι οὐ σφίσι δοκοίη παιδιὰ εἶναι τὸ ὁμόθεν παίεσθαι· ἅμα δὲ ἐπεδείκνυσαν τῶν ναρθήκων τὰς πληγὰς καὶ ἐν χερσὶ καὶ ἐν τραχή-
 10 λοις, ἔνιοι δὲ καὶ ἐν προσώποις. καὶ τότε μὲν ὥσπερ εἰκὸς ἐγέλων ἐπ' ἀλλήλοις. τῇ δ' ὕστεραία μεστὸν ἦν τὸ πεδίον πᾶν τῶν τούτους μιμουμένων· καὶ εἰ μὴ ἄλλο τι σπουδαιότερον πράττοιεν, ταύτῃ τῇ παιδιᾷ ἐχρῶντο.

Another company earns a similar reward by a clever maneuver — a jealous captain.

24. Ἄλλον δὲ ποτε ἰδὼν ταξίαρχον ἄγοντα τὴν
 15 τάξιν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἐπὶ τὸ ἀριστερὸν ἐφ' ἐνός, καὶ ὁπότε δοκοίη αὐτῷ καιρὸς εἶναι, παραγγέλλοντα τὸν ὕστερον λόχον παράγειν, καὶ τὸν τρίτον καὶ τὸν τέταρτον, εἰς μέτωπον, ἐπεὶ δ' ἐν μετώπῳ οἱ λοχαγοὶ ἐγένοντο, παρηγγύησεν εἰς δύο ἄγειν τὸν λόχον· ἐκ
 20 τούτου δὴ παρήγον οἱ δεκάδαρχοι εἰς μέτωπον· ὁπότε δ' αὖ ἐδόκει αὐτῷ καιρὸς εἶναι, παρήγγειλεν εἰς τέτταρας τὸν λόχον· οὕτω δὴ οἱ πεμπάδαρχοι αὖ παρήγον εἰς τέτταρας· ἐπεὶ δὲ ἐπὶ θύραις τῆς σκηνῆς ἐγένοντο, παραγγείλας αὖ εἰς ἓνα οὕτως εἰσῆγε τὸν
 25 πρῶτον λόχον, καὶ τὸν δεύτερον τούτου κατ' οὐρὰν ἐκέλευσεν ἔπεσθαι, καὶ τὸν τρίτον καὶ τὸν τέταρτον

ὡσαύτως παραγγείλας ἡγεῖτο εἴσω· οὕτω δ' εἰσαγα-
 γὼν κατέκλινεν ἐπὶ τὸ δεῖπνον ὥσπερ εἰσεπορεύοντο·
 τοῦτον οὖν ὁ Κῦρος ἀγασθεὶς τῆς τε πραότητος τῆς
 διδασκαλίας καὶ τῆς ἐπιμελείας ἐκάλεσε ταύτην τὴν
 5 τάξιν ἐπὶ τὸ δεῖπνον σὺν τῷ ταξιάρχῳ. παρὼν δέ
 τις ἐπὶ τῷ δείπνῳ κεκλημένος ἄλλος ταξιάρχος, Τὴν
 δ' ἐμήν, ἔφη, τάξιν, ὦ Κῦρε, οὐ καλεῖς εἰς τὴν σκηνὴν ;
 καὶ μὴν ὅταν γε παρίῃ ἐπὶ τὸ δεῖπνον, πάντα ταῦτα
 ποιεῖ· καὶ ὅταν τέλος ἡ σκηνὴ ἔχῃ, ἐξάγει μὲν ὁ
 10 οὐραγός, ἔφη, ὁ τοῦ τελευταίου λόχου τὸν λόχον,
 ὑστάτους ἔχων τοὺς πρώτους τεταγμένους εἰς μάχην·
 ἔπειτα ὁ δεύτερος τοὺς τοῦ ἑτέρου λόχου ἐπὶ τούτοις,
 καὶ ὁ τρίτος καὶ ὁ τέταρτος ὡσαύτως, ὅπως, ἔφη, καὶ
 ὅταν ἀπάγειν δέῃ ἀπὸ πολεμίων, ἐπίστωνται ὡς δεῖ
 15 ἀπιέναι. ἐπειδὰν δέ, ἔφη, καταστῶμεν ἐπὶ τὸν δρό-
 μον ἔνθα περιπατοῦμεν, ὅταν μὲν πρὸς ἔω ἴωμεν, ἐγὼ
 μὲν ἡγοῦμαι, καὶ ὁ πρῶτος λόχος πρῶτος, καὶ ὁ δεύ-
 τερος ὡς δεῖ, καὶ οἱ ἄλλοι, ἕως ἂν παραγγέλλω ἐγώ·
 ὅταν δ', ἔφη, πρὸς ἐσπέραν ἴωμεν, ὁ οὐραγός τε καὶ
 20 οἱ τελευταῖοι πρῶτοι ἀφηγοῦνται· ἐμοὶ μέντοι οὕτω
 πείθονται ὑστέρω ἰόντι, ἵνα ἐθίζωνται καὶ ἔπεσθαι καὶ
 ἡγεῖσθαι ὁμοίως πειθόμενοι. καὶ ὁ Κῦρος ἔφη, Ὡ καὶ
 αἰεὶ τοῦτο ποιεῖτε ; Ὅποσάκις γε, ἔφη, καὶ δειπνοποι-
 ούμεθα νῆ Δία. Καλῶ τοίνυν, ἔφη, ὑμᾶς, ἅμα μὲν ὅτι
 25 τὰς τάξεις μελετᾶτε καὶ προσιόντες καὶ ἀπιόντες, ἅμα
 δ' ὅτι καὶ ἡμέρας καὶ νυκτός, ἅμα δ' ὅτι τὰ τε σώματα
 περιπατοῦντες ἀσκεῖτε καὶ τὰς ψυχὰς ὠφελεῖτε διδά-
 σκοντες. ἐπεὶ οὖν πάντα διπλᾶ ποιεῖτε, διπλὴν ὑμῖν
 δίκαιον καὶ τὴν εὐωχίαν παρέχειν. Μὰ Δί', ἔφη ὁ

ταξίαρχος, μήτοι γ' ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ, εἰ μὴ καὶ διπλᾶς ἡμῖν τὰς γαστέρας παρέξεις. καὶ τότε μὲν δὴ οὕτω τὸ τέλος τῆς σκηνηῆς ἐποιήσαντο. τῇ δ' ὑστεραία ὁ Κῦρος ἐκάλεσεν ἐκείνην τὴν τάξιν, ὥσπερ ἔφη, καὶ 5 τῇ ἄλλῃ. αἰσθόμενοι δὲ ταῦτα καὶ οἱ ἄλλοι τὸ λοιπὸν πάντες αὐτοὺς ἐμιμοῦντο.

PART III

CAMPAIGN AGAINST THE ARMENIANS

The Indians send an embassy to Cyaxares—the prompt answer of Cyrus to a summons.

1. Ἐξέτασιν δέ ποτε πάντων τοῦ Κύρου ποιουμένου ἐν τοῖς ὄπλοις καὶ σύνταξιν ἦλθε παρὰ Κναξάρου ἄγγελος λέγων ὅτι Ἰνδῶν παρείη πρεσβεία· κελεύει οὖν 10 σε ἐλθεῖν ὥς τάχιστα. φέρω δέ σοι, ἔφη ὁ ἄγγελος, καὶ στολὴν τὴν καλλίστην παρὰ Κναξάρου· βούλεται γάρ σε ὥς λαμπρότατα καὶ εὐκοσμότατα προσάγειν, ὥς ὀψομένων τῶν Ἰνδῶν ὅπως ἂν προσίης. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Κῦρος παρήγγειλε τῷ πρώτῳ τεταχμένῳ 15 ταξιάρχῳ εἰς μέτωπον στήναι, ἐφ' ἐνὸς ἄγοντα τὴν τάξιν, ἐν δεξιᾷ ἔχοντα ἑαυτόν, καὶ τῷ δευτέρῳ ἐκέλευσε ταῦτὸ τοῦτο παραγγεῖλαι, καὶ διὰ πάντων οὕτω παραδιδόναι ἐκέλευσεν. οἱ δὲ πειθόμενοι ταχὺ μὲν παρήγγελλον, ταχὺ δὲ τὰ παραγγελλόμενα ἐποιοῦν, 20 ἐν ὀλίγῳ δὲ χρόνῳ ἐγένοντο τὸ μὲν μέτωπον ἐπὶ τριακοσίῳ, τροσούτοι γὰρ ἦσαν οἱ ταξίαρχοι, τὸ δὲ βάθος

ἐφ' ἑκατόν. ἐπεὶ δὲ κατέστησαν, ἔπεσθαι ἐκέλευσεν ὥς ἂν αὐτὸς ἡγήται· καὶ εὐθὺς τροχάζων ἡγεῖτο. ἐπεὶ δὲ κατενόησε τὴν ἀγυιὰν τὴν πρὸς τὸ βασίλειον φέρουσαν στενωτέραν οὔσαν ἢ ὥς ἐπὶ μετώπου πάντας
 5 διέναι, παραγγείλας τὴν πρώτην χιλιοστὴν ἔπεσθαι κατὰ χώραν, τὴν δὲ δευτέραν κατ' οὐρὰν ταύτης ἀκολουθεῖν, καὶ διὰ παντὸς οὕτως, αὐτὸς μὲν ἡγεῖτο οὐκ ἀναπαυόμενος, αἱ δ' ἄλλαι χιλιοστῦες κατ' οὐρὰν ἑκάστη τῆς ἔμπροσθεν εἶποντο. ἔπεμψε δὲ καὶ ὑπηρέ-
 10 τας δύο ἐπὶ τὸ στόμα τῆς ἀγυιᾶς, ὅπως εἴ τις ἀγνοοίη, σημαίνοιεν τὸ δέον ποιεῖν. ὥς δ' ἀφίκοντο ἐπὶ τὰς Κναζάρου θύρας, παρήγγειλε τῷ πρώτῳ ταξιάρχῳ τὴν τάξιν εἰς δώδεκα τάττειν βάθος, τοὺς δὲ δωδεκάρχους ἐν μετώπῳ καθιστάναι περὶ τὸ βασίλειον, καὶ τῷ
 15 δευτέρῳ ταῦτα ἐκέλευσε παραγγεῖλαι, καὶ διὰ παντὸς οὕτως. οἱ μὲν δὴ ταῦτ' ἐποιοῦν.

Cyaxares displeased at Cyrus' dress—reply of Cyrus.

2. Ὁ δ' εἰσῆει πρὸς τὸν Κναζάρην ἐν τῇ Περσικῇ στολῇ οὐδέν τι ὑβρισμένη. ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Κναζάρης τῷ μὲν τάχει ἤσθη, τῇ δὲ φαυλότητι τῆς στολῆς ἡχθέ-
 20 σθη, καὶ εἶπε, Τί τοῦτο, ὦ Κῦρε; οἷον πεποίηκας οὕτω φανεῖς τοῖς Ἰνδοῖς; ἐγὼ δ', ἔφη, ἐβουλόμην σε ὥς λαμπρότατον φανῆναι· καὶ γὰρ ἐμοὶ ἂν κόσμος ᾗν τοῦτο, ἐμῆς ὄντα ἀδελφῆς υἱὸν ὅτι μεγαλοπρεπέστατον φαίνεσθαι. καὶ ὁ Κῦρος πρὸς ταῦτα εἶπε, Καὶ
 25 ποτέρως ἂν, ὦ Κναζάρη, μᾶλλον σε ἐκόσμουν, εἴπερ πορφυρίδα ἐνδὺς καὶ ψέλια λαβὼν καὶ στρεπτὸν περιθέμενος σχολῇ κελεύοντι ὑπήκουόν σοι, ἢ νῦν ὅτε σὺν

τοιαύτη καὶ τοσαύτη δυνάμει οὕτω σοι ὀξέως ὑπακούω
 διὰ τὸ σὲ τιμᾶν ἰδρῶτι καὶ σπουδῇ καὶ αὐτὸς κεκοσμη-
 μένος καὶ τοὺς ἄλλους ἐπιδεικνύς σοι οὕτω πειθομέ-
 νους; Κῦρος μὲν οὖν ταῦτα εἶπεν. ὁ δὲ Κναξάρης
 5 νομίσας αὐτὸν ὀρθῶς λέγειν ἐκάλεσε τοὺς Ἰνδούς.

Mission of the Indians — Cyrus answers for Cyaxares.

3. Οἱ δὲ Ἰνδοὶ εἰσελθόντες ἔλεξαν ὅτι πέμψειε
 σφᾶς ὁ Ἰνδῶν βασιλεὺς κελεύων ἐρωτᾶν ἐξ οὗ ὁ
 πόλεμος εἷη Μήδοις τε καὶ τῷ Ἀσσυρίῳ· ἐπεὶ δὲ
 σοῦ ἀκούσαιμεν, ἐκέλευσεν ἐλθόντας αὖ πρὸς τὸν
 10 Ἀσσύριον κακείνου ταῦτα πυθέσθαι· τέλος δ' ἀμφο-
 τέροις εἰπεῖν ὑμῖν ὅτι ὁ Ἰνδῶν βασιλεὺς, τὸ δίκαιον
 σκεψάμενος, φαίη μετὰ τοῦ ἡδίκημένου ἔσεσθαι. πρὸς
 ταῦτα ὁ Κναξάρης εἶπεν, Ἐμοῦ μὲν τοίνυν ἀκούετε ὅτι
 οὐκ ἀδικοῦμεν τὸν Ἀσσύριον οὐδέν· ἐκείνου δ', εἰ
 15 δεῖσθε, ἐλθόντες νῦν πύθεσθε ὃ τι λέγει. παρῶν δὲ
 ὁ Κῦρος ἤρετο τὸν Κναξάρην, Ἥ καὶ ἐγώ, ἔφη, εἶπω
 ὃ τι γινώσκω; καὶ ὁ Κναξάρης ἐκέλευσεν. Ὑμεῖς
 τοίνυν, ἔφη, ἀπαγγείλατε τῷ Ἰνδῶν βασιλεῖ τάδε, εἰ μή
 τι ἄλλο Κναξάρη δοκεῖ, ὅτι φαμὲν ἡμεῖς, εἴ τί φησιν
 20 ὑφ' ἡμῶν ἀδικεῖσθαι ὁ Ἀσσύριος, αἰρεῖσθαι αὐτὸν τὸν
 Ἰνδῶν βασιλέα δικαστήν. οἱ μὲν δὴ ταῦτα ἀκούσαντες
 ὥχοντο.

A discussion on finance.

4. Ἐπεὶ δὲ ἐξῆλθον οἱ Ἰνδοί, ὁ Κῦρος πρὸς τὸν
 Κναξάρην ἤρξατο λόγου τοιούδε.
 25 ὦ Κναξάρη, ἐγώ μὲν ἦλθον οὐδέν τι πολλὰ ἔχων
 ἴδια χρήματα οἴκοθεν· ὅποσα δ' ἦν, τούτων πάνν

ὀλίγα λοιπὰ ἔχω· ἀνήλωκα δέ, ἔφη, εἰς τοὺς στρα-
 τιώτας· καὶ τοῦτο ἴσως, ἔφη, θαυμάζεις σὺ πῶς ἐγὼ
 ἀνήλωκα σοῦ αὐτοὺς τρέφοντος· εὖ δ' ἴσθι, ἔφη, ὅτι
 οὐδὲν ἄλλο ποιῶν ἢ τιμῶν καὶ χαριζόμενος, ὅταν τι-
 5 ἀγασθῶ τῶν στρατιωτῶν. πρὸς μὲν οὖν σέ πάντα
 ὁρᾶν ὃν αἰσθάνομαι πολλὰ δαπανῶντα ἄτοπόν μοι
 δοκεῖ εἶναι· σκοπεῖν δ' ἀξιῶ κοινῇ καὶ σέ καὶ ἐμέ
 ὅπως σέ μὴ ἐπιλείψει χρήματα. εἰ γὰρ σὺ ἄφθονα
 ἔχῃς, οἶδα ὅτι καὶ ἐμοὶ ἂν εἴη λαμβάνειν ὁπότε δεοί-
 10 μην, ἄλλως τε καὶ εἰ εἰς τοιοῦτόν τι λαμβάνοιμι ὃ
 μέλλοι καὶ σοὶ δαπανηθὲν βέλτιον εἶναι. ἔναγχος
 οὖν μέμνημαί σου ἀκούσας ὥς ὁ Ἀρμένιος καταφρο-
 νοίῃ σου νῦν, ὅτι ἀκούει τοὺς πολεμίους προσιόντας
 ἡμῖν, καὶ οὔτε τὸ στράτευμα πέμποι οὔτε τὸν δασμὸν
 15 ὃν ἔδει ἀπάγοι. Ποιεῖ γὰρ ταῦτα, ἔφη, ὦ Κῦρε, ἐκεῖ-
 νος· ὥστε ἔγωγε ἀπορῶ πότερόν μοι κρεῖττον στρα-
 τεύεσθαι καὶ πειρᾶσθαι ἀνάγκην αὐτῷ προσθεῖναι ἢ
 νῦν ἑᾶσαι ἐν τῷ παρόντι, μὴ καὶ τοῦτον πολέμιον πρὸς
 τοῖς ἄλλοις προσθώμεθα.

Cyrus suggests a way to replenish the treasury.

20 5. Καὶ ὁ Κῦρος ἐπήρετο, Αἰ δ' οἰκήσεις αὐτῷ πότε-
 ρον ἐν ἐχυροῖς χωρίοις εἰσὶν ἢ καὶ που ἐν εὐεφόδοις;
 καὶ ὁ Κναξάρης εἶπεν, Αἰ μὲν οἰκήσεις οὐ πάννυ ἐν
 ἐχυροῖς· ἐγὼ γὰρ τούτου οὐκ ἡμέλουν· ὅρη μέντοι
 ἔστιν ἔνθα δύναται ἂν ἀπελθὼν ἐν τῷ παραχρῆμα ἐν
 25 ἀσφαλεῖ εἶναι τοῦ μὴ αὐτός γε ὑποχείριος γενέσθαι,
 μηδὲ ὅσα ἐνταῦθα δύναίτο ὑπεκκομίσασθαι, εἰ μὴ τις
 πολιορκοίῃ προσκαθήμενος, ὥσπερ ὁ ἐμὸς πατὴρ τοῦτο

ἐποίησεν. ἐκ τούτου δὴ ὁ Κῦρος λέγει τάδε· Ἄλλ' εἰ
 θέλοις, ἔφη, ἐμὲ πέμψαι, ἱππέας μοι προσθεῖς ὅπόσοι
 δοκοῦσι μέτριοι εἶναι, οἷμαι ἂν σὺν τοῖς θεοῖς ποιῇ-
 5 σαι αὐτὸν καὶ τὸ στράτευμα πέμψαι καὶ ἀποδοῦναι
 τὸν δασμόν σοι· ἔτι δ' ἐλπίζω καὶ φίλον αὐτὸν μᾶλ-
 λον ἡμῖν γενήσεσθαι ἢ νῦν ἐστι. καὶ ὁ Κναξάρης
 εἶπε, Καὶ ἐγώ, ἔφη, ἐλπίζω ἐκείνους ἐλθεῖν ἂν πρὸς
 σὲ μᾶλλον ἢ πρὸς ἐμέ· ἀκούω γὰρ καὶ συνθηρεντάς
 10 τινὰς τῶν παίδων σοι γενέσθαι αὐτοῦ· ὥστ' ἴσως ἂν
 καὶ πάλιν ἔλθοιεν πρὸς σέ· ὑποχειρίων δὲ γενομένων
 αὐτῶν πάνταπραχθείη ἂν ἢ ἡμεῖς βουλόμεθα. Οὐ-
 κοῦν σοι δοκεῖ, ἔφη ὁ Κῦρος, σύμφορον εἶναι τὸ λελη-
 θέναι ἡμᾶς ταῦτα βουλευόντας; Μᾶλλον γὰρ ἂν, ἔφη
 ὁ Κναξάρης, καὶ ἔλθοι τις αὐτῶν εἰς χεῖρας, καὶ εἴ τις
 15 ὀρμῶτο ἐπ' αὐτούς, ἀπαράσκειοι ἂν λαμβάνοντο.

He unfolds his plan to Cyaxares.

6. Ἄκουε τοίνυν, ἔφη ὁ Κῦρος, ἣν τί σοι δόξω
 λέγειν. ἐγὼ πολλάκις δὴ σὺν πᾶσι τοῖς μετ' ἐμοῦ
 τεθήρακα ἀμφὶ τὰ ὅρια τῆς τε σῆς χώρας καὶ τῆς
 τῶν Ἀρμενίων, καὶ ἱππέας τινὰς ἤδη προσλαβὼν τῶν
 20 ἐνθένδε ἐταίρων ἀφικόμην. Τὰ μὲν τοίνυν ὅμοια
 ποιῶν, ἔφη ὁ Κναξάρης, οὐκ ἂν ὑποπτεύοιο· εἰ δὲ
 πολὺ πλείων ἢ δύναμις φαίνοιτο ἥς ἔχων εἴωθας θη-
 ρᾶν, τοῦτο ἤδη ὑποπτον ἂν γένοιτο. Ἄλλ' ἐστίν, ἔφη
 ὁ Κῦρος, καὶ πρόφασιν κατασκευάσαι καὶ ἐνθάδε οὐκ
 25 ἄπιστον, καὶ ἣν τις ἐκείσε ἐξαγγείλῃ, ὥς ἐγὼ βουλοί-
 μην μεγάλην θήραν ποιῆσαι· καὶ ἱππέας, ἔφη, αἰ-
 τοίην ἂν σε ἐκ τοῦ φανεροῦ. Κάλλιστα λέγεις, ἔφη

ὁ Κναξάρης· ἐγὼ δέ σοι οὐκ ἐθελήσω διδόναι πλὴν
 μετρίους τινάς, ὥς βουλόμενος πρὸς τὰ φρούρια ἐλθεῖν
 τὰ πρὸς τῇ Ἀσσυρίᾳ. καὶ γὰρ τῷ ὄντι, ἔφη, βούλο-
 5 μαί ἐλθὼν κατασκευάσαι αὐτὰ ὥς ἐχυρώτατα. ὁπότε
 δὲ σὺ προεληλυθοίης σὺν ἡ ἔχοις δυνάμει καὶ θηρώης
 καὶ δὴ δύο ἡμέρας, πέμψαιμι ἅν σοι ἱκανοὺς ἱππέας
 καὶ πεζοὺς τῶν παρ' ἐμοὶ ἡθροισμένων, οὓς σὺ λαβὼν
 εὐθὺς ἅν ἴοις, καὶ αὐτὸς δ' ἅν ἔχων τὴν ἄλλην δύναμιν
 πειρώμενην μὴ πρόσω ὑμῶν εἶναι, ἵνα, εἴ που καιρὸς εἴη,
 10 ἐπιφανείην.

The scheme put into execution.

7. Οὕτω δὴ ὁ μὲν Κναξάρης εὐθέως πρὸς τὰ φρου-
 ρια ἡθροίζειν ἱππέας καὶ πεζοὺς, καὶ ἀμάξας δὲ σίτου
 προύπεμπε τὴν ἐπὶ τὰ φρούρια ὁδόν. ὁ δὲ Κῦρος
 ἐθύετο ἐπὶ τῇ πορείᾳ, καὶ ἅμα πέμπων ἐπὶ τὸν Κναξά-
 15 ρην ἥτει τῶν νεωτέρων ἱππέων. ὁ δὲ πάνυ πολλῶν
 βουλομένων ἔπεσθαι οὐ πολλοὺς ἔδωκεν αὐτῷ. προελη-
 λυθότος δ' ἤδη τοῦ Κναξάρου σὺν δυνάμει πεζῇ καὶ
 ἱππικῇ τὴν πρὸς τὰ φρούρια γίγνεται τῷ Κύρῳ τὰ
 ἱερὰ ἐπὶ τὸν Ἀρμένιον ἰέναι καλὰ· καὶ οὕτως ἐξάγει
 20 ὥς εἰς θήραν παρεσκευασμένος. πορευομένῳ δ' αὐτῷ
 εὐθὺς ἐν τῷ πρώτῳ χωρίῳ ὑπανίσταται λαγῶς· αἰτὸς
 δ' ἐπιπτόμενος αἷσιος, κατιδὼν τὸν λαγῶ φεύγοντα,
 ἐπιφερόμενος ἔπαισέ τε αὐτὸν καὶ συναρπάσας ἐξῆρε,
 κἀπενεγκὼν ἐπὶ λόφον τινὰ οὐ πρόσω ἐχρήτο τῇ ἄγρᾳ
 25 ὅ τι ἤθελεν. ἰδὼν οὖν ὁ Κῦρος τὸ σημεῖον ἤσθη τε
 καὶ προσεκύνησε Δία βασιλέα, καὶ εἶπε πρὸς τοὺς
 παρόντας, Ἡ μὲν θήρα καλὴ ἔσται, ὧ ἄνδρες, ἣν ὁ
 θεὸς θελήσῃ.

After spending several days in hunting, Cyrus tells the centurions his plan—he sends an envoy to the Armenian and arranges his forces.

8. Ὡς δὲ πρὸς τοῖς ὁρίοις ἐγένοντο, εὐθὺς ὥσπερ εἰώθει ἐθήρα· ἐπεὶ δ' ἔληξε τῆς θήρας, προσμίζας πρὸς τὰ ὄρια τῶν Ἀρμενίων ἐδειπνοποιήσατο· καὶ τῇ ὑστεραίᾳ αὖθις ἐθήρα προσελθὼν πρὸς τὰ ὄρη ὧν
 5 ὠρέγετο. ἐπεὶ δ' αὖ ἔληξεν, ἐδειπνοποιεῖτο. τὸ δὲ παρὰ Κναζάρου στράτευμα ὡς ᾗσθητο προσιόν, ὑποπέμψας πρὸς αὐτοὺς εἶπεν ἀπέχοντας αὐτοῦ δειπνοποιεῖσθαι ὡς δύο παρασάγγας, τοῦτο προῖδὼν ὡς συμβαλεῖται πρὸς τὸ λανθάνειν· ἐπεὶ δὲ δειπνήσειαν,
 10 εἶπε τῷ ἄρχοντι αὐτῶν παρεῖναι πρὸς αὐτόν. μετὰ δὲ τὸ δεῖπνον τοὺς ταξιάρχους παρεκάλει· ἐπεὶ δὲ παρήσαν, ἔλεξεν τὰ δόξαντα.

Χρυσάντας μὲν δὴ ταῦτα ἀκούσας καὶ ἐπιγαυρωθεὶς τῇ ἐντολῇ τοῦ Κύρου, λαβὼν τοὺς ἡγεμόνας, ἀπελ-
 15 θὼν καὶ παραγγείλας ᾧ ἔδει τοῖς ἅμα αὐτῷ μέλλουσι πορεύεσθαι, ἀνεπαύετο. ἐπεὶ δὲ ἀπεκοιμήθησαν ὅσον ἐδόκει μέτριον εἶναι, ἐπορεύετο ἐπὶ τὰ ὄρη. Κῦρος δέ, ἐπειδὴ ἡμέρα ἐγένετο, ἄγγελον μὲν προύπεμπε πρὸς τὸν Ἀρμένιον, εἰπὼν αὐτῷ λέγειν ὧδε· Κῦρος, ὦ Ἀρ-
 20 μένιε, κελεύει οὕτω ποιεῖν σε ὅπως ὡς τάχιστα ἔχων ἀπίῃ καὶ τὸν δασμὸν καὶ τὸ στράτευμα. ἦν δ' ἐρωτᾷ ὅπου εἰμί, λέγε τάληθῇ ὅτι ἐπὶ τοῖς ὁρίοις. ἦν δ' ἐρωτᾷ εἰ καὶ αὐτὸς ἔρχομαι, λέγε κἀνταῦθα τάληθῇ ὅτι οὐκ οἶσθα. ἐὰν δ' ὅποσοι ἐσμέν πυνθάνηται,
 25 συμπέμπειν τινὰ κέλευε καὶ μαθεῖν. τὸν μὲν δὴ ἄγγελον ἐπιστείλας ταῦτα ἔπεμψε, ἱομίζων φιλικώτερον

οὕτως εἶναι ἢ μὴ προειπόντα πορεύεσθαι. αὐτὸς δὲ συνταξάμενος ἢ ἄριστον καὶ πρὸς τὸ ἀνύτειν τὴν ὁδὸν καὶ πρὸς τὸ μάχεσθαι, εἴ τι δέοι, ἐπορεύετο. προεῖπε δὲ τοῖς στρατιώταις μηδένα ἀδικεῖν, καὶ εἴ τις Ἀρμε-
 5 νίων τῷ ἐντυγχάνοι, θαρρεῖν τε παραγγέλλειν καὶ ἀγο-
 ρὰν τὸν θέλοντα ἄγειν ὅπου ἂν ᾧσιν, εἴτε σῖτα εἴτε
 ποτὰ τυγχάνοι πωλεῖν βουλόμενος.

The Armenians are surprised,

9. Ὁ μὲν δὲ Κῦρος ἐν τούτοις ἦν· ὁ δὲ Ἀρμένιος ὡς ἤκουσε τοῦ ἀγγέλου τὰ παρὰ Κύρου, ἐξεπλάγη,
 10 ἐννοήσας ὅτι ἀδικοίη καὶ τὸν δασμὸν λιπὼν καὶ τὸ
 στράτευμα οὐ πέμπων, καὶ τὸ μέγιστον, ἐφοβεῖτο,
 ὅτι ὀφθῆσεσθαι ἔμελλε τὰ βασίλεια οἰκοδομεῖν ἀρχό-
 μενος ὡς ἂν ἱκανὰ ἀπομάχεσθαι εἴη. διὰ ταῦτα δὴ
 πάντα ὀκνῶν ἅμα μὲν διέπεμπεν ἀθροίζων τὴν ἑαυτοῦ
 15 δύναμιν, ἅμα δ' ἔπεμπεν εἰς τὰ ὄρη τὸν νεώτερον υἱὸν
 Σάβαριν καὶ τὰς γυναῖκας, τὴν τε ἑαυτοῦ καὶ τὴν τοῦ
 υἱοῦ, καὶ τὰς θυγατέρας· καὶ κόσμον δὲ καὶ κατα-
 σκευὴν τὴν πλείστου ἀξίαν συναπέπεμπε προπομπούς
 20 ἑπεμπε τί πράττοι Κῦρος, ἅμα δὲ συνέταττε τοὺς
 παραγιγνομένους τῶν Ἀρμενίων· καὶ ταχὺ παρήσαν
 ἄλλοι λέγοντες ὅτι καὶ δὴ αὐτὸς ὁμοῦ. ἐνταῦθα δὴ
 οὐκέτι ἔτλη εἰς χεῖρας ἐλθεῖν, ἀλλ' ὑπεχώρει. ὡς δὲ
 τοῦτ' εἶδον ποιήσαντα αὐτὸν οἱ Ἀρμένιοι, διεδίδρα-
 25 σκον ἤδη ἕκαστος ἐπὶ τὰ ἑαυτοῦ, βουλόμενοι τὰ ὄντα
 ἐκποδὼν ποιεῖσθαι. ὁ δὲ Κῦρος ὡς ἑώρα διαθεόντων
 καὶ ἐλαυνόντων τὸ πεδῖον μεστόν, ὑποπέμπων ἔλεγεν

ὅτι οὐδενὶ πόλεμος εἶη τῶν μενόντων. εἰ δέ τινα φεύγοντα λήψοιτο, προηγόρευεν ὅτι ὡς πολεμίῳ χρήσοιτο. οὕτω δὴ οἱ μὲν πολλοὶ κατέμενον, ἦσαν δ' οἱ ὑπεχώρουν σὺν τῷ βασιλεῖ.

And the king and his family made prisoner.

5 10. Ἐπεὶ δ' οἱ σὺν ταῖς γυναιξὶ προϊόντες ἐνέπεσον εἰς τοὺς ἐν τῷ ὄρει, εὐθὺς κραυγὴν τε ἐποιοῦν καὶ φεύγοντες ἡλίσκοντο πολλοί γε αὐτῶν. τέλος δὲ καὶ ὁ παῖς καὶ αἱ γυναῖκες καὶ αἱ θυγατέρες ἐάλωσαν, καὶ χρήματα ὅσα σὺν αὐτοῖς ἀγόμενα ἔτυχεν. ὁ δὲ βασι-
 10 λεὺς αὐτῶν ὡς ᾗσθητο τὰ γιγνόμενα, ἀπορῶν ποῖ τράποιτο ἐπὶ λόφον τινὰ καταφεύγει. ὁ δ' αὖ Κῦρος ταῦτα ἰδὼν περιίσταται τὸν λόφον τῷ παρόντι στρατεύματι, καὶ πρὸς Χρυσάνταν πέμψας ἐκέλευε φυλακὴν τοῦ ὄρους καταλιπόντα ἔκειν. τὸ μὲν δὴ στράτευμα ἠθροίζετο
 15 τῷ Κύρῳ· ὁ δὲ πέμψας πρὸς τὸν Ἀρμένιον κήρυκα ἤρετο ὧδε· Εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ Ἀρμένιε, πότερα βούλει αὐτοῦ μένων τῷ λιμῷ καὶ τῷ δίψει μάχεσθαι ἢ εἰς τὸ ἰσόπεδον καταβὰς ἡμῖν διαμάχεσθαι; ἀπεκρίνατο ὁ Ἀρμένιος ὅτι οὐδετέροις βούλοιο μάχεσθαι. πάλιν
 20 ὁ Κῦρος πέμψας ἡρώτα, Τί οὖν κάθησαι ἐνταῦθα καὶ οὐ καταβαίνεις; Ἀπορῶν, ἔφη, ὅ τι χρὴ ποιεῖν. Ἀλλ' οὐδέν, ἔφη ὁ Κῦρος, ἀπορεῖν σε δεῖ· ἔξεστι γάρ σοι ἐπὶ δίκην καταβαίνειν. Τίς δ', ἔφη, ἔσται ὁ δικάζων; Δῆλον ὅτι ὦ ὁ θεὸς ἔδωκε καὶ ἄνευ δίκης χρῆσθαι σοι
 25 ὅ τι βούλοιο. ἐνταῦθα δὴ ὁ Ἀρμένιος γιγνώσκων τὴν ἀνάγκην καταβαίνει· καὶ ὁ Κῦρος ἐστρατοπεδεύσατο, ὁμοῦ ἤδη πᾶσαν ἔχων τὴν δύναμιν.

Tigranes, the king's son, appears—Cyrus questions the king.

11. Ἐν τούτῳ δὲ τῷ χρόνῳ ὁ πρεσβύτερος παῖς τοῦ Ἀρμενίου Τιγράνης ἐξ ἀποδημίας τινὸς προσήει, ὃς καὶ σύνθηρός ποτε ἐγένετο τῷ Κύρῳ· καὶ ὡς ἤκουσε τὰ γεγενημένα, εὐθὺς πορεύεται ὥσπερ εἶχε πρὸς τὸν Κῦρον. ὡς δ' εἶδε πατέρα τε καὶ μητέρα καὶ ἀδελφούς καὶ τὴν 5 ἑαυτοῦ γυναῖκα αἰχμαλώτους γεγενημένους, ἐδάκρυσεν, ὥσπερ εἰκός. ὁ δὲ Κῦρος ἰδὼν αὐτὸν ἄλλο μὲν οὐδὲν ἐφιλοφρονήσατο αὐτῷ, εἶπε δ' ὅτι Εἰς καιρὸν ἤκεις, ἔφη, ὅπως τῆς δίκης ἀκούσει παρὼν τῆς ἀμφὶ τοῦ 10 πατρός. καὶ εὐθὺς συνεκάλει τοὺς ἡγεμόνας τοὺς τε τῶν Περσῶν καὶ τοὺς τῶν Μήδων· προσεκάλει δὲ καὶ εἴ τις Ἀρμενίων τῶν ἐντίμων παρῆν. καὶ τὰς γυναῖκας ἐν ταῖς ἄρμαμάξαις παρούσας οὐκ ἀπήλασεν, ἀλλ' εἴα ἀκούειν. ὁπότε δὲ καλῶς εἶχεν, ἤρχετο τοῦ λόγου, 15 Ὡς Ἀρμένιε, ἔφη, πρῶτον μὲν σοι συμβουλεύω ἐν τῇ δίκῃ τάληθῇ λέγειν, ἵνα σοι ἔν γε ἀπῇ τὸ εὐμισητότατον· τὸ γὰρ ψευδόμενον φαίνεσθαι εὖ ἴσθι ὅτι καὶ τοῦ συγγνώμης τινὸς τυγχάνειν ἐμποδὼν μάλιστα ἀνθρώποις γίγνεται· ἔπειτα δ', ἔφη, συνίσασι μὲν σοι 20 καὶ οἱ παῖδες καὶ αἱ γυναῖκες αὐταὶ πάντα ὅσα ἔπραξας, καὶ Ἀρμενίων οἱ παρόντες· ἦν δὲ αἰσθάνωνταί σε ἄλλα ἢ τὰ γενόμενα λέγοντα, νομιοῦσί σε καὶ αὐτὸν καταδικάζειν σεαυτοῦ πάντα τὰ ἔσχατα παθεῖν, ἦν ἐγὼ τάληθῇ πύθωμαι. Ἀλλ' ἐρώτα, ἔφη, 25 ὦ Κῦρε, ὃ τι βούλει; ὡς τάληθῇ ἐροῦντος. τούτου ἔνεκα καὶ γενέσθω ὃ τι βούλεται. Λέγε δὴ μοι, ἔφη, ἐπολέμησάς ποτε Ἀστυάγει τῷ τῆς ἐμῆς μητρὸς πατρὶ καὶ τοῖς ἄλλοις Μήδοις; Ἐγώ, ἔφη. Κρατηθεὶς δ'

ὑπ' αὐτοῦ συνωμολόγησας δασμὸν οἴσκειν καὶ συστρα-
 τεύσεσθαι ὅποι ἐπαγγέλλοι, καὶ ἐρύματα μὴ ἔξειν;
 *Ἦν ταῦτα. Νῦν οὖν διὰ τί οὔτε δασμὸν ἀπῆγες οὔτε
 τὸ στράτευμα ἔπεμπες, ἐτείχιζές τε τὰ ἐρύματα;
 5 *Ἐλευθερίας ἐπεθύμουν· καλὸν γάρ μοι ἐδόκει εἶναι
 καὶ αὐτὸν ἐλεύθερον εἶναι καὶ παισὶν ἐλευθερίαν κατα-
 λιπεῖν. Καὶ γάρ ἐστιν, ἔφη ὁ Κῦρος, καλὸν μάχε-
 σθαι, ὅπως μήποτε τις δούλος μέλλοι γενήσεσθαι·
 ἦν δὲ δὴ πολέμῳ κρατηθεὶς ἢ καὶ ἄλλον τινὰ τρόπον
 10 δουλωθεὶς ἐπιχειρῶν τις φαίνεται τοὺς δεσπότας ἀπο-
 στερεῖν ἑαυτοῦ, τοῦτον σὺ πρῶτος πότερον ὡς ἀγαθὸν
 ἄνδρα καὶ καλὰ πράττοντα τιμᾶς ἢ ὡς ἀδικοῦντα, ἦν
 λάβης, κολάζεις; Κολάζω, ἔφη· οὐ γὰρ ἑᾶς σὺ ψεύ-
 δεσθαι. Λεγε δὴ σαφῶς, ἔφη ὁ Κῦρος, καθ' ἐν ἑκα-
 15 στον· ἦν ἄρχων τις τύχη σοι καὶ ἀμάρτη, πότερον
 ἑᾶς ἄρχειν ἢ ἄλλον καθίστης ἀντ' αὐτοῦ; *Ἄλλον
 καθίστημι. Τί δέ, ἦν χρήματα πολλὰ ἔχῃ, ἑᾶς πλου-
 τεῖν ἢ πένητα ποιεῖς; *Ἀφαιροῦμαι, ἔφη, ἂν ἔχων
 τυγχάνῃ. *Ἦν δὲ καὶ πρὸς πολεμίους γιγνώσκῃς αὐ-
 20 τὸν ἀφιστάμενον, τί ποιεῖς; Κατακαίνω, ἔφη· τί
 γὰρ δεῖ ἐλεγχθέντα ὅτι ψεύδομαι ἀποθανεῖν μᾶλλον
 ἢ τάληθῇ λέγοντα;

Effect of the king's words—Tigranes attempts to defend his father.

12. *Ἐνθα δὴ ὁ μὲν παῖς αὐτοῦ ὡς ἤκουσε ταῦτα,
 περιεσπάσατο τὴν τιάραν καὶ τοὺς πέπλους κατερ-
 33 ρήξατο, αἱ δὲ γυναῖκες ἀναβοήσασαι ἐδρύνοντο,
 ὡς οἰχομένου τοῦ πατρὸς καὶ ἀπολωλότων πάντων
 σφῶν ἤδη. καὶ ὁ Κῦρος σιωπῆσαι κελεύσας εἶπεν,

Εἶεν· τὰ μὲν δὴ σὰ δίκαια ταῦτα, ὦ Ἀρμένιε· ἡμῖν
 δὲ τί συμβουλεύεις ἐκ τούτων ποιεῖν; ὁ μὲν δὴ
 Ἀρμένιος ἀπορῶν ἐσιώπα πότερα συμβουλεύοι τῷ
 Κύρῳ κατακαίνειν αὐτὸν ἢ τὰναντία διδάσκειν ὧν
 5 αὐτὸς ἔφη ποιεῖν. ὁ δὲ παῖς αὐτοῦ Τιγράνης ἐπήρετο
 τὸν Κῦρον, Εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ Κῦρε, ἐπεὶ ὁ πατὴρ ἀπο-
 ροῦντι ἔοικεν, ἢ συμβουλεύσω περὶ αὐτοῦ ἅ οἶμαί σοι
 βέλτιστα εἶναι; καὶ ὁ Κῦρος, ἡσθημένος, ὅτε συνε-
 θήρα αὐτῷ ὁ Τιγράνης, σοφιστὴν τινα αὐτῷ συνόντα
 10 καὶ θαυμαζόμενον ὑπὸ τοῦ Τιγράνου,
 πάνν ἐπεθύμει αὐτοῦ ἀκοῦσαι ὃ τι ποτ'
 ἐροίη καὶ προθύμως ἐκέλευσε λέγειν ὃ
 τι γιγνώσκει. Ἐγὼ τοίνυν, ἔφη ὁ Τι-
 γράνης, εἰ μὲν ἄγασαι τοῦ πατρὸς ἢ
 15 ὅσα βεβούλευται ἢ ὅσα πέπραχε, πάνν
 σοι συμβουλεύω τοῦτον μιμεῖ-
 σθαι· εἰ μέντοι σοι δοκεῖ πάντα
 ἡμαρτηκένοι, συμβουλεύω τοῦτον μὴ
 20 μιμεῖσθαι. Οὐκοῦν, ἔφη ὁ Κῦρος, τὰ δίκαια
 ποιῶν ἥκιστ' ἂν τὸν ἀμαρτάνοντα μιμοίμην. Ἔστιν,
 ἔφη, ταῦτα. Κολαστέον ἄρ' ἂν εἷη κατὰ γε τὸν σὸν
 λόγον τὸν πατέρα, εἴπερ τὸν ἀδικοῦντα δίκαιον κολά-
 ζειν. Πότερα δ' ἡγεί, ὦ Κῦρε, ἄμεινον εἶναι σὺν τῷ
 σῷ ἀγαθῷ τὰς τιμωρίας ποιεῖσθαι ἢ σὺν τῇ σῇ ζημίᾳ;
 25 Ἐμαυτὸν ἄρα, ἔφη, οὕτω γ' ἂν τιμωροίμην. Ἀλλὰ
 μέντοι, ἔφη ὁ Τιγράνης, μεγάλα γ' ἂν ζημιοῖο, εἰ τοὺς
 σεαυτοῦ κατακαίνους τότε ὅποτε σοι πλείστου ἄξιοι
 εἶεν κεκτῆσθαι. Πῶς δ' ἂν, ἔφη ὁ Κῦρος, τότε πλεί-
 στου ἄξιοι γίγνουντο ἄνθρωποι ὅποτε ἀδικοῦντες ἀλί-

Τιάρα.

σκοιντο; Εἰ τότε, οἶμαι, σώφρονες γίνονται. δοκεῖ γάρ μοι, ὦ Κῦρε, οὕτως ἔχειν, ἄνευ μὲν σωφροσύνης οὐδ' ἄλλης ἀρετῆς οὐδὲν ὄφελος εἶναι· τί γὰρ ἂν, ἔφη, χρήσαιτ' ἂν τις ἰσχυρῶ ἢ ἀνδρείῳ μὴ σώφρονι, τί δὲ 5 πλουσίῳ, τί δὲ δυνάστη ἐν πόλει; σὺν δὲ σωφροσύνῃ καὶ φίλος πᾶς χρήσιμος καὶ θεράπων πᾶς ἀγαθός. Τοῦτ' οὖν, ἔφη, λέγεις ὥς καὶ ὁ σὸς πατήρ ἐν τῇδε τῇ μιᾷ ἡμέρᾳ ἐξ ἄφρονος σώφρων γεγένηται; Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. Πάθημα ἄρα τῆς ψυχῆς σὺ λέγεις εἶναι 10 τὴν σωφροσύνην, ὥσπερ λύπην, οὐ μάθημα· οὐ γὰρ ἂν δῆπον, εἴγε φρόνιμον δεῖ γενέσθαι τὸν μέλλοντα σώφρονα ἔσεσθαι, παραχρῆμα ἐξ ἄφρονος σώφρων ἂν τις γένοιτο. Τί δ', ἔφη, ὦ Κῦρε, οὕπω ᾗσθου καὶ ἓνα ἄνδρα δι' ἀφροσύνην μὲν ἐπιχειροῦντα κρείττονι ἑαυ- 15 τοῦ μάχεσθαι, ἐπειδὰν δὲ ἡττηθῇ, εὐθύς πεπαυμένον τῆς πρὸς τοῦτον ἀφροσύνης; πόλιν δ', ἔφη, οὕπω ἑώρακας ἀντιταττομένην πρὸς πόλιν ἑτέραν, ἣτις ἐπειδὰν ἡττηθῇ παραχρῆμα ταύτῃ ἀντὶ τοῦ μάχεσθαι πείθεσθαι ἐθέλει; Ποίαν δ', ἔφη ὁ Κῦρος, καὶ σὺ τοῦ 20 πατρὸς ἦτταν λέγων οὕτως ἰσχυρίζεαι σεσωφρονίσθαι αὐτόν; Ἦν νῆ Δί', ἔφη, σύνοιδεν ἑαυτῷ ἐλευθερίας μὲν ἐπιθυμήσας, δοῦλος δ' ὥς οὐδεπώποτε γενόμενος, ἃ δὲ ὥγῃη χρήναι λαθεῖν ἢ φθάσαι ἀποβιάσασθαι, οὐδὲν τούτων ἱκανὸς γενόμενος διαπράξασθαι. σὲ δὲ 25 οἶδεν, ἐπεὶ ἐβουλήθης ἐξαπατήσαι αὐτόν, οὕτως ἐξαπατήσαντα ὥσπερ ἂν τις τυφλοὺς καὶ κωφοὺς καὶ μηδ' ὀτιοῦν φρονούντας ἐξαπατήσειεν· καὶ νῦν πρόσωθεν ἔφθασας ἐλθὼν σὺν πολλῷ στόλῳ πρὶν τοῦτον τὴν παρ' ἑαυτῷ δύναμιν ἀθροίσασθαι.

He ends with a strong plea for his father's life.

13. Τοιαῦτα δὲ εἰπὼν πολλά, Φιλίαν δέ, ἔφη ὁ Τιγράνης, παρὰ τίνων ἂν ποτε λάβοις τοσαύτην ὄσῃν σοι παρ' ἡμῶν ἔξεστι κτήσασθαι νῦν; Παρ' ἐκείνων οἶμαι, ἔφη, παρὰ τῶν μηδέποτε πολεμίων γεγεννημένων, 5 εἰ ἐθέλοιμι εὐεργετῆν αὐτοὺς ὥσπερ σὺ νῦν με κελεύεις εὐεργετῆν ὑμᾶς. Ἡ καὶ δύναιο ἄν, ἔφη, ὦ Κῦρε, ἐν τῷ παρόντι νῦν εὔρεῖν ὅτῳ ἂν χαρίσαιο ὅσαπερ τῷ ἐμῷ πατρί; αὐτίκα, ἔφη, ἦν τινα ἐὰς ζῆν τῶν σε μηδὲν ἡδικηκότων, τίνα σοι τούτου χάριν οἶει αὐτὸν 10 εἴσεσθαι; τί δ', ἦν αὐτοῦ τέκνα καὶ γυναῖκα μὴ ἀφαιρῇ, τίς σε τούτου ἔνεκα φιλήσει μᾶλλον ἢ ὁ νομίζων προσήκειν αὐτῷ ἀφαιρεθῆναι; τὴν δ' Ἀρμενίων βασιλείαν εἰ μὴ ἔξει, οἴσθῃ τινα, ἔφη, ἄλλον μᾶλλον λυπούμενον ἢ ἡμᾶς; οὐκοῦν καὶ τοῦτ', ἔφη, 15 δῆλον ὅτι ὁ μάλιστα λυπούμενος εἰ μὴ βασιλεὺς εἴη οὗτος καὶ λαβὼν τὴν ἀρχὴν μεγίστην ἂν σοι χάριν εἰδείῃ. εἰ δέ τί σοι, ἔφη, μέλει καὶ τοῦ ὥς ἡκιστα τεταραγμένα τάδε καταλιπεῖν, ὅταν ἀπίης, σκόπει, ἔφη, πότερον ἂν οἶει ἡρεμεστέως ἔχειν τὰ ἐνθάδε καινῆς 20 γενομένης ἀρχῆς ἢ τῆς εἰωθυίας καταμενούσης· εἰ δέ τί σοι μέλει καὶ τοῦ ὥς πλείστην στρατιὰν ἐξάγειν, τίν' ἂν οἶει μᾶλλον ἐξετάσαι ταύτην ὀρθῶς τοῦ πολλάκις αὐτῇ κεχρημένου; εἰ δὲ καὶ χρημάτων δεήσει, τίνα ἂν ταῦτα νομίζεις κρεῖττον ἐκπορίσαι τοῦ καὶ 25 εἰδότος καὶ ἔχοντος πάντα τὰ ὄντα; ὦγαθέ, ἔφη, Κῦρε, φύλαξαι μὴ ἡμᾶς ἀποβαλὼν σαυτὸν ζημιώσης πλείω ἢ ὁ πατὴρ ἐδυνήθη σε βλάψαι. ὁ μὲν τοιαῦτα ἔλεγεν.

The king surrenders—Cyrus makes terms with him and restores his family to him.

14. Ὁ δὲ Κῦρος ἀκούων ὑπερήδeto, ὅτι ἐνόμιζε πε-
 ραίνεσθαι πάντα αὐτῷ ὅσαπερ ὑπέσχετο τῷ Κναξάρῃ
 πράξειν· ἐμέμνητο γὰρ εἰπὼν ὅτι καὶ φίλον οἶοιτο
 μᾶλλον ἢ πρόσθεν ποιήσκειν. καὶ ἐκ τούτου δὴ τὸν
 5 Ἀρμένιον ἐρωτᾷ, Ἦν δὲ δὴ ταῦτα πείθωμαι ὑμῖν, λέγε
 μοι, ἔφη, σύ, ὦ Ἀρμένιε, πόσῃν μὲν στρατιάν μοι
 συμπέμψεις, πόσα δὲ χρήματα συμβαλεῖ εἰς τὸν πόλε-
 μον; πρὸς ταῦτα δὴ λέγει ὁ Ἀρμένιος, Οὐδὲν ἔχω,
 ὦ Κῦρε, ἔφη, ἀπλούστερον εἰπεῖν οὐδὲ δικαιότερον ἢ
 10 δεῖξαι μὲν ἐμὲ πᾶσαν τὴν οὖσαν δύναμιν, σὲ δὲ ἰδόντα
 ὄσῃν μὲν ἂν σοι δοκῇ στρατιάν ἄγειν, τὴν δὲ καταλι-
 πεῖν τῆς χώρας φυλακὴν. ὥς δ' αὐτως περὶ χρημάτων
 δηλῶσαι μὲν ἐμὲ δίκαιόν σοι πάντα τὰ ὄντα, σὲ δὲ
 15 ὁπόσα ἂν βούλῃ καταλιπεῖν. καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν, Ἴθι
 δὴ λέξον μοι πόσῃ σοι δύναμις ἐστι, λέξον δὲ καὶ
 πόσα χρήματα. ἐνταῦθα δὴ λέγει ὁ Ἀρμένιος, Ἰπ-
 πεῖς μὲν τοῖνυν εἰσὶν Ἀρμενίων εἰς ὀκτακισχιλίους,
 πεζοὶ δὲ εἰς τέτταρας μυριάδας· χρήματα δ', ἔφη, σὺν
 20 τοῖς θησαυροῖς οἷς ὁ πατὴρ κατέλιπεν ἔστιν εἰς ἀργύ-
 ριον λογισθέντα τάλαντα πλείω τῶν τρισχιλίων. καὶ
 ὁ Κῦρος οὐκ ἐμέλλησεν, ἀλλ' εἶπε, Τῆς μὲν τοῖνυν
 στρατιᾶς, ἐπεὶ σοι, ἔφη, οἱ ὄμοροι Χαλδαῖοι πολε-
 μοῦσι, τοὺς ἡμίσεις μοι σύμπεμπε· τῶν δὲ χρημάτων
 25 ἀντὶ μὲν τῶν πεντήκοντα ταλάντων ὧν ἔφερες δασμὸν
 διπλάσια Κναξάρῃ ἀπόδος, ὅτι ἔλιπες τὴν φορὰν·
 ἐμοὶ δ', ἔφη, ἄλλα ἑκατὸν δάνεισον· ἐγὼ δέ σοι

ὑπισχνούμαι, ἣν ὁ θεὸς εὖ διδῶ, ἀνθ' ὧν ἂν ἐμοὶ
 δανείσης ἄλλα πλείονος ἄξια εὐεργετήσῃς ἢ τὰ χρή-
 ματα ἀπαριθμήσῃς, ἣν δύνωμαι· ἣν δὲ μὴ δύνωμαι,
 ἀδύνατος ἂν φαινοίμην, οἶμαι, ἄδικος δ' οὐκ ἂν δικαίως
 5 κρινοίμην. καὶ ὁ Ἀρμένιος, Πρὸς τῶν θεῶν, ἔφη, ὦ
 Κῦρε, μὴ οὕτω λέγε· εἰ δὲ μὴ, οὐ θαρροῦντά με ἔξεις·
 ἀλλὰ νόμιζε, ἔφη, ἂν καταλίπῃς μηδὲν ἡττον σὰ εἶναι
 ὧν ἂν ἔχων ἀπίης. Εἶεν, ἔφη ὁ Κῦρος· ὥστε δὲ τὴν
 γυναῖκα ἀπολαβεῖν, ἔφη, πόσα ἂν μοι χρήματα δοίης;
 10 Ὅποσα ἂν δυναίμην, ἔφη. Τί δέ, ὥστε τοὺς παῖδας;
 Καὶ τούτων, ἔφη, ὅποσα ἂν δυναίμην. Οὐκοῦν, ἔφη
 ὁ Κῦρος, ταῦτα μὲν ἤδη διπλάσια τῶν ὄντων. σὺ δέ,
 ἔφη, ὦ Τιγράνη, λέξον μοι πόσου ἂν πρίαίαι ὥστε τὴν
 γυναῖκα ἀπολαβεῖν. ὁ δὲ ἐτύγχανε νεόγαμός τε ὧν
 15 καὶ ὑπερφιλῶν τὴν γυναῖκα. Ἐγὼ μὲν, ἔφη, ὦ Κῦρε,
 καὶ τῆς ψυχῆς πριαίμην ὥστε μήποτε λατρεῦσαι ταύ-
 την. Σὺ μὲν τούνν, ἔφη, ἀπάγου τὴν σὴν· οὐδὲ γὰρ
 εἰλῆφθαι ἔγωγε αἰχμάλωτον ταύτην νομίζω σοῦ γε
 μηπώποτε φυγόντος ἡμᾶς. καὶ σὺ δέ, ὦ Ἀρμένιε,
 20 ἀπάγου τὴν γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας μηδὲν αὐτῶν
 καταθείς, ἵν' εἰδῶσιν ὅτι ἐλεύθεροι πρὸς σὲ ἀπέρχον-
 ται. καὶ νῦν μὲν, ἔφη, δειπνεῖτε παρ' ἡμῖν· δειπνή-
 σαντες δὲ ἀπελαύνετε ὅποι ὑμῖν θυμός. οὕτω δὲ
 κατέμειναν.

The Armenians praise the generosity of Cyrus—a proof of faithfulness.

25 15. Ἐπεὶ δ' ἦλθον οἴκαδε, ἔλεγον τοῦ Κύρου ὁ μὲν
 τις τὴν σοφίαν, ὁ δὲ τὴν καρτερίαν, ὁ δὲ τὴν πραότητα,
 ὁ δὲ τις καὶ τὸ κάλλος καὶ τὸ μέγεθος. ἔνθα δὲ ὁ

Τιγράνης ἐπήρετο τὴν γυναῖκα, Ἡ καὶ σοί, ἔφη, ὦ Ἀρμενία, καλὸς ἐδόκει ὁ Κῦρος εἶναι; Ἀλλὰ μὰ Δί', ἔφη, οὐκ ἐκείνον ἐθεώμην. Ἀλλὰ τίνα μὴν; ἔφη ὁ Τιγράνης. Τὸν εἰπόντα νῆ Δία ὡς τῆς αὐτοῦ ψυχῆς
 5 ἂν πρίαιτο ὥστε μὴ με δουλεύειν. τότε μὲν δὴ ὥσπερ εἰκὸς ἐκ τοιούτων ἀνεπαύοντο σὺν ἀλλήλοις. τῇ δ' ὑστεραία ὁ Ἀρμένιος Κύρῳ μὲν καὶ τῇ στρατιᾷ ἀπάσῃ ξένια ἔπεμπε, προεῖπε δὲ τοῖς ἑαυτοῦ, οὓς δεήσοι στρατεύεσθαι, εἰς τρίτην ἡμέραν παρεῖναι. τὰ δὲ χρήματα
 10 ὧν εἶπεν ὁ Κῦρος διπλάσια ἀπηρίθμησεν. ὁ δὲ Κῦρος ὅσα εἶπε λαβὼν τᾶλλα ἀπέπεμψεν. ἤρετο δὲ πότερος ἔσται ὁ τὸ στράτευμα ἄγων, ὁ παῖς ἢ αὐτός. εἰπέτην δὲ ἅμα ὁ μὲν πατὴρ οὕτως, Ὅπότερον ἂν σὺ κελεύῃς. ὁ δὲ παῖς οὕτως, Ἐγὼ μὲν οὐκ ἀπολείψομαί σου, ὦ
 15 Κῦρε, οὐδ' ἂν σκευοφόρον ἐμὲ δέῃ σοι συνακολουθεῖν. καὶ ὁ Κῦρος ἐπιγελάσας εἶπε, Καὶ ἐπὶ πόσῳ ἂν, ἔφη, ἐθέλοις τὴν γυναῖκά σου ἀκοῦσαι ὅτι σκευοφορεῖς; Ἀλλ' οὐδέν, ἔφη, ἀκούειν δεήσει αὐτήν. ἄξω γάρ, ὥστε ὁρᾶν ἐξέσται ὃ τι ἂν ἐγὼ πράττω. Ὡρα ἂν,
 20 ἔφη, συσκευάζεσθαι ὑμῖν εἶη. Νόμιζε δ', ἔφη, συνεσκευασμένους παρέσεσθαι ὃ τι ἂν ὁ πατὴρ δῶ. τότε μὲν δὴ ξενισθέντες οἱ στρατιῶται ἐκοιμήθησαν.

The Armenians join Cyrus—he surveys the country—an appeal to the soldiers.

16. Τῇ δ' ὑστεραία ἀναλαβὼν ὁ Κῦρος τὸν Τιγρά-
 νην καὶ τῶν Μήδων ἱππέων τοὺς κρατίστους καὶ τῶν
 25 ἑαυτοῦ φίλων ὁπόσους καιρὸς ἐδόκει εἶναι, περιελαύνων τὴν χώραν κατεθεᾶτο, σκοπῶν ποῦ τειχίσειε φρούριον.

καὶ ἐπ' ἄκρον τι ἔλθων ἐπηρώτα τὸν Τιγράνην ποῖα εἶη τῶν ὀρέων ὀπόθεν οἱ Χαλδαῖοι καταθέοντες λήζονται. καὶ ὁ Τιγράνης ἐδείκνυ. ὁ δὲ πάλιν ἤρετο, Νῦν δὲ ταῦτα τὰ ὄρη ἔρημά ἐστιν; Οὐ μὰ Δί', ἔφη, ἀλλ' 5 αἰὲ σκοποὶ εἰσὶν ἐκείνων οἱ σημαίνουσι τοῖς ἄλλοις ὅ τι ἂν ὀρώσι. Τί οὖν, ἔφη, ποιούσιν, ἐπὴν αἰσθωνται; Βοηθοῦσιν, ἔφη, ἐπὶ τὰ ἄκρα, ὥς ἂν ἕκαστος δύνηται. ταῦτα μὲν δὴ ὁ Κῦρος ἠκηκόει· σκοπῶν δὲ κατενόει πολλὴν τῆς χώρας τοῖς Ἀρμενίοις ἔρημον καὶ 10 ἀργὸν οὖσαν διὰ τὸν πόλεμον. καὶ τότε μὲν ἀπῆλθον ἐπὶ τὸ στρατόπεδον καὶ δειπνήσαντες ἐκοιμήθησαν. τῇ δ' ὑστεραία αὐτός τε ὁ Τιγράνης παρῆν συνεσκευασμένος καὶ ἱππεῖς εἰς τοὺς τετρακισχίλιους συνελέγοντο αὐτῷ καὶ τοξόται εἰς τοὺς μυρίους, καὶ 15 πελτασταὶ ἄλλοι τοσοῦτοι. ὁ δὲ Κῦρος ἐν ᾧ συνελέγοντο ἐθύετο· ἐπεὶ δὲ καλὰ τὰ ἱερὰ ἦν αὐτῷ, συνεκάλεσε τοὺς τε τῶν Περσῶν ἡγεμόνας καὶ τοὺς τῶν Μήδων. ἐπεὶ δ' ὁμοῦ ἦσαν, ἔλεξε τοιαύδε.

*Ἄνδρες φίλοι, ἔστι μὲν τὰ ὄρη ταῦτα ἃ ὀρώμεν 20 Χαλδαίων· εἰ δὲ ταῦτα καταλάβοιμεν καὶ ἐπ' ἄκρου γένοιτο ἡμέτερον φρούριον, σωφρονεῖν ἀνάγκη ἂν εἶη πρὸς ἡμᾶς ἀμφοτέροις, τοῖς τε Ἀρμενίοις καὶ τοῖς Χαλδαίοις. τὰ μὲν οὖν ἱερὰ καλὰ ἡμῖν· ἀνθρωπίνη δὲ προθυμία εἰς τὸ πραχθῆναι ταῦτα οὐδὲν οὕτω μέγα 25 σύμμαχον ἂν γένοιτο ὥς τάχος. ἦν γὰρ φθάσωμεν πρὶν τοὺς πολεμίους συλλεγῆναι ἀναβάντες, ἢ παντάπασιν ἀμαχεῖ λάβοιμεν ἂν τὸ ἄκρον ἢ ὀλίγοις τε καὶ ἀσθενέσι χρησαίμεθ' ἂν πολεμίους. τῶν οὖν πόνων οὐδεὶς ῥάων οὐδὲ ἀκινδυνότερος, ἔφη, ἐστὶ τοῦ νῦν

καρτερῆσαι σπεύδοντας. ἴτε οὖν ἐπὶ τὰ ὄπλα. καὶ
 ὑμεῖς μὲν, ὦ Μῆδοι, ἐν ἀριστερᾷ ἡμῶν πορεύεσθε·
 ὑμεῖς δέ, ὦ Ἀρμένιοι, οἱ μὲν ἡμίσεις ἐν δεξιᾷ, οἱ δ'
 ἡμίσεις ἔμπροσθεν ἡμῶν ἡγείσθε· ὑμεῖς δ', ὦ ἱππεῖς,
 5 ὅπισθεν ἔπεσθε παρακελευόμενοι καὶ ὠθοῦντες ἄνω
 ἡμᾶς, ἣν δέ τις μαλακύνεται, μὴ ἐπιτρέπετε.

A last exhortation—the Chaldeans put to flight.

17. Ταῦτ' εἰπὼν ὁ Κῦρος ἡγείτο ὀρθίους ποιησάμε-
 νος τοὺς λόχους. οἱ δὲ Χαλδαῖοι ὡς ἔγνωσαν τὴν
 ὁρμὴν ἄνω οὖσαν, εὐθὺς ἐσήμαινόν τε τοῖς ἑαυτῶν
 10 καὶ συνεβόων ἀλλήλους καὶ ἠθροίζοντο. ὁ δὲ Κῦρος
 παρηγγύα, Ἄνδρες Πέρσαι, ἡμῖν σημαίνουσι σπεύ-
 δειν. ἦν γὰρ φθάσωμεν ἄνω γενόμενοι, οὐδὲν τὰ τῶν
 πολεμίων δυνήσεται. οὕτω δὴ ἡγοῦντο μὲν οἱ Ἀρμέ-
 νιοι· τῶν δὲ Χαλδαίων οἱ παρόντες, ὡς ἐπλησίαζον οἱ
 15 Ἀρμένιοι, ἀλαλάξαντες ἔθεον, ὥσπερ εἰώθεσαν, εἰς
 αὐτοὺς· οἱ δὲ Ἀρμένιοι ὥσπερ εἰώθεσαν, οὐκ ἐδέ-
 χοντο. ὡς δὲ διώκοντες οἱ Χαλδαῖοι εἶδον ἐναντίους
 μαχαιοφόρους ἱεμένους ἄνω, οἱ μὲν τινες αὐτοῖς πελά-
 σαντες ταχὺ ἀπέβησκον, οἱ δ' ἔφευγον, οἱ δέ τινες καὶ
 20 ἐάλωσαν αὐτῶν, ταχὺ δὲ εἵχετο τὰ ἄκρα. ἐπεὶ δὲ τὰ
 ἄκρα εἶχον οἱ ἀμφὶ τὸν Κῦρον, καθεώρων τε τῶν Χαλ-
 δαίων τὰς οἰκήσεις καὶ ᾗσθάνοντο φεύγοντας αὐτοὺς
 ἐκ τῶν ἐγγὺς οἰκήσεων. ὁ δὲ Κῦρος, ὡς πάντες οἱ
 στρατιῶται ὁμοῦ ἐγένοντο, ἀριστοποιεῖσθαι παρήγ-
 25 γειλεν. ἐπεὶ δὲ ἡριστήκεσαν, καταμαθὼν ἔνθα αἱ
 σκοπαὶ ἦσαν αἱ τῶν Χαλδαίων ἐρυμνόν τε ὄν καὶ
 ἔνυδρον, εὐθὺς ἐτείχιζε φρούριον· καὶ τὸν Τιγράνην

ἐκέλευε πέμπειν ἐπὶ τὸν πατέρα καὶ κελεύειν παραγενέσθαι ἔχοντα ὅπόσοι εἶεν τέκτονές τε καὶ λιθοτόμοι. ἐπὶ μὲν δὴ τὸν Ἀρμένιον ὥχετο ἄγγελος· ὁ δὲ Κῦρος τοῖς παροῦσιν ἐτείχιζεν.

Cyrus binds the Chaldeans to peace.

- 5 18. Ἐνταῦθα δὲ ἦκον ἄγγελοι τῶν Χαλδαίων δεόμενοι τοῦ Κύρου εἰρήνην σφίσι ποιῆσαι. καὶ ὁ Κῦρος ἐπήρετο αὐτούς, Ἄλλο τι, ἔφη, ὦ Χαλδαῖοι, ἣ τούτου ἔνεκα εἰρήνης νῦν ἐπιθυμεῖτε ὅτι νομίζετε ἀσφαλέςτερον ἂν δύνασθαι ζῆν εἰρήνης γενομένης ἢ πολεμούντες, ἐπειδὴ ἡμεῖς τὰ ἄκρα ἔχομεν; ἔφασαν οἱ Χαλδαῖοι. καὶ ὃς Τί δ', ἔφη, εἰ καὶ ἄλλα ὑμῖν ἀγαθὰ προσγένοιτο διὰ τὴν εἰρήνην; Ἔτι ἂν, ἔφασαν, μᾶλλον εὐφραينوίμεθα. Ἄλλο τι οὖν, ἔφη, ἣ διὰ τὸ γῆς σπανίζειν ἀγαθῆς νῦν πένητες νομίζετ' εἶναι; συνέφασαν καὶ τοῦτο. Τί οὖν; ἔφη ὁ Κῦρος, βούλοισθ' ἂν ἀποτελοῦντες ὅσαπερ οἱ ἄλλοι Ἀρμένιοι ἐξεῖναι ὑμῖν τῆς Ἀρμενίας γῆς ἐργάζεσθαι ὁπόσῃν ἂν θέλητε; ἔφασαν οἱ Χαλδαῖοι, εἰ πιστεύοιμεν μὴ ἀδικήσεσθαι. Τί δέ, σύ, ἔφη, ὦ Ἀρμένιε, βούλοιο ἂν σοι τὴν νῦν ἀργὸν οὖσαν γῆν ἐνεργὸν γενέσθαι, εἰ μέλλοιεν τὰ νομιζόμενα παρὰ σοὶ ἀποτελεῖν οἱ ἐργαζόμενοι; ἔφη ὁ Ἀρμένιος πολλοῦ ἂν τοῦτο πρίασθαι· πολὺ γὰρ ἂν αὐξάνεσθαι τὴν πρόσοδον. Τί δ', ὑμεῖς, ἔφη, ὦ Χαλδαῖοι, ἐπεὶ ὄρη ἀγαθὰ ἔχετε, ἐθέλοιτ' ἂν ἑὰν νέμειν 25 ταῦτα τοὺς Ἀρμενίους, εἰ ὑμῖν μέλλοιεν οἱ νέμοντες τὰ δίκαια ἀποτελεῖν; ἔφασαν οἱ Χαλδαῖοι· πολλὰ γὰρ ἂν ὠφελεῖσθαι οὐδὲν πονοῦντες. Σὺ δέ, ἔφη,

ὦ Ἀρμένιε, ἐθέλοις ἂν ταῖς τούτων νομαῖς χρῆσθαι,
εἰ μελλοῖς μικρὰ ὠφελῶν Χαλδαίους πολὺ πλείω ὠφε-
λήσεσθαι; Καὶ σφόδρα ἄν, ἔφη, εἴπερ οἰοίμην
ἀσφαλῶς νέμειν. Οὐκοῦν, ἔφη, ἀσφαλῶς ἂν νέμοιτο,
5 εἰ τὰ ἄκρα ἔχοιτε σύμμαχα; ἔφη ὁ Ἀρμένιος. Ἀλλὰ
μὰ Δί', ἔφασαν οἱ Χαλδαῖοι, οὐκ ἂν ἡμεῖς ἀσφαλῶς
ἐργαζοίμεθα μὴ ὅτι τὴν τούτων, ἀλλ' οὐδ' ἂν τὴν
ἡμετέραν, εἰ οὗτοι τὰ ἄκρα ἔχοιεν. Εἰ δ' ὑμῖν αὖ,
ἔφη, τὰ ἄκρα σύμμαχα εἶη; Οὕτως ἄν, ἔφησαν,
10 ἡμῖν καλῶς ἔχοι. Ἀλλὰ μὰ Δί', ἔφη ὁ Ἀρμένιος,
οὐκ ἂν ἡμῖν αὖ καλῶς ἔχοι, εἰ οὗτοι παραλήψονται
πάλιν τὰ ἄκρα ἄλλως τε καὶ τετειχισμένα. καὶ ὁ
Κῦρος εἶπεν, Οὕτωςι τοίνυν, ἔφη, ἐγὼ ποιήσω· οὐ-
δετέροις ὑμῶν τὰ ἄκρα παραδώσω, ἀλλ' ἡμεῖς φυλά-
15 ξομεν αὐτά· καὶ ἀδικῶσιν ὑμῶν ὁπότεροι, σὺν τοῖς
ἀδικουμένοις ἡμεῖς ἐσόμεθα.

Ὡς δ' ἤκουσαν ἀμφοτέροι ταῦτα, ἐπήνεσαν καὶ
ἔλεγον ὅτι οὕτως ἂν μόνως ἢ εἰρήνῃ βεβαία γέ-
νοιτο. καὶ ἐπὶ τούτοις ἔλαβον καὶ ἔδοσαν πάντες
20 τὰ πιστά.

Cyrus greatly honored by his new allies—he refuses the gifts of the Armenian queen.

19. Τῇ δὲ ὑστεραία ὃ τε Κῦρος ἔπεμπεν ἄγγελον
πρὸς τὸν Ἰνδὸν ἐπιστείλας αὐτῷ ἐλθόντι ὧδε λέγειν·
Ἐπεμψέ με Κῦρος, ὦ Ἰνδέ, πρὸς σέ· φησὶ δὲ προσ-
δεῖσθαι χρημάτων, προσδεχόμενος ἄλλην στρατιὰν
25 οἰκοθεν ἐκ Περσῶν· ἣν οὖν αὐτῷ πέμψῃς ὅποσα σοι
προχωρεῖ, φησί, ἣν θεὸς ἀγαθὸν τέλος διδῶ αὐτῷ,

πειράσασθαι ποιῆσαι ὥστε σε νομίζειν καλῶς βεβου-
 λεῦσθαι χαρισάμενον αὐτῷ. καὶ ὁ Ἀρμένιος καὶ οἱ
 Χαλδαῖοι συνέπεμπον οὓς ἱκανωτάτους ἐνόμιζον εἶναι
 καὶ συμπράξαι καὶ εἰπεῖν περὶ Κῦρου τὰ προσήκοντα.
 5 ἐκ δὲ τούτου κατασκευάσας ὁ Κῦρος τὸ φρούριον καὶ
 φύλαξιν ἱκανοῖς καὶ τοῖς ἐπιτηδείοις πᾶσι καὶ ἄρχοντ'
 αὐτῶν καταλιπὼν Μῆδον ὃν ᾤετο Κναξάρη ἂν μάλιστα
 χαρίσασθαι, ἀπῆει συλλαβὼν τὸ στράτευμα ὅσον τε
 ἦλθεν ἔχων καὶ ὁ παρ' Ἀρμενίων προσέλαβε, καὶ
 10 τοὺς παρὰ Χαλδαίων εἰς τετρακισχιλίους, οἱ ᾤοντο
 καὶ συμπάντων τῶν ἄλλων κρείττονες εἶναι. ὥς δὲ
 κατέβη εἰς τὴν οἰκουμένην, οὐδεὶς ἔμεινεν ἔνδον Ἀρ-
 μενίων οὔτ' ἀνὴρ οὔτε γυνή, ἀλλὰ πάντες ὑπήντων
 ἠδόμενοι τῇ εἰρήνῃ καὶ φέροντες καὶ ἄγοντες ὃ τι ἔκα-
 15 στος ἄξιον εἶχε. καὶ ὁ Ἀρμένιος τούτοις οὐκ ἤχθετο,
 οὕτως ἂν νομίζων καὶ τὸν Κῦρον μᾶλλον ἠδεσθαι τῇ
 ὑπὸ πάντων τιμῇ. τέλος δὲ ὑπήντησε καὶ ἡ γυνὴ τοῦ
 Ἀρμενίου, τὰς θυγατέρας ἔχουσα καὶ τὸν νεώτερον
 υἱόν, καὶ σὺν ἄλλοις δώροις τὸ χρυσίον ἐκόμιζεν ὁ
 20 πρότερον οὐκ ἤθελε λαβεῖν Κῦρος. καὶ ὁ Κῦρος ἰδὼν
 εἶπεν, Ὑμεῖς ἐμὲ οὐ ποιήσετε μισθοῦ περιόντα εὐερ-
 γετεῖν, ἀλλὰ σύ, ὦ γύναι, ἔχουσα ταῦτα τὰ χρήματα
 ἃ φέρεις ἄπιθι, καὶ τῷ μὲν Ἀρμενίῳ μηκέτι δῶς αὐτὰ
 κατορύξαι, ἔκπεμψον δὲ τὸν υἱὸν ὥς κάλλιστα ἀπ' αὐ-
 25 τῶν κατασκευάσασα ἐπὶ τὴν στρατιάν· ἀπὸ δὲ τῶν
 λοιπῶν κτῶ καὶ σαντῇ καὶ τῷ ἀνδρὶ καὶ ταῖς θυγα-
 τράσι καὶ τοῖς υἱοῖς ὃ τι κεκτημένοι καὶ κοσμήσεσθε
 κάλλιον καὶ ἡδιον τὸν αἰῶνα διάξετε· εἰς δὲ τὴν γῆν,
 ἔφη, ἀρκείτω τὰ σώματα, ὅταν ἕκαστος τελευτήσῃ,

κατακρύπτειν. ὁ μὲν ταῦτ' εἰπὼν παρήλυνεν· ὁ δ' Ἀρμένιος συμπρούπεμπε καὶ οἱ ἄλλοι πάντες ἄνθρωποι, ἀνακαλοῦντες τὸν εὐεργέτην, τὸν ἄνδρα τὸν ἀγαθόν· καὶ τοῦτ' ἐποιοῦν, ἕως ἐκ τῆς χώρας ἀπῆν. συναπέ-
 5 στείλε δ' αὐτῷ ὁ Ἀρμένιος καὶ στρατιὰν πλείονα, ὥς εἰρήνης οἴκοι οὔσης. οὕτω δ' ὁ Κῦρος ἀπῆει κέχρη-
 ματισμένος οὐχ ἅ ἔλαβε μόνον χρήματα, ἀλλὰ πολλὰ πλείονα τούτων ἡτοιμασμένος διὰ τὸν τρόπον, ὥστε λαμβάνειν ὅποτε δέοιτο.

He rewards the soldiers with presents, and exhorts them to noble conduct.

20. Ἐπεὶ δ' ἀφίκετο εἰς Μήδους, τῶν χρημάτων ἔδωκε τοῖς αὐτοῦ ταξιάρχοις ὅσα ἐδόκει ἐκάστω ἱκανὰ εἶναι, ὅπως καὶ ἐκεῖνοι ἔχοιεν τιμᾶν, εἴ τινας ἄγαιντο τῶν ὑφ' ἑαυτούς· ἐνόμιζε γάρ, εἰ ἕκαστος τὸ μέρος ἀξιέπαινον ποιήσκει, τὸ ὅλον αὐτῷ καλῶς
 15 ἔχειν. καὶ αὐτὸς δὲ ὅ τι πονηρὸν ἴδοι εἰς στρατιάν, τοῦτο κτώμενος διεδωρεῖτο τοῖς ἀεὶ ἀξιωτάτοις, νομίζων ὅ τι καλὸν καὶ ἀγαθὸν ἔχοι τὸ στράτευμα, τούτοις ἅπασιν αὐτὸς κεκοσμηῆσθαι. ἥνίκα δὲ αὐτοῖς διεδίδου ὧν ἔλαβεν, ἔλεξεν ὧδέ πως εἰς τὸ μέσον τῶν ταξιάρχων
 20 καὶ λοχαγῶν καὶ πάντων ὅσους ἐτίμα. Ἄνδρες φίλοι, δοκεῖ ἡμῶν εὐφροσύνη τις νῦν παρῆναι, καὶ ὅτι εὐπορία τις προσγεγέννηται καὶ ὅτι ἔχομεν ἀφ' ὧν τιμᾶν ἔξομεν οὐς ἂν βουλώμεθα καὶ τιμᾶσθαι ὥς ἂν ἕκαστος ἀξίος ᾖ. πάντως δὲ ἀναμιμνησκώμεθα τὰ ποῖ' ἄττ' ἔργα
 25 τούτων τῶν ἀγαθῶν ἐστὶν αἷτια· σκοπούμενοι γὰρ εὐρήσετε τό τε ἀγρυπνήσαι ὅπου ἔδει καὶ τὸ πονῆσαι καὶ τὸ σπεῦσαι καὶ τὸ μὴ εἶξαι τοῖς πολεμίοις. οὕτως

οὖν χρὴ καὶ τὸ λοιπὸν ἄνδρας ἀγαθοὺς εἶναι, γιγνώσκοντας ὅτι τὰς μεγάλας ἡδονὰς καὶ τὰγαθὰ τὰ μεγάλα ἢ πειθῶ καὶ ἢ καρτερία καὶ οἱ ἐν τῷ καιρῷ πόνοι καὶ κίνδυνοι παρέχονται.

ASSYRIAN HEADS.

PART IV

CAMPAIGN AGAINST THE ASSYRIANS

Cyrus proposes to carry the war into the enemy's country.

- 5 1. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἅμα τῇ ἡμέρᾳ παρήσαν οἱ ἐπικαίριοι ἐπὶ θύραις. σὺν τούτοις οὖν ὁ Κῦρος εἰσελθὼν πρὸς τὸν Κναξάρην, Ἐμοί γε δοκεῖ, ἔφη, ὦ Κναξάρη, καὶ ἡμῖν πᾶσιν, ἐπεὶ περ παρεσκευάσμεθα, μὴ ἐπειδὰν ἐμβάλωσιν οἱ πολέμιοι εἰς τὴν σὴν χώραν, 10 τότε μάχεσθαι, μηδ' ἐν τῇ φιλίᾳ καθημένους ἡμᾶς ὑπομένειν, ἀλλ' ἰέναι ὡς τάχιστα εἰς τὴν πολεμίαν. νῦν μὲν γὰρ ἐν τῇ σῇ χώρᾳ ὄντες πολλὰ τῶν σῶν σινόμεθα ἄκοντες· ἣν δ' εἰς τὴν πολεμίαν ἴωμεν, τὰ ἐκεί-

νων κακῶς ποιήσομεν ἡδόμενοι. ὁ μὲν οὕτως εἶπε·
 Κυαξάρης δὲ ἀπεκρίνατο, Ἄλλ' ὅπως μὲν, ὦ Κῦρε καὶ
 οἱ ἄλλοι Πέρσαι, ἐγὼ ἄχθομαι ὑμᾶς τρέφων μηδ' ὑπο-
 νοεῖτε· τό γε μέντοι ἰέναι εἰς τὴν πολεμίαν ἤδη καὶ
 5 ἐμοὶ δοκεῖ βέλτιον εἶναι πρὸς πάντα. Ἐπεὶ τοίνυν, ἔφη
 ὁ Κῦρος, ὁμογνωμονοῦμεν, συσκευαζώμεθα καὶ ἦν τὰ
 τῶν θεῶν ἡμῖν θάπτον συγκαταίνῃ, ἐξίωμεν ὥς τάχιστα.

Ἐκ τούτου τοῖς μὲν στρατιώταις εἶπον συσκευά-
 ζεσθαι· ὁ δὲ Κῦρος ἔθυε πρῶτον μὲν Διὶ βασιλεῖ,
 10 ἔπειτα δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς, οὓς ἡτέιτο ἰλεως καὶ
 εὐμενεῖς ὄντας ἡγεμόνας γενέσθαι τῇ στρατιᾷ καὶ
 παραστάτας ἀγαθοὺς καὶ συμμάχους καὶ συμβού-
 λους τῶν ἀγαθῶν. συμπαρακάλει δὲ καὶ ἥρωας γῆς
 Μηδίας οἰκήτορας καὶ κηδεμόνας.

Sacrifice at the borders of the enemy's country—they advance boldly.

15 2. Ἐπεὶ δ' ἐκαλλιέρησε καὶ ἀθρόον ἦν αὐτῷ τὸ
 στράτευμα πρὸς τοῖς ὀρίοις, τότε δὴ οἰωνοῖς χρησά-
 μενος αἰσίοις ἐνέβαλεν εἰς τὴν πολεμίαν. ἐπεὶ δὲ
 τάχιστα διέβη τὰ ὄρια, ἐκεῖ αὖ καὶ Γῆν ἰλάσκετο
 χοαῖς καὶ θεοὺς θυσίαις καὶ ἥρωας Ἀσσυρίας οἰκή-
 20 τορας ἡυμένιζετο. ταῦτα δὲ ποιήσας αὖθις Διὶ πα-
 τρῷ ἔθυε, καὶ εἴ τις ἄλλος θεῶν ἀνεφαίνετο, οὐδενὸς
 ἡμέλει. Ἐπεὶ δὲ καλῶς ταῦτα εἶχεν, εὐθὺς τοὺς μὲν
 πεζοὺς προαγαγόντες οὐ πολλὴν ὁδὸν ἐστρατοπεδεύ-
 οντο, τοῖς δ' ἵπποις καταδρομὴν ποιησάμενοι περιεβά-
 25 λοντο πολλὴν καὶ παντοίαν λείαν. καὶ τὸ λοιπὸν δὲ
 μεταστρατοπεδευόμενοι καὶ ἔχοντες ἄφθονα τὰπιτή-
 δεια καὶ δηοῦντες τὴν χώραν ἀνέμενον τοὺς πολεμίους.

ἡνίκα δὲ προσιόντες ἐλέγοντο οὐκέτι δέκα ἡμερῶν ὁδὸν
 ἀπέχειν, τότε δὴ ὁ Κῦρος λέγει, ὦ Κναξάρη, ὥρα δὴ
 ἀπαντᾶν καὶ μήτε τοῖς πολεμίοις δοκεῖν μήτε τοῖς
 ἡμετέροις φοβουμένους μὴ ἀντιπροσιέναι, ἀλλὰ δηλοῖ
 5 ὧμεν ὅτι οὐκ ἄκοντες μαχούμεθα. ἐπεὶ δὲ ταῦτα συν-
 ἔδοξε τῷ Κναξάρη, οὕτω δὴ συντεταγμένοι προῆσαν
 τοσοῦτον καθ' ἡμέραν ὅσον ἐδόκει αὐτοῖς καλῶς ἔχειν.
 καὶ δεῖπνον μὲν αἰεὶ κατὰ φῶς ἐποιοῦντο, πυρὰ δὲ
 νύκτωρ οὐκ ἔκαον ἐν τῷ στρατοπέδῳ· ἔμπροσθεν μὲν-
 10 τοι τοῦ στρατοπέδου ἔκαον, ὅπως ὁρῶεν μὲν εἴ τινες
 νυκτὸς προσίοιεν διὰ τὸ πῦρ, μὴ ὁρῶντο δ' ὑπὸ τῶν
 προσιόντων. πολλάκις δὲ καὶ ὀπισθεν τοῦ στρατοπέ-
 δου ἐπυρπόλουν ἀπάτης ἕνεκα τῶν πολεμίων. ὥστ'
 15 ἔστιν ὅτε καὶ κατάσκοποι ἐνέπιπτον εἰς τὰς προφυ-
 λακὰς αὐτῶν, διὰ τὸ ὀπισθεν τὰ πυρὰ εἶναι ἔτι πρόσω
 τοῦ στρατοπέδου οἰόμενοι εἶναι.

Cyrus addresses the officers before the battle.

3. Τῇ δ' ὑστεραία πρὸ Κῦρος μὲν ἐστεφανωμένος
 ἔθνε, παρήγγειλε δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ὁμοτίμοις ἐστε-
 φανωμένοις πρὸς τὰ ἱερὰ παρεῖναι. ἐπεὶ δὲ τέλος
 20 εἶχεν ἡ θυσία, συγκαλέσας αὐτοὺς ἔλεξεν, ἄνδρες,
 οἱ μὲν θεοί, ὡς οἳ τε μάντις φασὶ καὶ ἐμοὶ συνδοκεῖ,
 μάχην ἔσεσθαι προαγγέλλουσι καὶ νίκην διδόασιν καὶ
 σωτηρίαν ὑπισχνοῦνται ἐν τοῖς ἱεροῖς. ἐγὼ δὲ ὑμῖν
 μὲν παραινῶν ποίους τινὰς χρὴ εἶναι ἐν τῷ τοιῷδε
 25 αἰσχυνοίμην ἄν· οἶδα γὰρ ὑμᾶς ταῦτά ἐπισταμένους
 καὶ μεμελετηκότας καὶ ἀκούοντας διὰ τέλους οἷά περ
 ἐγώ, ὥστε καὶ ἄλλους εἰκότως ἄν διδάσκοιτε. τάδε

δὲ εἰ μὴ τυγχάνετε κατανενοηκότες, ἀκούσατε· οὗς
 γὰρ νεωστὶ συμμάχους τε ἔχομεν καὶ πειρώμεθα ἡμῖν
 αὐτοῖς ὁμοίους ποιεῖν, τούτους δὲ ἡμᾶς δεῖ ὑπομιμνή-
 σκειν ἐφ' οἷς τε ἐτρεφόμεθα ὑπὸ Κναζάρου, ἃ τε
 5 ἡσκούμεν, ἐφ' ἃ τε αὐτοὺς παρακεκλήκαμεν, ὧν τε
 ἄσμενοι ἀνταγωνισταὶ ἔφασαν ἡμῖν ἔσεσθαι. καὶ
 τοῦτο δ' αὐτοὺς ὑπομιμνήσκετε ὅτι ἦδε ἡ ἡμέρα δείξει
 ὧν ἕκαστός ἐστιν ἄξιος. ὧν γὰρ ἂν ὀψιμαθεῖς ἄνθρω-
 ποι γένωνται, οὐδὲν θαυμαστὸν εἴ τινες αὐτῶν καὶ τοῦ
 10 ὑπομιμνήσκοντος δέοιτο, ἀλλ' ἀγαπητὸν εἰ καὶ ἐξ
 ὑποβολῆς δύναιντο ἄνδρες ἀγαθοὶ εἶναι. καὶ ταῦτα
 μέντοι πράττοντες ἅμα καὶ ὑμῶν αὐτῶν πείραν λή-
 ψεσθε. ὁ μὲν γὰρ δυνάμενος ἐν τῷ τοιῷδε καὶ ἄλλους
 βελτίους ποιεῖν εἰκότως ἂν ἦδη καὶ ἑαυτῷ συνειδείῃ
 15 τελέως ἀγαθὸς ἀνὴρ ὧν, ὁ δὲ τὴν τούτων ὑπόμνησιν
 αὐτὸς μόνος ἔχων καὶ τοῦτ' ἀγαπῶν, εἰκότως ἂν ἡμι-
 τελῇ αὐτὸν νομίζοι. τούτου δ' ἔνεκα οὐκ ἐγώ, ἔφη,
 αὐτοῖς λέγω, ἀλλ' ὑμᾶς κελεύω λέγειν, ἵνα καὶ ἀρέ-
 σκειν ὑμῖν πειρῶνται· ὑμεῖς γὰρ καὶ πλησιάζετε
 20 αὐτοῖς ἕκαστος τῷ ἑαυτοῦ μέρει. εὖ δ' ἐπίστασθε
 ὥς ἦν θαρροῦντας τούτοις ὑμᾶς αὐτοὺς ἐπιδεικνύετε,
 καὶ τούτους καὶ ἄλλους πολλοὺς οὐ λόγῳ ἀλλ' ἔργῳ
 θαρρεῖν διδάξετε. τέλος εἶπεν ἀπιόντας ἀριστῶν ἐστε-
 φανωμένους καὶ σπονδὰς ποιησαμένους ἦκεν εἰς τὰς
 25 τάξεις αὐτοῖς στεφάνοις.

The Assyrian king does the same.

4. Οἱ δὲ Ἀσσύριοι καὶ δὴ ἡρισθηκότες ἐξῆλθον τε
 θρασέως καὶ παρετάττοντο ἐρρωμένως. παρέταττε δὲ

αὐτοὺς αὐτὸς ὁ βασιλεὺς ἐφ' ἄρματος παρελαύνων καὶ τοιάδε παρεκελεύετο.

Ἄνδρες Ἀσσύριοι, νῦν δεῖ ἄνδρας ἀγαθοὺς εἶναι· νῦν γὰρ ὑπὲρ ψυχῶν τῶν ὑμετέρων ἀγῶν καὶ ὑπὲρ
 5 γῆς ἐν ᾗ ἔφυτε καὶ οἴκων ἐν οἷς ἐτράφητε, καὶ ὑπὲρ γυναικῶν τε καὶ τέκνων καὶ περὶ πάντων ὧν πέπασθε ἀγαθῶν. νικήσαντες μὲν γὰρ ἀπάντων τούτων ὑμεῖς ὥσπερ πρόσθεν κύριοι ἔσεσθε· εἰ δ' ἡττηθήσεσθε,

ASSYRIAN KING AND
ATTENDANTS.

εὖ ἴστε ὅτι παραδώσετε ταῦτα πάντα τοῖς πολεμίοις. ἅτε οὖν νίκης ἐρῶντες μένοντες μάχεσθε. μῶρον γὰρ τὸ κρατεῖν βουλομένους τὰ τυφλὰ τοῦ σώματος καὶ ἄοπλα καὶ ἄχειρα ταῦτα ἐναντία τάττειν τοῖς πολεμίοις φεύγοντας· μῶρος δὲ καὶ εἴ τις ζῆν βουλόμενος φεύγειν ἐπιχειροίη, εἰδὼς ὅτι οἱ μὲν νικῶντες σῴζονται, οἱ δὲ φεύγοντες ἀποθνήσκουσι μᾶλλον τῶν μενόντων· μῶρος δὲ καὶ εἴ
 10 15 20
 τις χρημάτων ἐπιθυμῶν ἦτταν προσίεται. τίς γὰρ οὐκ οἶδεν ὅτι οἱ μὲν νικῶντες τά τε ἑαυτῶν σῴζουσι καὶ τὰ τῶν ἡττωμένων προσλαμβάνουσιν, οἱ δὲ ἡττώμενοι ἅμα ἑαυτοὺς τε καὶ τὰ ἑαυτῶν πάντα ἀποβάλλουσιν;

Cyrus gives the watchword, and, sounding the pæan, leads into battle.

5. Ἐνθα δὴ προσευξάμενος τοῖς θεοῖς ἐξῆγε τὸ
 25 στράτευμα. ὥς δ' ἤρξατο ἄγειν, θάπτον ἡγάιτο, οἱ δ' εἶποντο εὐτάκτως μὲν διὰ τὸ ἐπίστασθαι καὶ μεμελητηκέναι ἐν τάξει πορεύεσθαι, ἐρρωμένως δὲ διὰ τὸ

φιλονίκως ἔχειν πρὸς ἀλλήλους καὶ διὰ τὸ τὰ σώ-
 ματα ἐκπεπονήσθαι καὶ διὰ τὸ πάντας ἄρχοντας τοὺς
 πρωτοστάτας εἶναι, ἡδέως δὲ διὰ τὸ φρονίμως ἔχειν.
 ἡπίσταντο γὰρ καὶ ἐκ πολλοῦ οὕτως ἐμεμαθήκεσαν
 5 ἀσφαλέστατον εἶναι καὶ ῥᾶστον τὸ ὁμόσε ἰέναι τοῖς
 πολεμίοις, ἄλλως τε καὶ τοξόταις καὶ ἀκοντισταῖς καὶ
 ἱππεῦσιν. ἕως δ' ἔτι ἔξω βελῶν ἦσαν, παρηγγυά ὁ
 Κῦρος σύνθημα Ζεὺς σύμμαχος καὶ ἡγεμών. ἐπεὶ δὲ
 πάλιν ἦκε τὸ σύνθημα ἀνταποδιδόμενον, ἐξῆρχεν αὖ
 10 ὁ Κῦρος παιᾶνα τὸν νομιζόμενον· οἱ δὲ θεοσεβῶς
 πάντες συνεπήχησαν μεγάλη τῇ φωνῇ· ἐν τῷ τοιούτῳ
 γὰρ δὴ οἱ δεισιδαίμονες ἦττον τοὺς ἀνθρώπους φο-
 βοῦνται. ἐπεὶ δ' ὁ παιὰν ἐγένετο, ἅμα πορευόμενοι
 οἱ ὁμότιμοι φαιδροί, πεπαιδευμένοι, καὶ παρορῶντες
 15 εἰς ἀλλήλους, ὀνομάζοντες παραστάτας, ἐπιστάτας,
 λέγοντες πολὺ τὸ Ἄγετ' ἄνδρες φίλοι, Ἄγετ' ἄνδρες
 ἀγαθοί, παρεκάλουν ἀλλήλους ἔπεσθαι. οἱ δ' ὀπισθεν
 αὐτῶν ἀκούσαντες ἀντιπαρεκελεύοντο τοῖς πρώτοις
 ἡγεῖσθαι ἐρρωμένως. ἦν δὲ μεστὸν τὸ στράτευμα
 20 τῷ Κύρῳ προθυμίας, φιλοτιμίας, ῥώμης, θάρρους,
 παρακελευσμοῦ, σωφροσύνης, πειθοῦς, ὅπερ οἶμαι
 δεινότατον τοῖς ὑπεναντίοις.

The Persians close with the enemy, who give way and flee.

6. Τῶν δ' Ἀσσυρίων οἱ μὲν ἀπὸ τῶν ἀρμάτων προ-
 μαχοῦντες, ὥς ἐγγὺς ἦδη προσεμίγνυ τὸ Περσικὸν
 25 πλῆθος, ἀνέβαινόν τε ἐπὶ τὰ ἄρματα καὶ ὑπεξῆγον
 πρὸς τὸ ἑαυτῶν πλῆθος· οἱ δὲ τοξόται καὶ ἀκοντισταὶ
 καὶ σφενδονῆται αὐτῶν ἀφίεσαν τὰ βελη πολὺ πρὶν

ἐξικνεῖσθαι. ὥς δ' ἐπιόντες οἱ Πέρσαι ἐπέβησαν τῶν ἀφειμένων βελῶν, ἐφθέγγατο δὴ ὁ Κῦρος, ἄνδρες ἄριστοι, ἤδη θάπτόν τις ἰὼν ἐπιδεικνύτω ἑαυτὸν καὶ παρεγγνάτω. οἱ μὲν δὴ παρεδίδοσαν· ὑπὸ δὲ προ-
 5 θυμίας καὶ μένους καὶ τοῦ σπεύδειν συμμίζειν δρόμου τινὲς ἤρξαν, συνεφείπετο δὲ καὶ πᾶσα ἡ φάλαγξ δρόμῳ. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Κῦρος ἐπιλαθόμενος τοῦ βάδην δρόμῳ ἡγείτο, καὶ ἅμα ἐφθέγγετο Τίς εἴπεται; Τίς ἀγαθός; Τίς πρῶτος ἄνδρα καταβαλεῖ; οἱ δὲ
 10 ἀκούσαντες ταῦτο τοῦτο ἐφθέγγοντο, καὶ διὰ πάντων δὲ ὥσπερ παρηγγύα οὕτως ἐχώρει Τίς εἴπεται; Τίς ἀγαθός; οἱ μὲν δὴ Πέρσαι οὕτως ἔχοντες ὁμόσε ἐφέροντο. οἳ γε μὴν πολέμιοι οὐκ ἐτι ἐδύναντο μένειν, ἀλλὰ στραφέντες ἔφευγον εἰς τὸ ἔρυμα. οἱ δ' αὖ
 15 Πέρσαι κατὰ τε τὰς εἰσόδους ἐφεπόμενοι ὠθυομένων αὐτῶν πολλοὺς κατεστρώννυσαν, τοὺς δ' εἰς τὰς τάφρους ἐμπίπτοντας ἐπείσπηδῶντες ἐφόνεον ἄνδρας ὁμοῦ καὶ ἵππους· ἓν γὰρ τῶν ἀρμάτων εἰς τὰς τάφρους ἠναγκάσθη φεύγοντα ἐμπεσεῖν.

A cavalry charge — desperate resistance of the Assyrians — Cyrus gives orders to retire.

20 7. Καὶ οἱ τῶν Μήδων δ' ἱππεῖς ὀρώντες ταῦτα ἤλαυνον εἰς τοὺς ἱππέας τοὺς τῶν πολεμίων· οἱ δ' ἐνέκλιναν καὶ αὐτοί. ἔνθα δὴ καὶ ἵππων διωγμὸς ἦν καὶ ἀνδρῶν καὶ φόνος δὲ ἀμφοτέρων. οἱ δ' ἐντὸς τοῦ ἐρύματος τῶν Ἀσσυρίων ἐστηκότες ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς τάφρου τοξεύειν μὲν ἢ ἀκοντίζειν εἰς τοὺς
 25 κατακαίνοντας οὔτε ἐφρόνον οὔτε ἐδύναντο διὰ τὰ

δεινὰ ὁράματα καὶ διὰ τὸν φόβον. τάχα δὲ καὶ
 καταμαθόντες τῶν Περσῶν τινὰς διακεκοφώτας πρὸς
 τὰς εἰσόδους τοῦ ἐρύματος ἐτράποντο καὶ ἀπὸ τῶν
 κεφαλῶν τῶν ἔνδον. ἰδοῦσαι δ' αἱ γυναῖκες τῶν
 5 Ἀσσυρίων καὶ τῶν συμμάχων ἤδη φυγὴν καὶ ἐν
 τῷ στρατοπέδῳ ἀνέκραγον καὶ ἔθεον ἐκπεπληγμένοι,
 αἱ μὲν καὶ τέκνα ἔχουσai, αἱ δὲ καὶ νεώτεραι, καταρ-
 ρηγνύμεναί τε πέπλους καὶ δρυπτόμεναι, καὶ ἱκετεύου-
 σαι πάντας ὅτῳ ἐντυγχάνοιεν μὴ φεύγειν καταλιπόντας
 10 αὐτάς, ἀλλ' ἀμῦναι καὶ τέκνοις καὶ ἑαυταῖς καὶ σφίσιν
 αὐτοῖς. ἔνθα δὴ καὶ αὐτοὶ οἱ βασιλεῖς σὺν τοῖς πι-
 στοτάτοις στάντες ἐπὶ τὰς εἰσόδους καὶ ἀναβάντες
 ἐπὶ τὰς κεφαλὰς καὶ αὐτοὶ ἐμάχοντο καὶ τοῖς ἄλλοις
 παρεκελεύοντο. ὥς δ' ἔγνω ὁ Κῦρος τὰ γιγνόμενα,
 15 δείσας μὴ καὶ εἰ βιάσαιντο εἶσω, ὀλίγοι ὄντες ὑπὸ
 πολλῶν σφαλεῖέν τι, παρηγγύησεν ἐπὶ πόδ' ἀνάγειν
 ἔξω βελῶν. ἔνθα δὴ ἔγνω τίς ἂν τοὺς ὁμοτίμους
 πεπαιδευμένους ὥς δεῖ· ταχὺ μὲν γὰρ αὐτοὶ ἐπεί-
 θοντο, ταχὺ δὲ τοῖς ἄλλοις παρήγγελλον. ὥς δ' ἔξω
 20 βελῶν ἐγένοντο, ἔστησαν κατὰ χώραν, πολὺ μᾶλλον
 χοροῦ ἀκριβῶς εἰδότες ὅπου ἔδει ἕκαστον αὐτῶν
 γενέσθαι.

Cyrus gives thanks to the gods, and rewards the men for their bravery.

8. Μείνας δὲ ὁ Κῦρος μέτριον χρόνον αὐτοῦ σὺν τῷ
 στρατεύματι καὶ δηλώσας ὅτι ἔτοιμοί εἰσι μάχεσθαι
 25 εἴ τις ἐξέρχοιτο, ὥς οὐδεὶς ἀντεξήει, ἀπήγαγεν ὅσον
 ἐδόκει καλῶς ἔχειν καὶ ἐστρατοπεδεύσατο. φυλακὰς
 δὲ καταστησάμενος καὶ σκοποὺς προπέμψας, στὰς

εἰς τὸ μέσον συνεκάλεσε τοὺς ἑαυτοῦ στρατιώτας καὶ
 ἔλεξε τοιάδε. Ἄνδρες Πέρσαι, πρῶτον μὲν τοὺς θεοὺς
 ἐγὼ ἐπαινῶ ὅσον δύναμαι, καὶ ὑμεῖς δὲ πάντες, οἶμαι·
 νίκης τε γὰρ τετυχήκαμεν καὶ σωτηρίας. τούτων μὲν
 5 οὖν χρὴ χαριστήρια ὦν ἂν αἰεὶ ἔχωμεν τοῖς θεοῖς ἀπο-
 τελεῖν. ἐγὼ δὲ σύμπαντας μὲν ὑμᾶς ἤδη ἐπαινῶ· τὸ
 γὰρ γεγεννημένον ἔργον πᾶσιν ὑμῖν καλὸν ἀποτετέλε-
 σται· ὦν δ' ἕκαστος ἄξιος, ἐπειδὰν παρ' ὧν προσήκει
 πύθωμαι, τότε τὴν ἀξίαν ἐκάστῳ καὶ ἔργῳ καὶ λόγῳ
 10 πειράσομαι ἀποδιδόναι. τὸν δ' ἐμοῦ ἐγγύτατα ταξίαρ-
 χον Χρυσάνταν οὐδὲν ἄλλων δέομαι πυνθάνεσθαι, ἀλλ'
 αὐτὸς οἶδα οἶος ἦν· τὰ μὲν γὰρ ἄλλα ὅσαπερ οἶμαι
 καὶ πάντες ὑμεῖς ἐποιεῖτε· ἐπεὶ δ' ἐγὼ παρηγγύησα
 ἐπανάγειν καλέσας αὐτὸν ὀνομαστί, ἀνατεταμένος οὐ-
 15 τος τὴν μάχαιραν, ὡς παίσων πολέμιον, ὑπήκουσέ τε
 ἐμοὶ εὐθὺς ἀφείς τε ὃ ἔμελλε ποιεῖν τὸ κελευόμενον
 ἔπραττεν· αὐτὸς τε γὰρ ἐπανήγε καὶ τοῖς ἄλλοις μάλα
 ἐπισπερχῶς παρηγγύα· ἔστ' ἔφθασεν ἔξω βελῶν τὴν
 τάξιν ποιήσας πρὶν τοὺς πολεμίους κατανοῆσαι ὅτι
 20 ἀνεχωροῦμεν καὶ τόξα ἐντείνασθαι καὶ τὰ παλτὰ
 ἐπαφεῖναι· ὥστε αὐτὸς τε ἀβλαβὴς καὶ τοὺς αὐτοῦ
 ἄνδρας ἀβλαβεῖς διὰ τὸ πείθεσθαι παρέχεται. ἄλ-
 λους δ', ἔφη, ὁρῶ τετρωμένους, περὶ ὧν ἐγὼ σκεψά-
 μενος ἐν ὁποίῳ χρόνῳ ἐτρώθησαν, τότε τὴν γνώμην
 25 περὶ αὐτῶν ἀποφανοῦμαι. Χρυσάνταν δὲ καὶ ὡς
 ἐργάτην τῶν ἐν πολέμῳ καὶ φρόνιμον καὶ ἄρχεσθαι
 ἱκανὸν καὶ ἄρχειν χιλιαρχία μὲν ἤδη τιμῶ· ὅταν δὲ
 καὶ ἄλλο τι ἀγαθὸν ὁ θεὸς δῶ, οὐδὲ τότε ἐπιλήσομαι
 αὐτοῦ.

The enemy leave their camp — Cyrus tells the advantages of the victory.

9. Οἱ δὲ Ἀσσύριοι, ἅτε καὶ τεθνηκότος τοῦ ἄρχον-
τος καὶ σχεδὸν σὺν αὐτῷ τῶν βελτίστων, ἠθύμουν μὲν
πάντες, πολλοὶ δὲ καὶ ἀπεδίδρασκον αὐτῶν τῆς νυκτὸς
ἐκ τοῦ στρατοπέδου. ὁρῶντες δὲ ταῦτα ὁ τε Κροῖσος
5 καὶ οἱ ἄλλοι σύμμαχοι αὐτῶν πάντες ἠθύμουν· πάντα
μὲν γὰρ ἦν χαλεπά· ἀθυμίαν δὲ πλείστην παρείχε
πᾶσιν ὅτι τὸ ἡγούμενον τῆς στρατιᾶς φῦλον διεφθάρ-
θαι ἐδόκει ταῖς γνώμας. οὕτω δὲ ἐκλείπουσι τὸ
στρατόπεδον καὶ ἀπέρχονται τῆς νυκτός. ὥς δ' ἡμέρα
10 ἐγένετο καὶ ἔρημον ἀνδρῶν ἐφάνη τὸ τῶν πολεμίων
στρατόπεδον, εὐθὺς διαβιβάζει ὁ Κῦρος τοὺς Πέρσας
πρώτους· κατελέλειπτο δὲ ὑπὸ τῶν πολεμίων πολλὰ
μὲν πρόβατα, πολλοὶ δὲ βόες, πολλαὶ δὲ ἄμαξαι πολ-
λῶν ἀγαθῶν μεσταί· ἐκ δὲ τούτου διέβαινον ἤδη καὶ
15 οἱ ἀμφὶ Κναξάρην Μῆδοι πάντες καὶ ἡριστοποιοῦντο
ἐνταῦθα.

ἐπεὶ δὲ ἡρίστησαν, συνεκάλεσεν ὁ Κῦρος τοὺς
αὐτοῦ ταξιάρχους καὶ ἔλεξε τοιάδε. Οἰά μοι δο-
κοῦμεν καὶ ὅσα, ὦ ἄνδρες, ἀγαθὰ ἀφεῖναι, θεῶν
20 ἡμῖν αὐτὰ διδόντων. νῦν γὰρ ὅτι οἱ πολέμιοι ἡμᾶς
ἀποδεδράκασιν αὐτοὶ ὁρᾶτε· οἷτινες δὲ ἐν ἐρύματι
ὄντες ἐκλιπόντες τοῦτο φεύγουσι, πῶς ἂν τις τούτους
οἶοιτ' ἂν μείναι ἰδόντας ἡμᾶς ἐν τῷ ἰσοπέδῳ; οἷ-
τινες δὲ ἡμῶν ἄπειροι ὄντες οὐχ ὑπέμειναν, πῶς νῦν
25 γ' ἂν ὑπομείνιαν, ἐπεὶ ἡττηνταί τε καὶ πολλὰ κακὰ
ὑφ' ἡμῶν πεπόνθασιν; ὦν δὲ οἱ βέλτιστοι ἀπολώ-
λασι, πῶς οἱ πονηρότεροι ἐκείνων μάχεσθαι ἂν ἡμῖν
ἐθέλοιεν;

The men would follow up their advantage, but have no horses—they appeal to Cyaxares—his reluctance.

10. Καί τις εἶπε, Τί οὖν οὐ διώκομεν ὡς τάχιστα, καταδήλων γε οὕτω τῶν ἀγαθῶν ὄντων; καὶ ὃς εἶπεν, Ὅτι ἵππων προσδεόμεθα· οἱ μὲν γὰρ κράτιστοι τῶν πολεμίων, οὓς μάλιστα καιρὸς ἦν ἢ λαβεῖν ἢ κατα-
 5 κανεῖν, οὗτοι ἐφ' ἵππων ὀχοῦνται· οὓς ἡμεῖς τρέπεσθαι μὲν σὺν τοῖς θεοῖς ἱκανοί, διώκοντες δὲ αἰρεῖν οὐχ ἱκανοί. Τί οὖν, ἔφασαν, οὐκ ἐλθὼν Κναξάρη λέγεις ταῦτα; καὶ ὃς εἶπε, Συνέπεσθε τοίνυν μοι πάντες, ὡς εἰδῇ ὅτι πᾶσιν ἡμῖν ταῦτα δοκεῖ. ἐκ τού-
 10 του εἰποντό τε πάντες καὶ ἔλεγον οἷα ἐπιτήδεια ἐδόκουν εἶναι ὑπὲρ ὧν ἐδέοντο.

Καὶ ὁ Κναξάρης ἅμα μὲν ὅτι ἐκείνοι ἦρχον τοῦ λόγου, ὥσπερ ὑπεφθόνει· ἅμα δ' ἴσως καλῶς ἔχειν ἐδόκει αὐτῷ μὴ πάλιν κινδυνεύειν· καὶ γὰρ αὐτός τε
 15 περὶ εὐθυμίαν ἐτύγχανεν ὧν καὶ τῶν ἄλλων Μήδων ἑώρα πολλοὺς τὸ αὐτὸ ποιοῦντας· προσέτι δὲ οὐδ' ἂν ἐθέλειν ἔφη ὁρῶν ἐκείνους εὐθυμουμένους, ἐξαναστήσας ἀναγκάζειν κινδυνεύοντας ἵεναι.

Reply of Cyrus—a proof of his men's attachment.

11. Καὶ ὁ Κῦρος ὑπολαβὼν εἶπεν, Ἀλλὰ σύγε μη-
 20 δένα ἀναγκάσης, ἀλλὰ τοὺς ἐθέλοντάς μοι ἔπεσθαι δός· καὶ ἴσως ἂν σοι καὶ τῶν σῶν φίλων τούτων ἤκοιμεν ἐκάστω ἄγοντες ἐφ' οἷς ἅπαντες εὐθυμήσεσθε. τὸ μὲν γὰρ πλῆθος ἡμεῖς γε τῶν πολεμίων οὐδὲ διωξόμεθα· πῶς γὰρ ἂν καὶ καταλάβοιμεν; ἦν
 25 δέ τι ἀπεσχισμένον τοῦ στρατεύματος λάβωμεν ἢ τι

ὑπολειπόμενον, ἤξομεν πρὸς σὲ ἄγοντες. ἐννόει δ',
 ἔφη, ὅτι καὶ ἡμεῖς, ἐπεὶ σὺ ἐδέου, ἦλθομεν σοὶ χα-
 ριζόμενοι μακρὰν ὁδόν· καὶ σὺ οὖν ἡμῖν δίκαιος εἶ
 ἀντιχαρίζεσθαι, ἵνα καὶ ἔχοντές τι οἴκαδ' ἀφικώμεθα
 5 καὶ μὴ εἰς τὸν σὸν θησαυρὸν πάντες οἶδε ὀρώμεν.
 ἐνταῦθα δὴ ἔλεξεν ὁ Κναζάρης, 'Αλλ' εἴ γε μέντοι
 ἐθέλων τις ἔποιτο, καὶ χάριν ἔγωγέ σοι εἰδείην ἄν.
 Σύμπεμψον τοίνυν μοί τινα, ἔφη, τῶν ἀξιοπίστων
 τούτων, ὃς ἐρεῖ ἂν σὺν ἐπιστείλῃς. Λαβὼν δὴ ἴθι
 10 ὄντινα ἐθέλεις τούτων. ἔνθα δὴ ἔτυχε παρὼν ὁ φή-
 σας ποτὲ συγγενὴς αὐτοῦ εἶναι καὶ φιληθείς. εὐθύς
 οὖν ὁ Κῦρος εἶπεν, 'Αρκεῖ μοι, ἔφη, οὐτοσί. Οὗτος
 τοίνυν σοι ἐπέσθω. καὶ λέγε σύ, ἔφη, τὸν ἐθέλοντα
 ἰέναι μετὰ Κύρου. οὕτω δὴ λαβὼν τὸν ἄνδρα ἐξήει.
 15 ἐπεὶ δ' ἐξῆλθεν, ὁ Κῦρος εἶπε, Νῦν δὴ σὺ δηλώσεις
 εἰ ἀληθῆ ἔλεγες, ὅτε ἔφης ἡδεσθαι θεώμενος ἐμέ.
 Οὐκουν ἀπολείψομαί γέ σου, ἔφη ὁ Μῆδος, εἰ τοῦτο
 λέγεις. Οὐκοῦν καὶ ἄλλους, ἔφη, προθύμως ἐξάξεις;
 ἐπομόσας οὖν ἐκεῖνος, Νῆ τὸν Δί', ἔφη, ἔστε γ' ἂν
 20 ποιήσω καὶ σὲ ἐμὲ ἡδέως θεᾶσθαι. τότε δὴ καὶ ἐκ-
 πεμφθεὶς ὑπὸ τοῦ Κναζάρου τά τε ἄλλα προθύμως
 ἀπήγγελλε τοῖς Μήδοις καὶ προσετίθει ὅτι αὐτός γε
 οὐκ ἀπολείψοιτο ἀνδρὸς καλλίστου καὶ ἀρίστου, καὶ
 τὸ μέγιστον, ἀπὸ θεῶν γεγονότος.

Cyrus is annoyed because of his lack of cavalry.

25 12. Ὁ δὲ Κῦρος θεωρῶν τὰ τῶν Μήδων ἔργα καὶ
 Ὑρκανίων ὥσπερ κατεμέμφετο καὶ αὐτὸν καὶ τοὺς σὺν
 αὐτῷ, εἰ οἱ ἄλλοι τοῦτον τὸν χρόνον ἀκμάζειν τε μάλ-

λον ἑαυτῶν ἐδόκουν καὶ προσκτᾶσθαι τι, αὐτοὶ δ' ἐν ἀργοτέρᾳ χώρᾳ ὑπομένειν. καὶ γὰρ δὴ οἱ ἀπάγοντες καὶ ἀποδεικνύντες Κύρῳ ἃ ἦγον πάλιν ἀπήλαυνον, μεταδιώκοντες τοὺς ἄλλους· ταῦτα γὰρ σφίσιν ἔφασαν
 5 προστετάχθαι ποιεῖν ὑπὸ τῶν ἀρχόντων. δακνόμενος δὴ ὁ Κῦρος ἐπὶ τούτοις ταῦτα μὲν ὁμῶς κατεχώριζε· συνεκάλει δὲ πάλιν τοὺς ταξιάρχους, καὶ στὰς ὅπου ἔμελλον πάντες ἀκούσεσθαι τὰ βουλευόμενα λέγει τάδε.

- 10 Ὅτι μὲν, ὦ ἄνδρες φίλοι, εἰ κατάσχοιμεν τὰ νῦν προφαινόμενα, μεγάλα μὲν ἂν ᾗπασι Πέρσαις ἀγαθὰ γένοιτο, μέγιστα δ' ἂν εἰκότως ἡμῖν δι' ὧν πρᾶττεται, πάντες οἶμαι γιγνώσκομεν· ὅπως δ' ἂν αὐτῶν ἡμεῖς κύριοι γιγνοίμεθα, μὴ αὐτάρκεις ὄντες κτήσασθαι
 15 αὐτά, εἰ μὴ ἔσται οἰκείον ἱππικὸν Πέρσαις τοῦτο ἐγὼ οὐκέτι ὀρώ. ἐννοεῖτε γὰρ δὴ, ἔφη· ἔχομεν ἡμεῖς οἱ Πέρσαις ὅπλα οἷς δοκοῦμεν τρέπεσθαι τοὺς πολεμίους ὁμόσε ἰόντες· καὶ δὴ τρεπόμενοι πῶς ἢ ἱππέας ἢ τοξότας ἢ πελταστὰς ἄνευ ἵππων ὄντες δυναίμεθ' ἂν φεύ-
 20 γοντας ἢ λαβεῖν ἢ κατακανεῖν; τίνες δ' ἂν φοβοῦντο ἡμᾶς προσιόντες κακοῦν ἢ τοξόται ἢ ἀκοντισταὶ ἢ ἱππεῖς, εὖ εἰδότες ὅτι οὐδεὶς αὐτοῖς κίνδυνος ὑφ' ἡμῶν κακόν τι παθεῖν μᾶλλον ἢ ὑπὸ τῶν πεφυκότων δένδρων; εἰ δ' οὕτω ταῦτ' ἔχει, οὐκ ἔνδηλον ὅτι οἱ νῦν
 25 παρόντες ἡμῖν ἱππεῖς νομίζουσι πάντα τὰ ὑποχείρια γιγνόμενα ἑαυτῶν εἶναι οὐχ ἥττον ἢ ἡμέτερα, ἴσως δὲ νῆ Δία καὶ μᾶλλον; νῦν μὲν οὖν οὕτω ταῦτ' ἔχει κατ' ἀνάγκην. εἰ δ' ἡμεῖς ἱππικὸν κτησαίμεθα μὴ χεῖρον τούτων, οὐ πᾶσιν ἡμῖν καταφανὲς ὅτι τοὺς τ' ἂν πολε-

μίους δυνάίμεθα καὶ ἄνευ τούτων ποιεῖν ὅσαπερ νῦν
 σὺν τούτοις, τούτους τε ἔχοιμεν ἂν τότε μετριώτερον
 πρὸς ἡμᾶς φρονούντας; ὅποτε γὰρ παρεῖναι ἢ ἀπείναι
 βούλονται, ἦττον ἂν ἡμῶν μέλοι, εἰ αὐτοὶ ἄνευ τούτων
 5 ἀρκοῖμεν ἡμῶν αὐτοῖς.

He proposes to establish a force.

13. Εἶεν· ταῦτα μὲν δὴ οἶμαι οὐδεὶς ἂν ἀντιγνωμο-
 νήσειε μὴ οὐχὶ τὸ πᾶν διαφέρειν Περσῶν γενέσθαι
 οἰκεῖον ἱππικόν· ἀλλ' ἐκεῖνο ἴσως ἐννοεῖτε πῶς ἂν
 τοῦτο γένοιτο. ἄρ' οὖν σκεψώμεθα, εἰ βουλοίμεθα
 10 καθιστάναι ἱππικόν, τί ἡμῶν ὑπάρχει καὶ τίνος ἐνδεῖ;
 οὐκοῦν ἵπποι μὲν οὗτοι πολλοὶ ἐν τῷ στρατοπέδῳ
 κατειλημμένοι καὶ χαλινοὶ οἷς πείθονται καὶ τᾶλλα
 ὅσα δεῖ ἵπποις ἔχουσι χρήσθαι. ἀλλὰ μὴν καὶ οἷς
 γε δεῖ ἄνδρα ἱππέα χρήσθαι ἔχομεν, θώρακας μὲν
 15 ἐρύματα τῶν σωμάτων, παλτὰ δὲ οἷς καὶ μεθιέντες
 καὶ ἔχοντες χρώμεθ' ἂν. τί δὴ τὸ λοιπόν; δῆλον
 ὅτι ἀνδρῶν δεῖ. οὐκοῦν τοῦτο μάλιστα ἔχομεν· οὐδὲν
 γὰρ οὕτως ἡμέτερόν ἐστιν ὥς ἡμεῖς ἡμῶν αὐτοῖς. ἀλλ'
 ἐρεῖ τις ἴσως ὅτι οὐκ ἐπιστάμεθα. μὰ Δί', οὐδὲ γὰρ
 20 τούτων τῶν ἐπισταμένων νῦν πρὶν μαθεῖν οὐδεὶς ἠπί-
 στατο. ἀλλ' εἴποι ἂν τις ὅτι παῖδες ὄντες ἐμάνθανον.
 καὶ πότερα παῖδές εἰσι φρονιμώτεροι ὥστε μαθεῖν τὰ
 φραζόμενα καὶ δεικνύμενα ἢ ἄνδρες; πότεροι δὲ ἂν
 μάθωσιν ἱκανώτεροι τῷ σώματι ἐκπονεῖν, οἱ παῖδες
 25 ἢ οἱ ἄνδρες; ἀλλὰ μὴν σχολή γε ἡμῶν μαρθάνειν
 ὄση οὔτε παισὶν οὔτε ἄλλοις ἀνδράσιν· οὔτε γὰρ
 τοξεύειν ἡμῶν μαθητέον ὥσπερ τοῖς παισὶ· προεπι-

στάμεθα γὰρ τοῦτο· οὔτε μὴν ἀκοντίζειν· ἐπιστά-
 μεθα γὰρ καὶ τοῦτο· ἀλλ' οὐδὲ μὴν, ὥσπερ τοῖς
 ἄλλοις ἀνδράσι τοῖς μὲν γεωργίαι ἀσχολίαν παρέ-
 χουσι, τοῖς δὲ τέχναι, τοῖς δὲ ἄλλα οἰκεία· ἡμῶν δὲ
 5 στρατεύεσθαι οὐ μόνον σχολή, ἀλλὰ καὶ ἀνάγκη.
 ἀλλὰ μὴν οὐχ ὥσπερ ἄλλα πολλὰ τῶν πολεμικῶν
 χαλεπὰ μὲν, χρήσιμα δέ· ἱππικὴ δὲ οὐκ ἐν ὁδῷ μὲν
 ἡδίων ἢ αὐτοῖν τοῖν ποδοῖν πορεύεσθαι; ἐν δὲ σπουδῇ
 οὐχ ἡδὺ ταχὺ μὲν φίλῳ παραγενέσθαι, εἰ δέοι, ταχὺ
 10 δέ, εἴτε ἄνδρα εἴτε θῆρα δέοι διώκεσθαι, καταλαβεῖν;
 ἐκείνῳ δὲ οὐχὶ εὐπετές τὸ ὅ τι ἂν δέῃ ὄπλον φέρειν
 τὸν ἵππον τοῦτο συμφέρειν; ὅ γε μὴν μάλιστ' ἂν
 τις φοβηθείη, μὴ εἰ δεήσῃ ἐφ' ἵππου κινδυνεύειν ἡμᾶς
 πρότερον πρὶν ἀκριβοῦν τὸ ἔργον τοῦτο, κἄπειτα μήτε
 15 πεζοὶ ἔτι ὦμεν μήτε πῶ ἱππεῖς ἱκανοί, ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο
 ἀμήχανον· ὅπου γὰρ ἂν βουλώμεθα, ἐξέσται ἡμῶν πε-
 ζοῖς εὐθὺς μάχεσθαι· οὐδὲν γὰρ τῶν πεζικῶν ἀπομα-
 θησόμεθα ἱππεύειν μαθάνοντες.

Chrysantas favors this plan — the others follow.

14. Κῦρος μὲν οὕτως εἶπε· Χρυσάντας δὲ συναγο-
 20 ρεύων αὐτῷ ὧδε ἔλεξεν.

Ἄλλ' ἐγὼ μὲν, ἔφη, οὕτως ἐπιθυμῶ ἱππεύειν μαθεῖν
 ὡς νομίζω, ἣν ἱππεὺς γένωμαι, ἄνθρωπος πτηνὸς ἔσε-
 σθαι. νῦν μὲν γὰρ ἔγωγε ἀγαπῶ ἣν γ' ἐξ ἴσου τῷ
 θεῷ ὁρμηθεὶς ἀνθρώπων μόνον τῇ κεφαλῇ πρόσχω,
 25 καὶ θηρίον παραθέον ἰδὼν δυνασθῶ διατεινόμενος
 φθάσαι ὥστε ἀκοντίσαι ἢ τοξεύσαι πρὶν πάνυ πρόσω
 αὐτὸ γενέσθαι. ἣν δ' ἱππεὺς γένωμαι, δυνήσομαι

μὲν ἄνδρα ἐξ ὅψεως μήκους καθαιρεῖν· δυνήσομαι
 δὲ θηρία διώκων τὰ μὲν ἐκ χειρὸς παίειν καταλαμβά-
 νων, τὰ δὲ ἀκοντίζειν ὥσπερ ἐστηκότα· ὁ δὲ δὴ μά-
 λιστα δοκῶ ζῶν, ἔφη, ἐξηλωκέναι ἵπποκενταύρους,
 5 εἰ ἐγένοντο, ὥστε προβουλεύεσθαι μὲν ἀνθρώπου φρο-
 νήσει, ταῖς δὲ χερσὶ τὸ δέον παλαμᾶσθαι, ἵππου δὲ
 τάχος ἔχειν καὶ ἰσχύν, ὥστε τὸ μὲν φεύγον αἰρεῖν,
 τὸ δ' ὑπομένον ἀνατρέπειν, οὐκοῦν πάντα καὶ γὰρ ταῦτα
 ἵππεὺς γενόμενος συγκομίζομαι πρὸς ἑμαυτόν. προ-
 10 νοεῖν μὲν γε ἔξω πάντα τῇ ἀνθρωπίνῃ γνώμῃ, ταῖς δὲ
 χερσὶν ὀπλοφορήσω, διώξομαι δὲ τῷ ἵππῳ, τὸν δ'
 ἐναντίον ἀνατρέψω τῇ τοῦ ἵππου ῥύμῃ, ἀλλ' οὐ συμ-
 πεφυκῶς δεδήσομαι ὥσπερ οἱ ἵπποκένταυροι· οὐκοῦν
 τοῦτό γε κρεῖττον ἢ συμπεφυκέναι. τοὺς μὲν γὰρ
 15 ἵπποκενταύρους οἶμαι ἔγωγε πολλοῖς μὲν ἀπορεῖν τῶν
 ἀνθρώποις ἡγρημένων ἀγαθῶν ὅπως δεῖ χρῆσθαι, πολ-
 λοῖς δὲ τῶν ἵπποις πεφυκότων ἡδέων πῶς αὐτῶν χρή
 ἀπολαύειν. ἐγὼ δὲ ἦν ἵππεύειν μάθω, ὅταν μὲν ἐπὶ
 τοῦ ἵππου γένωμαι, τὰ τοῦ ἵπποκενταύρου δήπουθεν
 20 διαπράξομαι· ὅταν δὲ καταβῶ, δειπνήσω καὶ ἀμφιέ-
 σομαι καὶ καθευδήσω ὥσπερ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι·
 ὥστε τί ἄλλο ἢ διαιρετὸς ἵπποκένταυρος καὶ πάλιν
 σύνθετος γίγνομαι; ἔτι δ', ἔφη, καὶ τοῖσδε πλεονε-
 κτήσω τοῦ ἵπποκενταύρου· ὁ μὲν γὰρ δυοῖν ὀφθαλμοῖν
 25 προεωρᾶτο καὶ δυοῖν ὥτοιπ ἤκουεν· ἐγὼ δὲ τέτταρσι
 μὲν ὀφθαλμοῖς τεκμαροῦμαι, τέτταρσι δὲ ὥσιν αἰσθή-
 σομαι· πολλὰ γάρ φασι καὶ ἵππον ἀνθρώπου τοῖς
 ὀφθαλμοῖς προορῶντα δηλοῦν, πολλὰ δὲ τοῖς ὥσιν
 ἀκούοντα σημαίνειν. ἐμὲ μὲν οὖν, ἔφη, γράφε τῶν

ἱππεύειν ὑπερεπιθυμούντων. Νῆ τὸν Δί', ἔφασαν οἱ ἄλλοι πάντες, καὶ ἡμᾶς γε. ἐκ τούτου δὴ ὁ Κῦρος λέγει, Τί οὖν, ἔφη, ἐπεὶ σφόδρα ἡμῖν δοκεῖ ταῦτα, εἰ καὶ νόμον ἡμῖν αὐτοῖς ποιησαίμεθα αἰσχροὺς εἶναι, οἷς
 5 ἂν ἵππους ἐγὼ πορίσω, ἣν τις φανῇ πεζῇ ἡμῶν πορευόμενος, ἣν τε πολλὴν ἣν τε ὀλίγην ὁδὸν δέη διελθεῖν; ἵνα καὶ παντάπασιν ἱπποκενταύρους ἡμᾶς οἴωνται ἄνθρωποι εἶναι. ὁ μὲν οὕτως ἐπήρετο, οἱ δὲ πάντες
 10 συνήνεσαν· ὥστ' ἔτι καὶ νῦν ἐξ ἐκείνου χρώνται Πέρσαι οὕτω, καὶ οὐδεῖς ἂν τῶν καλῶν καγαθῶν ἐκὼν ὀφθείη Περσῶν οὐδαμῇ πεζὸς ἰών.

The cavalry of the allies bring prisoners to Cyrus—he questions them about the country.

15. 'Ηνίκα δ' ἔξω μέσου ἡμέρας ἐγένετο, προσή-
 λαινον μὲν οἱ Μῆδοι ἱππεῖς καὶ Ὑρκάνιοι, ἵππους τε
 ἄγοντες αἰχμαλώτους καὶ ἄνδρας· ὅσοι γὰρ τὰ ὄπλα
 15 παρεδίδοσαν, οὐ κατέκανον· ἐπεὶ δὲ προσήλασαν, πρῶτον μὲν αὐτῶν ἐπυνθάνετο ὁ Κῦρος εἰ σωθεῖεν πάν-
 τες αὐτῶ· ἐπεὶ δὲ τοῦτ' ἔφασαν, ἐκ τούτου ἡρώτα τί
 ἔπραξαν. οἱ δὲ διηγοῦντο ἅ τ' ἐποίησαν καὶ ὡς ἀν-
 δρείως ἕκαστα ἐμεγαληγόρουν. ὁ δὲ διήκουέ τε ἠδέως
 20 πάντων ἅ ἐβούλοντο λέγειν· ἔπειτα δὲ καὶ ἐπήνεσεν αὐτοὺς οὕτως· Ἀλλὰ καὶ δῆλοί τοι, ἔφη, ἐστὲ ὅτι
 ἄνδρες ἀγαθοὶ ἐγένεσθε· καὶ γὰρ μείζους φαίνεσθε
 καὶ καλλίους καὶ γοργότεροι ἢ πρόσθεν ἰδεῖν. ἐκ δὲ
 τούτου ἐπυνθάνετο ἤδη αὐτῶν καὶ ὁπόσῃν ὁδὸν διήλα-
 25 σαν καὶ εἰ οἰκοῖτο ἡ χώρα. οἱ δ' ἔλεγον ὅτι καὶ πολ-
 λὴν διελάσειαν καὶ πᾶσα οἰκοῖτο καὶ μεστὴ εἴη καὶ

οἰῶν καὶ αἰγῶν καὶ βοῶν καὶ ἵππων καὶ σίτου καὶ πάντων ἀγαθῶν. Δυοῖν ἄν, ἔφη, ἐπιμελητέον ἡμῖν εἶη, ὅπως τε κρείττους ἐσόμεθα τῶν ταῦτα ἐχόντων καὶ ὅπως αὐτοὶ μενούσιν· οἰκουμένη μὲν γὰρ χώρα
 5 πολλοῦ ἀξίον κτῆμα· ἐρήμη δ' ἀνθρώπων οὔσα ἐρημη καὶ τῶν ἀγαθῶν γίγνεται.

He frees the prisoners and gains their friendship.

16. Ὅστερον δὲ Κῦρος καλέσας τοὺς αἰχμαλώτους λέγει τοιάδε· Ἄνδρες, ἔφη, νῦν τε ὅτι ἐπείθεσθε τὰς ψυχὰς περιποιήσασθε, τοῦ τε λοιποῦ, ἣν οὕτω ποιήτε,
 10 οὐδ' ὅτιοῦν καιρὸν ἔσται ὑμῖν ἀλλ' ἢ οὐχ ὁ αὐτὸς ἄρξει ὑμῶν ὅσπερ καὶ πρότερον· οἰκήσετε δὲ τὰς αὐτὰς οἰκίας καὶ χώραν τὴν αὐτὴν ἐργάσεσθε καὶ γυναιξὶ ταῖς αὐταῖς συνοικήσετε καὶ παίδων τῶν ὑμετέρων ἄρξετε ὥσπερ νῦν· ἡμῖν μέντοι οὐ μαχεῖσθε οὐδὲ
 15 ἄλλῳ οὐδενί· ἡνίκα δ' ἂν τις ὑμᾶς ἀδικῇ, ἡμεῖς ὑπὲρ ὑμῶν μαχοῦμεθα. ὅπως δὲ μὴδ' ἐπαγγέλλῃ μηδεὶς ὑμῖν στρατεύειν, τὰ ὅπλα πρὸς ἡμᾶς κομίσατε· καὶ τοῖς μὲν κομίζουσιν ἔσται εἰρήνη καὶ ἃ λέγομεν ἀδόλως· ὅποσοι δ' ἂν τὰ πολεμικὰ μὴ ἀποφέρωσιν ὅπλα,
 20 ἐπὶ τούτους ἡμεῖς καὶ δὴ στρατευσόμεθα. εἰ δέ τις ὑμῶν καὶ ἰὼν ὡς ἡμᾶς εὐνοϊκῶς καὶ πράττων τι καὶ διδάσκων φαίνεται, τοῦτον ἡμεῖς ὡς εὐεργέτην καὶ φίλον, οὐχ ὡς δοῦλον περιέβομεν. ἦν δ' ἄρα, ἔφη, ὑμῶν βουλομένων ταῦτα μὴ πείθωνταί τινες, ἐπὶ τού-
 25 τος ἡμᾶς ἄγετε, ὅπως ὑμεῖς ἐκείνων, μὴ ὑμεῖς ὑπ' ἐκείνων ἄρχησθε. ὁ μὲν δὴ ταῦτ' εἶπεν· οἱ δὲ προσεκύνουν τε καὶ ὑπισχνούντο ταῦτα ποιήσειν.

While Cyaxares sleeps, Cyrus and the Medes leave the camp—he sends an angry message to Cyrus.

17. Ὁ δὲ Κυαξάρης ὁ τῶν Μήδων βασιλεὺς τὴν
 μὲν νύκτα ἧ ἐξῆλθεν ὁ Κῦρος αὐτός τε ἐμεθύσκειτο
 μεθ' ὧνπερ ἐσκήνου ὡς ἐπ' εὐτυχία, καὶ τοὺς ἄλλους
 δὲ Μήδους ᾤετο παρεῖναι ἐν τῷ στρατοπέδῳ πλὴν
 5 ὀλίγων, ἀκούων θόρυβον πολύν· οἱ γὰρ οἰκείται τῶν
 Μήδων, ἅτε τῶν δεσποτῶν ἀπελθόντων, ἀνειμένως
 ἔπινον καὶ ἐθορύβουν, ἄλλως τε καὶ ἐκ τοῦ Ἀσσυ-
 ρίου στρατεύματος καὶ οἶνον καὶ ἄλλα πολλὰ εἰλη-
 φότες. ἐπεὶ δὲ ἡμέρα ἐγένετο, καὶ ἐπὶ θύρας οὐδεὶς
 10 ἦκε πλὴν οἷπερ καὶ συνεδείπνουν, καὶ τὸ στρατόπεδον
 ἦκουε κενὸν εἶναι τῶν Μήδων καὶ τῶν ἱππέων, καὶ
 ἑώρα, ἐπειδὴ ἐξῆλθεν, οὕτως ἔχοντα, ἐνταῦθα δὴ ἐβρι-
 μουτό τε τῷ Κύρῳ καὶ τοῖς Μήδοις τῷ καταλιπόντας
 αὐτὸν ἔρημον οἷχεσθαι, καὶ εὐθύς, ὥσπερ λέγεται ὠμὸς
 15 εἶναι καὶ ἀγνώμων, τῶν παρόντων κελεύει τινὰ λαβόντα
 τοὺς ἑαυτοῦ ἱππέας πορεύεσθαι ὡς τάχιστα ἐπὶ τὸ
 ἀμφὶ Κῦρον στράτευμα καὶ λέγειν τάδε. Ὡμην μὲν
 ἔγωγε, οὐδ' ἂν σέ, ὦ Κῦρε, περὶ ἐμοῦ οὕτως ἀπρονοή-
 τως βουλευσαι, εἰ δὲ Κῦρος οὕτω γιγνώσκοι, οὐκ ἂν
 20 ὑμᾶς, ὦ Μήδοι, ἐθελῆσαι οὕτως ἔρημον ἐμὲ καταλι-
 πείν. καὶ νῦν, ἂν μὲν Κῦρος βούληται, εἰ δὲ μή, ὑμεῖς
 τὴν ταχίστην πάρεστε.

The messenger, losing his way, arrives in the night and is refused admittance.

18. Ταῦτα δὴ ἐπέστειλεν. ὁ δὲ ταπτόμενος πο-
 ρεύεσθαι ἔφη, Καὶ πῶς, ὦ δέσποτα, ἐγὼ εὐρήσω

ἐκείνους; Ὅπῃ δὲ Κῦρος, ἔφη, καὶ οἱ σὺν αὐτῷ
ἐφ' οὓς ἐπορεύοντο. Ὅτι νῆ Δί', ἔφη, ἀκούω ἀφεςτη-
κότας τῶν πολεμίων Ὑρκανίους τινὰς καὶ ἐλθόντας
δεῦρο οἶχεσθαι ἡγουμένους αὐτῷ. ἀκούσας δὲ ταῦτα
5 ὁ Κναζάρης πολὺ μᾶλλον ἔτι τῷ Κύρῳ ὠργίζετο τῷ
μηδ' εἰπεῖν αὐτῷ ταῦτα, καὶ πολλῇ σπουδῇ μᾶλλον
ἔπεμπεν ἐπὶ τοὺς Μήδους, ὥς ψιλώσων αὐτόν, καὶ
ἰσχυρότερον ἔτι ἢ πρόσθεν τοῖς Μήδοις ἀπειλῶν
ἀπεκάλει, καὶ τῷ πεμπομένῳ δὲ ἡπείλει, εἰ μὴ ἰσχυ-
10 ρῶς ταῦτα ἀπαγγέλλοι. ὁ μὲν δὴ πεμπόμενος ἐπο-
ρεύετο ἔχων τοὺς ἑαυτοῦ ἱππέας ὥς ἑκατόν, ἀνιῶμενος
ὅτι οὐ καὶ αὐτὸς τότε ἐπορεύθη μετὰ τοῦ Κύρου. ἐν
δὲ τῇ ὁδῷ πορευόμενοι διασχισθέντες τρίβῳ τινὶ ἐπλα-
νῶντο, καὶ οὐ πρόσθεν ἀφίκοντο ἐπὶ τὸ φίλιον στρά-
15 τευμα πρὶν ἐντυχόντες ἀποχωροῦσιν τισι τῶν Ἀσσυρίων
ἡνάγκασαν αὐτοὺς ἡγεῖσθαι· καὶ οὕτως ἀφικνοῦνται
τὰ πυρὰ κατιδόντες ἀμφὶ μέσας πῶς νύκτας. ἐπεὶ
δ' ἐγένοντο πρὸς τῷ στρατοπέδῳ, οἱ φύλακες, ὥσπερ
εἰρημένον ἦν ὑπὸ Κύρου, οὐκ εἰσέφρηκαν αὐτοὺς πρὸ
20 ἡμέρας.

Cyrus summons his chiefs and selects a messenger to Persia for reinforcements.

19. Ἐπεὶ δὲ ἡμέρα ὑπέφαινε, πρῶτον μὲν τοὺς
μάγους καλέσας ὁ Κῦρος τὰ τοῖς θεοῖς νομιζόμενα
ἐπὶ τοῖς τοιούτοις ἀγαθοῖς ἐξαιρεῖσθαι ἐκέλευε. καὶ
οἱ μὲν ἀμφὶ ταῦτα εἶχον· ὁ δὲ συγκαλέσας τοὺς ὁμο-
25 τίμους εἶπεν, Ἄνδρες, ὁ μὲν θεὸς προφαίνει πολλὰ
κάγαθὰ· ἡμεῖς δὲ οἱ Πέρσαι ἐν τῷ παρόντι ὀλίγοι

ἐσμέν ὡς ἐγκρατεῖς εἶναι αὐτῶν. εἴτε γὰρ ὅποσα ἂν
 προσεργασώμεθα, μὴ φυλάξομεν, πάλιν ταῦτα ἀλλό-
 τρια ἔσται· εἴτε καταλείβομεν τινὰς ἡμῶν αὐτῶν
 φύλακας ἐπὶ τοῖς ἐφ' ἡμῖν γιγνομένοις, αὐτίκα οὐδε-
 5 μίαν ἰσχὺν ἔχοντες ἀναφανούμεθα. δοκεῖ οὖν μοι
 ὡς τάχιστα ἵεναι τινὰ ὑμῶν εἰς Πέρσας καὶ διδά-
 σκειν ἅπερ ἐγὼ λέγω, καὶ κελεύειν ὡς τάχιστα ἐπι-
 πέμπειν στράτευμα, εἴπερ ἐπιθυμοῦσι Πέρσαι τὴν
 ἀρχὴν τῆς Ἀσίας αὐτοῖς καὶ τὴν κάρπωσιν γενέσθαι.
 10 ἰθι μὲν οὖν σύ, ἔφη, ὁ πρεσβύτατος, καὶ ἰὼν ταῦτα
 λέγε, καὶ ὅτι οὓς ἂν πέμπωσι στρατιώτας, ἐπειδὰν
 ἔλθωσι παρ' ἐμέ, ἐμοὶ μελήσει περὶ τροφῆς αὐτοῖς.
 ἂ δ' ἔχομεν ἡμεῖς, ὁρᾷς μὲν αὐτός, κρύπτε δὲ τούτων
 μηδέν, ὃ τι δὲ τούτων ἐγὼ πέμπων εἰς Πέρσας καλῶς
 15 καὶ νομίμως ποιοίην ἂν τὰ μὲν πρὸς τοὺς θεοὺς τὸν
 πατέρα ἐρώτα, τὰ δὲ πρὸς τὸ κοινὸν τὰς ἀρχάς. πεμ-
 ψάντων δὲ καὶ ὀπτῆρας ὧν πράττομεν καὶ φραστῆρας
 ὧν ἐρωτῶμεν. καὶ σὺ μὲν, ἔφη, συσκευάζου καὶ τὸν
 λόχον προπομπὸν ἄγε.

Cyrus hears the message of Cyaxares and bids the envoy rest.

20 20. Ἐκ τούτου δὲ καὶ τοὺς Μήδους ἐκάλει, καὶ ἅμα
 ὁ παρὰ τοῦ Κυαζάρου ἄγγελος παρίσταται, καὶ ἐν
 πᾶσι τὴν τε πρὸς Κῦρον ὀργὴν καὶ τὰς πρὸς Μήδους
 ἀπειλὰς αὐτοῦ ἔλεγε· καὶ τέλος εἶπεν ὅτι ἀπιέναι Μή-
 δους κελεύει, καὶ εἰ Κῦρος μένειν βούλεται. οἱ μὲν
 25 οὖν Μῆδοι ἀκούσαντες τοῦ ἀγγέλου ἐσίγησαν, ἀπο-
 ροῦντες μὲν πῶς χρὴ καλοῦντος ἀπειθεῖν, φοβούμενοι
 δὲ πῶς χρὴ ἀπειλοῦντι ὑπακοῦσαι, ἄλλως τε καὶ

εἰδότες τὴν ὀμότητα αὐτοῦ. ὁ δὲ Κῦρος εἶπεν, Ἄλλ' ἐγὼ, ὦ ἄγγελέ τε καὶ Μῆδοι, οὐδέν, ἔφη, θαυμάζω εἰ Κναζάρης, πολλοὺς μὲν πολεμίους τότ' ἰδὼν, ἡμᾶς δὲ οὐκ εἰδὼς ὅ τι πράττομεν, ὁκνεῖ περὶ ἡμῶν καὶ περὶ αὐτοῦ. ἐπειδὴν δὲ αἰσθηταὶ πολλοὺς μὲν τῶν πολεμίων ἀπολωλότας, πάντας δὲ ἀπεληλαμένους, πρῶτον μὲν παύσεται φοβούμενος, ἔπειτα γινώσεται, ὅτι οὐ νῦν ἔρημος γίγνεται, ἥνίκα οἱ φίλοι αὐτοῦ τοὺς ἐκείνου ἐχθροὺς ἀπολλύουσιν. ἀλλὰ μὴν μέμψεώς γε πῶς ἐσμεν ἄξιοι, εὖ τε ποιῶντες ἐκείνον καὶ οὐδὲ ταῦτα αὐτοματίσαντες; ἀλλ' ἐγὼ μὲν ἐκείνον πείσας ἑᾶσαι με λαβόντα ὑμᾶς ἐξελθεῖν τάδε ποιῶ. ὑμεῖς δὲ οὐχ ὥς ἐπιθυμοῦντες τῆς ἐξόδου ἠρωτήσατε εἰ ἐξίετε καὶ νῦν δεῦρο ἦκετε, ἀλλ' ὑπ' ἐκείνου κελευσθέντες ἐξίεναι ὅτῳ ὑμῶν μὴ ἀχθομένῳ εἴη. καὶ ἡ ὀργὴ οὖν αὕτη σάφ' οἶδα ὑπὸ τε τῶν ἀγαθῶν πεπανθήσεται καὶ σὺν τῷ φόβῳ λήγοντι ἅπεισι. νῦν μὲν οὖν, ἔφη, σύ τε, ὦ ἄγγελε, ἀνάπαυσαι, ἐπεὶ καὶ πεπόνηκας, ἡμεῖς τε, ὦ Πέρσαι, ἐπεὶ προσδεχόμεθα πολεμίους ἥτοι μαχουμένους γε ἢ πεισομένους παρέσεσθαι, ταχθῶμεν ὥς κάλλιστα. οὕτω γὰρ ὀρωμένους εἰκὸς πλεον προανύτειν ὧν χρῆζομεν. σὺ δ', ἔφη, ὁ τῶν Ἑρκανίων ἄρχων, ὑπόμεινον προστάξας τοῖς ἡγεμόσι τῶν σῶν στρατιωτῶν ἐξοπλίζειν αὐτούς.

He charges the Hyrcanian to entertain the man.

21. Ἐπεὶ δὲ ταῦτα ποιήσας ὁ Ἑρκάνιος προσῆλθε, λέγει ὁ Κῦρος, Ἐγὼ δέ, ἔφη, ὦ Ἑρκάνιε, ἡδομαι αἰσθανόμενος ὅτι οὐ μόνον φιλίαν ἐπιδεικνύμενος

πάρει, ἀλλὰ καὶ σύνεσιν φαίνει μοι ἔχειν. καὶ νῦν ὅτι
 συμφέρει ἡμῖν ταῦτα δῆλον· ἐμοί τε γὰρ πολέμιοι
 Ἀσσύριοι, σοί τε νῦν ἐχθιόνες εἰσιν ἢ ἐμοί· οὕτως
 οὖν ἡμῖν ἀμφοτέροις βουλευτέον ὅπως τῶν μὲν νῦν
 5 παρόντων μηδεὶς ἀποστατήσῃ ἡμῖν συμμάχων, ἄλλους
 δέ, εἰν δυνώμεθα, προσληψόμεθα. τοῦ δὲ Μήδου
 ἤκουες ἀποκαλοῦντος τοὺς ἱππέας· εἰ δ' οὗτοι ἀπία-
 σιν, ἡμεῖς μόνοι οἱ πεζοὶ μενούμεν. οὕτως οὖν δεῖ
 ποιεῖν ἐμὲ καὶ σὲ ὅπως ὁ ἀποκαλὼν οὗτος καὶ αὐτὸς
 10 μένῃ παρ' ἡμῖν βουλήσεται. σὺ μὲν οὖν εὐρὼν
 σκηνὴν δὸς αὐτῷ ὅπου κάλλιστα διάξει πάντα τὰ
 δέοντα ἔχων· ἐγὼ δ' αὖ πειράσομαι αὐτῷ ἔργον τι
 προστάξαι ὅπερ αὐτὸς ἡδίων πράξει ἢ ἄπεισι· καὶ
 διαλέγου δὲ αὐτῷ ὅπόσα ἐλπίς γενέσθαι ἀγαθὰ πᾶσι
 15 τοῖς φίλοις, ἣν ταῦτ' εὖ γένηται· ποιήσας μέντοι αὐτὰ
 ἦκε πάλιν παρ' ἐμέ.

Meanwhile a messenger is sent to Persia with a letter to Cyaxares.

22. Ὁ μὲν δὴ Ὑρκάνιος τὸν Μήδον ὥχετο ἄγων ἐπὶ
 σκηνήν· ὁ δ' εἰς Πέρσας ἰὼν παρὴν συνεσκευασμένος·
 ὁ δὲ Κῦρος αὐτῷ ἐπέστελλε πρὸς μὲν Πέρσας λέγειν
 20 ἃ καὶ πρόσθεν ἐν τῷ λόγῳ δεδήλωται, Κυαξάρῃ δὲ
 ἀποδοῦναι τὰ γράμματα. ἀναγνῶναι δέ σοι καὶ τὰ
 ἐπιστελλόμενα, ἔφη, βούλομαι, ἵνα εἰδὼς αὐτὰ ὁμο-
 λογῇς, εἰάν τί σε πρὸς ταῦτα ἐρωτᾷ. ἐνὴν δὲ ἐν τῇ
 ἐπιστολῇ τάδε.
 25 Κῦρος Κυαξάρῃ χαίρειν. ἡμεῖς σε οὔτε ἔρημον
 κατελίπομεν· οὐδεὶς γάρ, ὅταν ἐχθρῶν κρατῇ, τότε
 φίλων ἔρημος γίγνεται· οὐδὲ μὴν ἀποχωροῦντές γε

σε οἴομεθα ἐν κινδύνῳ καθιστάναι· ἀλλὰ ὅσῳ πλεον
ἀπέχομεν, τοσούτῳ πλείονά σοι τὴν ἀσφάλειαν ποιεῖν
νομίζομεν· οὐ γὰρ οἱ ἐγγύτατα τῶν φίλων καθήμενοι
μάλιστα τοῖς φίλοις τὴν ἀσφάλειαν παρέχουσιν, ἀλλ'
5 οἱ τοὺς ἐχθροὺς μήκιστον ἀπελαύνοντες μᾶλλον τοὺς
φίλους ἐν ἀκινδύνῳ καθιστᾶσι. σκέψαι δὲ οἷῳ ὄντι
μοι περὶ σέ οἶος ὢν περὶ ἐμέ ἔπειτά μοι μέμφει. ἐγὼ
μέν γέ σοι ἤγαγον συμμάχους, οὐχ ὅσους σὺ ἔπεισας,
ἀλλ' ὁπόσους ἐγὼ πλείστους ἐδυνάμην· σὺ δέ μοι
10 ἔδωκας μὲν ἐν τῇ φιλίᾳ ὄντι ὅσους πείσαι δυνασθείην·
νῦν δ' ἐν τῇ πολεμίᾳ ὄντος οὐ τὸν θέλοντα ἀλλὰ πάν-
τας ἀποκαλείς. καὶ γὰρ οὖν τότε μὲν ὥμην ἀμφοτέ-
ροις ὑμῖν χάριν ὀφείλειν· νῦν δὲ σύ μ' ἀναγκάζεις
σοῦ μὲν ἐπιλαθέσθαι, τοῖς δὲ ἀκολουθήσασι πειρᾶ-
15 σθαι πᾶσαν τὴν χάριν ἀποδιδόναι. οὐ μέντοι ἔγωγε
σοὶ ὅμοιος δύναμαι γενέσθαι, ἀλλὰ καὶ νῦν πέμπων
ἐπὶ στράτευμα εἰς Πέρσας ἐπιστέλλω, ὁπόσοι ἂν ἴω-
σιν ὡς ἐμέ, ἣν τι σὺ αὐτῶν δέῃ πρὶν ἡμᾶς ἐλθεῖν,
σοὶ ὑπάρχειν, οὐχ ὅπως ἂν ἐθέλωσιν, ἀλλ' ὅπως ἂν
20 σὺ βούλῃ χρῆσθαι αὐτοῖς. συμβουλευώ δέ σοι καί-
περ νεώτερος ὢν μὴ ἀφαιρεῖσθαι ἂν δῶς, ἵνα μή σοι
ἀντὶ χαρίτων ἐχθραὶ ὀφείλωνται, μηδ' ὄντινα βούλει
πρὸς σέ ταχὺ ἐλθεῖν, ἀπειλοῦντα μεταπέμπεσθαι, μηδὲ
φάσκοντα ἔρημον εἶναι ἅμα πολλοῖς ἀπειλεῖν, ἵνα μὴ
25 διδάσκης αὐτοὺς σοῦ μὴ φροντίζειν. ἡμεῖς δὲ πειρα-
σόμεθα παρεῖναι, ὅταν τάχιστα διαπραξώμεθα ἃ σοὶ
τ' ἂν καὶ ἡμῖν νομίζομεν πραχθέντα κοινὰ γενέσθαι
ἀγαθά. ἔρρωσο.

Ταύτην αὐτῷ ἀπόδος καὶ ὃ τι ἂν σε τούτων ἐρωτᾷ,

ἢ γέγραπται σύμφαθι. καὶ γὰρ ἐγὼ ἐπιστέλλω σοι
περὶ Περσῶν ἥπερ γέγραπται. τούτῳ μὲν οὕτως
εἶπε, καὶ δούς τὴν ἐπιστολὴν ἀπέπεμπε, προσεντειλά-
μενος οὕτω σπεύδειν ὥσπερ οἶδεν ὅτι συμφέρει ταχὺ
5 παρῆναι.

*The arms of the enemy are collected and burned—distribution of the
spoil among the allies.*

23. Ἐκ τούτου δὲ ἑώρα μὲν ἐξωπλισμένους ἤδη
πάντας καὶ τοὺς Μήδους καὶ τοὺς Ὑρκανίους καὶ τοὺς
ἀμφὶ Τιγράνην· καὶ οἱ Πέρσαι δὲ ἐξωπλισμένοι ἦσαν·
ἤδη δέ τινες τῶν προσχώρων καὶ ἵππους ἀπῆγον καὶ
10 ὄπλα ἀπέφερον. ὁ δὲ τὰ μὲν παλτὰ ὅπουπερ τοὺς
πρόσθεν καταβάλλειν ἐκέλευσε, καὶ ἕκαον οἷς τοῦτο
ἔργον ἦν ὁπόσων μὴ αὐτοὶ ἐδέοντο· τοὺς δ' ἵππους
ἐκέλευε φυλάττειν μένοντας τοὺς ἀγαγόντας ἕως ἄν
τι σημανθῇ αὐτοῖς· τοὺς δ' ἄρχοντας τῶν ἱππέων
15 καὶ Ὑρκανίων καλέσας τοιαύδε ἔλεξεν.

Ἄνδρες φίλοι τε καὶ σύμμαχοι, μὴ θαυμάζετε ὅτι
πολλάκις ὑμᾶς συγκαλῶ· καινὰ γὰρ ἡμῖν ὄντα τὰ
παρόντα πολλὰ αὐτῶν ἐστὶν ἀσύντακτα· ἃ δ' ἂν
ἀσύντακτα ἦ, ἀνάγκη ταῦτα ἀεὶ πράγματα παρέχειν,
20 ἕως ἄν χώραν λάβῃ. καὶ νῦν ἔστι μὲν ἡμῖν πολλὰ
τὰ αἰχμάλωτα χρήματα, καὶ ἄνδρες ἐπ' αὐτοῖς· διὰ
δὲ τὸ μήτε ἡμᾶς εἰδέναι ποῖα τούτων ἐκάστου ἐστὶν
ἡμῶν, μήτε τούτους εἰδέναι ὅστις ἐκάστῳ αὐτῶν δε-
σπότης, περαίνοντας μὲν δὴ τὰ δέοντα οὐ πάνυ ἔστιν
25 ὁρᾶν αὐτῶν πολλούς, ἀποροῦντας δὲ ὅ τι χρὴ ποιεῖν
σχεδὸν πάντας· ὥς οὖν μὴ οὕτως ἔχῃ, διορίσατε αὐτά·

καὶ ὅστις μὲν ἔλαβε σκηνὴν ἔχουσιν ἱκανὰ καὶ σῖτα
καὶ ποτὰ καὶ τοὺς ὑπηρετήσοντας καὶ στρωμνὴν καὶ
ἐσθῆτα καὶ τᾶλλα οἷς οἰκεῖται σκηνὴ καλῶς στρατιω-
τική, ἐνταῦθα μὲν οὐδὲν ἄλλο δεῖ προσγενέσθαι ἢ τὸν
5 λαβόντα εἰδέναι ὅτι τούτων ὡς οἰκεῖων ἐπιμέλεσθαι
δεῖ· ὅστις δ' εἰς ἐνδεόμενά του κατεσκήνωσε, τούτοις
ὕμεις σκεψάμενοι τὸ ἐλλεῖπον ἐκπληρώσατε, πολλὰ δὲ
καὶ τὰ περιττὰ οἶδ' ὅτι ἔσται· πλείω γὰρ ἅπαντα ἢ
κατὰ τὸ ἡμέτερον πλήθος εἶχον οἱ πολέμιοι. ἦλθον
10 δὲ πρὸς ἐμὲ καὶ χρημάτων ταμίαι, οἳ τε τοῦ Ἀσσυ-
ρίων βασιλέως καὶ ἄλλων δυναστῶν, οἳ ἔλεγον ὅτι
χρυσίου εἴη παρὰ σφίσιν ἐπίσημον, δασμούς τινας
λέγοντες. καὶ ταῦτα οὖν κηρύττετε πάντα ἀποφέρειν
πρὸς ὑμᾶς ὅπου ἂν καθέξησθε· καὶ φόβον ἐπιτίθεσθε
15 τῷ μὴ ποιῶντι τὰ παραγγελλόμενα· ὑμεῖς δὲ διάδοτε
λαβόντες ἵππεϊ μὲν τὸ διπλοῦν, πεζῷ δὲ τὸ ἀπλοῦν,
ἵνα ἔχητε, ἣν τινος προσδέησθε, καὶ ὅτου ὠνήσεσθε.

The captured horses are turned to good use.

24. Ἐκ δὲ τούτου ἐκέλευσεν ὁ Κῦρος τοὺς Μήδους
καὶ τοὺς Ὑρκανίους διανεῖμαι τὰ αἰχμάλωτα χρήματα,
20 τοῖς μὲν συμμάχοις τὰ ἄλλα, τοῖς δὲ ἑαυτοῦ τοὺς ἵπ-
πους παραδιδόντας ὄντας πολλούς· ἐνόμισε γὰρ εἰ
ἵππεας ἐπ' αὐτοὺς καταστήσειε μέγα τῷ στρατεύματι
συνοίσειν. ταῦτα μὲν συνδοκεῖ· καὶ οἱ Μῆδοι καὶ
οἱ Ὑρκανιοὶ ἦσαν ἐπὶ τὴν διαίρεσιν· ὁ δὲ τοὺς ταξiάρ-
25 χους καλέσας ἐκέλευσε τοὺς ἵππους λαμβάνειν καὶ τὰ
τῶν ἵππων σκεύη καὶ τοὺς ἵπποκόμους ἀριθμήσαντας
λαβεῖν, κληρωσαμένους εἰς τάξιν ἴσους ἐκάστοις. αὐ-

θις δὲ ὁ Κῦρος ἀνειπεῖν ἐκέλευσεν, εἴ τις εἴη ἐν τῷ
στρατεύματι ἀνὴρ δοῦλος ἐκφαίνεσθαι. οἱ δὲ ἀκού-
σαντες τοῦ κήρυκος ἄσμενοι πολλοὶ προυφάνησαν·
ὁ δ' ἐκλεξάμενος αὐτῶν τοὺς τὰ εἶδη βελτίστους ἔλε-
5 γεν ὅτι ἐλευθέρους αὐτοὺς ὄντας δεήσει ὄπλα ὑποφέρειν
ἂν αὐτοῖς διδῶσι· τὰ δ' ἐπιτήδεια ὅπως ἔχωσιν ἔφη
αὐτῷ μελήσειν. καὶ εὐθὺς ἄγων πρὸς τοὺς ταξιάρχους
συνέστησεν αὐτούς, καὶ ἐκέλευσε τά τε γέρρα καὶ τὰς
ψιλὰς μαχαίρας τούτοις δοῦναι, ὅπως ἔχοντες τοῖς
10 ἵπποις ἔπωνται, καὶ τὰπιτήδεια τούτοις ὥσπερ καὶ
τοῖς μετ' αὐτοῦ Πέρσαις λαμβάνειν, αὐτοὺς δὲ τοὺς
θώρακας καὶ τὰ ξυστὰ ἔχοντας αἰεὶ ἐπὶ τῶν ἵππων
ὀχεῖσθαι, καὶ αὐτὸς οὕτω ποιῶν κατῆρχεν, ἐπὶ δὲ τοὺς
15 ἄλλον ἄρχοντα τῶν ὁμοτίμων.

PART V

THE EPISODES OF GOBRYAS AND GADATAS

An Assyrian, Gobryas, joins Cyrus—his story.

1. Οἱ μὲν δὴ ἀμφὶ ταῦτα εἶχον. Γωβρύας δ' ἐν
τούτῳ παρῆν Ἀσσύριος πρεσβύτης ἀνὴρ ἐφ' ἵππου
σὺν ἱππικῇ θεραπείᾳ· εἶχον δὲ πάντες τὰ ἐφίππων
ὄπλα. καὶ οἱ μὲν ἐπὶ τῷ τὰ ὄπλα παραλαμβάνειν
20 τεταγμένοι ἐκέλευον παραδιδόναι τὰ ξυστά, ὅπως κα-
τακάοιεν ὥσπερ τἄλλα. ὁ δὲ Γωβρύας εἶπεν ὅτι
Κῦρον πρῶτον βούλοιτο ἰδεῖν· καὶ οἱ ὑπηρέται τοὺς

μὲν ἄλλους ἱππέας αὐτοῦ κατέλιπον, τὸν δὲ Γωβρύαν
 ἄγουσι πρὸς τὸν Κῦρον. ὁ δ' ὡς εἶδε τὸν Κῦρον, ἔλε-
 ξεν ὧδε, ὦ δέσποτα, ἐγὼ εἰμι τὸ μὲν γένος Ἀσσύριος·
 ἔχω δὲ καὶ τείχος ἰσχυρὸν καὶ χώρας ἐπάρχω πολλῆς·
 5 καὶ ἵππον ἔχω εἰς χιλίαν, ἣν τῷ
 τῶν Ἀσσυρίων βασιλεῖ παρειχό-
 μην καὶ φίλος ἦν ἐκείνῳ ὡς μά-
 λιστα· ἐπεὶ δὲ ἐκείνος τέθνηκεν
 ὑφ' ὑμῶν ἀνὴρ ἀγαθὸς ὢν, ὁ δὲ
 10 παῖς ἐκείνου τὴν ἀρχὴν ἔχει
 ἔχθιστος ὢν ἐμοί, ἦκω πρὸς σέ
 καὶ ἱκέτης προσπίπτω καὶ δίδωμί
 σοι ἑμαυτὸν δοῦλον καὶ σύμμα-
 χον, σέ δὲ τιμωρὸν αἰτοῦμαι
 15 ἐμοὶ γενέσθαι· καὶ παῖδα οὕτως
 ὡς δυνατόν σε ποιοῦμαι· ἅπαις
 δ' εἰμι ἀρρένων παίδων. ὅς γάρ
 ἦν μοι μόνος καὶ καλὸς καγαθός,
 ὦ δέσποτα, καὶ ἐμὲ φιλῶν καὶ
 20 τιμῶν ὥσπερ ἂν εὐδαίμονα πα-
 τέρα παῖς τιμῶν τιθείη, τοῦτον
 ὁ νῦν βασιλεὺς οὗτος καλέσαν-
 τος τοῦ τότε βασιλέως, πατρὸς
 δὲ τοῦ νῦν, ὡς δώσοντος τὴν θυγατέρα τῷ ἐμῷ
 25 παιδί, ἐγὼ μὲν ἀπεπεμφάμην μέγα φρονῶν ὅτι δῆ-
 θεν τῆς βασιλέως θυγατρὸς ὁψοίμην τὸν ἐμὸν υἱὸν
 γαμέτην· ὁ δὲ νῦν βασιλεὺς εἰς θήραν αὐτὸν
 παρακαλέσας καὶ ἀνεὶς αὐτῷ θηρᾶν ἀνὰ κράτος,
 ὡς πολὺν κρείττων αὐτοῦ ἵππεὺς ἡγούμενος εἶναι,

OLD BABYLONIAN KING.
 (Probably Nebuchadnezzar I.
 From a boundary stone.)

ὁ μὲν ὡς φίλῳ συνεθήρα, φανείσης δὲ ἄρκτου διώ-
 κοντες ἀμφότεροι, ὁ μὲν νῦν ἄρχων οὗτος ἀκοντίσας
 ἤμαρτεν, ὡς μήποτ' ὤφελεν, ὁ δ' ἐμὸς παῖς βαλὼν,
 οὐδὲν δέον, καταβάλλει τὴν ἄρκτον. καὶ τότε μὲν
 5 δὴ ἀνιαθεὶς ἄρ' οὗτος κατέσχευεν ὑπὸ σκότου τὸν φθό-
 νον· ὡς δὲ πάλιν λέοντος παρατυχόντος ὁ μὲν αὖ
 ἤμαρτεν, οὐδὲν θαυμαστὸν οἶμαι παθὼν, ὁ δ' αὖ ἐμὸς
 παῖς αὖθις τυχὼν κατειργάσατό τε τὸν λέοντα καὶ
 εἶπεν, Ἄρα βέβληκα δις ἐφεξῆς καὶ καταβέβληκα
 10 θῆρα ἑκατεράκις, ἐν τούτῳ δὴ οὐκέτι κατίσχει ὁ
 ἀνόσιος τὸν φθόνον, ἀλλ' αἰχμὴν παρά τινος τῶν
 ἐπομένων ἀρπάσας, παίσας εἰς τὰ στέρνα τὸν μόνον
 μοι καὶ φίλον παῖδα ἀφείλετο τὴν ψυχὴν. καὶ γὰρ μὲν
 ὁ τάλας νεκρὸν ἀντὶ νυμφίου ἐκομισάμην καὶ ἔθαψα
 15 τηλικούτος ὢν ἄρτι γενειάσκοντα τὸν ἄριστον παῖδα
 τὸν ἀγαπητόν· ὁ δὲ κατακανὼν ὥσπερ ἐχθρὸν ἀπο-
 λέσας οὔτε μεταμελόμενος πώποτε φανερὸς ἐγένετο
 οὔτε ἀντὶ τοῦ κακοῦ ἔργου τιμῆς τινος ἠξίωσε τὸν
 κατὰ γῆς. ὁ γὰρ μὴν πατήρ αὐτοῦ καὶ συνώκτισέ με
 20 καὶ δῆλος ἦν συναχθόμενός μοι τῇ συμφορᾷ. ἐγὼ
 οὖν, εἰ μὲν ἔζη ἐκείνος, οὐκ ἂν ποτε ἦλθον πρὸς σέ
 ἐπὶ τῷ ἐκείνου κακῷ· πολλὰ γὰρ φιλικὰ ἔπαθον ὑπ'
 ἐκείνου καὶ ὑπηρέτησα ἐκείνῳ· ἐπεὶ δ' εἰς τὸν τοῦ
 ἐμοῦ παιδὸς φονέα ἡ ἀρχὴ περιήκει, οὐκ ἂν ποτε
 25 τούτῳ ἐγὼ δυναίμην εὖνους γενέσθαι, οὐδὲ οὗτος ἐμὲ
 εὖ οἶδ' ὅτι φίλον ἂν ποτε ἡγήσαιο. οἶδε γὰρ ὡς
 ἐγὼ πρὸς αὐτὸν ἔχω καὶ ὡς πρόσθεν φαιδρῶς βιο-
 τεύων νῦν διάκειμαι, ἔρημος ὢν καὶ διὰ πένθους τὸ
 γῆρας διάγων. εἰ οὖν σύ με δέχει καὶ ἐλπίδα τινὰ

λάβοιμι τῷ φίλῳ παιδὶ τιμωρίας ἂν τινος μετὰ σοῦ
 τυχεῖν, καὶ ἀνηβῆσαι ἂν πάλιν δοκῶ μοι καὶ οὔτε
 ζῶν ἂν ἔτι αἰσχυνοίμην οὔτε ἀποθνήσκων ἀνιώμενος
 ἂν τελευτᾶν δοκῶ.

Cyrus accepts his services — they interchange pledges.

- 5 2. Ὁ μὲν οὕτως εἶπε· Κῦρος δ' ἀπεκρίνατο, Ἄλλ' ἦνπερ, ὦ Γωβρύα, καὶ φρονῶν φαίνη ὅσαπερ λέγεις πρὸς ἡμᾶς, δέχομαί τε ἱκέτην σε καὶ τιμωρήσειν σοι τοῦ παιδὸς σὺν θεοῖς ὑπισχνούμαι. λέξον δέ μοι, ἔφη, εἰάν σοι ταῦτα ποιῶμεν καὶ τὰ τεῖχῃ σε ἔχειν ἐῷμεν καὶ
 10 τὴν χώραν καὶ τὰ ὄπλα καὶ τὴν δύναμιν ἦνπερ πρόσθεν εἶχες, σὺ ἡμῖν τί ἀντὶ τούτων ὑπηρετήσεις; ὁ δὲ εἶπε, Τὰ μὲν τεῖχῃ, ὅταν ἔλθῃς, οἰκόν σοι παρέξω· δασμὸν δὲ τῆς χώρας ὅνπερ ἔφερον ἐκείνῳ σοὶ ἀποίσω καὶ ὅποι ἂν στρατεύῃ, συστρατεύσομαι τὴν
 15 ἐκ τῆς χώρας δύναμιν ἔχων. ἔστι δέ μοι, ἔφη, καὶ θυγάτηρ παρθένος ἀγαπητὴ γάμου ἤδη ὡραία, ἣν ἐγὼ πρόσθεν μὲν ὤμην τῷ νῦν βασιλεύοντι γυναῖκα τρέφειν· νῦν δὲ αὐτὴ τέ μοι ἢ θυγάτηρ πολλὰ γοω-
 μένη ἱκέτευσε μὴ δοῦναι αὐτὴν τῷ τοῦ ἀδελφοῦ φονεῖ,
 20 ἐγὼ τε ὡσαύτως γιγνώσκω. νῦν δέ σοι δίδωμι βουλεύσασθαι καὶ περὶ ταύτης οὕτως ὥσπερ ἂν καὶ ἐγὼ βουλεύων περὶ σέ φαίνωμαι. οὕτω δὲ ὁ Κῦρος εἶπεν, Ἐπὶ τούτοις, ἔφη, ἐγὼ ἀληθευομένοις δίδωμί σοι τὴν ἐμὴν καὶ λαμβάνω τὴν σὴν δεξιάν· θεοὶ δ' ἡμῖν μάρτυ-
 25 ρες ἔστων. ἐπεὶ δὲ ταῦτα ἐπράχθη, ἀπιέναι τε κελεύει τὸν Γωβρύαν ἔχοντα τὰ ὄπλα καὶ ἐπήρετο πόσις τις

ὁδὸς ὡς αὐτὸν εἶη, ὡς ἤξων. ὁ δ' ἔλεγεν, *Ἦν αὖριον ἱῆς πρῶ, τῇ ἐτέρᾳ ἂν αὐλίζοιο παρ' ἡμῖν.

Οὕτω δὴ οὗτος μὲν ὥχετο ἡγεμόνα καταλιπών. οἱ δὲ Μῆδοι παρήσαν, τοῖς μάγοις ἀποδόντες τὰ τῶν θεῶν, 5 καὶ διέδωκαν πάντα τὰ ἄλλα.

Visit of Cyrus to Gobryas—what he found in the castle.

3. Δευτεραῖοι δὲ οὖν ἀμφὶ δεῖλῃν γίνονται Κῦρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ πρὸς τῷ Γωβρύου χωρίῳ, καὶ ὁρῶσιν ὑπερίσχυρόν τε τὸ ἔρυμα καὶ ἐπὶ τῶν τειχῶν πάντα παρεσκευασμένα ὡς ἂν κράτιστα ἀπομάχοιτο· καὶ 10 βούς δὲ πολλοὺς καὶ πάμπολλα πρόβατα ὑπὸ τὰ ἔρυμνὰ προσηγμένα ἐώρων. πέμψας δ' ὁ Γωβρύας πρὸς τὸν Κῦρον ἐκέλευσε περιελάσαντα ἰδεῖν ἥ ἢ πρόσδοδος εὐπετεστάτῃ, εἴσω δὲ πέμψαι πρὸς ἑαυτὸν τῶν πιστῶν τινας, οἵτινες αὐτῷ τὰ ἔνδον ἰδόντες ἀπαγ- 15 γελοῦσιν. οὕτω δὴ ὁ Κῦρος αὐτὸς μὲν τῷ ὄντι βουλό- μενος ἰδεῖν εἴ που εἶη αἰρέσιμον τὸ τεῖχος, εἰ ψευδὴς φαίνοιτο ὁ Γωβρύας, περιήλανε πάντοθεν, ἐώρα τε ἰσχυρότερα πάντα ἢ προσελθεῖν· οὓς δ' ἔπεμψε πρὸς Γωβρύαν, ἀπήγγελλον τῷ Κύρῳ ὅτι τοσαῦτα εἶη 20 ἔνδον ἀγαθὰ ὅσα ἐπ' ἀνθρώπων γενεάν, ὡς σφίσι δοκεῖν, μὴ ἂν ἐπιλιπεῖν τοὺς ἔνδον ὄντας. ὁ μὲν δὴ Κῦρος ἐν φροντίδι ἦν ὃ τι ποτ' εἶη ταῦτα, ὁ δὲ Γωβρύας αὐτός τε ἐξῆι πρὸς αὐτὸν καὶ τοὺς ἔνδοθεν πάντας ἐξῆγε φέροντας οἶνον, ἄλφита, ἄλευρα, ἄλλους 25 δὲ ἐλαύνοντας βούς, αἶγας, οἷς, σῦς, καὶ εἴ τι βρωτόν, πάντα ἱκανὰ προσῆγον ὡς δειπνῆσαι πᾶσαν τὴν σὺν Κύρῳ στρατιάν.

Gobryas surrenders himself and all his property to Cyrus.

4. Ὁ δὲ Γωβρύας, ἐπεὶ πάντες αὐτῷ οἱ ἄνδρες
 ἔξω ἦσαν, εἰσιέναι τὸν Κῦρον ἐκέλευσεν ὅπως νομίζοι
 ἀσφαλέστατον. προεισπέμψας οὖν ὁ Κῦρος προσκό-
 5 πους καὶ δύναμιν αὐτὸς οὕτως εἰσῆει. ἐπεὶ δ' εἰσῆλ-
 θεν ἀναπεπταμένους τὰς πύλας ἔχων, παρεκάλει τοὺς
 φίλους πάντας καὶ ἄρχοντας τῶν μεθ' ἑαυτοῦ. ἐπειδὴ
 δὲ ἔνδον ἦσαν, ἐκφέρων ὁ Γωβρύας φιάλας χρυσᾶς
 καὶ πρόχους καὶ κάλ-
 10 πιδας καὶ κόσμον παν-
 τοῖον καὶ δαρεικοὺς ἀμέ-
 τρους τινὰς καὶ πάντα
 καλὰ πολλά, τέλος τὴν
 θυγατέρα, δεινόν τι κάλ-
 15 λος καὶ μέγεθος, πενθι-
 κῶς δ' ἔχουσιν τοῦ ἀδελ-
 φοῦ τεθνηκότος, ἐξάγων
 ὧδε εἶπεν· Ἐγὼ σοι, ὦ
 Κῦρε, τὰ μὲν χρήματα

Πρόχους καὶ κάλπιδες.

ταῦτα δωροῦμαι, τὴν δὲ θυγατέρα ταύτην ἐπιτρέπω
 20 διαθέσθαι ὅπως ἂν σὺ βούλῃ· ἱκετεύομεν δέ, ἐγὼ μὲν
 καὶ πρόσθεν τοῦ υἱοῦ, αὕτη δὲ νῦν τοῦ ἀδελφοῦ τιμω-
 ρὸν γενέσθαι σε. ὁ δὲ Κῦρος πρὸς ταῦτα εἶπεν, Ἄλλ'
 ἐγὼ σοὶ μὲν καὶ τότε ὑπεσχόμην ἀψευδοῦντός σου τι-
 μωρήσειν εἰς δύναμιν· νῦν δὲ ὅτε ἀληθεύοντά σε ὀρώ,
 25 ἤδη ὀφείλω τὴν ὑπόσχεσιν, καὶ ταύτῃ ὑπισχνοῦμαι τὰ
 αὐτὰ ταῦτα σὺν θεοῖς ποιήσειν. καὶ τὰ μὲν χρήματα
 ταῦτα, ἔφη, ἐγὼ μὲν δέχομαι, δίδωμι δ' αὐτὰ τῇ παιδί
 ταύτῃ κακέίνω ὅς ἂν γήμη αὐτήν.

Gobryas dines with Cyrus and remarks on Persian manners.

5. Τοσαῦτ' εἰπὼν δεξιάν τε λαβὼν τοῦ Γωβρύου καὶ ἀναστὰς ἐξῆει, καὶ τοὺς μεθ' αὐτοῦ ἐξῆγεν ἅπαντας· καὶ πολλὰ δεομένου τοῦ Γωβρύου ἔνδον δειπνεῖν οὐκ ἠθέλησεν, ἀλλ' ἐν τῷ στρατοπέδῳ ἐδείπνει καὶ τὸν
 5 Γωβρύαν σύνδειπνον παρέλαβεν. ἐπὶ στιβάδος δὲ κατακλιθεὶς ἤρετο αὐτὸν ὧδε· Εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ Γωβρύα, πότερον οἶε σοὶ εἶναι πλείῳ ἢ ἐκάστῳ ἡμῶν στρώματα; καὶ ὃς εἶπεν, Ὑμῶν νῆ Δί' εὖ οἶδ' ὅτι, ἔφη, καὶ στρώματα πλείῳ ἐστὶ καὶ κλῖναι, καὶ οἰκία
 10 γε πολὺ μείζων ἢ ὑμετέρα τῆς ἐμῆς, οἷ γε οἰκία μὲν χρῆσθε γῇ τε καὶ οὐρανῷ, κλῖναι δ' ὑμῶν εἰσιν ὀπόσαι εὐναὶ γένοιντ' ἂν ἐπὶ γῆς· στρώματα δὲ νομίζετε οὐχ ὅσα πρόβατα φύει, ἀλλ' ὅσα ὄρη τε καὶ πεδία ἀνίησι. τὸ μὲν δὴ πρῶτον συνδειπνῶν αὐτοῖς ὁ Γωβρύας καὶ
 15 ὁρῶν τὴν φαυλότητα τῶν παρατιθεμένων βρωμάτων πολὺ σφᾶς ἐνόμιζεν ἐλευθεριωτέρους εἶναι αὐτῶν· ἐπεὶ δὲ κατενόησε τὴν μετριότητα τῶν συσσίτων· ἐπ' οὐδενὶ γὰρ βρώματι οὐδὲ πώματι Πέρσης ἀνὴρ τῶν πεπαιδευμένων οὐτ' ἂν ὄμμασιν ἐκπεπληγμένος κατα-
 20 φανῆς γένοιτο οὔτε ἀρπαγῇ οὔτε τῷ νῷ μὴ οὐχὶ προσκοπεῖν ἅπερ ἂν καὶ μὴ ἐπὶ σίτῳ ὦν· ἀλλ' ὥσπερ οἱ ἵππικοὶ διὰ τὸ μὴ ταράττεσθαι ἐπὶ τῶν ἵππων δύνανται ἅμα ἵππεύοντες καὶ ὁρᾶν καὶ ἀκούειν καὶ λέγειν τὸ δέον, οὕτω καὶ ἐκεῖνοι ἐν τῷ σίτῳ οἴονται δεῖν φρόνιμοι
 25 καὶ μέτριοι φαίνεσθαι· τὸ δὲ κεκινήσθαι ὑπὸ τῶν βρωμάτων καὶ τῆς πόσεως πάνυ αὐτοῖς ὑικὸν δοκεῖ εἶναι· ἐνενόησε δὲ αὐτῶν καὶ ὡς ἐπηρώτων ἀλλήλους τοιαῦτα οἷα ἐρωτηθῆναι ἡδιον ἢ μὴ καὶ ἔσκωπτον οἷα

σκωφθῆναι ἡδιον ἢ μή· ἃ τε ἔπαιζον ὥς πολὺ μὲν ὕβρεως ἀπῆν, πολὺ δὲ τοῦ αἰσχροῦ τι ποιεῖν, πολὺ δὲ τοῦ χαλεπαίνεσθαι πρὸς ἀλλήλους. μέγιστον δ' αὐτῷ ἔδοξεν εἶναι τὸ ἐν στρατείᾳ ὄντας τῶν εἰς τὸν
 5 αὐτὸν κίνδυνον ἐμβαινόντων μηδενὸς οἶεσθαι δεῖν πλείω παρατίθεσθαι, ἀλλὰ τοῦτο νομίζειν ἡδίστην εὐωχίαν εἶναι τοὺς συμμαχεσθαι μέλλοντας ὅτι βελτίστους παρασκευάζειν. τότε μὲν δὴ ταῦτ' εἰπόντες ἀπῆλθον ἐκάτερος ἐπὶ τὰ προσήκοντα.

A second invasion of Assyria—Gobryas receives much of the booty.

10 6. Οὕτω μὲν δὴ πορευόμενοι τεταρταῖοι πρὸς τοῖς ὀρίοις τῆς Γωβρύου χώρας ἐγένοντο. ὥς δὲ ἐν τῇ πολεμίᾳ ἦν, κατέστησε λαβὼν ἐν τάξει μεθ' ἑαυτοῦ τοὺς τε πεζοὺς καὶ τῶν ἱππέων ὁπόσους ἔδόκει καλῶς αὐτῷ ἔχειν· τοὺς δ' ἄλλους ἱππέας ἀφῆκε καταθεῖν,
 15 καὶ ἐκέλευσε τοὺς μὲν ὅπλα ἔχοντας κατακαίνειν, τοὺς δ' ἄλλους καὶ πρόβατα ὅσα ἂν λάβωσι πρὸς αὐτὸν ἄγειν. ἐκέλευσε δὲ καὶ τοὺς Πέρσας συγκαταθεῖν· καὶ ἦκον πολλοὶ μὲν αὐτῶν κατακεκυλισμένοι ἀπὸ τῶν ἱππων, πολλοὶ δὲ καὶ λείαν πλείστην ἄγοντες.
 20 ὥς δὲ παρῆν ἡ λεία, συγκαλέσας τοὺς τε τῶν Μήδων ἄρχοντας καὶ τῶν Ὑρκανίων καὶ τοὺς ὁμοτίμους ἔλεξεν ὧδε. Ἄνδρες φίλοι, ἐξένισεν ἡμᾶς ἅπαντας πολλοῖς ἀγαθοῖς Γωβρύας. εἰ οὖν, ἔφη, τοῖς θεοῖς ἐξελόντες τὰ νομιζόμενα καὶ τῇ στρατιᾷ τὰ ἱκανὰ τὴν ἄλλην
 25 τούτῳ δοίημεν λείαν, ἂρ' ἂν, ἔφη, καλὸν ποιήσαιμεν τῷ εὐθὺς φανεροῖ εἶναι ὅτι καὶ τοὺς εὖ ποιοῦντας πειρώμεθα νικᾶν εὖ ποιοῦντες; ὥς δὲ τοῦτ' ἤκουσαν,

πάντες μὲν ἐπήνουν, πάντες δ' ἐνεκωμίαζον· εἷς δὲ
καὶ ἔλεξεν ὧδε· Πάνν, ἔφη, ὦ Κῦρε, τοῦτο ποιήσο-
μεν· καὶ γάρ μοι δοκεῖ, ἔφη, ὁ Γωβρύας πτωχούς
τινας ἡμᾶς νομίζειν, ὅτι οὐ δαρεικῶν μεστοὶ ἤκομεν
5 οὐδὲ ἐκ χρυσῶν πίνομεν φιαλῶν· εἰ δὲ τοῦτο ποιήσο-
μεν, γνοίῃ ἄν, ἔφη, ὅτι ἔστιν ἐλευθερίους εἶναι καὶ
ἄνευ χρυσοῦ. Ἄγε δὴ, ἔφη, τὰ τῶν θεῶν ἀποδόντες
τοῖς μάγοις καὶ ὅσα τῇ στρατιᾷ ἱκανὰ ἐξελόντες
τάλλα καλέσαντες τὸν Γωβρύαν δότε αὐτῷ· οὕτω δὴ
10 λαβόντες ἐκεῖνοι ὅσα ἔδει τάλλα ἔδοσαν τῷ Γωβρύᾳ.

On to Babylon—a rejected challenge.

7. Ἐκ τούτου δὴ ἦει πρὸς Βαβυλῶνα παραταξάμε-
νος ὥσπερ ὅτε ἡ μάχη ἦν. ὥς δ' οὐκ ἀντεξῆσαν οἱ
Ἀσσύριοι, ἐκέλευσεν ὁ Κῦρος τὸν Γωβρύαν προσελά-
σαντα εἰπεῖν ὅτι εἰ βούλεται ὁ βασιλεὺς ἐξιώων ὑπὲρ
15 τῆς χώρας μάχεσθαι, καὶν αὐτὸς σὺν ἐκείνῳ μάχοιτο·
εἰ δὲ μὴ ἀμυνεῖ τῇ χώρᾳ, ὅτι ἀνάγκη τοῖς κρατοῦσι
πείθεσθαι. ὁ μὲν δὴ Γωβρύας προσήλασεν ἔνθα
ἀσφαλὲς ἦν ταῦτα εἰπεῖν, ὁ δ' αὐτῷ ἐξέπεμψεν ἀπο-
κρινόμενον τοιάδε· Δεσπότης ὁ σὸς λέγει, ὦ Γω-
20 βρύα, Οὐχ ὅτι ἀπέκτεινά σου τὸν υἱὸν μεταμέλει μοι,
ἀλλ' ὅτι οὐ καὶ σὲ προσαπέκτεινα. μάχεσθαι δὲ ἐὰν
βούλησθε, ἤκετε εἰς τριακοστὴν ἡμέραν· νῦν δ' οὐπω
ἡμῖν σχολή· ἔτι γὰρ παρασκευαζόμεθα. ὁ δὲ Γω-
βρύας εἶπεν, Ἀλλὰ μήποτε σοι λήξειεν αὕτη ἡ μετα-
25 μέλεια· δῆλον γὰρ ὅτι ἀνιῶ σέ τι, ἐξ οὗ αὕτη σε ἡ
μεταμέλεια ἔχει. ὁ δὲ δὴ Κῦρος ἀκούσας τὰ τοῦ
Ἀσσυρίου ἀπήγαγε τὸ στράτευμα.

A traitor in the ranks — Cyrus rescues Gadatas.

8. Ἐκ δὲ τοῦ Γαδάτου ἱππικοῦ τῶν δυνατῶν τις ἀνδρῶν ἐπεὶ ἑώρα αὐτὸν ἀφεςτηκότα ἀπὸ τοῦ Ἀσσυρίου, ἐνόμισεν, εἴ τι οὗτος πάθοι, αὐτὸς ἂν λαβεῖν παρὰ τοῦ Ἀσσυρίου πάντα τὰ Γαδάτου· οὕτω δὴ
 5 πέμπει τινὰ τῶν ἑαυτοῦ πιστῶν πρὸς τὸν Ἀσσύριον καὶ κελεύει τὸν ἰόντα, εἰ καταλάβοι ἤδη ἐν τῇ Γαδάτου χώρα τὸ Ἀσσύριον στράτευμα, λέγειν τῷ Ἀσσυρίῳ ὅτι εἰ βούλοιο ἐνεδρεῦσαι, λάβοι ἂν Γαδάταν καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ. δηλοῦν δὲ ἐνετέλλετο ὅσην τε εἶχεν
 10 ὁ Γαδάτας δύναμιν καὶ ὅτι Κῦρος οὐ συνείπετο αὐτῷ· καὶ τὴν ὁδὸν ἐδήλωσεν ἥ προσιέναι μέλλοι. προσεπέστειλε δὲ τοῖς αὐτοῦ οἰκέταις, ὡς πιστεύοιτο μᾶλλον, καὶ τὸ τεῖχος ὃ ἐτύγχανεν αὐτὸς ἔχων ἐν τῇ Γαδάτου χώρα παραδοῦναι τῷ Ἀσσυρίῳ καὶ τὰ ἐνόντα· ἥξειν
 15 δὲ καὶ αὐτὸς ἔφασκεν, εἰ μὲν δύναιτο, ἀποκτείνας Γαδάταν, εἰ δὲ μή, ὡς σὺν τῷ Ἀσσυρίῳ τὸ λοιπὸν ἐσόμενος· ἐπεὶ δὲ ὁ ἐπὶ ταῦτα ταχθεὶς ἐλαύνων ὡς δυνατὸν ἦν τάχιστα ἀφικνεῖται πρὸς τὸν Ἀσσύριον καὶ ἐδήλωσεν ἐφ' ἃ ἦκοι, ἀκούσας ἐκεῖνος τό τε χωρίον
 20 εὐθὺς παρέλαβε καὶ πολλὴν ἵππον ἔχων καὶ ἄρματα ἐνήδρευεν ἐν κώμαις ἀθρόαις. ὁ δὲ Γαδάτας ὡς ἐγγὺς ἦν τούτων τῶν κωμῶν, πέμπει τινὰς προδιερευνησομένους. ὁ δὲ Ἀσσύριος ὡς ἔγνω προσιόντας τοὺς διερευνητάς, φεύγειν κελεύει ἄρματα ἐξαναστάντα δύο ἢ
 25 τρία καὶ ἵππους ὀλίγους, ὡς δὴ φοβηθέντας καὶ ὀλίγους ὄντας. οἱ δὲ διερευνηταὶ ὡς εἶδον ταῦτα, αὐτοὶ τε ἐδίωκον καὶ τῷ Γαδάτᾳ κατέσειον· καὶ ὃς ἐξαπατηθεὶς διώκει ἀνὰ κράτος. οἱ δὲ Ἀσσύριοι, ὡς ἐδόκει

ἀλώσιμος εἶναι ὁ Γαδάτας, ἀνίστανται ἐκ τῆς ἐνέδρας.
 καὶ οἱ μὲν ἀμφὶ Γαδάταν ἰδόντες ὥσπερ εἰκὸς ἔφευγον,
 οἱ δ' αὖ ὥσπερ εἰκὸς ἐδίωκον. καὶ ἐν τούτῳ ὁ ἐπιβου-
 λεύων τῷ Γαδάτᾳ παίει αὐτόν, καὶ καιρίας μὲν πληγῆς
 5 ἀμαρτάνει, τύπτει δὲ αὐτὸν εἰς τὸν ὦμον καὶ τιτρώσκει.
 ποιήσας δὲ τοῦτο ἐξίσταται, ἕως σὺν τοῖς διώκουσιν
 ἐγένετο· ἐπεὶ δ' ἐγνώσθη ὅς ἦν, ὁμοῦ δὴ ὦν τοῖς
 Ἀσσυρίοις προθύμως ἐκτείνων τὸν ἵππον σὺν τῷ
 βασιλεῖ ἐδίωκεν. ἐνταῦθα δὲ ἠλίσκοντο μὲν δῆλον
 10 ὅτι οἱ βραδυτάτους ἔχοντες τοὺς ἵππους ὑπὸ τῶν
 ταχίστους· ἤδη δὲ μάλα πάντες πιεζόμενοι διὰ τὸ
 κατατετρῦσθαι ὑπὸ τῆς πορείας οἱ τοῦ Γαδάτου ἱππεῖς
 καθορῶσι τὸν Κῦρον προσιόντα σὺν τῷ στρατεύματι·
 δοκεῖν δὲ χρῆ ἀσμένους καὶ ὥσπερ εἰς λιμένα ἐκ χει-
 15 μῶνος προσφέρεσθαι αὐτούς.

The enemy routed with great loss — meeting of Cyrus and Gadatas.

9. Ὁ δὲ Κῦρος τὸ μὲν πρῶτον ἐθαύμασεν· ὥς δ'
 ἔγνω τὸ πρᾶγμα, ἕως πάντες ἐναντίοι ἤλαννον, ἐναντίος
 καὶ αὐτὸς ἐν τάξει ἤγε τὴν στρατιάν· ὥς δὲ γνόντες οἱ
 πολέμιοι τὸ ὃν ἐτράποντο εἰς φυγὴν, ἐνταῦθα ὁ Κῦρος
 20 διώκειν ἐκέλευσε τοὺς πρὸς τοῦτο τεταγμένους, αὐτὸς
 δὲ σὺν τοῖς ἄλλοις εἶπετο ὥς ᾤετο συμφέρειν. ἐνταῦθα
 δὲ καὶ ἄρματα ἠλίσκετο, ἓν μὲν καὶ ἐκπιπτόντων τῶν
 ἡνιόχων, τῶν μὲν ἐν τῇ ἀναστροφῇ, τῶν δὲ καὶ ἄλλως,
 ἓν μὲν καὶ περιτεμνόμενα ὑπὸ τῶν ἱππέων ἠλίσκετο.
 25 καὶ ἀποκτείνουσι δὲ ἄλλους τε πολλοὺς καὶ τὸν παί-
 σαντα Γαδάταν. τῶν μέντοι πεζῶν Ἀσσυρίων, οἱ
 ἔτυχον τὸ Γαδάτου χωρίον πολιορκοῦντες, οἱ μὲν εἰς

τὸ τεῖχος κατέφυγον τὸ ἀπὸ Γαδάτου ἀποστάν, οἱ
 δὲ φθάσαντες εἰς πόλιν τιὰ τοῦ Ἀσσυρίου μεγάλην,
 ἔνθα καὶ αὐτὸς σὺν τοῖς ἵπποις καὶ τοῖς ἄρμασι
 κατέφυγεν ὁ Ἀσσύριος. Κῦρος μὲν δὴ διαπραξάμε-
 5 νος ταῦτα ἐπαναχωρεῖ εἰς τὴν Γαδάτου χώραν· καὶ
 προστάξας οἷς ἔδει ἀμφὶ τὰ αἰχμάλωτα ἔχειν, εὐθὺς
 ἐπορεύετο, ὥς ἐπισκέψαιτο τὸν Γαδάταν πῶς ἔχοι ἐκ
 τοῦ τραύματος. πορευομένῳ δὲ αὐτῷ ὁ Γαδάτας ἐπι-
 δεδεμένος ἤδη τὸ τραῦμα ἀπαντᾷ. ἰδὼν δὲ αὐτὸν
 10 ὁ Κῦρος ἦσθη τε καὶ εἶπεν, Ἐγὼ δὲ πρὸς σέ ἦα
 ἐπισκεψόμενος ὅπως ἔχεις. Ἐγὼ δέ γ', ἔφη ὁ Γαδά-
 τας, ναὶ μὰ τοὺς θεοὺς σέ ἐπαναθεασόμενος ἦα ὁποῖός
 τίς ποτε φαίνει ἰδεῖν ὁ τοιαύτην ψυχὴν ἔχων· ὅστις
 οὐτ' οἶδα ἔγωγε ὃ τι νῦν ἐμοῦ δεόμενος οὔτε μὴν
 15 ὑποσχόμενός γέ μοι ταῦτα πράξειν οὔτε εὖ πεπονθὼς
 ὑπ' ἐμοῦ εἰς γε τὸ ἴδιον οὐδ' ὀτιοῦν, ἀλλ' ὅτι τοὺς
 φίλους ἔδοξά σοί τι ὀνῆσαι, οὕτω μοι προθύμως
 ἐβοήθησας ὥς νῦν τὸ μὲν ἐπ' ἐμοὶ οἴχομαι, τὸ δ'
 ἐπὶ σοὶ σέσωσμαι. καὶ ὁ Κῦρος πρὸς ταῦτα εἶπεν
 20 ὦδε· ὦ Γαδάτα, ἦ πολὺν μείζον παρεῖς θαῦμα ἐμέ
 νῦν θαυμάζεις. Καὶ τί δὴ τοῦτ' ἔστιν; ἔφη ὁ Γαδά-
 τας. Ὅτι τοσοῦτοι μὲν, ἔφη, Περσῶν ἐσπούδασαν
 περὶ σέ, τοσοῦτοι δὲ Μήδων, τοσοῦτοι δὲ Ὑρκανίων,
 πάντες δὲ οἱ παρόντες Ἀρμενίων καὶ Σακῶν. καὶ
 25 ὁ Γαδάτας ἐπηύξατο, Ἀλλ', ὦ Ζεῦ, ἔφη, καὶ τούτοις
 πόλλ' ἀγαθὰ δοῖεν οἱ θεοί, καὶ πλείστα τῷ αἰτίῳ τοῦ
 καὶ τούτους τοιούτους εἶναι. ὅπως μέντοι οὓς ἐπαινεῖς
 τούτους, ὦ Κῦρε, ξενίσωμεν καλῶς, δέχου τάδε ξένια
 οἷα ἐγὼ δύναμαι. ἅμα δὲ προῆγε πάμπολλα, ὥστε

καὶ θύειν τὸν βουλόμενον καὶ ξενίζεσθαι πᾶν τὸ
στράτευμα ἀξίως τῶν καλῶς πεποιημένων καὶ καλῶς
συμβάντων.

*Cyrus arranges with the Assyrians to leave unmolested those engaged
in agriculture.*

10. Ἐννοήσας δὲ ὅτι οἱ πρὸς αὐτὸν ἀφεστηκότες
5 ὄντες πλησίον Βαβυλῶνος κακῶς πείσονται, ἣν μὴ
αὐτὸς αἰεὶ παρῇ, οὕτως ὅσους τε τῶν πολεμίων ἀφίει,
τούτους ἐκέλευε λέγειν τῷ Ἀσσυρίῳ, καὶ αὐτὸς κή-
ρυκα ἔπεμψε πρὸς αὐτὸν ταῦτα λέγοντα, ὅτι ἔτοιμος
εἶη τοὺς ἐργαζομένους τὴν γῆν ἔαν καὶ μὴ ἀδικεῖν, εἰ
10 κακῆϊνος βούλοιτο ἔαν ἐργάζεσθαι τοὺς τῶν πρὸς ἑαν-
τὸν ἀφεστηκόντων ἐργάτας. καίτοι, ἔφη, σὺ μὲν ἦν
καὶ δύνῃ κωλύειν, ὀλίγους τινὰς κωλύσεις· ὀλίγη γάρ
ἐστι χώρα ἢ τῶν πρὸς ἑμὲ ἀφεστηκόντων· ἐγὼ δὲ πολ-
λὴν ἂν σοι χώραν ἐφῆν ἐνεργὸν εἶναι. εἰς δὲ τὴν τοῦ
15 καρποῦ κομιδὴν, ἔαν μὲν πόλεμος ᾗ, ὁ ἐπικρατῶν οἶμαι
καρπώσεται· ἔαν δὲ εἰρήνη, δῆλον, ἔφη, ὅτι σύ. ἔαν
μέντοι τις ἢ τῶν ἐμῶν ὅπλα ἀνταίρηται σοὶ ἢ τῶν σῶν
ἐμοί, τούτους, ἔφη, ὥς ἂν δυνώμεθα ἑκάτεροι ἀμυνού-
μεθα. ταῦτα ἐπιστείλας τῷ κήρυκι ἔπεμψεν αὐτόν.
20 οἱ δὲ Ἀσσύριοι ὥς ἤκουσαν ταῦτα, πάντα ἐποιοῦν
πείθοντες τὸν βασιλέα συγχωρῆσαι ταῦτα καὶ ὅτι
μικρότατον τοῦ πολέμου λιπεῖν. καὶ ὁ Ἀσσύριος
μέντοι εἴτε καὶ ὑπὸ τῶν ὁμοφύλων πεισθεὶς εἴτε καὶ
αὐτὸς οὕτω βουλευθεὶς συνήνεσε ταῦτα· καὶ ἐγένοντο
25 συνθήκαι τοῖς μὲν ἐργαζομένοις εἰρήνην εἶναι, τοῖς δ'
ὀπλοφόροις πόλεμον. ταῦτα μὲν δὴ διεπέπρακτο περὶ

τῶν ἐργατῶν ὁ Κῦρος· τὰς μέντοι νομὰς τῶν κτηνῶν
 τοὺς μὲν ἑαυτοῦ φίλους ἐκέλευσε καταθέσθαι, εἰ βού-
 λουτο, ἐν τῇ ἑαυτῶν ἐπικρατείᾳ· τὴν δὲ τῶν πολεμίων
 λείαν ἦγον ὁπόθεν δύναιτο, ὅπως εἴη ἡ στρατεία ἡδίω
 5 τοῖς συμμάχοις. οἱ μὲν γὰρ κίνδυνοι οἱ αὐτοὶ καὶ ἄνευ
 τοῦ λαμβάνειν τὰπιτήδεια, ἡ δ' ἐκ τῶν πολεμίων τροφὴ
 κουφοτέρα τὴν στρατείαν ἐδόκει παρέχειν.

Gobryas offers Cyrus many gifts—Cyrus accepts only some horses.

11. Ἐπεὶ δὲ παρεσκευάζετο ἤδη ὁ Κῦρος ὡς ἀπιών,
 παρῇν ὁ Γαδάτας ἄλλα τε δῶρα πολλὰ καὶ παντοῖα
 10 φέρων καὶ ἄγων ὡς ἂν ἐξ οἴκου μεγάλου, καὶ ἵππους
 δὲ ἦγε πολλοὺς ἀφελόμενος τῶν ἑαυτοῦ ἱππέων οἷς
 ἠπιστῇκε διὰ τὴν ἐπιβουλήν. ὡς δ' ἐπλησίασεν,
 ἔλεξε τοιαύδε. ὦ Κῦρε, νῦν μὲν σοι ἐγὼ ταῦτα δί-
 δωμι ἐν τῷ παρόντι, καὶ χρῶ αὐτοῖς, ἐὰν δέη τι·
 15 νόμιζε δ', ἔφη, καὶ τᾶλλα πάντα τὰμὰ σὰ εἶναι.

Καὶ ὁ Κῦρος ἀκούσας ἔλεξεν ὧδε. Ἄλλα τοὺς μὲν
 ἵππους δέχομαι, ἔφη· σέ τε γὰρ ὠφελήσω εὐνουστέ-
 ροις δοὺς αὐτοὺς ἢ νῦν σοι εἶχον, ὡς ἔοικεν, ἐγὼ τε
 οὗ δὴ πάλαι ἐπιθυμῶ, τὸ Περσῶν ἱππικὸν θᾶττον
 20 ἐκπληρώσω εἰς τοὺς μυρίους ἱππέας· τὰ δ' ἄλλα
 χρήματα σὺ ἀπαγαγὼν φύλαττε, ἔστ' ἂν ἐμὲ ἴδῃς
 ἔχοντα ὥστε σοῦ μὴ ἡττᾶσθαι ἀντιδωρούμενον· εἰ δὲ
 πλείω μοι διδοὺς ἀπίοις ἢ λαμβάνοις παρ' ἐμοῦ, μὰ
 τοὺς θεοὺς οὐκ οἶδ' ὅπως ἂν δυναίμην μὴ αἰσχύνεσθαι.
 25 πρὸς ταῦτα ὁ Γαδάτας εἶπεν, Ἄλλα ταῦτα μὲν, ἔφη,
 πιστεύω σοι· ὁρῶ γάρ σου τὸν τρόπον· φυλάττειν
 μέντοι ὅρα εἰ ἐπιτήδειός εἰμι. ἕως μὲν γὰρ φίλοι

ἤμεν τῷ Ἀσσυρίῳ, καλλίστη ἐδόκει εἶναι ἢ τοῦ ἐμοῦ
πατρὸς κτῆσις· τῆς γὰρ μεγίστης πόλεως Βαβυλῶνος
ἐγγὺς οὔσα ὅσα μὲν ὠφελείσθαι ἔστιν ἀπὸ μεγάλης
πόλεως, ταῦτα ἀπελαύομεν, ὅσα δὲ ἐνοχλείσθαι, οἷ-
5 καδε δεῦρ' ἀπιόντες τούτων ἐκποδὼν ἤμεν· νῦν δ'
ἐπεὶ ἐχθροὶ ἐσμεν, δῆλον ὅτι ἐπειδὰν σὺ ἀπέλθῃς,
καὶ αὐτοὶ ἐπιβουλευσόμεθα καὶ ὁ οἶκος ὅλος, καὶ
οἶμαι λυπηρῶς βιωσόμεθα ὅλως τοὺς ἐχθροὺς καὶ
πλησίον ἔχοντες καὶ κρείττους ἡμῶν αὐτῶν ὁρῶντες.

Gadatas invited to join Cyrus with his friends.

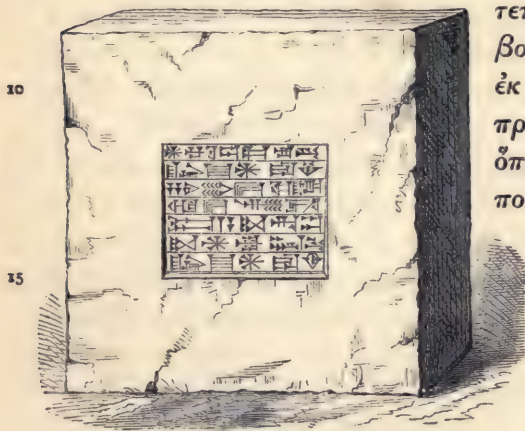
12. Ἀκούσαντι ταῦτα τῷ Κύρῳ ἔδοξεν ἄξια ἐπιμε-
λείας λέγειν· καὶ εὐθὺς εἶπε, Τί οὖν, ἔφη, ὦ Γαδάτα,
οὐχὶ τὰ μὲν τείχη φυλακῇ ἐχυρὰ ἐποιήσαμεν, ὅπως
ἂν σοι σὰ ἢ χρῆσθαι ἀσφαλῶς, ὁπόταν εἰς αὐτὰ ἵης·
αὐτὸς δὲ σὺν ἡμῖν στρατεύει, ἵνα ἦν οἱ θεοὶ ὥσπερ
15 νῦν σὺν ἡμῖν ὦσιν, οὗτος σὲ φοβῆται, ἀλλὰ μὴ σὺν
τούτῳ; ὅ τι δὲ ἡδύ σοι ὁρᾶν τῶν σῶν ἢ ὅτῳ συνῶν
χαίρεις, ἔχων σὺν σαυτῷ πορεύου. καὶ σύ τ' ἂν ἐμοί,
ὥς γ' ἐμοὶ δοκεῖ, πάννυχός μοι εἴης, ἐγὼ τε σοὶ ὅσα
ἂν δύνωμαι πειράσομαι. ἀκούσας ταῦτα ὁ Γαδάτας
25 ἀνέπνευσέ τε καὶ εἶπεν, Ἄρ' οὖν, ἔφη, δυναίμην ἂν
συσκευασάμενος φθάσαι πρὶν σε ἐξιέναι; βούλομαι
γάρ τοι, ἔφη, καὶ τὴν μητέρα ἄγειν μετ' ἐμαυτοῦ.
Ναὶ μὰ Δί', ἔφη, φθήσκει μέντοι· ἐγὼ γὰρ ἐπισχῆσω
ἕως ἂν φῆς καλῶς ἔχειν. οὕτω δὲ ὁ Γαδάτας ἀπελ-
35 θὼν φύλαξι μὲν τὰ τείχη σὺν Κύρῳ ὠχυρώσατο, συνε-
σκευάσατο δὲ πάντα ὁπόσοις ἂν οἶκος μέγας καλῶς
οἰκοῖτο. ἦγετο δὲ καὶ τῶν ἑαυτοῦ τῶν τε πιστῶν οἷς

ἦδετο καὶ ὦν ἡπίσται πολλούς, ἀναγκάσας τοὺς μὲν καὶ
 γυναικάς ἄγειν, τοὺς δὲ καὶ ἀδελφούς, ὡς δεδεμένους
 τούτοις κατέχοι αὐτούς. καὶ τὸν μὲν Γαδάταν εὐθύς ὁ
 Κῦρος ἐν τοῖς περὶ αὐτὸν ἦει ἔχων καὶ ὁδῶν φραστῆρα
 5 καὶ ὑδάτων καὶ χιλοῦ καὶ σίτου, ὡς εἶη ἐν ἀφθονωτά-
 τοις στρατοπεδεύεσθαι.

A conference before Babylon—why Cyrus preferred to keep at a distance.

13. Ἐπεὶ δὲ πορευόμενος καθεώρα τὴν τῶν Βυβυ-
 λωνίων πόλιν καὶ ἔδοξεν αὐτῷ ἡ ὁδὸς ἣν ἦει παρ'
 αὐτὸ τὸ τεῖχος φέρειν, καλέσας τὸν Γωβρύαν καὶ τὸν
 10 Γαδάταν ἡρώτα εἰ εἶη ἄλλη ὁδός, ὥστε μὴ πάνυ ἐγγὺς
 τοῦ τείχους ἄγειν. καὶ ὁ Γωβρύας εἶπεν, Εἰσὶ μὲν,
 ὦ δέσποτα, καὶ πολλαὶ ὁδοί· ἀλλ' ἔγωγ', ἔφη, ὥμην
 καὶ βούλεσθαι ἄν σε νῦν ὅτι ἐγγυτάτῳ τῆς πόλεως
 ἄγειν, ἵνα καὶ ἐπιδείξαις αὐτῷ ὅτι τὸ στράτευμά σου
 15 ἦδη πολὺ τέ ἐστι καὶ καλόν· ἐπειδὴ καὶ ὅτε ἔλαττον
 εἶχες προσῆλθές τε πρὸς αὐτὸ τὸ τεῖχος καὶ ἐθεᾶτο
 ἡμᾶς οὐ πολλοὺς ὄντας· νῦν δὲ εἰ καὶ παρεσκευασμέ-
 νος τί ἐστιν, ὥσπερ πρὸς σέ εἶπεν ὅτι παρασκευάζοιτο
 ὡς μαχούμενός σοι, οἶδ' ὅτι ἰδόντι αὐτῷ τὴν σὴν δύνα-
 20 μιν πάλιν ἀπαρασκευότατα τὰ ἑαυτοῦ φανείται. καὶ
 ὁ Κῦρος πρὸς ταῦτα εἶπε, Δοκεῖς μοι, ὦ Γωβρύα, θαν-
 μάζειν ὅτι ἐν ᾧ μὲν χρόνῳ πολὺν μείονα ἔχων στρατιὰν
 ἦλθον, πρὸς αὐτὸ τὸ τεῖχος προσῆγον· νῦν δ' ἐπεὶ
 πλείονα δύναμιν ἔχω, οὐκ ἐθέλω ὑπ' αὐτὰ τὰ τεῖχη
 25 ἄγειν. ἀλλὰ μὴ θαύμαζε· οὐ γὰρ τὸ αὐτό ἐστι
 προσάγειν [καὶ παράγειν.] προσάγουσι μὲν γὰρ πάν-

τες οὕτω ταξάμενοι ὥς ἂν ἄριστοι εἶεν μάχεσθαι, παριέναι δὲ ἀνάγκη ἐστὶν ἐκτεταμέναις μὲν ταῖς ἀμάξαις, ἀνειρμένοις δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις σκευοφόροις ἐπὶ πολὺ· ταῦτα δὲ πάντα δεῖ προκεκαλύφθαι
 5 τοῖς ὀπλοφόροις καὶ μηδαμῇ τοῖς πολεμίοις γυμνὰ ὀπλων τὰ σκευοφόρα φαίνεσθαι. ἀνάγκη οὖν οὕτω πορευομένων ἐπὶ λεπτόν καὶ ἀσθενὲς τὸ μάχιμον

A BABYLONIAN BRICK, WITH INSCRIPTION.

τετάχθαι· εἰ οὖν βούλονται ἄθρόοι ἐκ τοῦ τείχους προσπесεῖν πη, ὅπη προσμίξειαν, πολὺ ἂν ἐρρωμενέστεροι συμμιγνύοιεν τῶν παριόντων· καὶ τοῖς μὲν ἐπὶ μακρὸν πορευομένοις μακρὰ καὶ αἱ ἐπιβοή-

θελαι, τοῖς δ' ἐκ τοῦ τείχους βραχὺ πρὸς τὸ ἐγγὺς καὶ προσδραμεῖν καὶ πάλιν ἀπελθεῖν. ἥ ἦν δὲ μὴ μείον ἀπέχοντες παρίωμεν ἢ ἐφ' ὅσον καὶ νῦν ἐκτεταμένοι πορευόμεθα, τὸ μὲν πλῆθος κατόψονται ἡμῶν· ὑπὸ δὲ τῶν
 25 παρυφασμένων ὀπλων πᾶς ὄχλος δεινὸς φαίνεται. ἦν δ' οὖν τῷ ὄντι ἐπεξίωσί πη, ἐκ πολλοῦ προορῶντες αὐτοὺς εὐκ ἂν ἀπαράσκευοι λαμβανοίμεθα. μᾶλλον δέ, ὧ ἄνδρες, ἔφη, οὐδ' ἐπιχειρήσουσιν, ὅποταν πρόσω δέῃ ἀπὸ τοῦ τείχους ἀπιέναι, ἦν μὴ τῷ ὄλῳ ὑπολά-

βωσι τοῦ παντὸς κρείττους εἶναι· φοβερὰ γὰρ ἡ ἀπο-
 χώρησις. ἐπεὶ δὲ ταῦτ' εἶπεν, ἔδοξέ τε ὀρθῶς τοῖς
 παροῦσι λέγειν καὶ ἦγεν ὁ Γωβρύας ὥσπερ ἐκέλευσε.
 παραμειβομένου δὲ τὴν πόλιν τοῦ στρατεύματος αἰ το
 5 ὑπολειπόμενον ἰσχυρότερον ποιούμενος ἀπεχώρει.

Cyrus sends to Cyaxares — their meeting.

14. Ἐπεὶ δὲ ταῦτα διεπέπρακτο, πέμπει πρὸς Κυα-
 ξάρην καὶ ἐπέστελλεν αὐτῷ ἥκειν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον,
 ὅπως περὶ τῶν φρουρίων ὧν εἰλήφεσαν βουλευσαιντο
 ὃ τι χρήσαιντο, καὶ θεασάμενος τὸ στράτευμα καὶ
 10 περὶ τῶν ἄλλων σύμβουλος γίγνοιτο ὃ τι δοκοίη ἐκ
 τούτου πράττειν· ἐὰν δὲ κελεύῃ, εἰπέ, ἔφη, ὅτι ἐγὼ
 ἂν ὡς ἐκείνων ἰοίην συστρατοπεδευσόμενος. ὁ μὲν
 ἄγγελος ὦχετο ταῦτ' ἀπαγγελῶν. ὁ δὲ Κυαξάρης
 ἐπορεύετο τῇ ὑστεραίᾳ σὺν τοῖς παραμείνασιν ἵππεῦσι
 15 Μήδων· ὡς δ' ἦσθετο ὁ Κῦρος προσιόντα αὐτόν, λα-
 βὼν τοὺς τε τῶν Περσῶν ἱππέας, πολλοὺς ἤδη ὄντας,
 καὶ τοὺς Μήδους πάντας καὶ τοὺς Ἀρμενίους καὶ τοὺς
 Ὑρκανίους καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων τοὺς εὐῖπποτάτους
 τε καὶ εὐοπλοτάτους ἀπήντα, ἐπιδεικνὺς τῷ Κυαξάρῃ
 20 τὴν δύναμιν. ὁ δὲ Κυαξάρης ἐπεὶ εἶδε σὺν μὲν τῷ
 Κύρῳ πολλοὺς τε καὶ καλοὺς κάγαθοὺς ἐπομένους, σὺν
 ἑαυτῷ δὲ ὀλίγην τε καὶ ὀλίγου ἀξίαν θεραπείαν, ἀτιμόν
 τι αὐτῷ ἔδοξεν εἶναι καὶ ἄχος αὐτὸν ἔλαβεν. ἐπεὶ δὲ
 καταβὰς ἀπὸ τοῦ ἵππου ὁ Κῦρος προσῆλθεν ὡς φιλή-
 25 σων αὐτὸν κατὰ νόμον, ὁ Κυαξάρης κατέβη μὲν ἀπὸ
 τοῦ ἵππου, ἀπεστράφη δέ· καὶ ἐφίλησε μὲν οὖν, δα-
 κρύων δὲ φανερὸς ἦν. ἐκ τούτου δὴ ὁ Κῦρος τοὺς

μὲν ἄλλους πάντας ἀποστάντας ἐκέλευσεν ἀναπαύεσθαι· αὐτὸς δὲ λαβόμενος τῆς δεξιᾶς τοῦ Κυαζάρου καὶ ἀπαγαγὼν αὐτὸν τῆς ὁδοῦ ἔξω ὑπὸ φοίνικας τινας, τῶν τε Μηδικῶν πύλων ὑποβαλεῖν ἐκέλευσεν αὐτῷ καὶ
 5 καθίσας αὐτὸν καὶ παρακαθισάμενος εἶπεν ὧδε.

Displeasure of Cyaxares — Cyrus conciliates his uncle.

15. Εἰπέ μοι, ἔφη, πρὸς τῶν θεῶν, ὦ θεῖε, τί μοι ὀργίζει καὶ τί χαλεπὸν ὁρῶν οὕτω χαλεπῶς φέρεις; ἐνταῦθα δὴ ὁ Κυαζάρης ἀπεκρίνατο, Ὅτι, ὦ Κῦρε, δοκῶν γε δὴ ἐφ' ὅσον ἀνθρώπων μνήμη ἐφικνεῖται
 10 καὶ τῶν πάλαι προγόνων καὶ πατρὸς βασιλέως πεφυκέναι καὶ αὐτὸς βασιλεὺς νομιζόμενος εἶναι, ἐμαντὸν μὲν ὁρῶ οὕτω ταπεινῶς καὶ ἀναξίως ἐλαύνοντα, σὲ δὲ τῇ ἐμῇ θεραπείᾳ καὶ τῇ ἄλλῃ δυνάμει μέγαν τε καὶ μεγαλοπρεπῆ παρόντα. καὶ ταῦτα χαλεπὸν μὲν οἶμαι
 15 καὶ ὑπὸ πολεμίων παθεῖν, πολὺ δ', ὦ Ζεῦ, χαλεπώτερον ὑφ' ὧν ἡκιστα ἐχρήν ταῦτα πεπονθέναι. ἐγὼ μὲν γὰρ δοκῶ δεκάκις ἂν κατὰ τῆς γῆς καταδύναι ἢ διον ἢ ὀφθῆναι οὕτω ταπεινὸς καὶ ἰδεῖν τοὺς ἐμοὺς ἐμοῦ ἀμελήσαντας καὶ ἐπεγγελῶντας ἐμοί. οὐ γὰρ ἀγνοῶ
 20 τοῦτο, ἔφη, ὅτι οὐ σύ μου μόνον μείζων εἶ, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐμοὶ δοῦλοι ἰσχυρότεροι ἐμοῦ ὑπαντιάζουσίν μοι καὶ κατεσκευασμένοι εἰσὶν ὥστε δύνασθαι ποιῆσαι μᾶλλον ἐμὲ κακῶς ἢ παθεῖν ὑπ' ἐμοῦ. καὶ ἅμα ταῦτα λέγων πολὺ ἔτι μᾶλλον ἐκρατεῖτο ὑπὸ τῶν δακρύων, ὥστε
 25 καὶ τὸν Κῦρον ἐπеспάσατο ἐμπλησθῆναι δακρύων τὰ ὄμματα. ἐπισχὼν δὲ μικρὸν ἔλεξε τοιάδε ὁ Κῦρος.
 Ἄλλὰ ταῦτα μὲν, ὦ Κυαζάρη, οὔτε λέγεις ἀληθῆ

οὔτε ὀρθῶς γινώσκεις, εἰ οἶει τῇ ἐμῇ παρουσίᾳ
 Μήδους κατεσκευάσθαι ὥστε ἱκανοὺς εἶναι σὲ κακῶς
 ποιεῖν. τὸ μέντοι σε θυμοῦσθαι οὐ θαυμάζω· ἀλλ',
 ἔφη, ὦ θεῖε, πρὸς τῶν θεῶν, εἴ τι καὶ γὰρ σοι πρότερον
 5 ἐχαρισάμην, καὶ σὺ νῦν ἐμοὶ χάρισαι ἂν δεηθῶ σου·
 παῦσαι, ἔφη, τὸ νῦν εἶναι μεμφόμενός μοι· ἐπειδὴν δὲ
 πείραν ἡμῶν λάβης πῶς ἔχομεν πρὸς σέ, ἔὰν μὲν δὴ
 σοι φαίνεται τὰ ὑπ' ἐμοῦ πεπραγμένα ἐπὶ τῷ σῷ
 ἀγαθῷ πεποιημένα, ἀσπαζομένου τέ μου σε ἀντασπά-
 10 ζου, εὐεργέτην τε νόμιζε, ἔὰν δ' ἐπὶ θάτερα, τότε μοι
 μέμφου. Ἄλλ' ἴσως μέντοι, ἔφη ὁ Κυμαξάρης, καλῶς
 λέγεις· καὶ γὰρ οὕτω ποιήσω. Τί οὖν; ἔφη ὁ Κῦρος,
 ἦ καὶ φιλήσω σε; Εἰ σὺ βούλει, ἔφη. Καὶ οὐκ
 ἀποστρέφει με ὥσπερ ἄρτι; Οὐκ ἀποστρέφομαι, ἔφη.
 15 καὶ ὃς ἐφίλησεν αὐτόν.

Cyaxares receives great honor—he invites Cyrus to dine with him.

16. Ὡς δὲ εἶδον οἱ Μῆδοί τε καὶ οἱ Πέρσαι καὶ οἱ
 ἄλλοι, πᾶσι γὰρ ἔμελεν ὃ τι ἐκ τούτων ἔσοιτο, εὐθὺς
 ἦσθησάν τε καὶ ἐφαιδρύνθησαν. καὶ ὁ Κῦρος δὲ καὶ
 ὁ Κυμαξάρης ἀναβάντες ἐπὶ τοὺς ἵππους ἡγούντο, καὶ
 20 ἐπὶ μὲν τῷ Κυμαξάρῃ οἱ Μῆδοι εἶποντο, Κῦρος γὰρ
 αὐτοῖς οὕτως ἐπένευσεν, ἐπὶ δὲ τῷ Κῦρῳ οἱ Πέρσαι,
 οἱ δ' ἄλλοι ἐπὶ τούτοις. ἐπεὶ δὲ ἀφίκοντο ἐπὶ τὸ
 στρατόπεδον καὶ κατέστησαν τὸν Κυμαξάρην εἰς τὴν
 κατεσκευασμένην σκηνήν, οἷς μὲν ἐτέτακτο παρε-
 25 σκεύαζον τὰπιτήδεια τῷ Κυμαξάρῃ· οἱ δὲ Μῆδοι ὅσον
 χρόνον σχολὴν πρὸ δείπνου ἦγεν ὁ Κυμαξάρης ἦσαν
 πρὸς αὐτόν, οἱ μὲν καὶ αὐτοὶ καθ' ἑαυτούς, οἱ δὲ

πλείστοι ὑπὸ Κύρου ἐγκέλευστοι, δῶρα ἄγοντες, ὁ μὲν τις οἶνοχόον καλόν, ὁ δ' ὀψοποιὸν ἀγαθόν, ὁ δ' ἄρτοποιόν, ὁ δὲ μουσουργόν, οἱ δ' ἐκπώματα, οἱ δ' ἐσθῆτα καλήν· πᾶς δέ τις ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐν γέ τι
 5 ὦν εἰλήφει ἐδωρεῖτο αὐτῷ· ὥστε τὸν Κναξάρην μετα-
 γιγνώσκειν ὡς οὔτε ὁ Κῦρος ἀφίστη αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ
 οὔθ' οἱ Μῆδοι ἡττόν τι αὐτῷ προσεῖχον τὸν νοῦν ἢ
 καὶ πρόσθεν.

Ἐπεὶ δὲ δείπνου ὥρα ἦν, καλέσας ὁ Κναξάρης ἡξίου
 10 τὸν Κῦρον διὰ χρόνου ἰδόντα αὐτὸν συνδειπνεῖν. ὁ δὲ
 Κῦρος ἔφη, Μὴ δὴ σὺν κέλευε, ὦ Κναξάρη· ἢ οὐχ
 ὁρᾷς ὅτι οὗτοι οἱ παρόντες ὑφ' ἡμῶν πάντες ἐπαιρό-
 μενοι πάρεισιν; οὐκ οὐν καλῶς ἂν πράττοιμι εἰ τού-
 των ἀμελῶν τὴν ἐμὴν ἡδονὴν θεραπεύειν δοκοίην.
 15 ἀμελεῖσθαι δὲ δοκοῦντες στρατιῶται οἱ μὲν ἀγαθοὶ
 πολὺ ἀθυρότεροι γίνονται, οἱ δὲ πονηροὶ πολὺ ὑβρι-
 στότεροι. ἀλλὰ σὺν μὲν, ἔφη, ἄλλως τε καὶ ὁδὸν
 μακρὰν ἡκῶν δείπνει ἡδὴ· καὶ εἴ τινές σε τιμῶσιν,
 ἀντασπάζου καὶ εὐώχει αὐτούς, ἵνα σε καὶ θαρρήσω-
 20 σιν· ἐγὼ δ' ἀπιὼν ἐφ' ἅπερ λέγω τρέψομαι. αὔριον
 δ', ἔφη, πρῶ δεῦρ' ἐπὶ τὰς σὰς θύρας παρέσονται οἱ
 ἐπικαίριοι, ὅπως βουλευσώμεθα πάντες σὺν σοὶ ὃ τι
 χρὴ ποιεῖν τὸ ἐκ τοῦδε. σὺ δ' ἡμῖν ἔμβαλε παρῶν
 περὶ τούτου πότερον ἔτι δοκεῖ στρατεῦεσθαι ἢ καιρὸς
 25 ἡδὴ διαλύειν τὴν στρατιάν.

The allies urge Cyrus not to disband the army.

17. Ταύτην μὲν δὴ τὴν ἡμέραν οὕτω διαγαγόντες
 καὶ δειπνήσαντες ἀνεπαύοντο. τῇ δ' ὑστεραία πρῶ

ἦκον ἐπὶ τὰς Κναξάρου θύρας πάντες οἱ σύμμαχοι.
 ἕως οὖν ὁ Κναξάρης ἐκοσμεῖτο, ἀκούων ὅτι πολὺς
 ὄχλος ἐπὶ ταῖς θύραις εἷη, ἐν τούτῳ οἱ φίλοι τῷ Κύρῳ
 προσῆγον οἱ μὲν Καδουσίους δεομένους αὐτοῦ μένειν,
 5 οἱ δὲ Ἑρκανίους, ὁ δέ τις Σάκας, ὁ δέ τις καὶ Γω-
 βρύαν· Ἑστάσπας δὲ Γαδάταν προσῆγε, δεόμενον
 τοῦ Κύρου μένειν. ἔνθα δὴ ὁ Κῦρος γινώσκων ὅτι
 Γαδάτας πάλαι ἀπωλώλει τῷ φόβῳ μὴ λυθείη ἢ στρα-
 τιά, ἐπιγελάσας εἶπεν, ὦ Γαδάτα, δῆλος εἶ, ἔφη, ὑπὸ
 10 Ἑστάσπου τοῦδε πεπεισμένος ταῦτα γινώσκειν ἅ-
 λέγεις. καὶ ὁ Γαδάτας ἀνατείνας τὰς χεῖρας πρὸς
 τὸν οὐρανὸν ἀπόμοσεν ἢ μὴν μὴ ὑπὸ τοῦ Ἑστάσπου
 πεισθεὶς ταῦτα γινώσκειν· ἀλλ' οἶδα, ἔφη, ὅτι ἦν
 ὑμεῖς ἀπέλθητε, ἔρρει τὰμὰ παντελῶς· διὰ ταῦτ', ἔφη,
 15 καὶ τούτῳ ἐγὼ αὐτὸς διελεγόμην, ἐρωτῶν εἰ εἰδείη τί
 ἐν νῷ ἔχεις ποιεῖν. καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν, Ἀδίκως ἄρα
 ἐγὼ Ἑστάσπαν τόνδε κατατιῶμαι. Ἀδίκως μέντοι
 νῆ Δί', ἔφη ὁ Ἑστάσπας, ὦ Κῦρε· ἐγὼ γὰρ ἔλεγον
 τῷ Γαδάτῃ τῷδε τοσοῦτον μόνον ὥς οὐχ οἶόν τέ σοι
 20 εἶη στρατεύεσθαι, λέγων ὅτι ὁ πατήρ σε μεταπέμπεται.
 καὶ ὁ Κῦρος, Τί λέγεις; ἔφη· καὶ σὺ τοῦτο ἐτόλμησας
 ἐξενεγκεῖν, εἴτ' ἐγὼ ἐβουλόμην εἶτε μή; Ναὶ μὰ Δί',
 ἔφη· ὁρῶ γάρ σε ὑπερεπιθυμοῦντα ἐν Πέρσαις πε-
 ρίβλεπτον περιελθεῖν καὶ τῷ πατρὶ ἐπιδείξασθαι ἢ
 25 ἑκάστα διεπράξω. ὁ δὲ Κῦρος ἔφη, Σὺ δ' οὐκ ἐπι-
 θυμείς οἴκαδε ἀπελθεῖν; Οὐ μὰ Δί', ἔφη, ὁ Ἑστά-
 σπας, οὐδ' ἄπειμί γε, ἀλλὰ μένων στρατηγήσω, ἕως
 ἂν ποιήσω Γαδάταν τουτονὶ τοῦ Ἀσσυρίου δεσπό-
 την.

Cyaxares appears, and a general discussion follows.

18. Οἱ μὲν δὴ τοιαῦτα ἔπαιζον σπουδῇ πρὸς ἀλλήλους. ἐν δὲ τούτῳ Κυαξάρης σεμνῶς κεκοσμημένος ἐξῆλθε καὶ ἐπὶ θρόνου Μηδικοῦ ἐκαθέζετο. ὥς δὲ πάντες συνῆλθον οὓς ἔδει καὶ σιωπὴ ἐγένετο, ὁ Κυαξάρης ἔλεξεν ὧδε. Ἄνδρες σύμμαχοι, ἴσως, ἐπειδὴ παρὼν τυγχάνω καὶ πρεσβύτερός εἰμι Κύρου, εἰκὸς ἄρχειν με λόγου. νῦν οὖν δοκεῖ μοι εἶναι καιρὸς περὶ τούτου πρῶτον διαλέγεσθαι πότερον στρατεῦσθαι ἔτι δοκεῖ ἢ διαλύειν ἤδη τὴν στρατιάν· λεγέτω
 10 οὖν τις, ἔφη, περὶ αὐτοῦ τούτου ἣ γινώσκει. ἐκ τούτου πρῶτος μὲν εἶπεν ὁ Ὑρκάνιος, Ἄνδρες σύμμαχοι, οὐκ οἶδα μὲν ἔγωγε εἴ τι δεῖ λόγου ὅπου αὐτὰ τὰ ἔργα δείκνυσι τὸ κράτιστον. πάντες γὰρ ἐπιστάμεθα ὅτι ὁμοῦ μὲν ὄντες πλείω κακὰ τοὺς πολεμίους ποιούμεν ἢ πάσχομεν· ὅτε δὲ χωρὶς ἡμεν ἀλλήλων, ἐκείνοι
 15 ἡμῖν ἐχρῶντο ὥς ἐκείνοις ἦν ἡδιστον, ἡμῖν γε μὴν ὥς χαλεπώτατον. ἐπὶ τούτῳ ὁ Καδούσιος εἶπεν, Ἡμεῖς δὲ τί ἂν λέγοιμεν, ἔφη, περὶ τοῦ οἴκαδε ἀπελθόντες ἕκαστοι χωρὶς εἶναι, ὁπότε γε οὐδὲ στρατευομένοις,
 20 ὥς ἔοικε, χωρίζεσθαι συμφέρει; ἡμεῖς γοῦν οὐ πολλὸν χρόνον δίχα τοῦ ὑμετέρου πλήθους στρατευσάμενοι δίκην ἔδομεν ὥς καὶ ὑμεῖς ἐπίστασθε. ἐπὶ τούτῳ Ἀρτάβαζος ὁ ποτε φήσας εἶναι Κύρου συγγενὴς ἔλεξε τοιαύδε· Ἐγὼ δ', ἔφη, ὦ Κυαξάρη, τοσοῦτον
 25 διαφέρομαι τοῖς πρόσθεν λέγουσιν· οὗτοι μὲν γὰρ φασιν ὅτι δεῖ μένοντας στρατεῦεσθαι, ἐγὼ δὲ λέγω ὅτι ὅτε μὲν οἴκοι ἦν, ἐστρατευόμεν· καὶ γὰρ ἐβοήθουν πολλάκις τῶν ἡμετέρων ἀγομένων καὶ περὶ τῶν

ἡμετέρων φρουρίων ὥς ἐπιβουλευσομένων πολλάκις
 πράγματα εἶχον φοβούμενός τε καὶ φρουρῶν· καὶ
 ταῦτ' ἔπραττον τὰ οἰκεῖα δαπανῶν. νῦν δ' ἔχω μὲν
 τὰ ἐκείνων φρούρια, οὐ φοβοῦμαι δὲ ἐκείνους, εὐωχοῦ-
 5 μαι δὲ τὰ ἐκείνων καὶ πίνω τὰ τῶν πολεμίων. ὥς οὖν
 τὰ μὲν οἶκοι στρατείαν οὔσαν, τάδε δὲ ἐορτήν, ἐμοὶ
 μὲν οὐ δοκεῖ, ἔφη, διαλύειν τήνδε τὴν πανήγυριν. ἐπὶ
 τούτῳ ὁ Γωβρύας εἶπεν, Ἐγὼ δ', ὦ ἄνδρες σύμμαχοι,
 μέχρι μὲν τοῦδε ἐπαινῶ τὴν Κύρου δεξιάν· οὐδὲν γὰρ
 10 ψεύδεται ὧν ὑπέσχετο· εἰ δ' ἄπεισιν ἐκ τῆς χώρας,
 δῆλον ὅτι ὁ μὲν Ἀσσύριος ἀναπνεύσεται, οὐ τίνων
 ποινὰς ὧν τε ὑμᾶς ἐπεχείρησεν ἀδικεῖν καὶ ὧν ἐμὲ
 ἐποίησεν· ἐγὼ δὲ ἐν τῷ μέρει ἐκείνῳ πάλιν δώσω
 δίκην ὅτι ὑμῖν φίλος ἐγενόμην.

Cyrus proposes a plan.

15 19. Ἐπὶ τούτοις πᾶσι Κῦρος εἶπεν, ὦ ἄνδρες, οὐδ'
 ἐμὲ λανθάνει ὅτι ἐὰν μὲν διαλύωμεν τὸ στράτευμα,
 τὰ μὲν ἡμέτερα ἀσθενέστερα γίγνοιτ' ἂν, τὰ δὲ τῶν
 πολεμίων πάλιν αὐξήσεται. ὅσοι τε γὰρ αὐτῶν ὄπλα
 ἀφῆρηνται, ταχὺ ἄλλα ποιήσονται· ὅσοι τε ἵππους
 20 ἀπεστέρηνται, ταχὺ πάλιν ἄλλους ἵππους κτήσονται·
 ἀντὶ δὲ τῶν ἀποθανόντων ἕτεροι ἐφηβήσουσι· ὥστε
 οὐδὲν θαυμαστὸν εἰ πάνν ἐν τάχει πάλιν ἡμῖν πράγ-
 ματα παρέχειν δυνήσονται. τί δῆτα ἐγὼ Κναξάρην
 ἐκέλευσα λόγον ἐμβαλεῖν περὶ καταλύσεως τῆς στρα-
 25 τιᾶς; εἰ ἴστε ὅτι φοβούμενος τὸ μέλλον. ὁρῶ γὰρ
 ἡμῖν ἀντιπάλους προσιόντας οἷς ἡμεῖς, εἰ ὧδε στρα-
 τευσόμεθα, οὐ δυνησόμεθα μάχεσθαι. προσέρχεται

μὲν γὰρ δῆπου χειμῶν, στέγαι δὲ εἰ καὶ ἡμῖν αὐτοῖς
 εἰσιν, ἀλλὰ μὰ Δί' οὐχ ἵπποις οὐδὲ θεράπουσιν οὐδὲ
 τῷ δῆμῳ τῶν στρατιωτῶν, ὧν ἄνευ ἡμεῖς οὐκ ἂν δυναί-
 μεθα στρατεύεσθαι· τὰ δ' ἐπιτήδεια ὅπου μὲν ἡμεῖς
 5 ἐληλύθαμεν ὑφ' ἡμῶν ἀνήλωται· ὅποι δὲ μὴ ἀφίγμεθα,
 διὰ τὸ ἡμᾶς φοβεῖσθαι ἀνακεκομισμένοι εἰσὶν εἰς ἐρύ-
 ματα, ὥστε αὐτοὶ μὲν ἔχειν, ἡμᾶς δὲ ταῦτα μὴ δύνα-
 σθαι λαμβάνειν. τίς οὖν οὕτως ἀγαθὸς ἢ τίς οὕτως
 ἰσχυρὸς ὅς λιμῷ καὶ ῥίγῃ δύναιτ' ἂν μαχόμενος στρα-
 10 τεύεσθαι; εἰ μὲν οὖν οὕτω στρατευσόμεθα, ἐγὼ μὲν
 φημι χρῆναι ἐκόντας ἡμᾶς καταλῦσαι τὴν στρατιὰν
 μᾶλλον ἢ ἄκοντας ὑπ' ἀμνηχανίας ἐξελαθῆναι. εἰ δὲ
 βουλόμεθα ἔτι στρατεύεσθαι, τόδ' ἐγὼ φημι χρῆναι
 ποιεῖν, ὥς τάχιστα πειρᾶσθαι τῶν μὲν ἐκείνων ὀχυ-
 15 ρῶν ὥς πλείστα παραιρεῖν, ἡμῖν δ' αὐτοῖς ὥς πλείστα
 ὀχυρὰ ποιεῖσθαι· ἐὰν γὰρ ταῦτα γένηται, τὰ μὲν
 ἐπιτήδεια πλείω ἔξουσιν ὁπότεροι ἂν πλείω δύνωνται
 λαβόντες ἀποτίθεσθαι, πολιορκήσονται δὲ ὁπότεροι
 ἂν ἥττους ᾧσι. νῦν δ' οὐδὲν διαφέρομεν τῶν ἐν τῷ
 20 πελάγῃ πλεόντων· καὶ γὰρ ἐκεῖνοι πλέουσι μὲν αἰεὶ,
 τὸ δὲ πεπλευσμένον οὐδὲν οἰκειότερον τοῦ ἀπλεύστου
 καταλείπουσιν. ἐὰν δὲ φρούρια ἡμῖν γένηται, ταῦτα
 δὴ τοῖς μὲν πολεμίοις ἀλλοτριώσῃ τὴν χώραν, ἡμῖν
 δ' ὑπ' εὐδίαν μᾶλλον πάντ' ἔσται. ὃ δ' ἴσως ἂν
 25 τινες ὑμῶν φοβηθεῖεν, εἰ δεήσει πόρρω τῆς ἑαυτῶν
 φρουρεῖν, μηδὲν τοῦτο ὀκνήσητε. ἡμεῖς μὲν γὰρ
 ἐπέιπερ καὶ ὥς οἴκοθεν ἀποδημοῦμεν, φρουρήσειν
 ὑμῖν ἀναδεχόμεθα τὰ ἐγγύτατα χωρία τῶν πολεμίων,
 ὑμεῖς δὲ τὰ πρόσσορα ὑμῖν αὐτοῖς τῆς Ἀσσυρίας ἐκείνα

κτᾶσθε καὶ ἐργάζεσθε. εἰ γὰρ ἡμεῖς τὰ πλησίον
 αὐτῶν φρουροῦντες δυνώμεθα σώζεσθαι, ἐν πολλῇ
 ὑμεῖς εἰρήνῃ ἔσεσθε οἱ τὰ πρόσω αὐτῶν ἔχοντες· οὐ
 γὰρ οἶμαι δυνήσονται τῶν ἐγγὺς ἑαυτῶν κακῶν ὄντων
 5 ἀμελοῦντες τοῖς πρόσω ὑμῖν ἐπιβουλεύειν.

His proposition unanimously accepted—the army got in readiness.

20. Ὡς δὲ ταῦτ' ἐρρήθη, οἱ τε ἄλλοι πάντες ἀνιστά-
 μενοι συμπροθυμήσεσθαι ταῦτ' ἔφασαν καὶ Κναξάρης.
 Γαδάτας δὲ καὶ Γωβρύας καὶ τεῖχος ἐκάτερος αὐτῶν,
 ἣν ἐπιτρέψωσιν οἱ σύμμαχοι, τειχιεῖσθαι ἔφασαν,
 10 ὥστε καὶ ταῦτα φίλια τοῖς συμμάχοις ὑπάρχειν. ὁ
 οὖν Κῦρος ἐπεὶ πάντας ἐώρα προθύμους ὄντας πράτ-
 τειν ὅσα ἔλεξε, τέλος εἶπεν, Εἰ τοίνυν περαίνειν βου-
 λόμεθα ὅσα φαμέν χρῆναι ποιεῖν, ὥς τάχιστ' ἂν δέοι
 γενέσθαι μηχανὰς μὲν εἰς τὸ καθαιρεῖν τὰ τῶν πολε-
 15 μίων τείχη, τέκτονας δὲ εἰς τὸ ἡμῖν ὄχυρὰ πυργοῦσθαι.
 ἐκ τούτου ὑπέσχετο ὁ μὲν Κναξάρης μηχανὴν αὐτὸς
 ποιησάμενος παρέξειν, ἄλλην δὲ Γαδάτας καὶ Γω-
 βρύας, ἄλλην δὲ Τιγράνης· αὐτὸς δὲ Κῦρος ἔφη δύο
 πειράσεσθαι ποιήσασθαι. ἐπεὶ δὲ ταῦτ' ἔδοξεν, ἐπο-
 20 ρίζοντο μὲν μηχανοποιούς, παρεσκευάζοντο δ' ἕκαστοι
 εἰς τὰς μηχανὰς ὧν ἔδει· ἄνδρας δ' ἐπέστησαν οἱ
 ἐδόκουν ἐπιτηδειότατοι εἶναι ἀμφὶ ταῦτ' ἔχειν. Κῦρος
 δ' ἐπεὶ ἔγνω ὅτι διατριβὴ ἔσται ἀμφὶ ταῦτα, ἐκάθισε
 τὸ στράτευμα ἔνθα ᾤετο ὑγιεινότατον εἶναι καὶ εὐπροσ-
 25 οδώτατον ὅσα ἔδει προσκομίζεσθαι· ὅσα τε ἐρυμνό-
 τητος προσεδεῖτο, ἐποιήσατο, ὥς ἐν ἀσφαλεῖ οἱ αἰεὶ
 μένοντες εἶεν, εἴ ποτε καὶ πρόσω τῇ ἰσχύι ἀποστρατο-

πεδεύοιτο. πρὸς δὲ τούτοις ἐρωτῶν οὓς ᾤετο μάλιστα εἰδέναι τὴν χώραν ὁπόθεν ἂν ὡς πλείστα ὠφελοῖτο τὸ στρατεύμα, ἐξῆγεν αἰεὶ εἰς προνομίας, ἅμα μὲν ὅπως ὅτι πλείστα λαμβάνοι τῇ στρατιᾷ τὰπιτήδεια, ἅμα
 5 δ' ὅπως μᾶλλον ὑγιαίνοιεν καὶ ἰσχύοιεν διαπονούμενοι ταῖς πορείαις, ἅμα δ' ὅπως ἐν ταῖς ἀγωγαῖς τὰς τάξεις ὑπομιμνήσκοντο. ὁ μὲν δὲ Κῦρος ἐν τούτοις ἦν.

The ambassadors from the Indian king return—three of them are sent to gain information from the enemy.

21. Ἦλθον δ' ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ καὶ παρὰ τοῦ Ἰνδοῦ χρήματα ἄγοντες καὶ ἀπήγγελλον αὐτῷ ὅτι ὁ
 10 Ἰνδὸς ἐπιστέλλει τοιάδε. Ἐγώ, ὦ Κῦρε, ἤδομαι ὅτι μοι ἐπήγγειλας ὣν ἐδέου, καὶ βούλομαί σοι ξένος εἶναι καὶ πέμπω σοι χρήματα· καὶ ἄλλων δέη, μεταπέμπου. ἐπέσταλται δὲ τοῖς παρ' ἐμοῦ ποιεῖν ὃ τι ἂν σὺ κελεύῃς. ἀκούσας δὲ ὁ Κῦρος εἶπε,
 15 Κελεύω τοίνυν ὑμᾶς τοὺς μὲν ἄλλους μένοντας ἔνθα κατεσκηνώκατε φυλάττειν τὰ χρήματα καὶ ζῆν ὅπως ὑμῶν ἡδιστον· τρεῖς δέ μοι ἐλθόντες ὑμῶν εἰς τοὺς πολεμίους ὡς παρὰ τοῦ Ἰνδοῦ περὶ συμμαχίας, καὶ τὰκεῖ μαθόντες ὃ τι ἂν λέγωσί τε καὶ ποιῶσιν, ὡς
 20 τάχιστα ἀπαγγεῖλατε ἐμοί τε καὶ τῷ Ἰνδῷ· καὶ ταῦτά μοι καλῶς ὑπηρετήσητε, ἔτι μᾶλλον ὑμῖν χάριν εἶσομαι τούτου ἢ ὅτι χρήματα πάρεστε ἄγοντες. καὶ γὰρ οἱ μὲν δούλοις ἐοικότες κατάσκοποι οὐδὲν ἄλλο δύνανται εἰδότες ἀπαγγέλλειν ἢ ὅσα πάντες ἴσασιν· οἱ δὲ
 25 οἰοίπερ ὑμεῖς ἄνδρες πολλάκις καὶ τὰ βουλευόμενα καταμανθάνουσιν. οἱ μὲν δὲ Ἰνδοὶ ἠδέως ἀκούσαντες

καὶ ξενισθέντες τότε παρὰ Κύρῳ, συσκευασάμενοι τῇ ὑστεραίᾳ ἐπορεύοντο, ὑποσχόμενοι ἢ μὴν μαθόντες ὅσα ἂν δύνωνται πλείστα ἐκ τῶν πολεμίων ἥξιν ὥς δυνατὸν τάχιστα.

Magnificent preparations of Cyrus.

- 5 22. Ὁ δὲ Κῦρος τά τε ἄλλα εἰς τὸν πόλεμον παρεσκευάζετο μεγαλοπρεπῶς, ὥς δὴ ἀνὴρ οὐδὲν μικρὸν ἐπινοῶν πράττειν, ἐπεμέλετο δὲ οὐ μόνον ὧν ἔδοξε τοῖς συμμάχοις, ἀλλὰ καὶ ἔριν ἐνέβαλλε πρὸς ἀλλήλους τοῖς φίλοις ὅπως αὐτοὶ ἕκαστοι φανοῦνται καὶ
- 10 εὐοπλότατοι καὶ ἱππικώτατοι καὶ ἀκοντιστικώτατοι καὶ τοξικώτατοι καὶ φιλοπονώτατοι. ταῦτα δὲ ἐξειργάζετο ἐπὶ τὰς θήρας ἐξάγων καὶ τιμῶν τοὺς κρατίστους ἕκαστα· καὶ τοὺς ἄρχοντας δὲ οὓς ἐώρα ἐπιμελομένους τούτου ὅπως οἱ αὐτῶν κράτιστοι ἔσονται στρατιῶται,
- 15 καὶ τούτους ἐπαινῶν τε παρώξυνε καὶ χαριζόμενος αὐτοῖς ὃ τι δύναιτο. εἰ δέ ποτε θυσίαν ποιοῖτο καὶ ἑορτὴν ἄγοι, καὶ ἐν ταύτῃ ὅσα πολέμου ἔνεκα μελετῶσιν ἄνθρωποι πάντων τούτων ἀγῶνας ἐποίει καὶ ἄθλα τοῖς νικῶσι μεγαλοπρεπῶς ἐδίδου, καὶ ἦν πολλὴ
- 20 εὐθυμία ἐν τῷ στρατεύματι. τῷ δὲ Κύρῳ σχεδόν τι ἤδη ἀποτετελεσμένα ἦν ὅσα ἐβούλετο ἔχων στρατεύεσθαι πλὴν τῶν μηχανῶν. καὶ γὰρ οἱ Πέρσαι ἱππεῖς ἔκπλεω ἤδη ἦσαν εἰς τοὺς μυρίους, καὶ τὰ ἄρματα τὰ δρεπανηφόρα, ἃ τε αὐτὸς κατεσκευάζεν, ἔκπλεω ἤδη
- 25 ἦν εἰς τὰ ἑκατόν, ἃ τε Ἀβραδάτας ὁ Σούσιος ἐπεχείρησε κατασκευάζειν ὅμοια τοῖς Κύρου, καὶ ταῦτα ἔκπλεω ἦν εἰς ἄλλα ἑκατόν. καὶ τὰ Μηδικὰ δὲ ἄρματα

ἔκπλεω καὶ ταῦτα ἦν εἰς ἄλλα ἑκατόν. καὶ ἐπὶ τὰς
καμήλους δὲ τεταγμένοι ἦσαν ἄνδρες δύο ἐφ' ἑκάστην
τοξόται. καὶ ὁ μὲν πλείστος στρατὸς οὕτως εἶχε τὴν
γνώμην ὥς ἤδη παντελῶς κεκρατηκὼς καὶ οὐδὲν ὄντα
5 τὰ τῶν πολεμίων.

The Indians return with tidings of the enemy.

23. Ἐπεὶ δὲ οὕτω διακειμένων ἦλθον οἱ Ἴνδοι ἐκ
τῶν πολεμίων οὓς ἐπεπόμφει Κῦρος ἐπὶ κατασκοπήν,
καὶ ἔλεγον ὅτι Κροῖστος μὲν ἡγεμὼν καὶ στρατηγὸς
πάντων ἡρημένος εἶη τῶν πολεμίων, δεδογμένον δ'
10 εἶη πᾶσι τοῖς συμμάχοις βασιλεῦσι πάσῃ τῇ δυνάμει
ἕκαστον παρεῖναι, χρήματα δὲ εἰσφέρειν πάμπολλα,
ταῦτα δὲ τελεῖν καὶ μισθουμένους οὓς δύναιτο καὶ
δωρουμένους οἷς δέοι, ἤδη δὲ καὶ μεμισθωμένους εἶναι
πολλοὺς μὲν Θρακῶν μαχαιροφόρους, Αἰγυπτίους δὲ
15 προσπλεῖν, καὶ ἀριθμὸν ἔλεγον εἰς δώδεκα μυριάδας
σὺν ἀσπίσι ποδήρεσι καὶ δόρασι μεγάλοις, οἷάπερ
καὶ νῦν ἔχουσι, καὶ κοπίσι· προσέτι δὲ καὶ παρεῖ-
ναι ἤδη Κίλικάς τε πάντας καὶ σὺν τῷ Βαβυλῶνος
ἄρχοντι τοὺς Ἀσσυρίους, καὶ σχεδὸν πάντας τοὺς
20 Ἕλληνας τοὺς ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἐποικοῦντας σὺν Κροίσῳ
ἠναγκάσθαι ἔπεσθαι, πεπομφέναι δὲ Κροῖσον καὶ εἰς
Λακεδαίμονα περὶ συμμαχίας· συλλέγεσθαι δὲ τὸ
στράτευμα ἀμφὶ τὸν Πακτωλὸν ποταμόν, προῖέναι δὲ
μέλλειν αὐτοὺς εἰς Θύμβραρα, ἔνθα καὶ νῦν ὁ σύλλο-
25 γος τῶν ὑπὸ βασιλέα βαρβάρων τῶν κάτω, καὶ ἀγορὰν
πᾶσι παρηγγέλλθαι ἐνταῦθα κομίζειν· σχεδὸν δὲ τού-
τοις ταῦτ' ἔλεγον καὶ οἱ αἰχμάλωτοι· ἐπεμέλετο γὰρ

καὶ τούτου ὁ Κῦρος ὅπως ἀλίσκονται παρ' ὧν ἔμελλε
πεύσεσθαι τι· ἔπεμπε δὲ καὶ δούλοις ἑοικότας κατα-
σκόπους ὡς αὐτομόλους.

Alarm in the army—Cyrus tries to dispel their fears.

24. Ὡς οὖν ταῦτα ἤκουσεν ὁ στρατὸς τοῦ Κύρου,
5 ἐν φροντίδι τε ἐγένετο, ὥσπερ εἰκός, ἡσυχαιτέροί τε
ἢ ὡς εἰώθεσαν διεφοίτων, ἐκυκλοῦντό τε καὶ μεστὰ ἦν
πάντα ἀλλήλους ἐρωτώντων περὶ τούτων καὶ διαλεγο-
μένων. ὥς δὲ ἦσθετο ὁ Κῦρος φόβον διαθέοντα ἐν τῇ
στρατιᾷ, συγκαλεῖ τούς τε ἄρχοντας τῶν στρατευμά-
10 των καὶ πάντας ὁπόσων ἀθυμούντων ἐδόκει βλάβη
τις γίνεσθαι καὶ προθυμουμένων ὠφέλεια. προεῖπε
δὲ τοῖς ὑπηρέταις, καὶ ἄλλος εἴ τις βούλοιτο τῶν
ὀπλοφόρων προσίστασθαι ἀκουσόμενος τῶν λόγων,
μὴ κωλύειν. ἐπεὶ δὲ συνῆλθον, ἔλεξε τοιαύδε.
- 15 Ἄνδρες σύμμαχοι, ἐγὼ τοίνυν ὑμᾶς συνεκάλεσα
ιδῶν τινὰς ὑμῶν, ἐπεὶ αἱ ἀγγελίαι ἦλθον ἐκ τῶν
πολεμίων, πάννυ ἑοικότας πεφοβημένοις ἀνθρώποις.
δοκεῖ γάρ μοι θαυμαστὸν εἶναι εἴ τις ὑμῶν ὅτι μὲν
οἱ πολέμιοι συλλέγονται δέδοικεν, ὅτι δὲ ἡμεῖς πολὺ
20 πλείους συνειλέγμεθα νῦν ἢ ὅτε ἐνικῶμεν ἐκείνους,
πολὺ δὲ ἄμεινον σὺν θεοῖς παρεσσκευάσμεθα νῦν ἢ
πρόσθεν, ταῦτα δὲ ὀρώντες οὐ θαρρεῖτε. ὦ πρὸς
θεῶν, ἔφη, τί δῆτα ἂν ἐποιήσατε οἱ νῦν δεδοικότες,
εἰ ἡγγελλόν τινες τὰ παρ' ἡμῶν νῦν ὄντα ταῦτα ἀντί-
25 παλα ἡμῶν προσιόντα, καὶ πρῶτον μὲν ἡκούετε, ἔφη,
ὅτι οἱ πρότερον νικήσαντες ἡμᾶς οὗτοι πάλιν ἔρχον-
ται ἔχοντες ἐν ταῖς ψυχαῖς ἣν τότε νίκην ἐκτήσαντο·

ἔπειτα δὲ οἱ τότε ἐκκόψαντες τῶν τοξοτῶν καὶ ἀκοντιστῶν τὰς ἀκροβολίσσεις νῦν οὗτοι ἔρχονται καὶ ἄλλοι ὅμοιοι τούτοις πολλαπλάσιοι.

And tells of their immense advantage over the enemy.

25. Ἐπειτα δὲ ὥσπερ οὗτοι ὀπλισάμενοι τοὺς πε-
 5 ζοὺς τότε ἐνίκων, νῦν οὕτω καὶ οἱ ἱππεῖς αὐτῶν παρε-
 σκευασμένοι πρὸς τοὺς ἱππέας προσέρχονται, καὶ τὰ
 μὲν τόξα καὶ ἀκόντια ἀποδοδοκιμάκασι, παλτὸν δὲ ἐν
 ἰσχυρὸν ἕκαστος λαβὼν προσελαύνειν διανενόηται ὡς
 ἐκ χειρὸς τὴν μάχην ποιησόμενος· ἔτι δὲ ἄρματα
 10 ἔρχεται, ἃ οὐχ οὕτως ἐστήξει ὥσπερ πρόσθεν ἀπε-
 στραμμένα ὥσπερ εἰς φυγὴν, ἀλλ' οἱ τε ἵπποι εἰσὶ
 κατατεθωρακισμένοι οἱ ἐν τοῖς ἄρμασιν, οἱ τε ἡνίοχοι
 ἐν πύργοις ἐστᾶσι ξυλίνοις τὰ ὑπερέχοντα ἅπαντα
 συνεστεγασμένοι θώραξι καὶ κράνεσι, δρέπανά τε
 15 σιδηρὰ περὶ τοῖς ἄξοσι προσήρμοσται, ὡς ἐλῶντες
 καὶ οὗτοι εὐθὺς εἰς τὰς τάξεις τῶν ἐναντίων· πρὸς δ'
 ἔτι κάμηλοι εἰσὶν αὐτοῖς ἐφ' ὧν προσελῶσιν, ὧν μίαν
 ἐκάστην ἑκατὸν ἵπποι οὐκ ἂν ἀνάσχοιντο ἰδόντες·
 ἔτι δὲ πύργους προσίασιν ἔχοντες ἀφ' ὧν τοῖς μὲν
 20 ἑαυτῶν ἀρήξουσιν, ἡμᾶς δὲ βάλλοντες κωλύσουσι τοῖς
 ἐν τῷ ἰσοπέδῳ μάχεσθαι· εἰ δὴ ταῦτα ἀπήγγελλέ τις
 ὑμῖν ἐν τοῖς πολεμίοις ὄντα, οἱ νῦν φοβούμενοι τί ἂν
 ἐποιήσατε; ὁπότε ἀπαγγελλομένων ὑμῖν ὅτι Κροῖσος
 μὲν ἡρῇται τῶν πολεμίων στρατηγός, ὃς τοσοῦτω Σύ-
 25 ρων κακίων ἐγένετο ὅσῳ Σύροι μὲν μάχῃ ἡττηθέντες
 ἔφυγον, Κροῖσος δὲ ἰδὼν ἡττημένους ἀντὶ τοῦ ἀρήγειν
 τοῖς συμμάχοις φεύγων ᾤχετο· ἔπειτα δὲ διαγγέλλεται

δήπου ὅτι αὐτοὶ μὲν οἱ πολέμοιοι οὐχ ἱκανοὶ ἡγοῦνται
 ὑμῖν εἶναι μάχεσθαι, ἄλλους δὲ μισθοῦνται, ὥς ἄμεινον
 μαχουμένους ὑπὲρ σφῶν ἢ αὐτοί. εἰ μέντοι τισὶ ταῦτα
 μὲν τοιαῦτα ὄντα δεινὰ δοκεῖ εἶναι, τὰ δὲ ἡμέτερα
 5 φαῦλα, τούτους ἐγὼ φημι χρῆναι, ὦ ἄνδρες, ἀφεῖναι
 εἰς τοὺς ἐναντίους· πολὺ γὰρ ἐκεῖ ὄντες πλείω ἂν ἡμᾶς
 ἢ παρόντες ὠφελοῖεν.

CHIEF DOMESTIC ANIMALS IN THE EUPHRATES REGION.
 (From an Assyrian bas-relief.)

PART VI

CAMPAIGN AGAINST SARDIS AND BABYLON

Cyrus' order of march.

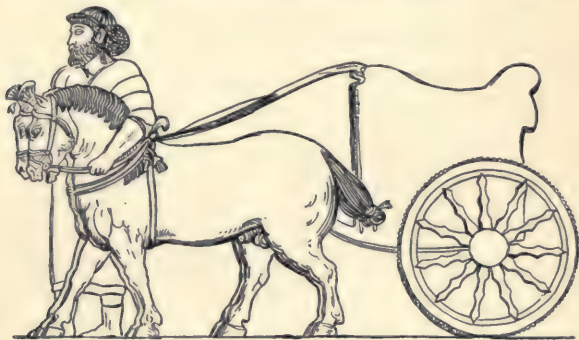
1. Ἀκούσαντες δὲ ταῦτα οἱ μὲν συνεσκευάζοντο, ὁ
 δὲ Κῦρος ἐθύετο. ἐπεὶ δὲ καλὰ τὰ ἱερὰ ἦν, ὥρμᾶτο
 10 σὺν τῷ στρατεύματι· καὶ τῇ μὲν πρώτῃ ἡμέρᾳ ἐξε-
 στρατοπεδεύσατο ὥς δυνατὸν ἐγγύτατα, ὅπως εἴ τις

τι ἐπιλελησμένος εἷη, μετέλθοι, καὶ εἴ τις τι ἐνδεόμενος γνοίῃ, τοῦτο ἐπιπαρασκευάσαιτο. Κναξάρης μὲν οὖν τῶν Μήδων ἔχων τὸ τρίτον μέρος κατέμενεν, ὡς μηδὲ τὰ οἴκοι ἔρημα εἷη. ὁ δὲ Κῦρος ἐπορεύετο
 5 ὡς ἐδύνατο τάχιστα, τοὺς ἱππέας μὲν πρώτους ἔχων, καὶ πρὸ τούτων διερευνητὰς καὶ σκοποὺς αἰὲ ἀναβιβάζων ἐπὶ τὰ πρόσθεν εὐσκοπώτατα· μετὰ δὲ τούτους ἦγε τὰ σκευοφόρα, ὅπου μὲν πεδινὸν εἷη, πολλοὺς ὄρμαθοὺς ποιούμενος τῶν ἁμαξῶν καὶ τῶν σκευοφόρων· ὅπισθεν δὲ ἡ φάλαγξ ἐφεπομένη, εἴ τι τῶν
 10 σκευοφόρων ὑπολείποιτο, οἱ προστυγχάνοντες τῶν ἀρχόντων ἐπεμέλοντο ὡς μὴ κωλύοιντο πορεύεσθαι. ὅπου δὲ στενοτέρα εἷη ἡ ὁδός, διὰ μέσου ποιούμενοι τὰ σκευοφόρα ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἐπορεύοντο οἱ ὄπλοφόροι·
 15 καὶ εἴ τι ἐμποδίζοι, οἱ κατὰ ταῦτα γιγνόμενοι τῶν στρατιωτῶν ἐπεμέλοντο. ἐπορεύοντο δὲ ὡς τὰ πολλὰ αἱ τάξεις παρ' ἑαυταῖς ἔχουσαι τὰ σκευοφόρα· ἐπετέτακτο γὰρ πᾶσι τοῖς σκευοφόροις κατὰ τὴν ἑαυτῶν ἐκάστους τάξιν ἰέναι, εἰ μὴ τι ἀναγκαῖον ἀποκωλύοι.
 20 καὶ σημεῖον δὲ ἔχων ὁ τοῦ ταξιάρχου σκευοφόρος ἡγεῖτο γνωστὸν τοῖς τῆς ἑαυτοῦ τάξεως· ὥστ' ἀθρόοι ἐπορεύοντο, ἐπεμέλοντό τε ἰσχυρῶς ἕκαστος τῶν ἑαυτοῦ ὡς μὴ ὑπολείποντο. καὶ οὕτω ποιούντων οὔτε ζητεῖν ἔδει ἀλλήλους ἅμα τε παρόντα ἅπαντα καὶ σω-
 25 τερα ἦν καὶ θάπτον τὰ δέοντα εἶχον οἱ στρατιῶται.

The troops arm themselves—Panthea's gift to her husband.

2. Τῇ δ' ὑστεραία πρὸς Κῦρος μὲν ἐθύετο, ὁ δ' ἄλλος στρατὸς ἀριστήσας καὶ σπονδὰς ποιησάμενος

ἐξωπλίζετο πολλοῖς μὲν καὶ καλοῖς χιτῶσι, πολλοῖς
 δὲ καὶ καλοῖς θώραξι καὶ κράνεσιν· ὥπλιζον δὲ καὶ
 ἵππους προμετωπιδίοις καὶ προστερνιδίοις· καὶ τοὺς
 μὲν μονίππους παραμηριδίοις, τοὺς δ' ὑπὸ τοῖς ἄρμα-
 5 σιν ὄντας παραπλευριδίοις· ὥστε ἥστραπτε μὲν χαλκῶ,
 ἦνθει δὲ φοινικίσιν πᾶσα ἡ στρατιά. καὶ Ἀβραδάτα
 δὲ τὸ τετράρρυμον ἄρμα καὶ ἵππων ὀκτὼ παγκάλως
 ἐκεκόσμητο. ἐπεὶ δ' ἔμελλε τὸν λινοῦν θώρακα, ὃς

PERSIAN WAR CHARIOT.

ἐπιχώριος ἦν αὐτοῖς, ἐνδύεσθαι, προσφέρει αὐτῷ Πάν-
 10 θεια ἡ γυνὴ καὶ χρυσοῦν κράνος καὶ περιβραχιόνια
 καὶ ψέλια πλατέα περὶ τοὺς καρπούς τῶν χειρῶν καὶ
 χιτῶνα πορφυροῦν ποδήρη καὶ λόφον ὑακινθινοβαφῇ.
 ταῦτα δ' ἐποίησατο λάθρα τοῦ ἀνδρὸς ἐκμετρησαμένη
 τὰ ἐκείνου ὄπλα. ὁ δὲ ἰδὼν ἐθαύμασέ τε καὶ ἐπήρετο
 15 τὴν Πάνθειαν, Σὺ δῆπου, ὦ γύναι, συγκόψασα τὸν
 σαντῆς κόσμον τὰ ὄπλα μοι ἐποιήσω; Μὰ Δί', ἔφη
 ἡ Πάνθεια, οὐκ οὐν τόν γε πλείστου ἄξιον· σὺ γὰρ
 ἔμοιγε, ἦν καὶ τοῖς ἄλλοις φανῆς οἷόσπερ ἐμοὶ δοκεῖς

εἶναι, μέγιστος κόσμος ἔσει. ταῦτα δὲ λέγουσα ἄμα ἐνέδυε τὰ ὄπλα, καὶ λανθάνειν μὲν ἐπειράτο, ἐλείβετο δὲ αὐτῇ τὰ δάκρυα κατὰ τῶν παρειῶν.

The parting of Abradatas and Panthea.

3. Ἐπεὶ δὲ καὶ πρόσθεν ὧν ἀξιοθέατος ὁ Ἀβραδά-
 5 τας ὠπλίσθη τοῖς ὅπλοις τούτοις, ἐφάνη μὲν κάλλιστος
 καὶ ἐλευθεριώτατος, ἅτε καὶ τῆς φύσεως ὑπαρχούσης·
 λαβὼν δὲ παρὰ τοῦ ὑφηγιόχου τὰς ἡνίας παρεσκευά-
 ζετο ὡς ἀναβησόμενος ἤδη ἐπὶ τὸ ἄρμα. ἐν δὲ τούτῳ
 ἡ Πάνθεια ἀποχωρῆσαι κελεύσασα τοὺς παρόντας
 10 πάντας ἔλεξεν, Ἄλλ' ὅτι μὲν, ὦ Ἀβραδάτα, εἴ τις
 καὶ ἄλλη πώποτε γυνὴ τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα μεῖζον τῆς
 ἑαυτῆς ψυχῆς ἐτίμησεν, οἶμαί σε γιγνώσκειν ὅτι καὶ
 ἐγὼ μία τούτων εἰμί. τί οὖν ἐμὲ δεῖ καθ' ἐν ἑκαστον
 λέγειν; τὰ γὰρ ἔργα οἶμαί σοι πιθανώτερα παρεσχῇ-
 15 σθαι τῶν νῦν λεχθέντων λόγων. ὁμως δὲ οὕτως ἔχουσα
 πρὸς σέ ὥσπερ σὺ οἶσθα, ἐπομνύω σοι τὴν ἐμὴν καὶ
 σὴν φιλίαν ἢ μὴν ἐγὼ βούλεσθαι ἂν μετὰ σοῦ ἄνδρὸς
 ἀγαθοῦ γενομένου κοινῇ γῆν ἐπιέσασθαι μᾶλλον ἢ ζῆν
 μετ' αἰσχυνομένου αἰσχυνομένη· οὕτως ἐγὼ καὶ σέ
 20 τῶν καλλίστων καὶ ἑμavτὴν ἠξίωκα. καὶ Κύρῳ δὲ
 μεγάλην τινα δοκῶ ἡμᾶς χάριν ὀφείλειν, ὅτι με αἰχ-
 μάλωτον γενομένην καὶ ἐξαιρεθεῖσαν ἑαυτῷ οὔτε με
 ὡς δούλην ἠξίωσε κεκτῆσθαι οὔτε ὡς ἐλευθέραν ἐν
 ἀτίμῳ ὀνόματι, διεφύλαξε δὲ σοὶ ὥσπερ ἀδελφοῦ
 25 γυναιῖκα λαβών. πρὸς δὲ καὶ ὅτε Ἀράσπας ἀπέστη
 αὐτοῦ ὁ ἐμὲ φυλάττων, ὑπεσχόμην αὐτῷ, εἴ με ἑάσειε
 πρὸς σέ πέμψαι, ἥξειν αὐτῷ σέ πολὺ Ἀράσπου ἄνδρα

καὶ πιστότερον καὶ ἀμείνονα. ἡ μὲν ταῦτα εἶπεν·
 ὁ δὲ Ἀβραδάτας ἀγασθεὶς τοῖς λόγοις καὶ θιγὼν
 αὐτῆς τῆς κεφαλῆς ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπηύ-
 ξατο, Ἀλλ', ὦ Ζεῦ μέγιστε, δός μοι φανῆναι ἀξίῳ
 5 μὲν Πανθείας ἀνδρί, ἀξίῳ δὲ καὶ Κύρου φίλῳ τοῦ
 ἡμᾶς τιμήσαντος. ταῦτ' εἰπὼν κατὰ τὰς θύρας τοῦ
 ἄρματιοῦ δίφρον ἀνέβαινεν ἐπὶ τὸ ἄρμα. ἐπεὶ δὲ
 ἀναβάντος αὐτοῦ κατέκλεισε τὸν δίφρον ὁ ὑφηγίος,
 οὐκ ἔχουσα ἡ Πάνθεια πῶς ἂν ἔτι ἄλλως ἀσπᾶσαιτο
 10 αὐτόν, κατεφίλησε τὸν δίφρον· καὶ τῷ μὲν προῆει ἥδη
 τὸ ἄρμα, ἡ δὲ λαθοῦσα αὐτὸν συνεφείπετο, ἕως ἐπι-
 στραφεὶς καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Ἀβραδάτας εἶπε, Θάρρει,
 Πάνθεια, καὶ χαῖρε καὶ ἄπιθι ἥδη.

Cyrus advances against the enemy with favorable omens.

4. Οἱ μὲν δὴ εὐξάμενοι τοῖς θεοῖς ἀπῆσαν πρὸς τὰς
 15 τάξεις· τῷ δὲ Κύρῳ καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν προσήνεγκαν
 οἱ θεράποντες ἐμφαγεῖν καὶ πιεῖν ἔτι οὖσιν ἀμφὶ τὰ
 ἱερά. ὁ δὲ Κῦρος ὥσπερ εἶχεν ἐστηκὼς ἀπαρξάμενος
 ἡρίστα καὶ μετεδίδου ἀεὶ τῷ μάλιστα δεομένῳ· καὶ
 σπείσας καὶ εὐξάμενος ἔπιε, καὶ οἱ ἄλλοι δὲ οἱ περὶ
 20 αὐτὸν οὕτως ἐποίουν. μετὰ δὲ ταῦτα αἰτησάμενος Δία
 πατρῶον ἡγεμόνα εἶναι καὶ σύμμαχον ἀνέβαινεν ἐπὶ
 τὸν ἵππον καὶ τοὺς ἀμφ' αὐτὸν ἐκέλευεν· ὥπλισμένοι
 δὲ πάντες ἦσαν οἱ περὶ τὸν Κῦρον τοῖς αὐτοῖς Κύρῳ
 ὅπλοις, χιτῶσι φοινικοῖς, θώραξι χαλκοῖς, κράνεσι
 25 χαλκοῖς, λόφοις λευκοῖς, μαχαίραις, παλτῷ κρανείνῳ
 ἐνὶ ἑκάστος· οἱ δὲ ἵπποι προμετωπιδίοις καὶ προστερ-
 νιδίοις καὶ παραμηριδίοις χαλκοῖς· τὰ δ' αὐτὰ ταῦτα

παραμηρίδια ἦν καὶ τῷ ἀνδρί· τοσοῦτον μόνον διέ-
 φερε τὰ Κύρου ὄπλα ὅτι τὰ μὲν ἄλλα ἐκέχριτο τῷ
 χρυσοειδεῖ χρώματι, τὰ δὲ Κύρου ὄπλα ὥσπερ κάτο-
 πτρον ἐξέλαμπεν. ἐπεὶ δὲ ἀνέβη καὶ ἔστη ἀποβλέπων
 5 ἥπερ ἔμελλε πορεύεσθαι, βροντὴ δεξιὰ ἐφθέγγετο· ὁ
 δ' εἶπεν, Ἐψόμεθά σοι, ὦ Ζεῦ μέγιστε. καὶ ὠρμάτο
 ἐν μὲν δεξιᾷ ἔχων Χρυσάνταν τὸν ἵππαρχον καὶ τοὺς
 ἱππέας, ἐν ἀριστερᾷ δὲ Ἀρσάμαν καὶ τοὺς πεζούς.
 παρηγγύησε δὲ παρορᾶν πρὸς τὸ σημεῖον καὶ ἐν ἴσῳ
 10 ἔπεσθαι· ἦν δὲ αὐτῷ τὸ σημεῖον αἰτὸς χρυσοῦς ἐπὶ
 δόρατος μακροῦ ἀνατεταμένος. καὶ νῦν δ' ἔτι τοῦτο
 τὸ σημεῖον τῷ Περσῶν βασιλεῖ διαμένει. πρὶν δὲ
 ὁρᾶν τοὺς πολεμίους εἰς τρεῖς ἀνέπαυσε τὸ στράτευμα.

The enemy's advance — Cyrus perceives their intention — his final orders.

5. Ἐπεὶ δὲ προελήλυθεςαν ὡς εἴκοσι σταδίους,
 15 ἤρχοντο ἤδη τὸ τῶν πολεμίων στράτευμα ἀντιπροσιὸν
 καθορᾶν. ὡς δ' ἐν τῷ καταφανεῖ πάντες ἀλλήλοις
 ἐγένοντο καὶ ἔγνωσαν οἱ πολέμιοι πολὺ ἐκατέρωθεν
 ὑπερφαλαγγοῦντες, στήσαντες τὴν αὐτῶν φάλαγγα,
 οὐ γὰρ ἔστιν ἄλλως κυκλοῦσθαι, ἐπέκαμπτον εἰς
 20 κύκλωσιν, ὥσπερ γάμμα ἐκατέρωθεν τὴν ἐαυτῶν τάξιν
 ποιήσαντες, ὡς πάντοθεν ἅμα μάχονται. ὁ δὲ Κῦρος
 ὁρῶν ταῦτα οὐδέν τι μᾶλλον ἀφίστατο, ἀλλ' ὡσαύτως
 ἡγεῖτο. κατανοῶν δὲ ὡς πρόσω τὸν καμπτήρα ἐκατέ-
 ρωθεν ἐποιήσαντο περὶ ὃν κάμπτοντες ἀνέτεινον τὰ
 25 κέρατα, Ἐννοεῖς, ἔφη, ὦ Χρυσάντα, ἔνθα τὴν ἐπι-
 καμπὴν ποιοῦνται; Πάνυ γε, ἔφη ὁ Χρυσάντας,
 καὶ θαυμάζω γε· πολὺ γάρ μοι δοκοῦσιν ἀποσπᾶν

τὰ κέρατα ἀπὸ τῆς ἐαυτῶν φάλαγγος. Ναὶ μὰ Δί',
 ἔφη ὁ Κῦρος, καὶ ἀπὸ γε τῆς ἡμετέρας. Τί δὴ τοῦτο;
 Δῆλον ὅτι φοβούμενοι μὴ ἦν ἐγγὺς ἡμῶν γένηται τὰ
 κέρατα τῆς φάλαγγος ἔτι πρόσω οὔσης, ἐπιθώμεθα
 5 αὐτοῖς. Ἐπειτ', ἔφη ὁ Χρυσάντας, πῶς δυνήσονται
 ὠφελεῖν οἱ ἕτεροι τοὺς ἑτέρους οὕτω πολὺ ἀπέχοντες
 ἀλλήλων; Ἀλλὰ δῆλον, ἔφη ὁ Κῦρος, ὅτι ἡνίκα ἂν
 γένηται τὰ κέρατα ἀναβαίνοντα κατ' ἀντιπέρας τῶν
 πλαγίων τοῦ ἡμετέρου στρατεύματος, στραφέντες ὥς
 10 εἰς φάλαγγα ἅμα πάντοθεν ἡμῖν προσίασιν, ὥς ἅμα
 πάντοθεν μαχούμενοι. Οὐκοῦν, ἔφη ὁ Χρυσάντας,
 εἴ σοι δοκοῦσι βουλευέσθαι; Πρὸς γε ἅ ὁρώσι·
 πρὸς δὲ ἅ οὐχ ὁρώσιν ἔτι κάκιον ἢ εἰ κατὰ κέρας
 προσῆσαν. ἀλλὰ σὺ μὲν, ἔφη, ὦ Ἀρσάμα, ἡγοῦ
 15 τῷ πεζῷ ἡρέμα ὥσπερ ἐμὲ ὁρᾷς· καὶ σύ, ὦ Χρυ-
 σάντα, ἐν ἴσῳ τούτῳ τὸ ἵππικόν ἔχων συμπαρέπου.
 ἐγὼ δὲ ἄπειμι ἐκεῖσε ὅθεν μοι δοκεῖ καιρὸς εἶναι
 ἄρχεσθαι τῆς μάχης· ἅμα δὲ παριὼν ἐπισκέψομαι
 ἕκαστα πῶς ἡμῖν ἔχει. ἐπειδὰν δ' ἐκεῖ γένωμαι,
 20 ὅταν ἤδη ὁμοῦ προσιόντες ἀλλήλοις γινώμεθα, παι-
 ἄνα ἐξάρξω, ὑμεῖς δὲ ἐπείγεσθε. ἡνίκα δ' ἂν ἡμεῖς
 ἐγχειρῶμεν τοῖς πολεμίοις, αἰσθήσεσθε μὲν, οὐ γὰρ
 οἶμαι ὀλίγος θόρυβος ἔσται, ὁρμήσεται δὲ τηνικαῦτα
 Ἀβραδάτας ἤδη σὺν τοῖς ἄρμασιν εἰς τοὺς ἐναντίους·
 25 οὕτω γὰρ αὐτῷ εἰρήσεται· ὑμᾶς δὲ χρὴ ἔπεσθαι ἐχο-
 μένους ὅτι μάλιστα τῶν ἁρμάτων. οὕτω γὰρ μάλιστα
 τοῖς πολεμίοις τεταραγμένοις ἐπιπεσούμεθα. παρέ-
 σομαι δὲ καὶ γὼ ἢ ἂν δύνωμαι τάχιστα διώκων τοὺς
 ἄνδρας, ἣν οἱ θεοὶ θέλωσι.

He cheers on his men in different parts of the line.

6. Ταῦτ' εἰπὼν καὶ σύνθημα παρεγγυήσας Ζεὺς
 σωτήρ καὶ ἡγεμὼν ἐπορεύετο. μεταξὺ δὲ τῶν ἀρμά-
 των καὶ τῶν θωρακοφόρων διαπορευόμενος ὁπότε
 προσβλέψειέ τινας τῶν ἐν ταῖς τάξεσι, τότε μὲν
 5 εἶπεν ἄν, ὦ ἄνδρες, ὥς ἡδὺ ὑμῶν τὰ πρόσωπα θεά-
 σασθαι. τοτὲ δ' αὖ ἐν ἄλλοις ἄν ἔλεξεν, ὦ Ἀρα ἐννο-
 εῖτε, ἄνδρες, ὅτι ὁ νῦν ἀγὼν ἐστὶν οὐ μόνον περὶ τῆς
 τήμερον νίκης, ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς πρόσθεν ἦν νενική-
 κατε καὶ περὶ πάσης εὐδαιμονίας; ἐν ἄλλοις δ' ἄν
 10 προῖων εἶπεν, ὦ ἄνδρες, τὸ ἀπὸ τοῦδε οὐδέν ποτε
 ἔτι θεοὺς αἰτιατέον ἔσται. παραδεδώκασι γὰρ ἡμῖν
 πολλά τε καὶ ἀγαθὰ κτήσασθαι. ἀλλ' ἄνδρες ἀγα-
 θοὶ γενώμεθα. κατ' ἄλλους δ' αὖ τοιαύδε, ὦ ἄνδρες,
 εἰς τίνα ποτ' ἄν καλλίονα ἔρανον ἀλλήλους παρακαλέ-
 15 σαιμεν ἢ εἰς τόνδε; νῦν γὰρ ἔξεστιν ἀγαθοῖς ἀνδράσι
 γενομένοις πολλὰ καὶ ἀγαθὰ ἀλλήλοις εἰσενεγκεῖν. κατ'
 ἄλλους δ' αὖ, Ἐπίστασθε μὲν, οἶμαι, ὦ ἄνδρες, ὅτι
 νῦν ἄθλα πρόκειται τοῖς νικῶσι μὲν διώκειν, παίειν,
 κατακαίνειν, ἀγαθὰ ἔχειν, καλὰ ἀκούειν, ἐλευθέροις
 20 εἶναι, ἄρχειν. τοῖς δὲ κακοῖς δῆλον ὅτι τάναντία τού-
 των. ὅστις οὖν αὐτὸν φιλεῖ, μετ' ἐμοῦ μαχέσθω.
 ἐγὼ γὰρ κακὸν οὐδὲν οὐδ' αἰσχρὸν ἐκὼν εἶναι προσή-
 σομαι. ὁπότε δ' αὖ γένοιτο κατὰ τινας τῶν πρόσθεν
 συμμαχεσαμένων, εἶπεν ἄν, Πρὸς δὲ ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες,
 25 τί δεῖ λέγειν; ἐπίστασθε γὰρ οἷαν τε οἱ ἀγαθοὶ ἐν
 ταῖς μάχαις ἡμέραν ἄγουσι καὶ οἷαν οἱ κακοί. ὥς δὲ
 παριὼν κατὰ Ἀβραδάταν ἐγένετο, ἔστη. καὶ ὁ Ἀβρα-
 δάτας παραδούς τῷ ὑψηνιόχῳ τὰς ἡνίας προσήλθεν

αὐτῷ· προσέδραμον δὲ καὶ ἄλλοι τῶν πλησίον τεταγμένων καὶ πεζῶν καὶ ἄρματηλατῶν. ὁ δ' αὖ Κῦρος ἐν τοῖς παραγεγεννημένοις ἔλεξεν, Ὁ μὲν θεός, ὦ Ἀβραδάτα, ὥσπερ σὺ ἡξίους, συνηξίωσε σὲ καὶ
 5 τοὺς σὺν σοὶ πρωτοστάτας εἶναι τῶν συμμάχων· σὺ δὲ τοῦτο μέμνησο, ὅταν δέῃ σε ἤδη ἀγωνίζεσθαι, ὅτι Πέρσαι οἳ τε θεασόμενοι ὑμᾶς ἔσονται καὶ οἱ ἐφύμενοι ὑμῖν καὶ οὐκ ἐάσοντες ἐρήμους ὑμᾶς ἀγωνίζεσθαι.

10 Ὁ δ' αὖ Κῦρος παριὼν ὥς ἐγένετο πρὸς τῷ εὐωνύμῳ, ἔνθα ὁ Ὑστάσπας τοὺς ἡμίσεις ἔχων ἦν τῶν Περσῶν ἱππέων, ὀνομάσας αὐτὸν εἶπεν, ὦ Ὑστάσπα, νῦν ὁρᾷς ἔργον τῆς σῆς ταχυνεργίας· νῦν γὰρ ἦν φθάσωμεν τοὺς πολεμίους κατακαυόντες, οὐδεὶς ἡμῶν ἀπο-
 15 θανεῖται. καὶ ὁ Ὑστάσπας ἐπιγελάσας εἶπεν, Ἀλλὰ περὶ μὲν τῶν ἐξ ἐναντίας ἡμῶν μελήσει, τοὺς δ' ἐκ πλαγίου σὺ ἄλλοις πρόσταξον, ὅπως μηδ' οὗτοι σχολάζωσι. καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν, Ἀλλ' ἐπὶ γε τούτους ἐγὼ αὐτὸς παρέρχομαι· ἀλλ', ὦ Ὑστάσπα, τόδε μέμνησο,
 20 ὅτῳ ἂν ἡμῶν ὁ θεὸς νίκην διδῶ, ἦν τί πού μένῃ πολέμιον, πρὸς τὸ μαχόμενον ἀεὶ συμβάλλωμεν.

The two great armies meet—the wings of the enemy thrown into confusion.

7. Ὁ μὲν δὴ Κῦρος ταῦτα διαπραξάμενος ἐπὶ τὸ δεξιὸν παρῆι· ὁ δὲ Κροῖσος νομίσας ἤδη ἐγγύτερον εἶναι τῶν πολεμίων τὴν φάλαγγα σὺν ἧ αὐτὸς ἐπο-
 25 ρεύετο ἢ τὰ ἀνατεινόμενα κέρατα, ἦρε τοῖς κέρασι σημεῖον μηκέτι ἄνω πορεύεσθαι, ἀλλ' αὐτοῦ ἐν χώρα

στραφῆναι. ὥς δ' ἔστησαν ἀντία πρὸς τὸ τοῦ Κύρου στράτευμα ὀρώντες, ἐσήμηνεν αὐτοῖς πορεύεσθαι πρὸς τοὺς πολεμίους. καὶ οὕτω δὴ προσῆσαν τρεῖς φάλαγγες ἐπὶ τὸ Κύρου στράτευμα, ἡ μὲν μία κατὰ
5 πρόσωπον, τὼ δὲ δύο, ἡ μὲν κατὰ τὸ δεξιόν, ἡ δὲ κατὰ τὸ εὐώνυμον· ὥστε πολὺν φόβον παρῆναι πάσῃ τῇ Κύρου στρατιᾷ. ὥσπερ γὰρ μικρὸν πλινθίον ἐν μεγάλῳ τεθέν, οὕτω καὶ τὸ Κύρου στράτευμα πάντοθεν περιείχετο ὑπὸ τῶν πολεμίων καὶ ἱππεῦσι καὶ
10 ὀπλίταις καὶ πελτοφόροις καὶ τοξόταις καὶ ἄρμασι πλὴν ἐξόπισθεν. ὅμως δὲ ὥς ὁ Κῦρος παρήγγειλεν, ἐστράφησαν πάντες ἀντιπρόσωποι τοῖς πολεμίους· καὶ ἦν μὲν πολλὴ πανταχόθεν σιγὴ ὑπὸ τοῦ τὸ μέλλον ὀκνεῖν· ἥνίκα δὲ ἔδοξε τῷ Κύρῳ καιρὸς εἶναι, ἐξῆρχε
15 παιᾶνα, συνεπήχησε δὲ πᾶς ὁ στρατός. μετὰ δὲ τοῦτο τῷ Ἐνναλίῳ τε ἅμα ἐπηλάλαξαν καὶ ἐξανίσταται ὁ Κῦρος, καὶ εὐθὺς μὲν μετὰ τῶν ἱππέων λαβὼν πλαγίους τοὺς πολεμίους ὁμόσε αὐτοῖς τὴν ταχίστην συνεμίγνυ· οἱ δὲ πεζοὶ αὐτῷ συντεταγμένοι ταχὺ
20 ἐφείποντο, καὶ περιεπτύσσοντο ἔνθεν καὶ ἔνθεν, ὥστε πολὺ ἐπλεονέκει· φάλαγγι γὰρ κατὰ κέρας προσέβαλλεν· ὥστε ταχὺ ἰσχυρὰ φυγὴ ἐγένετο τοῖς πολεμίους. ὥς δὲ ᾗσθητο Ἀρταγέρσης ἐν ἔργῳ ὄντα τὸν Κῦρον, ἐπιτίθεται καὶ αὐτὸς κατὰ τὰ εὐώνυμα, προεῖς
25 τὰς καμήλους ὥσπερ Κῦρος ἐκέλευσεν. οἱ δὲ ἵπποι αὐτὰς ἐκ πάνυ πολλοῦ οὐκ ἐδέχοντο, ἀλλ' οἱ μὲν ἔκφρονες γιγνόμενοι ἔφευγον, οἱ δ' ἐξήλλοντο, οἱ δ' ἐνέπιπτον ἀλλήλοις. τοιαῦτα γὰρ πάσχουσιν ἵπποι ὑπὸ καμήλων. ὁ δὲ Ἀρταγέρσης συντεταγμένους

ἔχων τοὺς μεθ' ἑαυτοῦ ταραττομένοις ἐπέκειτο· καὶ τὰ ἄρματα δὲ κατὰ τὸ δεξιὸν καὶ τὸ εὐώνυμον ἅμα ἐνέβαλλε. καὶ πολλοὶ μὲν τὰ ἄρματα φεύγοντες ὑπὸ τῶν κατὰ κέρας ἐπομένων ἀπέθνησκον, πολλοὶ δὲ τού-
 5 τους φεύγοντες ὑπὸ τῶν ἀρμάτων ἠλίσκοντο.

Abrahdath charges the Egyptian chariots and is killed.

8. Καὶ ὁ Ἀβραδάτας δὲ οὐκέτι ἔμελλεν, ἀλλ' ἀνα-
 βοήσας, Ἄνδρες φίλοι, ἔπεσθε, ἐνίει οὐδὲν φειδόμε-
 νος τῶν ἵππων, ἀλλ' ἰσχυρῶς ἐξαιμάττων τῷ κέντρῳ·
 συνεξώρμησαν δὲ καὶ οἱ ἄλλοι ἀρματηλάται. καὶ
 10 τὰ μὲν ἄρματα ἔφευγεν αὐτοὺς εὐθύς, τὰ μὲν καὶ
 ἀναλαβόντα τοὺς παραβάτας, τὰ δὲ καὶ ἀπολιπόντα.
 ὁ δὲ Ἀβραδάτας ἀντικρὺ δι' αὐτῶν εἰς τὴν τῶν Αἰ-
 γυπτίων φάλαγγα ἐμβάλλει· συνεισέβαλον δὲ αὐτῷ
 καὶ οἱ ἐγγύτατα τεταγμένοι. οἱ δὲ ἄλλοι ἡνίοχοι ὡς
 15 εἶδον ὑπομένοντας πολλῷ στίφει τοὺς Αἰγυπτίους, ἐξέ-
 κλιναν κατὰ τὰ φεύγοντα ἄρματα καὶ τούτοις ἐφείποντο.
 οἱ δὲ ἀμφὶ Ἀβραδάταν ἧ μὲν ἐνέβαλλον, ἅτε οὐ δυνα-
 μένων διαχάσασθαι τῶν Αἰγυπτίων διὰ τὸ μένειν τοὺς
 ἔνθεν καὶ ἔνθεν αὐτῶν, τοὺς μὲν ὀρθοὺς τῇ ῥύμῃ τῶν
 20 ἵππων παίοντες ἀνέτρεπον, τοὺς δὲ πίπτοντας κατηλῶν
 καὶ αὐτοὺς καὶ ὄπλα καὶ ἵπποις καὶ τροχοῖς. ὅτον δ'
 ἐπιλάβοιτο τὰ δρέπανα, πάντα βία διεκόπτετο καὶ ὄπλα
 καὶ σώματα. ἐν δὲ τῷ ἀδιηγῆτῳ τούτῳ ταραχῇ ὑπὸ
 τῶν παντοδαπῶν σωρευμάτων ἐξαλλομένων τῶν τροχῶν
 25 ἐκπίπτει ὁ Ἀβραδάτας καὶ ἄλλοι δὲ τῶν συνεισβαλόν-
 των, καὶ οὗτοι μὲν ἐνταῦθα ἄνδρες ἀγαθοὶ γενόμενοι
 κατεκόπησαν καὶ ἀπέθανον.

The Persians beaten back by the Egyptians.

9. Οἱ δὲ Πέρσαι συνεπισπόμενοι, ἥ μὲν ὁ Ἀβραδάτας ἐνέβαλε καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, ταύτῃ ἐπεισπεσόντες τεταραγμένους ἐφόνεον, ἥ δὲ ἀπαθείς ἐγένοντο οἱ Αἰγύπτιοι, πολλοὶ δ' οὗτοι ἦσαν, ἐχώρουν ἐναντίοι
 5 τοῖς Πέρσαις. ἔνθα δὴ δεινὴ μάχη ἦν καὶ δοράτων καὶ ξυστῶν καὶ μαχαίρων· ἐπλεονέκτουν μέντοι οἱ Αἰγύπτιοι καὶ πλήθει καὶ τοῖς ὅπλοις. τά τε γὰρ δόρατα ἰσχυρὰ καὶ μακρὰ ἔτι καὶ νῦν ἔχουσιν, αἷ τε ἀσπίδες πολὺ μᾶλλον τῶν θωράκων καὶ τῶν γέρ-
 10 ρων καὶ στεγάζουσι τὰ σώματα καὶ πρὸς τὸ ὠθεῖσθαι συνεργάζονται πρὸς τοῖς ὤμοις οὔσαι. συγκλείσαντες οὖν τὰς ἀσπίδας ἐχώρουν καὶ ἐώθουν. οἱ δὲ Πέρσαι οὐκ ἐδύναντο ἀντέχειν, ἅτε ἐν ἄκραις ταῖς χερσὶ τὰ γέρρα ἔχοντες, ἀλλ' ἐπὶ πόδα ἀνεχάζοντο παίοντες
 15 καὶ παιόμενοι, ἕως ὑπὸ ταῖς μηχαναῖς ἐγένοντο. ἐπεὶ μέντοι ἐνταῦθα ἦλθον, ἐπαίοντο αὖθις οἱ Αἰγύπτιοι ἀπὸ τῶν πύργων· καὶ οἱ ἐπὶ πᾶσι δὲ οὐκ εἶων φεύγειν οὔτε τοὺς τοξότας οὔτε τοὺς ἀκοντιστάς, ἀλλ' ἀνατετα-
 20 τίζειν. ἦν δὲ πολὺς μὲν ἀνδρῶν φόνος, πολὺς δὲ κτύπος ὅπλων καὶ βελῶν παντοδαπῶν, πολλὴ δὲ βοή τῶν μὲν ἀνακαλούντων ἀλλήλους, τῶν δὲ παρακελευομένων, τῶν δὲ θεοὺς ἐπικαλουμένων.

Cyrus to the rescue—he is thrown from his horse—the Egyptians surrounded.

10. Ἐν δὲ τούτῳ Κῦρος διώκων τοὺς καθ' αὐτὸν
 25 παραγίγνεται. ὥς δ' εἶδε τοὺς Πέρσας ἐκ τῆς χώρας

ἑωσμένους, ἤλγησέ τε καὶ γνοὺς ὅτι οὐδαμῶς ἂν θάτ-
 τον σχοίη τοὺς πολεμίους τῆς εἰς τὸ πρόσθεν προόδου
 ἢ εἰ εἰς τὸ ὀπισθεν περιελάσειεν αὐτῶν, παραγγείλας
 ἔπεσθαι τοῖς μεθ' αὐτοῦ περιήλυνεν εἰς τὸ ὀπισθεν·
 5 καὶ εἰσπεσόντες παίουσιν ἀφορῶντας καὶ πολλοὺς
 κατακαίνουσιν. οἱ δὲ Αἰγύπτιοι ὥς ἦσθοντο, ἐβόων
 τε ὅτι ὀπισθεν οἱ πολέμιοι καὶ ἐστρέφοντο ἐν ταῖς
 πληγαῖς. καὶ ἐνταῦθα δὴ φύρδην ἐμάχοντο καὶ πεζοὶ
 καὶ ἱππεῖς, πεπτωκὼς δέ τις ὑπὸ τῷ Κύρου ἵππῳ καὶ
 10 πατούμενος παίει εἰς τὴν γαστέρα τῇ μαχαίρᾳ τὸν
 ἵππον αὐτοῦ· ὁ δὲ ἵππος πληγεὶς σφαδάζων ἀποσείε-
 ται τὸν Κῦρον. ἐνθα δὴ ἔγνω ἂν τις ὅσου ἀξιον εἶη
 τὸ φιλεῖσθαι ἄρχοντα ὑπὸ τῶν περὶ αὐτόν. εὐθὺς γὰρ
 ἀνεβόησάν τε πάντες καὶ προσπεσόντες ἐμάχοντο, ἑώ-
 15 θουν, ἐωθοῦντο, ἔπαιον, ἐπαίοντο. καταπηδήσας δέ
 τις ἀπὸ τοῦ ἵππου τῶν τοῦ Κύρου ὑπηρετῶν ἀναβάλ-
 λει αὐτὸν ἐπὶ τὸν ἑαυτοῦ ἵππον. ὥς δ' ἀνέβη ὁ Κῦρος,
 κατεῖδε πάντοθεν ἤδη παιομένους τοὺς Αἰγυπτίους·
 καὶ γὰρ Ὑστάσπας ἤδη παρῆν σὺν τοῖς Περσῶν
 20 ἱππεῦσι καὶ Χρυσάντας. ἀλλὰ τούτους ἐμβάλλειν
 μὲν οὐκέτι εἶα εἰς τὴν φάλαγγα τῶν Αἰγυπτίων, ἔξω-
 θεν δὲ τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν ἐκέλευεν. ὥς δ' ἐγένετο
 περιελαύνων παρὰ τὰς μηχανάς, ἔδοξεν αὐτῷ ἀναβῆ-
 ναι ἐπὶ τῶν πύργων τινὰ καὶ κατασκέψασθαι εἴ πῃ
 25 καὶ ἄλλο τι μένοι τῶν πολεμίων καὶ μάχοιτο. ἐπεὶ
 δὲ ἀνέβη, κατεῖδε μεστὸν τὸ πεδῖον ἵππων, ἀνθρώπων,
 ἁρμάτων, φευγόντων, διωκόντων, κρατούντων, κρατου-
 μένων· μένον δ' οὐδαμοῦ οὐδὲν ἔτι ἐδύνατο κατιδεῖν
 πλὴν τὸ τῶν Αἰγυπτίων· οὗτοι δὲ ἐπειδὴ ἤπορουντο,

πάντοθεν κύκλον ποιησάμενοι, ὥστε ὁρᾶσθαι τὰ ὄπλα, ὑπὸ ταῖς ἀσπίσιν ἐκάθηντο· καὶ ἐποιοῦν μὲν οὐδὲν ἔτι, ἔπασχον δὲ πολλὰ καὶ δεινά.

The Egyptians surrender and receive assurances of friendship.

11. Ἀγασθεὶς δὲ ὁ Κῦρος αὐτοὺς καὶ οἰκτεῖρων ὅτι
 5 ἀγαθοὶ ἄνδρες ὄντες ἀπώλλυντο, ἀνεχώρισε πάντας
 τοὺς περιμαχομένους καὶ μάχεσθαι οὐδένα ἔτι εἶα.
 πέμπει δὲ πρὸς αὐτοὺς κήρυκα ἐρωτῶν πότερα βού-
 λονται ἀπολέσθαι πάντες ὑπὲρ τῶν προδεδωκότων
 αὐτοὺς ἢ σωθῆναι ἄνδρες ἀγαθοὶ δοκοῦντες εἶναι. οἱ
 10 δ' ἀπεκρίναντο, Πῶς δ' ἂν ἡμεῖς σωθείημεν ἄνδρες
 ἀγαθοὶ δοκοῦντες εἶναι; ὁ δὲ Κῦρος πάλιν ἔλεγεν,
 Ὅτι ἡμεῖς ὑμᾶς ὁρῶμεν μόνους καὶ μένοντας καὶ
 μάχεσθαι ἐθέλοντας. Ἀλλὰ τὸν τεῦθεν, ἔφασαν οἱ
 Αἰγύπτιοι, τί καὶ καλὸν ἂν ποιοῦντες σωθείημεν; καὶ
 15 ὁ Κῦρος αὖ πρὸς τοῦτο εἶπεν, Τά τε ὄπλα ἡμῖν παρα-
 δόντες, φίλοι τε γενόμενοι τοῖς αἰρουμένοις ὑμᾶς
 σῶσαι, ἐξὸν ἀπολέσαι. ἀκούσαντες ταῦτα ἐπήρουντο,
 Ἦν δὲ γενώμεθά σοι φίλοι, τί ἡμῖν ἀξιώσεις χρῆσθαι;
 ἀπεκρίνατο ὁ Κῦρος Εὖ ποιεῖν καὶ εὖ πάσχειν. ἐπη-
 20 ρώτων πάλιν οἱ Αἰγύπτιοι Τίνα εὐεργεσίαν; πρὸς
 τοῦτο εἶπεν ὁ Κῦρος, Μισθὸν μὲν ὑμῖν δοίην ἂν
 πλείονα ἢ νῦν ἐλαμβάνετε ὅσον ἂν χρόνον πόλεμος
 ᾗ· εἰρήνης δὲ γενομένης τῷ βουλομένῳ ὑμῶν μένειν
 παρ' ἐμοὶ χώραν τε δώσω καὶ πόλεις καὶ γυναικας καὶ
 25 οἰκέτας. ἀκούσαντες ταῦτα οἱ Αἰγύπτιοι τὸ μὲν ἐπὶ
 Κροῖσον συστρατεύειν ἀφελεῖν σφίσιν ἐδεήθησαν·
 τούτῳ γὰρ μόνῳ γινώσκεσθαι ἔφασαν· τὰ δ' ἄλλα

συνομολογήσαντες ἔδοσαν πίστιν καὶ ἔλαβον. καὶ οἱ Αἰγύπτιοί τε οἱ καταμείναντες τότε ἔτι καὶ νῦν βασιλεῖ πιστοὶ διαμένουσι, Κῦρός τε πόλεις αὐτοῖς ἔδωκε, τὰς μὲν ἄνω, αἱ ἔτι καὶ νῦν πόλεις Αἰγυπ-
 5 τίων καλοῦνται, τὰς δὲ πλησίον θαλάττης, ἃς ἔτι καὶ νῦν οἱ ἀπ' ἐκεῶν ἔχουσι. ταῦτα δὲ διαπραξά-
 μενος ὁ Κῦρος ἤδη σκοταῖος ἀναγαγὼν ἐστρατο-
 πεδεύσατο ἐν Θυμβράοις.

Cyrus captures Sardis.

12. Καὶ οἱ μὲν ἀμφὶ τὸν Κῦρον δειπνοποιησάμενοι
 10 καὶ φυλακὰς καταστησάμενοι, ὥσπερ ἔδει, ἐκοιμήθη-
 σαν. Κροῖσος μέντοι εὐθὺς ἐπὶ Σάρδεων ἔφευγε σὺν
 τῷ στρατεύματι· τὰ δ' ἄλλα φῦλα ὅποι ἐδύνατο προ-
 σωτάτω ἐν τῇ νυκτὶ τῆς ἐπ' οἶκον ὁδοῦ ἕκαστος ἀπε-
 χώρει. ἐπειδὴ δὲ ἡμέρα ἐγένετο, εὐθὺς ἐπὶ Σάρδεις
 15 ἦγε Κῦρος. ὥς δ' ἐγένετο πρὸς τῷ τείχει τῷ ἐν Σάρ-
 δεσι, τὰς τε μηχανὰς ἀνίστη ὥς προσβαλὼν πρὸς τὸ
 τεῖχος καὶ κλίμακας παρεσκευάζετο. ταῦτα δὲ ποιῶν
 κατὰ τὰ ἀποτομώτατα δοκοῦντα εἶναι τοῦ Σαρδιανῶν
 ἐρύματος τῆς ἐπιούσης νυκτὸς ἀναβιβάζει Χαλδαίους
 20 τε καὶ Πέρσας. ἡγήσατο δ' αὐτοῖς ἀνὴρ Πέρσης
 δοῦλος γεγεννημένος τῶν ἐν τῇ ἀκροπόλει τινὸς φρου-
 ρῶν καὶ καταμεμαθηκὼς κατάβασιν εἰς τὸν ποταμὸν
 καὶ ἀνάβασιν τὴν αὐτήν. ὥς δ' ἐγένετο τοῦτο δῆλον
 ὅτι εἶχετε τὰ ἄκρα, πάντες δὲ ἔφευγον οἱ Λυδοὶ ἀπὸ
 25 τῶν τειχῶν ὅποι ἐδύνατο ἕκαστος τῆς πόλεως. Κῦρος
 δὲ ἅμα τῇ ἡμέρᾳ εἰσῆει εἰς τὴν πόλιν καὶ παρήγγειλεν
 ἐκ τῆς τάξεως μηδένα κινεῖσθαι.

The greed of the Chaldeans for plunder.

13. Ὁ δὲ Κροῖσος κατακλεισάμενος ἐν τοῖς βασιλείοις Κῦρον ἐβόα· ὁ δὲ Κῦρος τοῦ μὲν Κροίσου φύλακας κατέλιπεν, αὐτὸς δὲ ἀπαγαγὼν πρὸς τὴν ἐχομένην ἄκραν ὥς εἶδε τοὺς μὲν Πέρσας φυλάττοντας τὴν ἄκραν, ὥσπερ ἔδει, τὰ δὲ τῶν Χαλδαίων ὅπλα ἔρημα, κατεδεδραμήκεσαν γὰρ ἀρπασόμενοι τὰ ἐκ τῶν οἰκιῶν, εὐθύς συνεκάλεσεν αὐτῶν τοὺς ἄρχοντας καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἀπιέναι ἐκ τοῦ στρατεύματος ὥς τάχιστα. Οὐ γὰρ ἂν, ἔφη, ἀνασχοίμην πλεονεκτοῦντας ὁρῶν τοὺς ἀτακτοῦντας. καὶ εὖ μὲν, ἔφη, ἐπίστασθε ὅτι παρεσκευαζόμενην ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς ἐμοὶ συστρατενομένους πᾶσι Χαλδαίοις μακαριστοὺς ποιῆσαι· νῦν δ', ἔφη, μὴ θαυμάζετε ἢν τις καὶ ἀπιούσιν ὑμῖν κρείττων ἐντύχη. ἀκούσαντες ταῦτα οἱ Χαλδαῖοι ἔδειςάν τε καὶ ἰκέτενον παύσασθαι ὀργιζόμενον καὶ τὰ χρήματα πάντα ἀποδώσειν ἔφασαν. ὁ δ' εἶπεν ὅτι οὐδὲν αὐτῶν δέοιτο. Ἄλλ' εἰ με, ἔφη, βούλεσθε παύσασθαι ἀχθόμενον, ἀπόδοτε πάντα ὅσα ἐλάβετε τοῖς διαφυλάξασι τὴν ἄκραν. ἦν γὰρ αἰσθωνται οἱ ἄλλοι στρατιῶται ὅτι πλεονεκτοῦσιν οἱ εὐτακτοὶ γενόμενοι, πάντα μοι καλῶς ἔξει.

Οἱ μὲν δὴ Χαλδαῖοι οὕτως ἐποίησαν ὥς ἐκέλευσεν ὁ Κῦρος· καὶ ἔλαβον οἱ πειθόμενοι πολλὰ καὶ παντοῖα χρήματα. ὁ δὲ Κῦρος καταστρατοπεδεύσας τοὺς ἑαυτοῦ ὅπου ἐδόκει ἐπιτηδειότατον εἶναι τῆς πόλεως μένειν ἐπὶ τοῖς ὅπλοις παρήγγειλε καὶ ἀριστοποιεῖσθαι.

Croesus before Cyrus — good advice.

14. Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος ἀγαγεῖν ἐκέλευσεν αὐτῷ τὸν Κροῖσον. ὁ δὲ Κροῖσος ὡς εἶδε τὸν Κῦρον, Χαῖρε, ὦ δέσποτα, ἔφη· τοῦτο γὰρ ἢ τύχη καὶ ἔχειν τὸ ἀπὸ τοῦδε δίδωσι σοὶ καὶ ἐμοὶ προσαγορεύειν.

Καὶ σύ γε, ἔφη, ὦ Κροῖσε, ἐπεὶπερ ἄνθρωποί γέ ἐσμεν ἀμφοτέρω. ἀτάρ, ἔφη, ὦ Κροῖσε, ἂρ' ἂν τί μοι ἐθελήσῃς συμ-

CRÆSUS ON THE FUNERAL PYRE.

βουλεῦσαι; Καὶ βουλοίμην γ' ἂν, ἔφη, ὦ Κῦρε, ἀγαθὸν τί σοι εὐρεῖν· τοῦτο γὰρ ἂν οἶμαι ἀγαθὸν καὶ μοι γενέσθαι. Ἄκουσον τοίνυν, ἔφη, ὦ Κροῖσε· ἐγὼ γὰρ ὁρῶν τοὺς στρατιώτας πολλὰ πεπονηκό-
 15 τας καὶ πολλὰ κεκινδυνευκότας καὶ νῦν νομίζοντας

πόλιν ἔχειν τὴν πλουσιωτάτην ἐν τῇ Ἀσίᾳ μετὰ
 Βαβυλῶνα, ἄξιῳ ὠφεληθῆναι τοὺς στρατιώτας. γι-
 γνώσκω γάρ, ἔφη, ὅτι εἰ μὴ τινα καρπὸν λήψονται
 τῶν πόνων, οὐ δυνήσομαι αὐτοὺς πολλὸν χρόνον πειθο-
 5 μένους ἔχειν. διαρπάσαι μὲν οὖν αὐτοῖς ἐφεῖναι τὴν
 πόλιν οὐ βούλομαι· τήν τε γὰρ πόλιν νομίζω ἂν δια-
 φθαρῆναι, ἐν τε τῇ ἀρπαγῇ εὖ οἶδ' ὅτι οἱ πονηρότατοι
 πλεονεκτῆσειαν αὖν. ἀκούσας ταῦτα ὁ Κροῖσος ἔλεξεν,
 'Ἄλλ' ἐμέ, ἔφη, ἔασον λέξαι πρὸς οὓς ἂν ἐγὼ Λυδῶν
 10 ἐθέλω ὅτι διαπέπραγμαι παρὰ σοῦ μὴ ποιῆσαι ἀρπα-
 γὴν μηδὲ ἑᾶσαι ἀφανισθῆναι παῖδας καὶ γυναῖκας·
 ὑπεσχόμην δέ σοι ἀντὶ τούτων ἥ μὴν παρ' ἐκόντων
 Λυδῶν ἔσεσθαι πᾶν ὃ τι καλὸν καγαθὸν ἐστὶν ἐν
 Σάρδεσιν. ἦν γὰρ ταῦτα ἀκούσῃ, οἶδ' ὅτι ἤξει
 15 σοι πᾶν ὃ τι ἐστὶν ἐνθάδε καλὸν κτῆμα ἀνδρὶ καὶ
 γυναικί· καὶ ὁμοίως εἰς νέωτα πολλῶν καὶ καλῶν
 πάλιν σοι πλήρης ἡ πόλις ἔσται· ἦν δὲ διαρπάσης,
 καὶ αἱ τέχναι σοι, ἃς πηγὰς φασὶ τῶν καλῶν εἶναι,
 διεφθαρμέναι ἔσονται. ἐξέσται δέ σοι ἰδόντι ταῦτα ἐλ-
 20 θόντα ἔτι καὶ περὶ τῆς ἀρπαγῆς βουλευσασθαι. πρῶ-
 τον δ', ἔφη, ἐπὶ τοὺς ἐμοὺς θησαυροὺς πέμπε καὶ παρα-
 λαμβανόντων οἱ σοὶ φύλακες παρὰ τῶν ἐμῶν φυλάκων.

Croesus and the oracle — "Know thyself."

15. Ταῦτα μὲν δὴ ἅπαντα οὕτω συνήνεσε ποιεῖν ὁ
 Κῦρος ὥσπερ ἔλεξεν ὁ Κροῖσος. Τάδε δέ μοι πάν-
 25 τως, ἔφη, ὦ Κροῖσε, λέξον πῶς σοι ἀποβέβηκε τὰ
 ἐκ τοῦ ἐν Δελφοῖς χρηστηρίου· σοὶ γὰρ δὴ λέγεται
 πάνυ γε τεθεραπεῦσθαι ὁ Ἀπόλλων καὶ σέ πάντα

ἐκείνῳ πειθόμενον πράττειν. Ἐβουλόμην ἄν, ἔφη,
ὦ Κῦρε, οὕτως ἔχειν· νῦν δὲ πάντα τὰναντία εὐθὺς
ἐξ ἀρχῆς πράττων προσηνέχθην τῷ Ἀπόλλωνι. Πῶς
δέ; ἔφη ὁ Κῦρος· δίδασκε· πάνν γὰρ παράδοξα
5 λέγεις. Ὅτι πρῶτον μὲν, ἔφη, ἀμελήσας ἐρωτᾶν τὸν
θεόν, εἴ τι ἐδεόμην, ἀπεπειρώμην αὐτοῦ εἰ δύναιτο
ἀληθεύειν. Τοῦτο δέ, ἔφη, μὴ ὅτι θεός, ἀλλὰ καὶ
ἄνθρωποι καλοὶ καγαθοὶ ἐπειδὰν γνῶσιν ἀπιστούμε-
νοι, οὐ φιλοῦσι τοὺς ἀπιστοῦντας. ἐπεὶ μέντοι ἔγνω
10 καὶ μάλ' ἄτοπα ἐμοῦ ποιοῦντος καὶ πρόσω Δελφῶν
ἀπέχοντος, οὕτω δὴ πέμπω περὶ παίδων. ὁ δέ μοι
τὸ μὲν πρῶτον οὐδ' ἀπεκρίνατο· ἐπεὶ δ' ἐγὼ πολλὰ
μὲν πέμπων ἀναθήματα χρυσᾶ, πολλὰ δ' ἀργυρᾶ,
πάμπολλα δὲ θύων ἐξίλασάμην ποτὲ αὐτόν, ὥς ἐδό-
15 κουν, τότε δὴ μοι ἀποκρίνεται ἐρωτῶντι τί ἄν μοι
ποιήσαντι παῖδες γένοιτο· ὁ δὲ εἶπεν ὅτι ἔσονται.
καὶ ἐγένοντο μὲν, οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τοῦτο ἐψεύσατο,
γενόμενοι δὲ οὐδὲν ὤνησαν. ὁ μὲν γὰρ κωφὸς ὢν
διετέλει, ὁ δὲ ἄριστος γενόμενος ἐν ἀκμῇ τοῦ βίου
20 ἀπώλετο. πιεζόμενος δὲ ταῖς περὶ τοὺς παῖδας συμ-
φοραῖς πάλιν πέμπω καὶ ἐπερωτῶ τὸν θεὸν τί ἄν
ποιῶν τὸν λοιπὸν βίον εὐδαιμονέστατα διατελέσαιμι·
ὁ δέ μοι ἀπεκρίνατο,

Σαυτὸν γιγνώσκων εὐδαίμων, Κροῖσε, περάσεις.

ἐγὼ δ' ἀκούσας τὴν μαντείαν ἥσθην· ἐνόμιζον γὰρ
25 τὸ ῥᾶστόν μοι αὐτὸν προστάξαντα τὴν εὐδαιμονίαν
διδόναι. ἄλλους μὲν γὰρ γιγνώσκειν τοὺς μὲν οἶόν
τ' εἶναι τοὺς δ' οὐ· ἑαυτὸν δὲ ὅστις ἐστὶ πάντα τινὰ

ἐνόμιζον ἄνθρωπον εἰδέναι. καὶ τὸν μετὰ ταῦτα δὴ
χρόνον, ἕως μὲν εἶχον ἡσυχίαν, οὐδὲν ἐνεκάλουν μετὰ
τὸν τοῦ παιδὸς θάνατον ταῖς τύχαις· ἐπειδὴ δὲ ἀνε-
πίεσθην ὑπὸ τοῦ Ἀσσυρίου ἐφ' ὑμᾶς στρατεύεσθαι,
5 εἰς πάντα κίνδυνον ἦλθον· ἐσώθην μέντοι οὐδὲν κακὸν
λαβών. οὐκ αἰτιώμαι δὲ οὐδὲ τάδε τὸν θεόν. ἐπεὶ
γὰρ ἔγνω ἑμαυτὸν μὴ ἱκανὸν ὑμῖν μάχεσθαι, ἀσφα-
λῶς σὺν τῷ θεῷ ἀπῆλθον καὶ αὐτὸς καὶ οἱ σὺν ἐμοί.
νῦν δ' αὖ πάλιν ὑπὸ τε πλούτου τοῦ παρόντος διαθρυ-
10 πτόμενος καὶ ὑπὸ τῶν δεομένων μου προστάτην γενέ-
σθαι καὶ ὑπὸ τῶν δώρων ὧν ἐδίδουσάν μοι καὶ ὑπ'
ἀνθρώπων, οἳ με κολακεύοντες ἔλεγον ὥς εἰ ἐγὼ
ἐθέλοιμι ἄρχειν, πάντες ἂν ἐμοὶ πείθοντο καὶ μέγι-
στος ἂν εἶην ἀνθρώπων, ὑπὸ τοιούτων δὲ λόγων
15 ἀναφυσώμενος, ὥς εἶλοντό με πάντες οἱ κύκλῳ βασι-
λεῖς προστάτην τοῦ πολέμου, ὑπεδεξάμην τὴν στρα-
τηγίαν, ὥς ἱκανὸς ὢν μέγιστος γενέσθαι, ἀγνοῶν
ἄρα ἑμαυτόν· σοὶ γὰρ ἀντιπολεμεῖν ἱκανὸς ὦμην
εἶναι, πρῶτον μὲν ἐκ θεῶν γεγονότι, ἔπειτα δὲ διὰ
20 βασιλέων πεφυκότι, ἔπειτα δ' ἐκ παιδὸς ἀρετὴν
ἀσχοῦντι· τῶν δ' ἐμῶν προγόνων ἀκούω τὸν πρῶτον
βασιλεύσαντα ἅμα τε βασιλέα καὶ ἐλεύθερον γενέ-
σθαι. ταῦτ' οὖν ἀγνοήσας δικαίως ἔχω τὴν δίκην.
ἀλλὰ νῦν δὴ, ἔφη, ὦ Κῦρε, γιγνώσκω μὲν ἑμαυτόν·
25 σὺ δ', ἔφη, ἔτι δοκεῖς ἀληθεύειν τὸν Ἀπόλλω ὥς
εὐδαίμων ἔσομαι γιγνώσκων ἑμαυτόν; σὲ δὲ ἐρωτῶ
διὰ τοῦτο ὅτι ἄριστ' ἂν μοι δοκεῖς εἰκάσαι τοῦτο
ἐν τῷ παρόντι· καὶ γὰρ δύνασαι ποιῆσαι. ὁ μὲν
τοιαῦτα ἔλεγεν· ὁ δὲ Κῦρος ἀκούων ἤδετο.

Cyrus' generous conduct toward Croesus.

16. Καὶ ὁ Κῦρος εἶπε, Βουλὴν μοι δὸς περὶ τούτου, ὦ Κροῖσε· ἐγὼ γάρ σου ἐννοῶν τὴν πρόσθεν εὐδαιμονίαν οἰκτεῖρω τέ σε καὶ ἀποδίδωμι ἤδη γυναῖκά τε ἔχειν ἣν εἶχες καὶ τὰς θυγατέρας, ἀκούω γάρ σοι
 5 εἶναι, καὶ τοὺς φίλους καὶ τοὺς θεράποντας καὶ τράπεζαν σὺν οἷαπερ ἐξῆτε· μάχας δέ σοι καὶ πολέμους ἀφαιρῶ. Μὰ Δία μηδὲν τοίνυν, ἔφη ὁ Κροῖσος, σὺν ἐμοὶ ἔτι βουλευοῦ ἀποκρίνασθαι περὶ τῆς ἐμῆς εὐδαιμονίας· ἐγὼ γὰρ ἤδη σοι λέγω, ἣν ταῦτά μοι ποιήσης
 10 ἃ λέγεις, ὅτι ἦν ἄλλοι τε μακαριωτάτην ἐνόμιζον εἶναι βιοτήν καὶ ἐγὼ συνεγίγνωσκον αὐτοῖς, ταύτην καὶ ἐγὼ νῦν ἔχων διάξω. καὶ ὁ Κῦρος εἶπε, Τίς δὴ ὁ ἔχων ταύτην τὴν μακαρίαν βιοτήν; Ἡ ἐμὴ γυνή, εἶπεν, ὦ Κῦρε· ἐκεῖνη γὰρ τῶν μὲν ἀγαθῶν καὶ τῶν
 15 μαλακῶν καὶ εὐφροσυνῶν πασῶν ἐμοὶ τὸ ἴσον μετεῖχε, φροντίδων δὲ ὅπως ταῦτα ἔσται καὶ πολέμου καὶ μάχης οὐ μετῆν αὐτῇ. οὕτω δὴ καὶ σὺ δοκεῖς ἐμὲ κατασκευάζειν ὥσπερ ἐγὼ ἦν ἐφίλουν μάλιστα ἀνθρώπων, ὥστε τῷ Ἀπόλλωνι ἄλλα μοι δοκῶ χαρι-
 20 στήρια ὀφειλήσειν. ἀκούσας δ' ὁ Κῦρος τοὺς λόγους αὐτοῦ ἐθαύμασε μὲν τὴν εὐθυμίαν, ἦγε δὲ τὸ λοιπὸν ὅποι καὶ αὐτὸς πορεύοιτο, εἴτε ἄρα καὶ χρήσιμόν τι νομίζων αὐτὸν εἶναι εἴτε καὶ ἀσφαλέστερον οὕτως ἡγούμενος.

Cyrus draws up his army around Babylon, but retires after seeing the strength of the place.

17. Ἐπεὶ δὲ πρὸς Βαβυλῶνι ἦν ὁ Κῦρος, περιέ-
 25 στησε μὲν πᾶν τὸ στράτευμα περὶ τὴν πόλιν, ἔπειτα

αὐτὸς περιήλαυνε τὴν πόλιν σὺν τοῖς φίλοις τε καὶ ἐπικαιρίοις τῶν συμμάχων. ἐπεὶ δὲ κατεθεάσατο τὰ τείχη, ἀπάγειν παρεσκευάσατο τὴν στρατιὰν ἀπὸ τῆς πόλεως· ἐξελθὼν δέ τις αὐτόμολος εἶπεν ὅτι ἐπιτίθε-
 5 σθαι μέλλοιεν αὐτῷ, ὁπότε ἀπάγοι τὸ στράτευμα· καταθεωμένοις γάρ, ἔφη, αὐτοῖς ἀπὸ τοῦ τείχους ἀσθενὴς ἐδόκει εἶναι ἢ φάλαγξ· καὶ οὐδὲν θαυμα-
 στὸν ἦν οὕτως ἔχειν· περὶ γὰρ πολὺν τείχος κυκλου-
 μένοις ἀνάγκη ἦν ἐπ' ὀλίγων τὸ βάθος γενέσθαι τὴν
 10 φάλαγγα. ἀπῆσαν δ' οὖν ἕως μὲν ἐξικνεῖτο τὰ βέλη ἀπὸ τοῦ τείχους, ἐπὶ πόδα· ἐπεὶ δὲ ἔξω βελῶν ἐγένοντο, στραφέντες, καὶ τὸ μὲν πρῶτον ὀλίγα βήματα προϊόντες μετεβάλλοντο ἐπ' ἀσπίδα καὶ ἴσταντο πρὸς τὸ τείχος βλέποντες· ὅσῳ δὲ προσωτέρῳ ἐγίγνοντο,
 15 τόσῳ δὲ μανότερον μετεβάλλοντο. ἐπεὶ δ' ἐν τῷ ἀσφαλεῖ ἐδόκουν εἶναι, συνέϊρον ἀπιόντες, ἐστ' ἐπὶ ταῖς σκηναῖς ἐγένοντο. ἐπεὶ δὲ κατεστρατοπεδεύσαντο, συνεκάλεσεν ὁ Κῦρος τοὺς ἐπικαιρίους καὶ ἔλεξεν, Ἄνδρες σύμμαχοι, τεθεάμεθα μὲν κύκλῳ τὴν
 20 πόλιν· ἐγὼ δὲ ὅπως μὲν ἂν τις τείχη οὕτως ἰσχυρὰ καὶ ὑψηλὰ προσμαχόμενος ἔλοι οὐκ ἐνορᾶν μοι δοκῶ· ὅσῳ δὲ πλείονες ἄνθρωποι ἐν τῇ πόλει εἰσὶν, ἰπείπερ οὐ μάχονται ἐξιόντες, τοσούτῳ ἂν θᾶττον λιμῷ αὐτοὺς ἡγοῦμαι ἀλῶναι. εἰ μὴ τιν' οὖν ἄλλον τρόπον ἔχετε
 25 λέγειν, τούτῳ πολιορκητέους φημὶ εἶναι τοὺς ἄνδρας.

Cyrus prepares trenches as if for a siege.

18. Καὶ ὁ Χρυσάντας εἶπεν, Ὁ δὲ ποταμός, ἔφη, οὗτος οὐ διὰ μέσης τῆς πόλεως ῥεῖ πλάτος ἔχων

πλείον ἢ ἐπὶ δύο στάδια; Ναὶ μὰ Δί', ἔφη ὁ Γω-
 βρύας, καὶ βάθος γ' ὡς οὐδ' ἂν δύο ἄνδρες ὁ ἕτερος
 ἐπὶ τοῦ ἑτέρου ἐστηκὼς τοῦ ὕδατος ὑπερέχοιεν· ὥστε
 τῷ ποταμῷ ἔτι ἰσχυροτέρα ἐστὶν ἢ πόλις ἢ τοῖς τεί-
 5 χεσι. καὶ ὁ Κῦρος, Ταῦτα μὲν, ἔφη, ὦ Χρυσάντα,
 ἐῷμεν ὅσα κρείττω ἐστὶ τῆς ἡμετέρας δυνάμεως· δια-
 μετρησαμένους δὲ χρῆ ὡς τάχιστα τὸ μέρος ἐκάστους
 ἡμῶν ὀρύττειν τάφρον ὡς πλατυτάτην καὶ βαθυτάτην,
 ὅπως ὅτι ἐλαχίστων ἡμῖν τῶν φυλάκων δέη. οὕτω δὲ
 15 κύκλῳ διαμετρήσας περὶ τὸ τεῖχος, ἀπολιπὼν ὅσον
 τύρσεσι μεγάλαις ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ, ὥρυττεν ἔνθεν
 καὶ ἔνθεν τοῦ τείχους τάφρον ὑπερμεγέθη καὶ τὴν
 γῆν ἀνέβαλλον πρὸς ἑαυτούς. καὶ πρῶτον μὲν πύρ-
 γους ἐπὶ τῷ ποταμῷ ὠκοδόμει, φοίνιξι θεμελιώσας
 15 οὐ μείον ἢ πλεθριαίοις—εἰσὶ γὰρ καὶ μείζονες ἢ
 τοσοῦτοι τὸ μῆκος πεφυκότες—καὶ γὰρ δὴ πιεζόμε-
 νοι οἱ φοίνικες ὑπὸ βάρους ἄνω κυρτοῦνται, ὥσπερ
 οἱ ὄνοι οἱ κανθήλιοι· τούτους δ' ὑπετίθει τούτου
 ἕνεκα, ὡς εἰ καὶ διαφύγοι ὁ ποταμὸς εἰς τὴν τάφρον,
 20 μὴ ἀνέλοι τοὺς πύργους. ἀνίστη δὲ καὶ ἄλλους πολ-
 λούς πύργους ἐπὶ τῆς ἀμβολάδος γῆς, ὅπως ὅτι πλεί-
 στα φυλακτήρια εἴη. οἱ μὲν δὲ ταῦτ' ἐποίουν· οἱ δ' ἐν
 τῷ τείχει κατεγέλων τῆς πολιορκίας, ὡς ἔχοντες τὰπιτή-
 δεια πλέον ἢ εἴκοσιν ἐτῶν. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Κῦρος
 25 τὸ στράτευμα κατένειμε δώδεκα μέρη, ὡς μῆνα τοῦ
 ἑνιαυτοῦ ἕκαστον τὸ μέρος φυλάξον. οἱ δὲ αὖ Βαβυ-
 λῶνιοι ἀκούσαντες ταῦτα πολὺ ἔτι μᾶλλον κατεγέλων,
 ἐννοοῦμενοι εἰ οἱ σύμμαχοι σφᾶς φυλάξοιεν, οὓς σφίσιν
 ἐνόμιζον πάντας εὐμενεστέρους εἶναι ἢ Πέρσαις.

The real purpose of the trenches — Cyrus urges his men to action.

19. Καὶ αἱ μὲν τάφροι ἤδη ὀρωρυγμέναι ἦσαν. ὁ δὲ Κῦρος ἐπειδὴ ἐορτὴν τοιαύτην ἐν τῇ Βαβυλῶνι ἤκουσεν εἶναι, ἐν ᾗ πάντες Βαβυλώνιοι ὅλην τὴν νύκτα πίνουσι καὶ κωμάζουσιν, ἐν ταύτῃ, ἐπειδὴ τάχιστα
 5 συνεσκότασε, λαβὼν πολλοὺς ἀνθρώπους ἀνεστόμωσε τὰς τάφρους πρὸς τὸν ποταμόν. ὥς δὲ τοῦτο ἐγένετο, τὸ ὕδωρ κατὰ τὰς τάφρους ἐχώρει ἐν τῇ νυκτί, ἣ δὲ διὰ τῆς πόλεως τοῦ ποταμοῦ ὁδὸς πορεύσιμος ἀνθρώποις ἐγίνετο. ὥς δὲ τὸ τοῦ ποταμοῦ οὕτως ἐπορ-
 10 σύνητο, παρηγγύησεν ὁ Κῦρος Πέρσαις χιλιάρχους καὶ πεζῶν καὶ ἱππέων εἰς δύο ἄγοντας τὴν χιλιοστὺν παρεῖναι πρὸς αὐτόν, τοὺς δὲ ἄλλους συμμάχους κατ' οὐρανὸν τούτων ἔπεσθαι ἥπερ πρόσθεν τεταγμένους. οἱ μὲν δὴ παρῆσαν· ὁ δὲ καταβιβάσας εἰς τὸ ξηρὸν τοῦ
 15 ποταμοῦ τοὺς ὑπηρέτας καὶ πεζοὺς καὶ ἱππείας, ἐκέλευσε σκέψασθαι εἰ πορεύσιμον εἴη τὸ ἔδαφος τοῦ ποταμοῦ. ἐπεὶ δὲ ἀπήγγειλαν ὅτι πορεύσιμον εἴη, ἐνταῦθα δὴ συγκαλέσας τοὺς ἡγεμόνας τῶν πεζῶν καὶ ἱππέων ἔλεξε τοιάδε. Ἄνδρες, ἔφη, φίλοι, ὁ
 20 μὲν ποταμὸς ἡμῖν παρακεχώρηκε τῆς εἰς τὴν πόλιν ὁδοῦ. ἡμεῖς δὲ θαρροῦντες εἰσίσωμεν μηδὲν φοβούμενοι εἴσω, ἐννοούμενοι ὅτι οὗτοι ἐφ' οὓς νῦν πορευσόμεθα ἐκεῖνοί εἰσιν οὓς ἡμεῖς καὶ συμμάχους πρὸς ἑαυτοῖς ἔχοντας καὶ ἐγρηγορότας ἅπαντας καὶ νήφοντας καὶ
 25 ἐξωπλισμένους καὶ συντεταγμένους ἐνικῶμεν· νῦν δ' ἐπ' αὐτοὺς ἵμεν ἐν ᾧ πολλοὶ μὲν αὐτῶν καθεύδουσι, πολλοὶ δ' αὐτῶν μεθύουσιν, πάντες δ' ἀτύντακτοί εἰσιν· ὅταν δὲ αἰσθωνται ἡμᾶς ἔνδον ὄντας, πολὺ ἔτι μάλ-

λον ἢ νῦν ἀχρεῖοι ἔσονται ὑπὸ τοῦ ἐκπεπληῆχθαι.
 ἀλλ' ἄγετε λαμβάνετε τὰ ὅπλα· ἡγήσομαι δὲ ἐγὼ
 σὺν τοῖς θεοῖς. ὑμεῖς δ', ἔφη, ὦ Γαδάτα καὶ Γωβρύα,
 δείκνυτε τὰς ὁδοὺς· ἵστε γάρ· ὅταν δ' ἐντὸς γενώ-
 5 μεθα, τὴν ταχίστην ἄγετε ἐπὶ τὰ βασίλεια. Καὶ
 μὴν, ἔφασαν οἱ ἀμφὶ τὸν Γωβρύαν, οὐδὲν ἂν εἴη
 θαυμαστὸν εἰ καὶ ἄκλειστοι αἱ πύλαι αἱ τοῦ βασι-
 λείου εἶεν ὡς ἐν κώμῳ· δειπνεῖ γὰρ ἡ πόλις πᾶσα
 τῇδε τῇ νυκτί. φυλακῇ μέντοι πρὸ τῶν πυλῶν ἐντευ-
 10 ξόμεθα· ἔστι γὰρ αἰὲς τεταγμένη. Οὐκ ἂν μέλλειν
 δέοι, ἔφη ὁ Κῦρος, ἀλλ' ἰέναι, ἵνα ἀπαρασκεύους ὡς
 μάλιστα λάβωμεν τοὺς ἄνδρας.

The city surprised and taken—the king killed.

20. Ἐπεὶ δὲ ταῦτα ἐρρήθη, ἐπορεύοντο· τῶν δὲ
 ἀπαντῶντων οἱ μὲν ἀπέθνησκον παϊόμενοι, οἱ δ'
 15 ἔφευγον πάλιν εἴσω, οἱ δ' ἐβόων· οἱ δ' ἀμφὶ τὸν
 Γωβρύαν συνεβόων αὐτοῖς, ὡς κωμασταὶ ὄντες καὶ
 αὐτοί· καὶ ἰόντες ἢ ἐδύναντο τάχιστα ἐπὶ τοῖς βασι-
 λείοις ἐγένοντο. καὶ οἱ μὲν σὺν τῷ Γωβρύᾳ καὶ
 Γαδάτᾳ τεταγμένοι κεκλειμένας εὐρίσκουσι τὰς πύ-
 20 λας τοῦ βασιλείου· οἱ δ' ἐπὶ τοὺς φύλακας ταχθέντες
 ἐπεισπίπτουσιν αὐτοῖς πίνουσι πρὸς φῶς πολὺ, καὶ
 εὐθὺς ὡς πολεμίοις ἐχρῶντο αὐτοῖς. ὡς δὲ κραυγὴ
 καὶ κτύπος ἐγίγνετο, αἰσθόμενοι οἱ ἔνδον τοῦ θορύβου,
 κελεύσαντος τοῦ βασιλέως σκέψασθαι τί εἴη τὸ
 25 πρᾶγμα, ἐκθέουσί τινες ἀνοίξαντες τὰς πύλας. οἱ
 δ' ἀμφὶ τὸν Γαδάταν ὡς εἶδον τὰς πύλας χαλώσας,
 εἰσπίπτουσι καὶ τοῖς πάλιν φεύγουσιν εἴσω ἐφεπό-

μενοι καὶ παῖοντες ἀφικνοῦνται πρὸς τὸν βασιλέα· καὶ ἤδη ἐστηκότα αὐτὸν καὶ ἐσπασμένον ὃν εἶχεν ἀκινάκην εὐρίσκουσι. καὶ τοῦτον μὲν οἱ σὺν Γαδάτα καὶ Γωβρύα ἐχειροῦντο· καὶ οἱ σὺν αὐτῷ δὲ ἀπέθνη-
 5 σκον, ὁ μὲν προβαλόμενός τι, ὁ δὲ φεύγων, ὁ δέ γε καὶ ἀμυνόμενος ὅτῳ ἐδύνατο. ὁ δὲ Κῦρος διέπεμπε τὰς τῶν ἰππέων τάξεις κατὰ τὰς ὁδοὺς καὶ προεῖπεν οὓς μὲν ἔξω λαμβάνοιεν κατακαίνειν, τοὺς δ' ἐν ταῖς οἰκίαις κηρύττειν τοὺς Συριστὶ ἐπισταμένους ἔνδον
 10 μένειν· εἰ δέ τις ἔξω ληφθείη, ὅτι θανατώσοιτο. οἱ μὲν δὴ ταῦτ' ἐποιοῦν. Γαδάτας δὲ καὶ Γωβρύας ἤκον· καὶ θεοὺς μὲν πρῶτον προσεκύνουν, ὅτι τετιμωρημένοι ἦσαν τὸν ἀνόσιον βασιλέα, ἔπειτα δὲ Κύρου κατεφί-
 λουν καὶ χεῖρας καὶ πόδας, πολλὰ δακρύοντες ἅμα
 15 χαρᾶ.

Cyrus arranges matters in the city.

21. Ἐπεὶ δὲ ἡμέρα ἐγένετο καὶ ἦσθοντο οἱ τὰς ἄκρας ἔχοντες ἐαλωκυῖάν τε τὴν πόλιν καὶ τὸν βασι-
 λέα τεθνηκότα, παραδιδόασι καὶ τὰς ἄκρας. ὁ δὲ Κῦρος τὰς μὲν ἄκρας εὐθὺς παρελάμβανε καὶ φρου-
 20 ράρχους τε καὶ φρουροὺς εἰς ταύτας ἀνέπεμπε, τοὺς δὲ τεθνηκότας θάπτειν ἐφῆκε τοῖς προσήκουσι· τοὺς δὲ κήρυκας κηρύττειν ἐκέλευσεν ἀποφέρειν πάντας τὰ ὅπλα Βαβυλωνίους· ὅπου δὲ ληφθήσοιτο ὅπλα ἐν
 οἰκίᾳ, προηγόρευεν ὥς πάντες οἱ ἔνδον ἀποθανοῖντο.
 25 οἱ μὲν δὴ ἀπέφερον, ὁ δὲ Κῦρος ταῦτα μὲν εἰς τὰς ἄκρας κατέθετο, ὥς εἴη ἔτοιμα, εἴ τί ποτε δέοι χρῆ-
 σθαι. ἐπεὶ δὲ ταῦτ' ἐπέπρακτο, πρῶτον μὲν τοὺς μάγους καλέσας, ὥς δοριαλώτου τῆς πόλεως οὔσης

ἀκροθίνια τοῖς θεοῖς καὶ τεμένη ἐκέλευσεν ἐξελεῖν·
 ἐκ τούτου δὲ καὶ οἰκίας διεδίδου καὶ ἀρχεῖα τούτοις
 οὕσπερ κοινῶνας ἐνόμιζε τῶν καταπεπραγμένων· οὕτω
 δὲ διένειμεν ὥσπερ ἐδέδοκτο τὰ κράτιστα τοῖς ἀρί-
 5 στοις. εἰ δέ τις οἶοιτο μείον ἔχειν, διδάσκειν προσ-
 ιόντας ἐκέλευε. προεῖπε δὲ Βαβυλωνίοις μὲν τὴν
 γῆν ἐργάζεσθαι καὶ τοὺς δασμοὺς ἀποφέρειν καὶ
 θεραπεύειν τούτους οἷς ἕκαστοι αὐτῶν ἐδόθησαν·
 Πέρσας δὲ τοὺς κοινῶνας καὶ τῶν συμμάχων ὅσοι
 10 μένειν ἡροῦντο παρ' αὐτῷ ὥς δεσπότας ὧν ἔλαβον
 προηγόρευε διαλέγεσθαι.

PART VII

THE GOVERNMENT AND LAST YEARS OF CYRUS

Various offices instituted by Cyrus.

1. Ἐνταῦθα δὴ ἔδοξε τοὺς ἐντίμους αἰεὶ παρεῖναι
 ἐπὶ θύρας καὶ παρέχειν αὐτοὺς χρῆσθαι ὃ τι ἂν βού-
 ληται, ἕως ἀφείῃ Κῦρος. ὥς δὲ τότε ἔδοξεν, οὕτω
 15 καὶ νῦν ἔτι ποιοῦσιν οἱ κατὰ τὴν Ἀσίαν ὑπὸ βασιλεῖ
 ὄντες, θεραπεύουσι τὰς τῶν ἀρχόντων θύρας. ὥς δ'
 ἐν τῷ λόγῳ δεδήλωται Κῦρος καταστησάμενος εἰς τὸ
 διαφυλάττειν αὐτῷ τε καὶ Πέρσαις τὴν ἀρχήν, ταῦτα
 καὶ οἱ μετ' ἐκείνον βασιλεῖς νόμιμα ἔτι καὶ νῦν δια-
 20 τελοῦσι ποιοῦντες. οὕτω δ' ἔχει καὶ ταῦτα ὥσπερ
 καὶ τᾶλλα· ὅταν μὲν ὁ ἐπιστάτης βελτίων γένηται,

καθαρώτερον τὰ νόμιμα πράττεται· ὅταν δὲ χείρων, φαυλότερον. ἐφοίτων μὲν οὖν ἐπὶ τὰς θύρας Κύρου οἱ ἔντιμοι σὺν τοῖς ἵπποις καὶ ταῖς αἰχμαῖς, συνδόξαν πᾶσι τοῖς ἀρίστοις τῶν συγκαταστρεψαμένων τὴν ἀρχήν. Κῦρος δ' ἐπὶ μὲν τᾶλλα καθίστη ἄλλους ἐπιμελητάς, καὶ ἦσαν αὐτῷ καὶ προσόδων ἀποδεκτῆρες καὶ δαπανημάτων δοτῆρες καὶ ἔργων ἐπιστάται καὶ κτημάτων φύλακες καὶ τῶν εἰς τὴν δίαιταν ἐπιτηδείων ἐπιμεληταί· καὶ ἵππων δὲ καὶ κυνῶν ἐπιμελητάς

10

15

DARIO WITH PERSIAN KING.
(From Rawlinson.)

καθίστη οὓς ἐνόμιζε καὶ ταῦτα τὰ βοσκήματα βέλτιστ' ἂν παρέχειν αὐτῷ χρῆσθαι. οὓς δὲ συμφύλακας τῆς εὐδαιμονίας οἱ ᾤετο χρῆναι ἔχειν, τούτους ὅπως ὥς βέλτιστοι ἔσονται οὐκέτι τούτου τὴν ἐπιμέλειαν ἄλλοις προσέτατεν, ἀλλ' αὐτοῦ ἐνόμιζε τοῦτο ἔργον εἶναι. ἦδει γὰρ ὅτι, εἴ τι μάχης ποτὲ δεήσοι, ἐκ τούτων αὐτῷ καὶ παραστάτας
20 καὶ ἐπιστάτας ληπτέον εἶη, σὺν οἷσπερ οἱ μέγιστοι κίνδυνοι· καὶ ταξιάρχους δὲ καὶ πεζῶν καὶ ἱππέων ἐγίγνωσκεν ἐκ τούτων καταστατέον εἶναι. εἰ δὲ δέοι καὶ στρατηγῶν που ἄνευ αὐτοῦ, ἦδει ὅτι ἐκ τούτων πεμπτέον εἶη· καὶ πόλεων δὲ καὶ ὄλων ἔθνων φύλαξι
25 καὶ σατράπαις ἦδει ὅτι τούτων τισὶν εἶη χρηστέον καὶ πρέσβεις γε τούτων τινὰς πεμπτέον, ὅπερ ἐν τοῖς μεγίστοις ἡγεῖτο εἶναι εἰς τὸ ἄνευ πολέμου τυγχάνειν ὦν δέοιτο. μὴ ὄντων μὲν οὖν οἶων δεῖ δι' ὧν αἱ μέγισται καὶ πλείσται πράξεις ἔμελλον εἶναι, κακῶς

ἡγεῖτο τὰ αὐτοῦ ἔξειν. εἰ δ' οὗτοι εἶεν οἶους δέοι,
πάντα ἐνόμιζε καλῶς ἔσεσθαι.

Reflections on the management of his empire.

2. Ἐνέδυν μὲν οὖν οὕτω γνούς εἰς ταύτην τὴν ἐπι-
μέλειαν· ἐνόμιζε δὲ τὴν αὐτὴν καὶ αὐτῷ ἄσκησιν εἶναι
5 τῆς ἀρετῆς. οὐ γὰρ ᾤετο οἶόν τε εἶναι μὴ αὐτόν τινα
ὄντα οἶον δεῖ ἄλλους παρορμᾶν ἐπὶ τὰ καλὰ καὶ ἀγαθὰ
ἔργα. ὥς δὲ ταῦτα διανοήθη, ἡγήσατο σχολῆς πρῶτον
δεῖν, εἰ μέλλοι δυνήσεσθαι τῶν κρατίστων ἐπιμέλε-
σθαι. τὸ μὲν οὖν προσόδων ἀμελεῖν οὐχ οἶόν τε
10 ἐνόμιζεν εἶναι, προνοῶν ὅτι πολλὰ καὶ τελεῖν ἀνάγκη
ἔσοιτο εἰς μεγάλην ἀρχήν· τὸ δ' αὖ πολλῶν κτημάτων
ὄντων ἀμφὶ ταῦτα αὐτὸν αἰετὶ ἔχειν ἥδει ὅτι ἀσχολίαν
παρέξοι τῆς τῶν ὅλων σωτηρίας ἐπιμέλεσθαι. οὕτω
δὴ σκοπῶν, ὅπως ἂν τά τε οἰκονομικὰ καλῶς ἔχοι καὶ
15 ἡ σχολὴ γένοιτο, κατενόησέ πως τὴν στρατιωτικὴν
σύνταξιν. ὥς γὰρ τὰ πολλὰ δεκάδαρχοι μὲν δεκα-
δέων ἐπιμέλονται, λοχαγοὶ δὲ δεκαδάρχων, χιλιάρχοι
δὲ λοχαγῶν, μυρίαρχοι δὲ χιλιάρχων, καὶ οὕτως οὐδεὶς
ἀτημέλητος γίγνεται, οὐδ' ἦν πάνυ πολλαὶ μυριάδες
20 ἀνθρώπων ὄσι, καὶ ὅταν ὁ στρατηγὸς βούληται χρή-
σασθαι τι τῇ στρατιᾷ, ἀρκεῖ ἦν τοῖς μυριαρχοῖς
παραγγεῖλη· ὥσπερ οὖν ταῦτ' ἔχει, οὕτω καὶ ὁ
Κῦρος συνεκεφαλαιώσατο τὰς οἰκονομικὰς πράξεις·
ὥστε καὶ τῷ Κύρῳ ἐγένετο ὀλίγοις διαλεγομένῳ μηδὲν
25 τῶν οἰκείων ἀτημελήτως ἔχειν· καὶ ἐκ τούτου ἤδη
σχολὴν ἦγε πλείῳ ἢ ἄλλος μιᾶς οἰκίας καὶ μιᾶς
νεὸς ἐπιμελόμενος. οὕτω δὴ καταστησάμενος τὸ

αὐτοῦ ἐδίδαξε καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν ταύτῃ τῇ καταστάσει χρῆσθαι.

He insists upon constant attendance at court.

3. Τὴν μὲν δὴ σχολὴν οὕτω κατεσκευάσατο αὐτῷ τε καὶ τοῖς περὶ αὐτόν, ἤρχετο δ' ἐπιστατεῖν τοῦ εἶναι
 5 οἷους δεῖ τοὺς κοινῶνας. πρῶτον μὲν ὅποσοι ὄντες ἱκανοὶ ἄλλων ἐργαζομένων τρέφεσθαι μὴ παρεῖεν ἐπὶ τὰς θύρας, τούτους ἐπεζήτει, νομίζων τοὺς μὲν παρόντας οὐκ ἂν ἐθέλειν οὔτε κακὸν οὔτε αἰσχρὸν οὐδὲν
 10 πράττειν καὶ διὰ τὸ παρ' ἄρχοντι εἶναι καὶ διὰ τὸ εἰδέναι ὅτι ὀρώντ' ἂν ὃ τι πράττοιεν ὑπὸ τῶν βελτίστων· οἱ δὲ μὴ παρεῖεν, τούτους ἡγείτο ἢ ἀκρατεῖα
 τινὶ ἢ ἀδικίᾳ ἢ ἀμελείᾳ ἀπεῖναι. τοῦτο οὖν πρῶτον διηγησόμεθα ὡς προσηνάγκαζε τοὺς τοιούτους παρεῖναι.
 15 τῶν παρ' ἑαυτῷ μάλιστα φίλων ἐκέλευσεν ἂν τινα λαβεῖν τὰ τοῦ μὴ φοιτῶντος, φάσκοντα λαμβάνειν τὰ ἑαυτοῦ. ἐπεὶ οὖν τοῦτο γένοιτο, ἦκον ἂν εὐθύς οἱ στερόμενοι ὡς ἡδικημένοι. ὁ δὲ Κῦρος πολὺν μὲν χρόνον οὐκ ἐσχόλαζε τοῖς τοιούτοις ὑπακούειν· ἐπεὶ
 20 δὲ ἀκούσειεν αὐτῶν, πολὺν χρόνον ἀνεβάλλετο τὴν διαδικασίαν. ταῦτα δὲ ποιῶν ἡγείτο προσεθίζειν αὐτοὺς θεραπεύειν, ἦττον δὲ ἐχθρῶς ἢ εἰ αὐτὸς κολάζων ἠνάγκαζε παρεῖναι. εἷς μὲν τρόπος διδασκαλίας ἦν αὐτῷ οὗτος τοῦ παρεῖναι· ἄλλος δὲ τὸ τὰ ῥᾶστα καὶ κερδαλεώτατα τοῖς παροῦσι προστάττειν· ἄλλος
 25 δὲ τὸ μηδέν ποτε τοῖς ἀποῦσι νέμειν· ὁ δὲ δὴ μέγιστος τρόπος τῆς ἀνάγκης ἦν, εἰ τούτων μηδέν τις ὑπακούοι, ἀφελόμενος ἂν τοῦτον ἃ ἔχοι ἄλλῳ ἐδίδου ὃν

ᾧετο ἂν ἐν τῷ δέοντι παρῆναι· καὶ οὕτως ἐγίγνετο αὐτῷ φίλος χρήσιμος ἀντὶ ἀχρήστου. ἐπιζητεῖ δὲ καὶ ὁ νῦν βασιλεύς, ἣν τις ἀπῇ οἷς παρῆναι καθήκει.

His officers incited to virtue by a virtuous example.

4. Τοῖς μὲν δὴ μὴ παροῦσιν οὕτω προσεφέρετο.
 5 τοὺς δὲ παρέχοντας ἑαυτοὺς ἐνόμισε μάλιστ' ἂν ἐπὶ
 τὰ καλὰ καὶ ἀγαθὰ ἐπαίρειν, ἐπέειπερ ἄρχων ἦν αὐτῶν,
 εἰ αὐτὸς ἑαυτὸν ἐπιδεικνύειν πειρῶτο τοῖς ἀρχομένοις
 πάντων μάλιστα κεκοσμημένον τῇ ἀρετῇ. αἰσθάνε-
 σθαι μὲν γὰρ ἐδόκει καὶ διὰ τοὺς γραφομένους νόμους
 10 βελτίους γιγνομένους ἀνθρώπους· τὸν δὲ ἀγαθὸν ἄρ-
 χοντα βλέποντα νόμον ἀνθρώποις ἐνόμισεν, ὅτι καὶ
 τάττειν ἱκανὸς ἐστὶ καὶ ὁρᾶν τὸν ἀτακτοῦντα καὶ
 κολάζειν. οὕτω δὴ γινώσκων πρῶτον μὲν τὰ περὶ
 τοὺς θεοὺς μᾶλλον ἐκπονοῦντα ἐπεδείκνυ ἑαυτὸν ἐν
 15 τούτῳ τῷ χρόνῳ, ἐπεὶ εὐδαιμονέστερος ἦν. καὶ τότε
 πρῶτον κατεστάθησαν οἱ μάγοι ὑμνεῖν τε αἰεὶ ἅμα
 τῇ ἡμέρᾳ τοὺς θεοὺς καὶ θύειν ἀν' ἐκάστην ἡμέραν.
 οὕτω δὴ τὰ τότε κατασταθέντα ἔτι καὶ νῦν διαμένει
 παρὰ τῷ αἰεὶ ὄντι βασιλεῖ. ταῦτ' οὖν πρῶτον ἐμι-
 20 μούντο αὐτὸν καὶ οἱ ἄλλοι Πέρσαι, νομίζοντες καὶ
 αὐτοὶ εὐδαιμονέστεροι ἔσεσθαι, ἣν θεραπεύωσι τοὺς
 θεοὺς, ὥσπερ ὁ εὐδαιμονέστατός τε ὢν καὶ ἄρχων·
 καὶ Κύρῳ δ' ἂν ἡγοῦντο ταῦτα ποιοῦντες ἀρέσκειν.

He establishes good morals and manners among his men.

5. Τὸ δ' αὖ πείθεσθαι οὕτω μάλιστ' ἂν ᾧετο ἔμ-
 25 μονον εἶναι τοῖς περὶ αὐτόν, εἰ τοὺς ἀπροφασίστως

πειθομένους φανερός εἶη μᾶλλον τιμῶν τῶν τὰς μεγίστας ἀρετὰς καὶ ἐπιπονωτάτας δοκούντων παρέχεσθαι. γιγνώσκων δ' οὕτω καὶ ποιῶν διετέλει. καὶ σωφροσύνην δ' αὐτοῦ ἐπιδεικνὺς μᾶλλον ἐποίει καὶ ταύτην
 5 πάντας ἀσκεῖν. ὅταν γὰρ ὀρώσιν, ᾧ μάλιστα ἔξεστιν ὑβρίζειν, τοῦτον σωφρονοῦντα, οὕτω μᾶλλον οἷ γε ἀσθενέστεροι ἐθέλουσιν οὐδὲν ὑβριστικὸν ποιούντες φανεροὶ εἶναι. καὶ ἐγκράτειαν δὲ οὕτω μάλιστα ἂν ᾤετο ἀσκεῖσθαι, εἰ αὐτὸς ἐπιδεικνύοι ἑαυτὸν μὴ ὑπὸ
 10 τῶν παραυτίκα ἡδονῶν ἐλκόμενον ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν, ἀλλὰ προπονεῖν ἐθέλοντα πρῶτον σὺν τῷ καλῷ τῶν εὐφροσυνῶν. τοιγαροῦν τοιοῦτος ὢν ἐποίησεν ἐπὶ ταῖς θύραις πολλὴν μὲν τῶν χειρόνων εὐταξίαν, ὑπεικόντων τοῖς ἀμείνοσι, πολλὴν δ' αἰδῶ καὶ εὐκοσμίαν πρὸς
 15 ἀλλήλους. ἐπέγνων δ' ἂν ἐκεῖ οὐδένα οὔτε ὀργιζόμενον κραυγῇ οὔτε χαίροντα ὑβριστικῶ γέλῳ, ἀλλὰ ἰδὼν ἂν αὐτοὺς ἡγήσω τῷ ὄντι εἰς κάλλος ζῆν.

Results of Cyrus' endeavors.

6. Τῇ μὲν δὴ ὅλῃ Περσῶν ἀρχῇ οὕτω τὴν ἀσφάλειαν κατεσκεύαζεν. ἑαυτῷ δὲ ὅτι μὲν οὐχ ὑπὸ τῶν
 20 καταστραφέντων κίνδυνος εἶη παθεῖν τι ἰσχυρῶς ἐθάρρει. καὶ γὰρ ἀνάλκιδας ἡγείτο εἶναι αὐτοὺς καὶ ἀσυντάκτους ὄντας ἑώρα, καὶ πρὸς τούτοις οὐδ' ἐπλησίαζε τούτων οὐδεὶς αὐτῷ οὔτε νυκτὸς οὔτε ἡμέρας. οὗς δὲ κρατίστους τε ἡγείτο καὶ ὀπλισμένους καὶ ἀθρόους
 25 ὄντας ἑώρα — καὶ τοὺς μὲν αὐτῶν ἦδει ἱππέων ἡγεμόνας ὄντας, τοὺς δὲ πεζῶν. πολλοὺς δὲ αὐτῶν καὶ φρονήματα ἔχοντας ἦσθάνετο ὥς ἱκανοὺς ὄντας ἀρ-

χειν· καὶ τοῖς φύλαξι δὲ αὐτοῦ οὗτοι μάλιστα ἐπλη-
 σίαζον, καὶ αὐτῷ δὲ τῷ Κύρῳ τούτων πολλοὶ πολλάκις
 συνεμίσγυνσαν· ἀνάγκη γὰρ ἦν, εἴ τι καὶ χρῆσθαι
 ἐμελλεν αὐτοῖς — ὑπὸ τούτων οὖν καὶ κίνδυνος ἦν
 5 αὐτὸν μάλιστα παθεῖν τι κατὰ πολλοὺς τρόπους.
 σκοπῶν οὖν ὅπως ἂν αὐτῷ καὶ τὰ ἀπὸ τούτων ἀκίν-
 δυνα γένοιτο, τὸ μὲν περιελέσθαι αὐτῶν τὰ ὅπλα καὶ
 ἀπολέμους ποιῆσαι ἀπεδοκίμασε, καὶ ἄδικον ἡγούμε-
 νος καὶ κατάλυσιν τῆς ἀρχῆς ταύτην νομίζων· τὸ δ'
 10 αὖ μὴ προσίεσθαι αὐτοὺς καὶ τὸ ἀπιστοῦντα φανερόν
 εἶναι ἀρχὴν ἡγήσατο πολέμου· ἐν δὲ ἀντὶ πάντων
 τούτων ἔγνω καὶ κράτιστον εἶναι πρὸς τὴν ἑαυτοῦ
 ἀσφάλειαν καὶ κάλλιστον, εἰ δύναίτο ποιῆσαι τοὺς
 κρατίστους ἑαυτῷ μᾶλλον φίλους ἢ ἀλλήλοις. ὥς
 15 οὖν ἐπὶ τὸ φιλεῖσθαι δοκεῖ ἡμῖν ἐλθεῖν, τοῦτο πειρα-
 σόμεθα διηγήσασθαι.

His attention and generosity to his friends.

7. Πρῶτον μὲν γὰρ διὰ παντὸς αἰὲ τοῦ χρόνου
 φιλανθρωπίαν τῆς ψυχῆς ὥς ἐδύνατο μάλιστα ἐνεφά-
 νιζεν, ἡγούμενος, ὥσπερ οὐ ράδιόν ἐστι φιλεῖν τοὺς
 20 μισεῖν δοκοῦντας οὐδ' εὐνοεῖν τοῖς κακόνοις, οὕτω καὶ
 τοὺς γνωσθέντας ὥς φιλοῦσι καὶ εὐνοοῦσιν, οὐκ ἂν
 δύνασθαι μισεῖσθαι ὑπὸ τῶν φιλεῖσθαι ἡγουμένων.
 ἕως μὲν οὖν χρήμασιν ἀδυνατώτερος ἦν εὐεργετεῖν,
 τῷ τε προνοεῖν τῶν συνόντων καὶ τῷ προπονεῖν καὶ
 25 τῷ συνηδόμενος μὲν ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς φανερὸς εἶναι,
 συναχθόμενος δ' ἐπὶ τοῖς κακοῖς, τούτοις ἐπειράτο τὴν
 φιλίαν θηρεύειν· ἐπειδὴ δὲ ἐγένετο αὐτῷ ὥστε χρή-

μασιν εὐεργετεῖν, δοκεῖ ἡμῖν γινῶναι πρῶτον μὲν ὡς
 εὐεργέτημα ἀνθρώποις πρὸς ἀλλήλους οὐδέν ἐστιν
 ἀπὸ τῆς αὐτῆς δαπάνης ἐπιχαριτώτερον ἢ σίτων καὶ
 ποτῶν μετάδοσις. τοῦτο δ' οὕτω νομίσας πρῶτον μὲν
 5 ἐπὶ τὴν αὐτοῦ τράπεζαν συνέταξεν ὅπως οἷς αὐτὸς
 σιτοῖτο σίτοις, τούτοις ὅμοια αἰὲν παρατίθοιτο αὐτῷ
 ἱκανὰ παμπόλλοις ἀνθρώποις· ὅσα δὲ παρατεθείη,
 ταῦτα πάντα, πλὴν οἷς αὐτὸς καὶ οἱ σύνδειπνοι χρή-
 σαιντο, διεδίδου οἷς βούλοιο τῶν φίλων μνήμην ἐν-
 10 δείκνυσθαι ἢ φιλοφροσύνην. διέπεμπε δὲ καὶ τούτοις
 οὓς ἀγασθείη ἢ ἐν φυλακαῖς ἢ ἐν θεραπείαις ἢ ἐν
 αἰστισινούν πράξεσιν, ἐνσημαινόμενος τοῦτο ὅτι οὐκ
 ἂν λανθάνοιεν χαρίζεσθαι βουλόμενοι. ἐτίμα δὲ καὶ
 τῶν οἰκετῶν ἀπὸ τῆς τραπέζης ὁπότε τινὰ ἐπαινέσειε·
 15 καὶ τὸν πάντα δὲ σῆτον τῶν οἰκετῶν ἐπὶ τὴν αὐτοῦ
 τράπεζαν ἐπετίθετο, οἰόμενος ὥσπερ καὶ τοῖς κυσὶν
 ἐμποιεῖν τινα καὶ τοῦτο εὖνοιαν. εἰ δὲ καὶ θεραπεύ-
 εσθαί τινα βούλοιο τῶν φίλων ὑπὸ πολλῶν, καὶ τού-
 20 ὁρῶσι πεμπόμενα ἀπὸ τῆς βασιλέως τραπέζης, τού-
 τους πάντες θεραπεύουσιν μᾶλλον, νομίζοντες αὐτοὺς
 ἐντίμους εἶναι καὶ ἱκανοὺς διαπράττειν, ἣν τι δέωνται.
 ἔτι δὲ καὶ οὐ τούτων μόνον ἔνεκα εὐφραίνει τὰ πεμπό-
 μενα παρὰ βασιλέως, ἀλλὰ τῷ ὄντι καὶ ἡδονῇ πολὺ
 25 διαφέρει τὰ ἀπὸ τῆς βασιλέως τραπέζης. καὶ τοῦτο
 μέντοι οὐδέν τι θαυμαστόν· ὥσπερ γὰρ καὶ αἱ ἄλλαι
 τέχναι διαφερόντως ἐν ταῖς μεγάλαις πόλεσιν ἐξειρ-
 γασμένοι εἰσὶ, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὰ παρὰ
 βασιλεῖ σῖτα πολὺ διαφερόντως ἐκπεπόνηται.

His great liberality in bestowing presents.

8. Τῇ μὲν δὴ τῶν σίτων θεραπείᾳ τοιαῦτα ποιῶν
πολὺ ὑπερεβάλλετο πάντας· ὥς δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις
πᾶσι θεραπεύων πολὺ ἐκράτει, τοῦτο νῦν διηγήσομαι·
πολὺ γὰρ διενεγκὼν ἀνθρώπων τῷ πλείστας προσό-
5 δους λαμβάνειν πολὺ ἔτι πλέον διήνεγκε τῷ πλείστα
ἀνθρώπων δωρεῖσθαι. κατῆρξε μὲν οὖν τούτου Κῦρος,
διαμένει δ' ἔτι καὶ νῦν τοῖς βασιλεῦσιν ἡ πολυδωρία.
τίνι μὲν γὰρ φίλοι πλουσιώτεροι
ὄντες φανεροὶ ἢ Περσῶν βασιλεῖ;
10 τίς δὲ κοσμῶν κάλλιον φαίνεται στο-
λαῖς τοὺς περὶ αὐτὸν ἢ βασιλεὺς;
τίνος δὲ δῶρα γινώσκεται ὥσπερ
ἔνια τῶν βασιλέως, ψέλια καὶ
στρεπτοὶ καὶ ἵπποι χρυσοχάλινοι;
15 οὐ γὰρ δὴ ἔξεστιν ἐκεῖ ταῦτα ἔχειν
ᾧ ἂν μὴ βασιλεὺς δῶ. τίς δ' ἄλ-
λος λέγεται δώρων μεγέθει ποιεῖν
αἰρεῖσθαι αὐτὸν καὶ ἀντ' ἀδελφῶν
καὶ ἀντὶ πατέρων καὶ ἀντὶ παίδων; τίς δ' ἄλλος
20 ἐδυνάσθη ἐχθροὺς ἀπέχοντας πολλῶν μηνῶν ὁδὸν
τιμωρεῖσθαι ὥς Περσῶν βασιλεὺς; τίς δ' ἄλλος
καταστρεφάμενος ἀρχὴν ὑπὸ τῶν ἀρχομένων πατὴρ
καλούμενος ἀπέθανεν ἢ Κῦρος; τοῦτο δὲ τοῦνομα
δῆλον ὅτι εὐεργετοῦντός ἐστι μᾶλλον ἢ ἀφαιρουμένου.

HEAD WITH στρεπτός.

The king's Eyes and Ears.

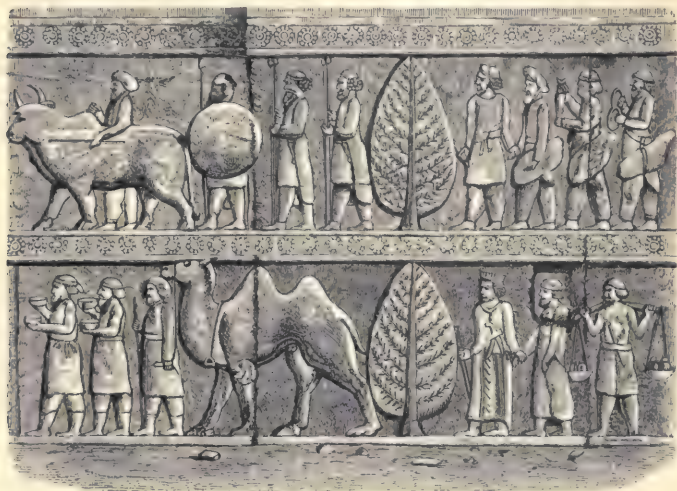
25 9. Κατεμάθομεν δὲ ὡς καὶ τοὺς βασιλέως καλον-
μένους ὀφθαλμοὺς καὶ τὰ βασιλέως ὦτα οὐκ ἄλλως

ἐκτήσατο ἢ τῷ δωρεῖσθαί τε καὶ τιμᾶν· τοὺς γὰρ ἀπαγγείλαντας ὅσα καιρὸς αὐτῷ εἶη πεπύσθαι μεγάλως εὐεργετῶν πολλοὺς ἐποίησεν ἀνθρώπους καὶ ὠτακουστέιν καὶ διοπτρεύειν τί ἂν ἀγγείλαντες ὠφελήσειαν
 5 βασιλέα. ἐκ τούτου δὴ καὶ πολλοὶ ἐνομίσθησαν βασιλέως ὀφθαλμοὶ καὶ πολλὰ ὦτα. εἰ δέ τις οἶεται ἓνα αἰρετὸν εἶναι ὀφθαλμὸν βασιλεῖ, οὐκ ὀρθῶς οἶεται· ὀλίγα γὰρ εἰς γ' ἂν ἴδοι καὶ εἰς ἀκούσειε· καὶ τοῖς ἄλλοις ὥσπερ ἀμελεῖν ἂν παρηγγελμένον εἶη, εἰ
 10 ἐνὶ τούτῳ προστεταγμένον εἶη· πρὸς δὲ καὶ ὄντινα γιγνώσκουσιν ὀφθαλμὸν ὄντα, τούτον ἂν εἰδεῖν ὅτι φυλάττεσθαι δεῖ. ἀλλ' οὐχ οὕτως ἔχει, ἀλλὰ τοῦ φάσκοντος ἀκούσαί τι ἢ ἰδεῖν ἄξιον ἐπιμελείας παντὸς βασιλεὺς ἀκούει. οὕτω δὴ πολλὰ μὲν βασιλέως
 15 ὦτα, πολλοὶ δ' ὀφθαλμοὶ νομίζονται· καὶ φοβοῦνται πανταχοῦ λέγειν τὰ μὴ σύμφορα βασιλεῖ, ὥσπερ αὐτοῦ ἀκούοντος, καὶ ποιεῖν ἅ μὴ σύμφορα, ὥσπερ αὐτοῦ παρόντος. οὐκουν ὅπως μνησθῆναι ἂν τις ἐτόλμησε πρὸς τινα περὶ Κύρου φλαυρόν τι, ἀλλ'
 20 ὥς ἐν ὀφθαλμοῖς πᾶσι καὶ ὥσὶ βασιλέως τοῖς αἰὲ παροῦσιν οὕτως ἕκαστος διέκειτο.

He shows Croesus what his treasures are.

10. Καλὸν δ' ἐπίδειγμα καὶ τοῦτο λέγεται Κῦρος ἐπιδειῖξαι Κροίσῳ, ὅτε ἐνουθέτει αὐτὸν ὥς διὰ τὸ πολλὰ διδόναι πένης ἔσοιτο, ἐξὸν αὐτῷ θησαυροὺς
 25 χρυσοῦ πλείστους ἐνὶ γε ἀνδρὶ ἐν τῷ οἴκῳ καταθέσθαι· καὶ τὸν Κῦρον λέγεται ἐρέσθαι, Καὶ πόσα ἂν ἤδη οἶε μοι χρήματα εἶναι, εἰ συνέλεγον χρυσίον

ὥσπερ σὺ κελεύεις ἐξ ὅτου ἐν τῇ ἀρχῇ εἰμι; καὶ τὸν Κροῖσον εἰπεῖν πολὺν τινα ἀριθμόν. καὶ τὸν Κῦρον πρὸς ταῦτα, Ἄγε δὴ, φάναι, ὦ Κροῖσε, σύμπεμψον ἄνδρα σὺν Ὑστάσπα τούτῳ ὅτῳ σὺ πιστεύεις μάλιστα.
 5 σὺ δέ, ὦ Ὑστάσπα, ἔφη, περιελθὼν πρὸς τοὺς φίλους λέγε αὐτοῖς ὅτι δέομαι χρυσίου πρὸς πρᾶξιν τινα· καὶ

PERSIAN SUBJECTS BRING TRIBUTE TO THE KING.
 (Persepolis.)

γὰρ τῷ ὄντι προσδέομαι· καὶ κέλευε αὐτοὺς ὅποσα ἂν ἕκαστος δύναιτο πορίσαι μοι χρήματα γράψαν-
 τας καὶ κατασημνημένους δοῦναι τὴν ἐπιστολὴν τῷ
 10 Κροῖσον θεράποντι φέρειν. ταῦτα δὲ ὅσα ἔλεγε καὶ
 γράψας καὶ σημηνάμενος ἐδίδου τῷ Ὑστάσπα φέρειν
 πρὸς τοὺς φίλους· ἐνέγραψε δὲ πρὸς πάντας καὶ
 Ὑστάσπαν ὡς φίλον αὐτοῦ δέχεσθαι. ἐπεὶ δὲ πε-

ριῆλθε καὶ ἤνεγκεν ὁ Κροῖσου θεράπων τὰς ἐπιστολάς,
 ὁ δὲ Ὑστάσπας εἶπεν, ὦ Κῦρε βασιλεῦ, καὶ ἐμοὶ ἤδη
 χρή ὥς πλουσίῳ χρήσθαι· πάμπολλα γὰρ ἔχων πάρ-
 εμι δῶρα διὰ τὰ σὰ γράμματα. καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν,
 5 Εἰς μὲν τοίνυν καὶ οὗτος ἤδη θησαυρὸς ἡμῖν, ὦ
 Κροῖσε· τοὺς δ' ἄλλους καταθεῶ καὶ λόγισαι πόσα
 ἐστὶν ἔτοιμα χρήματα, ἣν τι δέωμαι χρήσθαι. λέγε-
 ται δὲ λογιζόμενος ὁ Κροῖσος πολλαπλάσια εὐρεῖν ἢ
 ἔφη Κύρῳ εἶναι ἐν τοῖς θησαυροῖς ἤδη, εἰ συνέλε-
 10 γεν. ἐπεὶ δὲ τοῦτο φανερὸν ἐγένετο, εἰπεῖν λέγεται
 ὁ Κῦρος, Ὁρᾶς, φάναι, ὦ Κροῖσε, ὥς εἰσὶ καὶ ἐμοὶ
 θησαυροί; ἀλλὰ σὺ μὲν κελεύεις με παρ' ἐμοὶ αὐτοὺς
 συλλέγοντα φθονεῖσθαι τε δι' αὐτοὺς καὶ μισεῖσθαι,
 καὶ φύλακας αὐτοῖς ἐφιστάντα μισθοφόρους τούτοις
 15 πιστεύειν· ἐγὼ δὲ τοὺς φίλους πλουσίους ποιῶν τού-
 τους μοι νομίζω θησαυροὺς καὶ φύλακας ἅμα ἐμοῦ
 τε καὶ τῶν ἡμετέρων ἀγαθῶν πιστοτέρους εἶναι ἢ εἰ
 φρουροὺς μισθοφόρους ἐπεστησάμην. καὶ ἄλλο δέ
 σοι ἔρῳ· ἐγὼ γάρ, ὦ Κροῖσε, ὃ μὲν οἱ θεοὶ δόντες
 20 εἰς τὰς ψυχὰς τοῖς ἀνθρώποις ἐποίησαν ὁμοίως πάντας
 πένητας, τούτου μὲν οὐδ' αὐτὸς δύναμαι περιγενέσθαι,
 ἀλλ' εἰμὶ ἀπληστος καὶ γὰρ ὥσπερ οἱ ἄλλοι χρημάτων·
 τῇδ' ἐγὼ μέντοι διαφέρειν μοι δοκῶ τῶν πλείστων ὅτι
 οἱ μὲν ἐπειδὰν τῶν ἀρκούντων περιττὰ κτήσωνται, τὰ
 25 μὲν αὐτῶν αὖ κατορύττουσι, τὰ δὲ κατασήπουσι, τὰ
 δὲ ἀριθμοῦντες καὶ μετροῦντες καὶ ἰστάντες καὶ δια-
 ψύχοντες καὶ φυλάττοντες πράγματα ἔχουσι, καὶ ὅμως
 ἔνδον ἔχοντες τοσαῦτα οὔτε ἐσθίουσι πλείῳ ἢ δύνανται
 φέρειν, διαρραγεῖεν γὰρ ἂν, οὐτ' ἀμφιέννυνται πλείῳ

ἢ δύνανται φέρειν, ἀποπνιγείεν γὰρ ἂν, ἀλλὰ τὰ πε-
 ριτὰ χρήματα πράγματα ἔχουσιν· ἐγὼ δ' ὑπηρετῶ
 μὲν τοῖς θεοῖς καὶ ὀρέγομαι ἀεὶ πλειόνων· ἐπειδὰν δὲ
 κτήσωμαι, ἂν ἴδω περιτὰ ὄντα τῶν ἐμοὶ ἀρκούντων,
 5 τούτοις τὰς τ' ἐνδείας τῶν φίλων ἐξακουῖμαι καὶ πλου-
 τίζων καὶ εὐεργετῶν ἀνθρώπους εὖνοϊαν ἐξ αὐτῶν κτῶ-
 μαι καὶ φιλίαν, καὶ ἐκ τούτων καρποῦμαι ἀσφάλειαν
 καὶ εὐκλειαν· ἃ οὔτε κατασθήπεται οὔτε ὑπερπληροῦντα
 λυμαίνεται, ἀλλὰ ἡ εὐκλεία ὅσῳ ἂν πλείων ᾗ, τοσούτῳ
 10 καὶ μείζων καὶ καλλίων καὶ κουφοτέρα φέρειν γίγνε-
 ται, πολλάκις δὲ καὶ τοὺς φέροντας αὐτὴν κουφοτέρους
 παρέχεται. ὅπως δὲ καὶ τοῦτο εἰδῆς, ἔφη, ὦ Κροῖσε,
 ἐγὼ οὐ τοὺς πλείστα ἔχοντας καὶ φυλάττοντας πλείστα
 εὐδαιμονεστάτους ἡγοῦμαι· οἱ γὰρ τὰ τεῖχη φυλάτ-
 15 τοντες οὕτως ἂν εὐδαιμονέστατοι εἴησαν· πάντα γὰρ
 τὰ ἐν ταῖς πόλεσι φυλάττουσιν· ἀλλ' ὅς ἂν κτᾶσθαι
 τε πλείστα δύνηται σὺν τῷ δικαίῳ καὶ χρῆσθαι δὲ
 πλείστοις σὺν τῷ καλῷ, τοῦτον ἐγὼ εὐδαιμονέστατον
 νομίζω. καὶ ταῦτα μὲν δὴ φανερόν ἦν ὥσπερ ἔλεγε
 20 καὶ πράττων.

Cyrus resolves to hold a public procession from the palace.

11. Νῦν δὲ ἤδη διηγησόμεθα ὡς τὸ πρῶτον ἐξήλασε
 Κῦρος ἐκ τῶν βασιλείων· καὶ γὰρ αὐτῆς τῆς ἐξελά-
 σεως ἡ σεμνότης ἡμῖν δοκεῖ μία τῶν τεχνῶν εἶναι τῶν
 μεμηχανημένων τὴν ἀρχὴν μὴ εὐκαταφρόνητον εἶναι.
 25 πρῶτον μὲν οὖν πρὸ τῆς ἐξελάσεως εἰσκαλέσας πρὸς
 αὐτὸν τοὺς τὰς ἀρχὰς ἔχοντας Περσῶν τε καὶ τῶν
 ἄλλων συμμάχων διέδωκεν αὐτοῖς τὰς Μηδικὰς στο-

λας· καὶ τότε πρῶτον Πέρσαι Μηδικὴν στολὴν ἐνέδυσαν· διαδιδούς τε ἅμα τάδε ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι ἐλάσαι βούλοιτο εἰς τὰ τεμένη τὰ τοῖς θεοῖς ἐξηρημένα καὶ θῦσαι μετ' ἐκείνων. Πάρεστε οὖν, ἔφη, ἐπὶ τὰς θύρας
 5 κοσμηθέντες ταῖς στολαῖς ταύταις πρὶν ἥλιον ἀνατέλλειν, καὶ καθίστασθε ὡς ἂν ὑμῖν Φεραύλας ὁ Πέρσης ἐξαγγείλῃ παρ' ἐμοῦ· καὶ ἐπειδάν, ἔφη, ἐγὼ ἡγῶμαι, ἔπεσθε ἐν τῇ ῥηθείσῃ χώρᾳ. ἦν δ' ἄρα τινὶ δοκῇ ὑμῶν ἄλλη κάλλιον εἶναι ἢ ὡς ἂν νῦν ἐλαύνωμεν,
 10 ἐπειδὰν πάλιν ἔλθωμεν, διδασκέτω με· ὅπῃ γὰρ ἂν κάλλιστον καὶ ἄριστον ὑμῖν δοκῇ εἶναι, ταύτῃ ἕκαστα δεῖ καταστήσασθαι. ἐπεὶ δὲ τοῖς κρατίστοις διέδωκε τὰς καλλίστας στολάς, ἐξέφερε δὴ καὶ ἄλλας Μηδικὰς στολάς, παμπόλλας γὰρ παρεσκευάσατο, οὐδὲν φειδόμενος οὔτε πορφυρίδων οὔτε ὀρφνύων οὔτε φοινικίδων οὔτε καρυκίνων ἱματίων· νείμας δὲ τούτων τὸ μέρος ἐκάστῳ τῶν ἡγεμόνων ἐκέλευσεν αὐτοὺς τούτοις κοσμεῖν τοὺς αὐτῶν φίλους, ὥσπερ, ἔφη, ἐγὼ ὑμᾶς κοσμῶ. καὶ τις τῶν παρόντων ἐπήρετο αὐτόν, Σὺ
 20 δέ, ὦ Κῦρε, ἔφη, πότε κοσμήσει; ὁ δ' ἀπεκρίνατο, Οὐ γὰρ νῦν, ἔφη, δοκῶ ὑμῖν αὐτὸς κοσμεῖσθαι ὑμᾶς κοσμῶν; ἀμέλει, ἔφη, ἦν δύνωμαι ὑμᾶς τοὺς φίλους εὖ ποιεῖν ὅποιαν ἂν ἔχων στολὴν τυγχάνω, ἐν ταύτῃ καλὸς φανοῦμαι. οὕτω δὴ οἱ μὲν ἀπελθόντες μετα-
 25 πεμπόμενοι τοὺς φίλους ἐκόσμου ταῖς στολαῖς.

He consults with Pheraulus.

12. Ὁ δὲ Κῦρος νομίζων Φεραύλαν τὸν ἐκ τῶν δημοτῶν καὶ συνετὸν εἶναι καὶ φιλόκαλον καὶ εὐτα-

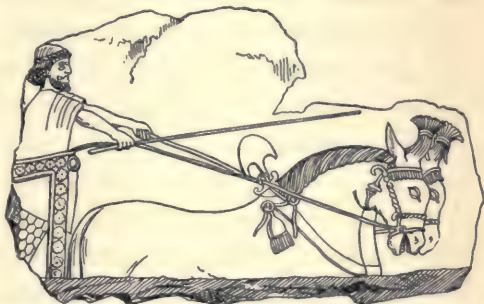
κτον καὶ τοῦ χαρίζεσθαι αὐτῷ οὐκ ἀμελῇ, ὅς ποτε καὶ περὶ τοῦ τιμᾶσθαι ἕκαστον κατὰ τὴν ἀξίαν συνεῖπε, τοῦτον δὴ καλέσας συνεβουλεύετο αὐτῷ πῶς ἂν τοῖς μὲν εὖνοις κάλλιστα ἰδεῖν ποιοῖτο τὴν ἐξέλα-
 5 σιν, τοῖς δὲ δυσμενέσι φοβερῶτατα. ἐπεὶ δὲ σκο-
 πούντων ταῦτα συνέδοξεν, ἐκέλευσε τὸν Φεραύλαν ἐπι-
 μεληθῆναι ὅπως ἂν οὕτω γένηται αὖριον ἢ ἐξέλασις
 ὥσπερ ἔδοξε καλῶς ἔχειν. Εἵρηκα δέ, ἔφη, ἐγὼ πάν-
 τας πείθεσθαι σοι περὶ τῆς ἐν τῇ ἐξελάσει τάξεως.
 10 ὅπως δ' ἂν ἥδιον παραγγέλλοντός σου ἀκούωσι, φέρε
 λαβών, ἔφη, χιτῶνας μὲν τουτουσὶ τοῖς τῶν δορυφό-
 ρων ἡγεμόσι, κασᾶς δὲ τούσδε τοὺς ἐφιππίους τοῖς
 τῶν ἱππέων ἡγεμόσι, δὸς δὲ καὶ τῶν ἀρμάτων τοῖς
 ἡγεμόσιν ἄλλους τούσδε χιτῶνας. ὁ μὲν δὴ ἔφερε
 15 λαβών· οἱ δὲ ἡγεμόνες ἐπεὶ ἴδοιεν αὐτόν, ἔλεγον,
 Μέγας δὴ σύγε, ὦ Φεραύλα, ὅποτε γε καὶ ἡμῶν προσ-
 τάξεις ἂν δέῃ ποιεῖν. Οὐ μὰ Δί', ἔφη ὁ Φεραύλας, οὐ
 μόνον γε, ὡς ἔοικεν, ἀλλὰ καὶ σκευοφορήσω· νῦν γοῦν
 φέρω τῷδε δύο κασᾶ, τὸν μὲν σοί, τὸν δὲ ἄλλῳ· σὺ
 20 μέντοι τούτων λαβὲ ὁπότερον βούλει. ἐκ τούτου δὴ
 ὁ μὲν λαμβάνων τὸν κασᾶν τοῦ μὲν φθόνου ἐπελέ-
 ληστο, εὐθὺς δὲ συνεβουλεύετο αὐτῷ ὁπότερον λαμ-
 βάνοι· ὁ δὲ συμβουλεύσας ἂν ὁπότερος βελτίων
 εἶη εἶπεν, Ἦν μου κατηγορήσης ὅτι αἵρεσίν σοι
 25 ἔδωκα, εἰς αὐθις ὅταν διακονῶ, ἐτέρῳ μοι χρήσει
 διακόνῳ.

Οὕτω διαδοὺς ἡ ἐτάχθη ὁ μὲν δὴ Φεραύλας εὐθὺς
 ἐπεμέλετο τῶν εἰς τὴν ἐξέλασιν ὅπως ὡς κάλλιστα
 ἕκαστα ἔξοι.

The procession.

13. Ἡνίκα δ' ἡ ὑστεραία ἦκε, καθαρὰ μὲν ἦν πάντα
 πρὸ ἡμέρας, στοίχοι δὲ εἰστήκεσαν ἔνθεν καὶ ἔνθεν
 τῆς ὁδοῦ, ὥσπερ καὶ νῦν ἔτι ἴστανται ἢ ἂν βασιλεὺς
 μέλλῃ ἐλαύνειν· ὧν ἐντὸς οὐδενὶ ἔστιν εἰσιέναι τῶν
 5 μὴ τετιμημένων· μαστιγοφόροι δὲ καθέστασαν οἱ
 ἔπαιον, εἴ τις ἐνοχλοίῃ. ἔστασαν δὲ πρῶτον μὲν τῶν
 δορυφόρων εἰς τετρακισχιλίους ἔμπροσθεν τῶν πυλῶν
 εἰς τέτταρας, δισχίλιοι δ' ἐκατέρωθεν τῶν πυλῶν. καὶ
 οἱ ἱππεῖς δὲ πάντες παρήσαν καταβεβηκότες ἀπὸ τῶν
 10 ἵππων, καὶ διειρκότες τὰς χεῖρας διὰ τῶν κανδύων,
 ὥσπερ καὶ νῦν ἔτι διείρουσιν, ὅταν ὁρᾷ βασιλεὺς.
 ἔστασαν δὲ Πέρσαι μὲν ἐκ δεξιᾶς, οἱ δὲ ἄλλοι σύμ-
 μαχοι ἐξ ἀριστερᾶς τῆς ὁδοῦ, καὶ τὰ ἄρματα ὡσαύτως
 τὰ ἡμίσεα ἐκατέρωθεν. ἐπεὶ δ' ἀνεπετάννυντο αἱ τοῦ
 15 βασιλείου πύλαι, πρῶτον μὲν ἤγοντο τῷ Διὶ ταῦροι
 πάγκαλοι εἰς τέτταρας καὶ οἷς τῶν ἄλλων θεῶν οἱ
 μάγοι ἐξηγοῦντο· πολὺ γὰρ οἴονται Πέρσαι χρῆναι
 τοῖς περὶ τοὺς θεοὺς μᾶλλον τεχνίταις χρῆσθαι ἢ
 περὶ τᾶλλα. μετὰ δὲ τοὺς βοῦς ἵπποι ἤγοντο θῦμα
 20 τῷ Ἡλίῳ· μετὰ δὲ τούτους ἐξήγετο ἄρμα λευκὸν χρυ-
 σόζυγον ἑστεμμένον Διὸς ἱερόν· μετὰ δὲ τοῦτο Ἡλίου
 ἄρμα λευκόν, καὶ τοῦτο ἑστεμμένον ὥσπερ τὸ πρό-
 σθεν· μετὰ δὲ τοῦτο ἄλλο τρίτον ἄρμα ἐξήγετο,
 φοινικίσιν καταπεπταμένοι οἱ ἵπποι, καὶ πῦρ ὀπισθεν
 25 αὐτοῦ ἐπ' ἐσχάρας μεγάλης ἄνδρες εἶποντο φέροντες.
 ἐπὶ δὲ τούτοις ἤδη αὐτὸς ἐκ τῶν πυλῶν προουφαίνετο
 ὁ Κῦρος ἐφ' ἄρματος ὀρθὴν ἔχων τὴν τιάναν καὶ
 χιτῶνα πορφυροῦν μεσόλευκον, ἄλλῳ δ' οὐκ ἔξεστι

μεσόλευκον ἔχειν, καὶ περὶ τοῖς σκέλεσιν ἀναξυρίδας
 ὑσγίνοβαφεῖς, καὶ κάνδυν ὀλοπόρφυρον. εἶχε δὲ καὶ
 διάδημα περὶ τῇ τιάρᾳ· καὶ οἱ συγγενεῖς δὲ αὐτοῦ
 τὸ αὐτὸ τοῦτο σημεῖον εἶχον, καὶ νῦν τὸ αὐτὸ τοῦτο
 5 ἔχουσι. τὰς δὲ χεῖρας ἔξω τῶν χειρίδων εἶχε. παρ-
 ωχεῖτο δὲ αὐτῷ ἡνίοχος μέγας μὲν, μείων δ' ἐκείνου
 εἴτε καὶ τῷ ὄντι εἴτε καὶ ὀπωσοῦν· μείζων δ' ἐφάνη
 πολὺ Κῦρος. ἰδόντες δὲ πάντες προσεκύνησαν, εἴτε
 καὶ ἄρξαι τινὲς
 10 κεκελευσμένοι
 εἴτε καὶ ἐκπλα-
 γέντες τῇ πα-
 ρασκευῇ. καὶ
 τῷ δόξαι μέ-
 15 γαν τε καὶ
 καλὸν φανῆ-
 ναι τὸν Κῦρον.
 πρόσθεν δὲ
 Περσῶν οὐδεὶς

FRAGMENT OF A TWO-HORSE CHARIOT.
 (Persepolis.)

20 Κῦρον προσεκύνει. ἐπεὶ δὲ προῆει τὸ τοῦ Κύρου
 ἄρμα, προηγούντο μὲν οἱ τετρακισχίλιοι δορυφόροι,
 παρείποντο δὲ οἱ δισχίλιοι ἐκατέρωθεν τοῦ ἄρματος·
 ἐφείποντο δὲ οἱ περὶ αὐτὸν σκηπτούχοι ἐφ' ἵππων
 κεκόσμημένοι σὺν τοῖς παλτοῖς ἀμφὶ τοὺς τριακο-
 25 σίους. οἱ δ' αὖ τῷ Κύρῳ τρεφόμενοι ἵπποι παρή-
 γοντο χρυσοχάλινοι, ράβδωτοῖς ἱματίοις καταπεπτα-
 μένοι, ἀμφὶ τοὺς διακοσίους· ἐπὶ δὲ τούτοις δισχίλιοι
 ξυστοφόροι· ἐπὶ δὲ τούτοις ἱππεῖς οἱ πρῶτοι γενόμενοι
 μύριοι, εἰς ἑκατὸν πανταχῇ τεταγμένοι· ἡγείτο δ' αὐτῶν

Χρυσάντας. ἐπὶ δὲ τούτοις μυριάδες ἄλλοι ἵππεῖς τεταγμένοι ὡσαύτως, Πέρσαι, Μῆδοι, Ἀρμένιοι, Ὑρκάνιοι, Καδούσιοι, Σάκαι· μετὰ δὲ τοὺς ἵππεας ἄρματα ἐπὶ τεττάρων τεταγμένα.

After the sacrifice Cyrus holds games—a bit of by-play.

- 5 14. Ἐπεὶ δὲ ἀφίκοντο πρὸς τὰ τεμένη, ἔθυσαν· τῷ Διὶ καὶ ὠλοκαύτησαν τοὺς ταύρους· ἔπειτα τῷ Ἡλίῳ καὶ ὠλοκαύτησαν τοὺς ἵππους· ἔπειτα Γῇ σφάξαντες ὡς ἐξηγήσαντο οἱ μάγοι ἐποίησαν· ἔπειτα δὲ ἥρωσι τοῖς Συρίαν ἔχουσι. μετὰ δὲ ταῦτα καλοῦ ὄντος τοῦ
- 10 χωρίου ἔδειξε τέρμα ὡς ἐπὶ πέντε σταδίων χωρίου, καὶ εἶπε κατὰ φύλα ἀνὰ κράτος ἐνταῦθα ἀφείναι τοὺς ἵππους. σὺν μὲν οὖν τοῖς Πέρσαις αὐτὸς ἤλασε καὶ ἐνίκα πολὺ· μάλιστα γὰρ ἐμεμελήκει αὐτῷ ἱππικῆς· Μήδων δὲ Ἀρτάβαζος ἐνίκα· Κῦρος γὰρ αὐτῷ τὸν
- 15 ἵππον ἐδεδώκει· Σύρων δὲ ὁ προστατῶν· Ἀρμενίων δὲ Τιγράνης· Ὑρκανίων δὲ ὁ υἱὸς τοῦ ἱππάρχου· Σακῶν δὲ ἰδιώτης ἀνὴρ ἀπέλιπεν ἄρα τῷ ἵππῳ τοὺς ἄλλους ἵππους ἐγγὺς τῷ ἡμίσει τοῦ δρόμου. ἐνθα δὴ λέγεται ὁ Κῦρος ἐρέσθαι τὸν νεανίσκον εἰ δέξαιτ'
- 20 ἂν βασιλείαν ἀντὶ τοῦ ἵππου. τὸν δ' ἀποκρίνασθαι ὅτι Βασιλείαν μὲν οὐκ ἂν δεξαίμην, χάριν δὲ ἀνδρὶ ἀγαθῷ καταθέσθαι δεξαίμην ἂν. καὶ ὁ Κῦρος εἶπε, Καὶ μὴν ἐγὼ δεῖξαί σοι ἐθέλω ἐνθα κἂν μύων βάλης, οὐκ ἂν ἀμάρτοις ἀνδρὸς ἀγαθοῦ. Πάντως τοίνυν, ὁ
- 25 Σάκας ἔφη, δεῖξόν μοι· ὡς βαλῶ γε ταύτῃ τῇ βώλῳ, ἔφη ἀνελόμενος. καὶ ὁ μὲν Κῦρος δείκνυσιν αὐτῷ ὅπου ἦσαν πλείστοι τῶν φίλων· ὁ δὲ καταμύων ἴησι

τῇ βώλῳ καὶ παρελαύνοντο· Φεραύλα τυγχάνει· ἔτυχε
 γὰρ ὁ Φεραύλας παραγγέλλων τι τακτὸς παρὰ τοῦ
 Κύρου· βληθεὶς δὲ οὐδὲ μετεστράφη, ἀλλ' ὥχeto ἐφ'
 ὅπερ ἐτάχθη. ἀναβλέψας δὲ ὁ Σάκας ἐρωτᾷ τίνος
 5 ἔτυχεν. Οὐ μὰ τὸν Δί', ἔφη, οὐδενὸς τῶν παρόντων.
 Ἄλλ' οὐ μέντοι, ἔφη ὁ νεανίσκος, τῶν γε ἀπόντων.
 Ναὶ μὰ Δί', ἔφη ὁ Κῦρος, σύγε ἐκείνου τοῦ παρὰ τὰ
 ἄρματα ταχὺ ἐλαύνοντος τὸν ἵππον. Καὶ πῶς, ἔφη,
 οὐ μεταστρέφεται; καὶ ὁ Κῦρος ἔφη, Μαινόμενος
 10 γάρ τις ἐστίν, ὡς ἔοικεν. ἀκούσας ὁ νεανίσκος ὥχeto
 σκεψόμενος τίς εἴη· καὶ εὕρισκει τὸν Φεραύλαν γῆς τε
 κατὰπλεων τὸ γένειον καὶ αἵματος· ἐρρῆν γὰρ αὐτῷ
 ἐκ τῆς ῥινὸς βληθέντι. ἐπεὶ δὲ προσῆλθεν, ἤρετο
 αὐτὸν εἰ βληθείη. ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, Ὡς ὀράς. Δί-
 15 δωμι τοίνυν σοι, ἔφη, τοῦτον τὸν ἵππον. ὁ δ' ἐπή-
 ρετο, Ἀντὶ τοῦ; ἐκ τούτου δὴ διηγείτο ὁ Σάκας τὸ
 πρᾶγμα, καὶ τέλος εἶπε, Καὶ οἶμαί γε οὐχ ἡμαρτηκέ-
 ναι ἀνδρὸς ἀγαθοῦ. καὶ ὁ Φεραύλας εἶπεν, Ἀλλὰ
 πλουσιωτέρῳ μὲν ἂν, εἰ ἐσωφρόνεις, ἢ ἐμοὶ ἐδίδους·
 20 νῦν δὲ καγὼ δέξομαι. ἐπεύχομαι δέ, ἔφη, τοῖς θεοῖς,
 οἵπερ με ἐποίησαν βληθῆναι ὑπὸ σοῦ, δοῦναί μοι
 ποιῆσαι μὴ μεταμέλειν σοι τῆς ἐμῆς δωρεᾶς. καὶ
 νῦν μὲν, ἔφη, ἀπέλα, ἀναβὰς ἐπὶ τὸν ἐμὸν ἵππον·
 αὐθις δ' ἐγὼ παρέσομαι πρὸς σέ. οἱ μὲν δὴ οὕτω
 25 διηλλάξαντο. ἀφίει δὲ καὶ τὰ ἄρματα καθ' ἕκαστον·
 τοῖς δὲ νικῶσι πᾶσιν ἐδίδου βούς τε, ὅπως ἂν θύσαντες
 ἐστιῶντο, καὶ ἐκπώματα. τὸν μὲν οὖν βοῦν ἔλαβε
 καὶ αὐτὸς τὸ νικητήριον· τῶν δ' ἐκπωμάτων τὸ αὐτοῦ
 μέρος Φεραύλα ἔδωκεν, ὅτι καλῶς ἔδοξεν αὐτῷ τὴν ἐκ

τοῦ βασιλείου ἔλασιν διατάξαι. οὕτω δὴ τότε ὑπὸ
 Κύρου κατασταθεῖσα ἡ βασιλέως ἔλασις οὕτως ἔτι
 καὶ νῦν διαμένει, πλὴν τὰ ἱερὰ ἄπεστιν, ὅταν μὴ θύῃ.
 ὥς δὲ ταῦτα τέλος εἶχεν, ἀφικνουῦνται πάλιν εἰς τὴν
 5 πόλιν, καὶ ἐσκήνησαν, οἷς μὲν ἐδόθησαν οἰκίαι, κατ'
 οἰκίας, οἷς δὲ μή, ἐν τάξει.

Cyrus entertains his friends.

15. Θύσας δὲ καὶ ὁ Κῦρος νικητήρια ἐστιῶν ἐκά-
 λεσε τῶν φίλων οἱ μάλιστ' αὐτὸν αὔξειν τε βουλόμενοι
 φανεροὶ ἦσαν καὶ τιμῶντες εὐνοϊκώτατα. συνεκάλεσε
 10 δὲ αὐτοῖς καὶ Ἀρτάβαζον τὸν Μῆδον καὶ Τιγράνην τὸν
 Ἀρμένιον καὶ τὸν Ὑρκάνιον ἱππαρχον καὶ Γωβρύαν.
 Γαδάτας δὲ τῶν σκηπτούχων ἦρχεν αὐτῷ, καὶ ἡ ἐκεῖ-
 νος διεκόσμησεν ἡ πᾶσα ἔνδον δίαίτα καθειστήκει.
 καὶ ὁπότε μὲν συνδειπνοῖέν τινες, οὐδ' ἐκάθιζε Γαδάτας,
 15 ἀλλ' ἐπεμέλετο. ὁπότε δὲ αὐτοὶ εἶεν, καὶ συνεδείπνει.
 ἦδετο γὰρ αὐτῷ συνών. ἀντὶ δὲ τούτων πολλοῖς καὶ
 μεγάλοις ἐτίματο ὑπὸ τοῦ Κύρου, διὰ δὲ Κῦρον καὶ
 ὑπ' ἄλλων. ὥς δ' ἦλθον οἱ κληθέντες ἐπὶ τὸ δεῖπνον,
 οὐχ ὅπου ἔτυχεν ἕκαστον ἐκάθιζεν, ἀλλ' ὃν μὲν μά-
 20 λιστα ἐτίμα, παρὰ τὴν ἀριστερὰν χεῖρα, ὥς εὐεπι-
 βουλευοτέρας ταύτης οὔσης ἢ τῆς δεξιᾶς, τὸν δὲ
 δεύτερον παρὰ τὴν δεξιάν, τὸν δὲ τρίτον πάλω παρὰ
 τὴν ἀριστεράν, τὸν δὲ τέταρτον παρὰ τὴν δεξιάν.
 καὶ ἦν πλείονες ὦσιν, ὡσαύτως. σαφηνίζεσθαι δὲ
 25 ὥς ἕκαστον ἐτίμα τοῦτο ἐδόκει αὐτῷ ἀγαθὸν εἶναι,
 ὅτι ὅπου μὲν οἴονται ἄνθρωποι τὸν κρατιστεύοντα
 μήτε κηρυχθήσεσθαι μήτε ἄθλα λήψεσθαι, δῆλοί

εἰσιν ἐνταῦθα οὐ φιλονίκως πρὸς ἀλλήλους ἔχοντες· ὅπου δὲ μάλιστα πλεονεκτῶν ὁ κράτιστος φαίνεται, ἐνταῦθα προθυμότατα φανεροί εἰσιν ἀγωνιζόμενοι πάντες. καὶ ὁ Κῦρος δὲ οὕτως ἐσαφηνίζε μὲν τοὺς
 5 κρατιστεύοντας παρ' ἑαυτῷ, εὐθὺς ἀρξάμενος ἐξ ἔδρας καὶ παραστάσεως. οὐ μέντοι ἀθάνατον τὴν ταχθεῖσαν ἔδραν κατεστήσατο, ἀλλὰ νόμιμον ἐποιήσατο καὶ ἀγαθοῖς ἔργοις προβῆναι εἰς τὴν τιμιωτέραν ἔδραν, καὶ εἴ τις ῥαδιουργοίῃ, ἀναχωρῆσαι εἰς τὴν ἀτιμοτέραν.
 10 τὸν δὲ πρωτεύοντα ἐν ἔδρᾳ ἡσχύνητο μὴ οὐ πλείστα καὶ ἀγαθὰ ἔχοντα παρ' αὐτοῦ φαίνεσθαι. καὶ ταῦτα δὲ ἐπὶ Κύρου γενόμενα οὕτως ἔτι καὶ νῦν διαμένοντα αἰσθανόμεθα.

Conversation at the banquet.

16. Ἐπεὶ δὲ ἐδείπνουν, ἐδόκει τῷ Γωβρῦα τὸ μὲν
 15 πολλὰ ἕκαστα εἶναι οὐδέν τι θαυμαστὸν παρ' ἀνδρὶ πολλῶν ἄρχοντι· τὸ δὲ τὸν Κῦρον οὕτω μεγάλα πράττοντα, εἴ τι ἡδὺ δόξειε λαβεῖν, μηδὲν τούτων μόνον καταδαπανᾶν, ἀλλ' ἔργον ἔχειν τὸν ἡδόμενον τούτου κοινωνεῖν, πολλάκις δὲ καὶ τῶν ἀπόντων φίλων ἔστιν
 20 οἷς ἑώρα πέμποντα ταῦτα αὐτὸν οἷς ἡσθεὶς τύχοι· ὥστε ἐπεὶ ἐδεδειπνήκεσαν καὶ πάντα τὰ πολλὰ ὄντα διεπεπόμεφαι ὁ Κῦρος ἀπὸ τῆς τραπέζης, εἶπεν ἄρα ὁ Γωβρῦας, Ἄλλ' ἐγώ, ὦ Κῦρε, πρόσθεν μὲν ἡγούμην
 25 τούτῳ σε πλείστον διαφέρειν ἀνθρώπων τῷ στρατηγικῷ κώτατον εἶναι· νῦν δὲ θεοὺς ὁμνυμι ἢ μὴν ἐμοὶ δοκεῖν πλεόν σε διαφέρειν φιλανθρωπία ἢ στρατηγία. Νῆ Δί', ἔφη ὁ Κῦρος· καὶ μὲν δὴ καὶ ἐπιδείκνυμαι τὰ ἔργα πολὺ ἡδίων φιλανθρωπίας ἢ στρατηγίας. Πῶς

δή; ἔφη ὁ Γωβρύας. Ὅτι, ἔφη, τὰ μὲν κακῶς
 ποιοῦντα ἀνθρώπους δεῖ ἐπιδείκνυσθαι, τὰ δὲ εὖ. ἐκ
 τούτου δὴ ἐπεὶ ὑπέπινον, ἤρετο ὁ Ὑστάσπας τὸν
 Κῦρον, Ἄρ' ἂν, ἔφη, ὦ Κῦρε, ἀχθεσθείης μοι, εἴ σε
 5 ἐροίμην ὁ βούλομαί σου πυνθέσθαι; Ἀλλὰ ναὶ μὰ
 τοὺς θεούς, ἔφη, τοῦναντίον τούτου ἀχθοίμην ἂν σοι,
 εἰ αἰσθοίμην σιωπῶντα ἂ βούλοιο ἐρέσθαι. Λέγε δὴ
 μοι, ἔφη, ἥδη πώποτε καλέσαντός σου οὐκ ἦλθον;
 Εὐφήμει, ἔφη ὁ Κῦρος. Ἀλλ' ὑπακούων σχολῇ ὑπή-
 10 κουςα; Οὐδὲ τοῦτο. Προσταχθὲν δέ τι ἥδη σοι οὐκ
 ἔπραξα; Οὐκ αἰτιῶμαι, ἔφη. Ὁ δὲ πράττοιμι, ἔστιν
 ὃ τι πώποτε οὐ προθύμως ἢ οὐχ ἡδομένως πράττοντά
 με κατέγνωσ; Τοῦτο δὴ πάντων ἥκιστα, ἔφη ὁ Κῦρος.
 Τίνος μὲν ἔνεκα, ἔφη, πρὸς τῶν θεῶν, ὦ Κῦρε, Χρυ-
 15 σάνταν ἔγραψας ὥστε εἰς τὴν τιμιωτέραν ἐμοῦ χώραν
 ἰδρυθῆναι; Ἥ λέγω; ἔφη ὁ Κῦρος. Πάντως, ἔφη
 ὁ Ὑστάσπας. Καὶ σὺ αὖ οὐκ ἀχθέσει μοι ἀκούων
 τὰληθῇ; Ἡσθήσομαι μὲν οὖν, ἔφη, ἣν εἰδῶ ὅτι
 οὐκ ἀδικοῦμαι. Χρυσάντας τοῖνυν, ἔφη, οὕτοσὶ πρῶ-
 20 τον μὲν οὐ κλῆσιν ἀνέμενεν, ἀλλὰ πρὶν καλεῖσθαι
 παρῆν τῶν ἡμετέρων ἔνεκα. ἔπειτα δὲ οὐ τὸ κελευό-
 μενον μόνον, ἀλλὰ καὶ ὃ τι αὐτὸς γνοίῃ ἄμεινον εἶναι
 πεπραγμένον ἡμῖν τοῦτο ἔπραττεν. ὁπότε δὲ εἰπεῖν τι
 δέοι εἰς τοὺς συμμάχους, ἂ μὲν ἐμὲ ᾤετο πρέπειν λέγειν
 25 ἐμοὶ συνεβούλευεν. ἂ δὲ ἐμὲ αἰσθοίτο βουλόμενον μὲν
 εἰδέναι τοὺς συμμάχους, αὐτὸν δέ με αἰσχυνόμενον
 περὶ ἑαυτοῦ λέγειν, ταῦτα οὗτος λέγων ὥς ἑαυτοῦ
 γνώμην ἀπεφαίνετο. ὥστ' ἓν γε τούτοις τί κωλύει
 αὐτὸν καὶ ἐμοῦ ἐμοὶ κρείττονα εἶναι; καὶ ἑαυτῷ μὲν

αεί φησι πάντα τὰ παρόντα ἀρκεῖν, ἐμοὶ δὲ αἰεὶ φανερός ἐστι σκοπῶν τί ἂν προσγενόμενον ὀνήσειεν, ἐπὶ τε τοῖς ἐμοῖς καλοῖς πολὺ μᾶλλον ἐμοῦ ἀγάλλεται καὶ ἡδεται. πρὸς ταῦτα ὁ Ὑστάσπας εἶπε, Νῆ τὴν Ἥραν,
 5 ὦ Κῦρε, ἡδομαί γε ταῦτά σε ἐρωτήσας. Τί μάλιστα; ἔφη ὁ Κῦρος. Ὅτι καὶ γὰρ πειράσομαι ταῦτα ποιεῖν· ἐν μόνον, ἔφη, ἀγνοῶ, πῶς ἂν εἶην δῆλος χαίρων ἐπὶ τοῖς σοῖς ἀγαθοῖς· πότερον κροτεῖν δεῖ τῷ χεῖρι ἢ γελᾶν ἢ τί ποιεῖν. καὶ ὁ Ἀρτάβαζος εἶπεν, Ὅρχεσθαι δεῖ τὸ Περσικόν. ἐπὶ τούτοις μὲν δὴ γέλως ἐγένετο.

Cyrus a matchmaker.

17. Προϊόντος δὲ τοῦ συμποσίου ὁ Κῦρος τὸν Γωβρύαν ἐπήρετο, Εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ Γωβρύα, νῦν ἂν δοκεῖς ἡδιον τῶνδὲ τῷ τὴν θυγατέρα δοῦναι ἢ ὅτε
 15 τὸ πρῶτον ἡμῖν συνεγένου; Οὐκοῦν, ἔφη ὁ Γωβρύας, καὶ γὰρ τὰληθῆ λέγω; Νῆ Δί', ἔφη ὁ Κῦρος, ὡς ψεύδους γε οὐδεμία ἐρώτησις δεῖται. Εὖ τοίνυν, ἔφη, ἴσθι ὅτι νῦν ἂν πολὺ ἡδιον. Ἥ καὶ ἔχοις ἄν, ἔφη ὁ Κῦρος, εἰπεῖν διότι; Ἐγωγε. Λέγε δῆ. Ὅτι τότε
 20 μὲν ἐώρων τοὺς πόνους καὶ τοὺς κινδύνους εὐθύμως αὐτοὺς φέροντας, νῦν δὲ ὁρῶ αὐτοὺς τὰγαθὰ σωφρόνως φέροντας. δοκεῖ δέ μοι, ὦ Κῦρε, χαλεπώτερον εἶναι εὐρεῖν ἄνδρα τὰγαθὰ καλῶς φέροντα ἢ τὰ κακά· τὰ μὲν γὰρ ὕβριν τοῖς πολλοῖς, τὰ δὲ σωφροσύνην
 25 τοῖς πᾶσιν ἐμποιεῖ. καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν, Ἥκουσας, ὦ Ὑστάσπα, Γωβρύου τὸ ῥῆμα; Ναὶ μὰ Δί', ἔφη· καὶ εἰὰν πολλὰ τοιαῦτά γε λέγῃ, πολὺ μᾶλλον με τῆς θυγατρὸς μνηστῆρα λήψεται ἢ εἰὰν ἐκπώματα πολλά

μοι ἐπιδεικνύη. Ἡ μὲν, ἔφη ὁ Γωβρύας, πολλά γέ μοί ἐστι τοιαῦτα συγγεγραμμένα, ὧν ἐγώ σοι οὐ φθονήσω, ἣν τὴν θυγατέρα μου γυναιῖκα λαμβάνης· τὰ δ' ἐκπώματα, ἔφη, ἐπειδὴ οὐκ ἀνέχεσθαί μοι φαίνει, οὐκ οἶδ' εἰ Χρυσάντα τουτῷ δῶ, ἐπεὶ καὶ τὴν ἔδραν σου ὑψήρπασε. Καὶ μὲν δὴ, ἔφη ὁ Κῦρος, ὦ Ὑστάσπα, καὶ οἱ ἄλλοι δὲ οἱ παρόντες, ἣν ἐμοὶ λέγητε, ὅταν τις ὑμῶν γαμεῖν ἐπιχειρήσῃ, γνῶσεσθε ὁποῖός τις καὶ γὰρ συνεργὸς ὑμῖν ἔσομαι. καὶ ὁ Γωβρύας εἶπεν, Ἦν δέ τις ἐκδοῦναι βούλεται θυγατέρα, πρὸς τίνα δεῖ λέγειν; Πρὸς ἐμέ, ἔφη ὁ Κῦρος, καὶ τοῦτο· πάννυ γάρ, ἔφη, δεινὸς εἰμι ταύτην τὴν τέχνην. Ποίαν; ἔφη ὁ Χρυσάντας. Τὸ γινῶναι ὁποῖος ἂν γάμος ἐκάστῳ συναρμόσειε. καὶ ὁ Χρυσάντας ἔφη, Λέγε δὴ πρὸς τῶν θεῶν ποίαν τινά μοι γυναιῖκα οἶε συναρμόσειν κάλλιστα. Πρῶτον μὲν, ἔφη, μικράν· μικρὸς γὰρ καὶ αὐτὸς εἶ. εἰ δὲ μεγάλην γαμεῖς, ἣν ποτε βούλῃ αὐτὴν ὀρθὴν φιλῆσαι, προσάλλεσθαί σε δεήσει ὥσπερ τὰ κυνάρια. Τοῦτο μὲν δὴ, ἔφη, ὀρθῶς προνοεῖς· καὶ γὰρ οὐδ' ὁπωστιοῦν ἀλτικός εἰμι. Ἐπειτα δ', ἔφη, σιμὴ ἂν σοι ἰσχυρῶς συμφέροι. Πρὸς τί δὴ αὖ τοῦτο; Ὅτι, ἔφη, σὺ γρυπὸς εἶ· πρὸς οὖν τὴν σιμότητα σάφ' ἴσθι ὅτι ἡ γρυπότης ἄριστ' ἂν προσαρμόσειε. Λέγεις σύ, ἔφη, ὥς καὶ τῷ εὖ δεδειπνηκότι ὥσπερ καὶ ἐγὼ νῦν ἀδειπνος ἂν συναρμόττοι. Ναὶ μὰ Δί', ἔφη ὁ Κῦρος· τῶν μὲν γὰρ μεστῶν γρυπὴ ἢ γαστήρ γίγνεται, τῶν δὲ ἀδείπνων σιμὴ. καὶ ὁ Χρυσάντας ἔφη, Ψυχρῷ δ' ἂν βασιλεῖ πρὸς τῶν θεῶν ἔχοις ἂν εἰπεῖν ποία τις συνοίσει; ἐνταῦθα

μὲν δὴ ὁ τε Κῦρος ἐξεγέλασε καὶ οἱ ἄλλοι ὁμοίως.
 γελώντων δὲ ἅμα εἶπεν ὁ Ὑστάσπας, Πολύ γ', ἔφη,
 μάλιστα τούτου σε, ὦ Κῦρε, ζηλῶ ἐν τῇ βασιλείᾳ.
 Τίνος; ἔφη ὁ Κῦρος. Ὅτι δύνασαι καὶ ψυχρὸς ὦν
 5 γέλωτα παρέχειν. καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν, Ἐπειτα οὐκ
 ἂν πρίαιό γε παμπόλλου ὥστε σοὶ ταῦτ' εἰρῆσθαι, καὶ
 ἀπαγγελθῆναι παρ' ἧ εὐδοκιμεῖν βούλει ὅτι ἀστεῖος
 εἶ; καὶ ταῦτα μὲν δὴ οὕτω διεσκώπτετο.

He provides presents for his friends — for Hystaspes a wife.

18. Μετὰ δὲ ταῦτα Τιγράνῃ μὲν ἐξήνεγκε γυναικῆιον
 10 κόσμον, καὶ ἐκέλευσε τῇ γυναικὶ δοῦναι, ὅτι ἀνδρεῖως
 συνεστρατεύετο τῷ ἀνδρί, Ἀρταβάζω
 δὲ χρυσοῦν ἔκπωμα, τῷ δ' Ὑρκανίῳ
 ἵππον καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ καλὰ ἔδω-
 ρήσατο. Σοὶ δέ, ἔφη, ὦ Γωβρῦα,
 15 δώσω ἄνδρα τῇ θυγατρὶ. Οὐκοῦν
 ἐμέ, ἔφη ὁ Ὑστάσπας, δώσεις, ἵνα
 καὶ τὰ συγγράμματα λάβω. Ἡ καὶ
 ἔστι σοι, ἔφη ὁ Κῦρος, οὐσία ἀξία
 τῶν τῆς παιδός; Νὴ Δί', ἔφη, πολ-
 20 λαπλασίων μὲν οὖν χρημάτων. Καὶ
 ποῦ, ἔφη ὁ Κῦρος, ἔστι σοι αὕτη ἡ οὐ-
 σία; Ἐνταῦθα, ἔφη, ὅπου περ καὶ σὺ
 κάθησαι φίλος ὦν ἐμοί. Ἀρκεῖ μοι,
 ἔφη ὁ Γωβρῦας· καὶ εὐθὺς ἐκτείνας τὴν δεξιὰν Δίδου,
 25 ἔφη, ὦ Κῦρε· δέχομαι γάρ. καὶ ὁ Κῦρος λαβὼν τὴν
 τοῦ Ὑστάσπου δεξιὰν ἔδωκε τῷ Γωβρῦα, ὁ δ' ἐδέξατο.
 ἐκ δὲ τούτου πολλὰ καὶ καλὰ ἔδωκε δῶρα τῷ Ὑστά-

OLD PERSIAN SILVER
COIN

σπα, ὅπως τῇ παιδὶ πέμψει· Χρυσάνταν δ' ἐφίλησε
 προσαγαγόμενος. καὶ ὁ Ἀρτάβαζος εἶπε, Μὰ Δί',
 ἔφη, ὦ Κῦρε, οὐχ ὁμοίου γε χρυσοῦ ἐμοί τε τὸ
 ἔκπωμα δέδωκας καὶ Χρυσάντα τὸ δῶρον. Ἀλλὰ
 5 καὶ σοί, ἔφη, δώσω. ἐπήρετο ἐκεῖνος Πότε; Εἰς
 τριακοστόν, ἔφη, ἔτος. Ὡς ἀναμενουῖντος, ἔφη, καὶ
 οὐκ ἀποθανουμένου οὕτω παρασκευάζου. καὶ τότε μὲν
 δὴ οὕτως ἔληξεν ἡ σκηνή· ἐξανισταμένων δ' αὐτῶν
 ἐξανεστη καὶ ὁ Κῦρος καὶ συμπρούπεμψεν αὐτοὺς ἐπὶ
 10 τὰς θύρας.

*Cyrus determines to go to Persia—Cytaxares gives him his daughter
 in marriage.*

19. Ἡνίκα δὲ ἤδη αὐτῷ ἐδόκει καλῶς ἔχειν τὰ ἐν
 Βαβυλῶνι ὥς καὶ ἀποδημεῖν, συνεσκευάζετο τὴν εἰς
 Πέρσας πορείαν καὶ τοῖς ἄλλοις παρήγγειλεν· ἐπεὶ
 δ' ἐνόμισεν ἱκανὰ ἔχειν ὧν ᾧετο δεήσεσθαι, οὕτω δὴ
 15 ἀνεζεύγνυ. ἐπεὶ δὲ πορευόμενοι γίνονται κατὰ τὴν
 Μηδικήν, τρέπεται ὁ Κῦρος πρὸς Κναξάρην. ἐπεὶ δὲ
 ἡσπάσαντο ἀλλήλους, πρῶτον μὲν δὴ ὁ Κῦρος εἶπε τῷ
 Κναξάρῃ ὅτι οἶκος αὐτῷ ἐξηρημένος εἴη ἐν Βαβυλῶνι
 καὶ ἀρχεῖα, ὅπως ἔχῃ καὶ ὅταν ἐκεῖσε ἔλθῃ εἰς οἰκεῖα
 20 κατάγεσθαι· ἔπειτα δὲ καὶ ἄλλα δῶρα ἔδωκεν αὐτῷ
 πολλὰ καὶ καλά. ὁ δὲ Κναξάρχης ταῦτα μὲν ἐδέχετο,
 προσέπεμψε δὲ αὐτῷ τὴν θυγατέρα στέφανόν τε χρυ-
 σοῦν καὶ ψέλια φέρουσιν καὶ στρεπτὸν καὶ στολὴν
 Μηδικήν ὥς δυνατὸν καλλίστην. καὶ ἡ μὲν δὴ παῖς
 25 ἐστεφάνου τὸν Κῦρον, ὁ δὲ Κναξάρχης εἶπε, Δίδωμι δέ
 σοι, ἔφη, ὦ Κῦρε, καὶ αὐτὴν ταύτην γυναῖκα, ἐμὴν

οὔσαν θυγατέρα· καὶ ὁ σὸς δὲ πατὴρ ἔγημε τὴν τοῦ
 ἐμοῦ πατρὸς θυγατέρα, ἐξ ἧς σὺ ἐγένου· αὕτη δ'
 ἐστὶν ἣν σὺ πολλάκις παῖς ὦν ὅτε παρ' ἡμῖν ἦσθα
 ἐτιθηνήσω· καὶ ὁπότε τις ἐρωτῶῃ αὐτὴν τίνι γαμοίτο,
 5 ἔλεγεν ὅτι Κύρῳ· ἐπιδίδωμι δὲ αὐτῇ ἐγὼ καὶ φερνὴν
 Μηδίαν τὴν πᾶσαν· οὐδὲ γὰρ ἔστι μοι ἄρρην παῖς.
 ὁ μὲν οὕτως εἶπεν· ὁ δὲ Κῦρος ἀπεκρίνατο, Ἄλλ', ὦ
 Κναξάρη, τό τε γένος ἐπαινῶ καὶ τὴν παιῖδα καὶ τὰ
 δῶρα· βούλομαι δέ, ἔφη, σὺν τῇ τοῦ πατρὸς γνώμῃ
 10 καὶ τῇ τῆς μητρὸς ταυτά σοι συναινέσαι. εἶπε μὲν
 οὖν οὕτως ὁ Κῦρος, ὅμως δὲ τῇ παιδί πάντα ἐδωρή-
 σατο ὅποσα ᾔετο καὶ τῷ Κναξάρῃ χαριεῖσθαι. ταῦτα
 δὲ ποιήσας εἰς Πέρσας ἐπορεύετο.

His reception at Persia—he returns to Media and marries.

20. Ἐπεὶ δ' ἐπὶ τοῖς Περσῶν ὁρίοις ἐγένετο πορευό-
 15 μενος, τὸ μὲν ἄλλο στράτευμα αὐτοῦ κατέλιπεν, αὐτὸς
 δὲ σὺν τοῖς φίλοις εἰς τὴν πόλιν ἐπορεύετο, ἱερεῖα
 μὲν ἄγων ὥς πᾶσι Πέρσαις ἱκανὰ θύειν τε καὶ ἐστιᾶ-
 σθαι· δῶρα δ' ἤγεν οἷα μὲν ἔπρεπε τῷ πατρὶ καὶ τῇ
 μητρὶ καὶ τοῖς ἄλλοις φίλοις, οἷα δ' ἔπρεπεν ἀρχαῖς
 20 καὶ γεραιτέροις καὶ τοῖς ὁμοτίμοις πᾶσιν· ἔδωκε δὲ
 καὶ πᾶσι Πέρσαις καὶ Περσίσιν ὅσαπερ καὶ νῦν ἐτι
 δίδωσιν ὅτανπερ ἀφίκηται βασιλεὺς εἰς Πέρσας. ἐκ
 δὲ τούτου συνέλεξε Καμβύσης τοὺς γεραιτέρους Περ-
 σῶν καὶ τὰς ἀρχάς, οἷπερ τῶν μεγίστων κύριοί εἰσι·
 25 παρεκάλεσε δὲ καὶ Κῦρον, καὶ ἔλεξε τοιαύδε.

* Ἄνδρες Πέρσαι καὶ σύ, ὦ Κῦρε, ἐγὼ ἀμφοτέροις
 ὑμῖν εἰκότως εὐνους εἰμί· ὑμῶν μὲν γὰρ βασιλεύω,

σὺ δέ, ὦ Κῦρε, παῖς ἐμὸς εἶ. δίκαιος οὖν εἰμι, ὅσα
 γινώσκειν δοκῶ ἀγαθὰ ἀμφοτέροις, ταῦτα εἰς τὸ
 μέσον λέγειν. τὰ μὲν γὰρ παρελθόντα ὑμεῖς μὲν
 Κῦρον ἠϋξήσατε στράτευμα δόντες καὶ ἄρχοντα τού-
 5 του αὐτὸν καταστήσαντες, Κῦρος δὲ ἡγούμενος τούτου
 σὺν θεοῖς εὐκλεεῖς μὲν ὑμᾶς, ὦ Πέρσαι, ἐν πᾶσιν
 ἀνθρώποις ἐποίησεν, ἐντίμους δ' ἐν τῇ Ἀσίᾳ πάσῃ·
 τῶν δὲ συστρατευσαμένων αὐτῷ τοὺς μὲν ἀρίστους
 καὶ πεπλούτικε, τοῖς δὲ πολλοῖς μισθὸν καὶ τροφήν
 10 παρεσκεύακεν· ἵππικὸν δὲ καταστήσας Περσῶν πε-
 ποίηκε Πέρσαις καὶ πεδίων εἶναι μετουσίαν. ἦν μὲν
 οὖν καὶ τὸ λοιπὸν οὕτω γινώσκητε, πολλῶν καὶ
 ἀγαθῶν αἵτιοι ἀλλήλοις ἔσεσθε· εἰ δὲ ἡ σύ, ὦ Κῦρε,
 ἐπαρθεῖς ταῖς παρούσαις τύχαις ἐπιχειρήσεις καὶ Περ-
 15 σῶν ἄρχειν ἐπὶ πλεονεξία ὥσπερ τῶν ἄλλων, ἡ ὑμεῖς,
 ὦ πολῖται, φθονήσαντες τούτῳ τῆς δυνάμεως καταλύειν
 πειράσεσθε τοῦτον τῆς ἀρχῆς, εὖ ἴστε ὅτι ἐμποδῶν
 ἀλλήλοις πολλῶν καὶ ἀγαθῶν ἔσεσθε. ὥς οὖν μὴ
 ταῦτα γίγνηται, ἀλλὰ τάγαθά, ἐμοὶ δοκεῖ, ἔφη, θύσαν-
 20 τας ὑμᾶς κοινῇ καὶ θεοὺς ἐπιμαρτυραμένους συνθέ-
 σθαι, σὲ μὲν, ὦ Κῦρε, ἣν τις ἐπιστρατεύηται χώρα
 Περσίδι ἢ Περσῶν νόμους διασπᾶν πειράται, βοηθή-
 σειν παντὶ σθένει, ὑμᾶς δέ, ὦ Πέρσαι, ἣν τις ἡ ἀρχῆς
 Κῦρον ἐπιχειρῇ καταπαύειν ἢ ἀφίστασθαί τις τῶν
 25 ὑποχειρίων, βοηθήσειν καὶ ὑμῖν αὐτοῖς καὶ Κύρῳ
 καθ' ὃ τι ἂν ἐπαγγέλλῃ. καὶ ἔως μὲν ἂν ἐγὼ ζῶ,
 ἐμὴ γίγνεται ἡ ἐν Πέρσαις βασιλεία· ὅταν δ' ἐγὼ
 τελευτήσω, δῆλον ὅτι Κύρου, εἰ ζῇ. καὶ ὅταν μὲν
 οὗτος ἀφίκηται εἰς Πέρσας, ὅσῳ ἂν ὑμῖν ἔχοι τοῦτον

θύειν τὰ ἱερὰ ὑπὲρ ὑμῶν ἅπερ νῦν ἐγὼ θύω· ὅταν δ' οὗτος ἔκδημος ᾖ, καλῶς ἂν οἶμαι ὑμῖν ἔχειν εἰ ἐκ τοῦ γένους ὃς ἂν δοκῇ ὑμῖν ἄριστος εἶναι, οὗτος τὰ τῶν θεῶν ἀποτελοίη. ταῦτα εἰπόντος Καμβύσου συνέδοξε
 5 Κύρῳ τε καὶ τοῖς Περσῶν τέλεσι· καὶ συνθέμενοι ταῦτα τότε καὶ θεοὺς ἐπιμαρτυράμενοι οὕτω καὶ νῦν ἔτι διαμένουσι ποιοῦντες πρὸς ἀλλήλους Πέρσαι τε καὶ βασιλεὺς. τούτων δὲ πραχθέντων ἀπῆει ὁ Κῦρος.

Ὡς δ' ἀπὼν ἐγένετο ἐν Μήδοις, συνδόξαν τῷ πατρὶ
 10 καὶ τῇ μητρὶ γάμει τὴν Κναξάρου θυγατέρα, ἧς ἔτι καὶ νῦν λόγος ὥς παγκάλης γενομένης. γήμας δ' εὐθὺς ἔχων ἀνεξεύγνυ.

*He institutes the custom of an annual progress through the kingdom
 — a scheme for quick communication.*

21. Κατενοήσαμεν δὲ καὶ τοῦτο ὅτι Κύρου κατάρ-
 ξαντος, ὥς φασι, καὶ νῦν ἔτι διαμένει· ἐφοδεύει γὰρ
 15 ἀνὴρ κατ' ἐνιαυτὸν αἰεὶ στράτευμα ἔχων, ὥς ἦν μὲν
 τις τῶν σατραπῶν ἐπικουρίας δέηται, ἐπικουρῇ, ἣν δέ
 τις ὑβρίζει, σωφρονίζει, ἣν δέ τις ἢ δασμῶν φορᾶς
 ἀμελῇ ἢ τῶν ἐνοίκων φυλακῆς ἢ ὅπως ἡ χώρα ἐνεργὸς
 ᾖ ἢ ἄλλο τι τῶν τεταγμένων παραλίπη, ταῦτα
 20 πάντα κατευτρεπίζει· ἣν δὲ μὴ δύνηται, βασιλεῖ
 ἀπαγγέλλη· ὃ δὲ ἀκούων βουλευέται περὶ τοῦ ἀτακτοῦντος.
 καὶ οἱ πολλάκις λεγόμενοι ὅτι βασιλέως υἱὸς καταβαίνει,
 βασιλέως ἀδελφός, βασιλέως ὀφθαλμός, καὶ ἐνίοτε οὐκ ἐκφαινόμενοι,
 οὗτοι τῶν ἐφόδων
 25 εἰσὶν· ἀποτρέπεται γὰρ ἕκαστος αὐτῶν ὁπόθεν ἂν
 βασιλεὺς κελεύῃ.

Κατεμάθομεν δὲ αὐτοῦ καὶ ἄλλο μηχανήμα πρὸς τὸ μέγεθος τῆς ἀρχῆς, ἐξ οὗ ταχέως ἡσθάνετο καὶ τὰ πάμπολυ ἀπέχοντα ὅπως ἔχοι. σκεψάμενος γὰρ πόσῃν ἂν ὁδὸν ἵππος κατανύτοι τῆς ἡμέρας ἔλαινόμενος ὥστε διαρκεῖν, ἐποίησατο ἱππῶνας τοσοῦτον διαλείποντας καὶ ἵππους ἐν αὐτοῖς κατέστησε καὶ τοὺς ἐπιμελομένους τούτων, καὶ ἄνδρα ἐφ' ἐκάστῳ τῶν τόπων ἔταξε τὸν ἐπιτήδειον παραδέχεσθαι τὰ φερόμενα γράμματα καὶ παραδιδόναι καὶ παραλαμβάνειν τοὺς ἀπειρηκότας ἵππους καὶ ἀνθρώπους καὶ ἄλλους πέμπειν νεαλεῖς· ἔστι δ' ὅτε οὐδὲ τὰς νύκτας φασὶν ἴστασθαι ταύτην τὴν πορείαν, ἀλλὰ τῷ ἡμερινῷ ἀγγέλω τὸν νυκτερινὸν διαδέχεσθαι. τούτων δὲ οὕτω γιγνομένων φασὶ τινες θάττον τῶν γεράνων ταύτην τὴν πορείαν ἀνύτειν· εἰ δὲ τοῦτο ψεύδονται, ἀλλ' ὅτι γε τῶν ἀνθρωπίνων πεζῇ πορειῶν αὕτη ταχίστη, τοῦτο εὐδηλον. ἀγαθὸν δὲ ὡς τάχιστα ἕκαστον αἰσθανόμενον ὡς τάχιστα ἐπιμέλεσθαι.

Cyrus assembles his army at Babylon — extent of his kingdom.

22. Ἐπεὶ δὲ περιῆλθεν ὁ ἐνιαυτός, συνήγειρε στρατιὰν εἰς Βαβυλῶνα, καὶ λέγεται αὐτῷ γενέσθαι εἰς δώδεκα μὲν ἱππέων μυριάδας, εἰς δισχίλια δὲ ἄρματα δρεπανηφόρα, πεζῶν δὲ εἰς μυριάδας ἐξήκοντα. ἐπεὶ δὲ ταῦτα συνεσκεύαστο αὐτῷ, ὥρμα δὴ ταύτην τὴν στρατείαν ἐν ᾗ λέγεται καταστρέφασθαι πάντα τὰ ἔθνη ὅσα Συρίαν ἐκβάντι οἰκεῖ μέχρι Ἐρυθρᾶς θαλάττης. μετὰ δὲ ταῦτα ἢ εἰς Αἴγυπτον στρατεία λέγεται γενέσθαι καὶ καταστρέφασθαι Αἴγυπτον. καὶ

ἐκ τούτου τὴν ἀρχὴν ὥριζεν αὐτῷ πρὸς ἔω μὲν ἡ Ἑρυθρὰ θάλαττα, πρὸς ἄρκτον δὲ ὁ Εὐξείνως πόντος, πρὸς ἑσπέραν δὲ Κύπρος καὶ Αἴγυπτος, πρὸς μεσημβρίαν δὲ Αἰθιοπία. τούτων δὲ τὰ πέρατα τὰ μὲν διὰ θάλασσαν, τὰ δὲ διὰ ψῦχος, τὰ δὲ διὰ ὕδωρ, τὰ δὲ δι' ἀνδρίαν δυσοίκητα. αὐτὸς δ' ἐν μέσῳ τούτων τὴν δίαίταν ποιησάμενος, τὸν μὲν ἀμφὶ τὸν χειμῶνα χρόνον διῆγεν ἐν Βαβυλῶνι ἑπτὰ μῆνας· αὕτη γὰρ ἀλεεινὴ ἡ χώρα· τὸν δὲ ἀμφὶ τὸ ἔαρ τρεῖς μῆνας ἐν Σούσοις· τὴν δὲ ἀκμὴν τοῦ θέρους δύο μῆνας ἐν Ἐκβατάνοις· οὕτω δὴ ποιοῦντ' αὐτὸν λέγουσιν ἐν ἑαρινῷ θάλπει καὶ ψύχει διάγειν αἰεὶ.

Cyrus is warned in a dream that his end is near—he prepares for death.

23. Οὕτω δὲ τοῦ αἰῶνος προκεχωρηκότος, μάλα δὴ πρεσβύτης ὢν ὁ Κῦρος ἀφικνέεται εἰς Πέρσας τὸν ἔβδομον ἐπὶ τῆς αὐτοῦ ἀρχῆς. καὶ ὁ μὲν πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ πάλαι δὴ ὥσπερ εἰκὸς ἐτετελευτήκεσαν αὐτῷ· ὁ δὲ Κῦρος ἔθυσσε τὰ νομιζόμενα ἱερὰ καὶ τοῦ χοροῦ ἡγήσατο Πέρσαις κατὰ τὰ πάτρια καὶ τὰ δῶρα πᾶσι διέδωκεν ὥσπερ εἰώθει. κοιμηθεὶς δ' ἐν τῷ βασιλείῳ ὄναρ εἶδε τοιόνδε. ἔδοξεν αὐτῷ προσελθὼν κρείττων τις ἢ κατὰ ἀνθρώπον εἰπεῖν, Συσκευάζου, ὦ Κῦρε· ἤδη γὰρ εἰς θεοὺς ἄπει. τοῦτο δὲ ἰδὼν τὸ ὄναρ ἐξηγέρθη καὶ σχεδὸν ἐδόκει εἰδέναι ὅτι τοῦ βίου ἡ τελευτὴ παρείη. εὐθὺς οὖν λαβὼν ἱερεῖα ἔθνε Δί τε πατρώῳ καὶ Ἡλίῳ καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς ἐπὶ τῶν ἁκρῶν, ὡς Πέρσαι θύουσιν, ὧδε ἐπευχόμενος, Ζεῦ πατρώε καὶ

Ὁλιε καὶ πάντες θεοί, δέχεσθε τάδε καὶ τελεστήρια
 πολλῶν καὶ καλῶν πράξεων καὶ χαριστήρια ὅτι ἐση-
 μήνατέ μοι καὶ ἐν ἱεροῖς καὶ ἐν οὐρανίοις σημείοις
 καὶ ἐν οἴωνοῖς καὶ ἐν φήμαις ἃ τ' ἐχρῆν ποιεῖν καὶ ἃ
 5 οὐκ ἐχρῆν. πολλή δ' ὑμῶν χάρις ὅτι ἀγὼ ἐγίνωσκον
 τὴν ὑμετέραν ἐπιμέλειαν καὶ οὐδεπώποτε ἐπὶ ταῖς εὐτυ-
 χίαις ὑπὲρ ἀνθρώπων ἐφρόνησα. αἰτοῦμαι δ' ὑμᾶς
 δοῦναι καὶ νῦν παισὶ μὲν καὶ γυναικὶ καὶ φίλοις καὶ
 πατρίδι εὐδαιμονίαν, ἐμοὶ δὲ οἷόνπερ αἰῶνα δεδώκατε,
 10 τοιαύτην καὶ τελευτὴν δοῦναι. ὁ μὲν δὴ τοιαῦτα ποιή-
 σας καὶ οἴκαδε ἐλθὼν ἔδοξεν ἡδέως ἀναπαύσεσθαι καὶ
 κατεκλίνῃ. ἐπεὶ δὲ ὥρα ἦν, οἱ τεταγμένοι προσιόντες
 λούσασθαι αὐτὸν ἐκέλευον. ὁ δ' ἔλεγεν ὅτι ἡδέως
 ἀναπαύοιτο. οἱ δ' αὖ τεταγμένοι, ἐπεὶ ὥρα ἦν, δεῖ-
 15 πνον παρετίθεσαν. τῷ δὲ ἡ ψυχὴ σῖτον μὲν οὐ προσί-
 ετο, διψῆν δ' ἔδόκει, καὶ ἔπιεν ἡδέως. ὥς δὲ καὶ τῇ
 ὑστεραίᾳ συνέβαινε αὐτῷ ταῦτα καὶ τῇ τρίτῃ, ἐκά-
 λεσε τοὺς παῖδας. οἱ δ' ἔτυχον συνηκολουθηκότες
 αὐτῷ καὶ ὄντες ἐν Πέρσαις. ἐκάλεσε δὲ καὶ τοὺς
 20 φίλους καὶ τὰς Περσῶν ἀρχάς. παρόντων δὲ πάντων
 ἦρχετο τοιοῦδε λόγου.

His address to his family and friends.

24. Παῖδες ἐμοὶ καὶ πάντες οἱ παρόντες φίλοι, ἐμοὶ
 μὲν τοῦ βίου τὸ τέλος ἤδη ἀρεστὶν. ἐκ πολλῶν τοῦτο
 σαφῶς γινώσκω. ὑμᾶς δὲ χρή, ὅταν τελευτήσω, ὥς
 25 περὶ εὐδαιμόνου ἐμοῦ καὶ λέγειν καὶ ποιεῖν πάντα.
 ἐγὼ γὰρ παῖς τε ὢν τὰ ἐν παισὶ νομιζόμενα καλὰ
 δοκῶ κεκαρπῶσθαι, ἐπεὶ τε ἤβησα, τὰ ἐν νεανίσκοις,

τέλειός τε ἀνὴρ γενόμενος τὰ ἐν ἀνδράσι· σὺν τῷ
 χρόνῳ τε προΐοντι αἰὲς συναυξανομένην ἐπιγιγνώσκειν
 ἐδόκουν καὶ τὴν ἐμὴν δύναμιν, ὥστε καὶ τοῦμὸν γῆρας
 οὐδεπώποτε ἡσθόμην τῆς ἐμῆς νεότητος ἀσθενέστερον
 5 γιγνόμενον, καὶ οὐτ' ἐπιχειρήσας οὐτ' ἐπιθυμήσας οἶδα
 ὅτου ἡτύχησα. καὶ τοὺς μὲν φίλους ἐπέιδον δι' ἐμοῦ
 εὐδαίμονας γενομένους, τοὺς δὲ πολεμίους ὑπ' ἐμοῦ
 δουλωθέντας· καὶ τὴν πατρίδα πρόσθεν ἰδιωτεύουσαν
 ἐν τῇ Ἀσίᾳ νῦν προτετιμημένην καταλείπω· ὣν τ'
 10 ἐκτησάμην οὐδὲν ὃ τι οὐ διεσώσάμην. καὶ τὸν μὲν
 παρελθόντα χρόνον ἔπραττον οὕτως ὥσπερ ἡυχόμην·
 φόβος δέ μοι συμπαρομαρτῶν μή τι ἐν τῷ ἐπιόντι
 χρόνῳ ἢ ἰδοίμι ἢ ἀκούσαιμι ἢ πάθοιμι χαλεπόν,
 οὐκ εἶα τελέως με μέγα φρονεῖν οὐδ' εὐφραίνεισθαι
 15 ἐκπεπταμένως. νῦν δ' ἣν τελευτήσω, καταλείπω μὲν
 ὑμᾶς, ὧ παῖδες, ζῶντας οὕσπερ ἔδοσάν μοι οἱ θεοὶ
 γενέσθαι· καταλείπω δὲ πατρίδα καὶ φίλους εὐδαι-
 μονοῦντας· ὥστε πῶς οὐκ ἂν ἐγὼ δικαίως μακαριζό-
 μενος τὸν αἰὲ χρόνον μνήμης τυγχάνοιμι; δεῖ δὲ
 20 καὶ τὴν βασιλείαν με ἤδη σαφηνίσαντα καταλιπεῖν
 ὥς ἂν μὴ ἀμφίλογος γενομένη πράγματα ὑμῖν παρά-
 σχῃ. ἐγὼ δ' οὖν φιλῶ μὲν ἀμφοτέρους ὑμᾶς ὁμοίως,
 ὧ παῖδες· τὸ δὲ προβουλεύειν καὶ τὸ ἡγεῖσθαι ἐφ'
 ὃ τι ἂν καιρὸς δοκῇ εἶναι, τοῦτο προστάττω τῷ προ-
 25 τέρῳ γενομένῳ καὶ πλειόνων κατὰ τὸ εἰκὸς ἐμπείρῳ.
 ἐπαιδεύθην δὲ καὶ αὐτὸς οὕτως ὑπὸ τῆσδε τῆς ἐμῆς
 τε καὶ ὑμετέρας πατρίδος, τοῖς πρεσβυτέροις οὐ μόνον
 ἀδελφοῖς ἀλλὰ καὶ πολίταις καὶ ὁδῶν καὶ θάκων καὶ
 λόγων ὑπέεικιν, καὶ ὑμᾶς δέ, ὧ παῖδες, οὕτως ἐξ ἀρχῆς

ἐπαίδεον, τοὺς μὲν γεραιτέρους προτιμᾶν, τῶν δὲ νεω-
 τέρων προτετιμῆσθαι· ὥς οὖν παλαιὰ καὶ εἰθισμένα
 καὶ ἔννομα λέγοντος ἐμοῦ οὕτως ἀποδέχεσθε. καὶ
 σὺ μὲν, ὦ Καμβύση, τὴν βασιλείαν ἔχε, θεῶν τε
 5 διδόντων καὶ ἐμοῦ ὅσον ἐν ἐμοί· σοὶ δ', ὦ Ταναοξάρη,
 σατράπην εἶναι δίδωμι Μήδων τε καὶ Ἀρμενίων καὶ
 τρίτων Καδουσίων· ταῦτα δέ σοι διδοὺς νομίζω ἀρχὴν
 μὲν μείζω καὶ τοῦνομα τῆς βασιλείας τῷ πρεσβυτέρῳ
 καταλιπεῖν, εὐδαιμονίαν δὲ σοὶ ἀλυποτέραν. ὁποίας
 10 μὲν γὰρ ἀνθρωπίνης εὐφροσύνης ἐπιδεῆς ἔσει οὐχ
 ὀρῶ· ἀλλὰ πάντα σοι τὰ δοκοῦντα ἀνθρώπους εὐφραί-
 νειν παρέσται. τὸ δὲ δυσκαταπρακτοτέρων τε ἐρᾶν
 καὶ τὸ πολλὰ μεριμνᾶν καὶ τὸ μὴ δύνασθαι ἡσυχίαν
 ἔχειν κεντριζόμενον ὑπὸ τῆς πρὸς τὰμὰ ἔργα φιλονι-
 15 κίας καὶ τὸ ἐπιβουλεύειν καὶ τὸ ἐπιβουλεύεσθαι,
 ταῦτα τῷ βασιλεύοντι ἀνάγκη σοῦ μᾶλλον συμ-
 παρομαρτεῖν, ἢ σάφ' ἴσθι τοῦ εὐφραίνεισθαι πολλὰς
 ἀσχολίας παρέχει.

He urges upon the brothers the importance of union and concord.

25. Οἶσθα μὲν οὖν καὶ σύ, ὦ Καμβύση, ὅτι οὐ
 20 τόδε τὸ χρυσοῦν σκῆπτρον τὸ τὴν βασιλείαν διασω-
 ζόν ἐστιν, ἀλλ' οἱ πιστοὶ φίλοι σκῆπτρον βασιλεύσιν
 ἀληθέστατον καὶ ἀσφαλέστατον. πιστοὺς δὲ μὴ
 νόμιζε φύεσθαι ἀνθρώπους· πᾶσι γὰρ ἂν οἱ αὐτοὶ
 πιστοὶ φαίνοντο, ὥσπερ καὶ τᾶλλα τὰ πεφυκότα πᾶσι
 25 τὰ αὐτὰ φαίνεται· ἀλλὰ τοὺς πιστοὺς τίθεσθαι δεῖ
 ἕκαστον ἑαυτῷ· ἡ δὲ κτήσις αὐτῶν ἔστιν οὐδαμῶς
 σὺν τῇ βίᾳ, ἀλλὰ μᾶλλον σὺν τῇ εὐεργεσίᾳ. εἰ οὖν

καὶ ἄλλους τινὰς πειράσει συμφύλακας τῆς βασιλείας
 ποιεῖσθαι μηδαμόθεν πρότερον ἄρχου ἢ ἀπὸ τοῦ ὁμό-
 θεν γενομένου. καὶ πολῖταί τοι ἄνθρωποι ἀλλοδαπῶν
 οἰκειότεροι καὶ σύσσιτοι ἀποσκήνων· οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ
 5 αὐτοῦ σπέρματος φύντες καὶ ὑπὸ τῆς αὐτῆς μητρὸς
 τραφέντες καὶ ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ αὐξηθέντες καὶ ὑπὸ
 τῶν αὐτῶν γονέων ἀγαπώμενοι καὶ τὴν αὐτὴν μητέρα
 καὶ τὸν αὐτὸν πατέρα προσαγορεύοντες, πῶς οὐ πάν-
 των οὗτοι οἰκειότατοι; μὴ οὖν ἂ οἱ θεοὶ ὑφήγηται
 10 ἀγαθὰ εἰς οἰκειότητα ἀδελφοῖς μάταιά ποτε ποιήσητε,
 ἀλλ' ἐπὶ ταῦτα εὐθὺς οἰκοδομεῖτε ἄλλα φιλικὰ ἔργα·
 καὶ οὕτως ἀεὶ ἀνυπέρβλητος ἄλλοις ἔσται ἡ ὑμετέρα
 φιλία. ἑαυτοῦ τοι κήδεται ὁ προνοῶν ἀδελφοῦ· τί-
 νι γὰρ ἄλλῳ ἀδελφὸς μέγας ὢν οὕτω καλὸν ὥς ἀδελφῷ;
 15 τίς δ' ἄλλος τιμῆσεται δι' ἄνδρα μέγα δυνάμενον οὕτως
 ὥς ἀδελφός; τίνα δὲ φοβήσεται τις ἀδικεῖν ἀδελφοῦ
 μεγάλου ὄντος οὕτως ὥς τὸν ἀδελφόν; μήτε οὖν θάτ-
 τον μηδεὶς σοῦ τούτῳ ὑπακουέτω μήτε προθυμότερον
 παρέστω· οὐδενὶ γὰρ οἰκειότερα τὰ τούτου οὔτε ἀγαθὰ
 20 οὔτε δεινὰ ἢ σοί. ἐννόει δὲ καὶ τάδε· τί-
 νι χαρισάμε-
 νος ἐλπίσαις ἂν μειζόνων τυχεῖν ἢ τούτῳ; τί-
 νι δ' ἂν
 βοηθήσας ἰσχυρότερον σύμμαχον ἀντιλάβοις; τί-
 να δ' αἰσχίον μὴ φιλεῖν ἢ τὸν ἀδελφόν; τίνα δὲ ἀπάν-
 των κάλλιον προτιμᾶν ἢ τὸν ἀδελφόν; μόνου τοι,
 25 ὦ Καμβύση, πρωτεύοντος ἀδελφοῦ παρ' ἀδελφῷ οὐδὲ
 φθόνος παρὰ τῶν ἄλλων ἐφικνεῖται. ἀλλὰ πρὸς θεῶν
 πατρῶων, ὦ παῖδες, τιμᾶτε ἀλλήλους, εἴ τι καὶ τοῦ
 ἐμοὶ χαρίζεσθαι μέλει ὑμῖν· οὕτως γὰρ ποιοῦντες καὶ
 ἐμὲ πολὺ δὴ τιμήσετε.

His last wishes — he bids them farewell and dies.

26. Μετὰ μέντοι θεοὺς καὶ ἀνθρώπων τὸ πᾶν γένος
τὸ αἰὲ ἐπιγιγνόμενον αἰδεῖσθε· οὐ γὰρ ἐν σκότῳ ὑμᾶς
οἱ θεοὶ ἀποκρύπτονται, ἀλλ' ἐμφανῇ πᾶσιν ἀνάγκη αἰ-
ζῆν τὰ ὑμέτερα ἔργα· ἃ ἦν μὲν καθαρὰ καὶ ἔξω τῶν
5 ἀδίκων φαίνεται, δυνατοὺς ὑμᾶς ἐν πᾶσιν ἀνθρώποις
ἀναδείξει· εἰ δὲ εἰς ἀλλήλους ἀδικόν τι φρονήσετε,
ἐκ πάντων ἀνθρώπων τὸ ἀξιόπιστοι εἶναι ἀποβαλεῖτε.
οὐδεὶς γὰρ ἂν ἔτι πιστεῦσαι δύναίτο ὑμῖν, οὐδ' εἰ πάν-
προθυμοῖτο, ἰδὼν ἀδικούμενον τὸν μάλιστα φιλίᾳ προσ-
10 ἦκοντα· εἰ μὲν οὖν ἐγὼ ὑμᾶς ἱκανῶς διδάσκω οἷους
χρὴ πρὸς ἀλλήλους εἶναι· εἰ δὲ μή, καὶ παρὰ τῶν
προγεγενημένων μαυθάνετε· αὕτη γὰρ ἀρίστη διδα-
σκαλία· οἱ μὲν γὰρ πολλοὶ διαγεγένηνται φίλοι μὲν
γονεῖς παισὶ, φίλοι δὲ ἀδελφοὶ ἀδελφοῖς· ἤδη δέ τινες
15 τούτων καὶ ἐναντία ἀλλήλοις ἔπραξαν· ὁποτέροις ἂν
οὖν αἰσθάνησθε τὰ πρᾶχθέντα συνενεγκόντα, ταῦτα
δὴ αἰρούμενοι ὀρθῶς ἂν βουλευοίσθε· καὶ τούτων
μὲν ἴσως ἤδη ἄλῃς· τὸ δ' ἐμὸν σῶμα, ὦ παῖδες, ὅταν
τελευτήσω, μήτε ἐν χρυσῷ θῆτε μήτε ἐν ἀργύρῳ μήτε
20 ἐν ἄλλῳ μηδενί, ἀλλὰ τῇ γῇ ὡς τάχιστα ἀπόδοτε· τί
γὰρ τούτου μακαριώτερον τοῦ γῇ μιχθῆναι, ἢ πάντα
μὲν τὰ καλά, πάντα δὲ τὰ γαθὰ φύει τε καὶ τρέφει;
ἐγὼ δὲ καὶ ἄλλως φιλάνθρωπος ἐγενόμην καὶ νῦν
ἡδέως ἂν μοι δοκῶ κοινωνῆσαι τοῦ εὐεργετοῦντος
25 ἀνθρώπου· ἀλλὰ γὰρ ἤδη, ἔφη, ἐκλείπειν μοι φαί-
νεται ἡ ψυχὴ ὅθεν περ, ὡς ἔοικε, πᾶσιν ἄρχεται ἀπο-
λείπουσα· εἴ τις οὖν ὑμῶν ἢ δεξιᾶς βούλεται τῆς
ἐμῆς ἄψασθαι ἢ ὄμμα τοῦμὸν ζῶντος ἔτι προσιδεῖν

ἐθέλει, προσίτω· ὅταν δ' ἐγὼ ἐγκαλύψωμαι, αἰτοῦμαι
 ὑμᾶς, ὦ παῖδες, μηδεὶς ἔτ' ἀνθρώπων τοῦμόν σῶμα
 ἰδέτω, μηδ' αὐτοὶ ὑμεῖς. Πέρσας μέντοι πάντας καὶ
 τοὺς συμμάχους ἐπὶ τὸ μνήμα τοῦμόν παρακαλεῖτε
 5 συνησθησομένους ἐμοὶ ὅτι ἐν τῷ ἀσφαλεῖ ἤδη ἔσομαι,
 ὥς μηδὲν ἂν ἔτι κακὸν παθεῖν, μήτε ἦν μετὰ τοῦ θεοῦ
 γένωμαι μήτε ἦν μηδὲν ἔτι ὦ· ὅποσοι δ' ἂν ἔλθωσι,
 τούτους εὖ ποιήσαντες ὅποσα ἐπ' ἀνδρὶ εὐδαίμονι νο-
 μίζεται ἀποπέμπετε. καὶ τοῦτο, ἔφη, μέμνησθέ μου
 10 τελευταῖον, τοὺς φίλους εὐεργετοῦντες καὶ τοὺς ἐχθροὺς
 δυνήσεσθε κολάζειν. καὶ χαίρετε, ὦ φίλοι παῖδες, καὶ
 τῇ μητρὶ ἀπαγγέλλετε ὥς παρ' ἐμοῦ· καὶ πάντες δὲ
 οἱ παρόντες καὶ οἱ ἀπόντες φίλοι χαίρετε. ταῦτ' ἐ-
 πὼν καὶ πάντα δεξιωσάμενος ἐνεκαλύψατο καὶ οὕτως
 15 ἐτελεύτησεν.

TOMB OF CYRUS.

BLACK OBELISK FROM NIMROUD.

NOTES

The *Cyropaedia* differs from the *Anabasis* and *Hellenica* in being rather an historical romance than a real history. In relating the life of Cyrus and the founding of his empire, Xenophon has added to the true account much that is purely imaginary. In particular, the elaborate scheme for education and government with which the *Cyropaedia* opens, and from which perhaps it takes its name, resembles more the Spartan system than any Persian institution. On the whole, the book may be regarded not as an attempt to recount as history the life and times of the elder Cyrus, but rather as the ideal story of a good and wise king, whose bravery, prudence, and high sense of justice brought together many strong nations into one vast empire.

The pupil is advised, after finishing the *Cyropaedia*, to read the chapters on Media and Persia in Rawlinson's *The Five Great Monarchies of the Ancient Eastern World*.

The references are to the grammars of Hadley and Allen and Goodwin.

Page 7, line 1. ἡμῖν: ἐμοί. — κατέλυθσαν, *have been dissolved*. H. 840; G. 1293.

2. ἄλλως πως . . . πολιτεύεσθαι, *to live under some other form of government*. What is a literal translation?

4. ἀνῆρηνται: from ἀν-αίρω.

5, 6. οἱ μὲν . . . οἱ δέ, *some . . . others*.

7. ἄρχοντες διαγέωνται, *have continued to reign*. H. 981; G. 1580.

8. πολλούς: with δεσπότας in 12.

9, 10. τοὺς μὲν . . . τοὺς δέ: cf. οἱ μὲν . . . οἱ δέ, above.

13. ἄρχοντες: predicate.

15. ὧν: H. 741; G. 1109. — ἐπιστάταισι: H. 913, 914. B; G. 1428, 1431.

16. ἃν . . . νομίζοντο: H. 901; G. 1421. 2.

Page 8, line 2. ἧ: not ἧ̃.

3. εὐθύνωσιν: H. 914. B; G. 1431. So also ἐπάγωγσιν, ἀπείργωσι, βούλωνται.

4. ὧν: H. 748; G. 1117.

5. καρποῖς: i.e. the milk, cheese, wool, etc., obtained from them. Dative after χρῆσθαι.

8. ἧσθήμεθα: from αἰσθάνομαι.

9. ὥς: ὥστε, *so as not to obey*.

11. τοῖς ἄρχουσι, *those who tend the herds*; τοῖς ὠφελουμένοις, *those who enjoy the profits, the owners.*

14. αὐτῶν: H. 741; G. 1109.

16. ἀνθρώπῳ πεφυκότι, *to man as he is by nature.* What literally?

20, 21. ἐκ τούτου: sc. χρόνου.

21. μετανοεῖν μὴ οὔτε . . ., *to change my opinion (and think) that, etc.*

23. τοῦτο: τὸ ἀνθρώπων ἀρχειν.

24. ἴσμεν: from οἶδα. — ἐβελήσαντας: ἐκόντας, *paid a ready obedience.* But translate also literally.

25. ἡμερῶν ὁδόν: H. 729. d, 720; G. 1085. 5, 1062. — καὶ γάρ τοι, *for truly.*

Page 9, line 1. διήνεγκε: from δια-φέρω. — βασιλέων: H. 749; G. 1120.

2. παρειληφόντων: from παραλαμβάνω, *those who have received their rule from their forefathers.*

3. καίπερ . . . ὄντων: concessive.

6. διαγένοιτο: cf. page 7, line 7, note.

12. ἐκόντων μὲν ἡγήσατο Μήδων: i.e. the Medes chose him of their own free will to be their king.

14. ἔχοι: δύναιτο. For the mood, see H. 872; G. 1327, 1328.

19. ἐφικέσθαι . . . φόβῳ, *to reach so great a part of the earth with the fear inspired by his name* (lit. of himself).

22. τοῦ: with χαρίζεσθαι. H. 959; G. 1547.

24. ὅσα: obj. of διελθεῖν (from διέρχομαι). Render as.

25. ἤν, *whether.*

Page 10, line 1. πατρός: in apposition with Καμβύσου. H. 732. α, 750; G. 1094. 6, 1130. 2. So γένους and μητρός, below.

4. Περσέως: son of Jupiter and Danaë. See classical dictionary.

7. ἡ δὲ Μανδάνη . . . θυγάτηρ: although Herodotus (I. 107) agrees with Xenophon, it is more probable that Cyrus was not at all related to Astyages, but lived at the Median court as a dependent prince, whose presence in Media was required as a pledge of his own state's good faith.

10. φῦναι, *to have been by nature.* Cf. πεφυκότι, page 8, line 16.

13. εἶδος: H. 718; G. 1058. So ψυχὴν.

21. ἔχων διαμνημονεύεται, *he is recorded as having.* H. 981; G. 1580.

Page 11, line 2. ἐνθενπερ, *at that point from which.*

4. προλαβόντες, *by anticipation.* The idea is that it is better to prevent crime by educating the citizens than to depend upon the laws alone.

5. τοιοῦτοι . . . οἶοι, *such as.*

7. ἐλευθέρα, *free* (from the noise and bustle of trade).

10. ἀπελήλανται: from ἀπ-ελαύνω.

12. διήρηται, *is divided into.* The perfect for present. H. 849. So also πεποιήται, above.

14, 15. τοῖς . . . γεγονόσι, *those who have passed the age of military service.*

15. χώρας, *quarters.*

20. γυμνητικοῖς ὅπλοις: ὅπλοις τῶν γυμνητῶν.

22. προρρηθῇ: from προ-εἶπον. —

ἀπείναι: complementary, depending upon καλόν, *honorable, proper*.

26. ἀποδεικνύναι: παρέχειν.

Page 12, line 2. τὰ τεταγμένα, *the duties assigned to them*.

6. ἥ, *in what way, how*.

9. διάγουσι μανθάνοντες, *pass the time in learning*. H. 981; G. 1580.

11. μαθησόμενοι: notice the tense.

15. οἷων δὴ εἰκός, *such as naturally occur*.

18. ἐγκλήματος: H. 745; G. 1121.

22, 23. ἂν . . . ἔχειν: indir. disc. for ἂν ἔχοιτο. H. 872; G. 1327, 1328.

26, 27. παῖδας . . . σωφροσύνην: H. 724; G. 1069.

27. μέγα δὲ συμβάλλεται, etc., *and it contributes greatly to their learning self-control, that, etc.*

Page 13, line 6. ἐγκράτειαν γαστρὸς καὶ ποτοῦ, *temperance in eating and drinking*. What is a literal translation?

8. ἀφῶσιν: from ἀφ-ίημι.

11. ἄρτον: in apposition with σίτον.

12. δψον: strictly speaking, *boiled meat*, but frequently, as here, anything to eat as a relish with bread. κάρδαμον was a kind of cress, which, with its seeds, was eaten like mustard.

17, 18. δέκα ἔτη ἀφ' οὗ . . . ἐξελεύσονται, *for ten years after they go (i.e. graduate) from the class of boys*.

21. ἐπιμελείας: gen. w. δεῖσθαι. H. 743; G. 1112.

21, 22. τὴν ἡμέραν, *in the daytime*. H. 720; G. 1062.

26. τοῦ μηνός: H. 759; G. 1136.

27. παρὰ, *besides, as well*.

Page 14, line 1. τὸ μὲν, *the one*: obj. of ἀφείναι (from ἀφ-ίημι). — τῷ δέ, *the other*. Elsewhere (*De re equestri*, xii. 12) Xenophon says: δύο παλὰ μᾶλλον ἐπαινοῦμεν. καὶ γὰρ ἐξαφείναι τὸ ἕτερον δυνατόν τῷ ἐπισταμένῳ, καὶ τῷ λειπομένῳ οἷόν τε χρῆσθαι καὶ εἰς τὸ ἀντίον καὶ εἰς τὰ πλάγια καὶ εἰς τοῦμπροσθεν.

5. ἀληθεστάτη, *truest*, i.e. most useful.

13. φυλάσασθαι δὲ τὸ ἐπιφερόμενον, *to guard themselves against the (beast) rushing upon them*. Cf. *Anab.* I. ix. 6, καὶ ἔρκτον ποτὲ ἐπιφερομένην οὐκ ἔτρεσεν.

16. τἄλλα: for τὰ ἄλλα, *in other respects*. H. 719; G. 1060.

17. ἂν simply adds vagueness.

21. καὶ ἄμφω . . ., *and both these days they consider as but one, because, etc.*

24, 25. ὃ τι ἂν θηράσωσιν, *whatever they catch*.

25. εἰ δὲ μή: sc. θηράσωσί τι.

27. ἐπὶ, *with*.

28. ἡδύ: neuter; *how sweet a thing*. Cf. *Anab.* II. v. 9, πᾶς δὲ δχλος φοβερός, φοβερώτατον δ' ἐρμηία.

Page 15, line 1. διατρέβουσι: διάγουσι, page 12, line 9.

3. διαγωνιζόμενοι: notice that this participle is masculine, while the subject of the sentence is feminine. Why is it?

5. ὧσι: with ἐν ᾗ ἂν, equivalent to ἐὰν ἐν τινι.

7. νῦν: as adj., *the now leader*, i.e. the leader at the time.

9. μένουσι: not indicative.

11. ἄλλο τι ὅσα, *anything else that* (lit. *anything else as many as*).

17, 18. ὅσα φρονούντων . . . ἐστί, *in whatever* (such things as are) *is the duty of those who have discretion*.

18. δυναμένων: cf. *Anab.* IV. v. 12, τὰ μὴ δυνάμενα τῶν ὑποζυγίων.

22. γράφονται ἔχοντες, *painted as having*. H. 981; G. 1580.

26. εἴησαν ἂν, *would be, probably are*. H. 872; G. 1327.

Page 16, line 3. ἔξω τῆς ἑαυτῶν: sc. χώρας, *abroad*.

4. θανάτου: H. 746. ὅ; G. 1133.

6. ἑλλίπη τι, *fail in anything*. H. 719; G. 1060.

7. οἱ φύλαρχοι: οἱ ἄρχοντες, page 11, line 22.

12. βραχυτάτῳ: sc. λόγῳ.

15. ἀπελήλαται: cf. ἀπελήλανται, page 11, line 10.—τιμῶν καὶ ἀρχῶν: H. 748; G. 1117.

24. ἀρχῶν καὶ τιμῶν: H. 737; G. 1097. 2.

27. γίνονται, *reckoned, enrolled*.

Page 17, line 2. ᾗ: dat. fem. of ὅς, after χρώμενοι (= εἰ χρώντο).

6. ἡλίκων: H. 749; G. 1120.—διαφέρων ἐφαίνετο, *evidently excelled*. Cf. διαφέρειν ἐφαίνετο, *seemed to excel*. —εἰς τὸ ταχὺ μανθάνειν, *in quickly learning*.

8. μετεπέμψατο . . . αὐτῆς: see note to page 10, line 7.

12. ὡς δὲ ἀφίκετο: probably at Ecbatana, where Astyages spent the greater part of the year.

13. ὄντα: with ἔγνω. H. 982; G. 1588.

14. οἷα δὴ, *in as much as*.

15. ἂν: take with ἀσπάξοιτο.—συντετραμμένος: from συν-τρέφω.

18. ὀφθαλμῶν ὑπογραφῇ . . . : it is said that the women of the Medes blackened the lower part of the eyelids with powdered antimony, which caused the eyes to appear larger and—to their minds—more beautiful.

19. προσθέτοις, *put on*, i.e. false.

20-26. Parenthetical; ὁρῶν δὴ takes up again the thread of the story, repeating ὁρῶν δὴ in line 17.

Page 18, line 4. ὅσων: = τόσων ὅσους. H. 994; G. 1031.

8. ἵππου χρυσοχαλίνου: cf. *Anab.* I. ii. 27, δῶρα ἃ νομίζεται παρὰ βασιλεῖ τίμια, ἵππον χρυσοχάλινον καὶ στρεπτὸν χρυσοῦν καὶ ψέλια.

9. εἰώθει: from ἔθω.

11. ὑπερ-ἐχαιρεν: = ὑπερ-ῆδετο. Cf. Eng. *was overjoyed*.

19. ὅσα πράγματα, *how much trouble*.

22. βρωμάτων: H. 742; G. 1102.—Supply φασί or ἔφασαν with φάναι; so, too, with φάναι, ἐπερέσθαι, etc., on page 19.

Page 19, line 2. τὸ αὐτό, *the same end*.

11. ἄρτου: cf. note to line 22; so τινός, below.

12. θίγης: from θιγγάνω.

14. ὅτι πλεῖα . . . ἐγένετο, lit. *that*

it was full to you from them, i.e. that they had soiled it. *πλέα* is the neuter plural of *πλέως*.

16. *ἀλλά*: do not render *but*.

18. *ἡμέρων*: not from *ἡμέρα*. Supply *κρέα*.

22. *λαβόντα τῶν κρεῶν*: H. 736; G. 1097.

24. *τοῦτο*: sc. *δίδωμι*.

Page 20, line 4. *προσάγειν*: depends upon *τιμήν*; *the honor to introduce*. Cf. *προσάγειν*, below. — *Ἄστυάγους*: not acc. H. 743; G. 1112.

11. *καθαρίως*: i.e. without spilling any of the wine.

15. *πιεῖν*: from *πίνω*.

16. *τόν*: = *τοῦτον*, Astyages.

24. *ἀπόλωλας*, *you are lost*. See *ἀπ-όλλυμι*.

25. *ἐκπίομαι*: from *ἐκ-πίνω*.

Page 21, line 2. *τοῦ*: take with *λαυσιτελεῖν*. H. 960; G. 1548.

5. *ἀπερρόφησας*: from *ἀπορ-ροφέω*.

13. *ἐεκράγετε*: 2 pl. pf. of *κράζω*, used as impf.

15. *οὐκ ἀκροώμενοι . . .*, *and without hearing the singer you swore that he sang finely*.

17. *μὴ ὅπως*: sc. *οὐκ ἐδύνασθε*. H. 1035. *a*; G. 1504.

19. *ἐπελήθησθε*: from *ἐπι-λανθάνω*.

21. *δ*: refers to *τοῦτο*.

Page 22, line 2. *προσδραμεῖν*: from *προσ-τρέχω*.

4. *δός μοι . . .*, *allow me to be his master*. H. 741; G. 1109.

8. *ἐντυχεῖν*, *happen on, meet with*, so *have, get*. — *τῷ ἀρίστῳ*: H. 775; G. 1179.

26. *τὰ πεζικά*: accus. H. 718; G. 1058.

Page 23, line 12. *ἡμφίσει*: from *ἀμφι-έννυμι*.

15. *ἀμφοτέροις*: limits *βέλτιον*.

27. *δίκαιον*: predicate after *εἶναι*.

Page 24, line 7. *συνεκέκρατο*: from *συν-κεράννυμι*.

9. *ἐνδηλος ὦν ὅτι*, *showing that*. Translate literally.

10. *τι*: H. 718; G. 1058.

13. *περὶ παντὸς ἐποιεῖτο*, *made it above everything, considered of highest importance*. Cf. *Anab.* I. ix. 16; II. iv. 3.

14. *ὃ τι*: accus.; cf. *τι* above.

15. *ἀντέχειν μὴ οὐ χαρίζεσθαι*, *hold out against*, i.e. *refuse, to gratify*. For *μὴ οὐ*, see H. 1034. *a*; G. 1615, 1616.

17. *δῆλος ᾗν ὅτι*: a personal construction where the English prefers an impersonal; *it was evident that*.

18. *μὴ οἱ*: what light does the accent of *μὴ* throw on *οἱ*? — *ἐκ νυκτός*: = *νυκτός*.

23-26. *ἅμα μὲν . . . ἔτι δέ*, *partly . . . partly*.

25. *ὦν*: H. 994; G. 1031.

26. *πολλά, τοὺς παρόντας*: H. 724; G. 1069.

Page 25, line 1. *ἀνθρώπα*: from *ἀνερωτάω*.

9. *ἔτι πλείω* (= *πλείονα*) *αὐτοῦ ἀκούειν*, *to hear still more from*

him. H. 742. c; G. 1103. Cf. *Anab.* I. ii. 5, ἐπεὶ ἤκουσε Τισσαφέρνους τὸν Κύρου στόλον.

14, 15. τὸ . . . προσπίπτειν: in apposition with τὸ σκυλακῶδες; the nature of puppies, i.e. that of running after everybody alike, he no longer in the same manner retained.

18. ᾗδεν (from οἶδα) ὧν, knew himself to be. What case would ὧν be, if a different person from the subject?

25. ὅ, that in which. H. 718; G. 1058. — ἐκαλινδεῖτο ἐν τῷ πειράσθαι, was continually busied in trying, kept continually trying. Look up the literal meaning of ἐκαλινδεῖτο.

Page 26, line 2. ἀνηλώκει: from ἀν-αλίσκω.

4. εἶχεν: = ἐδύνατο.

5. οἱ: what shows that this is not the article?

18. ἐπιθυμοῦντα: H. 982; G. 1588.

21. τῶν ἐπομένων . . . ἐπυνθάνετο, inquired of those who attended him. H. 742. c; G. 1103.

Page 27, line 2. αὐτοῖς τοῖς ἵπποις, horses and all.

7. μικροῦ (sc. δεῖν), wanted but little, very nearly. H. 743. b; G. 1116. (b). — οὐ μὴν ἀλλ', nevertheless.

13. κατερεῖν: see κατεῖπον. — αὐτοῦ: H. 752; G. 1121, 1123. — καταβεβηκός: from κατα-βαίνω.

27. τελευτῶν: = τέλος, at last.

Page 28, line 12. ἄρας: from αἶρω.

14. ὁμοιον . . . οἶόνπερ εἰ, just as if.

23. οἶον: = δυνατόν.

25. ἀφεῖν: from ἀφ-ίημι.

Page 29, line 1. ἡμῖν: dat. of advantage.

5, 6. ἐκ τοῦ ἴσου, in the same manner as formerly.

11. τὸ ἐπὶ σέ, the thing which belongs to you. Another reading is τὸ ἐπὶ σοί, that which is in your power.

12. ἐδήχθη: from δάκνω.

15. ὧν: H. 996; G. 1026, 1027.

17. τί αὐτῷ χρήσει, how (in what respect) will you treat him?

20. ἐξ ἀρχῆς, from the beginning, i.e. as at first.

22. ὄψ: = ᾤτινι.

25. ἀπαγορεύω σοι μὴ κινεῖσθαι, I forbid you to stir. μὴ is added to the infinitive to strengthen the negation in ἀπ-αγορεύω. H. 1029; G. 1615. — χαρίεν: sc. ἂν εἴη. Notice the position of ἔνεκα.

Page 30, line 2. ὧν . . . διήγεν: H. 981; G. 1580.

6. συνελάσας: from συν-ελαύνω.

10. ἄφες: 2 aor. act. imper. of ἀφ-ίημι.

Page 31, line 1. καί, even.

3. οὐδ' ὀπωστιοῦν, not even in the least.

11. τοῦ Ἀσσυρίων βασιλέως: the Nebuchadnezzar of the Bible. The son mentioned here was Evilmerodach, who reigned B.C. 562-561.

14. ἂν φανῆναι: indir. disc. for ἂν φανεῖη.

17. σημανθέντων: gen. absolute, the clause *ὅτι* . . . *χώρᾳ* taking the place of a second genitive.

26. οὐποτε ολόμενος, *thinking that the time would never come for doing so.*

Page 32, line 2. ἐπεποίητο, *had had made.*

4. εἶπεν: ἐκέλευσεν.

7. ἐφειστήκασι: with force of present.

17. οὔτοι: the reserve force of the enemy.

18. ἀφ-ήσουσι: from ἀφ-ίημι.

20. ταῦτ' εἰπόντος αὐτοῦ ἔδοξε, *in saying this he seemed*; a genitive absolute for emphasis, where ταῦτ' εἰπὼν would be more common.

21. ἐγρηγόρει: from ἐγείρω.

25, 26. τῶν . . . ἀνδρῶν: partitive genitive with λαβών.

Page 33, line 3. ἀφέντες: from ἀφ-ίημι.

6. ὅσοι . . . ἔφθασαν, *as many of them as had got a start and gone beyond them*, i.e. escaped.

8. ἀνέισαν: from ἀν-ίημι.

13. ὡς παυσομένους, *thinking that they* (Cyrus and his men) *would cease.* For the case, see H. 974; G. 1570.

17. κατέχων (αὐτούς), *pressing them hard.*

23. διαχειριζόμενον: cf. ἐπιθυμῶντα, page 26, line 18.

26. βούλοιτο: opt. after εἴπειν, not λέγεται.

Page 34, line 6. δυνίνα . . . ἀποστρέφεισθαι: by attraction for *δοτις* . . . ἀποστρέφοιτο, on account of the close relation between οὐδένα and *δυνίω* οὐ.

7. Read the very different version of Cyrus' departure in Rawlinson (*The Third Monarchy*), who follows the account of Nicolaüs Damascenus.

9. ὦν: (τῶν δώρων) *δ.* H. 996. a; G. 1032.

13. ἀπενεγκεῖν: from ἀπο-φέρω.

17. τῷ: for τινι.

19. λόγου: H. 742; G. 1102.

21. φιλοῦντες τῷ στόματι, *kissing.*

Page 35, line 5. ταῦτ' ἄρα . . . ἐνέωρας μοι, *this is the reason that you used to stare at me.* — ἐνέωρας: from ἐν-οράω.

10. αὐτόν: the Mede.

12. διὰ χρόνον, *through* (a period of) *time*, i.e. after some time.

18. ἰδρῶντι τῷ ἵππῳ, *with his horse in a sweat.* Dat. of accompaniment, with participle of attendant circumstance. H. 774; G. 1189, 1190. Cf. *Anab.* I. viii. 1, προφαίνεται ἐλαύνων ἀνὰ κράτος ἰδρῶντι τῷ ἵππῳ.

24. ὅτι, *because.*

Page 36, line 8. τᾶλλα: for τὰ ἄλλα; *in other respects.*

9. ἐαυτῶν: H. 749; G. 1120.

10. According to Nicolaüs Damascenus, to whom reference has been made above, Cyrus completely defeated Astyages after a number of

great battles, in one of which his father Cambyses was killed. So the people of both nations looked to Cyrus as the most natural successor to both thrones.

Page 37, line 5. κατεστραμμένος: from κατα-στρέφω. This king was Neriglissar, who assassinated Evilmerodach (B.C. 561). Cf. note to page 31, line 11.

12. ἐπιγαμίας: mentioned because not common in ancient times.

13. πεπονημένοι: masc., though the subject ἐθνη is really neuter.

Page 38, line 3. οὕτω . . . τοῦ Κύρου, accordingly as Cyrus accepted the charge.

5. ἔδωκεν, gave him power.

6. ὁμοτίμων, those of equal honor, i.e. the higher class, as opposed to δ δῆμος τῶν Περσῶν, below. Cf. the ὅμοιοι of the Spartans, which Xenophon apparently has in mind here.

15. ἐπεὶ . . . τάχιστα, cum primum.

20. προσειλόμην: from προσ-αίρέω.

25. τὸ δόξαι: subject of γεγένηται; to seem to desire unjustly the property of others is far from us.

26. ἄρχοντες: i.e. being the aggressors.

Page 39, line 5. πειρώμενον: sc. με; that I try (to begin, etc.).

13. Ἑστίαι: notice that Xenophon here calls the divinities by their Greek names. Διὶ πατρίφω is

without doubt Ahura-mazda or Ormazd.

18. ὥς οὐδένα ἂν λύσαντα: ὥς οὐδὲς ἂν ἔλυσε; (thinking) that nobody could have undone.

24. μένημαι γὰρ ἀκούσας ποτὲ σου, I remember that I once heard you say. What is a literal translation?

Page 40, line 2. τῶν φίλων: H. 742; G. 1102. So also αὐτῶν, below.

6. ὦν ἂν δέη, what you ask. H. 739, 996. a; G. 1031, 1099.

9. τί γάρ, yes.

10. ὥς . . . πράττειν . . . ἀνύτειν, etc.: in apposition with ἐκεῖνα.— ἅπερ δεδώκασιν, etc., as regards the things which the gods have bestowed on us, men who have learned (them) do better.

13. ἀφυλακτοῦντες τούτων: cf. ἀμελήσας αὐτῶν in line 7.

15. ἔδόκει: repeats ἐδόκει of line 10.— καί, even.

18. οἶδά σε λέγοντα αἰεὶ, I know that you always used to say.

19. ἱππεύειν: belongs with μαθόντας, while νικᾶν depends upon αἰτεῖσθαι.

25. παρά, contrary to.

27. ὁμοίως: correlative with ὥσπερ; in the same way as.

Page 41, line 3. αἰ: H. 718; G. 1058.

5. ὦν: after περι-γενέσθαι. H. 749; G. 1120.

9. τούτοις: τοῖς ἐπιτηδεύουσιν. H. 766, 767; G. 1165. Take τοῖς χρήμασιν with πιστεύων. H. 764. 2;

G. 1160. It may, however, be taken with *τούτοις*, *trusting in these, the funds of Cyaxares*.

14. *ἐκείνο*: *ὅτι* . . . *δαπανᾶν*.

16. The omitted antecedent of *ὧν* is partitive genitive with *τι*.

17. *μηχανᾶσθαι*: depends on *χρή*.

21. *μηχανῶ*: imperative.

22. *ὧν ἂν* . . . *δοκῶν*, *those whom you ask when you do not seem to be in want*.

24. *αἰδοῦς*: gen. H. 742; G. 1102.

25. *ὥς ἂν ἔχωσι*, *as long as they have (the necessary supplies)*.

Page 42, line 4. *πειθομένους*: pred. w. *παρέχειν*.

6. *πολεμίων*: gen. after *πλεῖον ἔχειν* = *περι-γενέσθαι*, page 41, line 5.

15. *ἡμᾶς*, *τάναντία*: H. 724; G. 1069.

23. *εἰς τὸ ἴσον καθιστάμενοι*, *putting yourselves on an equal footing*.

Page 43, line 2. *οἶδα λαμβάνων* (like *οἶδά σε λέγοντα*, page 40, line 18), *I know that I used to receive*.

6. *ἀνθρώπων*: H. 739; G. 1099.

10. *τούτων ἀγύμναστοι*: H. 753; G. 1139, 1140. Cf. Lat. *imperitus rei*.

14. *μάθε δέ μου τάδε*: H. 750; G. 1130.

17. *εἰκάζοντες*, *on conjecture*.

22. *ἀπώλοντο*: from *ἀπ-όλλυμι*.

24. *οἷς* . . . *πάσχειν*, *whom they might have treated as friends, both giving and receiving benefits*. Give a careful literal translation.

26. *ὑπ' αὐτῶν τούτων*, *at the hands of these very men*.

Page 44, line 2. *ὦν*: H. 996. *α*; G. 1032.

8. *ἀποβήσεται*: from *ἀπο-βαίνω*.

26. *ἐφοίτων*: from *φοιτάω*.

Page 45, line 4. *ὀλίγοι ὄντες*: concessive.

6. *δέει*: middle voice.

8. *αὐτόθεν*: i.e. from Assyria.

20. *κᾶν (καὶ ἂν)*, *just about*.

Page 46, line 1. *μάχην*, *manner of fighting*.

8. *ἀναλωθείσαν*: from *ἀν-αλίσκω*.

15. *πλήθει*: H. 780; G. 1182.

18. *τοῖς προσιοῦσιν*, *those who are coming*.

25. *μεντᾶν*: for *μέντοι ἂν*.

Page 47, line 12. *εἰς χεῖρας συμ-μίζοντας*: *ὁμόσε ἰόντας*.

24. *ἔργον*, *duty*.

Page 48, line 1. *ἐν ᾧ*: sc. *χρόνῳ*, = *while*; correl. w. *ἐν τούτῳ*, below.

3. *εἰς*, *for, in order to give*.

7. *πεποιημένα*, *ready for use*.

10. *ἀφέμενοι* (from *ἀφ-ίημι*) *τοῦ* . . . *νοῦν*, *refraining from giving their attention to many things*.

13. *ἀνθρώποις*: H. 768; G. 1173.

17. *πλήθος*, *in number*. H. 718. *b*; G. 1058.

20. *σκηνοῦν*: infin. used where in Latin a gerund would be employed.

Page 49, line 2. *ἔμελλον*, *were likely (to), would*.

3. *πράξαι εἰ τι δεόμενος τόχοι*, *if he happened to wish anything done*.

5, 7. ἀγαθόν: pred.; *a good thing*.
H. 617; G. 925.

10. οἱ ἂν . . . ἡσκηκότες, *who are conscious of having duly exercised*.

13. ὥστε ἱκανὴν ἔχειν, *large enough to contain*.

14. ὡς τὰ πολλά, *for the most part*.

17. ἔστι δ' ὅτε: ἐνίοτε δέ.

25. κηρύκων, πρέσβων: gen. after ἦπτον. H. 755, 756; G. 1153.

Page 50, line 7. λόγοι: *topics for conversation*. — ἐμβληθήσονται: from ἐμ-βάλλω.

11. τὸν αὐτὸν τρόπον: H. 719; G. 1060. — ἡ οὐδὲν ἄρα διοίσειν, *or is it likely that they will differ*. οὐδέν, H. 718; G. 1059.

12. διοίσειν: from δια-φέρω. — ἡμῶν: H. 748; G. 1117.

Page 51, line 1. μείον ἔχειν, to be at a disadvantage.

6. τῆς τύχης: H. 761; G. 1129.

7. μὴ φρόντιζε, *never mind!*

14. ἦνεγκε: from φέρω. — ἀνήλωτο: from ἀν-αλίσκω.

15. εἰλήφει: from λαμβάνω.

16. τῇ τύχῃ: dat. of cause.

27. ἕκαστον: in apposition with ἡμᾶς. The unexpressed antecedent of ἃ is the object of διδάσκειν.

Page 52, line 3. ἐπ' αὐτῷ, behind him.

4. ᾧμην: from οἶμαι, οἴομαι. How does στάς differ from στήσας?

6. σοι: H. 770; G. 1171.

11. ὅς: οὗτος. Cf. *Anab.* I. viii. 16, καὶ ὅς ἐθαύμασε τίς παραγγέλλει.

12. λοιδορουμένου: sc. αὐτοῦ (τοῦ ταξιάρχου).

17. ἐνεγκών: from φέρω.

19. τοῦτο μόνον: τῷ πρόσθεν ἔπεσθαι; *to follow the man in front*.

23. δραμόντα: from τρέχω.

Page 53, line 3. ὥστε εἶναι . . . ἀνακτήσασθαι, so that it is possible to gain as friends very many of them even by a bit of meat.

20. αἰσχει: H. 780; G. 1182.

Page 54, line 3. φιλεῖς, kiss.

5. ἥρκει ἂν . . . τοῦτο, *this (i.e. kissing him) would suffice instead of, i.e. be equivalent to*.

9. τὰς τρίτας σπονδὰς: Xenophon again introduces a Greek custom. The third libation was offered, at the close of a banquet, to Jupiter Stator, or to Mercury as giver of sleep. The first libation was made to Olympian Jupiter at the beginning of the feast; the second, to the heroes.

17. οἳ τε πολέμοι, etc.: pred. after ἐστί or εἰσί, omitted.

19. ἄθλα: pred. after πρό-κειται.

21. κοινωνοὶ πολέμου, *companions in war*.

22. ὡς . . . δεόντων: obj. of ἔχουσιν; *have this (in his mind), viz. that nothing will be as it ought to be*.

Page 55, line 5. τίμης: depends upon τεύξεσθαι. H. 739; G. 1099.

9. φρονήσει: cf. αἰσχει, page 53, line 20.

16. ἀγαθοῦ τινός μοι μετέσται, *I*

shall have a share in some good thing. H. 737; G. 1097, 1161.

23. τὸ σῶμα, τὴν ψυχὴν: H. 718; G. 1058.

Page 56, line 2. ὁμοίως συνουσίᾳ: gen., depending on ἀξιούμενους.

10. μάχη, *method of fighting*.

13. τούτων: i.e. that part of the body.

15. ἀλλὰ καὶ, etc., *but even though beaten for this very thing*.

22. πρὸς τῷ πεφυκέναι: πρὸς τῇ φύσει.

Page 57, line 17. ἀπασιν ἀνθρώποις: = ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων.

22. ὥς οὖν ἐμοῦ . . . ἀξιέσοντας: used instead of ὅτι and a finite verb, depending on γίγνωσκε; *he assured that I shall*, etc. Cf. *Anab.* I. iii. 6, ὥς ἐμοῦ οὖν ἰόντος ὅπῃ ἂν καὶ ὑμεῖς, οὕτω τὴν γνώμην ἔχετε, and note the similarity between the two sentences.

24. ταύτης τῆς μάχης: take with ἔριν.

Page 58, line 13. ἔστιν οἱ: = ἐνιοι.

14. θωράκων, γέρρων: H. 739; G. 1099.

21. ταύτά, τοὺς . . . βάλλοντας: H. 725. *a*; G. 1073.

24, 25. οἱ . . . ὅπλισαι: i.e. those who were armed with sticks. The others resembled more the Assyrians, who fought without complete armor.

Page 59, lines 1, 2. ἀντικνήμιον, χεῖρα: H. 718. *a*; G. 1058.

8. τὸ ὁμόθεν παίσθαι: subj. of δοκοῖη.

17. παράγειν εἰς μέτωπον, *advance to the front*.

25. τούτου κατ' οὐράν, *in its rear*.

Page 60, line 3. πρῶτος: H. 744; G. 1126.

18. ἕως ἂν παραγγέλλω, *until I give the word*.

28. διπλὴν . . . εὐωχίαν παρέχειν, *it is just that I give you also double entertainment*.

Page 61, line 9. κελεύει: i.e. Cyaxares.

13. ὡς ὀψομένων τῶν Ἰνδῶν, *since the Indians are likely to see*.

20. ἐγένοντο τὸ μὲν μέτωπον, *were in the front, formed a front*. H. 718; G. 1058.

Page 62, line 4. στενωτέρα οὖσαν ἢ ὥς, *was too narrow for*.

19. τάχει, φανλότητι: H. 778; G. 1181.

23. ἐμῆς . . . φαίνεσθαι: in apposition w. τοῦτο.

27. σχολῇ: modifies ὑπήκουον.

Page 63, line 7. ἐξ οὗ, *from what cause*.

Page 64, line 1. ἀνήλωκα: from ἀν-αλίσκω.

5. πρὸς μὲν . . . δοκεῖ εἶναι, *yet in all respects (i.e. for everything) to look to you whom I see incurring many expenses, seems to me to be unreasonable*.

7. σὲ καὶ ἐμέ: subj. of σκοπεῖν.

11. μέλλοι καὶ σοὶ δαπανηθὲν βελτίον εἶναι, *is likely when spent to be for your good as well* (καί).

23. τούτου: gen. w. ἡμέλουν. H. 742; G. 1102.

24, 25. ἐν ἀσφαλεῖ εἶναι τοῦ, *in safety from, i.e. so that neither he nor whatever he may carry off there may get into our hands. For τοῦ μὴ γενέσθαι, see H. 963; G. 1549.*

Page 65, line 3. ἂν ποιῆσαι: for ἂν ποιήσασαι, potential.

12. τὸ λελθῆναι (from λανθάνω) ἡμᾶς ταῦτα βουλευόντας, *for us to keep it a secret that we are making this plan. Translate literally.*

20. ἐνθένδε: i.e. from Media.

22. εἰώθας: from ἔθω.

24. καὶ ἐνθάδε, *even here* (in Media).

Page 66, line 1. οὐκ ἐθελήσω δίδοναι, *I shall not give.*

5. σὺν ᾗ ἔχοις δυνάμει: σὺν δυνάμει ἦν ἔχοις. H. 995. a; G. 1031, 1037. — προεληλυθοῖς: from προέρχομαι.

8. εἰς τοὺς: i.e. into Armenia.

15. τῶν νεωτέρων ἱππέων: part. gen. H. 736; G. 1097. 1.

18, 19. τὰ ἱερὰ ἐπὶ τὸν Ἀρμένιον ἰέναι, *the omens for proceeding against the Armenian.*

20. πορευομένῳ δ' αὐτῷ: dative with ὑπ-ανίσταται. Translate as if it were a genitive absolute.

23. ἐξῆρε: from ἐξ-αίρω.

24. κάπενεγκών: by crasis for καὶ ἀπ-ενεγκών. See ἀπο-φέρω. — ἐχρήτη τῇ ἄγρᾳ ὃ τι ἤθελεν, *used its prey as*

(lit. *in whatever respect*) *it pleased.* H. 718; G. 1058.

Page 67, line 4. ὦν: H. 742; G. 1102.

7. εἶπεν: ἐκέλευσεν.

Page 68, line 5. τῷ: τινί. H. 775; G. 1179. — θαρρεῖν: depends upon παρ-αγγέλλειν.

7. Take βουλόμενος with τυγχάνοι; *whether he chanced to wish to sell.* H. 984; G. 1586.

9. ἐξεπλάγη: from ἐκ-πλήττω.

12. ὀφθήσεσθαι (see ὁράω) ἔμελλε . . . ἀρχόμενος, *was about to be seen to have begun, etc.*

19. Notice the tense of κατασκεφομένους, and supply τινάς.

22. αὐτός: Κῦρος.

24. αὐτόν: τὸν Ἀρμένιον.

26. διαθεόντων: depends on μεστόν. H. 753. c; G. 1139, 1140.

Page 69, line 2. λήψοιτο: from λαμβάνω.

3. ἦσαν δ' οἱ, *but there were who, i.e. but some.*

8. ἐάλωσαν: from ἀλίσκομαι.

11. ἐπὶ λόφον τινά: cf. the flight of the eagle (see page 66), which seemed to point to the king's flight.

15. τῷ Κύρῳ: dat. of advantage. H. 787; G. 1165.

20. καὶ οὐ: i.e. *instead of.*

24. χρήσθαι σοι ὃ τι βούλοιο: see note to page 66, line 24.

Page 70, line 4. ὥσπερ εἶχε, *just as he was, showing his great distress.*

7. ἄλλο μὲν οὐδέν, *in no other respect*. H. 718; G. 1058.

9. ἀκούσει παρών, *that you may be present and hear, hear in person*.

12. εἴ τις . . . παρήν: *obj. of προσ-εκάλει*.

16. ἴνα . . . ἀπῇ, *that one fault at least may be wanting to you*.

17. τὸ γὰρ ψευδόμενον φαίνεσθαι: *subj. of γίγνεται*.

18. συγγνώμης τινός: *depends on τοῦ τυγχάνειν* (H. 739; G. 1099), which in turn is governed by ἐκποδών. H. 753. *g*; G. 1117.

26. γενέσθω ὃ τι βούλεται, *let whatever will happen*.

Page 71, line 9. ἄλλον τινὰ τρόπον: H. 719; G. 1060.

21. ἐλεγχθέντα ὅτι ψεύδομαι, *convicted of falsehood*. — ἀποθανεῖν: *depends upon δεῖ*.

26. οἰχομένου: *τεθνηκότος*. Cf. *Anab.* III. i. 32, τὸν στρατηγὸν παρεκάλουν, ὁπόθεν δὲ οἰχοίτο τὸν ὑποστράτηγον.

Page 72, line 4. ὦν: cf. ὦν, page 7, line 15; page 24, line 25.

12. ἐροίη: *from εἶπον*.

14. τοῦ πατρός: *gen. of the person, while the thing admired* (ὅσα . . . πέπραχε) *is placed in the acc.*

23. σὺν τῷ σῷ ἀγαθῷ, *for your advantage*.

Page 73, line 3. οὐδ' ἄλλης . . . εἶναι, *there is no profit even in another virtue*.

11. τὸν μέλλοντα σώφρονα ἔσεσθαι: *is the subject of γενέσθαι*. — φρόνιμον: *is predicate*.

13. ἧσθον: *from αἰσθάνομαι*.

14. κρείττονι: *with μάχεσθαι*. H. 772; G. 1177.

16. τῆς ἀφροσύνης: *what Latin construction corresponds to this?*

18. ταύτη: *depends upon πείθεσθαι*.

21. ἣν, (*victory*) *by which*.

23. ἃ δὲ ᾤήθη, etc., *and the things which he thought he should have accomplished by concealment, by surprise, or by force*.

Page 74, line 7. ἐν τῷ παρόντι: *sc. χρόνῳ*.

10. εἴσεσθαι: *from οἶδα*.

17. τοῦ: *taken with κατα-λιπεῖν, after μέλει*.

Page 75, line 23. σοί: *depends on πολεμοῦσι*.

25. δασμόν: *in apposition with ὦν, which is the direct object of ἔφερε, but attracted into the case of ταλάντων*. H. 994; G. 1031.

26. ἔλιπες, *failed to pay*.

Page 76, line 7. ἃ καταλίπης . . . ἀπίης, *that what you leave behind is no less yours than what you take away with you*. How does ὦν differ in construction from ὦν in line 1?

11. τούτων: *ἀντὶ τούτων*.

13. πόσου: H. 746; G. 1133. So *ψυχῆς*, line 16, and *αὐτῶν*, 20.

18. εἰλήφθαι: *from λαμβάνω*. — σοῦ . . . φυγόντος: *expresses cause*.

Page 77, line 10. ὦν: cf. ὦν, page 76, line 8.

12. εἰπέτην: dual.

15. σκευοφόρον: predicate.

16. ἐπὶ πόσῳ: πόσου, of price.

20. συνεσκευασμένους: pred. in agreement w. ἡμᾶς, the omitted subject of παρ-έσεσθαι.

Page 78, line 8. ἡκηκόει: from ἀκούω.

9. πολλήν: πολύ would be more common.

15. ἐν ᾧ (sc. χρόνῳ), while.

21. σωφρονεῖν ἀνάγκη . . . ἀμφοτέροις: ἀνάγκη ἂν εἴη ἀμφοτέροις πρὸς ἡμᾶς σωφρονεῖν.

24. προθυμία: dat. after σύμμαχον; helpful.

28. χρησαίμεθ', have to deal with, find.

Page 79, line 7. ὀρθίους, in columns. Cf. *Anab.* IV. ii. 11, iii. 17, etc.

20. ἔαλωσαν: from ἀλίσκομαι.

26. ὧν: partic. of indir. disc. (H. 982; G. 1588), neuter to agree with its subject, ἐνθα αἱ σκοπαὶ ἦσαν, the place where the scouts were posted.

Page 80, line 8. εἰρήνης: take with ἐπι-θυμεῖτε.

10. ἔφασαν, said that it was so.

11. ὅς: οὗτος.

16. ἐξεῖναι ὑμῖν: obj. of βούλοισθ'.

Page 81, line 7. μὴ ὅτι, non modo non.

23, 24. προσδεῖσθαι, προσδεχόμενος: what is the force of πρὸς here?

Page 82, line 1. ποιῆσαι ὥστε σε νομίζειν, to make you think.

8. τὸ στράτευμα ὅσον τε ἦλθεν ἔχων: translate first literally, and render, the army with which he had come.

11. The subject of εἶναι is the same person as that of ὦντο.

12. κατέβη εἰς τὴν οἰκουμένην (sc. χῶραν): went down from the Chaldean mountains, where he was, into the cultivated plains of Armenia.

13. ὑπὴντων: from ὑπ-αντάω.

16. ἄν: take with ἡδεσθαι, for ἡδοίτο ἂν.

17. τιμῇ: like τούτοις, above. H. 776; G. 1181.

21. οὐ ποιήσετε . . . εὐεργετεῖν, you shall not make me go about doing services for a reward (lit. going about to do, etc.).

24. αὐτῶν: ταῦτα τὰ χρήματα ἀφέρεις.

27. ὃ τι: does duty both as object of κεκτημένοι and dative of means with κοσμήσεσθε and διαζετε; with which you will be adorned, etc.

29. τὰ σώματα: but not the treasure.

Page 83, line 7. χρήματα: accusative of specification; enriched by the money.

12. ἔχουσιν: δύναιντο.

19. ὧν: the omitted antecedent of ὧν is gen. w. δι-εδίδου. H. 737; G. 1097. 2.

22. ἔχομεν: sc. χρήματα. — ἐξομεν: δυνησόμεθα.

24. τὰ ποῖ' ἅττ' ἔργα, what sort of deeds.

Page 85, lines 6, 7. ἦν θάπτον: ἐπειδὴν τάχιστα; *cum primum*.

9. Δι: notice again the use of Greek names of divinities.

26. μεταστρατοπεδεύόμενοι, *changing* their camp. This is a common meaning of μετά in composition.

Page 86, line 1. ὁδόν: H. 720. b; G. 1062.

2. ὦρα: supply ἐστί.

4. μὴ ἀντιπροσιέναι: μὴ here is added to the infinitive to strengthen the negative idea already contained in φοβουμένους, but cannot be rendered into English. H. 1029; G. 1615.—δηλοὶ ὦμεν: δηλώμεν.

13. ἀπάτης ἕνεκα τῶν πολεμίων, *in order to deceive the enemy* (objective gen.).

14. ἔστιν ὅτε: ἐνίοτε.

15. εἶναι: used as a noun with the article, in the acc., obj. of διεί. The subject of εἶναι is τὰ πυρά.

17. ἐστεφανωμένος: with myrtle, according to Herodotus: ἐς χῶρον καθαρὸν ἀγαγὼν τὸ κτήνος καλεῖ τὸν θεόν, ἐστεφανωμένος τὸν τιάραν, μυρσίνη μάλιστα (I. 132).

24. παραινῶν . . . αἰσχυνοίμην ἄν, *I should be ashamed to remind you what men, etc.*

Page 87, line 7. τοῦτο, αὐτούς: accusatives. H. 724; G. 1069.

8. ὦν: H. 754. a; G. 1139, 1140.

Page 88, line 7. νικήσαντες: conditional.

11. μένοντες, *standing your ground*. — μῶρον: pred. adj., in

agreement with τό and the words following, used as a noun; *it is foolish for those who, etc., to turn their defenseless parts to the foe, i.e. to turn the back in battle.*

12. τὰ τυφλά τοῦ σώματος: i.e. the back.

15. Compare the next few lines with the strong appeal in *Anab.* III. ii. 39: ὅστις τε ὑμῶν τοὺς οἰκείους ἐπιθυμεῖ ἰδεῖν, μεμνήσθω ἀνὴρ ἀγαθὸς εἶναι· οὐ γὰρ ἔστιν ἄλλως τούτου τυχεῖν· ὅστις τε ζῇ ἐπιθυμεῖ, πειράσθω νικᾶν· τῶν μὲν γὰρ νικῶντων τὸ κατακαίνειν, τῶν δὲ ἡττωμένων τὸ ἀποθνήσκειν ἐστί· καὶ εἴ τις δὲ χρημάτων ἐπιθυμεῖ, κρατεῖν πειράσθω· τῶν γὰρ νικῶντων ἐστὶ καὶ τὰ ἑαυτῶν σφίζειν καὶ τὰ τῶν ἡττωμένων λαμβάνειν.

Page 89, line 4. ἐκ πολλοῦ: sc. χρόνον.

5. τὸ ὁμόσε εἶναι: subj. of εἶναι.

7. ἔξω βελῶν, *out of range*.

8. Ζεὺς σύμμαχος καὶ ἡγεμών: Xenophon is again describing the Greek usage to which he was accustomed.

9. πάλιν ἦκε: the countersign was given orally by the general to the lower officers, and by them to the men in their several commands. Then it was passed back, in the same way, to the general. Cf. *Anab.* I. viii. 16, where the watchword was Ζεὺς σωτὴρ καὶ νίκη.

10. παιᾶνα: to the god of war.

16. πολὺ: πολλάκις.

21. ὅπερ: i.e. this state of things.

27. πολὺ πρὶν, *long before*.

Page 90, line 2. ἀφειμένων: by the enemy.

7. τοῦ βάδην: with ἐπι-λαθόμενος. H. 742; G. 1102.

10. διὰ πάντων: διὰ παντὸς τοῦ στρατεύματος.

11. Τίς ἔψεται: subj. of ἐχώρει.

15. τὰς εἰσόδους: i.e. to the camp.

24. κεφαλῆς τῆς τάφρου: probably the mound, or *agger*, beside the trench. So below, ἀπὸ τῶν κεφαλῶν τῶν ἔνδον, *from the inner parts of the mound*.

Page 91, line 2. διακεκοφώς: from δια-κόπτω.

10. τέκνοις, ἑαυταῖς, σφίσιν αὐτοῖς: H. 767. a; G. 1168.

13. κεφαλᾶς: see note on page 90, line 24.

15. ὄντες: causal.

21. χοροῦ: after μάλλον. H. 756; G. 1153.

24. ἔτοιμοί εἰσι μάχισθαι εἴ τις ἐξέρχοιτο, *they were ready to fight in case anybody should come out*. The optative expresses the improbability of the fulfillment of the supposition.

25. ὡς: ἐπεὶ.

Page 92, lines 4, 5. τούτων . . . ὧν: τούτων . . . ἧ.

8. παρ' ὧν προσήκει, *from those of whom it is fitting (to inquire)*, i.e. *from the proper persons*.

11. ἄλλων: H. 750; G. 1103.

12. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα: supply ἐποίει from ἐποιεῖτε.

16. ἀφείς: from ἀφ-ίημι.

18. ἔφθασεν . . . ποιήσας πρὶν, *he placed his company out of range*

before the enemy, etc. Translate literally.

26. καὶ ἄρχεσθαι ἱκανὸν καὶ ἄρχειν: the first καὶ connects ἱκανὸν with φρόνιμον, the second joins ἄρχειν and ἄρχεσθαι.

Page 93, line 1. τοῦ ἄρχοντος: this was probably Neriglissar, son of Nebuchodonoser, or Nebuchadnezzar.

6. The subject of παρείχε is the clause with ὅτι following.

19. ἀφεῖναι: from ἀφ-ίημι.

Page 94, line 2. τῶν ἀγαθῶν, *the good, the advantages*.

10. ἐπιτήδεια . . . ὑπὲρ ὧν ἐδέοντο, *suitable for obtaining, i.e. likely to secure, the things which they desired*.

13. ὥσπερ, *as it were*.

22. ἐφ' οἷς, *that with which*. The omitted antecedent of οἷς is the object of ἄγοντες.

25. ἀπεσχισμένον: in the hurry of flight, detachments, especially of infantry or of supplies, might easily fall behind or become separated from the main army.

Page 95, line 3. δίκαιος εἰ ἀντιχαρίζεσθαι: δικαίως ἂν ἀντιχαρίζοιο.

9. ἔρει: from εἶπον. — ἄν: ἂ ἄν.

13. σὺ: Artabazus.

20. ἐμέ: object of θεᾶσθαι. — καί: is adverbial.

25. τὰ ἔργα: i.e. the capture of large amounts of booty and many prisoners.

26. ὥσπερ, *as it were*.

Page 96, line 10. **ὅτι μὲν**, etc. : take after *γινώσκωμεν*. — **τὰ νῦν προ-
φαινόμενα**: the plunder gained by the Medes and Hyrcanians, probably deposited in sight of the council.

13. **ὅπως**, *quo modo*, introducing an indirect question after *οὐκέτι ὁρῶ*.

16-24. Compare *Anab.* II. iv. 6 for a similar speech; and III. iii. 15-20, where the same difficulty was met by the formation of a body of cavalry and slingers.

26. **ἐαυτῶν**: pred. gen. equivalent to a poss. adj. like *ἡμέτερα*.

Page 97, line 1. **ὅσαπερ**, i.e. *κακά*, with *πολεμίους*, double acc. after *ποιεῖν*.

2. **μετριώτερον φρονούντας**: cf. *μέγα φρονεῖν*.

4. **εἰ αὐτοὶ . . . ἡμῖν αὐτοῖς**: i.e. *we could do without their aid*.

6. **ταῦτα**: acc. with *ἀντιγνωμο-
νῆσι* (H. 718; G. 1058), *in this respect*, namely, *that for the Persians to possess a body of cavalry of their own will be entirely for their advantage*. Here *γενέσθαι* is the subj. of *διαφέρειν*. *Περσῶν* is pred. For *μὴ οὐχί*, see H. 1034. *a*; G. 1615, 1616.

12. **κατειλημμένοι**: from *καταλαμβάνω*.

13. **ὅσα**: is obj. of *ἔχουσι*, which agrees with *ἵπποις*.

21. **εἴποι ἄν τις**: potential. H. 872; G. 1327.

Page 98, lines 11, 12. **τὸ . . .
συμφέρειν**: in apposition with *ἐκεῖνο*.

13. **κινδυνεύειν**: *μάχεσθαι*.

15. **τοῦτο**: *ὅ γε . . . φοβηθείη*.

23. **τῷ**: *τινὶ* (not *τῷ*), depending upon *ἐξ ἴσου*.

Page 99, line 1. **ἐξ ὅψεως μήκους**: that is, *as far off as I can see*.

3. **ὥσπερ**, as *if*. — **ὅ**: *δι' ὃ*; *wherefore*.

5. **εἰ ἐγένοντο**, *if there ever were any*.

10. **ἔξω**: *δυνήσομαι*.

15. **πολλοῖς**: take with *χρῆσθαι*.

16. **πολλοῖς τῶν . . . ἡδέων**, *many of the pleasures natural to horses*. *πολλοῖς* is dat. as if depending on *χρῆσθαι*, instead of gen. after *ἀπολαύειν*.

29. **γράφει τῶν**, etc., *put me down as one of those who*.

Page 100, line 9. **ἐξ ἐκείνου**: sc. *χρόνου*.

11. **ὀφθείη**: from *ὁράω*.

17. **αὐτῷ**: H. 767; G. 1165.

18. **διηγούντο**: what is the force of *διὰ* here? Cf. *διήκουε*, below.

21. **δῆλοί τοι ἔστέ ὅτι**: translate literally, and notice the difference between this and the English idiom. H. 944.

23. **ἰδεῖν**, *visu*.

24. **ὀπόσῃν ὁδόν**: into the Assyrian territory. — **διήλασαν, διαλά-
σαιαν**: from *δι-ελαύνω*.

Page 101, line 2. **δυοῖν**: gen. after *ἐπιμελητέον*.

16. **μηδεῖς**: with especial reference to the king of the Assyrians, who had compelled them to fight for him.

18. καὶ ἃ λέγομεν ἀδόλως: i.e. assurance that we will keep our promises.

25. ἐκείνων: sc. ἄρχητε. H. 741; G. 1109.

Page 102, line 3. ὥς ἐπ' εὐτυχίᾳ, *as after a success*.

5. ἀκούων: causative.

8. εἰληφότες: from λαμβάνω.

12. ἰώρα οὕτως ἔχοντα, *saw that this was so*.

13. τῷ καταλιπόντας: with οἶχεσθαι, dative of cause.

18. ἄν: take with βυλεῦσαι; *I did not think that you would have taken measures*.

21. βούληται: sc. μένειν.

Page 103, line 1. οἱ σὺν αὐτῷ: sc. ἐθρῖσκον ἐκείνους.

5, 6. τῷ μηδ' εἰπεῖν: like τῷ οἶχεσθαι, above.

14. φίλιον: τῶν φίλων.

15. ἀποχωροῦσι: i.e. from the camp which Cyrus now held.

19. εἰρημένον (from εἶπον): τεταγμένον.

26. ὀλίγοι, *too few*.

Page 104, line 13. ἃ δ' ἔχομεν ἡμεῖς: refers to the plunder already taken from the enemy.

14. ὃ τι: object of πέμπων; *by sending what (portion)*.

16. τὰς ἀρχάς: sc. ἐρώτα from the preceding clause. The second accusatives, in each case, are τὰ μὲν πρὸς τοὺς θεοὺς and τὰ δὲ πρὸς τὸ κοινόν. H. 724; G. 1069.

24. καί, *even*.

Page 105, line 3. ἡμᾶς: omit in translation.

6. ἀπεληλαμένους: from ἀπελαύνω.

15. ὅτῳ ὑμῶν μὴ ἀχθομένῳ εἴη: ὅστις ὑμῶν μὴ ἄχθοιτο.

19. μαχομένους: notice the tense.

Page 106, line 1. φαίνει: not active.

2. ταῦτα: nominative, subject of συμφέρει.

6. τοῦ δὲ Μήδου: the messenger of Cyaxares.

14. ὅποσα ἐλπίς: sc. ἐστι.

Page 107, line 6. σκέψαι δέ, etc.: i.e. *consider how you are treating me to blame me after such conduct on my part towards you*. But translate also literally.

8. οὐχ ὅσους, *not merely as many*.

12. ἀμφοτέροις: i.e. both Cyaxares and those whom Cyrus persuaded to follow him.

17. ἐπὶ, *for*.

18. τι: acc., but translate with δέη; *if you have any need of them*.

19. σοὶ ὑπάρχειν, *it is possible for you, you are at liberty*. Depends upon ἐπιστέλλω.

26. ὅταν τάχιστα, *as soon as*.

26-28. The clause ἃ . . . ἀγαθά is the object of διαπραξώμεθα.

Page 108, line 4. συμφέρει, *it was for his (the messenger's) advantage*.

10. τοὺς πρόσθεν: sc. καταβάλλειν ἐκέλευσεν.

12. **ὁπόσων**: the omitted antecedent is the object of **ἐκαον**.

17. **καινὰ . . . παρόντα**: nom., in apposition with **πολλά**, where a gen. absol. would be expected.

20. **χώραν**: i.e. their proper places.

21. **ἐπ'**, in addition to.

26. **ὥς**: ἵνα.

Page 109, line 6. **εἰς ἐνδεόμενά του** (= **τινος**), in quarters lacking in anything (of the things mentioned).

17. **προσδέησθε**: what is the force of **πρός** here? — **καί**, also. — **ἔτου** is gen. of price. H. 746; G. 1133.

23. **συνολίσαιν**: from **συμ-φέρω**.

24. **ἦσαν** (not **ἦσαν**): from **εἶμι**.

27. **κληρωσαμένους . . . ἐκάστοις**, and to assign by lot an equal number to each company. Translate also literally.

Page 110, line 4. **τὰ εἶδη**: not nominative.

9. **τούτοις**: refers to the newly freed slaves, while **αὐτούς** refers to the taxiarchs.

14. After his promotion to the cavalry, each of the taxiarchs was to choose a successor in the command of the infantry forces.

Page 111, line 3. **τὸ μὲν γένος**: acc. H. 718. b; G. 1058.

5. **ἵππον**: **ἱππέας**.

9. **ὑφ' ὑμῶν**, at your hands.

16. **ἄπαις δ' εἰμι ἀρρένων παίδων**, I am childless of male children, i.e. I have no sons. — **ὅς γάρ ἦν μοι**, etc.: this sentence admirably shows, by its

lack of coherence, the agitation in Gobryas' mind as he tries to describe his son's death.

21. **τιθείη**: **ποιῶτο**; as a son could make his father happy by honoring him, i.e. honored as much as a son could do to make his father happy.

22. **ὁ νῦν βασιλεὺς**: Laborosoarchod [B.C. 557]; **τοῦ τότε βασιλέως**: Neriglissar [B.C. 561-557], who followed Evil Merodach, the son-in-law and successor of the Nebuchadnezzar of the Bible. Laborosoarchod ruled only nine months, being put to death on account of his great cruelty and tyranny.

28. **ἀνείς**: from **ἀν-ίημι**.

29. **κρείττων**: pred.; *thinking himself to be a better horseman than he*.

Page 112, line 3. **ὥς μήποτ' ὦφελεν**: sc. **ἀμαρτεῖν**. H. 871. a; G. 1512.

4. **οὐδὲν δέον**, it being not at all necessary, i.e. as he should not have done. Accusative. H. 973; G. 1569.

5. **ὑπὸ σκότου**, under darkness, concealed.

13. **παῖδα, ψυχὴν**: H. 724; G. 1069.

18. **τιμῆς**: i.e. the usual rites of burial.

20. **δῆλος ἦν συναχθόμενος**: what is the English idiom?

21. **εἰ μὲν ἔξη, οὐκ ἂν ποτε ἦλθον**: notice the difference in tense, and be careful to show it in translation.

22, 23. **ὑπ' ἐκείνου**, at his hands.

27, 28. **καὶ ὥς πρόσθεν . . . διάκει-**

μαι, and how I now am situated who formerly lived in happiness.

Page 113, line 1. τιμωρίας: gen. after τυχεῖν.

2. ἀνηβῆσαι ἂν πάλιν δοκῶ: what is force of ἂν here?

3. ἀποθνήσκων: conditional.

6. φρονῶν φαίνῃ, are proved to be sincere.

10. ἥνπερ: do not confuse with ἥνπερ above.

11. τί: acc.

14. ἀποίσω: from ἀπο-φέρω.

16. γάμου ἤδη ὥραία, just of an age for marriage.

23. ἐπὶ τούτοις, on these conditions.

Page 114, line 6. δευτεραῖοι: adj. for adv.

16. αἰρέσιμον: cf. χρήσιμος, ὠφέλιμος.

20. ἐπ', for, during.

21. ἂν ἐπιλιπεῖν: with ὅσα. G. 1534.

22. ὃ τι ποτ' εἴη ταῦτα, as to what this (preparation) meant.

Page 115, line 13. δεινόν τι: for gender, cf. Anab. II. v. 9, φοβερώτατον δ' (ἐστίν) ἐρημία. — κάλλος and μέγεθος are acc.

Page 116, line 3. δεομένου: concessive.

5. στιβάδος: probably a matress filled with leaves and twigs.

16. σφᾶς: Γωβρύαν καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ.

19. ὄμμασιν, ἀρπαγῇ, τῷ νῷ: are

all in the same construction, with καταφανῆς γένοιτο. Translate, would neither by looks, nor by attempting to help himself, nor by abstraction of mind, appear to be struck with any (sort of) food or drink, so as not to notice the things which he would notice if he were not at his meal.

Page 117, line 4. τό: take with αἰεσθαι, as the subj. of ἔδοξεν. — ὄντας: temporal; when they were in the field. — τῶν . . . ἐμβαινόντων: part. gen. after μηδενός, which is gen. after πλείω. H. 755; G. 1153.

15. τοὺς δ' ἄλλους: obj. of ἄγειν.

17. τοὺς Πέρσας: the Persian infantry who had recently been enrolled as cavalry, and not as yet acquired a great degree of proficiency; hence their experience of the following sentence.

26. τῷ εὐθὺς φανεροὶ εἶναι: τῷ εὐθὺς φαίνεин; dat. of means.

Page 118, line 15. καὶν αὐτός, even he, Gobryas.

24. μήποτε σοι λήξειεν: H. 870; G. 1507.

Page 119, line 3. εἴ τι οὗτος πάθοι, i.e. if he should be killed.

12. ὥς: ἵνα; in order to be the better trusted.

22. προδιερευνησομένους: what is the force of πρό and διὰ in this word?

Page 120, line 4. πληγῆς: H. 739; G. 1099.

14. δοκεῖν χρή, we may suppose. — ἐκ, after.

22. ἐκπιπτόντων: causal.

23. τῶν μὲν, τῶν δέ: in apposition with τῶν ἡνιόχων.

Page 121, line 1. ἀποστάν: 2 a. act. partic. neuter of ἀφ-ίστημι.

3. ἐνθα: relative.

6. ἀμφὶ ἔχειν, be about, attend to.

7. ἐπισκέψαιτο τὸν Γ. πῶς ἔχοι: ἐπισκέψαιτο πῶς ἔχοι ὁ Γαδάτας.

9. τὸ τραῦμα: acc.; why?

12. ὁποῖός τις ποτε φαίνει ἰδεῖν, what sort of a person you are to look upon, i.e. what sort of a looking person you are.

13. ὅστις . . . δεόμενος, who, not having any need of me that I know of. Translate also literally.

18. ὥς . . . οἴχομαι, that now, as far as my own efforts were concerned, I had perished.

20. παρείς: from παρ-ίημι.

26. δοῖεν: H. 870; G. 1507.

Page 122, line 8. ἔτοιμος εἶν, ready to let alone.

14. ἐφῆν: from ἐδάω.

20. πάντα ἐποιοῦν πείθοντες, they made every effort, did all they could to persuade.

Page 123, line 5. καί, even.

6. ἡ δ' ἐκ τῶν πολεμίων τροφή: cf. *Hell.* V. i. 17: . . . τὰ ἐπιτήδεια πορίζεσθαι, καὶ ταῦτα θθενπερ κάλλιστα· ἡ γάρ τοι ἐν πολέμῳ ἀπὸ τῶν πολεμίων ἀφθονία εὖ ἴστε ὅτι ἅμα, τροφήν τε καὶ εὐκλειαν ἐν πᾶσιν ἀνθρώποις παρέχεται.

11. τῶν ἑαυτοῦ ἰππέων: what con-

struction is often found with ἀφ-αίρῶ and words of similar meaning, instead of the genitive?

14. χρῶ: from χρόμαι; not indicative.

17. εὐνoustέροις . . . εἶχον, men better disposed to you than those who had them before.

22. σοῦ: after ἡττᾶσθαι. H. 749; G. 1120.

26. φυλάττειν: take with ἐπιτή-δειος.

27. ὄρα: from ὀράω; imperative, consider (whether).

Page 124, line 7. ἐπιβουλευσόμεθα, shall be plotted against.

13. σᾶ: predicate.

Page 125, line 3. τούτοις, by means of these persons.

15. ἐπειδή, since.

17. εἰ καί, even if.

22. ἐν ᾧ μὲν χρόνῳ, when.

Page 126, line 2. ἐκτεταμέναις: from ἐκ-τείνω.

5. γυμνὰ ὄπλων, unprotected by troops.

7. ἐπὶ λεπτόν, in a thin line.

8. τετάχθαι: depends upon ἀνάγκη (ἐστί).

19. μακραί, at a distance.

21. πρὸς τὸ ἐγγύς, to the nearest point (of the enemy).

24. κατόψονται: from καθοράω.

29. τῷ ὅλῳ, with their whole force.

Page 127, line 8. ὧν (by attraction for δ) εἰλήφεσαν, which they had captured (λαμβάνω).

Page 128, line 7. ὀργίζει, *middle*.

9. δοκῶν: νομιζόμενος.

15. καί, *even*.

18. ὀφθῆναι: from ὀράω.

25. ἐπισπάσατο . . . τὰ ὄμματα, *drew tears also from the eyes of Cyrus*. What is a literal rendering? ὄμματα, acc. H. 718. a; G. 1058.

26. ἐπισχών: from ἐπ-έχω.

Page 129, line 6. τὸ νῦν εἶναι, *for the present*.

10. θάτερα: τὰ ἕτερα; *otherwise*.

25, 26. ὅσον χρόνον . . . ἦγεν, *while . . . was disengaged*.

Page 130, line 5. μεταγιγνώσκειν: notice the force of μετά here.

10. διὰ χρόνου ἰδόντα: i.e. since he had not seen him for a long time.

Page 131, lines 4, 5. οἱ μὲν; οἱ δέ: in apposition with οἱ φίλοι.

8. ἀπωλώλει τῷ φόβῳ, *had (almost) perished from the fear*.

9. δῆλος εἶ: δῆλόν ἐστιν ὅτι, etc.

14. τάμά: τὰ ἐμά; *my affairs*.

22. ἐξενεγκεῖν: from ἐκ-φέρω.

23. περιβλεπτον: pred.

25. διεπράξω: not active.

Page 132, line 18. To what does τοῦ belong?

19. στρατευομένοις: dat. in agreement with ἡμῖν, to be supplied after συμφέρει.

21. τοῦ πλήθους, *the main body*.

28. τῶν ἡμετέρων ἀγομένων: gen. absol., expressing time; *when our property was carried off*.

Page 133, line 5. ἐκείνων: τῶν πολεμίων. — ὥς . . . ἑορτήν, *since, then, there is war at home and a feast here*. Supply νομίζοντι after οὖν in agreement with ἐμοί, and translate literally.

11. τίνων ποινάς: cf. δίκην δίδοναι, and notice the idea of giving or paying something owed to another, instead of the more familiar idea of receiving one's deserts from another or the punishment due one's self.

12. ὧν, *for the things in respect to which, i.e. for the wrongs which*.

13. ἐν τῷ μέρει, *in my turn*.

17. γίνοιτ' ἄν: notice the change to the vivid or probable future in αὐξήσεται.

18. ὅπλα ἀφῆρηνται, *have had their arms taken away*. What construction does the active, ἀφαιρέω, take?

25. τὸ μέλλον, *the future*.

Page 134, line 3. Notice the position of ἄνευ.

5. ἐληλύθαμεν: from ἔρχομαι. — ἀνήλωται: from ἀν-αλίσκω.

12. ἐξελαθῆναι: from ἐξ-ελαύνω.

19. ἥττους: not acc. — τῶν πλεόντων: H. 749; G. 1120.

27. ὥς: οὕτως.

Page 135, line 5. τοῖς πρόσω ὑμῖν, *you who are far away*.

6. ἐρρήθη: from εἶπον.

27. τῇ ἰσχύι: τῷ πλῆθει.

Page 136, line 11. ὧν: why genitive? Cf. ὧν in line 7 of the following page.

17. τοὺς πολεμίους: Croesus and the Lydians.

19. τάκει (τὰ ἐκεῖ), *matters there*.

21. εἰσομαι: from οἶδα.

24. εἰδότες ἀπαγγέλλειν: εἰδέναι καὶ ἀπαγγέλλειν.

Page 137, line 7. ὦν is the subject of ἔδοξε, attracted into the case of its omitted antecedent, which is governed by ἐπεμέλετο. ^oH. 742, 996. a; G. 1102, 1032, 1033.

12. ἕκαστα: acc.

20. σχεδόν τι, *almost*.

21. ὅσα ἔχων, *with which*.

23. εἰς τοὺς μυρίους, *to the number of ten thousand*.

Page 138, line 4. οὐδέν: pred. after ὄντα.

12. μισθουμένους: modifies τελεῖν; *to spend in hiring*, etc.

16. ποδήρεσι: cf. *Anab.* I. viii. 9, ἐχόμενοι δὲ ὀπλίται σὺν ποδήρεσι ξυλί- ναις ἀσπίσιν.

25. τῶν κάτω, *dwelling near the sea*.

26. σχεδὸν δὲ τούτοις ταῦτά, *almost the same as these (spies)*.

Page 139, line 2. πύσεσθαι: from πυνθάνομαι.

6. εἰώθεσαν: from ἔθω.

7. πάντα: i.e. *all places*.

25. ἡκούετε: sc. ἄν.

27. ἣν τότε νίκη: τὴν νίκη ἣν τότε ἐκτέσσαντο.

Page 140, line 10. οὐχ οὕτως ἐστήξει ὥσπερ πρόσθεν, *will not stand still just as formerly*.

13. ἰστάσι: ἴστανται. — τὰ ὑπέρ- χοντα πάντα: acc.

15. ἐλῶντες: fut. partic. of ἐλαύνω.

23. ὁπότε, *since*.

25. μάχῃ ἡττηθέντες ἔφυγον: i.e. they were beaten before they fled.

Page 141, line 5. ἀφείναι: from ἀφ-ίημι; *send off*.

Page 142, line 1. ἐπιλελησμένος εἷη: from ἐπι-λανθάνω. — μετέλθοι: for the meaning of μετὰ in composition, cf. μεταπέμπομαι.

13. ποιούμενοι: καθιστάντες.

15. κατὰ ταῦτα, *near that part, at hand*.

16. ὥς τὰ πολλά: ὥς ἐπὶ πολὺ.

18. κατὰ: cf. κατὰ ταῦτα.

20. τοῦ ταξιάρχου: i.e. each taxi- arch.

24. παρόντα: predicate.

Page 143, line 3. προμετωπίδαις καὶ προστερνιδίαις: cf. *Anab.* I. viii. 7, where the Persian horses are similarly equipped: οἱ δ' ἵπποι πάν- τες οἱ μετὰ Κύρου εἶχον καὶ προμετωπί- δια καὶ προστερνίδια.

Page 144, line 6. ἅτε καὶ τῆς φύσεως ὑπαρχούσης, *since he was so by nature*.

15. τῶν νῦν λεχθέντων, i.e. *that can now be spoken*.

16. τὴν ἐμὴν . . . φιλίαν: H. 712; G. 1049.

18. ἐπιέσασθαι: from ἐπι-έννυμι. *Render be put under ground* (lit. *dress myself in earth*).

25. πρὸς δὲ καί: προσέτι δέ.

Page 145, line 4. ἀξίω: pred. after φανῆναι, but dat. in agreement with μοι.

6. κατὰ, *by*.

9. ἔχουσα: δυναμένη.

11. λαθοῦσα αὐτόν, *unperceived by him*.

15. προσ-ήνεγκαν: from προσ-φέρω.

16. ἐμφαγεῖν, *something to eat*.

18. αἰ, *from time to time*.

Page 146, line 10. ἀετὸς χρυσοῦς: cf. *Anab.* I. x. 12, καὶ τὸ βασίλειον σημεῖον ὄραν ἔφασαν, αἰτὸν τινα χρυσὸν ἐπὶ πέλτῃ ἐπὶ ξύλου ἀνατεταμένον.

19. ἐπέκαμπτον: so the king, in the battle of Cunaxa (*Anab.* I. viii. 23), ἐπέκαμπτεν ὡς εἰς κύκλωσιν. The form of the line here would be, then, — —, ὥσπερ γάμμα ἐκατέρωθεν.

23. ὡς πρόσω, *how far*.

Page 147, line 8. ἀναβαίνοντα, *going on farther*.

13. κατὰ κέρας, *by column*.

17. ἐκεῖσε: probably at one of the wings.

22. οὐ: modifies ὀλίγος.

25. εἰρήσεται: from εἶπον. — ἐχομένους ὅτι μάλιστα, *as near as possible*.

Page 148, line 5. εἶπεν ἄν: H. 835. a; G. 1296.

10. τὸ ἀπὸ τοῦδε, *for the future*. H. 719. b; G. 1060.

11. θεοῦς: obj. of αἰτιατέον.

16. εἰσενεγκεῖν: from εἰσ-φέρω.

18. πρόκειται: ἐν μέσῳ κεῖται (*Anab.* III. i. 21). In the present

instance the ἄθλα are διώκειν, παλεῖν, etc.

20. τοῖς δὲ κακοῖς: as opposed to τοῖς νικῶσι μέν.

22. προσήσομαι: from προσ-ίημι.

24. εἶπεν ἄν: cf. εἶπεν ἄν, in line 5.

Page 149, line 3. ὁ μὲν θεὸς . . . συνηξίωσε: Abradatas had obtained his position in the line by lot.

13. ἣν φθάσωμεν . . . κατακακόντες, i.e. *if we kill them before they kill us*.

19. παρέρχομαι: w. fut. force; *I am going*.

20. ἣν τί που μένη πολέμιον, *if the enemy make a stand anywhere*. Note carefully the accents of ἣν τί που, and render the sentence literally.

23. ἐγγύτερον . . . τῶν πολεμίων, *nearer the enemy*.

25. ἦρε: from αἶρω.

Page 150, line 8. τεθέν: from τίθημι. Write a complete synopsis of ἐτέθην, if the form of τεθέν does not suggest itself.

14. Compare with this the opening of the battle of Cunaxa in *Anab.* I. viii.

21. φάλαγγι (i.e. τῶν πολεμίων): obj. of προσ-έβαλλεν.

24. προσεῖς: from προ-ίημι.

26. ἐκ πάνυ πολλοῦ, *when they were still at a great distance*.

Page 151, line 3. φεύγοντες (w. acc.), *fleeing from, seeking to escape*. So also ἔφευγεν, below.

7. ἐνία: ἐνίετο.

8. ἱππων: with φειδόμενος. H. 742; G. 1102. — οὐδέν: is adverbial.

18, 19. τοὺς ἔνθεν καὶ ἐνθεν: subj. acc. of μένειν. This prevented the Egyptians from doing as the Greeks under Cyrus the Younger: οἱ δ' ἐπεὶ προΐδοιεν, δίσταντο (*Anab.* I. viii. 20).

21. ὅτου: from ὅστις.

Page 152, line 1. ἦ, ταύτῃ: adverbs.

4. πολλοί: at the beginning of the battle the Egyptians numbered 120,000, in a solid mass, with a depth of 100 men. Most of these were still in line, as so many of the Persians had gone off in pursuit of the fleeing chariots, instead of supporting Abradatas.

11. πρὸς τοῖς ὤμοις οὖσαι, *resting against their shoulders.*

13. ἐν ἄκραῖς ταῖς χερσὶ, *at arm's length.*

17. ἐπί, *behind, in the rear of.*

Page 153, line 1. ἐωσμένους: from ὠθέω. — ἂν . . . σχοίῃ: potential.

5. ἀφορῶντας, *looking away; so with their backs turned, in the rear.* Cf. *Caes. D. B. G.* II. 26, neque time-rent ne aversi ab hoste circumveni-rentur.

14. προσπιεσόντες . . . ἐπαίοντο: Compare this most graphic sentence with *Hell.* IV. iii. 19, καὶ συμβαλόν-τες τὰς ἀσπίδας ἐωθοῦντο, ἐμάχοντο, ἀπέκτεινον, ἀπέθνησκον.

24. εἴ πῃ . . . μάχοιτο: cf. note on page 149, line 20.

Page 154, line 1. ὁρᾶσθαι, i.e. *were toward the enemy.*

2. ὑπὸ ταῖς ἀσπίσιν ἐκάθηντο: the Egyptians were described, it will be remembered, σὺν ἀσπίσι πο-δῆρεσι καὶ δόρασι μεγάλοις (page 138, line 16). These formed a sort of rampart, behind which the Egyp-tians sat grimly waiting for death to come to them.

14. ποιοῦντες, παραδόντες (15), γενόμενοι (16): all express means.

17. ἔξόν: H. 973; G. 1569.

18. τί ἡμῖν ἀξιώσεις χρῆσθαι, *how will you think fit to treat us?* τί is acc. of respect.

26. σφίσιν: dat. of advantage. H. 767; G. 1165.

27. τοῦτῃ . . . γινώσκεσθαι, *to him alone they were known.*

Page 155, line 12. ὅποι . . . ὁδοῦ, *as far as he could, on the way home.* ὁδοῦ depends on προσωτάτω. H. 757; G. 1149.

16. ὡς προσβαλὼν (fut.), *as if intending to make an attack.*

21. τινός: take with δοῦλος.

23. τὴν αὐτήν, *the only.* H. 681.

25. τῆς πόλεως: gen. after ὅποι; *to whatever part of the city.*

Page 156, line 7. ὅπλα: στρατό-πεδον.

16. παύσασθαι ὀργιζόμενον, *cease being angry.* H. 980, 981; G. 1578.

27. τῆς πόλεως: cf. πόλεως above.

Page 157, line 4. τὸ ἀπὸ τοῦδε: see note on page 148, line 10. — δι-δωσι, *allows.*

Page 158, line 5. ἐφείναι: from ἐφ-ίημι.

10. μὴ ποιῆσαι: obj. of διαπέπραγμαi.

13. ἔσισθαι: sc. σοί.

16. εἰς νέωτα, *in a year's time*.

27. πάντα: neuter plur., obj. of πράττειν.

Page 159, line 1. ἰβουλόμεν ἄν: what effect does ἄν have here?

7. τοῦτο: acc. — μὴ ὅτι: H. 1035. a; G. 1504.

10. μάλ' ἄτοπα: Herodotus (I. 48) relates that after cutting into small pieces a tortoise and a lamb Croesus boiled them together in a brazen caldron, then sent to the several oracles to ask them what he was doing. The response from Delphi and one other were correct. — Read the account of Croesus in Rawlinson's *Herodotus*.

25. προστάξαντα: denotes the means of διδόναι. It agrees with αὐτόν, and governs τὸ βᾶστον.

26. τοὺς μὲν, τοὺς δέ: in apposition with ἄλλους.

27. ἱαυτόν: obj. of εἰδέναι (from οἶδα), but not to be rendered in English.

Page 160, line 17. ὥς ἱκανὸς ὢν, *as though I were able*.

21. τὸν πρῶτον βασιλεύσαντα: Gyges, B.C. 716-678.

28. καὶ γὰρ δύνασαι ποιῆσαι, *since I am now your prisoner of war*.

Page 161, line 15. ἴμοι τὸ ἴσον, *equally with me*.

18. ἦν: ἐκείνην ἦν.

23. ἀσφαλέστερον: the presence of Croesus would be a safeguard against any attempt to regain his kingdom.

Page 162, line 9. τὸ βάθος: acc. of specification. — τὴν φάλαγγα: is subject of γενέσθαι.

24. ἀλῶναι: from ἀλίσκομαι.

Page 163, line 6. ἐῷμεν, *let us leave*, i.e. *think no more of*.

10. ὅσον, i.e. *a place large enough*.

17. ἄνω κυρτοῦνται: this quality of palm trees under stress is mentioned by a number of ancient writers.

20. ἀνέλοι: from ἀν-αίρέω.

Page 164, line 2. ἑορτήν: Herodotus (I. 191) says, τυχεῖν γὰρ σφι ἐοῦσαν ἑορτήν.

4. ἐπειδὴ τάχιστα, *cum primum*.

19, 20. ὁ μὲν ποταμὸς . . . ὁδοῦ, i.e. *the river has given us a passage into the city*. But translate also literally.

Page 165, line 5. τὴν ταχίστην: H. 719; G. 1060.

13. ἑρρήθη: from εἰπών.

16. ὥς . . . καὶ αὐτοί, *as if they, too, were revelers*.

20. ἐπί, i.e. *to attack*.

21. ἐπισπίντουσιν αὐτοῖς πίνουσι: read the account of this in the book of Daniel, chap. v.; for the king mentioned here is the Belshazzar of the Bible.

26. χαλώσας: contr. from χαλαρούσας.

Page 166, line 6. *δτω*, in *what-ever way*.

8. *τοὺς δ' ἐν ταῖς οἰκίαις* is object, and *τοὺς . . . ἐπισταμένους* subject of *κηρύττειν*.

17. *ἰαλωκυῖαν*: from *ἀλίσκομαι*. H. 980, 982; G. 1588.

21. *ἐφήκε*: from *ἐφ-ίημι*.

23. *ληφθήσονται*: from *λαμβάνω*.

Page 167, line 1. *ἔξελειν*: from *ἐξ-αιρέω*.

10. *ὦν ἔλαβον*: take with *δεσπότας*.

14. *ἀφείη*: from *ἀφ-ίημι*.

Page 168, line 3. *συνδόξαν*: participle. H. 973; G. 1569.

7. *ἔργων*, *public works*, government buildings, palaces, etc.

12. *συμφύλακας*: in apposition with *οὗς*.

23. *ἄνευ αὐτοῦ*, *without his presence*.

24. *φύλαξι*: in appos. with *τισίν* (dat. after *χρηστέον*).

26. *ἐν τοῖς μεγίστοις*: of the highest importance.

28. *μὴ ὄντων*: conditional; *if those by whom*, etc.

Page 169, lines 5, 6. *οὐ γὰρ . . . δει*, *for he thought that it was not possible for a man who was not himself what he should be*.

11. *τό*: belongs with *ἔχειν*; *to be himself engaged*.

24. *τῷ Κύρῳ ἐγένετο*, *it happened to Cyrus*, i.e. *Cyrus was able*. The subject of *ἐγένετο* is *μηδὲν . . . ἔχειν*.

Page 170, line 14. *ἐκέλευσεν ἄν, ἦκον ἄν*: H. 835. *a*; G. 1296.

27. *τοῦτον*: secondary acc. with *ἀφελόμενος*.

Page 171, line 1. *τῷ δέοντι*: sc. *χρόνῳ*.

11. *βλέποντα νόμον*, i.e. *a living law*.

23. *ἄν*: take with *ἀρέσκειν*.

Page 172, lines 1, 2. *τῶν . . . δοκούντων*: gen. after *μᾶλλον*.

5. *ῥ'*: goes with *τοῦτον*.

11. *τῶν εὐφροσυνῶν*: depends on *προπονεῖν*.

17. *τῷ ὄντι*, *really, in reality*. With the general idea of this paragraph compare *Anab.* I. ix. 3, *ἐνθα* (at the Persian court) *πολλὴν μὲν σωφροσύνην καταμάθοι ἂν τις, αἰσχροὺν δ' οὐδὲν οὐτ' ἀκούσαι οὐτ' ἰδεῖν ἔστι*.

27. *ὥς*: *ῥωστε*.

Page 173, line 7. *τὸ μὲν περιελέσθαι* (from *περι-αιρέω*): obj. of *ἀπεδοκίμασε*.

14, 15. *ὥς . . . ἔλθειν*, *how it seems to us* (i.e. *to me*) *that he came to be loved*; lit. *how he seems*, etc.

24. *τῷ προπονεῖν, τῷ εἶναι*: in appos. w. *τούτοις*, which denotes means.

27. *ἐγένετο αὐτῷ*: like *ἐγένετο* on page 169, line 24.

Page 174, line 12. *αἰστισινοῦν*: from *οἰσισοῦν*.

17. *τοῦτο*: subj. of *ἐμποιεῖν*.

24, 25. *πολὺ διαφέρει*, *are greatly superior*.

Page 175, line 4. διενεγκών (from δια-φέρω) : governs ἀνθρώπων. H. 749; G. 1120.

Page 176, line 18. οὐκ οὐν ὅπως, *not only not*.

25. ἐνὶ γε ἀνδρί : in appos. w. αὐτῷ ; *for himself as an individual*.

Page 177, line 1. ἐξ ὅτου : sc. χρόνου.

3. φάναι : supply some verb of speaking, as on page 18.

Page 178, line 6. καταθεῶ : not indic.

21. τούτου : with περιγενέσθαι. H. 749; G. 1120.

Page 179, line 3. πλειόνων : H. 739; G. 1099.

24. μιμηχανημένων : mid., = πεποιημένων.

Page 180, line 8. ῥηθείῃ : from εἶπον.

Page 182, line 17. πολύ : take with μάλλον.

27. ὀρθὴν ἔχων τὴν τιάραν : the king alone was allowed to wear the tiara in this way, those of subjects being made of soft material, hence falling to one side. In *Anab.* II. v. 23, τὴν τιάραν ὀρθὴν ἔχειν is used of aspiration to royal power. See cut on page 72.

Page 183, line 29. εἰς ἑκατὸν πανταχῇ, *a hundred each way*, i.e. 10,000.

Page 184, line 11. ἀνὰ κράτος . . . ἀφείναι, *put the horses to their speed*.

21, 22. χάριν . . . καταθέσθαι, *gain the favor of a good man*.

Page 185, line 7. ἐκείνου : gen. after ἔτυχες, to be supplied.

12. τὸ γένειον : acc.—ἐρρῆνῃ : from βέω.

25. ἀφίει : sc. Κῦρος. Cf. page 184, line 11.

Page 186, line 7. Cyrus was celebrating his victory in the races.

15. ὁπότε δὲ αὐτοὶ εἶεν, *but when they were alone*.

Page 187, lines 19, 20. ἔστιν οἷς : ἐνίοις.

20. αὐτόν : Κῦρον, obj. of ἑώρα.

28. φιλανθρωπίας : gen. with ἔργα.

Page 188, line 1. τὰ μέν : obj. of ἐπιδείκνυσθαι. — ποιοῦντα : denotes means ; *by doing harm to men*.

15. τὴν τιμιωτέραν ἐμοῦ χώραν : probably the first seat at Cyrus's left, while Hystaspes sat at his right hand.

21. τῶν ἡμετέρων ἕνεκα, *for my service*.

Page 189, line 10. τὸ Περσικόν : this allusion will be better understood by *Anab.* VI. i. 10 : τέλος δὲ τὸ Περσικὸν ὠρχεῖτο· κρούων (*clashing together*) τὰς πέλτας καὶ ὠκλαζε (*fell on his knees*) καὶ ἐξανίστατο· καὶ ταῦτα πάντα ἐν ῥυθμῷ ἐποίει πρὸς τὸν αὐλόν.

Page 191, lines 5, 6. οὐκ ἂν . . . εἰρήσθαι: *would you not pay a good price that this had been said by you?*

Page 192, line 1. ἐφίλησε: as a sign that Chrysantas was his dearest friend.

12. ὥς καὶ ἀποδημεῖν, *for him to (i.e. so that he could) go away from home.*

Page 193, line 1. ἔγχε την . . . θυγατέρα: note below the difference in construction in speaking of a woman.

24. οἵπερ . . . κύριοί εἰσι, *those who held the highest offices.*

Page 194, line 1. δίκαιος οὖν εἰμι: used like φάνερός εἰμι. H. 944; G. 1527.

3. τὰ . . . παρελθόντα, *in the past.*

11. μετουσίαν, *share in the command.*

Page 195, line 2. εἰ: with ἀποτελοῖη.

10. την Κναζάρου θυγατέρα: Ctesias says that Cyrus married Amytis, daughter of Astyages, while Herodotus marries him to Cassandane, daughter of Pharnaspes.

22. οἱ λεγόμενοι: i.e. those meant when it is said, etc.

Page 196, line 11. ἔστι δ' ὅτε: ἐνίοτε δέ.

25. ἐκβάντι, *to one leaving.*

Page 197, line 10. Σούσοις: a celebrated city of Persia, lying east

of the Tigris, and sheltered by mountains from the severe northeast storms and winds. Many fine ruins, including those of the palaces of Darius and Xerxes, are still to be seen.

11. Ἐκβατάνοις: the former capital of Medea, a magnificent city in the time of Cyrus and the later kings. No important ruins, however, are left.

13. Xenophon's account of the peaceful end of Cyrus differs in a marked degree from the story of Herodotus. According to his version (I. 201), Cyrus formed a plan to attack the Massagetae, a northern people. He defeated them in a fierce battle, but was himself slain and his body mutilated by the enemy (I. 214). Ctesias states that Cyrus made an invasion of the Derbices, — a nation on the border of India, — who defeated him in a battle in which he received a wound from the effects of which he died in three days.

Page 199, line 10. οὐδέν: sc. ἐστιν.

Page 200, line 4. In disposing the power as he did, Cyrus brought on the very evils which he hoped to prevent. For Cambyzes, soon after attaining the throne, grew jealous of his brother, and had him secretly put to death. Several years later, while Cambyzes was subjugating Egypt, an impostor calling himself by the name of the murdered prince, whom he greatly resembled, raised a formidable conspiracy. Though

returning at the head of a victorious army, Cambyses believed himself unable to regain his lost scepter, and committed suicide rather than meet the disgrace of seeing another upon the throne.

Page 201, line 2. ἄρχου: from ἄρχομαι.

18. σοῦ: Ταναοξάρου.

Page 202, line 10. εἰ μὲν: supply an apodosis, as καλῶς ἔχει.

12. αὕτη: for τοῦτο, by attraction.

26. ὁθενπερ: *whence*, i.e. *in the same manner*.

Page 203, line 10. εὐεργετοῦντες: conditional.

VOCABULARY

A

ἀβλαβής, ἐς, adj., *without harm; unharmed, unhurt.*

Ἀβραδάτας, ου, *Abradates, king of Susa and husband of Panthea.*

ἀγαθός, ἡ, ὄν, adj., *good, noble, brave, excellent; καλὸς καγαθός, good and true, honorable and worthy; as noun, οἱ, the good; καλὰ τὰγαθά, blessings, prosperity; good conduct. Comp. ἀμείνων, superl. ἀριστος.*

ἀγάλλω, αλῶ, ἡγηλα, *make glorious; pass., take delight, glory.*

ἄγαμαι, ἡγασάμην, ἡγάσθην, *wonder, be astonished; be pleased; admire; deem worthy.*

ἀγαπάω, ἴσω, ἡγάπηκα, *treat with affection; love; be pleased or satisfied, rest contented.*

ἀγαπητός, ἡ, ὄν, verbal adj. of ἀγαπάω, *beloved; ἀγαπητόν ἐστι, one should be content.*

ἀγγελία, ἡ, *message, tidings.*

ἀγγέλλω, ελῶ, ἡγγεिला, ἡγγελκα, ἡγγελμαι, ἡγγέλθην, *announce.*

ἄγγελος, δ, *messenger, envoy.*

ἄγελη, ἡ (ἄγω), *herd.*

ἀγεννής, ἐς, adj. (γεννα, birth), *of no family, lowborn, humble.*

ἄγνοέω, ἴσω, ἡγνόησα, etc., *not to perceive or know, be ignorant; go wrong, make a false step; pass., be unknown.*

ἄγνώμων, ον, adj. (γνώμη), *ill-judging; senseless, rash.*

ἀγορά, ἡ (ἀγείρω, assemble), *assembly of the people; market place, forum, agora; things sold in the market, provisions.*

ἀγοραῖος, ον, adj., *of or belonging to the ἀγορά; lounge in the market place.*

ἄγρα, ἡ (ἄγω), *catching; game, prey, prize.*

ἄγριος, (ᾱ), ον, adj. (ἀγρός, field), *living in the fields, wild.*

ἀγρυπνέω, ἴσω (ἄγρυπνος, sleepless), *lie awake, be wakeful.*

ἀγυιά, ἡ, *street, avenue.*

ἀγύμναστος, ον, adj. (γυμνάζω), *unexercised; untrained, unpracticed.*

ἀγχέμαχος, ον, adj. (ἄγχι, near; μάχομαι), *fighting hand to hand; for close fight.*

ἀγχίνοος, ον, contr. vous, voun, adj., *ready of wit, quick of apprehension.*

ἄγω, ἄξω, ἤξα (rare), ἡγαγον, ἤχα, ἤγμαι, ἤχθην, *lead, conduct, bring up, drive; lead out; carry, con-*

- vey; carry off, make way with; σχολήν, be free from business, be disengaged; ἑορτήν, hold, celebrate; pass, spend; ἄγε, ἄγετε, as interj., come! well!
- ἀγωγή, ἡ (ἄγω), leading; march.
- ἀγών, ὦνος, ὁ (ἀγομαι), number of people brought together; contest, struggle, trial, battle.
- ἀγών, by crasis for ὁ ἀγών.
- ἀγωνίᾱ, ἡ (ἀγών), contest, dispute.
- ἀγωνίζομαι, ἰοῦμαι, ἡγωνισάμην, ἡγωνισμαι, ἡγωνίσθην (ἀγών), contend for a prize; of war, hunting, or rivalry, contend, struggle, fight.
- ἀγωνιστέον, verbal adj. of ἀγωνίζομαι, one must contend, etc.
- ἄδειπνος, ον, adj. (δεῖπνον), supperless.
- ἀδελφή, ἡ, sister.
- ἀδελφός, ὁ, brother.
- ἄδηλος, ον, adj., not seen or known; unknown, doubtful, obscure.
- ἀδιήγητος, ον, adj. (διηγέομαι), not to be described; indescribable.
- ἀδικέω, ἦσω, etc. (ἄδικος), do wrong; act unjustly; wrong, injure; pass., be wronged.
- ἀδικίᾱ, ἡ, wrongdoing; wrong, injury, injustice.
- ἄδικος, ον, adj. (δίκη), wrongdoing, unrighteous, wicked, unjust; τὰ, injustice.
- ἀδίκως, adv. (ἄδικος), wrongly, unjustly, falsely.
- ἀδόλως, adv. (ἄδολος, without fraud), without willful wrong (Lat. sine dolo malo).
- ἀδύνατος, ον, adj., unable, powerless; disabled, helpless; impossible.
- ᾄδω (for ἀείδω), ᾄσομαι, ᾄσα, ᾄσθην, sing, praise, celebrate.
- ἀεί, adv., always, ever; ἀεὶ ὄντες, immortal.
- ἀετός, ὁ, eagle; golden eagle as a standard.
- ἀηδώς, adv. (ἀηδής, unpleasant), without pleasure, unwillingly.
- ἀθάνατος, ον, adj., undying; everlasting, perpetual, for life.
- ἄθεμτος, ον, adj., lawless; unlawful, godless, impious.
- ἄθλον, τό, prize of contest; reward, prize.
- ἀθροίζω, σω, ἡθροισα, ἡθροισμαι, ἡθροίσθην (ἀθρός), gather, collect, muster.
- ἀθρόος, ᾱ, ον, adj., in crowds or masses, close together, in close order.
- ἀθῦμέω, ἦσω (ἄθῦμος), be despondent or discouraged, lose heart.
- ἀθῦμιᾱ, ἡ, want of heart, faint-heartedness.
- ἄθῦμος, ον, adj. (θυμός), without heart, disheartened; faint-hearted.
- ἄθυμως, adv. (ἄθῦμος), without heart; ἔχειν, be faint-hearted.
- Αἰγύπτιοι, οἱ, the Egyptians.
- Αἴγυπτος, ἡ, Egypt.
- αἰδέομαι, ἔσομαι, ᾔδεσμαι, ᾔδέσθην, be ashamed to do a thing; respect, regard.
- αἰδώς, ὅος (οὗς), ἡ (αἰδέομαι), sense of shame or propriety, modesty, bashfulness.
- Αἰθιοπία, ἡ, Ethiopia, the southern boundary of Cyrus' kingdom.
- αἷμα, ατος, τό, blood.
- αἱματώω, ὥσω (αἷμα), make bloody, stain or cover with blood.

αἶξ, αἰγός, ὁ, ἡ, goat.

αἰρέσιμος, ον, adj. (αἰρέω), that can be taken.

αἶρεσις, εως, ἡ (αἰρέω), a taking; choice, option.

αἰρετός, ἡ, ὄν, verbal adj. of αἰρέω, to be chosen, preferable.

αἰρέω, ἡσω, εἶλον, ἤρηκα, ἤρημαι, ἡρέθην, take; capture; overtake, run down, catch; mid., choose, elect; elect, prefer; undertake (business), engage in.

αἶρω, ἀρῶ, ἦρα, ἦρκα, ἦρμαι, ἦρθην, take up; take away, carry off; raise, give (a signal); mid., undertake, begin.

αἰσθάνομαι, αἰσθήσομαι, ἦσθόμην, ἦσθημαι, learn by the senses; perceive, see, notice, hear; perceive by the mind, understand, learn; pf., have found out, know.

αἶσιος, (ᾶ), ον, adj. (αἶσα, fate), boding well, lucky, propitious.

αἰσχος, ους, τό, shame; deformity, ugliness.

αἰσχρός, ᾶ, ὄν, adj. (αἰσχος), causing shame; ugly, ill-favored; disgraceful, unbecoming, improper; base, mean, dishonorable; τό, that which is dishonorable.

αἰσχύνομαι, οὔμι, ἦσχύνθην, be ashamed, feel shame, be ashamed before, stand in awe of; be dishonored or disgraced; τὸ αἰσχύνεσθαι, modesty, self-respect.

αἰτέω, ἡσω, ἦτησα, etc., ask, beg, demand, request; mid., ask for oneself, beg, pray for, implore.

αἰτιάομαι, ᾤσομαι, ἦτιασάμην, ἦτίαμαι (αἰτία, charge), charge, accuse, censure.

αἰτιατέον, verbal of αἰτιδομαι, one must charge.

αἷτιος, ᾶ, ον, adj. (αἰτέω), being the cause; responsible, to blame, blameworthy, culpable.

αἰχμάλωτος, ον, adj., taken by the spear, captured in war, taken prisoner; τό, booty.

αἰχμή, ἡ, point of a spear; spear, lance, dart.

αἰών, ᾠνος, ὁ, period of existence; life, lifetime; time.

ἀκινάκης, ου [Persian], short sword.

ἀκινδύνος, ον, adj., without danger, safe; ἐν ἀκινδύνῳ, out of danger.

ἄκλειστος, ον, adj. (κλείω, close), not closed or fastened, open.

ἀκμάζω, ᾤσω (ἀκμή), be at one's prime; μᾶλλον, surpass, outshine.

ἀκμή, ἡ, point; highest point, bloom, prime; θέρος, midsummer.

ἀκολουθέω, ἡσω (ἀκόλουθος, following), follow (a leader), go with one, take part in an expedition.

ἀκοντίζω, ἰῶ (ἄκων, javelin), hurl a javelin, wound with a javelin.

ἀκόντιον, τό, dim. of ἄκων, javelin, dart.

ἀκοντιστής, οὔ (ἀκοντίζω), darter, javelin man.

ἀκοντιστικός, ἡ, ὄν, adj. (ἀκοντίζω), skilled in throwing the javelin.

ἀκούω, σμαι, ἤκουσα, ἀκήκοα, ἤκούσθην, hear, hear of, listen to, heed.

ἄκρᾱ, ἡ (ἄκρος), headland; citadel.

ἀκράτεια, ἡ (ἀκρατής, powerless), incontinence, lack of self-control, license.

ἀκριβῶ, ὥσω (ἀκριβής, exact), make exact; understand thoroughly; perform exactly, be exact in.

- ἀκριβῶς**, adv. (ἀκριβής, *exact*), *to a nicety; precisely, exactly.*
- ἀκροάομαι**, ἀσομαι, ἡκροασάμην, ἡκρόαμαι, *listen to, attend to.*
- ἀκροβολίζομαι**, ἀκροβολισάμην (ἀκρόβολος, *struck from afar; slinger*), *throw from afar; skirmish.*
- ἀκροβόλισις**, εως, ἡ, *skirmishing, skirmish.*
- ἀκροθίνιον**, τό (ἄκρος, θίς, *heap*), *topmost part of a heap; plur., choice parts, first fruits.*
- ἀκρόπολις**, εως, ἡ, *the upper city; citadel.*
- ἄκρος**, ᾱ, ον, adj. (ἄκη, *point*), *at the furthest point; ends of; ταῖς χειρσί, at arm's length; τό, height, summit.*
- ἄκων**, ἄκουσα, ἄκον, adj. (ἐκών), *against one's will, unwilling, reluctant.*
- ἀλαλάζω**, ἀξομαι, ἡλάλαξα, *raise the war cry (ἀλαλαί), shout aloud.*
- ἀλγέω**, ἥσω (ἄλγος, *pain*), *feel pain; be grieved, troubled, or distressed.*
- ἀλεινός**, ἡ, όν, adj. (ἀλέα, *heat*), *open to the sun; warm, hot.*
- ἀλέξω**, ξομαι, ἡλέξησα, ἡλεξάμην, *ward off; assist; mid., defend oneself.*
- ἄλευρα**, τά (ἀλέω, *grind*), *wheat flour.*
- ἀληθεύω**, σω (ἀλήθης), *speak truth.*
- ἀληθής**, ές, adj. (λήθω = λανθάνω), *unconcealed; true, real; τὰ ἀληθῆ (τὰ ληθῆ), the truth.*
- ἄλις**, adv. (ἀλής, *assembled*), *in heaps; sufficiently, enough.*
- ἀλίσκομαι**, ἀλώσομαι, ἦλων (ἐάλων), ἦλωκα (ἐάλωκα), *be taken, captured, caught or seized.*
- ἄλκιμος**, (η), ον, adj., *strong, stout, vigorous; strong, brave, bold.*
- ἄλλά**, conj. (ἄλλος), *otherwise; but, stronger than δέ; well, certainly, then, yes.*
- ἄλλήλων**, gen. plur., reciprocal pron., *of one another.*
- ἄλλοδαπός**, ἡ, όν, adj. (ἄλλος), *belonging to another people or land, strange, foreign.*
- ἄλλοθεν**, adv., *from another place.*
- ἄλλομαι**, ἀλοῦμαι, ἡλάμην, ἡλόμην (rare), *spring, leap, bound.*
- ἄλλος**, η, ο, adj., *another, other, one besides; sing., rest of; besides, further, else; ἡ, other than, contrary to; τᾶλλα or τὰ ἄλλα, in other respects; τῇ ἄλλῃ, on the next (day).*
- ἄλλότριος**, ᾱ, ον, adj. (ἄλλος), *of or belonging to another; another's.*
- ἄλλοτριώω**, ὥσω (ἄλλότριος), *estrangle from, alienate.*
- ἄλλόφυλος**, ον, adj. (φυλή), *of another tribe; strange, foreign.*
- ἄλλως**, adv. (ἄλλος), *in another way, otherwise; for a different cause; in other times, formerly, hitherto; ἄλλως τε καί, chiefly, especially.*
- ἀλτικός**, ἡ, όν, adj. (ἄλλομαι), *good at leaping.*
- ἄλυπος**, ον, adj. (λύπη), *without pain; free from care or trouble.*
- ἀλύπως**, adv. (ἄλυτος), *without pain; superl., with the least offense.*
- ἄλφιτα**, τά (ἀλφός, *whiteness*), *peeled barley; barley meal, groats.*
- ἀλώσιμος**, ον, adj. (ἀλίσκομαι), *easy to take, near enough to take.*
- ἅμα**, adv., *at once; at the same time; w. participles, while; ἅμα . . . ἔτι, partly . . . and also; as*

prep. w. dat., *at the same time with, together with, at.*

ἄμαξα, ἡ (ἄμα, ἄγω), *wagon, cart.*

ἁμαρτάνω, τήσομαι, ἡμαρτον, ἡμαρτηκα, ἡμαρτημαι, ἡμαρτήθην, *miss, miss the mark, fail to hit; fail in one's object, be negligent or deficient; commit a fault, transgress, err.*

ἁμαχεί, adv. (ἁμαχος, *without battle*), *without resistance.*

ἁβολάς, ἄδος, ἡ (for ἀναβολάς), *thrown up (γῆ).*

ἁμέλαι, imper. of ἀμελέω, *never mind; by all means, surely.*

ἁμελεια, ἡ (ἀμελής), *indifference, negligence, neglect.*

ἀμελέω, ἥσω, ἡμέλησα, ἡμέληκα (ἀμελής), *have no care for, be careless, neglect, disregard.*

ἀμελής, ἐς, adj. (μέλει), *careless, heedless, negligent.*

ἀμελῶς, adv. (ἀμελής), *carelessly; ἔχειν, be careless.*

ἄμετρος, ον, adj. (μέτρον, *measure*), *without measure; immense, boundless.*

ἀμηχανία, ἡ, *want of means; difficulties, hardships, troubles.*

ἀμήχανος, ον, adj. (μηχανή), *without means; without resource or remedy.*

ἀμιλλάομαι, ἥσομαι, ἡμίλλημαι, ἡμιλήθην (ἄμιλλα, *contest*), *compete, struggle, strive.*

ἀμύνω, ἀμυνῶ, ἡμυνα, *keep off; aid, assist, defend; mid., resist, defend oneself; avenge oneself on; have revenge on, punish.*

ἀμφί, prep. w. GEN., *about, in regard to; w. ACC., of place, near;*

of time, near to, about; almost, nearly, about; pertaining to; oi ἀμφί τινα, one's attendants; oi ἀμφί Κύρον, Cyrus and his companions; ἔχειν ἀμφί τι, be employed or engaged in something.

ἀμφιέννυμι or ὕω, ἔσω, ἡμφίεσα, ἡμφίεσμαι, *put round or on; mid., put on oneself, dress oneself.*

ἀμφιλογος, ον, adj., *disputed, doubtful.*

ἀμφότερος, ἁ, ον, adj. (ἁμφω), *each, both.*

ἁμφω, τῷ (ἀμφί), *both.*

ἄν, conditional particle, used with (1) the subjunctive in protases of the vivid future form, in combination with conjunctions, as ἐάν (for εἰ ἄν). See also ἐπήν, ἐπειδάν, ὅταν, ὁπόταν, etc.; with relatives, as ὅς ἄν, ᾧ ἄν, ὅπως ἄν, ὁποῖος ἄν, ὅποι ἄν, ὥς ἄν, ἥνίκ' ἄν, πρὶν ἄν, etc.; (2) with the optative in apodoses of the vague future form, in potential optatives, and with the secondary tenses of the indicative in contrary-to-fact apodoses; ἄν may be used also with the infinitive or participle, when the form of the sentence requires these moods.

ἄν, conj., for ἐάν.

ἄν, by crasis for ἅ ἄν.

ἀνά, prep. w. ACC., *up, along; of time, through, throughout; distributive, by; ἀνά κράτος, up to one's full strength, with all one's might.*

ἀναβαίνω [see βαίνω], *go up, ascend, mount.*

ἀναβάλλω [see βάλλω], *throw up; of*

- earth ; mount, assist in mounting ; mid., put off, defer.
- ἀνάβασις**, εως, ἡ (ἀναβαίνω), going up ; way up, ascent.
- ἀναβιβάζω**, άσω, εβίβασα, causal of ἀναβαίνω, make to go up ; 'cause to ascend or mount.
- ἀναβλέπω** [see βλέπω], look up, look up at, look in the face ; open one's eyes.
- ἀναβοάω** [see βοάω], shout aloud, cry out.
- ἀναγιγνώσκω** [see γιγνώσκω], know well ; know again, hence read.
- ἀναγκάζω**, άσω, ἡνάγκακα, ἡναγκάσθην (ἀνάγκη), force, compel.
- ἀναγκαῖος**, ā, ον, adj. (ἀνάγκη), with or by force ; necessary.
- ἀνάγκη**, ἡ (ἄγχω, compress), force, constraint, necessity ; ἀνάγκη ἐστὶ = δεῖ.
- ἀνάγω** [see ἄγω], lead up ; lead back, withdraw, retreat.
- ἀναδείκνυμι** [see δείκνυμι], lift up and show ; show, prove, render.
- ἀναδέχομαι** [see δέχομαι], take up ; take upon oneself, promise.
- ἀναζεύγνυμι** [see ζεύγνυμι], yoke up ; take departure, set out, leave.
- ἀνάθημα**, ατος, τό (ἀνατίθημι, set up), votive offering set up in a temple.
- ἀναίνομαι**, ἡνρηνάμην (αἶνος, praise), refuse with contempt ; refuse, decline to do.
- ἀναιρέω** [see αἰρέω], take up, pick up ; make way with, abolish, overthrow ; of a river, carry off, bear away.
- ἀναιοσχυντή**, ἡ (ἀναίσχυτος, shameless), shamelessness.
- ἀναίτιος**, (ā), ον, adj., not being the cause of a thing ; not chargeable, guiltless.
- ἀνακαλέω** [see καλέω], call up ; invoke, call upon ; call (aloud).
- ἀνακλάζω**, άγξω, έκλαγον, cry aloud, scream out.
- ἀνακομίζω**, κομῶ, carry up ; carry off, take away.
- ἀνακράζω**, έκραγον, lift up the voice ; cry out, shout aloud.
- ἀνακτάομαι**, ἡσομαι, έκτημαι, get back again ; win over, get the favor of.
- ἀναλαμβάνω** [see λαμβάνω], take up ; pick up, receive into one's care ; take care of, adopt ; take with one, take along.
- ἀνᾶλίσκω** (ἀνᾶλόω), ᾤλωσω, ἤλωσα (ᾤλωσα), ἤλωκα (ᾤλωκα), ἤλωμαι (ᾤλωμαι), ἠλώθην (ᾤλώθην), use up, spend, exhaust ; send, consume ; disable, destroy ; lose.
- ἄναλκис**, ἰδος, ὁ, ἡ (ἄλκή, strength), without strength, feeble, spiritless.
- ἀναμένω**, μενᾶ, wait for, await ; wait, put off, delay.
- ἀναμνησκω** [see μνησκω], remind ; pass., remember, recollect.
- ἀναξίως**, adv. (ἀνάξιος, unworthy), unbecomingly, unworthily.
- ἀναξυρίδες**, ων, αἱ, trousers worn by Eastern nations.
- ἀνάπαλιν**, adv., back again ; reversely, in inverse order, the contrary way.
- ἀναπαύω**, σω, make to cease ; bring to a halt, halt ; mid., take rest ; wait, stop, halt for rest.
- ἀναπειθω**, πείσω, bring over to an opinion ; persuade, influence, prevail upon ; mislead, corrupt.

- ἀναπέμπω [see πέμπω], send up from below.
- ἀναπιδάννυμι (ύω), πετάσω, spread out; throw wide open, open.
- ἀναπηδάω, ήσομαι, leap up, jump forward; vault, spring.
- ἀναπνέω, πνεύσομαι, έπνευσα, breathe again, recover oneself.
- ἀναρτάομαι, ήσομαι, ήρτημαι, hang upon; add to one's realm, make dependent upon, attach to oneself.
- ἀναστομόω, ώσω, furnish with a mouth; clear out, open up.
- ἀναστρέφω [see στρέφω], turn up; mid., turn back or again, face about.
- ἀναστροφή, ή (ἀναστρέφω), turning up; turning back, wheeling round.
- ἀνατείνω [see τείνω], stretch up, hold up, lift up; spread out, extend; αετός ἀνατεταμένος, spread eagle.
- ἀνατέλλω, έτειλα, make to rise; rise.
- ἀνατλήναι, infin. of ἀνέτλην, τλήσομαι, bear up against, endure, undergo.
- ἀνατρέπω [see τρέπω], turn up or over; overturn, upset; overwhelm, overthrow.
- ἀναφαίνω [see φαίνω], make to give light; mid., appear, be seen or found.
- ἀναφυσάομαι, ήσομαι, be blown up; be puffed up.
- ἀναχάζομαι, draw back; retire, retreat.
- ἀναχωρέω, ήσω, go back, retreat; fall back, sink.
- ἀναχωρίζω, σω, make go back; order to retire, lead back.
- ἀνδρείος, α, ον, adj. (άνήρ), manly, brave.
- ἀνδρείως, adv. (άνδρείος), like a man, in a manly way; bravely.
- άνδρικός, ή, όν, adj. (άνήρ), of a man; manly, courageous, strong.
- άνειμένως, adv. (άνειμένος, άνήτημι), without restraint, at one's ease.
- άνείπον [see είπον], άναγορεύω used as pres., but aor. pass. άναρρήθην, as from άναρρέω, say aloud; announce, proclaim.
- άνείρω, άνειρα, fasten on, string; pf. part., in loose order, strung out.
- άνεπιληπτος, ον, adj., not open to attack; blameless, free from censure.
- άνεπιστήμων, adj. (έπίσταμαι), not knowing, ignorant.
- άνερωτάω, ήσω, put the question, ask, interrogate.
- άνευ, prep. w. GEN., without.
- άνέχω [see έχω], hold up; mid., bear, endure, sustain.
- άνηβάω, ήσω, grow young again.
- άνήρ, άνδρός, ό, man; husband; VOC. άνδρες φίλοι, my friends.
- άνήρ, by crasis for ό άνήρ.
- άνήσω, see άνήτημι.
- άνθ', for άντί.
- άνθew, ήσω (άνθος, blossom), be bright, glitter, shine.
- άνθισταμαι [see ίστημι], set oneself against; oppose, make a stand against.
- άνθρώπινος, (η), ον, adj. (άνθρωπος), of, from, or belonging to, man; human.
- άνθρωπος, ό (άνήρ, ώψ, face), human being, man.
- άνιάρός, ά, όν, adj. (άνιάω), grievous; grieved, distressed.

ἀνιάω, ἄσω, ἡνιάσα, etc. (ἀνία, grief), trouble, annoy; grieve, distress, afflict; pass., be grieved, annoyed, vexed, enraged.

ἀνιδρωτί, adv. (ιδρώω, sweat), without sweat or toil, without exercise; lazily, slowly.

ἀνιδρωτος, ον, adj. (ιδρώω, sweat), without having sweated or exercised oneself.

ἀνίημι [see ἵημι], send up; produce, bear; slacken, relax, pause; permit, allow.

ἀνίστημι [see ἵστημι], make to get up; rouse, start up; raise, erect, build; mid. w. 2 aor. act., rise, stand, get up; start up from ambush.

ἀνοίγνυμι (οίγω), οίξω, ἐφξα (ήνοιξα), ἐφχα, ἐφγμαι, ἐφχθην, open, unfasten.

ἄνομος, ον, adj., without law; contrary to law.

ἀνόσιος, (ᾱ), ον, adj., unholy, impious.

ἀνταγωνιστής, οὔ (ἀνταγωνίζομαι, oppose), rival, opponent.

ἀνταίρομαι [see αἶρω], raise oneself against; raise or take (arms) against.

ἀνταποδίδωμι [see δίδωμι], give back, deliver in turn.

ἀντασπάζομαι, ἀσομαι, embrace or kiss in return.

ἀντέξειμι (εἴμι), go out to meet the enemy.

ἀντέχω, ἀνθέξω, ἀντέσχω, hold against; resist, refuse; hold out against, sustain an attack, withstand.

ἀντί, prep. w. GEN., in return or

exchange for; in one's place, instead of.

ἀντιγινωμονέω, ήσω [γνώμων, judge], be of a contrary opinion, disagree.

ἀντιδωρέομαι, ήσομαι, present in return, present.

ἀντικνήμιον, τό, part of the leg opposite to the shin (κνήμη), shin.

ἀντίκρύ, adv., over against, right opposite; διά, right through.

ἀντιλαμβάνω [see λαμβάνω], receive in turn; gain, secure; mid., take hold of, undertake.

ἀντίος, ᾱ, ον, adj. (ἀντί), set against; face to face, facing, opposite, opposing; ἐκ τοῦ ἀντίου, before one; to meet one (Lat. obvius).

ἀντίπαλος, ον, adj. (πάλη, wrestling), wrestling against; against one; hence as noun, ὁ, rival, adversary, opponent.

ἀντιπαρακελεύομαι, σομαι, exhort in turn.

ἀντιπαρασκευάζομαι, prepare oneself in turn, make counter preparations.

ἀντιπέρᾱς, adv., over against, on the other side.

ἀντιπολεμέω, ήσω, wage war against.

ἀντιπρόσειμι (εἴμι), advance against, go to meet.

ἀντιπρόσωπος, ον, adj. (πρόσωπον), with the face towards, facing.

ἀντιτάττω [see τάττω], set opposite to, form against, oppose; mid., set oneself against, engage in war against.

ἀντιχαρίζομαι, ιοῦμαι, show kindness in turn.

ἀνυδριά, ἡ (ὑδωρ), scarcity of water; dryness.

ἀνυπέρβλητος, *ον*, adj. (ὑπερβάλλω), *not to be surpassed, invincible, impregnable.*

ἀνύτω (ἀνύω), ὕσω, ἤνυσσα, ἤνυκα, ἤνυσμαι, ἠνύσθην, *effect; accomplish, finish; accomplish one's purpose, succeed.*

ἄνω, adv. (ἀνά), *up, upwards; inland, from the coast; on; καὶ κάτω, hither and thither, to and fro.*

ἀξία, ἡ (ἄξιος), *worth, value, deserts, due.*

ἀξιόπαινος, *ον*, adj., *praiseworthy.*

ἀξιοθέατος, *ον*, adj., *well worth seeing, of fine appearance.*

ἀξιόπιστος, *ον*, adj., *trustworthy.*

ἄξιος, ᾱ, *ον*, adj. (ἄγω, weigh), *weighing as much, of like value; worthy, worth, befitting; with gen. of value, as πολλοῦ, πλειστοῦ, of greatest value; ἄξιόν ἐστι, it is fitting or proper.*

ἄξιόω, ὥσω, ἡξιόω, ἡξιόωμαι, ἡξιόωην (ἄξιος), *deem worthy; think worthy of an honor, invite; think right or best; ask, desire, wish, require.*

ἀξίως, adv. (ἄξιος), *worthily; properly.*

ἄξων, *ονος*, ὁ (ἄγω), *axle-tree, axle.*

ἄοκνος, *ον*, adj., *without hesitation; untiring, diligent, ever-ready.*

ἀόκνως, adv. (ἄοκνος), *superl. ἀοκνότατα, most nimbly, promptly.*

ἀοπλος, *ον*, adj. (ὄπλα), *without armor; unarmored.*

ἀπαγγέλλω [see ἀγγέλλω], *take back word, bring tidings, announce, report.*

ἀπαγορεύω, *only pres. and imperf. (ἀπερῶ used as fut., ἀπείπον, εἶρηκα,*

εἶρημαι, ἐρρήθην), forbid; ἀπειρηκότες, tired, exhausted.

ἀπάγω [see ἄγω], *lead off or away, lead back, withdraw; bring in; return, render, pay; mid., bear away, lead home.*

ἀπαθής, *ές*, adj. (πάθος), *not suffering or having suffered, intact, unbroken.*

ἄπαις, ἄπαιδος, ὁ, ἡ, *childless; παίδων, bereft of, without.*

ἀπαλλάττω, ξω, ἡλλαξα, ἡλλαχα, ἡλλαγμαι, ἡλλάχθην, ἡλλάγην, *set free; mid. and pass., depart from, separate or be separated from.*

ἀπαντάω, ἴσομαι, ἤντησα, ἤντηκα, *go off to meet; meet, encounter.*

ἀπαράσκευος, *ον*, adj., (παρασκευή, preparation), *without preparation, unprepared; superl., very insufficient.*

ἀπαριθμέω, ἴσω, *count over; pay back, repay.*

ἀπάρχομαι, ξομαι, *make a beginning, offer a part of anything as sacrifice.*

ἅπας, ᾱσα, *αν*, adj. (πᾶς), *quite all, the whole; plur., all together.*

ἀπάτη, ἡ, *trickery, deceit, fraud.*

ἀπειλέω, ἴσω (ἀπειλή), *hold out as promise or threat; threaten.*

ἀπειλή, ἡ, *boastful promise; threat, menace.*

ἄπειμι (εἶμι), ἐσομαι, *be away, be lacking or wanting; be far from; be absent, be out of the way.*

ἄπειμι (εἶμι), *go away, depart, withdraw, leave one's post; go back, return; go; go down, cease.*

ἀπείργω, ξω, εἶρξα, *keep away or debar from, shut off from, prevent.*

ἀπειρηκότες, see ἀπαγορεύω.

ἀπειροκαλιᾶ, ἡ, ignorance of the beautiful; coarseness, vulgarity.

ἄπειρος, ον, adj. (πεῖρα), without trial or experience.

ἀπελαύνω [see ἐλαύνω], drive away, banish; keep away, exclude; ride off or away; depart, go off.

ἀπέρχομαι [see ἔρχομαι], go away, depart, retire, retreat; go back, return.

ἀπέχω [see ἔχω], keep off, be distant; mid., keep oneself from, abstain, desist or refrain from, avoid.

ἀπιστέω, ἥσω, ἡπίστηκα, be ἀπιστος; disbelieve, distrust, mistrust.

ἄπιστος, ον, adj., not to be trusted; suspicious, incredible, improbable.

ἄπλευστος, ον, adj. (πλέω), not navigated; τό, a part of the sea not yet navigated.

ἄπληστος, ον, adj. (πίμπλημι, fill), not to be filled; insatiate (of).

ἄπλος, η, ον (ἀπλοῦς, ἡ, οὖν), adj. (ἄμα), single; τό, a single share; simple, plain; frank, sincere, straightforward, comp.

ἄπλότης, ότης, ἡ (ἄπλός), singleness; simplicity, frankness.

ἀπό, prep. w. GEN., from, of, away from, starting from, from off; ἄφ' οὗ, after; ἀπὸ τῶν ἵππων, on horse-back.

ἀποβαίνω [see βαίνω], step off; turn out, prove, result, happen.

ἀποβάλλω [see βάλλω], throw off; throw away, lose; cast off, reject.

ἀποβιάζομαι, ἄσομαι, force away; effect by force.

ἀποβλέτω, ψομαί, look away from

all other objects at one; look steadfastly, consider.

ἀποβουκολέω, ἥσω, let cattle stray; lose, let stray off to be lost.

ἀπογεύω, σω, give one a taste; mid. w. gen., (take a) taste (of).

ἀποδείκνυμι [see δείκνυμι], point away from other objects at one; show, make known; produce, make, render.

ἀποδεκτήρ, ἦρος, ό (ἀποδέχομαι), receiver.

ἀποδέχομαι [see δέχομαι], accept from another; accept, receive.

ἀποδημέω, ἥσω, (ἀπόδημος, from home), be away from home, be or go abroad.

ἀποδημίᾶ, ἡ, being from home, journey abroad.

ἀποδιδράσκω, δράσομαι, ἔδραν, run from; avoid, shrink from; run away, escape.

ἀποδίδωμι [see δίδωμι], give back; give (what is due), pay; restore, return; deliver; return, requite.

ἀποδοκιμάζω, ὤσω, reject on scrutiny; reject as unfit, lay aside; be unwilling, fail to approve.

ἀποθνήσκω [see θνήσκω], die, be killed, be put to death.

ἀποκαθαίρω, αρῶ, cleanse, wipe off.

ἀποκαλέω [see καλέω], call back, recall.

ἀποκοιμάομαι, ἥσομαι, sleep away; get a little sleep.

ἀποκρίνομαι, οὔμαι, κέκριμαι, ἐκρίναμην, give answer to, reply.

ἀποκρύπτω [see κρύπτω], hide away; conceal, obscure, veil.

ἀποκτείνω, κτενῶ, ἐκτανον, ἐκτονα, put to death, kill, slay.

ἀποκωλύω, ἔσω, *hinder or prevent from a thing; prevent, exclude.*

ἀπολαμβάνω [see λαμβάνω], *take back; get back, receive again.*

ἀπολαύω, σομαι, ἔλαυσα, ἔλαυκα, *have enjoyment of; enjoy, have the benefit or reap the profit of, w. gen.*

ἀπολείπω [see λείπω], *leave behind, desert; leave, quit; leave an interval, stand apart; mid. and pass., stay behind, be left.*

ἀπόλεμος, ον, adj., *unwarlike, unfit for war.*

ἀπόλλυμι, ολῶ, ὤλεσα, ὀλώλεκα, ὄλωλα, ὠλόμην, *destroy utterly, ruin; mid. and 2 pf. act., be undone, be lost, be put to death, die.*

Ἀπόλλων, ὤνος, ὁ, *Apollo, son of Zeus and Latona, brother to Artemis.*

ἀπομανθάνω, μαθήσομαι, *unlearn.*

ἀπομάχομαι, οὔμαι, *fight from (walls), defend.*

ἀπόμνυμι [see δμνῦμι], *take an oath away (from a thing); deny an oath, swear (that not).*

ἀποπειράομαι, ἀσομαι, ἐπειράθην, *make trial.*

ἀποπέμπω [see πέμπω], *send back, return; send away, send home, dismiss; mid., take leave of; let go.*

ἀποπνίγω, ξομαι, ἐπνίξα, *choke; suffocate.*

ἀπορέω, ἔσω, etc. (ἀπορος), *be without means; be perplexed, be at a loss; be in doubt, doubt; lose, be without, want; mid., be embarrassed, be at a loss.*

ἀπορίᾱ, ἡ (ἀπορος), *difficulty of passing; want.*

ἄπορος, ον, adj., *without passage; in want, needy; τὰ, difficulties, straits.*

ἀπορροφέω, ἔσω, *swallow (some of).*

ἀποσείω, σω, *shake off; mid., throw (one's rider).*

ἀπόσκηνος, ον, adj. (σκηνή), *encamping apart; living aloof, messing alone.*

ἀποσπάω, ἄσω, *tear or drag away from; separate, detach.*

ἀποστατέω, ἔσω (ἀφίστημι), *stand aloof from; fall away from (one's friends).*

ἀποστερέω, ἔσω, etc., *rob of; deprive of, take away or withdraw from.*

ἀποστρατοπεδεύομαι, σομαι, *encamp away from; encamp at a distance.*

ἀποστρέφω [see στρέφω], *turn back; mid. and 2 aor. pass., turn aside or away; return home.*

ἀποσχιζώ, σω, *split off, detach; τὸ ἀπεσχισμένον, stragglers.*

ἀποτελέω, ἔσω, ὦ, *bring quite to an end; finish, complete; perform, accomplish; fulfill, pay.*

ἀποτίθημι [see τίθημι], *put away; mid., put away for future use.*

ἀπότομος, ον, adj. (ἀποτέμνω, cut off), *cut off; steep, abrupt, precipitous.*

ἀποτρέπω [see τρέπω], *turn back; mid., go back, return.*

ἀποτυγχάνω [see τυγχάνω], *fail in hitting; lose.*

ἀποφαίνω [see φαίνω], *show forth; mid., express, declare.*

ἀποφέρω [see φέρω], *bear or take back, return; bear or carry off or away; bring in, pay; take, bring.*

ἀποχωρέω, ἔσω and ἔσομαι, *go from;*

depart, withdraw, leave; go back, return.

ἀποχώρησις, *εως, ἡ, going off; retreat.*

ἀποψάω, *ἦσω, ἐψα, wipe off; mid., wipe or rub off from oneself.*

ἀπρακτέω, *ἦσω, do nothing; gain nothing, fail.*

ἀπρονοήτως, *adv. (ἀπρονόητος, improvident), without foresight or caution.*

ἀπροφασίστως, *adv., without disguise; honestly, sincerely; without hesitation.*

ἄπτω, *ἄψω, ἥψα, ἤμμαι, ἥφθην, fasten; mid., touch, lay hold of.*

ἄρα, *inferential particle, then, therefore, now.*

ἄρα, *interrogative particle, expecting a negative answer.*

Ἀράβιος, *ᾱ, ον, adj., οἱ Ἀράβιοι, the Arabians.*

Ἀράσπας, *ον, Araspes, a Mede, an early friend of Cyrus.*

ἀργέω, *ἦσω (ἀργός), be idle, lie fallow; be neglected, be unemployed; οἱ ἀργοῦντες, the idle.*

ἀργός, *όν, adj. (ἔργον), not working; inactive, uncultivated.*

ἀργύρεος, *ᾱ, ον, contr. ἀργυροῦς, ᾱ, οῦν, adj. (ἀργυρος), of silver, silver.*

ἀργύριον, *τό, piece of silver; money.*

ἄργυρος, *ὁ (ἀργός, white), white metal; silver.*

ἀρέσκω, *έσω, ἤρεσα, ἡρέσθην, make good; please.*

ἀρεστός, *ή, όν, adj., verbal of ἀρέσκω, acceptable, pleasing, in favor.*

ἀρετή, *ή, excellence, goodness, virtue, bravery.*

ἀρήγω, *ξω, help, aid, assist, defend.*

ἀριθμέω, *ἦσω, etc. (ἀριθμός), count, reckon up.*

ἀριθμός, *ὁ, number; sum, amount.*

ἄριστα, *adv., superl., best, most nobly, excellently, etc.*

ἀριστάω, *ἦσω, ἡρίστησα, ἡρίσθηκα, ἡρίστημαι, take breakfast or luncheon.*

ἀριστερός, *ᾱ, όν, adj., left; as noun, τό, the left; ἡ (sc. χεῖρ), left hand or arm.*

ἄριστον, *τό, morning meal, breakfast.*

ἀριστοποιέομαι, *ἦσομαι, prepare one's breakfast.*

ἄριστος, *η, ον, adj., superl. of ἀγαθός.*

ἀρκέω, *έσω, ἤρκεσα, keep off; be enough, suffice.*

ἄρκτος, *ή, bear; north star, north.*

ἄρμα, *ατος, τό, chariot, two-wheeled war chariot.*

ἀρμάμαξα, *ή, covered carriage.*

ἀρμάτειος, *ον, adj. (ἄρμα), of or belonging to a chariot.*

ἀρματηλάτης, *ον (ἐλαύνω), charioteer, one who fights from a chariot.*

Ἀρμενιά, *ή, Armenia, a country of Asia Minor.*

Ἀρμένιος, *ᾱ, ον, adj., Armenian; ὁ, king of the Armenians.*

ἀρμόττω, *όσω, ἤρμοσα, ἤρμοκα, ἤρμοσμι, ἤρμόσθην, fit, fit well.*

ἀρπαγή, *ή (ἀρπάζω), plundering, robbery; greediness, rapacity.*

ἀρπάζω, *σω, ἤρπασα, ἤρπακα, ἤρπασμι, ἤρπάσθην, snatch away; snatch up, grasp.*

ἄρπαξ, *αγος, adj. (ἀρπάζω), robbing; ὁ, robber, plunderer.*

ἀρπιδόνη, ἡ, *rope or cord* (for ensnaring game), *snare*.

ἄρρην, εν, adj., *male*.

Ἀρσάμας, ου, *Arsamas*, a Persian, friend of Cyrus.

Ἀρτάβαζος, δ, *Artabazus*, a kinsman of Cyrus.

Ἀρταγέρσας, ου, *Artagerses*, a χιλί-
αρχος of Cyrus.

ἄρταμος, δ, *cook*.

ἄρτι, adv., *just, exactly; just now, recently*.

ἄρτοποιός, δ (ποιέω), *breadmaker, baker*.

ἄρτος, δ, *cake or loaf of wheat bread*.

ἀρύω, σω, ἔρυσσα, ἡρύθην, *draw or dip water* (or other liquids).

ἀρχεῖον, τό (ἀρχή), *senate-house; residence of the chief magistrates; palace*.

ἀρχή, ἡ (ἄρχω), *beginning; ἐξ ἀρχῆς, as at first, formerly; rule, power, command; office; government; magistrate, officer*.

ἄρχω, ξω, ἤρξα, ἤρχα, ἤρχμαι, ἤρχθην, *begin; rule, command, control, govern; take the lead, be aggressive; mid., begin*.

ἄρχων, οντός, δ (ἄρχω), *leader, ruler, commander, chief*.

ἀσθενέω, ἥσω, *be sickly, weak, or feeble, fall ill*.

ἀσθενής, ἐς, adj. (σθένος, *strength*), *without strength, weak, impotent*.

ἀσθενών, ὤσω, *weaken, crush*.

Ἀσία, ἡ, *Asia, Asia Minor*.

ἀσινής, ἐς, adj. (σίνομαι), *unhurt; harmless*.

ἀσκαρδαμυκτί, adv., *without winking, with unchanged look*.

ἄσκησις, εως, ἡ (ἀσκέω, *practice*), *exercise, practice, training*.

ἄσμενος, η, ον, adj. (ἡδομαι), *well pleased, gladly, eagerly*.

ἀσπάξομαι, ἀσομαι, *welcome kindly; embrace, kiss; love, cherish*.

ἀσπίς, ἰδος, ἡ, *round shield of hide, overlaid with metal; ἐπ' ἀσπίδα, to the left*.

Ἀσσυρία, ἡ, *Assyria*, country west of Media.

Ἀσσύριος, ᾱ, ον, adj., *Assyrian; oi, the Assyrians; δ, the Assyrian king*.

ἀστέιος, ᾱ, ον, adj. (ἄστυ, *town*), *of the town, polite; facetious, witty*.

ἀστραπή, ἡ, *flash of lightning, lightning*.

ἀστράπτω, ἥστραψα, *lighten; flash, gleam*.

Ἀστυάγης, ους, *Astyages*, king of Media, and Cyrus' grandfather.

ἀσύντακτος, ον, adj., *not ranged in order; in disorder, not united, disorganized*.

ἀσφάλεια, ἡ (ἀσφαλής), *safety, security*.

ἀσφαλής, ἐς, adj. (σφάλλομαι), *not liable to fall; safe, free from danger, secure; ἐν ἀσφαλει (sc. χωρίῳ or τόπῳ), in safety*.

ἀσφαλῶς, adv. (ἀσφαλής), *safely, securely, without danger*.

ἀσχολία, ἡ, *want of leisure; occupation, business; interruption (to pleasure), bother, trouble*.

ἀτακτέω, ἥσω, *be undisciplined or disorderly, break from discipline*.

ἀτάρ, conj. (poetic), *but, yet*. Cf. Lat. *at*.

- ἀτάρακτος**, *ον*, adj. (ταράττω), not disturbed; steady, orderly.
- ἅτε**, adv. (ὅσπερ, *who*), just as; inasmuch as, seeing that, *w. partic.*
- ἀτημέλητος**, *ον*, adj. (τημελέω, *care for*), unheeded, neglected, uncared for.
- ἀτημελήτως**, adv. (ἀτημέλητος), heedlessly; *ἐχειν*, neglect.
- ἄτιμος**, *ον*, adj. (τιμή), in dishonor, disgraced, ignoble; disgraceful, dishonorable; without honor, less esteemed.
- ἄτοπος**, *ον*, adj., out of place; strange, unreasonable, absurd.
- ἄττα** = *τινά*.
- ἀτυχέω**, *ήσω*, *ήτύχησα*, *ήτύχηκα* (ἀτυχής, *unlucky*), be unlucky; be disappointed, fail in getting or having one's desire.
- αὔ**, adv., again, on the other hand, moreover, also, besides.
- αὖθις**, adv., lengthened form of *αὔ*, again, anew, afterward, later, then.
- αὐλιζομαι**, *ηῦλίσαμην*, *ηῦλίσθην* (αὐλή, *courtyard*), lie in the courtyard; pass the night, lodge, encamp.
- αὐξάνω**, *ήσω*, *ηὔξησα*, *ηὔξηκα*, *ηὔξημαι*, *ηὔξήθην*, increase, strengthen, foster; exalt, raise to honor; pass., grow up.
- αὔριον**, adv., to-morrow.
- αὐτάρκης**, *ες*, adj. (ἀρκέω, *suffice*), sufficient in oneself; able of oneself.
- αὐτίκα**, adv. (αὐτός), forthwith, immediately, at once, soon; for example.
- αὐτόθεν**, adv. (αὐτοῦ), from the very spot, from that quarter.
- αὐτοματίζω**, *ίσω*, act of oneself, act unadvisedly.
- αὐτόματος**, (η), *ον*, adj., acting of one's own will, spontaneous.
- αὐτόμολος**, *ον*, adj. (μολεῖν, *go*), going of oneself; ὁ, deserter.
- αὐτόνομος**, *ον*, adj. (νέμομαι), living under one's own laws, self-governed, independent.
- αὐτός**, *ή*, *όν*, intens. pron., self, myself, himself, etc.; of one's own accord, of oneself; of or by oneself, alone; ὁ αὐτός, the same, very; in oblique cases only, as simple personal pronoun, he, she, etc.
- αὐτοῦ**, adv. (gen. of αὐτός), at the very place; here, there.
- αὐτως**, adv. (αὐτός), in this very manner, in the same way.
- ἄφαιρέω** [see *αἰρέω*], take away, remove; exempt; mid., take away (from), deprive (of).
- ἄφανίζω**, *ιῶ*, *ήφάνικα* (ἄφανής, *unseen*), make unseen; carry off, make way with.
- ἄφηγέομαι**, *ήσομαι*, lead from; lead the way, go first.
- ἄφθονία**, *ή*, freedom from grudging; plenty, abundance.
- ἄφθονος**, *ον*, adj., without envy; plentiful, in abundance; τό, abundance, plenty.
- ἀφίημι** [see *ἵημι*], send forth, let go, dismiss; let go, hurl; let go, relinquish; permit, allow, let, leave; desist from; let slip, throw away; mid., abstain from.
- ἀφικνέομαι**, *ίξομαι*, *ικόμεν*, *ίγμαι*, come to one place from another; reach, arrive, come, attain.

ἀφίστημι, ἀποστήσω, etc. [see ἵστημι], put away, remove; draw away, alienate, go off, retire; mid. w. 2 aor. and pf. act., fall away (from), revolt.

ἀφορώ [see ὀρώ], look off or forward; look away, turn one's back.

ἀφροσύνη, ἡ (ἄφρων), folly, thoughtlessness.

ἄφρων, ον, gen. ονος, adj. (φρήν), without sense; rash, indiscreet.

ἀφυής, ἐς, adj. (φύή), without natural talent; ugly, plain.

ἀφυλακτέω, ἡσω, be off one's guard; be careless about, neglect.

ἀχαριστία, ἡ, thanklessness, ingratitude.

ἀχάριστος, ον, adj. (χαρίζομαι), ungracious; ungrateful, thankless.

ἄχειρος, ον, adj. (χεῖρ), without hands.

ἄχθομαι, ἀχθεσθήσομαι and ἀχθέσομαι, ἡχθέσθην, be loaded; be vexed, grieved, or troubled; be dissatisfied, vexed, displeased or angry.

ἄχος, ουσ, τό (poetic), pain, distress, grief.

ἄχρεϊος, ᾱ, ον, adj., useless, unfit for war, unserviceable.

ἄχρηστος, ον, adj. (χράομαι), useless, unserviceable.

ἀψευδέω, ἡσω, not to lie; speak the truth.

B

Βαβυλών, ὠνος, ἡ, Babylon, capital of the Assyrian kingdom in the time of Cyrus, one of the oldest and richest cities in the world.

Βαβυλώνιοι, οἱ, the Babylonians.

βάδην, adv. (βαῖνω), step by step, in a walk, slowly.

βαδίζω, ιοῦμαι, ἐβάδισα, βεβάδικα (βαῖνω), go slowly, walk.

βάθος, ουσ, τό (βαθύς), depth.

βαθύς, εἶα, ύ, adj., deep.

βαῖνω, βήσομαι, ἔβην, βέβηκα, βέβημαι, ἐβάθην, go.

βάλλω, βαλῶ, ἔβαλον, βέβληκα, βέβλημαι, ἐβλήθην, throw, hurl; throw at, strike.

βάρβαρος, ον, adj., barbarous (i.e. not Greek); foreign, Persian.

βαρέως, adv. (βαρύς, heavy), heavily; φέρω, take it ill, take to heart.

βάρος, ουσ, τό (βαρύς, heavy), weight, burden, load.

βασιλεία, ἡ, throne, kingdom, royal power.

βασιλειον, τό (βασιλεύς), kingly dwelling, palace; usually plur.

βασιλεύς, έως, ό, king, prince, chief.

βασιλεύω, σω (βασιλεύς), be king, rule, reign.

βασιλικῶς, adv. (βασιλικός, royal), as a king, with royal dignity.

βέβαιος, (ᾱ), ον, adj. (βαῖνω), firm; constant, assured, stable.

βέλος, ουσ, τό (βάλλω), that thrown; missile.

βέλτιον, βέλτιστα, adv., used as comp. and superl. of ἀγαθός, better, best.

βέλτιων, βέλτιστος, adj., used as comp. and superl. of ἀγαθός, good, noble, brave, courageous.

βῆμα, ατος, τό (βαῖνω), step, stride, pace.

βήπτω, ξω, ἔβηξα, cough.

βιά, ἡ, bodily strength; power, force; violence; dat. as adv., by force, violently.

βιάζομαι, σομαι, ἐβιασάμην, βεβίασμαι, *overpower by force; force one's way.*

βίαιος, (ᾱ), ον, adj. (βία), *violent, contrary to law; τό, violent act.*

βίος, ὁ, *life, course of life, manner of living.*

βιοτεύω, σω (βιοτή), *get food; live, keep alive.*

βιοτή, ἡ (βίος), *living, way of life.*

βιώω, ὥσομαι, ἐβίωσα, βεβίωκα, βεβίωμαι, ἐβίωω (βίος), *live, pass one's life.*

βλάβη, ἡ (βλάπτω), *hurt, harm, damage.*

βλάξ, βλαῖος, adj. (μαλακός), *slack in body and mind; ὁ, dolt, stupid.*

βλάπτω, ψω, ἔβλαψα, βέβλαφα, βέβλαμμαι, ἐβλάφθην, ἐβλάβην, *injure, harm, disable, weaken.*

βλέπω, ψομαι, ἔβλεψα, *see, look, face; βλέπων, seeing, i.e. living.*

βοάω, ἤσω, ἐβόησα (βοή), *cry aloud, shout; call out for, shout for.*

βοή, ἡ, *loud cry; shout, shouting.*

βοηθέω, ἤσω (βοητός, assisting), *run up with shouts; run up, go to the rescue, aid, assist.*

βόσκημα, ατος, τό (βόσκω, feed), *that fed or fatted; plur., fatted beasts, cattle.*

βουκόλος, ὁ (βοῦς), *cowherd, herdsman.*

βουλεύω, σω, ἐβούλευσα, βεβούλευκα (βουλή), *take counsel, deliberate; determine, plan, devise; mid., counsel with oneself, deliberate, plan; resolve, decide, think.*

βουλευτέον, verbal of βουλεύω, (we) *must deliberate.*

βουλή, ἡ, *will; opinion, advice.*

βούλομαι, ἤσομαι, βεβούλημαι, ἐβούληθην, *will, wish, desire, choose, prefer (μᾶλλον).*

βοῦς, βοός, ὁ, ἡ, *bull, ox, cow.*

βραδύς, εἶα, ὕ, adj., *slow; superl. βραδύτατος.*

βραχύς, εἶα, ὕ, adj., *short; ἐν βραχυτάτῳ, in very few words.*

βριμόομαι, *snort with anger; be indignant.*

βροντή, ἡ, *thunder.*

βρῶμα, ατος, τό (βιβρώσκω, eat), *that eaten; food, meat.*

βρωτός, ἡ, ὄν, adj., verbal of βιβρώσκω, eat; *to be eaten; τό, eatable, meat.*

βῶλος, ἡ, *lump of earth, clod.*

Γ

Γαδάτας, ου, *Gadatas, an Assyrian officer.*

γαμέτης, ου (γαμέω), *husband.*

γαμέω, μῶ, ἔγημα, γεγάμηκα, γεγάμημαι (γάμος), *marry, wed, take to wife.*

γάμμα, indecl., *letter Gamma.*

γάμος, ὁ, *marriage, wedding.*

γάρ, conj., postpositive; *introducing a reason, for, since, as; at the beginning of a promised narration, now; in questions, why, what.*

γαστήρ, τρός, ἡ, *belly, stomach; appetite, food.*

γε, enclitic particle, *calling attention to the word or words before it by limiting the sense. It may be translated at least, at any rate, but is best rendered by emphasizing the words modified.*

γελᾶω, ἄσομαι, ἐγέλασα, ἐγελάσθην, laugh.

γελοῖος, ᾱ, ον, adj. (γελᾶω), laughable; merry.

γελοῖως, adv. (γελοῖος), laughably, ridiculously.

γέλως, ωτος, ὁ (γελᾶω), laughing, laughter.

γενεά, ἡ (γίγνομαι), birth, race, family; generation.

γενέθλιος, ον, adj., of one's birth; τῆ, birthday feast.

γενειάσκω (γένειον), begin to grow a beard.

γένειον, τό (γένυς, γένυ), chin.

γενναῖος, (ᾱ), ον, adj. (γέννα, birth), suited to one's birth; noble, well-bred, clever.

γένος, ουσ, τό (γίγνομαι), birth; race, family.

γεραίτερος, ᾱ, ον, adj., comp. of γεραίός, old.

γέρας, ὁ, ἡ, crane.

γέρρον, τό, wicker shield, usually oblong and covered with oxhide.

γέρων, οντος, ὁ, old man.

γεύω, σω, ἔγευσα, γέγευμαι, give a taste; mid., taste.

γεωργία, ἡ, tillage, agriculture; plur., farms, tilled land.

γῆ, γῆς, ἡ, earth, land, ground; land, region, country; personified, Earth.

γῆρας, αος (ως), τό (γέρων), old age.

γίγνομαι, γενήσομαι, ἐγενόμην, γέγονα, γεγένημαι, be born, spring, arise; come, occur, take place; be, become; be done; amount to, make.

γινώσκω, γνώσομαι, ἔγνων, ἔγνωκα, ἔγνωσμαι, ἐγνώσθην, learn to know;

know; find out, convict; find, see; form an opinion, judge, think.

γνώμη, ἡ (γινώσκω), means of knowing; mind, understanding; thought, judgment, opinion; prudence, foresight; consent, agreement, concurrence.

γνωστός, ἡ, ὄν, adj., verbal of γινώσκω, to be known; known.

γοᾶσμαι, ἥσομαι, (γῶος, weeping), wail, groan, weep.

γονεύς, ἑως, ὁ (γείνομαι, beget), father; οἱ, parents.

γόνυ, ατος, τό, knee.

γοργός, ἡ, ὄν, adj., grim, fierce, terrible, comp.

γοῦν, adv. (γε, οὐν), stronger than γε, at any rate, at least, anyway.

γράμμα, ατος, τό (γράφω), that drawn or written; μανθάνειν, read; τῆ, letter, epistle.

γράφω, ψω, ἔγραψα, γέγραφα, γέγραμμαι, ἐγράφη, scratch; write; write down, enroll; paint.

γρηγορέω, pres. formed from ἐγρήγορα (ἐγείρω), be awake, watchful, or vigilant.

γρυπός, ἡ, ὄν, adj., hook-nosed; curved, rounded, prominent.

γρυπότης, τητος, ἡ (γρυπός), hookedness.

γυμνάζω, ἄσω, ἐγύμνασα, γεγύμνακα, γεγύμνασμαι, ἐγυμνᾶσθην (γυμνός), train naked; exercise, accustom; mid., practice oneself, exercise.

γυμνάσιον, τό (γυμνάζω), bodily exercise.

γυμνητικός, ἡ, ὄν, adj. (γυμνός, light-armed soldier), of or for light-armed troops.

γυμνός, ἡ, ὄν, adj., *naked; unprotected, uncovered.*

γυναικείος, (ᾱ), ον, adj. (γυνή), *of or belonging to women; women's.*

γυνή, γυναικός, ἡ, *woman, wife.*

Γωβρύας, ου, *Gobryas*, an Assyrian noble, who sought Cyrus' friendship.

Δ

δαήμων, ον, adj. (δάω, *know*), *knowing; skillful, experienced; superl. δαημονέστατος.*

δάκνω, δήξομαι, ἔδακον, δέδηγμαι, ἐδήχθην, *bite; pass., be stung or vexed.*

δάκρυον, τό, *tear.*

δακρύω, ὕσω, ἐδάκρῦσα, δεδάκρῦκα, δεδάκρῦμαι, *weep, shed tears, lament.*

δάκτυλος, ὁ, *finger.*

δανείζω, σω, ἐδάνεισα, δεδάνεικα, δεδάνεισμαι, ἐδανείσθην (δάνος, *loan*), *put out money at usury; lend, loan.*

δαπανάω, ἡσω, etc. (δαπάνη), *expend, consume, use up.*

δαπάνη, ἡ (δάπτω, *devour*), *cost, expense, money spent.*

δαπάνημα, ατος, τό (δαπανάω), *money spent; plur., costs, expenses.*

δᾶρεικός, ὁ, *daric or gold stater*, a Persian coin worth about \$5.40, said to have been first coined by Darius Hystaspes.

δασμός, ὁ (δατέομαι, *divide*), *division; tribute, impost.*

δέ, adversative conj., postpositive, *but, on the other hand, while*, often with little adversative force, and better rendered *and*, *then*, etc.

δέδοικα, ἔδεια, δέδια, *fear, be alarmed.*

δεῖ, δεήσει, ἐδέησε, impersonal (from δέω, *bind*), *it is necessary, one must or ought; there is need (of)*, w. gen.; τὸ δεόν, *that necessary or proper, one's duty; τὰ δέοντα, necessities, provisions.*

δείκνυμι, δείξω, ἔδειξα, δέδειχα, δέδειγμαι, ἐδείχθην, *bring to light; show, point out; show, tell, teach; mark out.*

δείλη, ἡ, *afternoon, early evening.*

δεινός, ἡ, ὄν, adj. (δέος, *fear*), *fearful, terrible, formidable; dangerous*, so τὰ (sc. πράγματα), *dangers; τὰ, ill fortune; able, clever, skilled; great, strong; strange, remarkable.*

δειπνέω, ἡσω, ἐδείπνησα, δεδείπνηκα, *make a meal; dine, sup, etc.; trans., make serve as dinner.*

δειπνον, τό (δάπτω, *devour*), *dinner, supper.*

δειπνοποιέω, ἡσω, *give a dinner; prepare dinner, dine.*

δεισιδαίμων, ον, adj. (δεῖδ-, δέδοικα), *fearing the gods, pious.*

δέκα, adj., indecl., *ten.*

δεκάδραχος, ὁ, *commander of ten men.*

δεκαδύς, ἑως, ὁ (δεκάς, *body of ten*), *member of a decury.*

δεκάκις, adv. (δέκα), *ten times.*

Δελφοί, οἱ, *Delphi*, a famous oracle in Phocis, at the foot of Mt. Parnassus.

δένδρον, τό, *tree.*

δεξιόομαι, ὥσομαι, ἐδεξιωσάμην (δεξιὰ), *greet with the right hand; hold out one's hand, take by the hand.*

δεξιός, ᾶ, ὄν, adj. (δέχομαι), on the right hand or side; τό (sc. κέρας), right wing; ἡ (sc. χεῖρ), right hand, often used as pledge of good faith, so faith itself.

δέομαι, δεήσομαι, ἐδεήθην (δέω, lack), lack, want, need, require; want, wish, desire.

δέρη, ἡ, neck, throat.

δεσπότης, ου, master (of a house); lord, master.

δεῦρο, adv., to this place, hither.

δευτεραῖος, ᾶ, ὄν, adj. (δεύτερος), on the second day.

δεύτερος, ᾶ, ὄν, adj. (δύο), second; τό, for a second time, again, secondly.

δέχομαι, ξομαι, ἐδεξάμην, δέδεγμαι, ἐδέχθην, receive, take, accept; accept (proposal), consent to; receive hospitably, entertain; receive (an attack).

δέω, δήσω, ἔδησα, δέδεκα, δέδεμαι, ἐδέθην, bind, chain or tie up; pass., be in chains, be bound.

δή, postpositive particle, used to give greater exactness to the word which it influences (probably a shortened form of ἤδη), now, in truth, indeed, surely, really, I assure you, you know, of course, etc., but in many cases it is best rendered by merely emphasizing the word modified.

δήθεν, adv., strengthened form of δέ, really, in very truth.

δῆλος, (η), ὄν, adj., visible; clear, manifest, evident.

δηλώω, ὥσω, etc., make visible or manifest; make known, show, declare.

δημοκρατία, ἡ, democracy, popular government.

δήμος, ὁ, country district; people, nation; common people, plebs, hence common soldiers, privates.

δημόσιος, ᾶ, ὄν, adj. (δήμος), belonging to the people or state; public, state; δημοσίᾳ as adv., at public expense.

δημότης, ου (δήμος), one of the people.

δημοτικός, ἡ, ὄν, adj. (δήμος), of the people, popular.

δηῶω, ὥσω, ἐδήῶσα, δεδήῶμαι, ἐδηῶθην (δήιος, hostile), lay waste, ravage.

δήπου, adv., perhaps, it may be; doubtless, of course, indeed.

δήπουθεν, adv., = δήπου.

δήτα, adv., more emphatic form of δέ, certainly, to be sure, of course.

διά, prep., through; w. GEN., through, by; in; after; through, from, all through, over; w. ACC., on account of.

διαβαίνω [see βαίνω], step across; pass through, cross, march over.

διαβάλλω [see βάλλω], throw over; slander, calumniate, reproach.

διαβιβάζω, βιβῶ, causal of διαβαίνω, carry over, have go over, lead over.

διαγγέλλω [see ἀγγέλλω], give notice by a messenger; communicate, tell, announce.

διαγίγνομαι [see γίγνομαι], be through; continue, remain, complete one's course; w. partic., continue.

διάγω [see ἄγω], lead through; w. acc., χρόνον, τὰ ἔτη, γῆρας, etc., spend, pass; w. partic., continue, do continually or habitually.

διαγωνίζομαι [see ἀγωνίζομαι], *contend, vie earnestly.*

διαδέχομαι [see δέχομαι], *receive from another, succeed to.*

διάδημα, ατος, τό (διαδέω, *bind round*), *band, fillet about the tiara.*

διαδιδράσκω, δράσσομαι, ἐδρᾶν, δέδρακα, *run off, escape by flight, get away.*

διαδίδωμι [see δίδωμι], *give from hand to hand; give about, distribute, divide.*

διαδικαστή, ἡ (διαδικάζω, *give judgment*), *suit to decide a case; decision.*

διαδωρέομαι, *distribute in presents.*

διαθέω, θεύσσομαι, *run about, run hither and thither; spread.*

διαθρύπτω, ψω, ἐτρύφην, *break in sunder; weaken, corrupt.*

διαίρεσις, εως, ἡ (διαίρέω), *division, distribution.*

διαίρετός, ἡ, ὄν, verbal adj. (διαίρέω), *divided, separated.*

διαίρέω [see αἰρέω], *take apart, divide, separate; distribute.*

δίαίτα, ἡ, *way of living, means of life, diet; life, residence, stay.*

διάκειμαι, σομαι, *used as passive of διατίθημι, be disposed or affected; οικείως, be on familiar terms; be situated.*

διακελεύομαι, *exhort, urge; encourage.*

διακονέω, ἥσω, etc., but ἐδιακονήθην (διάκονος), *officiate, serve.*

διάκονος, ὁ, *servant, minister, manager.*

διακοντίζομαι, *contend with others at throwing the javelin.*

διακόπτω [see κόπτω], *cut through, cut in two; hew a way through, break through.*

διακόσιοι, αι, α, num. adj. (δύς, *twice; εκατόν*), *two hundred.*

διακοσμέω, ἥσω, *divide and marshal; set in order, regulate, arrange.*

διακούω [see ἀκούω], *hear through; listen to (all), hear.*

διαλέγομαι, ξομαι and λεχθήσομαι, ἐλεξάμην, εἰλεγμαι, ἐλέχθην, *converse with (dat.), talk with; discuss, expound; deliberate.*

διαλείπω [see λείπω], *leave an interval between; partic., distant, apart.*

διαλλάττω, ξω, ἥλλαχα, ἥλλαγμαί, ἡλλάχθην and ἡλλάγην, *make an exchange; mid., change with one another, exchange.*

διαλύω [see λύω], *loose from one another; disband, break up, dismiss.*

διαμένω [see μένω], *remain through; remain, continue, persevere, hold out, stand firm.*

διαμετρέω, ἥσω, *measure through; measure off, measure out in portions.*

διαμνημονεύω, σω, *call to mind; remember, record, mention.*

διανέμω [see νέμω], *distribute, apportion.*

διανοέομαι, ἥσομαι, νενόημαι, ἐνοήθην, *be minded; be resolved, intend; imagine, suppose, think; keep in mind, consider, reflect.*

διανύω, ἀνύσω, *bring quite to an end; finish, accomplish.*

διαπαιδεύομαι, *be trained, go through a course of training.*

διαπέμπω [see πέμπω], send off in different directions, send hither and thither; send off, send away, dispatch.

διαπηδάω, ἵσσομαι, leap across; take a leap.

διαπολεμέω, ἵσω, carry the war through, fight it out.

διαπονέω, ἵσω, work out with labor; exercise, harden by exercise.

διαπορεύομαι, σομαι, ἐπορεύθην, be carried over, pass between.

διαπράττω [see πράττω], pass over; bring about, accomplish, effect; mid., carry out, perform, effect.

διαρκέω, ἔσω, be quite sufficient; last, hold out.

διαρπάζω [see ἀρπάζω], tear in pieces; spoil, plunder.

διαρρήγνυμι, ρήξω, ἐρράγην, break through, burst.

διασκώπτομαι, ψομαι, jest with one another, joke together.

διασπάω, άσω, έσπασα, έσπασμαι, εσπάσθην, tear asunder; draw off, separate; break through; overthrow.

διασχίζω, σω, split or cleave asunder; be separated.

διασφίζω, σώσω, keep safe or preserve through, maintain, keep.

διατάττω [see τάττω], appoint severally; arrange, manage.

διατείνω [see τείνω], stretch out, extend; mid., poise one's weapon, take aim; exert oneself.

διατελέω, έσω, bring quite to an end, accomplish; w. partic., continue doing or being, do habitually, hence spend time, live; spend, pass.

διατίθημι [see τίθημι], place separately, dispose; mid., treat, use.

διατοξεύω, σω, shoot through; shoot with others.

διατριβή, ή, way of spending time; waste of time, delay.

διατρέβω, ψω, έτρίψα, τέτριμμαι, ετρίβην, rub through; spend or waste time, delay.

διαφαίνω [see φαίνω], show through; pass., be seen, show oneself.

διαφερόντως, adv. (διαφέρων, p. of διαφέρω), differently; very highly, excellently.

διαφέρω [see φέρω], carry over; differ from; intr., make a difference; excel, surpass, be superior; be advantageous, be better.

διαφεύγω [see φεύγω], flee through; force a way through.

διαφθείρω, φθεράω, έφθαρκα and έφθορα, έφθαρμαι, εφθάρην, destroy utterly, ruin; kill, slay; corrupt; weaken, confuse, unsettle.

διαφουτάω, ήσω, wander; go hither and thither, go about.

διαφυλάττω [see φυλάττω], watch closely, guard closely; watch, defend, keep; maintain, preserve with care.

διαχάζομαι, separate oneself, withdraw.

διαχειρίζω, ιώ, have in hand; conduct, manage.

διαψύχω, ξω, cool, refresh; dry and clean, air.

διδασκαλείον, τό (διδάσκαλος), teaching place, school.

διδασκαλία, ή (διδάσκαλος), teaching; instruction, training, discipline; way of learning, practice.

- διδάσκαλος**, ὁ (διδάσκω), *teacher, master.*
- διδάσκω**, ξω, ἐδίδαξα, δεδίδαχα, δεδίδαγμαί, ἐδιδάχθην, *show, teach, instruct; show, warn; advise, persuade; tell, declare.*
- δίδωμι**, δώσω, ἔδωκα, 2 AOR. ἔδοτον, δέδωκα, δέδομαι, ἐδόθην, *give, give over, present, offer; grant, allow, give power; appoint; δίκην, be punished, receive one's deserts.*
- δίειμι** (εἶμι), *go through, pass through.*
- διείρω**, εἶρκα, *draw or pass through.*
- διελαύνω** [see ἐλαύνω], *drive through; ride through, pass.*
- διερευνητής**, ὁ, *one sent to search; scout.*
- διέρχομαι** [see ἔρχομαι], *go through, pass through, finish; go, make; go through, tell all, enumerate.*
- διηγέομαι** [see ἡγέομαι], *relate in detail, describe in full.*
- δίτημι** [see ἵημι], *let pass or go through.*
- δικάζω**, σω, ἔδικασα, δεδίκασμαι, ἐδικάσθην (δίκη), *judge, give judgment; decide (by law), settle; act as judge; go to law.*
- δίκαιος**, (ᾱ), ον, adj. (δίκη), *right, proper; just, fair.*
- δικαιοσύνη**, ἡ, *justice, uprightness.*
- δικαστής**, ὁ (δικάζω), *judge, arbitrator.*
- δίκη**, ἡ, *custom, right; judgment, case; trial; δίκην δίδωμι, receive punishment, pay the penalty.*
- διοπτεύω**, σω, *watch carefully, spy about, spy.*
- διορίζω**, οριῶ, *divide by limits; divide, distribute.*
- διότι**, conj., for δι' ὃ τι, *for what reason, wherefore.*
- διπλάσιος**, ᾱ, ον, adj. (δίσ), *twofold, twice as much, double.*
- διπλόος**, η, ον, OR διπλοῦς, ἡ, οὖν, adj. (δίσ), *twofold, double.*
- δίσ**, adv. (δύο), *twice.*
- δισμύριοι**, αι, α, num. adj., *twenty thousand.*
- δισχίλιοι**, αι, α, num. adj., *two thousand.*
- δίφρος**, ὁ (for δίφορος), *chariot board, on which two could stand; chariot seat.*
- δίχα**, adv. (δίσ), *in two; as prep. w. gen., apart from.*
- δίψα**, ἡ, *thirst.*
- διψάω**, ἦσω, ἐδίψησα, δεδίψηκα, contracting αε into η, as in πεινάω (δίψα), *thirsty, be thirsty.*
- δίψος**, οὐς, τό, *thirst.*
- διωγμός**, ὁ (διώκω), *chase, pursuit.*
- διώκω**, ξω, ἐδίωξα, δεδιώγμαι, ἐδιώχθην, *chase, pursue; hunt.*
- δοκέω**, δόξω, ἔδοξα, δέδογμαί, ἐδόχθην, *seem, appear; seem, think; be thought.*
- δοκιμάζω**, άσω (δόκιμος, tested), *put to the test, examine, prove.*
- δολώω**, ώσω (δόλος, trick), *deceive, beguile, ensnare.*
- δολώσις**, εως, ἡ (δολόω), *tricking, ensnaring, deception.*
- δοριάλωτος**, ον, adj. (άλίσκομαι), *captive of the spear, taken in war, captured.*
- δορκάς**, άδος, ἡ, *roe-deer, gazelle.*
- δόρυ**, δόρατος, τό, *spear shaft, spear, pike.*
- δορυφοριᾶ**, ἡ, *guard over something; armed bodyguard.*

δορυφόρος, *ον*, adj. (φέρω), *spear-bearing*; **δ**, *spearman, body-guard*.

δοτήρ, *ἦρος*, **δ** (δίδωμι), *giver, dispenser*.

δουλεύω, *σω* (δοῦλος), *be a slave*.

δούλη, *ή* (δοῦλος), *bondwoman, slave*.

δοῦλος, **δ**, *born bondman, slave*.

δουλῶ, *ώσω* (δοῦλος), *enslave; hold subject to one*.

δρεπανηφόρος, *ον*, adj. (φέρω), *bearing a scythe, scythed*.

δρέπανον, *τό* (δρέπω, *pluck*), *scythe, sickle, hook*.

δρόμος, **δ** (ἔδραμον), *running, run; course, place for running or walking*.

δρύπτω, *ψω*, *ἔδρυσα, ἔδρυφθην*, *tear; mid., tear one's flesh*.

δύναμαι, *ήσομαι, δεδύνημαι, ἔδυνήθην* and *ἔδυνάσθην*, *be strong or vigorous, be able, can; be powerful, have power, avail, be effective*.

δύναμις, *εως, ή*, *power, ability, force, army*.

δυνάστης, *ου* (δύναμαι), *man of power; mighty man, lord, ruler*.

δυνατός, *ή, όν*, adj. (δύναμαι), *strong, vigorous, able; powerful, strong, able, rich; able, possible*.

δύο, *δυοῖν*, num. adj., *two*; *εις δύο*, *two by two*.

δυσθετέομαι, *be greatly vexed*.

δυσκατάπρακτος, *ον*, adj. (καταπράττω), *hard to effect, difficult of execution*.

δυσκόλος, *ον*, adj., *hard to please; unpleasant, peevish, ill-tempered*.

δυσμενής, *ές*, adj. (μένος), *full of ill will, hostile*.

δυσοίκητος, *ον*, adj., *bad to dwell in, uninhabitable*.

δυσφορέω, *ήσω* (φέρω), *bear ill; be impatient, vexed or angry*.

δυσχωριά, *ή* (χώρᾱ), *difficult, rough ground, rough places*.

δώδεκα, num. adj., indecl., *twelve*.

δωδέκαρχος, **δ**, *leader of twelve men*.

δωρεά, *ή*, *gift, present*.

δωρέω, *ήσω* (δῶρον), *give; mid., present (to), bestow (upon), reward*.

δῶρον, *τό* (δίδωμι), *gift, present, reward*.

E

εάν, conj. compounded of *ει ἂν*, sometimes contracted into *ἤν* and *ἄν*, *if, if haply*, with subj. only; *whether . . . or*; *εάν μή*, *unless*.

εαρ, *εαρος, τό*, *spring*.

εαρινός, *ή, όν*, adj. (εαρ), *of spring-time*.

εαυτοῦ, *ἡς, οῦ*, contr. *αὐτοῦ, ἡς, οῦ*, reflex. pron., *of himself, herself, itself, etc.*; *ἐν εαυτῷ ἔχειν*, *have in one's mind, think*.

εἶω, *εἶσω, εἶᾱσα, εἶᾱκα, εἶᾱμαι, εἶδθην*, *allow, permit; leave untouched; let alone*.

εβδομος, *η, ον*, adj. (ἐπτά), *seventh; τό*, *for the seventh time*.

εγγίγνομαι [see γίγνομαι], *be born in; happen, come, arise*.

εγγράφω [see γράφω], *mark in; write in (a letter)*.

εγγύς, adv., *hard by, near; τὸ ἐγγύς*, *the nearest part; nearly, almost*.

ἐγκαλέω [see καλέω], *call in; bring a charge or complaint against, accuse, w. dat. and acc.*

ἐγκαλύπτω, ψω, *veil in a thing; mid., cover, veil one's face.*

ἐγκέλευστος, ον, adj., *urged on; bid-den, commanded.*

ἐγκλημα, ατος, τό (ἐγκαλέω), *accusa-tion, complaint, charge.*

ἐγκλίνω, κλινῶ, κέκλιμαι, *bend in; give way, flee.*

ἐγκράτεια, ἡ, *mastery over anything, control; self-control, abstinence.*

ἐγκρατής, ἐς, adj. (κράτος), *in pos-session of power; in control, hav-ing the mastery of anything, w. gen.*

ἐγκωμιάζω, δσω and δσομαι, ἐγκεκωμιάκα (ἐγκώμιον, *song in honor of a victor*), *praise, commend, extol.*

ἐγρηγορός, υῖα, ός, partic. of ἐγρήγορα, 2 pf. of ἐγείρω, *awaken, awake.*

ἐγχειρέω, ήσω (χείρ), *put one's hand to; attack, engage, w. dat.*

ἐγχέω, χεῶ, έχεα, κέχυμαι, *pour in wine; fill by pouring in.*

ἐγχωρέω, ήσω, *give room for doing a thing; impers., be possible or con-venient.*

ἐγώ, ἐμοῦ, etc., pron. of first person, *I; strengthened ἐγωγε, I for my part, I at least.*

ἔδαφος, ουσ, τό, *bottom, bed, channel.*

ἔδρα, ἡ (ἔδος, *sitting place*), *seat; chief seat, place of honor.*

ἐθέλω, θέλῃσω, ήθέλησα, ήθέληκα, *wish, will, be willing, care; partic. as pred., willingly.*

ἐθίζω, ἐθιῶ, ἐθισα, ἐθικα, ἐθισμαι, ἐθίσθην (ἔθος), *accustom, use; pass., be or become accustomed or used to do.*

ἔθνος, ουσ, τό (ἔθω), *number accus-tomed to live together; tribe, na-tion.*

ἔθος, ουσ, τό (ἔθω), *custom, habit.*

ἔθω, pres. only as partic.; otherwise, pf. εἴωθα used as pres., εἰώθειν as impf., *be wont or accustomed, partic., customary, usual.*

εἰ, conditional conj., with indic. and opt., *if; εἰ μή, unless; in indir. questions, if, whether; correl. w. εἴτε, whether . . . or; εἴγε or εἴ γε, intensive, if indeed.*

εἰδέναι, εἰδώς, see οἶδα.

εἶδος, ουσ, τό, *that seen; appearance, form, person.*

εἶεν, opt. pres. of εἰμί.

εἶθ', by elision for εἴτε.

εἰκάζω, δσω, ήκασα, ήκασμαι, ήκάσθη, *make like to; pass., be made like, resemble; form a conjecture, guess, judge.*

εἰκός, ότος, τό, neut. partic. of εἰκοα, *like the truth; likely, natural, reasonable; just, right, proper; usual, customary.*

εἴκοσι, num. adj., indecl., *twenty.*

εἰκότως, adv. (εἰκώς, partic. of εἰκοα), *in all likelihood; naturally, rea-sonably; rightly, properly, de-servedly.*

εἰκω, ξω, εἴξα, *yield, give way, submit.*

εἰληφα, see λαμβάνω.

εἰμί, ἔσομαι, impf. ήν, *be, exist; live, be alive; happen, come to pass; be permitted or possible (ἔστι); be employed or engaged in some-thing; ἔστιν ὅς (εἰσιν οἱ), some one, some; ἔστιν ὅτε, sometimes; τὸ ὄν, real state of things, fact, truth; τῷ ὄντι, in reality, in fact;*

- surely, without any doubt; τὰ δὲ, belongings, property.
- εἶμι, go, used as fut. of ἔρχομαι; go, proceed, come; go forth to attack, rush.
- εἴπερ, εἰ περ, strengthened for εἰ, if indeed, if really, implying doubt.
- εἶπον, 2 aor. (no pres., φημί, ἀγορεύω, λέγω, etc., being used), ἐρῶ, 1 aor. εἶπα, εἶρηκα, εἶρημαι, ἐρρήθην, speak, say; tell, recount; demand, stipulate; tell, order, command.
- εἶρηκα, εἶρημαι, see εἶπον.
- εἰρήνη, ἡ, peace, time of peace.
- εἰς, prep. w. ACC., into, to, towards; against; according to; for; in regard to, as to; in; in expressions of time, at, about, in; with numerals, about; εἰς καιρόν, in the nick of time, seasonably; εἰς δύναμιν, as far as in one lies; distributively, εἰς ἓνα, δύο, τέτταρας, etc., one by one, by twos, etc.; εἰς αὐθις, hereafter, again.
- εἰς, μιᾶ, ἓν, gen. ἐνός, μιᾶς, ἐνός, num. adj., one; εἰς ἓνα, one by one, singly; ἐπὶ ἓν ἕκαστον, one after another; καθ' ἓν ἕκαστον, each separately; ἐφ' ἐνός, in single file.
- εἰσάγω [see ἄγω], lead in, introduce.
- εἰσεῖμι (εἶμι), go into, enter, invade.
- εἰσέρχομαι [see ἔρχομαι], go in or into, enter.
- εἰσκαλέω [see καλέω], call in, summon within.
- εἰσκομίζω [see κομίζω], carry into, bring in.
- εἰσόδος, ἡ, way in; approach, entrance, door
- εἰσπίπτω [see πίπτω], fall into; rush or burst into.
- εἰσπορεύομαι [see πορεύομαι], go into, enter.
- εἰσφέρω [see φέρω], bear or carry into; bring in, contribute; confer.
- εἰσφρέω, ἥσω and ἥσομαι, let in, admit.
- εἴσω, adv., inside, within.
- εἴτα, adv., then, next.
- εἴτε (εἰ, τε), generally doubled, whether . . . or.
- εἴωθα, see ἔθω.
- ἐκ or (before a vowel) ἐξ, prep. w. GEN., from, out of; even from; after; ἐκ τούτου or τούτων, in consequence of this, after that, thereupon; of time, in, by; by, according to; ἐξ ἀρχῆς, as at first.
- ἕκαστος, η, ον, adj., each, every, severally, the several; τὰ, everything.
- ἑκατέρakis, adv. (ἐκάτερος), twice, at each time.
- ἐκάτερος, ᾱ, ον, adj., each of two, either; in plur., both.
- ἐκατέρωθεν, adv., on each hand, on either side.
- ἐκατόν, num. adj., indecl., a hundred.
- ἐκβαίνω [see βαίνω], go out; leave.
- ἐκβάλλω [see βάλλω], throw out; turn out, depose.
- Ἑκβάτανα, ων, Ecbatana, chief city of Media.
- ἐκβοητέω, ἥσω, march out to aid; make a sally, rush out.
- ἐκγελᾶω, ἄσομαι, laugh out, laugh loudly.
- ἐκδημος, ον, adj., from home; abroad.

ἐκδίδωμι [see δίδωμι], *give up, surrender; dispose of (in marriage).*

ἐκδύω, σω, ἐδύσα, *take off, strip off.*

ἐκεῖ, adv., *there, in that place; of time, then.*

ἐκεῖνος, η, ον, demons. pron. (ἐκεῖ), *the person there, that person or thing, he, she, etc.*

ἐκεῖσε, adv., *thither, to that place.*

ἐκθέω, θεύσομαι, *run out, rush out.*

ἐκκαίδεκα, num. adj., indecl., *sixteen.*

ἐκκόπτω [see κόπτω], *cut out; beat off, repel.*

ἐκκρίνω, ἰνῶ, *choose or pick out (for disgrace), expel.*

ἐκλάμπω, ψω, *shine or beam forth.*

ἐκλέγω [see λέγω], *pick out; mid., choose, select.*

ἐκλείπω [see λείπω], *leave out; forsake, abandon; leave, depart from.*

ἐκμετρέω, ἥσω, *measure out; mid., measure for oneself, take measure of.*

ἐκπέμπω, ψω, *send out or forth from a place (to the field or as messenger).*

ἐκπεπταμένως, adv. (ἐκπετάννυμι, *spread out*), *extravagantly.*

ἐκπηδάω, ἥσομαι, *leap out, start up.*

ἐκπίνω [see πίνω], *drink out or off, quaff.*

ἐκπίπτω [see πίπτω], *fall out or off, be thrown out.*

ἐκπλεωσ, ων, adj., *quite full; in abundance, in large quantities.*

ἐκπληρώω, ὥσω, *fill quite up; make up, complete, supply.*

ἐκπλήττω [see πλήττω], *strike out of; amaze, astonish, overwhelm; overwhelm, overcome with fear;*

pass., be agitated or impatient; be struck (with) or moved (by).

ἐκποδών, adv. (ἐκ ποδῶν), *away from the feet; out of the way, far from one's sight; εἶναι, be away, escape; ποιεῖσθαι, remove, take away.*

ἐκπονέω, ἥσω, *work out, finish off, perform carefully; acquire by labor; exercise, harden; discharge, fulfill; dress, prepare.*

ἐκπορίζω, ἰῶ, *invent; provide, supply, furnish.*

ἐκπωμα, ατος, τό (ἐκπίνω), *drinking cup, beaker.*

ἐκστρατοπεδεύομαι, σομαι, εστρατοπεδεύμαι, *encamp outside.*

ἐκτείνω, τενῶ, τέτακα, τέταμαι, *stretch out, extend; draw; pf. partic., extended, in a line; put to full speed.*

ἐκτραχηλίζω, ἰῶ, *throw one's rider over one's head.*

ἐκφαίνω [see φαίνω], *show forth; mid., appear, report; declare oneself.*

ἐκφέρω [see φέρω], *carry out of; bring forward, produce; spread abroad.*

ἐκφρων, ον, adj. (φρήν, *mind*), *out of one's mind; frenzied, madened.*

ἐκών, οὔσα, ὄν, adj., *willing, of one's own accord; often best rendered as an adverb, willingly, purposely.*

ἐλασις, εως, ἡ (ἐλαύνω), *driving away, march; procession.*

ἐλαύνω, ἐλῶ (ἐλάσω), ἤλασα, ἐλήλακα, ἐλήλαμαι, ἡλάσθην, *drive, drive on; ride, march, charge, ride to the attack; march or ride in procession.*

ἔλαφος, ὁ, ἡ, *deer*.

ἐλάχιστος, ἡ, ον, *adj.*, *superl. of ἐλάττων, smaller; very small; plur. with ὅτι, as few as possible.*

ἐλέγχω, γξω, ἡλεγξα, ἐλήλεγμαι, ἡλέγχην, *cross-examine; convict.*

ἐλευθερία, ἡ (ἐλεύθερος), *liberty, freedom.*

ἐλευθέριος, (ᾱ), ον, *adj.* (ἐλεύθερος), *acting like a free man; generous, liberal; free, honorable, noble.*

ἐλεύθερος, (ᾱ), ον, *adj.*, *free, independent.*

ἐλιγμός, ὁ (ἐλίσσω, *turn round*), *winding.*

ἔλκω, ξω, εἴλκυσα, εἴλκυκα, εἴλκυσμαι, εἰλκύσθην, *draw; draw away, allure.*

ἐλλείπω [see λείπω], *leave behind; be wanting, lacking, or deficient; fall short, fail.*

Ἑλλην, ηνος, ὁ, *Greek.*

Ἑλληνικός, ἡ, ὄν, *adj.* (Ἑλλην), *Hellenic, Greek.*

ἐλπίζω, ἡλπισα, ἡλπίσθην (ἐλπω, *make to hope*), *hope for, look for, expect.*

ἐλπίς, ἰδος, ἡ (ἐλπω, *make to hope*), *hope, expectation.*

ἐμαυτοῦ, ἧς, *reflex. pron. of first person, only gen., dat., and acc. sing., of me, of myself.*

ἐμβαίνω [see βαίνω], *go in; engage in, enter upon.*

ἐμβάλλω [see βάλλω], *throw in or upon; cause, inspire, w. dat.; bring forward or propose for discussion, introduce; burst or rush (into); w. eis, invade; charge, attack; break through.*

ἐμβαμμα, ατος, τό (ἐμβάπτω), *sauce.*

ἐμβάπτω, ψω, *dip in; τὸ ἐμβάπτεσθαι = ξμβαμμα.*

ἐμβλέπω, ψω, *look in the face, look at.*

ἐμβολή, ἡ (ἐμβάλλω), *breaking in; attack, assault, charge.*

ἔμμονος, ον, *adj.* (ἐμμένω, *remain in*), *abiding by; permanent, lasting, firmly established.*

ἐμός, ἡ, ὄν, *poss. adj.* (ἐγώ, ἐμοῦ), *my, mine; τὰ ἐμά, my affairs.*

ἐμπειρος, ον, *adj.* (πεῖρα), *experienced in, acquainted with.*

ἐμπιμπλημι, πλήσω, ἐπλησα, πέπληκα, ἐπλήσθην, *fill quite full; pass., be satisfied, have enough.*

ἐμπίπτω [see πίπτω], *fall in; fall in with, chance upon, w. dat. or eis; fall upon, charge, w. eis.*

ἐμποδίζω, ᾧ, etc. (πούς), *put the feet in bonds; hinder, impede.*

ἐμποδών, *adv. formed like ἐκποδών (πούς), at the feet; in one's way, a hindrance; γίνεσθαι, w. gen., be an obstacle to, be in the way of.*

ἐμπούειω, ἡσω, *make in; bring to, inspire in, cause, give.*

ἐμπροσθεν, *adv. of place, before, in front; ἐκ τοῦ ἐμπροσθεν, in front, opposite; οἱ, those in front or preceding; of time, previously, before, beforehand.*

ἐμφαγεῖν, *infin. of 2 aor. ἐνέφαγον, used with ἐνεσθίω, eat hastily.*

ἐμφαίνω [see φαίνω], *let a thing be seen; mid., appear, be seen.*

ἐμφανής, ἐς, *adj.*, *showing in itself; visible, manifest.*

ἐμφανίζω, ᾧ (ἐμφανής), *make manifest, put in evidence.*

ἐν, *prep. w. DAT., in, on; on ac-*

count of; in the presence of, with, among; at, near; in accordance with, under; within, in, during; ἐν ᾧ (sc. χρόνῳ), while; ἐν τούτῳ, meanwhile, thereupon, then.

ἐναγχος, adv. (ἄγχι, near), just now, lately, recently.

ἐναντίος, ᾧ, ον, adj., opposite, over against; toward, to meet; οἱ, the foe, adversaries; τὰ (τὰναντία), the opposite, contrary, reverse; ἐξ ἐναντίας, in front; τοῦναντίον τούτου, on the contrary.

ἐνδεέστερος, ᾧ, ον, adj., comp. of ἐνδεής, lacking; inferior.

ἐνδεia, ἡ (ἐνδεής), want, need.

ἐνδείκνυμι [see δείκνυμι], mark out; mid., declare, show; testify, exhibit, show, prove.

ἐνδέω, δεήσω, be in want of a thing; be wanting or lacking; impers., there is need or lack; mid., be without, lack, need, want, w. gen.

ἐνδηλος, ος, adj., manifest, visible; εἶναι, give evidence, show.

ἐνδίδωμαι [see δίδωμι], give in; give into one's hands, give.

ἐνδοθεν, adv. (ἐνδον), from within; from home; οἱ, those within.

ἐνδον, adv. (ἐν), in, within, inside; within doors, at home.

ἐνδύω, δύσω, ἐδύσα, 2 aor. ἐδύν, go into; put on oneself; causal, put on another; mid., put on, dress oneself in.

ἐνέδρᾱ, ἡ, sitting in; ambush, place of an ambush.

ἐνεδρεύω, σω, ἐνήδρευσα, lie in wait for; make an ambush.

ἐνεiμι (εἰμί), be in a thing or place.

ἐνεκα (ἐνεκεν), prep. w. gen., usually

after its case, on account of, for the sake of, because of.

ἐνεργός, ον, adj. (ἐργον), at work; cultivated, worked.

ἐνέφαγον, 2 aor., ἐνεσθίω used as pres., eat hastily.

ἐνθα, adv. (ἐν), rel. of place, where, whither; of time, demons. w. δὲ, then, thereupon; accordingly.

ἐνθάδε, adv., hither, here; in this matter, herein; immediately.

ἐνθεν, adv. (ἐν), whence; ἐνθεν καὶ ἐνθεν, on both or all sides.

ἐνθένδε, adv., hence; here.

ἐνθενπερ, adv. (ἐνθεν περ), just whence, where.

ἐνθουσιᾶω (ἐνθεος, full of the god), be inspired; be seized with enthusiasm, be beside oneself.

ἐνθυμέομαι, ἡσομαι, τεθύμηναι, εθυμήθην, lay to heart; consider, reflect, ponder.

ἐνιαυτός, ὁ, year.

ἐνίημι [see ἵημι], send upon; make an attack, rush.

ἐνιοι, αι, α, adj. (= ἔστιν οἱ), some.

ἐνίστε, adv. (for ἐνι ὅτε = ἔστιν ὅτε), sometimes.

ἐννοέω, ἡσω, etc., have in one's thoughts; consider, reflect; be conscious, know, notice, see; be at a loss, be in doubt; mid., consider, reflect.

ἐννοia, ἡ, thought in the mind; reflection, notion, idea.

ἐννομος, ον, adj., within the law; legal.

ἐνοικος, ον, adj., indwelling; ὁ, inhabitant.

ἐνοράω [see ὁράω], look at, gaze upon; see, know.

- ἐνοχλέω, ἤσω, ἠνώχλησα, ἠνώχληκα, trouble, give disturbance; pass., suffer annoyance.
- ἐνημαίνομαι, ἀνοῦμαι, intimate, signify.
- ἐνταῦθα, adv. (ἐνθα), of place, here, there, in that place; hither, thither; of time, at that time, then.
- ἐντείνω [see τείνω], stretch tight; mid., bend one's bow.
- ἐντέλλω, usu. mid., τελοῦμαι, ἐπειλάμην, enjoin, command.
- ἐντεῦθεν, adv. (ἐνθεν), from here, hence, thence.
- ἐντίμος, ον, adj., in honor, honored; οἱ, the nobles, men of rank.
- ἐντολή, ἡ (ἐντέλλω), injunction, order, command.
- ἐντός, adv. (ἐν), within, inside; as prep. w. gen., within.
- ἐντριψίς, εως, ἡ (ἐντρίβω, rub in), rubbing in.
- ἐντυχάνω [see τυγχάνω], happen on, meet, find, get.
- Ἐνυάλιος, ὁ, Enyalios, an epithet of Ares.
- ἐνυδρος, ον, adj. (ὑδωρ), with water in it, provided with water.
- ἐξ, see ἐκ.
- ἐξ, num. adj., indecl., six.
- ἐξαγγέλλω [see ἀγγέλλω], send out tidings, report; take orders.
- ἐξάγω [see ἄγω], lead out, take out; lead forth in procession; lead off, set out.
- ἐξαιμάττω, ξω, make quite bloody.
- ἐξαιρέω [see αἰρέω], take out; take apart, select, choose; mid., choose; set apart for the gods, consecrate, devote.
- ἐξάιρω, ἀρῶ, lift up off the earth, raise into the air.
- ἐξακέομαι, ἐσομαι, heal completely; make up for, satisfy.
- ἐξακισμῆριοι, αἱ, α, num. adj., sixty thousand.
- ἐξάλλομαι, αλοῦμαι, leap out of the ranks; of wheels, jolt, or perhaps start from the axle.
- ἐξανίστημι [see ἵστημι], raise up out; start, rouse; mid., get up again, rise; leave one's position; start forward, move to the attack.
- ἐξαπατάω, ἤσω, etc., deceive or beguile thoroughly.
- ἐξάρχω [see ἄρχω], begin with; be the first in, take the lead.
- ἐξεγείρω, ἐρῶ, ἐγρήγορα, ηγρόμην, awaken, arouse from slumber.
- ἐξείμι (εἶμι), go forth, go away, leave.
- ἐξέλαισις, εως, ἡ (ἐξελαύνω), driving or marching out, procession.
- ἐξελαύνω [see ἐλαύνω], drive out from; disperse; intrans., drive or ride out, march in procession.
- ἐξεργάζομαι [see ἐργάζομαι], work out; bring about, accomplish, effect, do; work out, bring.
- ἐξέρχομαι [see ἔρχομαι], go or come out of, leave; go out, take the field; pass from one condition or class into another, enter.
- ἔξιςτι, ἐσται, impf. ἦν, impers., it is allowed, it is in one's power or possible.
- ἐξετάζω, ἀσω, ἤτασα, ἤτακα, ἤτασμαι, ητάσθην, examine; inspect, review, muster.
- ἐξέτασις, εως, ἡ (ἐξετάζω), examination; review, inspection.

ἔξευρίσκω [see εὐρίσκω], *find out; invent, contrive, devise.*

ἐξηγέομαι, ἡσομαι, *lead out; conduct, manage.*

ἑξήκοντα, num. adj., indecl. (ἑξ), *sixty.*

ἐξήνεγκε, see ἐκφέρω.

ἐξικνέομαι, ἴσομαι, ἰκόμεν, *reach, arrive at an object; reach.*

ἐξιλάσκομαι, ἄσομαι, *propitiate, appease.*

ἐξίστημι [see ἵσστημι], *put out of place; mid., depart, go away, make off.*

ἐξοδος, ἡ, *going out; departure for war, expedition.*

ἐξόν, see ἐξίστι.

ἐξόπισθεν, adv., *behind, in the rear.*

ἐξοπλίζω, σω, *arm completely; accouter; mid., arm oneself, put on one's armor.*

ἐξορμάω, ἡσω, *send forth; mid., set out, start.*

ἐξω, adv. (ἑξ), *outside, without; w. gen., outside, beyond; βελών, out of range; τῆς αὐτῶν (χώρας), abroad; after, past; free from, apart or removed from.*

ἐξωθεν, adv. (ἑξω), *from without; from a distance.*

ἐοικα, pf. w. pres. force, *be like, resemble; partic., like; seem.*

ἑορτή, ἡ, *feast, festival.*

ἐπαγγέλλω [see ἀγγέλλω], *send word to; give orders, command, require; tell, state.*

ἐπάγω [see ἄγω], *drive or lead to; mid., take, receive.*

ἐπαινέω, ἔσω, or ἔσομαι, ἤνεσα, ἤνεκα, ἤνημαι, ἡνέθην, *approve, commend, praise.*

ἐπαίρω [see αἶρω], *lift up; elate; rouse, excite, induce, encourage.*

ἐπαλαλάζω, ξω, *raise the war cry.*

ἐπανάγω [see ἄγω], *lead up to; intrans., lead back, withdraw, retreat.*

ἐπαναθεάομαι, *gaze at, contemplate again.*

ἐπαναχωρέω, ἡσω, *go back, retreat, return.*

ἐπάνειμι (εἰμι), *go back, return.*

ἐπανέρχομαι [see ἐρχομαι], *go back again, return.*

ἐπάρχω [see ἄρχω], *rule in addition; add to one's kingdom; rule, command.*

ἐπαφήμι [see ἵημι], *discharge at.*

ἐπεγγελάω, ἄσομαι, *laugh at, exult over, deride; w. dat.*

ἐπεί, conj., *after that; after (postquam), when (cum), since, of time or cause; strengthened, ἐπεὶ περ; τάχιστα, as soon as (cum primum). See also ἐπὴν.*

ἐπείγω, ξομαι, ἡπειξα, ἡπειγμαι, ἡπέλθην, *press down; mid., press forward, make haste.*

ἐπειδάν, conj., *for ἐπειδὴ ἂν, w. subj., when, whenever; τάχιστα (cum primum), as soon as.*

ἐπειδὴ, conj., *stronger form of ἐπεί (ἐπεὶ δὴ), when, whenever, after, since.*

ἔπειμι (εἰμι), *come after; come upon; follow, come after, as partic., following, subsequent; partic., to come, future.*

ἐπείσπηδάω, ἡσομαι, *leap in upon.*

ἐπείσπῃπτω [see πῃπτω], *fall in upon; rush or burst in upon, w. dat.*

- ἔπειτα**, adv. (ἐπί, εἶτα), *then, next, besides*; **καῖπειτα**, by crasis with καί.
- ἐπεξείμι** (εἶμι), used as fut. to ἐπεξέρχομαι, *rush out to attack*.
- ἐπερωτάω**, ἥσω, *inquire of; ask again, question*.
- ἐπεύχομαι**, ξομαι, *add prayers or vows; pray besides, pray*.
- ἐπέχω** [see ἔχω], *hold upon; stop, pause, wait* (or with δακρύων, *hold in, check, repress*).
- ἐπὶν**, conj., for ἐπεὶ ἂν, *when, whenever*, w. subjunctive.
- ἐπηρόμην**, 2 aor., ἐρήσομαι, possibly from pres. ἔρομαι, but used as from ἐρωτάω, *ask, question besides or again*.
- ἐπί**, prep. w. gen., dat., and acc., *on, upon*; w. GEN., *on, upon; into, to, towards; in the time of; under the command of, under*; ἐφ' ἑνός, *one by one, in single file*; with a depth of; w. DAT., *in, upon, on*; by the aid of; with, near, by, at; with, together with; in addition to, besides; with reference to, for; after, behind; in one's power; over, in charge of; on account of, for; on (the terms); w. ACC., *upon, up to, to, against; at, near; for, through; of extent, for, over; over (to place); for, to*; ἐπὶ πόδα, *on the foot, facing the enemy*; ἐπ' ἀσπίδα, *on the shield, to the left*.
- ἐπιβαίνω** [see βαίνω], *walk upon; set foot on, tread on*, w. gen.
- ἐπιβοήθεια**, ἥ, *coming to aid; aid, succor*.
- ἐπιβουλεύω**, σω, etc., *plan or contrive against, form designs or plot against*, w. dat.; *plan secretly, consider, scheme*.
- ἐπιβουλή**, ἥ, *plan against another; plot, design*.
- ἐπίβουλος**, ον, adj. (βουλή), *plotting against; tricky, treacherous*.
- ἐπιγαμία**, ἥ, *intermarriage; right of intermarriage*.
- ἐπιγαυρόομαι**, *exult in anything; be proud*, w. dat.
- ἐπιγελάω**, ἄσομαι, *laugh to or with anybody; laugh approvingly, laugh*.
- ἐπιγίγνομαι** [see γίγνομαι], *be upon; come on, rise up*.
- ἐπιγιγνώσκω** [see γιγνώσκω], *look upon, see, perceive, notice*.
- ἐπιδεής**, ἐς, adj. (ἐπιδέω), *wanting, lacking*.
- ἐπιδειγμα**, ατος, τό (ἐπιδεικνύμι), *specimen, pattern*, w. ἐπιδεικνύμι, *lesson*.
- ἐπιδεικνύμι** [see δεικνύμι], *point out, show, display; set forth, declare, tell*; mid. *distinguish oneself*.
- ἐπιδέω**, ἥσω, *bind on; bind up*.
- ἐπιδιδάσκω**, ξω, *teach in addition or besides*.
- ἐπιδίδωμι** [see δίδωμι], *give in addition or besides; give a share, give up, increase, grow*.
- ἐπιέννυμι**, εσσα, εἰμαι, *put on besides*; pass. γῆν, *be put under ground, be buried*.
- ἐπιζητέω**, ἥσω, *seek after, desire, require*.
- ἐπιθυμέω**, ἥσω (θυμός), *set one's heart upon an object; desire, wish*, w. gen. or infin.

ἐπιθυμία, ἡ (ἐπιθυμέω), *desire, longing.*

ἐπικαίριος, ον, adj. (καιρός, *fit time*), *in fit time or place; excellent, noble; oi, leaders, officers, important men.*

ἐπικαλέω [see καλέω], *call upon, invoke.*

ἐπικαμπή, ἡ (ἐπικάμπω), *bend; bending, flank movement, circuit.*

ἐπικάμπω, ψω, *bend into an angle; move forward, wheel.*

ἐπικαταμένω [see μένω], *wait longer, stay on the ground (after hunting).*

ἐπικίμαι, κείσομαι, *lie upon; rush against, fall upon, attack.*

ἐπικουρέω, ἦσω (ἐπικούρος), *act as an ally; help, bear aid.*

ἐπικουρίᾳ, ἡ (ἐπικουρέω), *aid, assistance, reinforcements.*

ἐπικούρος, ό, *helping; aid, ally, support.*

ἐπικράτεια, ἡ (ἐπικρατής, *master of a thing*), *mastery, power, rule.*

ἐπικρατέω, ἦσω, *rule over; ό ἐπικρατῶν, victor, conqueror.*

ἐπικύπτω, ψω, *bend or stoop over.*

ἐπιλαμβάνω [see λαμβάνω], *lay hold of; overtake, catch.*

ἐπιλανθάνομαι, λήσομαι, ελαθόμην, λέλησμαι, *forget, disregard, neglect.*

ἐπιλέγω [see λέγω], *say in addition.*

ἐπιλείπω [see λείπω], *leave behind; fail, be wanting.*

ἐπιμαρτύρομαι, υρούμαι, *call to witness, appeal to.*

ἐπιμέλεια, ἡ (ἐπιμελής, *careful*), *care, attention, regard; diligence, carefulness.*

ἐπιμελητέον, verbal of ἐπιμέλομαι, *one must take care.*

ἐπιμελητής, οὔ (ἐπιμέλομαι), *one who has charge of a thing; governor, superintendent.*

ἐπιμέλομαι and ἐπιμελέομαι, ἦσομαι, μεμέλημαι, εμελήθην, *take care of, look out for, attend to, w. gen.; be in charge, command.*

ἐπιμένω [see μένω], *stay on, remain (on horseback).*

ἐπιμνηνέσκομαι, μνήσομαι (μνησθήσομαι), μέμνημαι, εμνήσθην, *bethink oneself of; relate, mention.*

ἐπινεύω, σω, *nod to; give the signal, make a sign.*

ἐπινόεω, ἦσω, *think on; have in one's mind, intend.*

ἐπίνοια, ἡ, *thought; inventiveness, invention, idea, ingenuity.*

ἐπιούσα, see ἔπειμι.

ἐπιπαρασκευάζομαι, *provide oneself with besides.*

ἐπιπέμπω [see πέμπω], *send in addition.*

ἐπιπέτομαι, πτήσομαι, ἐπτάμην and ἐπτόμην, *fly to or towards.*

ἐπιπίπτω [see πίπτω], *fall upon, attack, assail.*

ἐπίπονός, ον, adj., *painful, toilsome, laborious, difficult.*

ἐπίσημος, ον, adj. (σήμα), *having a mark on it; stamped, coined.*

ἐπισκέπτομαι, pres., *furnishing its tenses to ἐπισκοπέω, σκέψομαι, εσκεψάμην, έσκεμμαι, consider, see, examine.*

ἐπισκώπτω, ψω, *laugh at, quiz, make fun.*

ἐπισπάω, δσω, *draw after; mid., draw on, persuade, cause.*

ἐπισπερχός, adv. (ἐπισπερχής, *hasty*), *hastily, hurriedly.*

ἐπίσταμαι, στήσομαι, ἡπιστήθην, know, understand, know how.

ἐπισταμένως, adv. (ἐπίσταμαι), with understanding, skillfully.

ἐπιστάτω, ἦσω (ἐπιστάτης), be in charge of, have care of; take care, see to it.

ἐπιστάτης, ου (ἐπίσταμαι), one who stands over; officer, commander, governor, overseer; one who stands behind.

ἐπιστέλλω, στελῶ, ἐστείλα, ἐσταλκα, ἐσταλμαι, ἐστάλην, send to; write in a letter, request by letter; enjoin, bid, command, by message; give orders, charge.

ἐπιστήμων, ον, gen. ονος, adj. (ἐπίσταμαι), knowing; acquainted with, skillful in, w. gen.

ἐπιστολή, ἡ (ἐπιστέλλω), message; missive, letter.

ἐπιστρατεύομαι, σομαι, take the field, wage war against somebody, w. dat.

ἐπιστρέφω [see στρέφω], turn back; 2 aor. pass., turn round, turn about.

ἐπισχών, see ἐπέχω.

ἐπιτακτήρ, ἦρος, ὁ (ἐπιτάττω), commander, taskmaster, overseer.

ἐπιτάττω [see τάττω], set over; enjoin, prescribe, order.

ἐπιτελέω, ἔσω, complete, finish, accomplish.

ἐπιτήδειος, ᾧ, ον, adj. (ἐπιτηδές, for a special purpose), made for a purpose; fit, suitable, adapted; convenient, useful, serviceable; τὰ, necessities of life, provisions, supplies.

ἐπιτίθημι [see τίθημι], set, place or

lay on, have placed on; mid., attack, assail, strike, cause, inspire.

ἐπιτρέπω [see τρέπω], turn to; turn over to, intrust to, w. dat.; allow, permit.

ἐπιτυγχάνω [see τυγχάνω], happen upon, fall in with, find, meet.

ἐπιφαίνω [see φαίνω], show forth; 2 aor. pass., present oneself, appear.

ἐπιφέρω [see φέρω], bear against; mid., bear down upon, rush against.

ἐπίχαρις, χαρι, adj., pleasing, agreeable, charming.

ἐπιχειρέω, ἦσω (χείρ), put one's hands to a thing; undertake, attempt; w. dat., make an attempt on, attempt something against, attack.

ἐπιχώριος, (ᾧ), ον, adj. (χώρᾱ), of one's country or countrymen; τὰ, institutions of one's country.

ἐποικέω, ἦσω (ἐποικος, settler), go as a colonist; settle in a place, dwell.

ἔπομαι, ἔψομαι, ἐσπόμην, follow; obey.

ἐπὸ μῦνυμι and ομνῶ [see ὁμνῦμι], swear upon a thing, take oath.

ἐποχος, ον, adj. (ἐχω), mounted; having a good seat, able to ride.

ἐπτά, num. adj., indecl., seven.

ἐπτακαίδεκα, num. adj., indecl., seventeen.

ἐρᾶνος, ὁ, meal to which each contributes his share, picnic; association.

ἐράω, only pres., and impf. ἤρων, love, like, be in love; desire, be eager for.

ἐργάζομαι, ἀσσομαι, ἐργασάμην, εἰργασμαι, *work, labor; work, till, cultivate.*

ἐργάτης, ου, *workman; husbandman, farmer; as adj., hard-working, diligent.*

ἔργον, τό, *work, labor; act, action, deed; fact; practice, exercise; duty, task; business, undertaking; ἐστί, there is need (opus est).*

ἐρευνάω, ἥσω, *seek or search for, track.*

ἔρημος, (η), ου, *adj., desolate, lonely, alone, deserted; destitute of, wanting, w. gen.; free from; stripped of defenders, unprotected.*

ἔρις, ἰδος, ἡ, *strife, contention.*

ἔρομαι, ἥσομαι, ἠρόμην, *ask, inquire.*

ἐρρήθην, *see εἶπον.*

ἔρρω, ἐρρήσω, ἥρρησα, ἥρρηκα, *go slowly, limp, come to harm, so be clean gone, be lost or utterly ruined.*

ἔρρωμένος, η, ου, *adj. (pf. partic. of ῥώννυμι, be strong), in good health, stout, vigorous, brave.*

ἔρρωμένως, *adv. (ἔρρωμένος), stoutly, vigorously, bravely.*

ἔρρωσο, *pf. pass. imper. of ῥώννυμι, be strong; farewell.*

ἐρυθραῖνομαι, *become red, blush.*

Ἐρυθρά, ἡ, *the Red Sea (sc. θάλαττα).*

ἔρυμα, ατος, τό (ἐρύομαι, defend), *fence; fortification, intrenchment; defense, protection.*

ἐρυμνός, ή, όν, *adj. (ἐρύομαι, defend), fenced; strong, secure; τά, fortifications.*

ἐρυμνότης, ητος, ἡ, *strength, security.*

ἔρχομαι, ἦλθον, ἐλήλυθα, *go, come, proceed, march.*

ἐρῶ, *see εἶπον.*

ἐρωτάω, ἥσω (ἔρομαι), *ask, interrogate, question.*

ἐρώτης, εως, ἡ (ἐρωτάω), *asking, question.*

ἑσθής, ητος, ἡ, *clothes, dress, apparel.*

ἑσθίω, ἔδομαι, ἐδήδοκα, ἐδήδεσμαι, ἡδέσθην, ἔφαγον *used as aor., devour, eat.*

ἑσπέρᾱ, ἡ, *evening, eventide; (sc. χώρᾱ), the west.*

ἕστε, *conj., up to the time that, until.*

ἑστήκειν, *see ἵστημι.*

Ἑστιά, ἡ, *Vester, daughter of Kronos and Rhea, guardian of the hearth.*

ἑστιάω, ἄσω, εἰστιάσα, εἰστιάκα (ἑστιά, hearth), *receive at one's home; entertain, feast; mid., dine, feast.*

ἑσχάρᾱ, ἡ, *hearth, fireplace; altar.*

ἕσχατος, η, ου, *adj. (ἐκ), outermost; of punishment, extreme, most severe, worst.*

ἑταῖρος, ό (ἕτης, clansman), *companion, fellow, friend.*

ἕτερος, ᾱ, ου, *adj., one of two, the other, a second; τῇ ἐτέρῃ, on the next day; ἕτερος . . . ἕτερος, one . . . another; another, other, different.*

ἔτι, *adv., yet, as yet, still; besides, furthermore; partly; longer, more.*

ἑτοιμάζω, ἄσω, etc. (ἑτοιμος), *make ready; mid., provide for oneself, lay up.*

ἑτοιμος, (η), ου, *adj., prepared, ready, at hand.*

ἔτος, ους, τό, *year.*

εὖ, *adv., well.*

εὐδαιμονέω, ἦσω (εὐδαίμων), *be prosperous, well-off, happy.*

εὐδαιμονιά, ἡ (εὐδαίμων), *prosperity, good fortune, happiness.*

εὐδαιμόνως, adv. (εὐδαίμων), *happily; superl. εὐδαιμονέστατα.*

εὐδαίμων, ον, gen. ονος, adj. (εὖ, δαίμων), *blessed with a good genius; happy, fortunate; rich, wealthy.*

εὐδῆλος, ον, adj., *quite clear, manifest.*

εὐδία, ἡ (εὐδῖος, fair), *calm, tranquillity.*

εὐδοκίμew, ἦσω, ηὐδοκίμησα, ηὐδοκίμηκα (εὐδόκιμος, of good repute), *be of good repute, be in esteem.*

εὐεπιβούλευτος, ον, adj. (ἐπιβουλεύω), *exposed to treachery.*

εὐεργεσιᾶ, ἡ, *well doing; good service, kindly office.*

εὐεργετέw, ἦσω, εὐεργέτησα, etc. (εὐεργέτης), *do well; do a service, show kindness, bestow benefits.*

εὐεργέτημα, ατος, τό (εὐεργετέw), *service done, benefit.*

εὐεργέτης, ου, *well doer, benefactor, used often as a title of honor of those who have done the state some service.*

εὐέφοδος, ον, adj., *easy to come to; available, accessible.*

εὐθεράπεντος, ον, adj. (θεραπεύω), *easily won by kindness, easily pleased.*

εὐθέως, adv. (εὐθύς), *immediately, at once.*

εὐθύμew, ἦσω (εὐθύμος), *be of good cheer; mid. and pass., indulge in pleasure, enjoy oneself; be cheered or amused; be pleased or glad.*

εὐθύμιᾶ, ἡ, *cheerfulness, mirth,*

amusement; alacrity; cheerfulness, calmness.

εὐθύμως, adv. (εὐθύμος, of good courage), *cheerfully, zealously, with alacrity; bravely, courageously.*

εὐθύνω, νῶ (εὐθύς), *guide straight; direct, guide.*

εὐθύς, εἶα, ὅ, adj., *straight, direct; comp. εὐθύτερος; as adv., straightway, immediately, at once.*

εὐίππος, ον, adj., *well horsed, well mounted.*

εὐκαταφρόνητος, ον, adj. (καταφρονέw), *easily despised, contemptible, despicable.*

εὐκλεία, ἡ, *good repute, glory.*

εὐκλής, ἐς, adj. (κλέος, fame), *of good report; honorable, glorious, famous.*

εὐκοσμίᾶ, ἡ, *orderly behavior, good conduct, regularity.*

εὐκόσμως, adv. (εὐκοσμος, orderly); *superl. w. ὡς, in finest dress, dressed as splendidly as possible.*

εὐλήπτως, adv. (εὐληπτος, easily grasped), *so as to be easily grasped; conveniently.*

εὐμενής, ἐς, adj. (μένος), *well disposed, favorable, propitious.*

εὐμενίζομαι (εὐμενής), *render propitious, propitiate.*

εὐμίσητος, ον, adj., *exposed to hatred; worthy of hate, hateful.*

εὐνή, ἡ, *bed, couch.*

εὐνοέw, ἦσω (εὐνους), *be well disposed, bear good will.*

εὐνοία, ἡ (εὐνους), *good will, favor, kindness.*

εὐνοϊκῶς, adv. (εὐνοϊκός, εὐνους), *in a kindly manner, like a friend; superl. εὐνοϊκάτατα.*

εὐνοος, *ον*, *contr.* εὐνοος, *ουν*, *adj.* (εὖ, νοῦς), *well minded, kindly disposed, kindly, friendly.*

Εὐξεινος, *ὁ* (εὐξεινος, *hospitable*), *Euxine Pontus, now the Black Sea.*

εὐοπλος, *ον*, *adj.* (ὄπλον), *well armed or equipped.*

εὐπετής, *ές*, *adj.* (πίπτω), *falling well; easy; convenient.*

εὐπιστος, *ον*, *adj.*, *trustworthy, trusty, obedient.*

εὐπορέω, *ήσω*, *εὐπόρησα*, *εὐπόρηκα* (εὐπορος, *easy*), *be well off, be provided, have a plenty.*

εὐπορίᾱ, *ἡ* (εὐπορος, *easy*), *easy way to do a thing; plenty, abundance of supplies.*

εὐπόρως, *adv.* (εὐπορος, *easy*), *easily, readily, without difficulty or confusion.*

εὐπρόσδοτος, *ον*, *adj.*, *easy of access, readily accessible.*

εὐρίσκω, *εὐρήσω*, *εὔρον*, *εὔρηκα*, *εὔρημαι*, *εὐρέθην*, *οἱ* *ἡῦρον*, *ἡῦρηκα*, *etc.*, *discover, find, find out; discover, devise, invent.*

Εὐρώπη, *ἡ*, *Europe.*

εὐσκοπος, *ον*, *adj.* (σκοπέω), *far-seeing; far seen, commanding a wide view.*

εὐστόχως, *adv.* (εὐστοχος, *well-aimed*), *with good aim, accurately.*

εὐσχημόνως, *adv.* (εὐσχήμων, *elegant*), *with grace and dignity, like a gentleman.*

εὐτακτος, *ον*, *adj.*, *well-ordered; orderly, well-disciplined.*

εὐτάκτως, *adv.* (εὐτακτος), *in an orderly manner, in order; obediently.*

εὐταξιᾱ, *ἡ*, *good arrangement; good order.*

εὐτελής, *ές*, *adj.* (τέλος), *easily paid for; cheap, frugal, simple.*

εὐτυχής, *ές*, *adj.* (τυγχάνω), *well-off, successful, lucky, fortunate.*

εὐτυχίᾱ, *ἡ* (εὐτυχής), *good fortune, success.*

εὐφημέω, *ήσω* (εὐφημος, *uttering sounds of good omen*), *use words of good omen, avoid unlucky words; hush, be still.*

εὐφορος, *ον*, *adj.* (φέρω), *easy to bear; easy to wear, manageable.*

εὐφραίνω, *ανῶ*, *εὐφραῖνα* (ἡῦφ-), *εὐφράνθην* (ἡῦφ-), (εὐφρων, *cheerful*), *cheer; delight, gladden, please; pass., make merry, enjoy oneself, be pleased or happy.*

εὐφροσύνη, *ἡ* (εὐφρων, *cheerful*), *good cheer; cheerfulness, pleasure, delight.*

εὐχάριστος, *ον*, *adj.* (χαρίζομαι), *agreeable, pleasant.*

εὐχομαι, *ξομαι*, *ἠξέαμην* (εὐ-), *εὐγμαι*, *pray, offer prayers; wish, hope.*

εὐώνυμος, *ον*, *adj.* (ὄνομα), *of good name, euphemistic for ἀριστερός, left, on the left; τὰ* (sc. *μέρη*), *the left part or side.*

εὐωχέω, *ήσω*, *εὐωχῆσάμην*, *εὐωχῆθην* (εὖ, ἔχω), *treat well; entertain; mid., feast upon, enjoy.*

εὐωχίᾱ, *ἡ*, *good cheer; feasting, entertainment; viands, feast.*

ἐφ', *by elision for ἐπί, before a rough vowel.*

ἐφεξής, *adv.*, *in a row; in succession, one after another.*

ἐφέπομαι [see ἔπομαι], *follow after, follow.*

ἐφίβᾶω, ἦσω, *come to manhood, grow up.*

ἐφίβος, ὁ (ἦβη, *youth*), *youth, young man.*

ἐφίημι [see ἵημι], *send to; give up to, allow, permit, w. dat. and infin.; mid., give oneself up to, be inclined to, desire, w. gen.*

ἐφικνέομαι, ἔσομαι, ἰκόμην, ἴγμαι, *reach, extend, come (to).*

ἐφιππίος, ον, adj. (ἵππος), *for putting on a horse, riding-.*

ἐφιππος, ον, adj. (ἐφ' ἵππων), *on horseback; cavalry-.*

ἐφίστημι, ἐπιστήσω, etc. [see ἵστημι], *set upon; set over, appoint; intrans. w. dat., stand near.*

ἐφοδεύω, σω (ἐφοδος, *visit*), *go the rounds, make a journey of inspection.*

ἐφοδος, ὁ (ἐφοδος, *visit*), *one who makes a progress or goes the rounds.*

ἐφοράω [see ὀράω], *look on, see, keep in sight.*

ἐχθρᾶ, ἡ (ἐχθρός), *hatred, hate, ill will.*

ἐχθρός, ἄ, ὄν, adj. (ἐχθος, *hatred*), *hated, hateful, hostile (comp. ἐχθτων, superl. ἐχθιστος); ὁ, enemy, foe.*

ἐχθρῶς, adv. (ἐχθρός), *with ill will.*

ἐχυρός, ἄ, ὄν, adj. (ἐχω), *firm, strong, fortified; secure, safe.*

ἔχω, ἔξω and σχήσω, ἔσχον, ἔσχηκα, ἔσχημαι, (ἐσχέθην), *have, possess, hold, keep; have in marriage; have with one, partic. often best rendered with; wear; take, seize; be able; with adv. or adv. phrases equivalent to εἰμί and adj.; simi-*

larly ἦπερ (ὥσπερ) εἶχεν, just as he was; know; ἐχόμενος w. gen., near, close to.

ἔως, ἔω, ἡ, *dawn, east.*

ἔως, conj., *until, till; as long as, while.*

Z

ζᾶω, ἦσω, ζήσα (contr. into η, not α.), *live, be alive.*

ζεύγνυμι, ζεύξω, ζεύξα, ζεύγμαι, ἐζεύχθην, ἐζύγην, *yoke.*

Ζεύς, Διός, *Zeus, used instead of the chief god of the Persians.*

ζηλόω, ὦσω (ζῆλος, *rivalry*), *rival; admire, envy.*

ζημιά, ἡ, *loss, damage.*

ζημιόω, ὦσω, ἐζημίωσα, ἐζημίωκα, etc., *cause loss or damage; hurt, injure; punish.*

ζητέω, ἦσω, ἐζήτησα, ἐζήτηκα, *inquire for, seek after, search out.*

ζῶον, τό (ζῶω), *living being; animal.*

H

ἢ, conj., *than; or; ἢ . . . ἢ, either . . . or.*

ἦ, adv., interrog., *pray, can it be? (Lat. num), affirm., often strengthened by μὴν, in truth, surely.*

ἧ, adv. (dat. fem. of ὅς, sc. ὁδῶ), *which way, where, whither; how; as.*

ἡβᾶω, ἦσω, ἡβησα, ἡβηκα (ἡβη, *youth*), *be in the prime of youth; be a youth.*

ἡγεμῶν, ὄνος, ὁ (ἡ), *leader; guide, conductor; leader, commander.*

ἡγέομαι, ἡσομαι, ἡγῆμαι, ἡγησάμην

(ἄγω), *lead, be the leader, command, w. gen. or dat.; be a guide, conduct, lead the way; lead on, go ahead, proceed; think, regard.*
 ἡδέως, adv. (ἡδύς), *sweetly; with pleasure, gladly, cheerfully.*
 ἤδη, adv., *already, before now, now, at length; even; besides.*
 ἥδιον, ἥδιστα, comp. and superl. of ἡδέως.
 ἡδομαι, ἡσθήσομαι, ἡσθην, *enjoy oneself, take delight, be glad; w. partic., do gladly, be glad to do a thing; partic. like ἄσμενοι, willingly, gladly.*
 ἡδομένως, adv. (ἡδόμενος), *with joy, gladly.*
 ἡδονή, ἡ (ἡδομαι), *joy, pleasure, delight; flavor.*
 ἡδυπαθέω, ἡσω (ἡδυπαθής, *living pleasantly*), *enjoy oneself, be luxurious.*
 ἡδύς, εἶα, ὅ, adj. (ἀνδάνω, *please*), *sweet, pleasant, grateful; superl. ἥδιστος.*
 ἥκιστα, adv., superl. used w. *κακῶς*, *least of all, never.*
 ἦκω, ἦξω, pres. w. force of pf., *be come, have come, come, arrive; come back, return.*
 ἡλίθιος, ᾧ, ον, adj., *idle; foolish, stupid, silly.*
 ἡλικία, ἡ (ἡλιξ), *time of life, age.*
 ἡλικιώτης, ου (ἡλιξ), *equal in age, comrade.*
 ἡλιξ, ἴκος, ὁ, ἡ, *of the same age; equal, fellow, comrade.*
 ἥλιος, ὁ, *sun, worshiped by the Persians.*
 ἡμεῖς, ὦν, pron., *we, used as plur. of ἐγώ.*

ἡμέρᾱ, ἡ, *day.*
 ἡμερινός, ἡ, ὄν, adj. (ἡμέρα), *of the day, by day, day-.*
 ἡμέρος, ᾧ, ον, adj., *tame, tamed, domestic.*
 ἡμέτερος, ᾧ, ον, adj. (ἡμεῖς), *of us, our, ours.*
 ἡμισυς, εἰα, υ, adj. (prefix ἡμι-, *half*), *half; as noun, ἡ, τό, one half, the half.*
 ἡμιτελής, ἐς, adj. (τέλος), *half finished, incomplete, half perfect.*
 ἦν, contracted form of ἐάν, *if; whether, if; ἦν τε . . . ἦν τε, whether . . . or.*
 ἡνιᾶ, ἡ, *bridle; plur., reins.*
 ἡνίκα, adv., *at which time, when, whenever, as often as; when, since, seeing that.*
 ἡνίοχος, ὁ (ἡνιᾶ, ἔχω), *one who holds the reins; driver, charioteer.*
 ἦνπερ, conj., *strengthened from ἦν, if; if indeed.*
 ἦπερ, adv. (dat. fem. of ὄσπερ), *in the way in which; in the same way as, just as.*
 Ἥρᾱ, ἡ, *Hera, queen of the gods, daughter of Kronos and Rhea, sister and wife of Zeus.*
 Ἡρακλῆς, contr. Ἡρακλῆς, οὗς, *Heracles, son of Zeus and Alcmæna.*
 ἡρέμα, adv., *stilly, quietly.*
 ἡρεμestέρως, adv., comp. of ἡρεμῶς, *quiet; more quietly; ἔχω, be more quiet or gentle, less inclined to disorder.*
 ἥρως, ὡς, ὁ, *hero, demigod.*
 ἡσυχαιέτερος, ᾧ, ον, adj., comp. of ἡσυχος, *still; quiet, gentle, serious.*

ἡσυχιά, ἡ, stillness; ἔχω, stand still, remain quiet.

ἦτοι, conj., for ἢ τοι, followed by ἢ, either in truth . . . or.

ἦττα, ἡ (ἦττων), defeat, discomfiture.

ἦττώμαι, ἡσομαι or ἠθήσομαι, ἦττημαι, ἦττήθην, be less than another; be inferior, be outdone, be beaten; be overcome or vanquished in war.

ἦττον, adv., used as comp. of κακώς, less.

ἦττων, or, gen. ονος, adj., used as comp. of κακός, worse or weaker, inferior.

ἦψ-, see αὖ- or εὖ-.

Θ

θάκος, ὁ (θάττω, sit), seat, chair.

θάλαττα, ἡ, the sea.

θάλπος, ους, τό (θάλπω, heat), warmth, heat.

θάνατος, ὁ, death.

θανατώ, ὥσω, etc. (θάνατος), put to death, condemn to death.

θάπτω, ψω, ἔθαψα, τέθαμμαι, ἐτάφην, bury, inter.

θάρρῶ, ἥσω (θάρρος), be of good courage, take heart, have no fear; trust, have confidence in; be brave and full of courage, partic., often best rendered as an adv., bravely, boldly, confidently; cheer up.

θάρρος, ους, τό (θρασύς, bold), courage, boldness.

θάτερα, by crasis for τὰ ἕτερα, on the contrary, otherwise.

θᾶττον, adv., comp. of ταχέως, more quickly, sooner.

θαύμα, ατος, τό (θαύομαι, wonder at), object of wonder and admiration.

θαυμάζω, σομαι, ἐθαύμασα, τεθαύμακα, ἐθαυμάσθην, wonder at, be astonished, marvel; wonder, w. indir. quest.; admire, honor.

θαυμαστός, ἡ, ὄν, adj. (θαυμάζω), to be wondered at; wondrous, wonderful, marvelous; strange, unusual.

θεάομαι, ἴσομαι, ἐθεᾶσάμην, τεθέᾶμαι, look on; gaze at with admiration or pleasure; look at, see; examine, reconnoiter; inspect, review.

θεῖος, ᾱ, ὄν, adj. (θεός), of or from the gods, divine; τό, divine manifestation, divinity.

θεῖος, ὁ, uncle.

θέλω, θελήσω, shorter form of ἐθέλω, wish, desire, be willing.

θεμελιώ, ὥσω, lay the foundations.

θέμις, (ιστος), ἡ, that laid down by custom; law, right.

θεός, ὁ, ἡ, god; ὁ θεός, Apollo.

θεοσεβώς, adv. (θεοσεβής, god-fearing), devoutly, religiously.

θεραπεία, ἡ (θεραπεύω), service, attendance; suite, retinue.

θεραπευτής, οὔ, one who serves a great man; courtier, attendant.

θεραπεύω, σω (θεράπων), minister to, serve, care for, attend upon; obey; honor, reverence.

θεράπων, οντος, ὁ, waiting man, attendant, servant; companion in arms, of lower rank.

θεσμός, ὁ (τίθημι), that established; (divine) law; decree, ordinance.

θέω, θεύσομαι, run.

θεωρῶ, ἥσω (θεωρός, spectator), look at, view, behold, inspect.

θήγω, ξω, ἔθηξα, τέθηγμαι, whet, sharpen, raise, excite.

θήρ, θηρός, ὁ, *wild beast, beast of prey.*

θήρᾱ, ἡ, *hunting of wild beasts; hunt.*

θηράω, ἄσω, ἐθήρᾱσα, τεθήρᾱκα, ἐθηρά-
θην (θήρᾱ), *hunt; catch in hunting.*

θήρειος, ᾱ, ον, adj. (θήρ), *of wild beasts; τᾱ, game.*

θηρεύω, σω, etc., *hunt, go hunting; obtain, gain, get, secure.*

θηρίον, τό (θήρ), *wild animal, beast.*

θησαυρός, ὁ, *store laid up; treasure.*

θιγγάνω, θίξομαι, ἔθιγον, *touch, handle, w. gen.*

θνήσκω, θανοῦμαι, ἔθανον, τέθνηκα, *die; be slain, fall in battle; partic. as adj., dead.*

θορυβέω, ἤσω (θόρυβος), *make a noise or uproar, be disorderly.*

θόρυβος, ὁ (θοῦς, noise), *noise, din, uproar, confusion.*

Θράξ, κός, *king of the Thracians; οί, the Thracians.*

θρασέως, adv. (θρασύς, bold), *boldly, confidently.*

θράσος, ους, τό (= θάρρος), *boldness, confidence, forwardness.*

θρασύτης, ητος, ἡ (θρασύς, bold), *overboldness, rashness.*

θρόνος, ὁ, *seat, throne.*

θυγάτηρ, τρίς, ἡ, *daughter.*

θύμα, ατος, τό (θύω), *sacrifice, victim.*

Θύμβραρα, ἡ, *Thymbrara, a town in Asia Minor, possibly the Thymbrium of the Anabasis.*

θυμός, ὁ (θύω, rush), *soul; desire, wish.*

θυμώω, ὥσω, etc. (θυμός), *make angry; mid., be angry.*

θύρᾱ, ἡ, *door, entrance, gate; the king's palace, court.*

θυσίᾱ, ἡ (θύω), *offering, sacrifice.*

θύω, θύσω, ἐθύσα, τέθυκα, τέθυμαι, ἐτύ-
θην, *sacrifice, slaughter for sacri-
fice; mid., sacrifice, cause to be
offered.*

θωράκοφόρος, ον, adj. (φέρω), *wear-
ing a breastplate, a cuirassier.*

θώραξ, ἄκος, ὁ (θωρήσσω, arm with a
breastplate), *breastplate, corselet.*

I

ἴδιος, (ᾱ), ον, adj., *one's own, per-
taining to oneself; private; εἰς
τό, personally, for oneself; ἰδίᾱ as
adv., by oneself, privately, sepa-
rately.*

ιδιωτεύω, σω, *be a private person, be
undistinguished.*

ιδιώτης, ου (ἴδιος), *private person,
private man; common soldier,
private.*

ἰδρώω, ὥσω, ἰδρωσα, ἰδρωκα (ἰδρος,
sweat), *sweat, perspire.*

ἰδρύω, ὕσω, ἰδρυσα, etc. (ἵζω, seat),
make sit down, seat.

ἰδρώς, ᾠτος, ὁ (ἰδρος, sweat), *sweat,
exertion, exercise.*

ἱερεῖον, τό, *animal for sacrifice, vic-
tim; animal, cattle.*

ἱερός, (ᾱ), ὄν, adj., *superhuman, of
the gods, holy, sacred; τᾱ, vic-
tims, offerings, sacrifice; omens,
auspices.*

ἱέμι, ἤσω, ἤκα, εἴκα, εἴμαι, εἴθην,
2 aor. εἶπον, *hurl, throw, send;
mid., rush, charge, press.*

ἱκανός, ἡ, ὄν, adj., *enough, sufficient;
able, powerful.*

ἱκανῶς, adv. (ἱκανός), *sufficiently,
enough.*

ἱκετεύω, σω, ἱκέτευσα (ἱκέτης), approach as a suppliant; beg, implore, pray.

ἱκέτης, ου, one who comes to seek protection; suppliant.

ἱλάσκομαι, άσσομαι, ἱλασάμην (ἱλαος = ἱλεως), make propitious; appease, propitiate.

ἱλεως, ων, adj., propitious, favorable.

Ἰλλυριός, ό, the king of the Illyrians.

ἱμάτιον, τό (εἶμα, garment), outer garment, cloak; τά, clothes, garments.

ἴνα, conj., introducing final clauses, that, in order that, to.

Ἰνδός, ό, the king of the Indians; οἱ, the Indians, a people near Armenia and Chaldaea.

ἱππάριον, τό, dim. of ἵππος, little horse, pony.

ἱππαρχος, ου, general of cavalry, master of horse.

ἱππάσιμος, η, ον, adj. (ἱππάζομαι, drive horses), fit for horses, fit for riding.

ἱππέυς, έως, ό (ἵππος), horseman, rider, plur., cavalry.

ἱππεύω, σω, ἱππευσα (ἱππέυς), be a horseman, ride.

ἱππικός, ή, όν, adj. (ἵππος), of a horse, horse's; of cavalry, cavalry-; skilled in cavalry tactics or horsemanship; ή, horsemanship, riding; τό, cavalry.

ἱπποκένταυρος, ό, centaur, half horse, half man.

ἱπποκόμος, ό (κομέω, care for), groom, esquire.

ἱππομαχέω, ήσω, fight on horseback.

ἵππος, ό, ή, horse, mare; horse, cavalry.

ἱππότης, ου (ἵππος), driver or rider of horses, horseman, knight.

ἱπποφορβός, ό (φέρβω, feed), horse keeper.

ἱππών, ώνος, ό, place for horses; posting house, station.

ἴσῳσι, ἴσμεν, ἴστε, ἴστω, see-οἶδα.

ἰσηγορίᾱ, ή (ἀγορεύω, speak), equal freedom of speech, equality.

ἴσθι, see εἶμι, οἶδα.

ἰσόμεριος, ον, adj. (μοῖρα, share), sharing equally or alike, w. gen.

ἰσόπεδον, τό, level ground, plain; (on) even ground, even terms or equality.

ἴσος, η, ον, adj., equal to (w. dat.), equal in size, quantity, etc.; alike, the same as; τό, equal share or rights; εις τό, on an equality; εκ τοῦ, in the same manner, just as before; εξ ἴσου, fair (start); εν ἴσφ (sc. βήματι), at an even pace.

ἴστημι, στήσω, ἔστησα and ἔστην, ἔστηκα, ἔσταμαι, ἑσθάνην, make stand, place, set; settle, compose; weigh; 2 aor., pf., plpf., act. intrans., stand, take or make a stand, halt; mid., cease, stop.

ἰσχυρίζομαι, ἰοῦμι, ἰσχυρισάμην (ἰσχυρός), make oneself strong; contend stoutly, maintain obstinately.

ἰσχυρός, ά, όν, adj. (ἰσχύς), stout, strong; headlong, precipitate; strong, powerful.

ἰσχυρῶς, adv. (ἰσχυρός), strongly, extremely, very; scrupulously, carefully, strictly; severely.

ἰσχύς, ός, ή (ἴσχω, ἔχω), strength of body, vigor; force, troops, army; full strength, main body of an army.

ἰσχύω, ὄσω, ἰσχύσα, ἰσχύκα (*ισχύς*),
be strong or vigorous.

ἴσως, adv. (*ἴσος*), *equally; perhaps, probably.*

K

Καδούσιοι, ὦν, *Cadusians, a people on the southern coast of the Caspian Sea.*

καθαιρέω [see *αἰρέω*], *take down, demolish; overtake, kill.*

καθαίρειω, adv. (*καθάρειος*, *cleanly*),
daintily, neatly, without spilling.

καθαρός, ἄ, ὄν, adj., *clean; pure, clear; ordered, arranged.*

καθαρώς, adv. (*καθαρός*), *cleanly; strictly, exactly.*

καθέζομαι, ἐδοῦμαι, *sit down, be seated; be quartered, encamp.*

καθεύδω, δήσω, *lie down to sleep; sleep, slumber.*

καθήκω, ξω, *have come down; come or belong to one, besit, beseem; τὰ καθήκοντα, one's duty.*

κάθημαι, *sit, be seated.*

καθίζω, ἰώ, ἐκάθισα, *cause to sit down, seat, place; encamp; intrans., sit down.*

καθίστημι, καταστήσω, etc. [see *ἵστημι*], *set down; station, place in line of battle, draw up, form; appoint, choose; create, establish; order, arrange, settle; lead, conduct; mid. (and 2 aor. and pf. act.), place oneself, take one's place, stand; arrange, order, appoint; come up, succeed.*

καθοπλίζω, ἰώ, *equip or arm fully.*

καθοράω, ὀψομαι, etc. [see *ὀρίω*], *look down on; come in sight of, espy from a distance; see, observe.*

καί, conj., *copulative, and; with single words or clauses, even, also, too, besides; τε καί, or καί . . . καί, both . . . and, not only . . . but also; so, accordingly, then; καὶ γάρ, for truly.*

καινός, ἥ, ὄν, adj., *new, fresh, strange, unaccustomed.*

καίπερ, conj. (*καί περ*), *although, albeit, w. partic.*

καίριος, (ᾱ), ὄν, adj. (*καιρός*), *in the right place, effective.*

καιρός, ὁ, *due measure, proportion; proper time, suitable time; advantage, convenience, profit, service; εἰς τὸ καιρόν, in the nick of time, seasonably.*

καίτοι, conj. (*καί τοι*), *and yet, still.*

κάκει, *κᾶκεῖνος*, by crasis for *καὶ ἐκεῖ, καὶ ἐκεῖνος.*

κακολογῶ, ἥ (*λέγω*), *evil speaking, reviling.*

κακόνοος, ὄν, contr. *κακόνους, οὖν, adj., ill-disposed, disaffected.*

κακός, ἥ, ὄν, adj., *bad; cowardly, timid; τό, bad, evil, harm, misfortune.*

κακουργέω, ἥσω (*κακούργος*), *do evil to, harm, hurt.*

κακουργίᾱ, ἥ, *character of a κακούργος; wickedness, villany.*

κακούργος, ὄν, adj. (*ἐργω, work*), *doing ill; ὁ, malefactor, criminal, espec. thief.*

κακῶ, ὥσω (*κακός*), *treat ill; harass, annoy.*

κακῶς, adv. (*κακός*), *badly, ill; ποιέω, do ill (to), harm; πείσχω, suffer ill, receive harm; ἔχω, turn out badly; = οὐ, not (page 57, line 12).*

καλέω, καλῶ, ἐκάλεσα, κέκληκα, κέκλημαι, ἐκλήθην, *call, summon; call in, invite; call, name; partic., so-called.*

καλινδέομαι, *lie rolling about; be constantly engaged in, be diligently employed.*

καλλιέρω, ἤσω (ἱερόν), *sacrifice with good omens, obtain good omens.*

κάλλιον, κάλλιστα, *comp. and superl. of καλῶς.*

καλλίων, κάλλιστος, *comp. and superl. of καλός.*

κάλλος, οὖς, τό (καλός), *beauty, pleasure.*

καλός, ἡ, ὄν, *adj., beautiful, fair, handsome; good, honorable, excellent; glorious, noble; suitable, proper, fit, becoming; favorable, fair; καλὸς καγαθός (καλός τε καγαθός), noble and good, good and true, honorable, a "gentleman"; valuable.*

κάλπις, ἰδος, ἡ, *vessel for drawing water; pitcher, ewer, urn.*

καλῶς, *adv. (καλός), beautifully; well, rightly, fitly, excellently; ἔχειν, be suitable or convenient.*

Καμβύσης, οὖς, *Cambyses, king of the Persians, father of Cyrus; also, the elder son of Cyrus.*

κάμηλος, ὁ, ἡ, *camel.*

κάμοι, *by crasis for καὶ ἐμοί.*

καμπτήρ, ἦρος, ὁ (κάμπτω), *bend, angle; turning point.*

κάμπτω, ψω, ἔκαμψα, ἐκάμφθην, *bend; wheel.*

κάν, *by crasis for καὶ ἐάν.*

κάνδυς, υος, ὁ, *Median cloak with sleeves.*

κανθήλιος, ὁ = κάνθων, *a large sort*

of ass, used for carrying burdens, pack ass.

Καππαδόκαι, οἱ, *the people of Capadocia, in Asia Minor.*

κάπρος, ὁ, *boar, wild boar.*

κάρδαμον, τό, *a kind of cress.*

καρπός, ὁ, *fruit, produce; profit, reward.*

καρπός, ὁ, *wrist.*

καρπῶν, ὠσων (καρπός), *bear fruit; mid., gather fruit, reap the crops; reap, enjoy.*

καρπῶσις, εως, ἡ (καρπῶν), *use; profit, income.*

καρτερίω, ἤσω (καρτερός, strong), *be steadfast, be patient, persevere.*

καρτερίᾱ, ἡ (καρτερός, strong), *patience, temperance, endurance.*

καρύκινος, η, ον, *adj. (καρύκη, a rich red sauce), dark red.*

κασᾶς, οὖς, ὁ (Persian word), *saddle-cloth, cloak.*

καῖτ', *by crasis and elision for καὶ εἶτα.*

κατά, *prep. w. gen. and acc., down, downwards; w. GEN., down over, down; under; w. ACC., according to; distributive, by, in; καθ' ἡμέραν, every day, daily; καθ' ἑν, one by one, singly; κατ' ἐνιαυτόν, every year, annually; along, in, into; with; to; by, near, in the presence of, among; down upon, against; after; κατὰ χώραν, in position; κατὰ κέρας, in column; κατὰ πρόσωπον, in front.*

καταβαίνω [see βαίνω], *go or come down, descend; alight, dismount.*

καταβάλλω [see βάλλω], *throw or cast down; strike down with a weapon, slay.*

κατάβασις, εως, ἡ (καταβαίνω), *going down, way down, descent.*

καταβιβάζω, βιβῶ, causal of καταβαίνω, *make or order to go down or descend.*

καταγελᾶω, ἄσομαι, *laugh at, mock or jeer at*, w. gen.

καταγιγνώσκω [see γιγνώσκω], *remark, discover, note*, espec. something to one's prejudice.

κατάγω [see ἄγω], *lead down*; mid., *turn in and lodge, take up one's abode.*

καταδαπανᾶω, ἥσω, *spend, consume, squander.*

κατάδηλος, ον, adj., *quite manifest, plain, evident.*

καταδικάζω, ἄσω, etc., *give judgment against, condemn*, w. gen.

καταδρομή, ἡ (καταδραμεῖν, κατατρέχω), *raid, inroad.*

καταδύω, δύσομαι, ἐδύν, *go down, sink.*

καταθεάομαι, ἄσομαι, *look down upon from above; observe, survey, examine; look over, examine.*

καταθέω, θεύσομαι, *run down for booty, make incursions, overrun the country, raid.*

καταθωρακίζομαι, *be armed at all points.*

καταιτιάομαι, ἄσομαι, *accuse, charge, reproach.*

κατακαίνω, ἐκανον, *kill, slay.*

κατακάω [see κάω], *burn down; burn completely, burn up.*

κατάκειμαι, κείσομαι, *lie down; recline at table, sit.*

κατακλείω [see κλείω], *shut in; inclose; mid., shut oneself up.*

κατακλίνω, κλινῶ, ἐκλίνα, κέκλικα,

εκλίθην, εκλίνην, make lie down; bid recline or sit down at table; mid. and 2 aor. pass., lie down, recline at table.

κατακόπτω [see κόπτω], *cut down, cut in pieces.*

κατακρημνίζω, σῶ, *throw down a precipice, hurl headlong.*

κατακρύπτω [see κρύπτω], *cover over; lay away, consign.*

κατακτάομαι, κτήσομαι, *get for oneself entirely, gain possession of.*

κατακυλίνδω, κυλίσσω, ἐκύλισα, κεκύλισμαι, ἐκυλίσθην, *roll down; pass., be thrown off.*

καταλαμβάνω [see λαμβάνω], *seize upon, lay hold of, secure, occupy; catch, overtake; surprise, come upon, find.*

καταλείπω [see λείπω], *leave behind; leave, bequeath; pass., be left, remain (to be fought).*

καταλοᾶω, ἥσω, *crush in pieces, make an end of.*

κατάλυσις, εως, ἡ (καταλύω), *disbanding, dismissal; dissolution, end.*

καταλύω [see λύω], *put down, dissolve; dismiss, disband; deprive*, w. acc. and gen.

καταμανθάνω [see μαθάνω], *observe well, perceive, see; learn, find out.*

καταμέμφομαι, ψομαι, ἐμεμψάμην or ἐμέμψην, *find fault with, blame greatly.*

καταμένω [see μένω], *stay behind, remain, stay, halt, stop; continue, endure, last.*

καταμύω, σῶ, ἐκάμμυσα, *shut the eyes.*

κατανέμω, νεμῶ, *divide, separate.*

κατανοέω, ἦσω, observe well, remark, notice; consider, reflect; see, find out by seeing.

κατανύτω, ὕσω, bring quite to an end; make, accomplish (a distance).

καταπαύω, σω, put an end to; w. gen., deprive of, depose from.

καταπιτάννυμι, ἄσω, spread out over; spread or cover (with).

καταπηδάω, ἥσομαι, leap down.

κατάπλιω, ὦν, gen. ὦ, quite full; w. gen., covered or stained (with).

καταπλήττω [see πλήττω], strike down; strike with consternation, astonish, amaze, frighten.

καταπράττω [see πράττω], accomplish, achieve in war.

καταρρήγνυμι, ρήξω, break down; mid., tear in pieces, rend.

καταρροφέω, ἦσω, gulp or swallow down.

κατάρχω [see ἀρχω], make a beginning of; begin, be the first to do; w. partic., begin doing.

κατασιέω, σω, shake down; shake or motion with the hand, beckon, signal.

κατασημαίνομαι [see σημαίνω], seal up.

κατασήπω, ψω, σέσηπα, εσάτην, make rotten, let decay; mid., decay.

κατασκέπτομαι, σκέφομαι, εσκεψάμην, view closely, spy out; see, notice.

κατασκευάζω, δώω, etc., equip or furnish fully; effect, secure; construct, frame (a pretext); mid., prepare oneself.

κατασκευή, ἡ, preparation; fixtures, furniture.

κατασκηνόω, ὥσω, pitch one's camp, take up one's quarters, lodge.

κατασκοπή, ἡ, viewing closely, spying.

κατάσκοπος, ὁ, one who keeps a lookout, scout.

κατάστασις, εως, ἡ (καθίστημι), institution, constitution.

καταστατέον, verbal of καθίστημι, one must appoint or choose.

καταστρατοπεδεύω, σω, encamp, order to encamp; mid., encamp.

καταστρέφω [see στρέφω], turn down; overthrow, subdue, conquer; mid., bring into one's power, subjugate, subdue.

καταστρώννυμι, στρώσω, ἐστρώσα, ἐστρωμαι, ἐστρώθην, spread down; lay low, strike down.

κατατίθημι [see τίθημι], put, place or lay down; pay down, pay; mid., have placed, deposit, lay up, put away; arrange, settle; lay up a store (of gratitude or favor).

κατατρέχω [see τρέχω], run down; rush out, make a sortie.

κατατρώω, σω, τέτρωμαι, wear out, exhaust.

καταφανής, ἐς, adj., clearly seen, in sight; ἐν τῷ καταφανεῖ, in plain sight; clear, evident.

καταφεύγω [see φεύγω], flee for refuge.

καταφιλέω, ἦσω, kiss tenderly, press kisses on.

καταφρονέω, ἦσω, think down on; despise, scorn, disdain.

καταχωρίζω, ἰώ, set in a place; place, arrange; have replaced, order to be restored.

κατείδον, see καθορᾶω.

κατεῖπον [see εἶπον], speak against; report, complain of.

κατεργάζομαι [see ἐργάζομαι], *accomplish by labor; make an end of, bring down (game), kill.*

κατευτρεπίζω, ἰῶ, *put in order again; correct, rectify.*

κατέχω [see ἔχω], *keep under one's control, preside over; hold, keep; occupy, get possession of; restrain, check, keep back; force, press upon; bring down.*

κατηγορέω, ἦσω (ἀγορεύω), *speak against; w. gen., charge, accuse; show, prove, betray.*

κατιδεῖν, see καθοράω.

κατίσχω, collateral form of κατέχω, *keep back, check, restrain.*

κατόπιν, adv. (ὑπίς, consequence), *by consequence; behind, in the rear.*

κάτοπτρον, τό (ὄψομαι, ὀράω), *mirror.*

κατορύττω [see ὀρύττω], *bury in the earth.*

κάτω, adv., *below, beneath; toward the sea; lower (Syria); τὰ κάτω, the bottom; ἄνω καὶ κάτω, up and down(wards).*

κάω, καύσω, ἔκαυσα, etc., ἐκάην, *light, kindle; burn, burn up.*

κείμαι, κείσομαι, *be laid; be in one's power, belong to-one; be placed, lie.*

κελεύω, σω, ἐκέλευσα, κεκέλευκα, κεκέλευσμαι, ἐκελεύσθην, *urge or drive on; bid, command, order.*

κενός, ἡ, ὅν, adj., *empty, vacant, free, w. gen.*

κεντρίζω, ἴσω, *prick; goad or spur on, excite.*

κέντρον, τό (κεντρέω, prick), *any sharp point; goad, spur.*

κέρας, ἄτος or ως, τό, *horn of an*

animal; wing of an army; κατὰ κέρας, in column, on the flank.

κερδαλέος, ᾱ, ον, adj. (κέρδος, gain), *having an eye to gain; gainful, useful, profitable.*

κεφαλῇ, ἡ, *head; highest part.*

κηδεμών, όνος, ό (κηδέω, care for), *one who is in charge; protector, guardian.*

κήδομαι, δήσομαι, ἐκηδεσάμην, *be troubled or concerned; care for, w. gen.*

κήρυξ, ύκος, ό, *herald, messenger, ambassador.*

κηρύττω, ξω, ἐκήρυξα, κεκήρυγμαι, ἐκηρύχθην, *be a κήρυξ, give notice, proclaim.*

κινδυνεύω, σω, etc., *be daring, dare; be in peril, risk one's life; be in danger of happening.*

κίνδυνος, ό, *danger, peril, hazard, risk.*

κινέω, ἦσω, ἐκίνησα, κεκίνημαι, ἐκινήθην, *set in motion; pass., be moved, move, stir.*

κλάω, κλαύσομαι, ἔκλαυσα, κέκλαυμαι, ἐκλαύθην, *weep, bemoan, bewail, lament.*

κλείω, σω, ἔκλεισα, κέκλει(σ)μαι, ἐκλείσθην, *shut, close, bar.*

κλέπτης, ου (κλέπτω, steal), *thief, robber.*

κληίζω, σω, ἔκλησα, κέκλησμαι (κλέω, celebrate), *make famous, name, call.*

κληρώω, ὠσω (κληρος, lot), *appoint by lot; mid., cast lots, assign by lot.*

κλήσις, εως, ἡ (καλέω), *calling; summons, call.*

κλίμαξ, ακος, ἡ (κλίνω, lean), *ladder.*

κλίνη, ἡ (κλίνω, *lean*), *couch, bed*.
κλοπή, ἡ (κλέπτω, *steal*), *theft*.
κλύω, σω, ἔκλυσα, κέκλυμαι, ἐκλύσθην, *dash over; wash or rinse out*.
κνήμη, ἡ, *leg* (between the knee and the ankle).
κνημὶς, ἴδος, ἡ (κνήμη), *leg armor, greave; leg*.
κοιμάω, ἦσω, etc. (κείμαι), *put to sleep; mid. and pass., pass the night, sleep; go to rest, lie down to rest*.
κοινῇ, adj. (dat. fem. of κοινός), *in common, in concert, jointly*.
κοινός, ἡ, ὅν, adj. (ξύν = σύν), *shared in common, common, general; belonging to the state; τό, public services, public good; public council; ἐν κοινῷ = κοινῇ, in common, together*.
κοινῶν, ὠνος, ὁ (κοινός), *companion, fellow*.
κοινωνέω, ἦσω, κεκοινωνήκα (κοινωνός), *share, have a part of or in, enjoy; become a part of*.
κοινωνός, ὁ, ἡ (κοινός), *sharer, partner, fellow, companion*.
κοίτη, ἡ (κείμαι), *bed; going to bed, rest*.
κολάζω, ἄσω, ἐκόλασα, etc., *punish, chastise, correct; injure, harm*.
κολακεύω, σω (κόλαξ, *flatterer*), *flatter, fawn upon*.
κολαστέον, verbal of κολάζω.
κολεόν, τό, *sheath, scabbard*.
κολοβός, ὅν, adj. (κόλος, *docked*), *maimed, mutilated*.
κόμη, ἡ, *hair; κόμαι πρόσθετοι, false hair, a wig*.
κομιδή, ἡ (κοιρίζω, *care*), *gathering in, harvesting*.

κομίζω, ιῶ, ἐκόμισα, etc., *take care of; bear, bring; mid., carry away, take or bear home*.
κομψῶς, adv. (κομψός, *well dressed*), *daintily, elegantly*.
κοπίς, ἴδος, ἡ (κόπτω), *broad, curved knife, cleaver*.
κόπτω, ψω, ἔκοψα, κέκοφα, κέκομαι, ἐκόπην, *strike, cut*.
κοσμέω, ἦσω (κόσμος), *order, arrange; deck, adorn, dress; adorn, honor; mid., dress oneself, have oneself dressed*.
κόσμος, ὁ, *order; decoration, ornament; dress, attire; honor*.
κοῦφος, η, ου, adj., *light, nimble; easy to bear, pleasant*.
κράζω, ξω, ἔκραξα, ἔκραγον, κέκρᾱγα, *cry out, bawl aloud*.
κρανείνος, η, ου, adj. (κράνον, *cornel tree*), *made of cornel wood*.
κράνος, ους, τό (κάρα, *head*), *head-piece, helmet*.
κρατέω, ἦσω (κράτος), *be strong; be superior, prevail; be master, be in power; overpower, overcome, conquer, master; excel*.
κράτῃρ, ἦρος, ὁ (κεράννυμι, *mix*), *mixing bowl*.
κρατιστεύω, σω, *be best; be superior, outdo*.
κράτιστος, η, ου, adj., *superl. of κρείττων (κράτος), best, strongest, bravest; noble, excellent*.
κράτος, ους, τό, *strength, might, superiority; ἀνὰ κράτος, with all one's might, with might and main (= κατὰ κράτος); at full speed*.
κραυγή, ἡ (κράζω), *crying, shouting, clamor*.

κρέδιον, τό, dim. of κρέας, *a bit or morsel of meat.*

κρέας, ως, τό, plur. κρέα, *meat, flesh; pieces of flesh.*

κρείττων, ον, gen. ονος, adj., used as comp. of ἀγαθός (κράτος), *better, stronger; more powerful, superior (to), w. gen.; more skillful; greater, stronger.*

κρίνω, κρινῶ, ἐκρίνα, κέκρικα, κέκριμαι, ἐκρίθην, *separate; judge; θανάτου, pronounce a sentence of death; pass judgment; judge, consider; δ κρίνων, judge, referee.*

κριτής, οὔ (κρίνω), *judge, umpire.*

Κροῖσος, δ, *Croesus, king of the Lydians.*

κροτέω, ἦσω (κρότος, *striking*), *clap the hands, applaud.*

κρύπτω, ψα, ἔκρυψα, κέκρυμαι, ἐκρύφθην, *conceal, hide, keep secret.*

κτάομαι, κτήσομαι, ἐκτησάμην, κέκτημαι and ἔκτῃμαι, *procure for oneself, get, obtain, acquire; mid., possess, have; render, make; treat, use; gain, win.*

κτῆμα, ατος, τό (κτάομαι), *possession, property.*

κτῆνος, ος, τό (κτάομαι), *beast; plur., flocks and herds.*

κτῆσις, εως, ἡ (κτάομαι), *acquisition; possession, property.*

κτύπος, δ, *any loud noise; crash, clash, din.*

κύαθος, δ, *small cup for drawing wine from the κρατήρ.*

Κυαξάρης, ον, *Cyaxares, son and successor of Astyages.*

κυβερνάω, ἴσω, *steer; guide, govern.*

κύκλος, δ, *ring, circle; κύκλῳ, in a circle, round about.*

κυκλώω, ὥσω, etc. (κύκλος), *encircle; mid., form a circle about; surround, encircle; form bands and go about, collect in groups.*

κύκλωσις, εως, ἡ (κυκλώω), *surrounding, outflanking.*

κυνάριον, τό, dim. of κύων, *little dog, whelp.*

Κύπριοι, ων, *the people of Cyprus, Cyprians.*

Κύπρος, ἡ, *Cyprus, an island off the southern coast of Asia Minor.*

κύριος, ᾱ, ον, adj. (κῦρος, *supreme power*), *having power over, w. gen.; δ, lord, master.*

Κῦρος, δ, *Cyrus the elder, founder of the Persian Empire.*

κυρτόω, ὥσω, *curve into an arch; pass., curve or bend, be bent.*

κύων, κυνός, δ, ἡ, *dog, hound.*

κώθων, ωνος, δ, *Lacedaemonian drinking cup.*

κωλύω, σω, ἐκώλῤῥα, etc., *hinder, prevent, keep; refuse admission, keep from one.*

κωμάζω, ᾶσω and ᾶσομαι, ἐκώμασα, κεκώμακα (κῶμος), *go about with a party of revelers, revel, make merry.*

κωμαστής, οὔ (κωμάζω), *reveler.*

κῶμη, ἡ, *village, country town.*

κῶμος, δ (κῶμη), *village festival; revel, carousal.*

κωφός, ἡ, όν, adj. (κόπτω), *blunt; deaf, dumb.*

Δ

λαγχάνω, λήξομαι, ἔλαχον, εἴληχα, εἴληγμαι, ἐλήχθην, *obtain by lot; fall by lot.*

λαγώς, ῶ or ὠ, δ, *hare.*

λάθρα, adv. (ἐλαθον, λανθάνω), *secretly*; w. gen., *without the knowledge* (of).

Λακεδαιμών, ονος, ἡ, *Lacedaemon*, capital of *Laconia*, *Laconia*, *Sparta*.

λαλέω, ἦσω (λάλος, talkative), *talk*, *prattle*.

λαμβάνω, λήψομαι, ἔλαβον, εἴληφα, εἴλημμαι, ἐλήφθην, *take*; *take*, *receive*; *take*, *seize*, *carry off* as *booty*; *take possession of*, *seize upon*; *gain*, *attain*; *take*, *take up*; *receive*, *incur*; *demand*, *re-quire*; *overtake*, *come upon*, *find*; *mid.*, *grasp*, *seize*.

λαμπρός, ᾶ, ὄν, adj. (λάμπω, shine), *bright*, *brilliant*, *splendid*; *noble*, *glorious*.

λαμπρῶς, adv. (λαμπρός), *brilliantly*, *splendidly*.

λανθάνω, λήσω, ἔλαθον, λέληθα, λέησμαι, *escape notice*, *be unseen* or *concealed*; *remain concealed*; w. partic. often best rendered as an adverb, *secretly*, *unawares*, *unseen*, etc., the partic. being translated as a verb.

λατρεύω, σω (λάτρις, hired servant), *work for hire*; *be in servitude*.

λέγω, ξω, ἔλεξα, εἴλοχα, εἴλεγμαι or λέλεγμαι, ἐλέχθην, ἐλέγην, *gather*.

λέγω, ξω, ἔλεξα, λέλεγμαι (δι-είλεγμαι), ἐλέγχθην, *say*, *speak*, *tell*, *declare*; *tell of*, *relate*; *tell*, *order*; τι, *say something to the point*, *speak to the purpose*.

ληλατέω, ἦσω (λείᾱ, ἐλαύνω), *drive away as booty*; *make booty*, *plunder*.

λείᾱ, ἡ, *booty*, *plunder*, *spoils*.

λείβω, ἔλειψα, *pour*; pass., *be shed*, *pour*.

λειμών, ὠνος, ὁ (λείβω), *moist grassy place*; *meadow*.

λείπω, ψω, ἔλιπον, λέλοιπα, λέλειμμαι, ἐλείφθην, *leave*, *quit*, *for-sake*, *abandon*; *neglect*, *fail to pay*.

λεκάριον, τό, dim. of λέκος, *dish*, *plate*.

λεπτός, ἡ, ὄν, adj. (λέπω, peel), *peeled*; *thin*, *lean*; ἐπὶ λεπτόν, *in a thin line*.

λευκός, ἡ, ὄν, adj., *white*.

λέων, οντος, ὁ, *lion*.

λήγω, ξω, *stay*, *abate*; intrans., *leave off*, *cease*, w. gen.; *come to an end*, *finish*.

λήζομαι, contr. for ληίζομαι, λήσσομαι, ἐλησάμην, ἐλήσσομαι (ληΐς, booty), *seize as booty*; *plunder*, *despoil*.

ληπτέον, verbal for λαμβάνω, *one must take* or *choose*.

ληστής, οὔ (λήζομαι), *robber*, *pirate*.

ληφθεὶς, ληφθῆναι, see λαμβάνω.

λίαν, adv., *very*; *exceedingly*, *very much*, *fully*.

λιθοτόμος, ὁ (λίθος, stone; τέμνω, cut), *stone cutter*.

λιμὴν, ἐνος, ὁ, *harbor*, *haven*.

λιμός, ὁ, *hunger*.

λίνεος, ᾱ, ον, adj., contr. λινούς, ἡ, οὖν (λίνον, anything made of flax), *flaxen*, *linen*.

λιπαρέω, ἦσω, *persist*; *keep asking*, *be importunate*.

λιπαρός, ᾶ, ὄν, adj. (λίπος, fat), *oily*; *sleek*, *fat*.

λογίζομαι, ιούμαι, ἐλογισάμην, ἐλόγισμαι, ἐλογίσθην (λόγος), *reckon*, *compute*, *count up*; *consider*.

λόγος, ὁ (λέγω), *word, words, speech, conversation; teaching, instructions; argument, reasoning; story, account, narrative; report, rumor; discussion, subject for discussion; affair, occurrence.*

λοιδορέω, ἡσω, etc. (λοιδορος, *abusive*), *abuse, rebuke, reprove; mid., find fault (with), reproach, w. dat.*

λοιπός, ἡ, ὄν, adj. (λείπω), *remaining, left, rest (of); τοῦ λοιποῦ, for the future, henceforth; τό, thereafter; for the future, henceforth.*

λούω, σω, ἔλουσα, ἔλουμαι, *wash; mid., bathe oneself, bathe.*

λόφος, ὁ, *hill, mound, rising; crest of a helmet.*

λοχαγός, ὁ (λόχος, ἡγέομαι), *captain commanding 24 men.*

λοχίτης, ου (λόχος), *one of the company; fellow, comrade.*

λόχος, ὁ (λέγω, *lay an ambush*), *men in ambush, hence any armed body; company of 24 soldiers.*

Λύδιος, ᾱ, ον, adj., *of Lydia in Asia Minor, Lydian.*

Λυδός, ὁ, *a Lydian.*

λυμαίνομαι, ανοῦμαι, ἐλυμνήμην, λελάσμαι, ἐλυμνήθην (λύμη, *outrage*), *maltreat; harm, injure.*

λύπew, ἡσω (λύπη), *give pain to; pass., be grieved or distressed.*

λύπη, ἡ, *pain of body; distress, grief, care.*

λύπηρως, adv. (λύπηρός, *painful*), *painfully; in trouble, in distress.*

λύσιτελέω, ἡσω (λύω, τέλη), *pay what is due; profit, avail.*

λύω, σω, ἔλυσα, ἔλυκα, ἔλυμαι, ἔλύθην, *dissolve, break up, disband; free, separate.*

M

μά, particle used in strong protestations and oaths, followed by acc. of person or thing appealed to, in itself neither affirmative nor negative, but usually preceded by ναί or οὐ.

μάγειρος, ὁ, *cook.*

μάγος, ὁ, *one of the Magi, wise men of Persia, who interpreted dreams.*

μάζα, ἡ (μάττω, *knead*), *barley cake.*

μάθημα, ατος, τό (μανθάνω), *that learned; learning, acquirement.*

μαίνομαι, μανοῦμαι, ἐμηνάμην, μεμίνημαι, *rage; be mad, be frenzied.*

μακαρίζω, ἰω (μάκαρ, *blessed*), *deem or pronounce happy.*

μακάριος, ᾱ, ον, adj. (μάκαρ, *blessed*), *blessed, happy, fortunate.*

μακαριστός, ἡ, ὄν, verbal adj. (μακαρίζω), *deemed or to be deemed happy.*

μακρός, ᾱ, ὄν, adj., *long; distant, to be brought from a distance; ἐπὶ μακρόν, in a long train.*

μάλα, adv., *very, much, exceedingly, greatly; comp. μᾶλλον, more, rather, better; superl. μάλιστα, most, most of all, especially; for the most part, generally; certainly, yes.*

μαλακίζομαι, ἰσθήσομαι, ἐμαλακίσθην (μαλαγός), *be softened; show weakness, weaken, be remiss.*

μαλακός, ἡ, ὄν, adj., *soft; appealing to the senses, agreeable, restful.*

μαλακύνομαι, *weaken, give out, flag.*

μάλιστα, μάλλον, *see μάλα.*

Μανδάνη, ἡ, *Mandanē, Cyrus' mother, daughter of Astyages.*

μανθάνω, μαθήσομαι, ἔμαθον, μεμάθηκα, *learn, especially by inquiry; know, understand.*

μανός, ἡ, ὄν, *adj., loose in texture; few, scanty.*

μαντεῖα, ἡ (μαντεύομαι, *divine*), *prophetic power; response of an oracle.*

μάντις, εὖς, ὁ (μαίνομαι), *diviner, soothsayer, seer.*

μανῶς, *adv. (μανός), scantily; comp. μανώτερον, less frequently.*

μάρτυς, υἱος, ὁ, ἡ, *witness.*

μαστιγοφόρος (φέρω), *scourge bearer, a sort of policeman.*

μαστιγώω, ὥσω, ἐμαστιγώσα, *whip, flog.*

μάταιος, (ᾱ), ὄν, *adj. (μάτη, folly), vain, void, useless.*

μάτην, *adv. (μάτη, folly), in vain, without reason.*

μάχαιρα, ἡ (μάχομαι), *saber or bent sword.*

μαχαιοφόρος, ὄν, *adj. (φέρω), bearing a saber, armed with swords.*

μάχη, ἡ, *battle, fight, combat; style or manner of fighting.*

μάχιμος, (η), ὄν, *adj. (μάχομαι), fit for battle; τό, the effective force, strength of the army.*

μάχομαι, οὖμαι, ἐμαχεσάμην, μεμάχημαι, *fight, contend with (w. dat.); resist.*

μεγάλα, *adv. (μέγας), greatly; severely.*

μεγαληγορέω, ἥσω, “*talk big,*” *boast.*

μεγαλοπρεπής, ἐς, *adj. (πρέπω), befitting greatness; magnificent.*

μεγαλόφρων, ὄν, *gen. ονος, adj. (φρήν, mind), high-minded; confident, courageous.*

μεγάλως, *adv. (μέγας), greatly, especially.*

μέγας, μεγάλη, μέγα, *gen. μεγάλου, ης, ου, adj., large, great; big, grown up, tall; of great weight, important; powerful, (superl.) highest, chief; influential; loud; μέγα as adv. for μέγας, greatly, much; τὸ μέγιστον, most of all, especially, comp. μείζων, superl. μέγιστος.*

μέγεθος, οὖς, τό (μέγας), *greatness, size; height, stature.*

μεθίημι [see ἔημι], *let go, hurl, throw.*

μεθύσκω, ὕσω, ἐμέθυσσα, ἐμεθύσθην, *causal of μεθύω, be drunken; make drunk; mid., be intoxicated, get drunk.*

μεθύω (μέθυ, *wine*), *be drunken with wine; be intoxicated.*

μείζων, ὄν, *gen. ονος, adj., comp. of μέγας.*

μειράκιον, τό (μειραξ, *young girl*), *boy, lad, youth.*

μείων, ὄν, *gen. ονος, adj., used as comp. of μικρός, small; smaller, less, fewer; τό, less; ἔχειν, be worse off, be at a disadvantage; ἀπέχων, at a less distance.*

μέλει, *impers., see μέλω.*

μελετάω, ἥσω and ἥσομαι, *care for; practice something or doing something.*

μελέτη, ἡ (μέλω), *care, attention; mode of practice, exercise.*

μέλλω, ἥσω, ἐμέλλησα, *think of doing;*

be about to or going to do a thing; be (expected or ordered) to do a thing; be likely to do; hesitate, delay; partic., coming on, impending.

μέλω, *be an object of care; usually impers., μέλει, μελήσει, ἐμέλησε, μεμέληκε, be a care, care for, w. dat. and gen.; wish, desire; be concerned or anxious.*

μεμπτός, ἡ, ὄν, adj., verbal of μέφομαι, *to be blamed or despised.*

μέφομαι, ψομαι, ἐμεψάμην, ἐμέμφθην, *blame, censure, find fault with.*

μέμψις, εως, ἡ (μέμφομαι), *blame, censure, reproof.*

μέν, particle used to show that the word or clause with which it stands answers to a following word or clause, which is introduced by δέ. Often μέν and δέ may be rendered, *on the one hand . . . on the other, as well . . . as, not only . . . but also*, but usually μέν is best left untranslated; οἱ μέν . . . οἱ δέ, *some . . . others.*

μένος, ους, τό, *might; courage, spirit, zeal, ardor.*

μεντάν, by crasis for μέντοι ἄν.

μέντοι, for μέν τοι, conj., *yet, but, however, nevertheless; indeed, to be sure.*

μένω, μενῶ, ἔμεινα, μεμένηκα, *stay, stand fast, abide; stay (at home or where one is), not stir, tarry, linger.*

μεριμνάω, ἤσω, *care for, be anxious or concerned about.*

μέρος, ους, τό, *part, division, share; part assigned, duty; ἐν μέρει, in turn, in order.*

μεσημβρία, ἡ (for μεσ-ημερία), *mid-day, south.*

μεσόλευκος, ον, adj., *middling white; shot with white, half mixed with white.*

μέσος, η, ον, adj., *middle; τό, midst, middle; middle of; εἰς τό, in the assembly, in public, before all.*

μεστός, ἡ, ὄν, adj., *full, filled; laden or loaded with; full, satisfied.*

μετά, prep. w. GEN., *with, together with; by means of; near; w. ACC., after, of time; after, next to (in order).*

μεταβάλλω [see βάλλω], *throw into a different position; mid., change, march, wheel or turn about.*

μεταγινώσκω [see γινώσκω], *change one's mind or opinion.*

μεταδίδωμι [see δίδωμι], *give a share, distribute, share.*

μεταδιώκω [see διώκω], *follow closely after.*

μετάδοσις, εως, ἡ (μεταδίδωμι), *giving a share, sharing.*

μεταμέλει, μελήσει, ἐμέλησε (μέλω), impers., *it repents one, w. gen. of thing and dat. of person.*

μεταμέλεια, ἡ, *change of purpose; regret, repentance.*

μεταμέλομαι, ἥσομαι, ἐμελήθην (μεταμέλει), *feel repentance, regret.*

μετανοέω, ἤσω, *change one's mind or purpose, alter one's opinion.*

μεταξύ, adv. (μετά, ξύν = σύν), *as prep. w. gen., between.*

μεταπέμπομαι, ψομαι, *send for, summon.*

μεταστρατοπεδεύομαι, σρμαι, *change or move one's camp.*

μεταστρέφω [see στρέφω], *turn about; mid., turn oneself about, turn round.*

μέτεμι (εἰμι), *be among; impers., fall to one's share, w. dat., have a share in a thing.*

μετέρχομαι [see ἔρχομαι], *go after, go to seek.*

μετέχω [see ἔχω], *have with others; have a share in, partake of.*

μετουσιᾶ, ἡ (μέτεμι), *participation, partnership, share.*

μέτρω, ἦσω (μέτρον, *measure*), *measure.*

μέτριος, (ᾱ), ον, adj. (μέτρον, *measure*), *within measure; moderate, middling, not too great; just enough, sufficient; few, considerable; moderate, temperate.*

μετριότης, ητος, ἡ (μέτριος), *moderation, temperance.*

μετρίως, adv. (μέτριος), *moderately; ἔχειν, be enough or sufficient; modestly, submissively.*

μέτωπον, τό (μετά, ὤψ, *eye*), *space between the eyes; forehead; front of an army; ἐπί, in a broad or extended line.*

μέχρι, adv., *to a given point; of time, w. gen., until, up to, till; of place, up to, at.*

μή, neg. adv., *in independent clauses w. subj. or imper., in dependent clauses w. subj., opt., and infin., not, lest.*

μηδαμῇ, adv. (dat. fem. of μηδαμός, *none*), *in no wise, not at all.*

μηδαμόθεν, adv. (μηδαμός, *none*), *from no (other) place.*

μηδέ (neg. particle), *but not, and not, not; not even, nor even.*

μηδείς, δεμῖᾱ, δέν, adj. (μηδέ, εἷς), *and not one; ὅ, none, no one; τό, nothing.*

μηδέποτε, adv., *never.*

μηδέπω, adv., *not as yet, nor as yet.*

Μηδίᾱ, ἡ, *Media, a region of Asia south of the Caspian Sea.*

Μηδικός, ἡ, ὄν, adj. (Μῆδος), *Median.*

Μήδος, ὁ (Μηδιᾶ), *Mede, Median.*

μηκέτι, adv. (μή, ἔτι), *no more, no longer.*

μήκιστος, η, ον, adj. (μήκος), *used as superl. of μακρός, long; τό, as adv., farthest, as far off as possible.*

μήκος, ουσ, τό (μακρός), *length; distance.*

μήν, particle used to strengthen statements, *verily, truly; nevertheless, however.*

μήν, μηνός, ὁ, *month.*

μήποτε, adv. (μή ποτε), *never, on no account; lest ever, that never.*

μηπώποτε, adv., *never yet.*

μηρός, ὁ, *thigh.*

μήτε, conj. (μή τε), *and not, usually doubled, μήτε . . . μήτε, neither . . . nor.*

μήτηρ, τρός, ἡ, *mother.*

μήτοι, adv. (μή τοι), *stronger form of μή.*

μηχανάομαι, ἥσομαι, ἐμμηχανήσασθην, μεμμηχανῆμαι (μηχανή), *make by art; contrive, devise.*

μηχανή, ἡ (μήχος, *means*), *instrument, machine, engine of war.*

μηχάνημα, ατος, τό (μηχανάομαι), *contrivance, trick, art.*

μηχανοποιός, ὁ (ποιέω), *engineer, maker of engines of war.*

μῖᾱ, see εἷς.

μιαρός, ἄ, ὄν, adj. (*μιαίνω*, stain), stained; brutal, coarse, disagreeable.

μίγνυμι, μίξω, ξμιξα, μέμγμαι, ἐμίχθην, ἐμίχην, mingle, mix; pass., interfere with, confuse.

μικρός, ἄ, ὄν, adj., small, little; neuter as adv., a little, a bit; μικροῦ, within a little, almost.

μιμέομαι, ἡσομαι, ἐμίμησάμην, μεμίμημαι (μῖμος, imitator), imitate, follow.

μιμνήσκω, μνήσω, ξμνησα, μέμνημαι, ἐμνήσθην, remind, pass., mention, say; pf. μέμνημαι (like Lat. memini), call to mind, recall, remember; think, think of, mention.

μισέω, ἡσω, etc. (μῖσος, hatred), hate.

μισθός, ὁ, reward, wages, pay.

μισθοφόρος, ον, adj. (φέρω), receiving wages, serving for hire; mercenary, hired soldier.

μισθώω, ὥσω, etc. (μισθός), let out for hire; mid., hire.

μνήμα, ατος, τό (μνᾶσθαι, be mindful), memorial; monument, tomb.

μνήμη, ἡ (μνᾶσθαι, be mindful), remembrance, memory; τυγχάνω, be remembered.

μνηστήρ, ἦρος, ὁ (μνᾶσθαι, be mindful, woo), suitor, wooer.

μόλις, adv., hardly, with difficulty; scarcely.

μοναρχία, ἡ, rule of one, monarchy.

μόνιππος, ον, adj., using a single horse; ὁ, single horse.

μόνος, η, ον, adj., alone, only; τό, as adv., only, alone.

μορφή, ἡ, shape; figure, form.

μουσουργός, ὄν, adj. (ἔργω, work),

cultivating music; ἡ, singing or dancing girl.

μυρίαρχος, ὁ, commander of 10,000 men.

μυριάς, ἄδος, ἡ, a number of 10,000, myriad.

μύριοι, αι, α, num. adj., ten thousand.

μυριοστός, ἡ, ὄν, adj. (μύριοι), ten thousandth.

μυσάττομαι, αχθήσομαι, ἐμυσάχθην (μύσος, uncleanness), feel disgust, show aversion.

μύω, σω, ξμυσα, μέμυκα, close, be shut; intrans., close (the eyes); partic. μύων, with one's eyes shut.

μῶρος, ἄ, ον, adj., dull; ὁ, fool, stupid; τό, folly.

N

ναί, adv. of strong affirmation, yea, verily, surely, I suppose, usually with μά, yea, by —.

ναρθηκοφόρος, ον, adj. (φέρω), bearing a νάρθηξ; wand bearer.

νάρθηξ, ηκος, ἡ, a tall plant with a hollow, pithy stalk, used for wands, etc.; wand, staff.

ναῦς, νεώς, ἡ, ship, vessel.

νεᾷλής, ἐς, adj. (νέος), young; fresh.

νεᾷνίας, ον (νέος), youth, young (man), w. ἀνὴρ; stout, strong youth.

νεᾷνισκεύομαι, pass one's youth.

νεᾷνίσκος, ὁ (νέος), youth; man, warrior.

νεαρός, ἄ, ὄν, adj. (νέος), young; τό, youthful spirit, childishness.

νεκρός, ὁ, dead body, corpse.

νέμω, νεμῶ, ἐνειμα, νενέμηκα, νενέμημαι, ἐνεμήθην, deal out, distribute;

assign, give; mid., feed on, feed, go to pasture, graze.

νεόγαμος, *ον*, adj., newly married.

νέος, (*ᾱ*), *ον*, adj., young, youthful.

νεότης, *ητος*, *ῆ* (νέος), youth.

νεωστί, adv. (νέος), lately, just now.

νέωτα, adv. (νέος, *ἔτος*), *εις*, for next year, in another year.

νή, particle of strong affirmation (Attic for the Epic *ναί*), by.

νήφω, *ἐνηψα*, drink no wine; partic. *νήφων*, sober.

νικάω, *ήσω*, etc. (νίκη), conquer, prevail.

νίκη, *ῆ*, victory.

νικητήριος, *ᾱ*, *ον*, adj. (νικάω), belonging to a conqueror; τό (*sc. ἄθλον*), prize of victory.

νομεύς, *έως*, *ὁ* (νέμω), shepherd, herdsman.

νομή, *ῆ* (νέμω), pasturage, pasture.

νομίζω, *ιω*, *ἐνόμισα*, etc. (νόμος), hold as a custom; consider, regard, believe, think; pass., be customary; *νομιζόμενος*, customary, regular.

νόμιμος, *η*, *ον*, adj. (νόμος), conformable to custom; prescribed by law; right, legitimate; sanctioned by law; customary, usual; *τά*, institutions.

νομίμως, adv. (νόμιμος), according to law, legally, legitimately.

νόμος, *ὁ* (νέμω), anything assigned; law, custom, usage.

νόος, contr. *νοῦς*, *νοῦ*, *ὁ*, mind, perception; *προσέχω*, turn one's mind to a thing, be intent, listen, heed.

νουθετέω, *ήσω* (*νοῦς*, *τίθημι*), put in mind; advise, suggest (to).

νυκτερινός, *ῆ*, *ὁν*, adj. (νύξ), by night, nightly, night-.

νύκτωρ, adv. (νύξ), by night.

νυμφίος, *ὁ* (νύμφη, bride), bridegroom.

νῦν, adv., now, at this very time; in attrib. position, present; just now, but now; soon, presently; now, as it is, as the case now stands.

νύξ, *νυκτός*, *ῆ*, night.

νῶτον, τό, plur., back.

Ξ

ξεύζω, *ιω*, *ἐξένισα* (ξένος), receive or entertain strangers; receive as a guest, entertain.

ξένιος, (*ᾱ*), *ον*, adj. (ξένος), belonging to a ξένος; *τά*, gifts of friendship.

ξένος, *ὁ*, guest friend (a citizen of a foreign country with whom one has a treaty of hospitality).

ξηρός, *ᾱ*, *ὁν*, adj., dry; τό, dry bed of a river.

ξύλινος, *η*, *ον*, adj. (ξύλον), of wood, wooden.

ξυστόν, τό (ξύω, scrape), polished shaft; spear, lance.

ξυστοφόρος, *ον*, adj. (φέρω), carrying a lance; spear bearer.

Ο

ὁ, *ῆ*, τό, definite article, the; used often with ellipsis of its noun, as *τὰ ἐν Βαβυλῶνι*, affairs in Babylon; with participles, he, she, or they who, etc.; as demonstr. pron., he; *ὁ μὲν*, *ὁ δέ*, the one, the former . . . the other, the latter (plur., some . . . others); *τὰ μὲν* . . . *τὰ δέ*, partly . . . partly; *ὁ δέ*, *ῆ δέ*, and he, but he (she).

ᾧδε, ᾗδε, τῷδε, demonst. pron., *this*, referring to what can be pointed out.

ὁδοιπορίᾱ, ἡ, *journey, march*.

ὁδός, οὗ, ἡ, *way, path, track, road, highway; journey, march; course of a river; way, means; distance*.

ᾧθεν, adv., *from which, whence*.

ᾧθενπερ, strengthened from ᾧθε, *from the very same source, in the same way*.

οἱ, enclitic, dat. of οὗ, *himself*.

οἶδα, εἶσομαι, *know; χάριν, be grateful; remember, recollect*.

οἴκαδε, adv. (οἶκος), *to one's home, homeward, home, at home (= οἶκοι)*.

οἰκέιος, ᾧ, ον, adj. (οἶκος), *of the house, domestic; τὰ, home or domestic affairs; of one's own, personal, private; related, near, dear; of interest, concerning*.

οἰκειότης, ητος, ἡ (οἰκέιος), *relationship, kindred, union*.

οἰκέως, adv. (οἰκέιος), *familiarly*.

οἰκέτης, ου (οἰκέω), *houseslave, servant; friend*.

οἰκέω, ἔσω, ἔκκησα, etc. (οἶκος), *inhabit, occupy; furnish, equip; pass. partic. as adj., inhabited, occupied*.

οἰκησις, εως, ἡ (οἰκέω), *dwelling, habitation*.

οἰκήτωρ, ορος, ὁ (οἰκέω), *inhabitant*.

οἰκίᾱ, ἡ (οἰκέω), *building, house, dwelling*.

οἰκοδομέω, ἔσω, ἐκοδόμησα (οἰκοδόμος, builder), *build a house; build; fortify*.

οἰκοθεν, adj. (οἶκος), *from one's house; from home*.

οἶκοι, adv. (οἶκος), *at home, in one's house or country*.

οἰκονομικός, ἡ, ὄν, adj., *capable to manage a household; τὰ, matters of the household, economy*.

οἶκος, ὁ, *house, abode, dwelling, home; household*.

οἰκτεῖρω, τερω, ἔκτεира (οἶκτος, pity), *pity, feel pity for*.

οἶνος, ὁ, *wine*.

οἶνοχόεω, ἔσω, ἐνοχόησα (οἶνοχόος), *pour out wine for drinking*.

οἶνοχόος, ὁ (χέω, pour), *wine pourer; cup bearer*.

οἶομαι or οἶμαι, οἶήσομαι, ἐήθην, *suppose, think, deem, imagine*.

οἶος, ᾧ, ον, adj. (ὁ, ὅς), *such as, what sort or manner of nature, kind or temper; able; possible; οἶα δέ, as, since; οἶον, as (for example)*.

οἶοσπερ, οἶάπερ, οἶονπερ, strengthened form of οἶος, *just such as; as, as if*.

οἷς, ζῖος, ὁ, ἡ, *sheep*.

οἶσθα, see οἶδα.

οἶσω, see φέρω.

οἴχομαι, σίχίσσομαι, οἴχωκα or ὤχωκα, *be gone, have gone, depart; be dead, die, perish*.

οἰωνίζομαι, ιοῦμαι, ὠωνισάμην, *take omens from the flight of birds; take omens, seek auguries*.

οἰωνός, ὁ, *large bird; omen (from birds), augury*.

ὀκνέω, ἔσω, ὤκνησα (ὀκνος, shrinking), *fear, dread, hesitate*.

ὀκνηρῶς, adv. (ὀκνηρός, shrinking), *hesitatingly, timidly*.

ὀκτακισχῆλιοι, αι, α, num. adj., *eight thousand*.

ὀκτώ, num. adj., indecl., *eight*.

ὀλιγαρχία, ἡ, government in the hands of a few, oligarchy.

ὀλιγοετία, ἡ (ἔτος), fewness of years, youth.

ὀλίγος, η, ον, adj., few, but few; small, short; ὀλίγη, a little, slightly.

ὀλοκαυτέω, ἥσω (κάω), offer whole as a burnt offering.

ὀλοπόρφυρος, ον, adj. (πορφύρα, purple), all purple.

ὅλος, η, ον, adj., whole, entire, complete; τὸ, the whole.

ὅλως, adv. (ὅλος), entirely, wholly, altogether.

ὄμμα, ατος, τό (ὄπ-, ὄραω), eye.

ὀμνῦμι OR **ὀμνῶ**, ὀμνῦμαι, ὥμοσα, ὀμώμοκα, ὀμώμοσμαι, ὠμόθην and ὠμόσθην, swear, take oath.

ὀμόγλωττος, ον, adj. (γλῶττα, tongue), speaking the same tongue.

ὀμογνωμονέω, ἥσω (ὀμογνωμών, of one mind), be of like mind, agree in opinion.

ὀμόθεν, adv. (ὀμός), from the same place; from near, close at hand, at close quarters; of the same blood.

ὅμοιος, (ᾱ), ον, adj. (ὀμός), like, resembling, similar, the same.

ὀμοίως, adv. (ὅμοιος), similarly, in like manner; alike, equally, without discrimination.

ὀμολογέω, ἥσω, ὠμολόγησα, etc. (ὀμολογος, agreeing), agree, admit; say the same things, agree with, confirm.

ὁμορος, ον, adj. (ὅρος, border), having the same borders, bordering on; ὁ, neighbor.

ὁμός, ἡ, ὄν, adj. (cf. ἕμα), one and the same, common.

ὁμόσε, adv. (ὀμός), to the same place; together, to close quarters, hand to hand.

ὁμότιμος, ον, adj. (τίμη), equally honored; οἱ, the chief nobles of the Persians, who were equals among themselves, peers.

ὁμοῦ, adv. (ὀμός), at the same place; together; near at hand, at close quarters; γίγνομαι, assemble.

ὁμόφυλος, ον, adj. (φύλον), of the same race or nation.

ὁμῶς, adv. (ὀμός), all the same; yet, still, nevertheless, notwithstanding.

ὄναρ, τό (only nom. and acc. sing.), vision, dream.

ὀνίνημι, ὀνήσω, ὤνησα, ὠνήμην, ὠνήθην, profit; benefit, help, assist; please, delight.

ὄνομα, ατος, τό, name, honor, fame, renown.

ὀνομάζω, ὠσω, ὠνόμασα, etc. (ὄνομα), name, call by name.

ὀνομαστί, adv. (ὀνομάζω), by name.

ὄνος, ὁ, ass.

ὀξέως, adv. (ὀξός, sharp), quickly, soon.

ὅπη, adv., by which way; whithersoever, wherever; in whatever way, however.

ὀπισθεν, adv., behind, at the back, in the rear; τό, the rear of an army.

ὀπλίζω, σω, ὀπλίσα. ὀπλισμαι, ὠπλίσθην (ὀπλον), arm, equip; mid., arm oneself.

ὀπλις, εως, ἡ (ὀπλίζω), arming, equipment.

ὄπλον, τό, *instrument, implement; τά, weapons, arms; for ὀπλῖται, heavy-armed troops.*

ὀπλοφορέω, ἤσω, *bear arms, be armed.*

ὀπλοφόρος, ον, adj. (φέρω), *bearing arms; ὁ, warrior, soldier.*

ὀπόθεν, adv., *from what place, whence.*

ὅποι, adv., *to what place, whither, wheresoever.*

ὅποιος, ᾧ, ον, adj., *of what sort or kind, which, what, whatever.*

ὅποσάκις, adv., *as many times as.*

ὅπόσος, η, ον, adj., *as much or many as, as great as, however much or many; interrog., how many? strengthened by οὖν, ὅποσονοῦν, how many or much soever.*

ὅποτε, adv. of time, *when, whenever; causal, when, since, because.*

ὅπότερος, ᾧ, ον, adj., *which of two.*

ὅπου, adv. of place, *where, (ἅν) wherever; when; in which, wherein; when, since.*

ὀπτήρ, ἦρος, ὁ (cf. ὄψομαι), *eyewitness, spy.*

ὅπως, conj. of manner, *as, how, in whatever way; in final clauses, = ἵνα, that, in order that; μή ὅπως . . . ἀλλ' οὐδέ, not only not . . . but not even; strengthened by οὖν, ὅπωςοῦν, in any way whatever, however; οὐδ' ὅπωςτιοῦν, not in any way whatever, without the least bit.*

ὅπωςοῦν, for ὅπως οὖν, see ὅπως.

ὅπωςτιοῦν, for ὅπως τι οὖν, see ὅπως.

ὄραμα, ατος, τό (ὀράω), *that seen; sight, spectacle.*

ὀράω, ὄψομαι, εἶδον, *ἐώρακα* or *ἐόρακα*,

ἐώραμαι or *ὄμμαι*, ὥφθην, see, perceive, observe; discover; look, face; look with the idea of expecting something; have in view, aim at; take care, care for, regard; consider; see to it, beware.

ὀργή, ἡ, *impulse; anger, wrath.*

ὀργίζω, ἰῶ, ὠργισα (ὀργή), *make angry; mid. and pass., grow or be angry, be wroth, feel resentment, w. dat. or prep. and acc.*

ὀρέγω, ξω, ὠρεξα, ὠρέχθην, *reach, stretch; mid., reach after, grasp at, desire (to reach).*

ὀρεινός, ἡ, ὄν, adj. (ὄρος), *mountainous, hilly.*

ὀρθίος, (ᾧ), ον, adj. (ὀρθός), *straight up; in straight lines or files.*

ὀρθός, ἡ, ὄν, adj., *straight; upright, erect, standing.*

ὀρθόω, ὠσω (ὀρθός), *set straight; mid., stand erect or upright.*

ὀρθῶς, adv. (ὀρθός), *rightly, without mistake; carefully.*

ὀρίζω, ἰῶ, ὠρισα, etc. (ὄρος, boundary), *bound.*

ὄριον, τό, = ὄρος, *boundary; τά, borders.*

ὄρκος, ὁ, *oath.*

ὀρμαθός, ὁ, *string, chain, line.*

ὀρμάω, ἤσω, ὠρμησα, etc. (ὀρμή), *set in motion; start, begin; start in flight; mid., set out, take the field, proceed; make an attack, charge; exert oneself; start, begin.*

ὀρμή, ἡ, *violent movement onwards; assault, attack.*

ὄρος, οvs, τό, *mountain, hill.*

ὀρυγμα, ατος, τό (ὀρύττω), *place dug out; trench, pit.*

ὀρύπτω, ξω, ὠρυξα, ὀρώρυχα, ὀρώρυγμαί, ὠρύχθην, *dig, excavate.*

ὀρφνίνος, η, ον, *adj., brownish gray.*

ὀρχόμεαι, ἥσομαι, ὠρχησάμην (ὄρχος, *row of vines*), *dance in a row; dance.*

ὅς, ἦ, ὅ, *rel. pron., who, which, that; ἐν ᾧ* (sc. χρόνῳ), *while; ἔστιν ὅς* (εἰς τὸν οἶ), *some one, some; as demons.* (= ἐκεῖνος or οὗτος), *he.*

ὁσίως, *adv. (ὅσιος, hallowed), religiously, scrupulously, duly.*

ὅσος, η, ον, *adj., how great, how much or many; whoever, whatever, (plur.) as many as, those who, all that; ὅσῳ, in proportion as; so with τοσούτῳ or τόσῳ, the . . . the; following τοσούτος, as.*

ὅσοσπερ, for ὅσος περ, *however great or much, as great or much as.*

ὅσπερ, ἥπερ, ὅπερ, *strengthened from ὅς, the very man who or thing which, or simply who, which.*

ὅστις, ἥτις, ὅ τι, *indef. rel., or indirect interrog. pron., any one who, anything which, i.e. whoever, whatever, whichever; of what kind; strengthened by οὖν, ὅστις οὖν, whoever, whatever; ὅτι οὖν w. neg., any at all, even a little.*

ὅστις οὖν, for ὅστις οὖν, *see ὅστις.*

ὅταν, *conj., for ὅτ' ἂν (ὅτε), whenever, when; as often as.*

ὅταν περ, for ὅταν περ, *whenever.*

ὅτε, *adv. of time, when, while; ἔστιν ὅτε, sometimes.*

ὅ τι, *neut. of ὅστις.*

ὅτι, *conj., that, in indir. disc.; w. superl., as . . . as possible; for that, seeing that, inasmuch that, because.*

ὅτι οὖν, *neut. of ὅστις οὖν, see ὅστις.*

οὐ, *see δς.*

οὔ, οἷ, ἔ, *reflex. pron., of himself.*

οὐ, οὐκ, οὐχ, *adv., not; οὐ, no.*

οὐδαμῇ, *adv. (οὐδαμός), in no place, nowhere.*

οὐδαμός, ἥ, ὄν, *adj. (= οὐδεῖς), no one at all.*

οὐδαμοῦ, *adv. (οὐδαμός), nowhere.*

οὐδαμῶς, *adv. (οὐδαμός), in no way.*

οὐδέ, *adv. (οὐ δέ), but not, and not, not ever; οὐδὲ (οὐτε) . . . οὐδέ, neither . . . nor.*

οὐδεῖς, οὐδεμία, οὐδέν, *adj. (οὐδέ, εἷς), not even one; no one, none, no; ὅ, no one; οὐδέν, nothing; adverbial, not, not at all.*

οὐδέποτε, *adv., and not ever; never.*

οὐδέπω, *adv. (οὐδέ πω), not yet.*

οὐδέπώποτε, *adv. (οὐδέ πῶ ποτε), never yet, never before.*

οὐδέτερος, ᾱ, ον, *adj. (έτερος), not either, neither of two.*

οὐκ, *see οὐ.*

οὐκέτι, *adv. (οὐκ ἔτι), no more, no longer.*

οὐκ οὖν, *adv. (οὐκ, οὖν), not therefore, not indeed, so not.*

οὐκοῦν, *adv. (οὐκ, οὖν), = οὐκ οὖν, but without negative force, therefore, accordingly, then; in questions, usually with irony, so then?*

οὖν, *adv., therefore, accordingly, so, then.*

οὐποτε, *adv. (οὐ ποτε), never.*

οὐπω, *adv. (οὐ πω), not yet; not at all, not, never.*

οὐπώποτε, *adv. (οὐ πῶ ποτε), never yet, never.*

οὐρά, ἥ, *tail; rear of an army; κατ' οὐράν, in the rear.*

οὐράγος, ὁ (ἡγέομαι), *leader of the rear guard.*

οὐράνιος, (ᾱ), ον, adj. (οὐρανός), *of or from the heavens, heavenly.*

οὐρανός, ὁ, *heaven; heavens, sky, upper air.*

οὖς, ὠτός, τό, *ear.*

οὔσα, fem. of ὤν, pres. partic. of εἶμι.

οὐσία, ἡ (οὔσα), *that which is one's own; property, fortune.*

οὔτε, adv. (οὐ τε), *and not; usually repeated, οὔτε . . . οὔτε (οὐδέ), neither . . . nor (even).*

οὔτος, αὐτή, τοῦτο, demons. pron., *this near one, that spoken of; καὶ ταῦτα, and that too, emphasizing the preceding words.*

οὔτοσί, αὐτῇ, τουτί, strengthened form of οὔτος, *this man here.*

οὔτω, or οὔτως, adv. (οὔτος), *in this way or manner, so, thus; so much, to such an extent; under these circumstances, then.*

οὔτωσί, adv., strengthened from οὔτως (cf. οὔτοσί), *in this way, thus.*

οὐχ, for οὐ before a rough vowel.

οὐχί, Attic form of οὐ, *not.*

οὔειλω, ἤσω, ὠφείλῃσα, ὠφελον, ὠφειλήθην, οὐε; ὠφеле, as interj., *would that, O that.*

ὄφελος, ους, τό (ὀφέλλω, *increase*), *advantage, profit, aid, help, good, value.*

ὀφθαλμός, ὁ (ὀπ-, ὀράω), *eye.*

ὀρέω, ἤσω (ἵχος, *that which bears*), *hold up, carry; mid., be carried, ride, go on horseback.*

ὄχλος, ὁ, *moving crowd; throng, multitude, mass.*

ὀχυρός, ὁ, ὄν, adj. (ἐχω), *lasting; strong, stout (sc. χωρίον), strong-hold.*

ὀχυρώω, ὦσω, *make fast and sure, fortify, mid.*

ὀψιμαθής, ἑς, adj. (ὀψέ, *late*; μανθάνω), *late in learning, late to learn.*

ὄψις, εως, ἡ (ὀπ-, ὀράω), *sight, view.*

ὀψομαι, fut. of ὀράω.

ὀψον, τό (ἐψω, *boil*), *cooked meat; meat; sauce, relish, seasoning.*

ὀψοποιός, ὁ (ποιέω), *one who cooks meat; cook.*

Π

πάγκαλος, (η), ον, adj. (πᾶς), *very beautiful or handsome.*

παγκάλως, adv. (πάγκαλος), *very beautifully or handsomely.*

πάθημα, ατος, τό (ἐπαθον, *πάσχω*), *anything that befalls; affection, emotion, condition.*

πάθος, ους, τό (ἐπαθον, *πάσχω*), *anything that befalls one; painful circumstance, affliction, misfortune.*

παιάν, ᾠνος, ὁ (Παιών, physician of the gods, later an epithet of Apollo), *choral song, hymn, or chant, addressed to Apollo, war song.*

παιδάριον, τό, dim. of παῖς, *little boy, young boy.*

παιδεῖα, ἡ (παῖς), *rearing of a child; education, training.*

παιδεύω, σω, etc. (παῖς), *rear a child; bring up, educate, instruct, teach.*

παιδιᾶ, ἡ (παίζω), *childish sport; game, sport, merriment.*

- παιδικός**, ἡ, *όν*, adj. (παῖς), *of or like a child, boyish; amusing, diverting.*
- παιδίον**, τό, dim. of παῖς, *little or young child; ἐκ παιδίου, from boyhood, from an early age.*
- παίζω**, ξοῦμαι, ἔπαισα, πέπαισμαι (παῖς), *play like a child; play, jest, joke.*
- παῖς**, παιδός, ὁ, ἡ, *child; ἐκ παίδων, from boyhood, from childhood.*
- παίω**, σω and ἤσω, ἔπαισα, πέπαικα, ἐπαίσθην, *strike, beat; strike, hit, wound.*
- Πακτωλός**, ὁ, Pactolus, a river of Lydia.
- πάλαι**, adv., *long ago, in time gone by, previously, formerly; for some time, long; long before.*
- πалаиός**, ἄ, *όν*, adj. (πάλαι), *of long ago; old, of old date, ancient.*
- παλαμάσμαι**, ἡσσομαι, *manage, execute.*
- πάλιν**, adv., *a second time, again, back again; also, besides; also, again.*
- παλτόν**, τό, *light spear, used by Persian cavalry, javelin.*
- πάμπαν**, adv. (πᾶς), *like πᾶν, entirely, quite, wholly, altogether.*
- πάμπολυς**, πόλλη, πολυ, adj., *very great, very much or (plur.) many.*
- πανήγυρις**, εως, ἡ (ἄγυρις = ἀγορά), *general assembly; assembly, host.*
- Πάνθεια**, ἡ, Panthea, the beautiful wife of Abradatas.
- παντάπασι**, adv., *all in all; utterly, entirely, completely, exactly.*
- πανταχῇ**, adv. (πᾶς), *everywhere, on each side.*
- πανταχόθεν**, adv. (πᾶς), *from every part, on every side.*
- πανταχοῦ**, adv. (πᾶς), *everywhere.*
- παντελῶς**, adv. (παντελής, *all-complete*), *absolutely, completely, entirely.*
- παντοδαπός**, ἡ, *όν*, adj. (πᾶς), *of every kind, of all sorts.*
- πάντοθεν**, adv. (πᾶς), *from all quarters, on all sides.*
- παντοῖος**, ᾱ, *ον*, adj. (πᾶς), *of all sorts or kinds.*
- πάντως**, adv. (πᾶς), *altogether, entirely; by all means, certainly.*
- πᾶν**, adv. (πᾶς), *altogether, very, exceedingly; certainly, by all means.*
- (πάσσομαι), πάσσομαι, ἐπαῤῥάμην, *get, acquire; pf. πέπαῤῥμαι = κέκτημαι, have, possess.*
- πάππος**, ὁ, grandfather.
- παρά**, prep., *beside; w. GEN., from, from the side of; from, by; through, by means of; w. DAT., beside, with, among; with, at the home of; w. ACC., to the side of, to; alongside of, along by, near; contrary to.*
- παραβάλλω** [see βάλλω], *throw beside; mid., set upon a chance, hazard, stake.*
- παραβάτης** (παραβαίρω, *stand beside*), plur., *light troops, who ran beside the horsemen.*
- παραγγέλλω** [see ἀγγέλλω], *send word along; order, command; pass the word along.*
- παραίγνομαι** [see γίγνομαι], *be by one's side; come up, come, arrive; befall, happen.*
- παράγω** [see ἄγω], *lead by; march from column into line; lead, bring, take along.*

παράδειγμα, ατος, τό (*παραδείκνυμι*, show side by side), pattern, example, model.

παράδεισος, ό [*Persian word*], park.

παραδίδωμι [see *δίδωμι*], give up, give over, surrender; transmit, pass along.

παράδοξος, ον, adj. (*δόξα*, expectation), contrary to opinion; strange, incredible.

παράθew, *θεύσομαι*, run by or past.

παραινέw, έσω and *έσομαι*, *ήνεσα*, *ήνεκα*, *ήνημαι*, exhort, advise, recommend.

παιριέw [see *αίρέw*], take from beside; take away.

παρακαθίζw, καθiw, set beside; mid., seat oneself beside.

παρακαλέw [see *καλέw*], call to one's side, summon; ask, invite; urge, spur on, encourage.

παρακατάκειμαι, lie down beside; recline or sit by one at meals.

παρακελεύομαι, stand by one and order; urge, exhort, encourage.

παρακελευσμός, ό, exhortation.

παρακλίτης, ου, one who reclines beside one at meals; companion at table.

παραλαμβάνw [see *λαμβάνw*], receive from, get by inheritance; take, receive, get again; take possession (of); find; take with one, take along.

παραλείπω [see *λείπω*], leave one side; pass over, neglect, omit.

παραλλάττω, ξw, *ήλλαξα*, *ήλλαγμαi*, *ηλλάχθην*, *ηλλάγην*, transpose; intrans., pass by, get beyond.

παραμείβw, ψw, leave one side; march by, go past.

παραμελέw, ήsw, pass by and disregard, pay no heed to, w. gen.

παραμένw [see *μένw*], stay beside; remain, stay, abide.

παραμηρίδιος, ον, adj. (*μηρός*), along the thighs; τά, armor for the thighs, thigh pieces.

παράνομος, ον, adj., contrary to law; τά, things contrary to law.

παραπίπτw [see *πίπτw*], fall near, fall in one's way.

παραπλευρίδια, τά (*πλευρά*, side), covers for the sides of horses.

παρασάγγης, ου (*Persian farsang*), parasang of thirty stades.

παρασκευάζw, άsw, *εσκεύασμαι*, get ready, provide; equip; make, render; mid., prepare oneself or for oneself.

παρασκευή, ή, preparation.

παράστασις, εws, ή (*παρίστημι*), standing near; post near the king.

παραστάτης, ου (*παρίσταμαι*), one who stands by one's side; defender, supporter, comrade.

παρατάττω [see *τάττω*], place side by side; draw up, arrange, form in line of battle; mid., stand or form in line of battle.

παρτείνw [see *τείνw*], stretch out on the rack; torture, torment.

παρτίθημι [see *τίθημι*], place beside; set before, serve up.

παρτυγχάνw [see *τυγχάνw*], happen to be near, be with; come in one's way, meet.

παρυντικά, adv., immediately, forthwith, straightway; in attributive position, present, momentary.

παραφέρw [see *φέρw*], bring to one's side; set before.

παραχρήμα, adv., for *παρὰ τὸ χρήμα*, on the spot; immediately, on the spot; *ἐν τῷ*, for the time.

παραχωρέω, *ήσμαι*, go aside; step out of the way for another, yield one the way.

πάρδαλις, *εως, ή*, pard, leopard.

παρεγγυάω, *ήσω*, hand over; pass the word of command along the line, give command, order; cheer on, exhort.

παρειά, *ή*, usually plur., cheek.

πάρειμι (*είμι*), be by or present, be near or at hand; be present, come up, report or arrive (at); be prepared, be ready; *ἐν τῷ παρόντι*, for the present, at the time.

πάρειμι (*είμι*), go by, pass along or by, march past; leave behind, outstrip; pass into, go in, enter.

παρελαύνω [see *ἐλαύνω*], drive by; ride along or on, ride past.

παρέπομαι [see *ἐπομαι*], follow along-side, follow close, w. dat.

πατέρχομαι [see *ἐρχομαι*], go by, pass, elapse; pass on, precede; escape.

παρέχω [see *έχω*], hold in readiness, provide, furnish; *ἐαυτόν*, show oneself, act; give; afford; make, render, produce; mid., make, render.

πάρθενος, *ου, ή*, girl, maiden.

παριδών, see *παροράω*.

πατήμι [see *έτιμι*], let go by; admit; let pass, fail to notice, overlook, neglect.

παρίστημι [see *ίστημι*], station beside; mid., present oneself, be at hand.

παροξύνω, *υνῶ*, urge on, stimulate, incite, animate.

παροράω [see *οράω*], look at by the way; look sideways, look around; look to or towards.

παρορμάω [see *ορμάω*], urge on, stimulate, excite.

παρουσιᾶ, *ή (παρών, πάρειμι)*, presence.

παροχέομαι, ride beside in a chariot.

παροψίς, *ίδος, ή (ὕψον)*, dainty side-dish.

παρυφαίνω, *ανῶ, παρύφασμαι (παρυφή, woven border)*, hem in like a border.

πᾶς, *πᾶσα, πᾶν*, adj., all, every, the whole; *περὶ παντός ποιέω*, consider of highest importance; *ἐπὶ πᾶσι*, rear; *τὸ πᾶν*, in the highest degree, altogether.

πασσυδί, adv., with all one's force.

πάσχω, *τέλομαι, ἔπαθον, πέπονθα*, suffer, receive good or ill; *τι*, come to grief, have something happen to one.

πατέω, *ήσω (πάτος, trodden way)*, tread or trample on.

πατήρ, *τρός*, father, sire.

πάτριος, (*ᾱ*), *ον*, adj. (*πατήρ*), of or belonging to one's father, from one's fathers; *κατὰ τὰ*, according to the customs or practice of the country.

πατρίς, *ίδος, ή*, fatherland; native land, country.

πατρῶος, (*ᾱ*), *ον*, adj. (*πατήρ*), of one's fathers, ancestral, hereditary.

παύω, *σω, ἔπαυσα*, etc., make cease; mid., cease or rest (from), stop; come to an end, cease.

παχύς, *εία, ύ*, adj. (*ἐπᾶγην, πήγνυμι*, be solid), thick, stout.

πεδινός, ἡ, ὄν, adj. (πεδίον), of the plain, level.

πεδίον, τό (πέδον, ground), flat, plain.

πεζῇ, see πεζός.

πεζικός, ἡ, ὄν, adj. (πεζός), on foot; τά, exercises or evolutions of infantry.

πεζός, ἡ, ὄν, adj. (πούς), on foot, infantry; οἱ, foot soldiers, infantry; dat. fem. πεζῇ, as adv. (sc. ὁδῷ); on foot; by land.

πείθω, πείσω, ἔπεισα and ἔπιθον, πεί- πεικα and πέποιθα, πέπεισμαι, ἐπεί- σθην, prevail upon, win over, persuade; mid. and pass., allow oneself to be persuaded, comply, assent, obey.

πειθῶ, οὗς, ἡ (Πειθῶ, Peitho, Persuasion as a goddess), faculty of persuasion; obedience.

πεινάω, ἥσω, ἐπείνησα, πεπείνηκα, forms in εα contracting into η, not ᾱ (πεῖνα, hunger), be hungry, hunger.

πείρα, ἡ, trial, experiment; experience.

πειράομαι, ἄσομαι, πεπειράμαι, ἐπειρά- θην (πείρα), try, attempt, endeavor.

πειστικός, ἡ, ὄν, adj. (πείθω), per- suasive.

πέλαγος, οὗς, τό, sea, especially the high sea, open sea.

πελάζω, πελῶ, ἐπέλασα, ἐπελάσθην and ἐπλάσθην (πέλας, near), draw near, approach, come near.

πελταστής, οὗ (πελτάζω, serve as a targeteer), soldier with a light shield (πέλτη); targeteer, peltast.

πελτοφόρος, ον, adj. (φέρω), bearing a πέλτη; peltast, targeteer.

πεμπάδαρχος, ὁ, commander of five. **πεμπάς**, ἄδης, ἡ (πέμπε = πέντε), body of five.

πεμπτέον, verbal of πέμπω, one must send.

πέμπω, ψω, ἔπεμψα, πέπομψα, πέπεμ- μαι, ἐπέμψην, send, dispatch; send forth or away.

πένης, ητος, ὁ (πένομαι, toil), one who works for his daily bread; day laborer, poor man; as adj., poor, needy.

πενθικῶς, adv. (πενθικός, in mourn- ing), ἔχω, be in mourning.

πένθος, οὗς, τό, grief, sorrow.

πέντε, num. adj., indecl., five.

πεντήκοντα, num. adj., indecl. (πέντε), fifty.

πεπαίνω, ἐπέπαυα, ἐπεπάνθην (πέπων, ripe), ripen; soften, assuage.

πέπλος, ὁ, woven cloth; robe, clothes.

περ, enclitic particle, adding force to the word to which it is added.

περαίνω, ανῶ, ἐπεράνα, πεπέρασμαι, ἐπεράνθην (πέρας), bring to an end, finish, accomplish, carry out, execute.

πέρας, ατος, τό (πέρα, beyond), end; boundary, extremity.

περάω, ἄσω, ἐπεράσα, πεπεράκα (πέρα, beyond), drive through or pass; (sc. βίον), live.

περί, prep., round about; w. GEN., about, concerning, as regards; on account of; for; w. DAT., about, around, near; in; in regard to, toward, about; οἱ, those about one, one's men, attendants, etc.

περιάγω [see ἄγω], lead or take about with one.

περιαιρέω [see αἰρέω], *take off something from around; excuse or relieve from a thing; mid., take away.*

περιβάλλω [see βάλλω], *throw around; surround, inclose, capture.*

περίβλεπτος, ον, adj., *looked at from all sides; admired of all observers, conspicuous.*

περιβραχιόνιος, ᾱ, ον, adj. (βραχίων, arm), *round the arm; τᾶ, armlet, arm piece.*

περιγίγνομαι [see γίγνομαι], *be superior to others; prevail over, overcome, w. gen.; excel, surpass, outdo.*

περίειμι (εἶμι), *go about, go around.*

περιελαύνω [see ἐλαύνω], *drive about; ride round or about.*

περιέπω, ψω, ἑσπον, *treat with great care; treat.*

περιέρχομαι [see ἔρχομαι], *go about or round; of time, come round, elapse, be ended.*

περιέχω [see ἔχω], *have about; encircle, surround, hem in.*

περιήκω, ξω, *have come round to one, fall to one's lot.*

περίστημι [see ἵστημι], *station about, place round; pf. system, stand round; mid., encircle, surround.*

περιμάχομαι [see μάχομαι], *fight around, fight on all sides.*

πέριξ, adv. (περί), *round about, all around.*

περίοδος, ἡ, *going round; round, course.*

περιοικοδομέω, ἥσω, *build round; wall in, inclose.*

περιπατέω, ἥσω (περίπατος, walking about), *walk up and down, exercise.*

περιπλανάομαι, *wander about.*

περιποιέω, ἥσω, etc., *make over and above; mid., save, keep, preserve.*

περιπτύσσω, ξω, *enfold; mid., outflank.*

περισπάω, σω, *draw off from around; mid., strip oneself of, take off.*

περιστρατοπεδεύομαι, *encamp round about a place.*

περιτέμνω, τεμῶ, έτεμον, τέτμηκα, *cut round about; cut off and hem in all round, intercept.*

περιτίθημι [see τίθημι], *put round about; bestow, confer; mid., put on.*

περιττός, ἡ, όν, adj. (περί), *beyond the regular number; more than sufficient, superfluous, extra; more (than).*

περιφέρω [see φέρω], *carry or pass round.*

περιφορά, ἡ (περιφέρω), *distribution, meats carried round.*

Περσείδαι, οί, *Perseidae, descendants from Perseus.*

Περσεύς, έως, *Perseus, son of Zeus and Danaë.*

Πέρσης, ου, *Persian; as adj. (= Περσικός), Persian; ό, a Persian.*

Περσικός, ἡ, όν, adj., *Persian; τό, in the Persian manner.*

Περσίς, ίδος, ἡ, *Persian; (sc. γῆ), Persia; (sc. γυνή), Persian woman.*

πη, enclit. particle, *in some way, in any way; in any part, anywhere.*

πηγή, ἡ, *stream, fountain; αἱ, source, origin.*

πίξω, έσω, έπίεσα, πεπίεσμαι **ΟΓ** πεπίεγμαι, έπίεσθην, *press; drive, press hard; oppress, distress.*

πιθανός, ή, όν, adj. (πειθω), *actively, calculated to persuade, convincing; passively, easy to persuade; obedient, docile.*

πίλος, ό, *wool or hair made into felt; felt cloth, quilt.*

πίνω, πίομαι, έπιον, πέπωκα, πέπομαι, έπόθην, *drink.*

πίπτω, πεσοῦμαι, έπεσον, πέπτωκα, *fall, fall down or over; fall in battle, be slain.*

πιστεύω, σω, etc. (πίστις), *trust, trust to or in, put faith in, rely on, w. dat. and infin.; feel confident, be sure, hope; commit, intrust.*

πίστις, εως, ή (πειθω), *trust; pledge, promise, assurance.*

πιστός, ή, όν, adj. (πειθω), *to be trusted or believed, faithful, trusty, reliable; τό, pledge, assurance.*

πλάγιος, (α), ον, adj. (πλάγος, side), *placed sideways; in flanks; εκ πλαγίου, in or on the flank; τά, flank.*

πλανάομαι, ήσομαι and ηθήσομαι, πεπλάνημαι, έπλανήθην (πλάνη, wandering), *roam about, wander.*

πλάτος, ους, τό (πλατός), *width, breadth.*

πλατός, εία, ύ, adj., *wide, broad.*

πλατύτης, ητος, ή (πλατός), *breadth, bulk.*

πλέγμα, ατος, τό (πλέκω, plait), *anything plaited; net.*

πλεθριαίος, α, ον, adj. (πλέθρον), *a plethron (100 feet) broad or long.*

πλέον, adv., neuter of πλέων = πλείων, *more.* See πολός.

πλεονεκτέω, ήσω and ήσομαι (πλεονέκτης), *have more than one's due; gain or have some advantage; take an advantage, defraud.*

πλεονέκτης, ου, = ό πλέον έχων, *one who has or claims more than his share; as adj., greedy, grasping.*

πλεονεξία, ή (πλεονέκτης), *disposition to take more than one's share; act of getting more than one's share; superiority, advantage.*

πλέω, πλεύσομαι **ΟΓ** πλευσοῦμαι, έπλευσα, πέπλευκα, πέπλευσμαι, έπλεύσθην, *sail; sail on; cross over.*

πλέω, α, ον, adj. (πίμπλημι, fill), *full, full of; soiled.*

πληγή, ή (πλήγγω), *blow, stroke; wound.*

πλήθος, ους, τό (πίμπλημι, fill), *great number; crowd, multitude, host; number, numbers; main body.*

πλήν, prep. w. gen. (πλέον), *more than; except; as conj., except, except that, but.*

πλήρης, ες, adj. (πλέω), *full; filled or supplied with.*

πλησιάζω, άσω, πεπλησίακα (πλησίος, near), *draw near, approach, w. gen. or dat.; be near (to) or intimate (with), w. dat.*

πλησίον, adv. (πλησίος, near), *near, hard by.*

πλήγγω, ξω, έπληξα, πέπληγμαι, έπλήχθην and έπλήγην, *strike, smite; wound.*

πλινθιον, τό, dim. of πλίνθος, *brick; small brick.*

πλούσιος, ᾱ, ον, adj. (πλούτος), *rich, wealthy, opulent.*

πλουτέω, ἤσω (πλούτος), *be rich or wealthy.*

πλουτίζω, ἰῶ (πλούτος), *make wealthy, enrich.*

πλούτος, ὁ, *wealth, riches.*

ποδάγρᾱ, ἡ, *trap or snare for the feet.*

ποδήρης, es, adj., *reaching to the feet.*

ποθεν, enclitic adv., *from some place; ἄλλοθεν, from some other place or part.*

ποθέω, ἤσω and ἔσομαι, ἐπόθε(η)σα (πόθος), *long for; miss, regret.*

πόθος, ὁ, *longing, yearning, regret.*

ποι, enclitic adv., *somewhither; in some or any direction, anywhere.*

ποιέω, ἤσω, ἐποίησα, etc., *make, produce, create; build; make, render, accomplish, perform, execute; bring about, effect, cause; give, grant; institute, ordain; imagine, suppose; prepare; treat well or ill (εὖ, κακῶς); do (to one); act, do, perform; τί ποιῶν, how? (by doing what?); mid., make, do, have made or done; declare; think, consider it a great thing (μέγα); of great importance (περὶ πολλοῦ); of greatest importance (περὶ πλείστου); above all (περὶ παντός).*

ποινή, ἡ, *quilt money for blood spilt; penalty, punishment.*

ποῖος, ᾱ, ον, adj., *of what sort? what? less definitely, w. τις.*

πολεμέω, ἤσω, etc. (πόλεμος), *carry on war, fight.*

πολεμικός, ἡ, ὄν, adj. (πόλεμος), *of or for war, military; τὰ, matters of war, practice of war.*

πολέμιος, (ᾱ), ον, adj. (πόλεμος), *of*

war; hostile; τό (sc. στρατεύμα), hostile army; οἱ, the enemy; ἡ (sc. χώρα), the enemy's country.

πόλεμος, ὁ, *battle, fight, fighting, war.*

πολιορκέω, ἤσω, etc. (πόλις, εἶργω), *hem in a city; blockade, besiege, storm.*

πολιορκητέος, ᾱ, ον, verbal adj. (πολιορκέω), *to be besieged or assailed.*

πολιορκία, ἡ, *besieging, siege.*

πόλις, εως, ἡ, *city, government, state.*

πολιτεία, ἡ (πολιτεύω), *condition of a citizen; government.*

πολιτεύω, σω (πολίτης), *live as a citizen; mid., enjoy citizenship, be governed.*

πολίτης, ου (πόλις), *member of a city or state; citizen, fellow citizen or countryman.*

πολλάκις, adv. (πολύς), *many times, often.*

πολλαπλάσιος, ᾱ, ον, adj. (πολύς), *many times as many, many times more or greater.*

πολλαχοῦ, adv., *in many places; ἄλλοθι, on many other occasions.*

πολυδωρία, ἡ, *openhandedness, generosity in giving.*

πολύευκτος, ον, adj., *much wished for, much desired.*

πολυλογία, ἡ, *much talking; loquacity.*

πολύλογος, ον, adj., *talkative, loquacious.*

πολύς, πολλή, πολύ, adj., *much, many; numerous, in abundance; great, vast; οἱ, the many, the majority, most; the people, the crowd; ὡς τὰ πολλά, for the most part; ἐκ πολλοῦ, from a distance; from a very great (πάνυ) dis-*

tance; of time, long before; πολύ or *πολλῶ*, as adv., *much, very, greatly, far, by far; a long way, far; a great deal, often; ἐπὶ πολύ*, over a great space; *ἐπὶ τὸ πολύ*, for the most part; comp. *πλείων* or *πλέον*, *greater, more numerous, more, rather more; πλείων* or *πλέον*, as adv., *more; πλείων ἔχω*, have the advantage, be superior; superl. *πλείστος*, *very much or many, most; as adv., πλείστα*, *most; ὥς*, as much as possible.

πονέω, *ἥσω*, etc., *work hard, toil, labor; undergo fatigue or hardships; labor, be in distress.*

πονηρός, ἄ, ὄν, adj. (*πονέω*), *toil-some; painful, dreadful, sad; poor, wretched; bad, evil, wicked; τὰ*, bad practices.

πόνος, ὁ (*πένομαι*, *work*), *labor, task, hardship.*

πόντος, ὁ, *sea, open sea; the Euxine Pontus.*

πορεύᾶ, ἡ (*πορεύομαι*), *walking; journey, march.*

πορεύομαι, *σομαι* and *θήσομαι*, *πεπορεύμαι*, *ἐπορεύθην* (*πόρος*), *go, walk, march, proceed, take the field.*

πορεύσιμος, (η), ὄν, adj., *that may be crossed, passable.*

πορίζω, ἰῶ, *ἐπόρισα*, *πεπόρικα*, *πεπορίζομαι*, *ἐπορίσθην* (*πόρος*), *bring; provide, procure; mid., provide for oneself; secure supplies.*

πόρος, ὁ (*περάω*, *pass across*), *means of passing; way, path, passage; way, means.*

πόρρω, adv., = *πρόσω*, *at a distance, far, away.*

πορσύνω, *υνῶ*, *offer, present, give what is prepared; provide, prepare.*

πορφύρεος, η, ὄν, contr. *οὐς*, ἄ, οὖν, adj., *dark red, crimson, purple.*

πορφυρίς, ἰδος, ἡ (*πορφύρα*, *murex*), *purple garment.*

πόσις, εως, ἡ, *drinking; drink.*

πόσος, η, ὄν, interrog. adj., *how great or much? how many?*

ποταμός, ὁ, *stream, river.*

ποτέ, enclitic adv., *at one time, once; in questions, τί (τίς) ποτε*, *why in the world? whoever?*

πότερος, ἄ, ὄν, interrog. adj., *whether of the two? which? neut. sing. or plur. as adv., whether.*

ποτέρως, adv. (*πότερος*), *in which of two ways, whether.*

ποτός, ἡ, ὄν, adj. (*πίνω*), *fit for drinking; τό (τά)*, *drink, drinking.*

ποῦ, interrog. adv., *where?*

που, enclitic adv., *anywhere, somewhere, anyway, perhaps.*

πούς, ποδός, ὁ, *foot; ἐπὶ πόδα*, *backwards, with ἀνάγω*, *slowly.*

πράγμα, ατος, τό (*πράττω*), *thing done, deed; thing, matter, affair, circumstance; πράγματα ἔχω*, *have trouble, be in trouble; παρέχω*, *furnish or cause trouble.*

πρακτικός, ἡ, ὄν, adj. (*πράττω*), *fit for doing; able, effective, serviceable.*

πράξις, εως, ἡ (*πράττω*), *doing; action, undertaking, exploit, achievement; business, affair.*

πρᾶος, ὄν, adj., *mild, gentle, tractable.*

πρᾶότης, ητος, ἡ (*πρᾶος*), *mildness, gentleness.*

πράττω, ξω, ἐπῤῥα, πέπῤῥα, πέ-
πῤῥα, πέπῤῥμαι, ἐπράχθην, *pass*
over; bring about, accomplish,
effect, do; treat, do (good or ill)
to; w. adv., fare, be or do, suc-
ceed.

πῤῥως, *adv. (πῤῥος), mildly; gently,*
patiently.

πρέπω, ψω, ἐπρεψα, *be clearly seen;*
become, beseem, fit, suit; impers.,
be fit or proper; be fitting or
worthy, w. dat.

πρεσβεῖα, ἡ (πρεσβεύω, *serve as am-*
bassador), embassy, body of am-
bassadors.

πρέσβυς, εως, ὁ, *old man; as adj.,*
πρεσβύτερος, advanced in age, on
in years; elder, eldest; ambassa-
dor.

πρεσβύτες, ου, *old man; as adj.,*
aged.

πρίσθαι, *see ὠνόμααι.*

πρίν, *adv. (πρό), formerly; as conj.,*
πρίν ἢ (with πρίν often omitted),
sooner (than), before, until, w.
infin., or in neg. sentences a finite
verb; often preceded by πρόσθεν
or πρότερον.

πρό, *prep. w. gen., before; of place,*
in front of; of time, before.

προαγγέλλω [see ἀγγέλλω], *an-*
nounce beforehand, foretell.

προαγορεύω, σω, etc., *but in Attic*
Greek προεῶ, εἶπον, εἰρηκα, tell
beforehand; declare, proclaim.

προάγω [see ἄγω], *lead ahead, move*
forward; go on, advance.

προακούω [see ἀκούω], *hear before-*
hand, hear.

προανύτω, ἴσω, *accomplish before-*
hand.

προβαίνω [see βαίνω], *go on, ad-*
vance.

προβάλλω [see βάλλω], *throw before;*
mid., hold before oneself as a de-
fense, hold before.

πρόβατον, τό (προβαίνω), *anything*
that walks forward; plur., flocks
of sheep; sheep.

προβουλεύω, σα, *plan before; plan*
for the future; mid., plan, con-
trive (beforehand).

προγίγνομαι [see γίγνομαι], *be born*
or live before.

πρόγονος, ὁ, *forefather, ancestor.*

προδίδωμι [see δίδωμι], *give up, be-*
tray, assert, play false; desert,
flee.

προδιερευνάω, ἥσω, *discover by*
searching, explore.

πρόειμι (εἶμι), *go before, precede;*
go ahead or forward, advance; of
time, advance, go on.

προείπον [see εἶπον], *say beforehand,*
tell before, warn; command be-
fore; mention beforehand, spe-
cify; proclaim, order.

προεισπέμπω, ψω, *send in before.*

προεπίσταμαι, *know or understand*
beforehand.

προέρχομαι [see ἔρχομαι], *go before;*
go forward or ahead, advance.

προέχω [see ἔχω], *have before; hold*
before; get before; τῇ κεφαλῇ,
beat by a head.

προηγέομαι, ἥσομαι, *go first and lead*
the way, lead forward, be the
leader.

προθύμιομαι, ἥσομαι and ηθέσομαι,
προϋθύμῃην (πρόθυμος), *be ready,*
willing, eager, zealous, or de-
sirous.

προθυμίᾱ, ἡ, *readiness, eagerness, zeal, alacrity, spirit.*

πρόθυμος, ον, adj., *ready, willing, eager, zealous.*

προθύμως, adv. (πρόθυμος), *readily, willingly, zealously, earnestly, ardently; faithfully; freely, bravely, without fear.*

πρότῃμι [see **ἔημι**], *send before; send on, advance.*

προκαλέω [see **καλέω**], *call forth; mid., challenge.*

προκαλύπτω, ψω, *hang before as a covering; cover, protect.*

πρόκειμαι, κείσομαι, *lie exposed (used as pass. of προτίθημι), be set before, lie open, stand exposed, be open to competition.*

προκινέω, *move forward.*

προκρίνω, κρινῶ, *choose before others; prefer, select.*

προλαμβάνω [see **λαμβάνω**], *take beforehand, anticipate.*

προμαχέω, ἴσω (πρόμαχος, *fighting in front*), *fight in the first rank or in front.*

προμετωπίδιος, ᾱ, ον, adj., (μέτωπον), *before the forehead; τά, frontlet for horses.*

προνοέω, ἴσω, *perceive or observe before, foresee; take care, heed; take forethought, provide or care (for), w. gen.; provide, contrive (that).*

προνομή, ἡ (προνέμω, *assign beforehand*), *foraging; plur., foraging parties.*

πρό-οδος, ου, ἡ, *onward course, advance.*

προ-οράω [see **οράω**], *foresee; see (before one), see.*

προ-ορμάω, ἴσω, *drive forward; go forward, advance.*

προπέμπω [see **πέμπω**], *send before, send out; attend, escort, wait upon.*

προπετῶς, adv. (προπετής, *headlong*), *rashly; thoughtlessly.*

προπομπός, όν, adj. (προπέμπω), *escorting; ό, conductor, escort.*

προπονέω, ἴσω, *work beforehand; labor, toil.*

προρρηθῇ, see **προεῖπον**.

πρός, prep., w. GEN., *in oaths or prayers, before, by; w. DAT., near, against; near, by; besides, in addition to; on, towards; w. ACC., to, towards, upon, against; with respect or regard to, relating to, regarding; according to; in answer to; with; with a view to; πρὸς πάντα, on the whole; as adv., besides.*

προσαγορεύω, σω, *ηγόρευσα*, but more commonly *εἶπον*, *εῤῶ*, etc. [see **εἶπν**], *speak to, address.*

προσάγω [see **ἄγω**], *lead to or against, w. dat., or prep. w. acc.; take or bring to; lead in, introduce; set before; bring or carry up; mid., draw to oneself.*

προσαιρέομαι, *choose in addition; take as a companion.*

προσάλλομαι, *jump up at one.*

προσαναγκάζω [see **ἀναγκάζω**], *compel, oblige.*

προσαποκτείνω [see **ἀποκτείνω**], *kill in addition.*

προσαρμόζω, όσω, *fit to; fix, attach to; agree with, suit.*

προσβάλλω [see **βάλλω**], *fall upon, beset, attack.*

- προσβλέπω**, ψω and ψομαι, *look at*; see.
- προσβοηθῆω**, ἦσω, *come to aid, support*.
- προσγίγνομαι** [see γίγνομαι], *come to; come up, come in addition; be added or acquired; come (from), belong (to), depend (upon)*.
- προσδεῖ**, ἦσει, *impers., there is still need (of), w. gen.*
- προσδέομαι**, ἦσομαι, ἐδεήθην, *need in addition; want besides one's own share; lack, want*.
- προσδέχομαι** [see δέχομαι], *receive in addition; expect, await*.
- προσδραμεῖν**, see προστρέχω.
- προσεθίζω**, *accustom or inure one to a thing*.
- πρόσειμι** (εἰμι), *come to or against, advance against; approach, advance; go to, visit; advance to attack*.
- προσελαύνω** [see ἐλαύνω], *drive to; ride forward, advance, ride to or towards; set forward*.
- προσεντέλλομαι**, *enjoin or command besides*.
- προσεπιστέλλω**, στελῶ, *notify or enjoin besides, espec. by letter (ἐπιστολή)*.
- προσεργάζομαι**, ἀσομαι, *work besides; make or earn in addition*.
- προσέρχομαι** [see ἔρχομαι], *come or go up to; accost; approach, draw near, go to; advance (to attack)*.
- πρόσῃ**, *adv., over and above, besides; sometimes written πρὸς δ' ἔτι*.
- προσεύχομαι**, ξομαι, *offer prayers or vows, pray*.
- προσέχω** [see ἔχω], *hold to; νοί, turn . . . to, pay attention, be intent, take heed*.
- πρόσηβος**, ον, *adj. (ἦβη, youth), near manhood, young (man)*.
- προσῆκω**, ξω, *have come to; belong to, besit; be joined; be right or just, proper or necessary; οἱ προσήκοντες, relatives*.
- προσημαίνω** [see σημαίνω], *foretell, make known before*.
- πρόσθεν**, *adv., previously, before; w. πρίν, sooner (than), until; w. article, in front*.
- πρόσθετος**, (η), ον, *verbal adj. of προστίθημι, put to; put on, false (hair)*.
- προσιδεῖν**, see προσοράω.
- προστήμι** [see ἵημι], *let come to one; mid., admit; allow or approve in oneself; submit to, incur; be inclined to, desire*.
- προσίστημι** [see ἵστημι], *place near; pass., stand near, go to, approach*.
- προσκάθηναι** *be seated by or near; sit down before a town, besiege*.
- προσκαλέω** [see καλέω], *call to, summon, invite*.
- προσκομίζω**, ἰῶ, *bear or carry to a place*.
- προσκοπέω**, σκέψομαι, πρὸςκεψάμην, *see beforehand; observe, notice*.
- πρόσκοπος**, ον, *adj., seeing beforehand; οἱ, reconnoitering party*.
- προσκτάομαι** [see κτάομαι], *gain, get, or win in addition*.
- προσκυνέω**, ἔσω, ἐκύνησα, κεκύνηκα, *fall down and worship, adore*.
- προσλαμβάνω** [see λαμβάνω], *take in addition; take with one; receive in addition*.

προσμάχομαι, οὔμαι, *fight against; assault, storm.*

προσμίγνυμι [see *μίγνυμι*], *mingle or join to; go close to, approach, draw near; attack; make assault.*

πρόσοδος, ου, ἡ, *going to; access; income, revenue, supplies.*

προσοράω [see *ὁράω*], *look upon.*

πρόσορος, ου, adj., *adjoining, bordering (on).*

προσπέμπω [see *πέμπω*], *send to.*

προσπίπτω [see *πίπτω*], *fall against; throw oneself at one's feet; fall on, attack, make an attack; go up to, join the company of.*

προσπλέω, πλεύσομαι, *sail to (on the way to).*

προσποιέω, ἥσω, etc., *make to; mid., pretend, make believe.*

προστατίω, ἥσω (*προστάτης*), *stand before; ὁ προστατῶν, commander, chief.*

προστάτης, ου (*προστήναι, προϊστημι*), *one standing before; president, chief, leader.*

προστάττω [see *τάττω*], *assign, bid, enjoin, command, give orders.*

προστερνίδιον, τό (*στέρνον*), *covering for the breast (of horses).*

προστίθημι [see *τίθημι*], *put to, add to; give to, assign; bring to bear (on); mid., add or join to oneself, take in addition; add to.*

προστρέχω [see *τρέχω*], *run to; make a sally, attack.*

προστυγχάνω [see *τυγχάνω*], *meet by chance, be on the spot.*

προσφέρω [see *φέρω*], *bring or take (to); present, offer; mid. and pass., come towards, advance; go*

to, put into, make (a harbor); act, conduct oneself.

πρόσχωρος, ου, adj. (*χώρα*), *lying near, neighboring; οἱ, neighbors.*

πρόσω, adv., *onward; far off, at a distance, afar; w. gen., far from; comp. προσωτέρω, farther, more distant; superl. προσωτάτω.*

πρόσωπον, τό (*ὤψ, face*), *face, countenance, features, looks; κατά, in front, facing.*

πρότερος, ᾱ, ου, adj. (*πρό*), *former; first, ahead; elder; τό, as adv., sooner (than), before.*

προτίθημι [see *τίθημι*], *set forth, offer, propose, determine.*

προτιμάω, ἥσω, *honor one before or above another.*

προφαίνω [see *φαίνω*], *show forth, manifest; mid., appear before one, be seen.*

προφασίζομαι, ιοῦμαι, *προὐφασισάμην, set up as a pretext or excuse, allege, pretend.*

πρόφασις, εως, ἡ (*προφαίνω* or *πρόφημι*), *pretext, excuse; pretense, fiction, falsehood.*

προφύλαξ, ακος, ὁ, *advanced guard, outpost.*

πρόχοος, contr. ους, ου, ἡ (*προχέω, pour out*), *pitcher, ewer.*

προχωρέω, ἥσω, *go or come forward; of time, advance, go on; carry out, bring to a decision; go well, suit, be convenient.*

πρῶ or **πρωί**, adv., *early in the morning, early.*

πρώην, adv. (*πρῶ*), *lately, recently.*

πρωτεύω, σω (*πρῶτος*), *be first, be superior.*

πρῶτος, η, ον, adj., *first, foremost, chief; in the front rank; πρῶτον*, as adv., *in the first place, before all, first, at first, before.*

πρωτοστάτης, ου (ιστημι), *soldier in the first rank or in the chief place.*

πτερόν, τ', *feather; plur., wings.*

πτηνός, ή, όν, adj., *feathered; winged.*

πτωχός, (ή), όν, adj. (πιτώσσω, *crouch*), *one who crouches; beggar.*

πύλη, ή, plur., *gate.*

πυνθάνομαι, πύθομαι, έπυθόμην, πέπυσμαι, *hear, learn, ascertain (by asking).*

πῦρ, πυρός, τό, *fire.*

πύργος, ό, *tower.*

πυργώω, ώσω (πύργος), *fence with towers; mid., build towers.*

πυρπολέω, ήσσω, *light and keep up a fire.*

πω, enclitic particle, *up to this time, yet.*

πωλέω, ήσω, έπώλησα, *exchange or barter goods; sell.*

πώμα, ατος, τό, *drink, draught.*

πώποτε, adv. (πω, ποτέ), *ever yet, often written as one word, as οὐπώποτε.*

πῶς, interrog. adv., *how? in what way or manner?*

πως, enclitic adv., *in some or any way, somehow; perhaps.*

P

ραβδωτός, ή, όν, adj. (ράβδος, *wand*), *striped.*

ράδιος, (ᾱ), ον, adj., *easy; comp. ρᾶων, superl. ρᾶστος.*

ραδιουργέω, ήσω (ραδιουργός, *doing things easily*), *act carelessly or without restraint.*

ράδιως, adv. (ράδιος), *easily, readily; comp. ρᾶον.*

ράων, ρᾶστος, see ράδιος.

ρέω, ρεύσομαι, έρρευσα, έρρύηκα, έρρύην, *flow.*

ρηθείσα, ρηθέντων, see ειπον (ερρήθην).

ρήμα, ατος, τό (έρῶ, ειπον), *word, saying.*

ρίγος, ους, τό, *frost, cold.*

ρίς, ρινός, ή, *nose.*

ρύθμός, ό (ρέω), *measured motion; rhythm, time.*

ρύμη, ή, *force, rush.*

ρώμη, ή (ρώομαι, *rush*), *strength, vigor (of body), stoutness, courage (of mind).*

ρώννυμι, έρρωσα, έρρωμαι, έρρώσθην (ρώομαι, *rush*), *strengthen; pf. partic. έρρωμένος, in good health, stout, vigorous, brave; imper. έρρωσο, farewell.*

Σ

Σάβαρις, ιος, *Sabaris, younger son of the Armenian king.*

σάγαρις, εως, ή, *single-edged ax or bill.*

Σάκας, ου, *Sacian; οι Σάκαι*, a tribe north of Persia, but the name often used of Scythians.

Σαμβαύλας, ου, *Sambaulas, a Persian captain.*

Σάρδεις, εων, αι, *Sardis, capital of Lydia.*

Σαρδιανός, ό, *inhabitant of Sardis.*

σατράπης, ου, *satrap, viceroy, governor.*

σαυτοῦ, see σεαυτοῦ.

σάφα, adv. (σαφής), *clearly, well*;
w. οἶδα, *be assured*.

σαφηνίζω, ἰω, *make clear or plain*,
point out plainly, explain.

σαφής, ἐς, adj., *clear, plain, unmis-*
takable, sure.

σαφῶς, adv. (σαφής), *plainly, mani-*
festly, clearly; *certainly, surely*,
without doubt.

σαώτερος, (ᾱ), ον, adj., comp. of
(σῶς), *safer*, see σῶς.

σεαυτοῦ, τῆς, contr. σαυτοῦ, τῆς, of
thyself, of yourself.

σεμνότης, ητος, ἡ (σεμνός, *revered*),
dignity, majesty.

σεμνῶς, adv. (σεμνός, *revered*), *with*
dignity; *magnificently*.

σημαίνω, ανῶ, ἐσήμηνα (-ᾱνα), σεσή-
μασμαι, ἐσημάνθη (σῆμα, *sign*),
show by sign; *give a sign or*
signal; *give notice, announce*;
tell, declare; *signify*; *seal*.

σημεῖον, τό (σῆμα, *sign*), *sign, mark*;
ensign, standard; *badge*; *sign*,
signal; *portent, omen*.

σθένος, ουσ, τό, *strength, force*.

σιγᾶω, ἥσομαι, σεσίγηκα, etc., *be*
silent or still.

σιγή, ἡ, *silence*; dat. as adv., in
silence, silently.

σιδήρεος, ᾱ, ον, contr. οὗς, ᾱ, οὖν,
adj. (σίδηρος, *iron*), *made of iron*
or steel.

σιμός, ἡ, όν, adj., *snub-nosed, flat-*
nosed; (*stomach*), *flat*.

σιμότης, ητος, ἡ (σιμός), *snubbiness*.

σίνομαι, ἥσομαι, ἐσινάμην, *do harm*
or mischief.

σιτῆσθαι, ἥσομαι, ἐσιτῆσθην (σίτος),
take food, eat.

σίτος, ό, plur. σῖτα, τά, *corn, grain*;
food, provisions, bread.

σιωπάω, ἥσομαι, ἐσιώπησα, σεσιώπηκα,
ἐσιωπήσθην (σιωπή), *be silent, keep*
still; *keep secret, not speak of*.

σιωπή, ἡ, *silence*; dat. as adv., in
silence, silently.

σκαρδαμύττω, ξω, *wink, wink*.

σκέλος, ουσ, τό, *leg*.

σκεπτέον, verbal of σκέπτομαι, one
must consider.

σκέπτομαι, ψομαι, ἐσκεψάμην, ἐσκεμ-
μαι, *look about*; *examine, inquire*
into; *find out, ascertain*; *con-*
sider.

σκεῦος, ουσ, τό, *vessel, implement*;
accouterment, equipment; *bag-*
gage.

σκευοφόρεω, ἥσω, *carry baggage, be*
a baggage carrier.

σκευοφόρος, ον, adj. (φέρω), *carry-*
ing baggage; ό, *baggage carrier*;
τά, *baggage train, baggage*.

σκηνέω, ἥσω (σκηνή), *dwelt in a tent*,
encamp.

σκηνή, ἡ, *tent*; *assembly (in a tent)*,
entertainment, banquet.

σκηνώω, ὠσω (σκηνή), *pitch tent, en-*
camp.

σκηπτούχος, ό (σκήπτον, *staff*; ἔχω),
wand bearer, chamberlain, eu-
nuch.

σκήπτρον, τό (σκήπτω, *prop*), *staff*,
wand, scepter.

σκοπέω, used only in pres. system,
the other tenses supplied from
σκέπτομαι (σκοπός), *look at*; *con-*
sider, look to, examine; *take care*,
see to it; *think over, deliberate*;
mid., *consider*; *look out for, care*
for.

σκοπή, ἡ (σκοπέω), *lookout place; watch, scout.*

σκοπός, ὁ, ἡ (σκέπτομαι), *watcher, scout, sentinel; mark, target.*

σκοταῖος, (ᾱ), ον, adj. (σκότος), *in the dark, under cover of night.*

σκότος, ὁ, *darkness of night; metaphorically, gloom, darkness; ὑπὸ σκότου, concealed.*

Σκύθης, ον, *king of the Scythians, a people north of the Caspian; οἱ, the Scythians.*

σκυθρωπός, ὁν, adj. (σκυθρός, *angry; ὤψ*), *of sullen countenance; sad, melancholy-looking.*

σκυλακώδης, ἐς, adj. (εἶδος, *form*), *like a young dog, doglike.*

σκύλαξ, ακος, ὁ, ἡ (σκύλλω, *rend*), *young dog, whelp, puppy.*

σκῶμμα, ατος, τό, *jest, joke.*

σκώπτω, ψομαι, ἔσκωψα, ἔσκώφθην, *jeer; jest, joke (at).*

σός, ἡ, ὅν, poss. adj. (σύ), *thy, your.*

Σούσα, τὰ, *Susa, capital of Susiana or Shushan.*

Σούσιος, ὁ, *the king of Susiana.*

σοφία, ἡ, *skill in handicraft and art; wisdom, intelligence.*

σοφιστής, οὔ (σοφίζομαι, *instruct*), *wise man, philosopher, sophist.*

σοφός, ἡ, ὅν, adj., *skilled in any handicraft or art; wise, clever.*

σπανίζω, ἰω, *be rare; w. gen., lack, be in want (of).*

σπάνιος, ᾱ, ον, adj. (σπάνις, *lack*), *rare, scarce; τό, w. infin., a rare thing, seldom (that).*

σπάω, δσω, ἔσπασα, ἔσπακα, ἔσπασμαι, ἔσπασθην, *draw; mid. (of a sword), draw.*

σπείρω, ἐρῶ, ἔσπειρα, ἔσπαρμαι, ἐσπάρην, *sow, scatter.*

σπένδω, σπείσω, ἔσπεισα, ἔσπεισμαι, *pour or make a drink offering, make a libation.*

σπέρμα, ατος, τό (σπείρω), *that sown; seed.*

σπεύδω, σω, ἔσπευσα, ἔσπευκα, ἔσπευσμαι, *set going; seek eagerly, strive after; hurry, hasten.*

σπονδή, ἡ (σπένδω), *drink offering to the gods, libation.*

σπουδαῖω, δσομαι, ἐσπούδασα, ἐσπούδακα, etc., *make haste; be busy or engaged, be earnest; be eager, desire greatly.*

σπουδαῖος, ᾱ, ον, adj. (σπουδή), *serious, grave.*

σπουδαίως, adv. (σπουδαῖος), *seriously, gravely.*

σπουδή, ἡ (σπεύδω), *haste, speed; zeal, alacrity; dat. as adv., with seriousness, seriously.*

στάδιον, τό, plur. στάδια or στάδιοι (ἵστημι), *stade, a Greek measure of about 600 feet.*

στεγάζω, δσω, *cover, defend, protect.*

στέγη, ἡ (στέγω), *roof (= tent).*

στενός, ἡ, ὅν, adj., *narrow.*

στέρνον, τό, *breast, chest.*

στέρομαι, pres. system only, = στερέομαι, *be deprived of; be wanting in, be without, lose.*

στέφανος, ὁ (στέφω), *crown.*

στέφανώω, ὠσω (στέφανος), *crown; mid., crown oneself, wear a wreath.*

στέφω, ψω, ἔστεψα, ἔστεμμαι, ἐστέφθη, *put round; crown.*

στιβάς, δδος, ἡ (στίβω, *tread*), *bed of straw; mattress, mat.*

στίφος, οὐς, τό (στείβω, *tread*), close-pressed body; body of men in close array, mass, column; main body.

στοῖχος, ὁ (στείχω, *walk*), row, file.

στολή, ἡ (στέλλω, *equip*), equipment; dress, clothing; robe.

στόμα, ατος, τό, mouth, lips; entrance.

στοχάζομαι, άσσομαι, έστοχασάμην, έστόχασμαι (στόχος, *aim*), aim, shoot at.

στρατεία, ἡ (στρατεύω), expedition, campaign, military service.

στράτευμα, ατος, τό (στρατεύω), army in the field.

στρατεύσιμος, ον, adj., fit for service; of military service.

στρατεύω, σω (στρατός), undertake an expedition, take the field; mid., take part in a campaign, serve as a soldier; make an expedition, take the field in war.

στρατηγέω, ήσω (στρατηγός), be general, command the army.

στρατηγία, ἡ (στρατηγός), office of general, command.

στρατηγικός, ή, όν, adj. (στρατηγός), of a general; skilled in generalship, acquainted with military affairs.

στρατηγός, ὁ (στρατός), leader of an army, general.

στρατιά, ἡ, = στρατός, army, force.

στρατιώτης, ου, common soldier.

στρατιωτικός, ή, όν, adj. (στρατιώτης), of or for soldiers, of the army, military; τά, military affairs, matters of war.

στρατοπεδεύομαι, σομαι, encamp, bivouac, take up a position.

στρατόπεδον, τό, camp ground; camp, encampment; army in camp.

στρατός, ὁ, encamped army; army, soldiers, men.

στρεπτός, ή, όν, verbal adj. (στρέφω), flexible; ὁ, collar of twisted metal, necklace.

στρέφω, ψω, έστρεψα, έστροφα, έστραμμυ, έστρέφθην, έστράφη, turn about; pass. and mid., turn oneself, turn about or round.

στρώμα, ατος, τό (σπρώννυμι, *spread*), bedclothes, coverings of a dining couch.

στρωμή, ἡ (σπρώννυμι, *spread*), bed spread; mattress, bedding.

σύ, σοῦ, σοί, σέ, plur. ύμεῖς, pron. of second person, thou, you.

συγγενής, ές, adj. (συγγίνομαι), born with; ὁ, kinsman, relative.

συγγίνομαι [see γίνομαι], be with; be acquainted or intimate, associate with.

συγγινώσκω [see γινώσκω], think with; agree or concur with.

συγγνώμη, ἡ (συγγινώσκω), feeling with another; pardon, indulgence.

σύγγραμμα, ατος, τό (συγγράφω), writing, book.

συγγράφω [see γράφω], write or note down.

σύγε, strengthened form of σύ, thou at least, you for your part.

συκαλέω [see καλέω], call to council, convoke, assemble; invite with others to a banquet.

συγκαταθέω, make an inroad with another, join in a raid.

συγκαταινέω, έσω, agree with, favor, approve; assent.

συγκαταστρέφομαι, *ψομαι*, conquer together, help overthrow.

συγκεράννυμι, *άσω*, *κέκρακα*, *κέκραμαι*, *εκράθην*, mingle with; mid., associate with.

συγκεφαλαιώω, *άσω*, bring together under one head, sum up.

συγκλείω, *σω*, *κέκλειμαι* *οτ* *κέκλεισμι*, *εκλείσθην*, shut; *άσπιδας*, lock (shields).

συγκομίζω, *ιω*, carry or bring together; mid., assign to, confer upon.

συγκόπτω [see *κόπτω*], break up; thrash soundly, pound well.

συγκροτέω, *ήσω*, strike together, clasp (the hands).

συγχωρέω, *ήσω* and *ήσομαι*, come together; concede, yield, allow, comply, assent to.

συλλαμβάνω [see *λαμβάνω*], bring together; take with one; take captive; undertake, perform.

συλλέγω [see *λέγω*], collect, gather, assemble; hoard; contract, acquire.

σύλλογος, *δ* (*συλλέγω*), muster, assembly, place of assembly.

συμβαίνω [see *βαίνω*], go with; fall out, happen; be achieved or accomplished in war.

συμβάλλω [see *βάλλω*], throw together; bring together as foes, make quarrel; join forces to fight; mid., contribute.

συμβοάω, *ήσομαι*, shout together with, join in shouting; shout to one another.

συμβουλευώ, *σω*, etc., advise, counsel; mid., consult; talk over, deliberate.

σύμβουλος, *δ* (*βουλή*), adviser, counselor.

συμμαχέω, *ήσω* (*σύμμαχος*), fight with one, be a support or ally.

συμμαχιά, *ή* (*σύμμαχος*), alliance, defensive and offensive.

συμμάχομαι [see *μίχομαι*], fight with one; be an ally in war, support.

σύμμαχος, *ον*, adj. (*μάχη*), allied with; helpful, useful; *δ*, ally, auxiliary, helper.

συμμίγνυμι or *ύω* [see *μίγνυμι*], mix with; have intercourse with, be with; meet in close fight, come to blows.

συμπαρακαλέω [see *καλέω*], invite together with others; invoke at same time.

συμπαρέπομαι, *ψομαι*, go along with, accompany.

συμπαρομαρτέω, *ίσω*, follow together with, accompany closely.

σύμπας, *πάσα*, *πάρ*, adj., all together, all in a body.

συμπέμπω [see *πέμπω*], send with or at the same time.

συμπίπτω [see *πίπτω*], fall together; fall in with, happen on.

συμπονέω, *ήσω*, work together, endure the same labor.

συμπόσιον, *τό* (*συμπίνω*), drinking party, banquet, entertainment.

συμπράττω [see *πράττω*], join in doing; act in concert, coöperate with.

συμπροθυμέομαι, have equal desire with, join zealously.

συμπροπέμπω, *ψω*, join in escorting, accompany.

συμφέρω [see *φέρω*], bring together; bear with, help carry; assist, benefit, be for one's interest or good.

σύμφημι, φήσω, έφησα, *assent, approve, agree fully.*

συμφορά, ή (συμφέρω), *event; misfortune, calamity.*

σύμφορος, ον, adj. (συμφέρω), *happening with; useful, profitable, advantageous.*

συμφύλαξ, ακος, ό, *fellow guard or watcher; joint guardian.*

συμφύω, σω, *make grow together; pl., grow together, be made one.*

σύν, prep. w. DAT., *with, together with; with the help of, by the aid of; with, against.*

συναγείρω, ερω, ήγειρα, *gather together, collect, assemble.*

συναγορεύω (συνερω, ειπον, used as fut., aor., etc.), *join in advocating, advocate, support. See also συνεϊπον.*

συνάγω [see άγω], *bring together; call together, collect, assemble.*

συναινέω, έσω, *join in praising; agree to, approve.*

συναίτιος, (α), ον, adj., *being cause of a thing with another; contributing to, accessory to, having a share in.*

συνακολουθέω, ήσω, *follow closely, accompany.*

συναλλίζω, ήλιστα, *bring together, assemble; pass., come together, assemble, be incorporated.*

συναξιόω, ώσω, *join in requiring; grant, allow.*

συναποπέμπω, ψω, *send off together.*

συναποστέλλω, στελω, *dispatch or send with another.*

συναρμόττω or ζω (αρμόσω, ηρμοσα, ηρμοα, ιρμοσμαι, ηρμόσθην), *fit together; agree with, suit.*

συναρπάζω, άσω and άσομαι, ήρπασα, *snatch up, possess oneself of.*

συναυξάνω (αύξω), ξήσω, *join in increasing; increase, enlarge, contribute to.*

συνάχθωμαι [see άχθωμαι], *be troubled with, grieve with.*

συνδειπνέω, ήσω, *dine or sup with one or at one's house.*

σύνδειπνος, ό (δείπνον), *table companion.*

συνδοκέω, ήσω and ξω, *seem alike; seem (to another) also, seem good or best to several.*

συνειδέναι, see σύννοια.

σύνειμι (ειμι), *be or associate with, converse with or together; οι συνόντες, associates, companions, friends.*

συνεϊπον [see ειπον], *speak with; agree with, support. See also συναγορεύω.*

συνείρω, *string together; άπίοντες, go on without pausing.*

συνεισβάλλω [see βάλλω], *join in making an attack upon the enemy.*

συνελαύνω [see έλαύνω], *drive together.*

συνενέγκοντα, see συμφέρω.

συνέξιμι (ειμι), *go out with one.*

συνεξορμάω, ήσω, *help urge on; rush forward with one.*

συνεπηχέω, ήσω, *join in (a song or chorus).*

συνεπισπόμενος, see συνεφέπομαι.

συνέπομαι [see έπομαι], *accompany, go with.*

συνεργάζομαι, άσομαι, *work with; προς, contribute towards, help, assist.*

συνεργός, *όν*, adj., *working together*; *δ*, co-worker, coöperator, assistant.

συνέρχομαι [see *έρχομαι*], *come together, assemble*.

συνεργῶ, see *συνεῖπον*.

σύνεσις, *εως*, *ή* (*συνίημι*, *learn*), *coming together; quick comprehension, intelligence*.

συνετός, *ή*, *όν*, adj. (*συνίημι*, *learn*), *intelligent, sagacious*.

συνιέπομαι [see *έπομαι*], *follow together or at the same time*.

συνήδομαι [see *ήδομαι*], *rejoice or sympathize with, be pleased (at), congratulate*.

συνήθης, *ες*, adj. (*ήθος*, *habit*), *dwelling with; intimate*.

σύνθετος, *ον*, adj., *put together, united*.

συνθήκη, *ή* (*συντίθημι*), *composition; agreement, compact*.

σύνθημα, *ατος*, *τό* (*συντίθημι*), *anything agreed on; watchword, countersign*.

συνθηράω, *άσω*, *hunt together, join in hunting*.

συνθηρευτής, *ού* (*συνθηρεύω* = *συνθηρᾶω*), *companion in hunting*.

σύνθηρος, *ον*, adj. (*θήρᾶ*), *joining in hunting; δ*, *companion in hunting*.

συνίστημι [see *ίστημι*], *set together; give in charge, intrust; mid. w. 2 aor. and pf. act., stand together or in the same place; combine, conspire, unite*.

σύνοιδα, *είσομαι*, *share in knowledge; w. dat. and acc., be conscious of a thing*.

συνοικέω, *ήσω*, *dwell or live with*.

συνοικτιζώ, *σω*, *have compassion on*.

συνολίσσω, see *συμφέρω*.

συνομολογέω, *ήσω*, *say the same with; consent, agree; agree to do, promise*.

συνουσία, *ή* (*συνών*, *σύνειμι*), *a being with; social intercourse, society*.

σύνταξις, *εως*, *ή* (*συντάττω*), *putting together; organization, muster; order, discipline*.

συντάττω [see *τάττω*], *draw up in a body, muster; appoint, direct, order; mid., draw up (one's men), muster*.

συντίθημι [see *τίθημι*], *put together; mid., arrange, agree, stipulate*.

συντρέφω [see *τρέφω*], *feed together; bring up with or together*.

συντρέχω [see *τρέχω*], *run with one*.

συντυγχάνω [see *τυγχάνω*], *meet with, happen upon; meet, go into the presence of*.

Συρία, *ή*, *Syria*.

Συριστί, adv., *in the Syrian tongue; έπίσταμαι*, *understand Syrian*.

Σύροι, *οί*, *Syrians*.

σύς, *σός*, *δ*, *ή*, *wild swine, wild boar*.

συσκευάζω, *άσω*, *make ready by putting together, pack up, get together baggage; mid., pack up; prepare oneself, get ready; fit out, equip*.

συσκευοφορέω, *ήσω*, *help carry baggage*.

συσκηνέω, *ήσω*, *live in the same tent with another; mess with one, invite to one's tent*.

σύσκηνος, *δ*, *of the same tent; messmate*.

συσκοτάζω, *άσω*, *grow quite dark*.

σύσσιτος, *δ*, *one who eats with one; messmate*.

συστεγάζω, *άσω*, *cover entirely with a thing*.

συστρατεύω, σω, *take the field with one, join in an expedition.*

συστρατοπεδεύομαι, *encamp along with one.*

σφιζάζω, *struggle, plunge.*

σφάλλω, αλῶ, ἔσφηλα, ἔσφαλμαι, ἐσφάλλη, *trip up; pass., reel, stagger; be disappointed; come to grief.*

σφάττω, ξω, ἔσφαξα, ἔσφαγμαι, ἐσφάγην, *slay, slaughter, sacrifice.*

σφεῖς, σφῶν, σφίσι, σφᾶς, pron. of third person, *they, themselves.*

σφενδονήτης, ου, *slinger.*

σφέτερος, ᾱ, ου, poss. adj. (σφεῖς), *their, theirs; οἱ, their men, their party.*

σφόδρα, adv., *very, very much, greatly, strongly, exceedingly.*

σφοδρός, (ᾱ), ὄν, adj., *vehement; strong, robust.*

σχεδόν, adv. (σχεῖν, ἔχω), *near; nearly, almost.*

σχολάζω, ἄσω (σχολή), *have leisure, have opportunity to devote oneself to anything; have a chance, be able; wish, care.*

σχολή, ἡ, *spare time, leisure, rest, ease; dat. as adv., leisurely, slowly.*

σώζω, σω, ἔσωσα, σέσωκα, σέσω(σ)μαι, ἐσώθην, *save, preserve; keep, retain.*

σῶμα, ατος, τό, *body of a man, person; dead body; περὶ τὸ σῶμα, to fit one's size.*

σῶος and σῶς, acc. σῶν, n. plur. σᾶ, *safe and sound, alive and well, all right; comp. σαώτερος (from σάος).*

σῶρευμα, ατος, τό, *heap, pile.*

σωτήρ, ἦρος, ὁ (σφίζω), *deliverer, savior.*

σωτηρίᾱ, ἡ, *saving, deliverance, safety.*

σωφρονέω, ἦσω (σώφρων), *be wise, act with discretion, be moderate, show self-control.*

σωφρονίζω, ἰῶ (σώφρων), *recall to one's senses, correct, humble; mid., become discreet, return to one's duty.*

σωφρόνως, adv. (σώφρων), *with control, discreetly.*

σωφροσύνη, ἡ, *soundness of mind; moderation; self-control, sobriety; modesty, discretion.*

σῶφρων, ονος, ὁ, ἡ (σῶς, φρήν, mind), *of sound mind; sensible, discreet, wise; self-controlled, temperate.*

T

τακτικός, ἡ, ὄν, adj. (τάττω), *fit for ordering; τά, military tactics.*

τακτός, ἡ, ὄν, verbal adj. (τάττω), *prescribed, ordered.*

τάλαντον, τό, *balance; talent, a weight of about 57.75 lbs.; of money, the amount represented by the weight of silver, about \$1080.*

τάλας, αῖνα, αν, adj. (partic.), *suffering; wretched, miserable.*

τάλλα or τᾱλλα, by crasis for τὰ ἅλλα.

τάμά, by crasis for τὰ ἐμά.

ταμίᾱς, ου (τέμνω, cut), *one who carves and distributes; steward, treasurer.*

Ταναοξάρης, ου, *Tanaxares, younger son of Cyrus.*

ταξίαρχος, ὁ, commander of a τάξις, officer.

τάξις, εὖς, ἡ (τάττω), arranging; good order; order in the ranks, place in the lines; line, squad, company; grade, rank; plur., ranks, lines; military science; ἐν τάξει, in line, in order.

ταπεινός, ἴ, ὄν, adj., low; abject, humble, mean.

ταπεινῶς, adv. (ταπεινός), humbly, modestly.

ταράττω, ξω, ἐτάραξα, τετάραχα, τετάραγμαi, ἐταράχην, stir up; throw into confusion, disturb; trouble, frighten.

τάραχος, οὖς, τό, trouble, disorder, confusion.

τάττω, ξω, ἔταξα, τέταχα, τέταγμαi, ἐτάχθην, ἐτάχην (rare), arrange in order; draw up, form in battle order; turn, face; appoint, arrange, order; assign, commission; mid., keep oneself in order, remain in one's position, stand.

ταῦρος, ὁ, bull.

ταῦτά, ταῦτό, by crasis for τὰ αὐτά, τὸ αὐτό.

ταῦτα, see οὗτος.

ταύτη, adv. (dat. fem. of οὗτος), in this way, thus; ὅ . . . ταύτη, place in which, where, wherever.

τάφρος, οὖ, ἡ (θάπτω), ditch, trench.

τάχα, adv. (ταχύς), quickly; soon, presently; perhaps.

ταχέως, adv. (ταχύς), quickly, rapidly.

τάχος, οὖς, τό (ταχύς), speed, quickness, nimbleness; ἐν τάχει = ταχέως, quickly.

ταχύ, adv. (ταχύς), quickly, read-

ily, at once, soon; comp. θάπτον, superl. τάχιστα, ὥς or ὅτι, as quickly as possible; ἢ ἂν δύνωμαι, as soon as possible; ὥς, as soon as; ἐπεὶ (ἐπειδὴν, ἐπειδὴ, ὅταν), as soon as.

ταχυεργία, ἡ, quickness in working.

ταχύς, εἶα, ὅ, adj., quick, speedy, swift; comp. θάπτων, superl. τάχιστος; τὴν ταχίστην (sc. δδόν), as soon as possible, with the greatest dispatch.

τε, τ', enclitic particle, corresponding to Lat. -que, and; τε . . . τε, τε . . . καί, both . . . and, and also, and as well.

τείνω, τενῶ, ἔτεινα, τέτακα, τέταμαi, ἐτάσθην, stretch.

τειχίζω, ἰῶ, ἐτείχισα, τετείχικα (τείχος), build a wall; wall in, fortify; mid., build (a fortress).

τείχος, οὖς, τό, wall, espec. wall about a city; fortification, rampart, fort.

τεκμαίρομαι, αροῦμαι, ἐτεκμηράμην (τέκμαρ, fixed mark), fix by a mark; judge (from signs and tokens), conjecture; make out or discover objects.

τέκνον, τό (τίκτω), child.

τέκτων, ονος, ὁ (τίκτω), worker in wood, carpenter.

τέλειος, (ᾱ), ον, adj. (τέλος), complete; full grown.

τελιστήριον, τό (τελέω), thank offering for success.

τελευταῖος, ᾱ, ον, adj. (τελευτή), last; τό, as adv., finally, in the last place.

τελευτάω, ἥσω (τελευτή), complete, finish, end; with or without ὅλον,

- end one's life, die ; partic. as adv., at last.
- τελευτή**, ἡ (τελέω), end ; death.
- τελέω**, τελῶ, ἐτέλεσα, τετέλεκα, τετέλεσμαι, ἐτετέλεσθην, complete, fulfill, accomplish ; pay out, expend.
- τελέως**, adv. (τέλειος), completely, perfectly, altogether.
- τέλος**, οὖς, τό, fulfillment or completion of anything ; end, issue ; ἔχω, have an end, be over ; end, aim ; officer, magistrate ; as adv., at last, finally ; διὰ τέλους, continually.
- τέμενος**, οὖς, τό (τέμνω, cut), piece of land cut off ; sacred precinct.
- τέρμα**, ατος, τό, end, boundary ; χωρίου, a bit of land.
- τεταρταῖος**, ᾱ, ον, adj., on the fourth day.
- τέταρτος**, η, ον, adj., fourth.
- τετρακισχίλιοι**, οί, α, num. adj., four thousand.
- τετράρρυμος**, ον, adj., with four poles, i.e. eight horses.
- τέτταρες**, α, num. adj., four.
- τέχνη**, ἡ (τίκτω), art, craft, skill, science ; art, in bad sense, trick.
- τεχνίτης**, ου (τέχνη), artisan ; one skilled in a thing.
- τηλικούτος**, αὕτη, οὔτον, adj., of such or this age.
- τήμερον**, adv. (ἡμέρᾱ), to-day.
- τηνικαῦτα**, adv., at that time, then.
- τιάρᾱ**, ἡ, tiara, the Persian head-dress.
- Τιγράνης**, ου, Tigranes, elder son of the Armenian king.
- τίθημι**, θήσω, ἔθηκα and ἔθετον, τέθηκα, τίθειμαι, ἐτέθην, put, place, station ; deposit, bury ; make, render ; mid., make, gain ; give.
- τιθηνέομαι** (τιθήνη, nurse), nurse.
- τίκτω**, τέξομαι, ἔτεκον, τέτοκα, bring into the world ; produce, make.
- τίμαίω**, ἦσω, etc. (τίμη), esteem, honor ; bestow rewards, present gifts ; mid., honor.
- τίμη**, ἡ (τίω, pay), honor, esteem, reward ; office, duty.
- τίμιος**, (ᾱ), ον, adj. (τίμη), valued ; honored, worthy.
- τίμωρέω**, ἦσω (τίμωρός), avenge, take vengeance.
- τίμωριᾱ**, ἡ, help ; revenge ; punishment.
- τίμωρός**, όν, adj. (τίμη, αἰρώ, uphold), upholding honor ; avenger.
- τίνω**, τίσω, ἔτισα, τέτικα, τέτισμαι, ἐτίσθην, pay a price ; pay, suffer.
- τις**, τι, gen. τινός, some one, any one, a man, anything, something ; as adj., some, any ; neut. as adv., in any respect, at all, any.
- τίς**, τί, gen. τίνος, interrog. pron., who ? which ? what ? τί, as adv., why ?
- τιτρώσκω**, τρώσω, ἔτρωσα, τέτρωμαι, ἐτρώθην, wound, injure.
- (τλάω)**, τλήσομαι, ἔτλην, τέτληκα (w. force of pres.), take upon oneself ; venture, dare.
- τοι**, enclitic particle, let me tell you, surely, truly (like Lat. et enim, used to express belief in an assertion).
- τοιγαροῦν**, for τοι γὰρ οὖν, so for example.
- τοίνυν**, adv. (νυν), therefore, accordingly, moreover, then.
- τοιόσδε**, ᾄδε, όνδε, stronger form of τοῖος, demonstr. pron., of such a kind, of this kind (the following) ;

- ἐν τῷ, *on such an occasion, in such a case.*
- τοιοῦτος**, αὕτη, οὗτο, stronger form of τοῖος, demonst. pron., *such as this; such, of such a kind; ἐν τῷ, in such a case, on such an occasion.*
- τολμάω**, ἥσω, ἐτόλμησα, τετόλμηκα, *undertake; be brave, not fear, dare.*
- τοξέω**, σω, *shoot with the bow.*
- τοξικός**, ἡ, ὄν, adj. (τόξον), *of a bow; skilled in shooting with a bow.*
- τόξον**, τό (τυγχάνω), *bow.*
- τοξότης**, ου (τόξον), *bowman, archer.*
- τόπος**, ὁ, *place, locality; station, position.*
- τοσοῦτος**, αὕτη, οὗτο OR οὔτον, demonst. pron., stronger form of τόσος, *so much or great, such, plur. so many, only so many; ὅσον, so great as; ὅσῳ . . . ὅ, so . . . as, the . . . the; τό, as adv., so much, so far, such a distance.*
- τότε**, adv., *at that time, then.*
- τοῦδε**, see δεῖ.
- τοῦτο**, ταύτου, see οὗτος.
- τοῦμόν**, by crasis for τὸ ἐμόν.
- τοῦμπροσθεν**, by crasis for τὸ ἔμπροσθεν.
- τοῦναντίον**, by crasis for τὸ ἐναντίον.
- τοῦνομα**, by crasis for τὸ ὄνομα.
- τοῦντεῦθεν**, by crasis for τὸ ἐντεῦθεν, *then, henceforth.*
- τράπεζα**, ης, ἡ (for τετρά-πεζα, four-legged), *table; board, fare.*
- τραῦμα**, ατος, τό, *wound, injury.*
- τράχηλος**, ὁ, *neck, throat.*
- τρεῖς**, τρία, num. adj., *three.*
- τρέπω**, ψω, ἔτρεψα, τέτροφα and τέτραφα, ἐτρίπτομην, τέτραμμαι, ἐτρέφην, ἐτράπην, *turn; mid., turn or betake oneself; turn aside; apply oneself; turn in flight, put to rout.*
- τρέφω**, θρέψω, ἔθρεψα, τέτροφα, τέτραμμαι, ἐτρέφην, ἐτράφην, *make grow; breed, raise; support, maintain; bring up, educate; mid., live.*
- τρέχω**, δραμοῦμαι, ἔδραμον, -δεδράμηκα, -δεδράμηναι, *run.*
- τριακόσιοι**, αι, α, num. adj., *three hundred.*
- τριακοστός**, ἡ, ὄν, adj., *thirtieth.*
- τρίβος**, ὁ, ἡ, *worn path; footpath.*
- τρίς**, adv. of τρεῖς, *thrice; εἰς, up to three times, thrice.*
- τρισμύριοι**, αι, α, num. adj., *three ten thousands, 30,000.*
- τρισχίλιοι**, αι, α, num. adj., *three thousand.*
- τρίτος**, η, ον, adj. (τρεῖς), *third; τό, as adv., thirdly; τῇ, on the third day.*
- τρόπος**, ὁ (τρέπω), *turn; way, manner, style, fashion; custom; manners, character, disposition.*
- τροφή**, ἡ (τρέφω), *nourishment; food, provisions, maintenance.*
- τροχάζω**, άσω (τροχός), *run like a wheel; run quickly.*
- τροχός**, ὁ (τρέχω), *anything that runs round; wheel.*
- τυγχάνω**, τεύξομαι, ἔτυχον, τετύχηχα and τέτευχα, *hit, strike; get, receive, obtain; be, happen to be, partic. often best rendered as adv., by chance, as it happened.*
- τύπτω**, τυπτήσω, ἐτύπησα, ἐτύπην, *strike.*
- τυραννέω**, ἥσω, ἐτυράννησα, *be a tyrant, become absolute ruler.*
- τύβη**, ἡ, *disorder, tumult.*

τύρσις, ιος, ἡ, *tower*.

τυφλός, ἡ, όν, adj. (τύφω, raise a smoke), *blind*.

τύχη, ἡ (τυγχάνω), *fortune, chance; good fortune; ill luck, disaster*.

Υ

ὑακινθινοβαφής, ές, adj. (βάπτω, dip), *died hyacinth color*.

ὑβρίζω, ιώ, ὑβρισα, ὑβρικά, ὑβρισμαί, ὑβρίσθην (ὑβρις), *act wantonly or arrogantly, be rebellious; be arrogant or ostentatious*.

ὑβρις, εως, ἡ, *wantonness; insolence, offense; arrogance, presumption*.

ὑβριστικός, ἡ, όν, adj. (ὑβρίζω), *given to wantonness, insolent*.

ὑβριστος, η, ον, adj. (ὑβρίζω), *wanton, insolent, outrageous*.

ὕγιαίνω, ανώ, ὑγίαινα, ὑγιάνθην (ὕγιής, sound), *be sound or healthy, be in health*.

ὕγιεινός, ἡ, όν, adj. (ὕγιής, sound), *healthy*.

ὕδωρ, ὕδατος, τό, *water*.

ὕϊκός, ἡ, όν, adj. (ῥς), *of or for swine; coarse, rude*.

υἱός, ό, *son*.

ὕμεις, ὕμων, ὕμιν, ὕμας, pron. used as plur. of σύ, thou, you.

ὕμνέω, ήσω, (ὕμνος, hymn), *sing*.

ὕπακούω [see ἀκούω], *listen under one; hear, give a hearing; listen or submit to, obey; be moved by, regard*.

ὕπανίστημι [see ἵστημι], mid., ὑπανίσταμαι, *rise up under; start up, be sprung*.

ὕπαντάω, ήσομαι, ήντησα, *go or march to meet*.

ὕπαντιάζω, άσω, *come or go to meet, meet*.

ὕπάρχω [see αρχω], *begin; be at hand, be ready, be*.

ὕπείκω, ξω, ὑπείξα, *retire; give way (to), yield, submit*.

ὕπεκκομίζω, ιώ, *carry off secretly, mid*.

ὕπεναντίος, ά, ον, adj., *set over against; oi, the enemy*.

ὕπεξάγω [see άγω], *lead away secretly; withdraw, retire*.

ὕπέρ, prep., w. GEN., *over, above; for, in behalf of; for, on account of; about, concerning; w. ACC., above, beyond, more than*.

ὕπέραισχος, ον, adj., *very ugly*.

ὕπερβάλλω [see βάλλω], *throw over; act. and mid., go beyond, exceed, surpass*.

ὕπέρδασυς, υ, adj., *very hairy*.

ὕπερεκπλήττω, ξω, *frighten beyond measure; pass., be in amazement*.

ὕπερεπιθύμειω, ήσω, *desire exceedingly*.

ὕπέρεχω [see έχω], *hold over; be or reach above*.

ὕπερῆδομαι [see ήδομαι], *rejoice greatly, be overjoyed*.

ὕπερίσχυρος, ον, adj., *exceedingly strong*.

ὕπερμεγέθης, ες, adj., *exceedingly large; very deep*.

ὕπερπληρόω, άσω, *fill overfull*.

ὕπερφαλαγγέω, ήσω, *extend the phalanx so as to outflank the enemy, outflank*.

ὕπερφιλέω, ήσω, *love beyond measure*.

ὕπερφοβέομαι, ήσομαι, *fear exceedingly, be overfrightened, be in great fear*.

ὑπερχαίρω, ἦσω, *rejoice exceedingly, be greatly delighted.*

ὑπήκοος, ον, adj. (ἀκοή, *hearing*), *obedient, subject*; οἱ, *subjects, dependents.*

ὑπηρετέω, ἦσω (ὑπηρετής), *serve as rower; serve, minister, help.*

ὑπηρετής, ου (ἐρέτης, *rower*), *under-rower; underling, attendant, assistant, servant, follower.*

ὑπισχνέομαι, ὑποσχέσθω, ἐσχόμην, ἐσχημαι, *promise or engage to do a thing, undertake.*

ὑπό, prep., *under*; W. GEN., *of agent, by, at the hands of; through, by means of; from, on account of*; W. DAT., *under, under the command of*; W. ACC., *under, subject to; in; right up to, close up to.*

ὑποβάλλω [see βάλλω], *throw under; spread.*

ὑποβολή, ἡ (ὑποβάλλω), *throwing under; εξ, by admonition.*

ὑπογραφή, ἡ, *painting under one's eyes.*

ὑποδέχομαι [see δέχομαι], *receive under one; accept, undertake.*

ὑποδραμεῖν, see ὑποτρέχω.

ὑπολαμβάνω [see λαμβάνω], *take up a discourse; continue, reply, rejoin; interrupt; take up a notion, suppose, think.*

ὑπολείπω [see λείπω], *leave remaining; pass., stay behind, not go with others; fall or be left behind; be in the rear.*

ὑπομένω [see μένω], *remain behind, remain, wait; stand (one's ground), face (the foe), meet, endure.*

ὑπομνήσκω, μνήσω, ἐμνησα, *remind*

one of a thing, mention; mid, keep in memory, remember.

ὑπόμνησις, εως, ἡ, *reminding, admonition.*

ὑπονοέω, ἦσω, *think secretly; suspect, imagine.*

ὑποπέμπω [see πέμπω], *send secretly, dispatch privately.*

ὑποπίνω [see πίνω], *drink a little.*

ὑποπτεύω, σω, *be suspicious, suspect, mistrust.*

ὑποπτήσσω, ξω, *crouch beneath; fear; bow before, pay deference; be shy or bashful.*

ὑποπτος, ον, adj. (ὑπόψομαι, ὑφοράω, *look at from under*), *viewed with suspicion.*

ὑπόσχεσις, εως, ἡ (ὑπισχνέομαι), *undertaking, promise, fulfillment of a promise.*

ὑποτέμνω, τεμῶ, ἐτέμον, τέτμηκα; τέτμημαι, ἐτμήθην, *cut away under; mid., cut off, intercept.*

ὑποτίθημι [see τίθημι], *place under, put below.*

ὑποτρέχω [seeτρέχω], *run under; run after, intercept.*

ὑποφαίνω [see φαίνω], *bring to light from under; begin to break (dawn).*

ὑποφέρω [see φέρω], *bear away under one; bear, carry.*

ὑποφθονέω, ἦσω, *feel secret envy at.*

ὑποχείριος, (ᾱ), ον, adj., *under the hand; in one's power, subject.*

ὑποχωρέω, ἥσομαι, *go back; fall back, retreat.*

Ὑρκάνιοι, ων, *Hyrceanians, a people near the Caspians; δ, the Hyrcanian king.*

ὑς, ὅς, δ, ἡ, *boar.*

ὑσγῖνοβαφής, ἐς, adj., *died scarlet*.

ῥυστάσπας, ου, *Hystaspas* or *Hystaspes*, a friend of *Cyrus*.

ὑστατος, see ὑστερος.

ὑστεραίος, ᾱ, ου, adj. (ὑστερος), *next; following; ἡ, the following day*.

ὑστερος, ᾱ, ου, adj., *latter; following, next; last, in the last place; superl. ὕστατος, last, latest*.

ὑφαρπάξω, ἄσσομαι, *snatch or steal from under*.

ὑφηγέομαι, ἡσσομαι, ἡγημαι, *go just before; lead, show*.

ὑφηγίολος, ὁ, *charioteer, driver* (as subordinate to the warrior in the chariot).

ὑψηλός, ἡ, ὄν, adj. (ὑψι, *on high*), *high*.

Φ

φαγεῖν, see ἐσθίω.

φαιδρός, ᾱ, ὄν, adj. (φάω, *shine*), *bright; beaming with joy, joyous*.

φαιδρύνω (φαιδρός), *brighten up with joy; pass., be delighted*.

φαιδρῶς, adv. (φαιδρός), *gladly, joyfully*.

φαίνω, φανῶ, φηνα, πέφαγκα and πέφηνα, πέφασμαι, ἐφάνθην, ἐφάνην, *bring to light; give information; mid. and pass., show oneself, appear, be seen; take place, happen; show or prove oneself; appear, seem*.

φάλαγξ, γγος, ἡ, *line of battle, battle array, column; center, main body*.

φάναι, see φημί.

φανερός, (ᾱ), ὄν, adj. (φαίνω), *open to sight; in sight, exposed, seen; manifest, plain, evident; ἐκ τοῦ, openly*.

φαρέτρᾱ, ἡ (φέρω), *quiver for arrows*.
φάρμακον, τό, *drug, medicine; poison*.

φάσκω, used to supply parts of φημί, *say, declare, allege; pretend*.

φαῦλος, (η), ου, adj., *slight; of no importance, weak, contemptible; poor, common, coarse*.

φαιλότης, ητος, ἡ (φαῦλος), *meanness; plainness, simplicity*.

φαύλως, adv. (φαῦλος), *slightly; carelessly, negligently*.

φείδομαι, σσομαι, ἐφεισάμην, *spare, use mercifully; be sparing, grudge*.

Φεραύλας, ου, *Pheraulas*, a Persian.

φερνή, ἡ (φέρω), *dowry, portion*.

φέρω, οἶσω, ἤνεγκα and ἤεγκον, ἐνήνοχα, ἐνήνεγμαι, ἠνέχθην, *bear, bring, carry; endure; βαρέως, χαλεπῶς, bear impatiently, take it ill; lead; pay; mid., take, bear or have with one; carry off; rush; lead*.

φεύγῶ, ξομαι or ξιῶμαι, ἔφυγον, πέφευγα, *flee, take flight, run away, flee from*.

φήμη, ἡ (φημί), *voice from heaven, omen*.

φημί, φήσω, ἔφησα, *declare, make known by voice; say, affirm, assert; think; conjecture; οὐ φημι, say no, deny*.

φθάνω, φθήσομαι and φθάσω, ἔφθασα, ἔφθην, *come or do before others; overtake, outstrip, anticipate; w. partic. often rendered as adv., sooner, before, first*.

φθέγγομαι, ξομαι, ἐφθεγάμην, ἔφθεγμαi, *utter a sound; sound; cry aloud*.

φθονερῶς, adv. (φθονερός, envious),
enviously, jealously.

φθονέω, ήσω, ἐφθόνησα, ἐφθονήθην
(φθόνος), bear ill will or malice,
bear a grudge, be envious or jeal-
ous.

φθόνος, ὁ, envy, jealousy; φθόνφ,
partially.

φιάλη, ή, broad, flat bowl.

φιανθρωπιᾶ, ή, humanity, benevo-
lence, kindness.

φιάνθρωπος, ον, adj. (φίλος, ἄνθρω-
πος), loving mankind, humane,
benevolent.

φιλέω, ήσω, ἐφίλησα, πεφίληκα, etc.
(φίλος), love, regard with affec-
tion; embrace, kiss.

φιλῖα, ή (φιλέω), friendly love,
friendship; love.

φιλικός, ή, ὄν, adj. (φίλος), of or for
a friend, of friendship; τά, proofs
of friendship.

φίλιος, (ᾱ), ον, adj. (φίλος), of or
from a friend, friendly; ή (sc. γῆ
or χώρᾱ), friendly land, friendly
ground.

φιλόκαλος, ον, adj., loving the beau-
tiful or elegant.

φιλομαθής, ἐς, adj. (μαθεῖν, μαθάνω),
fond of learning, eager for knowl-
edge.

φιλονεικέω, ήσω (φιλόνεικος, loving
strife), be fond of strife; engage
in rivalry, vie.

φιλονεικῖα, ή, love of strife; eager
rivalry.

φιλονικῖα, ή, love of victory; eager
rivalry, ambition.

φιλονίκως, adv. (φιλόνικος), loving
victory), in eager rivalry; ἔχω,
be ambitious or emulous.

φιλόπονος, ον, adj., loving labor,
industrious, diligent.

φίλος, η, ον, adj., loved, beloved,
dear; friendly; friend (sc. ἀνήρ).

φιλοστοργίᾱ, ή, tender love; affec-
tionateness.

φιλόστοργος, ον, adj. (στέργω, love),
affectionate, loving.

φιλοτιμιᾶ, ή, love of honor or esteem,
desire for praise.

φιλότιμος, ον, adj. (τιμή), loving
honor, ambitious, emulous.

φιλοφρονέομαι, ήσομαι, ἐφιλοφρονη-
σάμην and ήθην (φιλόφρων), treat
affectionately, show kindness or
favor.

φιλοφροσύνη, ή (φιλόφρων), friend-
liness; affection, love.

φιλόφρων, ονος, ὁ, ή (φρήν, heart,
mind), kindly minded, friendly.

φλαῦρος, ᾱ, ον, adj. (= φαῦλος),
petty; displeasing, offensive.

φλυᾶρέω, ήσω (φλύᾶρος, silly talk),
talk nonsense, trifle.

φοβερός, ᾱ, ὄν, adj. (φόβος), fearful;
act., causing fear, dangerous, ter-
rible.

φοβερῶς, adv. (φοβερός), so as to
cause fear, terribly.

φοβέω, ήσω, ἐφόβησα, πεφόβημαι,
ἐφοβήθην (φόβος), put to flight;
pass. and mid., be frightened,
fear, dread; be in fear or doubt,
not know from fear.

φόβος, ὁ, fear, alarm, terror, fright.

Φοίνικες, οἱ, the Phoenicians.

φοινῖκίς, ἰδος, ή (φοῖνιξ), red or pur-
ple cloth.

φοινίκιος, ᾱ, ον, CONTR. οὗς, ᾱ, οὖν,
adj. (φοῖνιξ), dark crimson, pur-
ple.

φοῖνιξ, ἴκος, δ, *purple-red, crimson; palm tree, date palm.*

φοιτάω (**φοῖτος**, constant going or coming), *go to and fro; eis, go to, attend, frequent.*

φονεύς, ἑως, δ, *murderer.*

φονεύω, σω, *murder, kill, slay.*

φόνος, δ, *killing, slaughter.*

φορᾶ, ἡ (φέρω), *carrying; payment, tribute.*

φόρημα, ατος, τό (φορέω, bear), *load, freight, burden.*

φορτίον, τό (φόρτος, load), *load, burden.*

φράζω, άσω, ἔφρασα, πέφρακα, πέφρασμαι, ἐφράσθην, *point out; tell, show.*

φραστήρ, ἦρος, δ (φράζω), *informer; guide, adviser.*

φρονέω, ἡσω, ἐφρόνησα (φρήν, mind), *think, have understanding, be discreet or prudent; be disposed, know, think; plan, meditate; know how, have skill, be able; μέγα, be presumptuous or conceited, be confident; μετρίως, be humbly or submissively disposed.*

φρόνημα, ατος, τό, *mind; spirit, courage; power, ability.*

φρόνησις, εως, ἡ (φρονέω), *thinking; thoughtfulness, prudence, sagacity.*

φρόνιμος, ον, adj., *in one's right mind; knowing, intelligent, prudent, clever, experienced.*

φρονίμως, adv. (φρόνιμος), *understandingly; έχω, be discreet or prudent.*

φροντίζω, ιῶ, ἐφρόντισα, πεφρόντικα, *think; be concerned, be anxious, care; think of, regard.*

φροντίς, ἰδος, ἡ (φρονέω), *thought, anxiety, care, concern.*

φρούραρχος, δ, *commander of a watch or fortress.*

φρουρέω, ἡσω, ἐφρουρήσα, ἐφρουρήθην (φρουρός), *keep watch or guard.*

φρούριον, τό (φρουρός), *fortified place, fortress, guardpost, garrison.*

φρουρός, δ, *watcher, guard.*

Φρύγες, ων, *the Phrygians, in western Asia Minor.*

Φρυγία, ἡ, *Phrygia.*

φυγή, ἡ (φείγω), *flight.*

φυλακή, ἡ (φυλάττω), *watching; guard, protection; watch, guard-post.*

φυλακτήριον, τό (φυλάττω), *guarded post; outpost, fort.*

φύλαξ, ακος, δ (φυλάττω), *watcher, guard, sentinel.*

φύλαρχος, δ (φύλή), *leader of a tribe or clan, phylarch.*

φυλάττω, ξω, ἐφύλαξα, πεφύλαχα, πεφύλαγμαι, ἐφυλάχθην, *keep watch and ward; watch, guard; keep safe, protect; protect with a guard, garrison; be on guard; keep; defend; mid., be on one's guard, be watchful or careful.*

φύλή, ἡ (φύω), *tribe, clan, order, class.*

φύλον, τό (φύω), *people, tribe, clan, division.*

φύρδην, adv. (φύρω, mix), *mixedly; in utter confusion.*

φύσις, εως, ἡ (φύω), *nature, character, constitution.*

φύω, φύσω, ἐφύσα and ἐφύν, πέφυκα, ἐφύην, *produce; pass., w. pf. and 2 aor. act., be produced, grow; be born, spring, arise; be by nature.*

φωνή, ἡ (φάω, *give light*), *sound, cry; voice, tone.*

φῶς, φωτός (contr. for φάος, οὐς), τό, *light, daylight; fire, πρὸς φῶς, at a fire.*

X

χαίρω, ἦσω, κεχάρηκα, κεχάρημαι and κέχαρμαι, ἐχάρην, *rejoice, be glad, be delighted; salute, greet; imper. as greeting, farewell.*

χαλάω, άσω, ἐχάλασα, κεχάλασμαι, ἐχαλάσθην, *loosen; intr. be or stand open.*

Χαλδαῖοι, οἱ, *the Chaldeans, south of Babylonia.*

χαλεπαίνω, ανῶ, ἐχαλέπηνα, ἐχαλεπάνθην (χαλεπός), *be severe; be very angry, be provoked or enraged.*

χαλεπός, ἡ, όν, adj., *hard to bear; hard, difficult; troublesome; savage, refractory; unkind; heavy, grievous; τά, difficulties, dangers; punishment, reverses.*

χαλεπῶς, adv. (χαλεπός), *hardly, with difficulty; φέρω, take it ill, be vexed.*

χαλινός, ό, *bridle, bit.*

χάλκεος, (α), ον, contr. οὐς, ἡ, οὖν, adj. (χαλκός), *made of copper or bronze.*

χαλκεύς, έως, ό, *worker in copper, smith.*

χαλκός, ό, *copper.*

χαρά, ἡ (χαίρω), *joy, delight.*

χαρίεις, εσσα, εν, adj. (χάρις), *graceful; τό, in irony, a fine or pretty thing.*

χαρίζομαι, ιούμαι, ἐχαρισάμην, κεχαρισμαι, ἐχαρίσθην (χάρις), *show*

favor, please, oblige, gratify; confer benefits, grant favors.

χάρις, ιτος, ἡ, *grace; benefit, favor; good will, gratitude; οἶδα, be grateful.*

χαριστήριος, ον, adj., *of or for thanksgiving; τά, thank offerings.*

χαρμονή, ἡ (χαίρω), *joy.*

χειμών, ῶνος, ό, *winter; storm.*

χείρ, χειρός, ἡ, *hand; deed, act; eis χείρας, to close quarters, hand to hand, closely; εκ χειρός, hand to hand, at close quarters.*

χειρίς, ίδος, ἡ (χείρ), *covering for the hand; loose sleeve.*

χειρόμακτρον, τό, *towel, napkin.*

χειρώ, ώσω (χείρ), *bring into hand; mid., overcome, subdue, master; kill, slaughter.*

χείρων, ον, gen. ονος, adj. (used as comp. of κακός), *worse, meaner, inferior.*

χιλιαρχία, ἡ, *office or post of χιλίαρχος.*

χιλίαρχος, ό, *commander of a thousand men.*

χίλιοι, αι, α (or χίλιος, with collective noun), num. adj., *a thousand.*

χιλιοστός, ἡ, όν, adj. (χίλιοι), *thousandth.*

χιλιοστός, ύος, ἡ (χίλιοι), *body of a thousand.*

χιλός, ό, *green fodder for cattle, forage.*

χιτών, ῶνος, ό, *shirt, tunic.*

χοή, ἡ (χέω, *pour*), *drink offering, libation.*

χορός, ό, *round dance; band of dancers.*

χράομαι, ήσομαι, ἐχρησάμην, κέχρημαι, ἐχρήσθην, *use, make use of,*

employ, enjoy; do with, treat; have, keep; find; do.

χρεῖα, ἡ (χράσμαι), use; need, necessity.

χρή, impf. ἐχρῆν or χρῆν, it is fated; it is necessary, one ought.

χρήζω, σω, need, want; wish, desire.

χρήμα, ατος, τό (χράσμαι), thing which one uses; creature, monster; plur., goods, property, money.

χρηματίζω, ἰω, κεχρημάτικα (χρήμα), negotiate; mid., enrich oneself, make money.

χρήσιμος, (η), ον, adj. (χράσμαι), useful, serviceable.

χρηστέον, verbal of χράσμαι, one must use or have.

χρηστήριον, τό (χράω, direct by oracle), oracle.

χρίω, σω, ἐχρίσα, κέχρι(σ)μαι, ἐχρίσθην), touch on the surface; rub, anoint, paint.

χρόνος, ό, time, while.

Χρῦσάντας, ου, Chrysantas, a Persian, friend of Cyrus.

χρύσεος, ᾱ, ον, contr. οὗς, ἡ, οὖν, adj. (χρῦσός), made of gold, golden.

χρῦσιον, τό (χρῦσός), gold, money.

χρῦσοειδής, ές, adj. (είδος, appearance), like gold.

χρῦσόζυγος, ον, adj. (ζυγόν), with yoke of gold.

χρῦσός, ό, gold.

χρῦσοὺς, see χρῦσεος.

χρῦσοχάλινος, ον, adj., with gold-studded bridle.

χρῶμα, ατος, τό, surface of the body; skin; complexion; paint, color.

χωλός, ἡ, όν, adj., lame, halting.

χώρᾱ, ἡ, place, position, station; quarters; order, rank, condition; land, country.

χωρέω, ήσω, ἐχώρησα, κεχώρηκα (χωρος, field), give way; go on, advance; pass, go; of water, run off.

χωρίζω, ἰω (χωρίς), separate; pass., be divided, separate.

χωρίον, τό (χωρος, χώρᾱ), place, spot, land; field; place, fortified post, stronghold.

χωρίς, adv., separately, apart, asunder, in two places, divided; w. gen., besides, beyond.

Ψ

ψέλιον, τό, armlet, bracelet.

ψευδής, ές, adj. (ψεύδομαι), false, lying.

ψεύδος, ους, τό (ψεύδω), falsehood, untruth.

ψεύδω, σω, ἔψευσα, ἔψευσμαι, ἐψεύσθην, cheat by lies, deceive; mid., be false or wrong, be untrue, deceive.

ψηφος, ου, ἡ (ψάω, rub), pebble; vote, decision, opinion.

ψιλός, ἡ, όν, adj., bare, uncovered; without other arms.

ψιλώω, ώσω (ψιλός), strip bare; strip (of men), leave defenseless.

ψυχή, ἡ (ψύχω, breathe), breath; soul, spirit; life; plur., spirit, mind; appetite; courage, spirit.

ψυχος, ους, τό (ψύχω, breathe), cold.

ψυχρός, ᾱ, όν, adj. (ψύχω, breathe), cold.

ψωραλέος, ᾱ, ον, adj., mangy, scabby.

Π

ὦ, interj., *O! oh!*

ᾠγαθε, for ᾠ ἀγαθέ.

ὥδε, adv. (ὅδε), *thus, as follows, in the following way.*

ᾠδή, ἡ (for ἀοιδή, ἀείδω), *song, lay.*

ὠθέω, ὠθήσω and ᾠσω, ἔωσα, ἔωσμαι, ἐώσθην, *push, shove, force on-wards, drive.*

ὠμος, ὁ, *shoulder with the upper arm.*

ὠμός, ἡ, ὅν, adj., *raw; savage, in-human, violent.*

ὠμότης, ητος, ἡ (ὠμός), *severity, cruelty.*

ὠνέομαι, ἡσομαι, ἐώνημαι, ἐωνήθην, ἐπιδύμην (ᾠνος, *price*), *buy, purchase.*

ὠνιος, (ᾠ), ον, adj. (ᾠνος, *price*), *to be bought; τὰ, goods for sale, wares.*

ᾠρᾱ, ἡ, *time, season; proper time (= καιρός); age.*

ᾠραῖος, ᾠ, ον, adj. (ᾠρᾱ), *produced at the right season; ripe, of the proper age (for marriage).*

ὥς, adv. and conj., *as; how; that, so that; when; w. partic., to give the reason or motive of the action expressed by the verb; w. superl., as . . . as possible; almost, about; as prep. w. acc., to.*

ὥς, adv., = οὕτως, *thus.*

ὥσαύτως, adv., *in like manner, just so.*

ὥσπερ, adv., *like as, even as, just as, as.*

ὥστε, adv. and conj., *so that, so as, (so) that.*

ὠτακουστέω, ἡσω, *listen attentively, watch covertly.*

ὠφέλε, *oh that!* see ὀφείλω.

ὠφέλεια, ἡ (ὠφέλεια), *utility, use, profit.*

ὠφελέω, ἡσω, etc. (ὠφελος, *aid*), *aid, help, benefit; mid., derive profit, be benefited.*

HADLEY AND ALLEN'S GREEK GRAMMAR

(REVISED EDITION)

By JAMES HADLEY

REVISED BY F. DE FORREST ALLEN

Cloth, 12mo, 422 pages. Price, \$1.50

This Grammar not only presents the latest and best results of Greek studies, but also treats the language in the light received from comparative philology. Its comprehensive treatment of the principles and forms of the Greek language, together with its clear, analytic method, has made it at once an authoritative and exhaustive treatise for reference, and at the same time a practical and popular text-book for class use. The fact that during all these years it has held its place and maintained its widespread popularity and extensive use in the leading classical schools and colleges of the country, without change or revision, is in itself sufficient evidence of the excellence of the original work.

Professor Hadley's Greek Grammar was published in 1860, and was founded on the scholarly and exhaustive Griechische Schulgrammatik of the eminent German scholar and professor, Georg Curtius, of the University of Kiel.

Professor Allen brought to the work of revision the enthusiasm and critical method of an accomplished scholar, combined with the experience and skill of a successful teacher, and the result of his labors is gratifying alike to the publishers and friends of the Grammar.

The favor with which the revised edition has been received attests the thoroughness and discretion that characterize the revision.

In its present form it is a practical work for beginners. Clearness of statement, accuracy of definition, and judicious arrangement recommend it for elementary classes; yet at the same time it is a complete and comprehensive manual for the advanced student.

Among the chief changes made in the revision are the following: The extension of the parts on moods and tenses; versification and word formation; the marking of the quantity of the doubtful vowels, and the statement of the source of all Greek examples given in the Syntax.

Copies of Hadley's Greek Grammar will be sent, prepaid, to any address on receipt of the price by the Publishers:

AMERICAN BOOK COMPANY

NEW YORK

•

CINCINNATI

•

CHICAGO

Greek Texts and Lexicons

DEMOSTHENES. Smead's Demosthenes' Philippics, with Notes.	
Cloth, 12mo, 220 pages	\$1.05
HERODOTUS. Johnson's Selections from Herodotus, with Notes.	
Cloth, 12mo, 185 pages	1.05
HOMER. Johnson's Homer's Iliad. Three Books, with Notes.	
Cloth, 12mo, 294 pages	1.12
The Same, with Notes and Blake's Lexicon. 506 pages	1.32
Blake's Lexicon to the First Three Books of Homer's Iliad.	
Cloth, 12mo, 215 pages	1.00
Owen's Homer's Iliad, with Notes.	
Cloth, 12mo, 760 pages	1.40
Owen's Homer's Odyssey, with Notes.	
Cloth, 12mo, 568 pages	1.40
PLATO. Tyler's Plato's Apology and Crito, with Notes.	
Cloth, 12mo, 180 pages	1.05
SOPHOCLES. Crosby's Sophocles' Œdipus Tyrannus, with Notes.	
Cloth, 12mo, 138 pages	1.05
Smead's Sophocles' Antigone, with Notes.	
Cloth, 12mo, 242 pages	1.22
XENOPHON. Harper and Wallace's Xenophon's Anabasis. Seven Books; Books I. to IV. with Notes, Books V. to VII. arranged for sight reading. With full Lexicon.	
Cloth, 12mo, 575 pages	1.50
Boise's Xenophon's Anabasis. Four Books, with Notes.	
Cloth, 12mo, 181 pages	1.08
The Same, with Notes and Lexicon. 309 pages	1.32
Crosby's Xenophon's Anabasis—Complete, with Notes and Lexicon.	
Cloth, 12mo, 573 pages	1.60
The Same. Four Books, with Notes and Lexicon. 235 pages,	
Crosby's Lexicon to Xenophon's Anabasis—Complete.	
Cloth, 12mo, 152 pages	70 cents
Crosby's Lexicon and Notes to Xenophon's Anabasis—Complete.	
Cloth, 12mo, 180 pages	90 cents
Owen's Xenophon's Cyropædia, with Notes.	
Cloth, 12mo, 573 pages	1.75
Robbins's Xenophon's Memorabilia of Socrates, with Notes.	
Cloth, 12mo, 421 pages	1.40

Copies of any of the above books will be sent prepaid to any address, on receipt of the price, by the Publishers:

American Book Company

New York

• **Cincinnati** •

Chicago

Latin Texts

Cæsar —Harkness's Cæsar's Gallic War	\$1.20
Harper and Tolman's Cæsar's Gallic War	1.20
Cicero —Harkness's Cicero's Orations	1.22
Rockwood's Cicero's Cato Maior de Senectute	.90
Lord's Cicero's Lælius de Amicitia	.72
Gellius —Knapp's Stories from Aulus Gellius	.30
Horace —Lincoln's Horace	1.22
Juvenal —Lindsay's Satires of Juvenal	1.00
Livy —Lincoln's Livy's Roman History	1.22
Nepos —Lindsay's Cornelius Nepos. New Edition	1.10
Text Edition	.40
Ovid —Lincoln's Ovid	1.22
Quintilian —Frieze's Quintilian (Books X. and XII.)	1.20
Quintus Curtius Rufus —Crosby's Quintus Curtius Rufus	1.05
Sallust —Harkness's Sallust's Catiline	.90
Herbermann's Sallust's Jugurthine War	1.12
Tacitus —Tyler's Histories of Tacitus	1.12
Tyler's Germania and Agricola of Tacitus	.87
Vergil —Frieze's Vergil's Æneid (Complete)	1.30
Frieze's Vergil's Æneid (Six Books), Bucolics, and Georgics	1.30
Frieze's Vergil's Complete Works	1.60
Harper and Miller's Vergil's Æneid (Complete)	1.25
Harper and Miller's Vergil's Æneid (Complete), and Bucolics	1.50
Searing's Vergil's Æneid (Six Books), Bucolics, and Georgics	1.60
Searing's Vergil's Æneid (Six Books)	1.40
Viri Romæ —Arrowsmith and Knapp's Selections from Viri Romæ	.75
Text Edition	.25
Latin Readings —Arrowsmith and Whicher's First Latin Readings	1.25
Epigraphy —Egbert's Latin Inscriptions. Fully Illustrated	3.50
Latin Prose —Harkness's Preparatory Course in Latin Prose Authors (Cæsar, Sallust, Cicero)	1.40
Roman Life —Peck and Arrowsmith's Roman Life in Latin Prose and Verse	1.50

Copies of any of the above books will be sent prepaid to any address, on receipt of the price, by the Publishers:

American Book Company

New York

•

Cincinnati

•

Chicago

80799

UC SOUTHERN REGIONAL LIBRARY FACILITY

A 000 707 875 1

